ACADEMIA ROMÂNĂ

COMISIA DE TERMINOLOGIE
PENTRU ȘTIINȚELE EXACTE

DICȚIONAR EXPLICATIV DEX pentru SE ȘTIINȚELE EXACTE

Român/Englez/Francez

ELECTROTEHNICĂ
ELTH 7
Electrobiologie și
echipament medical

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

EDITURA AGIR

• **ACADEMIA ROMÂNĂ**
COMISIA DE TERMINOLOGIE PENTRU ŞTIINŢELE EXACTE

în colaborare cu

• TERMROM

• ASOCIAŢIA GENERALĂ A INGINERILOR DIN ROMÂNIA

Lucrările editate în seria *ELECTROTEHNICĂ* au la bază „Tezaurul standardizat de electrotehnică" conceput şi realizat sub coordonarea acad. **Alexandru TIMOTIN**

• COORDONARE GENERALĂ:

Prof. univ. dr. ing. **Gleb DRĂGAN**
membru corespondent al Academiei Române

• COORDONATORI DOMENIU ELECTROTEHNIC:

Prof. dr. ing. **Florin Teodor TĂNĂSESCU** – Universitatea „Politehnica" Bucureşti
Prof. dr. ing. **Aureliu PANAITESCU** – Universitatea „Politehnica" Bucureşti

• ELABORARE:

structuri semantice : Ing. **Călin Alexandru TÂRNOVEANU** - IMS
structuri informatice : Mat. **Paraschiva ONICA**

• REVIZIE ŞTIINŢIFICĂ:

Prof. dr. ing. **Rodica STRUGARU** – Universitatea „Politehnica" Bucureşti

---

Editat cu sprijinul
AGENŢIEI NAŢIONALE PENTRU ŞTIINŢĂ, TEHNOLOGIE ŞI INOVARE

Scanned with OKEN Scanner

ACADEMIA ROMÂNĂ
COMISIA DE TERMINOLOGIE
PENTRU ŞTIINŢELE EXACTE

DICŢIONAR EXPLICATIV
pentru
ŞTIINŢELE EXACTE

ELECTROTEHNICĂ
ELTH 7
Electrobiologie
şi echipament medical

Român/Englez/Francez

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
EDITURA AGIR

Bucureşti, 2000

Scanned with OKEN Scanner

Copyright © 2000, Editura Academiei Române şi Editura AGIR
Toate drepturile asupra acestei ediţii sunt rezervate editurilor.

Adresa: **EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE**
RO-76117, Bucureşti, România
Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5
Tel.: 40-1-411 90 08, 40-1-410 32 00
Fax: 40-1-410 39 83
E-mail: edacad@ear.ro
Internet: www.ear.ro

ASOCIAŢIA GENERALĂ A INGINERILOR DIN ROMÂNIA
Adresa: **EDITURA AGIR**
RO-70179, Bucureşti, România
Calea Victoriei 118, sector 1
Tel.: 40-1-659 22 75; Fax: 40-1-312 55 31
E-mail: agirbuc@transdata.ro

Redactor: Dan DUMITRESCU
Tehnoredactare computerizată: Ciprian ONICA
Coperta seriei: Camelia BOGOI

Bun de tipar: 6.XII.2000; Format:16/70 × 100; Coli tipar: 17,75

C.Z. pentru biblioteci mari: 621.3(032)=59=2=4
621.3:61(032)=59=2=4
C.Z. pentru biblioteci mici: 621.3

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE ISBN: 973-27-0807-7
973-27-0747-X

EDITURA AGIR ISBN: 973-8130-31-X

IMPRIMAT ÎN ROMÂNIA

Tipografia:

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

Prefață VII
Introducere IX
Indicații de utilizare XI
Termeni de specialitate 1
Index Englez – Român 179
Index Francez – Român 223
Surse bibliografice 269

Scanned with OKEN Scanner

Dicţionare explicative pentru ELTH – ELECTROTEHNICĂ:

ELTH 1 – ÎNCERCĂRI GENERALE ŞI FIABILITATE

ELTH 2 – DETECTAREA ŞI MĂSURAREA RADIAŢIILOR IONIZANTE

ELTH 3 – TRACŢIUNE ELECTRICĂ ŞI APLICAŢII ELECTROMECANICE

ELTH 4 – TEHNOLOGIA INFORMAŢIEI

ELTH 5 – REACTOARE NUCLEARE

ELTH 6 – TRANSPORTUL ŞI DISTRIBUŢIA ENERGIEI ELECTRICE

ELTH 7 – ELECTROBIOLOGIE ŞI ECHIPAMENT MEDICAL

ELTH 8 – TEHNICA ILUMINATULUI

ELTH 9 – TELECOMUNICAŢII

Scanned with OKEN Scanner

PREFAȚĂ

O limbă evoluează în mai multe feluri și prin mai multe mijloace, inclusiv „prin greșeli", cum a demonstrat mai demult un mare filolog, Iorgu Iordan, într-un studiu celebru *O gramatică a greșelilor*. Împrumutul din alte limbi constituie, desigur, mijlocul uzual de a îmbogăți vocabularul unei limbi. Mai ales în pragul noului secol când informația circulă repede și, odată cu ea, circulă și termenii care definesc informația.

De regulă, un cuvânt nou apare (și este primit în limbă) atunci când definește o noțiune nouă, un obiect nou, în fine, o relație sau o situație, profesiune, deprindere etc. pentru care nu există deja un termen în limba națională. Sau chiar dacă există, se poate întâmpla ca termenul „băștinaș" să nu fie suficient de răspândit și puternic pentru a face față agresiunii termenului împrumutat. În acest caz, cuvântul nou învinge.

Limba selectează, ține o vreme termenul nou „în carantină" și, în cele din urmă, îl primește sau îl respinge. Există un „filtru" natural care acționează de cele mai multe ori eficient chiar și fără „acordul" comisiilor academice însărcinate cu apărarea limbii naționale... Un exemplu: specialiștii francezi au încercat să se opună, inclusiv cu mijloace administrative (amenzi severe), invaziei anglicismelor în limba franceză. Cine nu cunoaște studiul – manifest – pamflet al lui Etiemble despre *le franglais?* Trebuie spus, azi, că studiul este eminent, dar efectul lui e aproape nul. Cuvintele de origine engleză au continuat să intre în limbă, „sfârșit de săptămâmă" n-a reușit să reziste *week-end*-ului...

Limba română este, azi bombardată de termeni străini, unii necesari, cei mai mulți parazitari, folosiți cu fandoseală de Chiriețele epocii de tranziție. „A 'disipa" este un exemplu. „A focusa" – altul. Am scris cu câtva timp în urmă despre mania „romglezei" – o limbă pestriță și inestetică, pe care o utilizează cei care vor să se exprime, cum se zicea pe vremuri, „pe radicale"...

Sper ca acest jargon să găsească în epoca noastră un nou Alecsandri sau un nou Caragiale care să-l ridiculizeze și, astfel, să-l descurajeze. Limba română, amenințată din toate părțile (în primul rând de incultura contemporanilor noștri) să-și păstreze frumusețea și demnitatea ei. Asta nu înseamnă că trebuie să se închidă în ea însăși și să nu primească, atunci când este nevoie, termeni și sintagme noi.

Evoluția tehnologică din perioada actuală determină o infuzie, uneori insuficient controlată, a terminologiei din domeniul științelor exacte. Adaptarea unui termen științific dintr-o limbă străină se face în mod obișnuit, în mod spontan, fără să existe criterii clare stabilite în acest sens. De aici apar confuzii și o comunicare nu totdeauna coerentă între specialiști.

În cazul limbii române, aceasta conduce la tendința de a introduce termeni care nu se încadrează în specificul limbii române. Din aceste motive, elaborarea unei terminologii corecte în domeniul științelor exacte este de o deosebită actualitate, cu atât mai mult cu cât importul tot mai masiv de termeni noi are loc pe diferite filiere (engleză, franceză, germană). Pe de altă parte, adaptarea unor termeni noi trebuie făcută în spiritul limbii române, luând în considerare specificul acesteia.

Scanned with OKEN Scanner

Cum Academia Română are, prin tradiţie, menirea de a promova şi coordona preocupările avansate din domeniul ştiinţific şi cultural din ţara noastră, este firesc ca ea să-şi propună ca unul din programele sale prioritare să fie elaborarea unor terminologii corecte în domeniul ştiinţelor exacte. În acest scop a fost instituită, în anul 1997, Comisia de Terminologie pentru Ştiinţele Exacte (CTSE) a Academiei Române. Activitatea acestei comisii de terminologie se desfăşoară sub egida Academiei Române, terminologia stabilită purtând girul acesteia.

Limba fiind aceeaşi în România şi Republica Moldova, la elaborarea terminologiei pentru ştiinţele exacte participă şi specialiştii din Republica Moldova. Dat fiind progresul rapid al tehnologiei, activitatea Comisiei de Terminologie pentru Ştiinţele Exacte a început în domeniul ştiinţelor tehnice. Apariţia dicţionarelor privind unele domenii ale ştiinţelor tehnice este un început promiţător şi sperăm că activitatea Comisie de Terminologie pentru Ştiinţele Exacte a Academiei Române va cuprinde, în anii ce vin, toate domeniile ştiinţelor tehnice pentru ca în viitor să se extindă şi asupra altor domenii ale ştiinţelor exacte.

Acad. Eugen Simion
Preşedintele Academiei Române

Scanned with OKEN Scanner

INTRODUCERE

Comisia de Terminologie pentru Ştiinţele Exacte şi-a propus ca unul din principalele sale obiective să fie editarea de dicţionare explicative multilingve, care să contribuie la stabilirea unei terminologii corecte în domeniul ştiinţelor exacte.

Având în vedere mărimea unei astfel de lucrări s-a decis la realizarea ei în etape pe diferite domenii, începîndu-se cu domeniul ştiinţelor tehnice.

Pentru ca aceste dicţionare sa-şi poată atinge scopul propus s-au avut în vedere câteva principii de bază:

- fiind vorba de dicţionare explicative, s-a dat o deosebită importanţă definiţiilor conceptelor, astfel încât acestea să fie clare şi exacte; să exprime corect conţinutul conceptului, iar delimitarea de alte concepte să fie bine precizată, eliminându-se ambiguităţile;

- relaţiile dintre concepte să fie făcute conform unei ierarhizări, având la bază tezaurizarea terminologiei din domeniul respectiv;

- atât la elaborarea definiţiilor, cât şi la stabilirea termenilor echivalenţi în limbile străine s-au consultat cele mai reprezentative şi mai recente documentaţii elaborate de foruri sau organizaţii internaţionale competente în respectivele domenii; de asemenea, atât ca fond, cât şi ca formă s-au respectat standardele internaţionale (îndeosebi publicaţiile ISO şi CEI) precum şi cele româneşti (STAS).

În situaţiile în care, prin evoluţia tehnologiei, vor interveni schimbări în conţinutul unor concepte sau vor apărea concepte şi termeni noi, se vor întocmi noi ediţii cu completările sau schimbările necesare.

Eventualele sugestii sau recomandări privind ediţiile viitoare sunt bine-venite.

Electrotehnica reprezintă un domeniu vast care a avut o abordare ştiinţifică, de mulţi ani, în special din partea Comisiei Electrotehnice Internaţionale (CEI) şi a Comitetului Naţional Român al CEI.

În anul 1910, CEI a înfiinţat Comitetul de Terminologie, care a publicat în 1938 prima ediţie a unui Dicţionar de Electrotehnică, denumit Vocabularul Electrotehnic Internaţional (VEI), completat ulterior în decursul anilor.

La iniţiativa Acad. Remus Răduleţ, care a fost preşedinte al CEI (1964-1967) şi apoi preşedinte al Comitetului de Terminologie (1969-1981) s-a început în cadrul Comitetului Naţional Român al CEI, elaborarea lucrării "Thesaurus Rationnel de l'Electricité" care a apărut în prima ediţie, în anul 1986, la Geneva. În anul 1996, a apărut Dicţionarul Terminologiei Electrotehnice Standardizate, în ediţie bilingvă (român-englez şi englez-român), coordonat de acad. prof. dr. docent Alexandru Timotin şi prof. dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu. Aceste lucrări reprezintă punctul de plecare pentru orice dicţionar din domeniul Electrotehnicii.

Scanned with OKEN Scanner

Dicţionarul de faţă se referă la terminologia domeniului „Electrobiologie şi Echipament Medical" din cadrul **Tezaurului terminologiei electrotehnice**, realizat pe baza fondului terminologic standardizat pe plan mondial de Comisia Electrotehnică Internaţională (CEI) şi elaborat sub forma unei bănci de date terminologice multilingve sub coordonarea D-lui Profesor Alexandru TIMOTIN.

Domeniul este divizat în mai multe subdomenii: Electrobiologie, Radiologie, Protecţie sanitară, Electroterapeutică, Echipamente electromedicale.

Fondul conceptual al domeniului „electrobiologie şi echipament medical" conţine cca. **2600** de concepte, iar **fondul terminologic** al acestuia, cca. **3000** de termeni.

Prof. dr. ing. Gleb DRĂGAN
Membru corespondent al
Academiei Române

Prof. dr. ing. Aureliu PANAITESCU

Scanned with OKEN Scanner

INDICAȚII DE UTILIZARE

Pentru facilitarea consultării dicționarului explicativ al domeniului **„Electrobiologie și echipament medical"**, supunemm atenției cititorilor precizările următoare.

Dicționarul cuprinde aproximativ 3000 de termeni, fiind structurat pe două secțiuni principale:

- prima secțiune prezintă o serie de termeni importanți utilizați în domeniul considerat;
- a doua secțiune cuprinde indexul englez-român și cel francez-român al termenilor definiți în prima secțiune.

Prima secțiune a dicționarul explicativ conține în principal lista alfabetică a termenilor de bază (*descriptorii*) în limba română urmați eventual de simbolurile literale sau abrevierile acestora dispuse între paranteze unghiulare < > și însoțiți de termenii corespunzători în limbile engleză și franceză (redați cu caractere *aldine*) și de definițiile conceptelor. Componentele acestei liste sunt separate prin semnul grafic " / " .

Non-descriptorii prezenți de asemenea în lista alfabetică (sinonimele românești, unele abrevieri sau simboluri literale) sunt urmați de semnul ⇒ de trimitere la termenul de bază corespunzător, unde se află și definiția acestuia.

Definițiile conceptelor sunt fie preluate (și uneori prelucrate) direct din sursele bibliografice românești, fie preluate și traduse (eventual prelucrate) din publicațiile CEI.

Formele termenilor (denumirile complete ale conceptelor, adeseori de forma unor sintagme complexe), în contexte date și evitând ambiguitățile, pot fi doar parțial utilizate, în forme contrase, cu părțile facultative dispuse între paranteze rotunde. Pentru eliminarea ***omonimelor***, toți termenii sunt formal distincți, deosebirile fiind realizate prin completări aduse formelor uzuale ale termenilor. Dacă omonimele au semnificații apropiate, denumirea este completată cu fragmente puse între *paranteze rotunde*, ca părți facultative ale denumirii complete. Alteori adaosul, un scurt comentariu pus între *paranteze drepte*, (precedate sau nu de un număr de ordine), servește numai departajării, neaparținând denumirii complete.

Lipsa unui termen în limbile engleză sau franceză este semnalată prin "...".

Nu sunt incluse în dicționar *conceptele nedefinite explicit* (menționate sau sumar prezentate în documentele sursă).

Scanned with OKEN Scanner

A

Å ⇒ ångström [învechit]

absorbant / *absorber* / *absorbeur* / Substanţă care absoarbe energia unei radiaţii de un anumit tip.

absorbţie (a unei radiaţii) / *absorption (of radiation)* / *absorption (d'un rayonnement)* / Transformarea energiei radiante într-o altă formă de energie prin interacţiune cu materia.

absorbţie (de energie) / *(energy) absorption* / *absorption (d'énergie)* / Fenomen în cursul căruia, o radiaţie incidentă, traversând o substanţă, transferă acesteia parţial sau total energia sa. Notă: Împrăştierea însoţită de un transfer de energie către substanţă ca, de exemplu, în cazul efectului Compton şi al încetinirii neutronilor, este considerată absorbţie de energie.

absorbţie fotoelectrică ⇒ efect fotoelectric

ac (radioactiv) / *needle* / *aiguille (radioactive)* / Implant de forma unui cilindru metalic subţire.

accelerator ciclic / *circular accelerator* / *accélérateur circulaire* / Accelerator de particule în care particulele încărcate sunt ghidate de un câmp magnetic urmând un parcurs circular de diametru constant sau crescător.

accelerator de electroni medical / *medical electron accelerator* / *accélérateur médical d'électrons* / Accelerator de electroni utilizat în radioterapie, fasciculul util al radiaţiei fiind reprezentat de fasciculul de electroni accelerati sau produs de acesta.

accelerator (de particule) / *charged particle accelerator* / *accélérateur de particules (chargées)* / Instalaţie în care particulelor încărcate li se transferă energie cinetică. În general, energia transferată este mai mare decât 0,1 MeV.

accelerator electrostatic / *electrostatic accelerator* / *accélérateur électrostatique* / Dispozitiv destinat producerii unei tensiuni înalte de accelerare pentru particulele încărcate, realizată prin inducţie electrostatică şi transportul fizic al sarcinilor electrice.

accelerator liniar / *linear accelerator* / *accélérateur linéaire* / Accelerator în care particulele încărcate sunt accelerate după o traiectorie rectilinie, fie cu ajutorul unui câmp electromagnetic creat de unde progresive, fie printr-o serie de mici intervale între electrozi legaţi la o sursă de tensiune alternativă cu o frevenţă asigurând permanenta antrenare de către câmp a particulelor ajunse la fiecare din intervalele succesive. Note: 1. Numeroase acceleratoare de electroni utilizează undele progresive. 2. Acceleratoarele de particule grele sunt în general de al doilea tip.

accelerator liniar cu mai multe etaje / *multistage linear accelerator* / *accélérateur linéaire à plusieurs étages* / Accelerator liniar conţinând mai multe rezonatoare excitate de un generator de înaltă frecvenţă astfel încât particulele să ajungă totdeauna la intervale succesive când câmpul dintre electrozi are aceeaşi direcţie şi este apropiat de valoarea sa maximă.

accelerator liniar cu unde staţionare / *standing wave linear accelerator* / *accélérateur linéaire à ondes stationnaires* / Accelerator liniar în care o energie de înaltă frecvenţă este reflectată la cele două extremităţi ale unui tub, astfel încât particulele să fie accelerate într-un câmp electromagnetic cu unde staţionare.

Scanned with OKEN Scanner

accelerator liniar de electroni / *linear electron accelerator / accélérateur linéaire d'électrons* / Tub metalic cu vid în care electronii sunt accelerați într-o serie de mici intervale (în general de forma unor cavități rezonante în gama frecvențelor înalte) dispuse și spațiate astfel încât, pentru o frecvență de excitație caracteristică, fasciculul de electroni să câștige, prin traversarea intervalelor succesive, o energie adițională datorată câmpului electric al fiecărui interval.

accesoriu / *accessory / accessoire* / Component facultativ necesar și/sau convenabil pentru a fi utilizat împreună cu un echipament aparat pentru a permite, a facilita sau a ameliora utilizarea prescrisă a aparatului sau pentru a integra funcții suplimentare adecvate.

activare / *activation / activation* / Procesul de inducere a radioactivității prin iradiere.

activimetru / *(radio)activity meter / (radio)activimètre* / Aparat destinat măsurării activității unei surse de radiații și dotat cu un dispozitiv indicator sau înregistrator. Exemple: activimetrul de suprafață, activimetrul de volum.

activimetru cu scintilator lichid / *liquid scintillator activity meter / activimètre à scintillateur liquide* / Activimetru destinat măsurării activității soluției unui emițător de radiații, încorporând soluția considerată unui scintilator lichid și măsurând scintilațiile produse.

activimetru de apă / *water (radio) activity meter / (radio)activimètre de l'eau* / Activimetru destinat măsurării continue a activității apei, prin măsurarea activității aerosolului obținut prin pulverizarea acesteia.

activimetru de eșantioane de lichid evaporat / *evaporated sample liquid activity meter / activimètre d'échantillons de liquide évaporé* / Ansamblu destinat măsurării emisiunii radioactive volumice într-un lichid, într-un interval de timp dat, utilizând în acest scop reziduuri de eșantioane evaporate.

activimetru de gaz radioactiv / *gas radioactivity meter / activimètre de gaz radioactif* / Activimetru destinat măsurării continue într-un gaz a emisiunii radioactive, într-un interval de timp dat.

activimetru de țesut / *tissue activity meter / activimètre médical* / Ansamblu destinat localizării, prin intermediul unor sonde adecvate, a radionuclizilor fixați în țesuturi.

activitate ⇒ activitate nucleară <*A*>

activitate convențional adevărată / *conventionally-true activity / activité conventionnellement vraie* / Cea mai bine estimată valoare a activității adevărate a surselor radioactive, uitilizată pentru etalonarea echipamentelor. Această valoare și incertitudinea sa sunt determinate pe baza unui etalon secundar sau primar ori cu ajutorul unui aparat de referință etalonat pe baza unui etalon secundar sau primar.

activitate de suprafață / *surface activity / activité surfacique* / Activitate pe unitatea de suprafață. Notă: Definiția implică emisiuni de la suprafață, excluzând emisiunile din substrat.

activitate de suprafață minimă detectabilă / *minimum detectable activity per unit area / activité surfacique minimale détectable* / Activitate pe unitatea de suprafață oferind o indicație corespunzând dublului deviației standard a indicației date pentru un zgomot de fond specificat, pentru o durată a măsurării date sau pentru o constantă de timp a ictometrului dată. Acestă activitate de suprafață este exprimată în Bq/cm^2 sau $\mu Ci/cm^2$.

activitate indicată / *indicated activity / activité indiquée* / Activitatea care este indicată de ansamblul de măsurare pe durata încercărilor.

activitate minimă detectabilă <AMD> / *minimum detectable activity* <*MDA*> / *activité minimale détectable* <*AMD*> / Activitate furnizând o indicație corespunzătoare triplului abaterii tip a indicației date pentru o mișcare proprie determinată.

Scanned with OKEN Scanner

activitate nucleară <*A*> / *activity [nuclear]* <*A*> / *activité* <*A*> / Raportul dintre d*N* şi d*t*, unde d*N* este speranţa matematică a numărului de tranziţii nucleare spontane pornind de la un nivel energetic dat, în intervalul de timp d*t*:

$$A = \frac{dN}{dt}.$$

activitate nucleară masică / *specific activity* / *activité massique* / Activitatea unui material dat raportată la masa sa.

activitate specifică ⇒ activitate nucleară masică

activitate volumică ⇒ densitate de activitate

acumulare (a debitului dozei absorbite) / *build-up (of the absorbed dose rate)* / *accumulation (du débit de dose absorbée)* / Creşterea debitului dozei absorbite cu profunzimea, rezultând în urma eliberării de electroni şi a radiaţiei difuzate în materie dincolo de suprafaţa de intrare.

adaptor [în terapia cu ultrasunete] / *adaptor [in ultrasonic therapy]* / *adaptateur [en ultrasonothérapie]* / Accesoriu destinat a fi ataşat unui traductor în scopul modificării intensităţii efective şi/sau a suprafeţei efective de emisiune.

adâncime a joncţiunii (unui detector cu semiconductor PN) / *junction depth (of a PN semiconductor radiation detector)* / *profondeur de jonction (d'un semicteur PN)* / Distanţa sub suprafaţa cristalului unde se modifică tipul de conductivitate.

adâncime de înjumătăţire (în ţesut) / *half-value depth (of a tissue)* / *couche de demi-atténuation (d'un tissu)* / Profunzime într-un ţesut pentru care doza absorbită este egală cu 50% din doza la suprafaţa pielii, în condiţii specificate privind calitatea radiaţiei, distanţa focar-suprafaţă şi calitatea suprafeţei iradiate.

aerosol / *aerosol* / *aérosol* / Într-un mediu gazos, suspensie de particule solide sau lichide de dimensiuni cuprinse în general între 0,0 1μm şi 10 μm.

aerosol radioactiv / *radioactive aerosol* / *aérosol radioactif* / Particule de material radioactiv în suspensie într-un gaz, în general în aer, cu un diametru variind de la o fracţiune de micrometru pînă la cca. 100 microni.

afinitate diferenţială / *differential absorption ratio* / *affinité différentielle* / Raportul dintre concentraţia unui nuclid într-un organ sau ţesut dat şi concentraţia care ar fi obţinută dacă aceeaşi cantitate de nuclid ar fi repartizată uniform în întreg organismul.

afişaj ⇒ afişare

afişare / *display [visual presentation]* / *affichage* / Prezentare vizuală a datelor.

agent anestezic inflamabil / *flammable anaesthetic agent* / *agent anesthésique inflammable* / Agent anestezic inflamabil conform testului de inflamabilitate cu halotan, specificat în norme.

agent anestezic neinflamabil / *non-flammable anaesthetic agent* / *agent anesthésique non inflammable* / Agent anestezic neinflamabil conform testului de inflamabilitate cu halotan, specificat în norme.

alcool medicinal [90°] / *surgical spirit* / *alcool à 90°* / Amestec lichid inflamabil utilizat ca dezinfectant pentru uz extern, conţinând alcool cu tărie 90° şi substanţe pentru denaturare în proporţie de 3% (benzină, white-spirt, ulei de terebentină, salicilat de metil, salicilat de etil), colorat cu albastru de metilen.

amestec anestezic inflamabil cu aer / *flammable anaesthetic mixture with air* / *mélange anesthésique inflammable avec de l'air* / Amestec de gaze anestezice inflamabile şi aer într-o anumită concentraţie putând deveni inflamabil în condiţii specifice; un amestec de vapori inflamabili degajaţi de un agent dezinfectant sau pentru curăţenie poate fi considerat ca un astfel de amestec, sub rezerva reglementărilor naţionale sau locale.

amestec anestezic inflamabil cu oxigen sau protoxid de azot / *flammable anaesthetic*

Scanned with OKEN Scanner

mixture with oxygen or nitrous oxide / *mélange anestésique inflammable avec oxygène ou protoxyde d'azote* / Amestec de gaze anestezice inflamabile şi oxigen sau protoxid de azot, care poate deveni inflamabil în conditii specifice.

amplificator cu intrări diferenţiale cu prag / *biased linear amplifier* / *amplificateur linéaire à seuil* / Amplificator de impulsuri care, în limitele caracteristicilor sale normale de funcţionare, prezintă un câştig constant pentru porţiunea impulsului de intrare superioară pragului şi care nu furnizează semnal de ieşire pentru impulsurile de intrare a căror amplitudine este inferioară pragului.

amplificator de curent continuu logaritmic / *logarithmic direct current amplifier* / *amplificateur logarithmique pour courant continu* / Amplificator de curent continuu a cărui mărime de ieşire este o funcţie logaritmică de mărimea de intrare.

amplificator de imagine / *image intensifier* / *intensificateur d'image* / Dispozitiv electronic pentru creşterea luminozităţii imaginii radioscopice sau a altei imagini optice.

amplificator de impulsuri / *pulse amplifier* / *amplificateur d'impulsions* / Amplificator electronic destinat furnizării, între limitele caracteristicilor sale normale de funcţionare, a unui singur impuls de ieşire pentru fiecare impuls de intrare.

amplificator de impulsuri cu prag / *biased pulse amplifier* / *amplificateur (d'impulsions) à seuil* / Amplificator de impulsuri destinat furnizării unui impuls de ieşire amplificat numai pentru acea parte a fiecărui semnal de intrare depăşind un prag predeterminat.

amplificator de sarcină / *charge amplifier* / *amplificateur de charges* / Amplificator electronic destinat furnizării unui semnal de ieşire cu amplitudine proporţională cu cantitatea de electricitate corespunzătoare semnalului de intrare.

amplificator diferenţial / *differential amplifier* / *amplificateur différentiel* / Amplificator cu două circuite de intrare similare conectate astfel încât să răspundă diferenţei dintre două tensiuni sau doi curenţi.

amplifotografie / ... / *ampliphotographie* / Radiografie indirectă în care înregistrarea este efectuată prin fotografierea ecranului fluorescent.

amplitudine a fluctuaţiei semnalului de ieşire datorată unor cauze electronice / *amplitude of output signal fluctuation due to purely electronic causes* / *amplitude des fluctuations du signal de sortie dues à des causes purement électroniques* / Amplitudinea fluctuaţiilor semnalului de ieşire datorate unor cauze pur electronice, exprimată în procente, este definită prin:

$$F_a = \frac{\delta V_2}{A},$$

unde δV_2 este abaterea maximă a valorilor vârf la vârf ale semnalului de ieşire la injectarea unui curent I_1 la intrare de un generator de curent continuu, determinată după o durată de observaţie rezonabilă.

analiză prin activare / *activation analysis* / *analyse par activation* / Metodă de analiză chimică bazată pe identificarea şi măsurarea radiaţiilor caracteristice ale nuclizilor formaţi prin iradiere neutronică.

analizor [în radiologie] ⇒ dispozitiv de baleiere

analizor (al unui grup de semnale) / *analyzer (for signals)* / *analyseur [d'une série de signaux]* / Subansamblu destinat determinării funcţiei de distribuţie a unei serii de semnale în funcţie de una sau mai multe din caracteristicile lor (amplitudine, durată etc).

analizor biologic / *radio-bioassay meter* / *analyseur biologique* / Ansamblu destinat măsurării cantităţii de substanţe radioactive inhalate sau ingerate de organismul uman, măsurând emisiunea radioactivă a exhalaţiei, sîngelui, urinei şi excrementelor, într-un interval de timp dat.

Scanned with OKEN Scanner

analizor de amplitudine a impulsurilor / *pulse height analyzer* / *analyseur d'amplitude (d'impulsion)* / Analizor destinat determinării funcţiei de distribuţie a unei serii de semnale în funcţie de amplitudinea lor.

analizor (de radiaţii) / *(radiation) analyzer* / *analyseur (de rayonnement)* / Ansamblu de măsurare a radiaţiilor destinat analizării semnalelor de ieşire provenind dintr-unul sau mai multe detectoare de radiaţii în funcţie de un parametru sau de o mărime dată (energie, timp etc.). Exemple: analizorul de amplitudine de impulsuri, analizorul de timp de zbor, analizorul multiparametric.

analizor de timp de zbor / *time-of-flight analyzer* / *analyseur de temps de vol* / Analizor destinat determinării funcţiei de distribuţie a timpului de zbor a particulelor unui fascicul, pentru obţinerea distribuţiei în energie a acestor particule.

analizor multicanal / *multichannel analyzer* / *analyseur multicanal* / Analizor conţinând un număr suficient de canale pentru a permite determinarea unei funcţii de distribuţie a unui grup de semnale, repartizând impulsurile în diferite canale în funcţie de una din caracteristicile lor (amplitudine, durată etc.).

anelectrotonus / *anelectrotonus* / *anélectrotonus* / Stare de excitabilitate diminuată sau modificare a distribuţiei potenţialelor de membrană, produse în regiunea anodului la trecerea unui curent electric printr-un muşchi sau nerv.

anestezic / *anaesthetic* / *anesthésique* / Substanţă chemoterapeutică, având proprietatea de a inhiba unele funcţiuni ale sistemului nervos, producând o insensibilitate progresivă şi reversibilă a organismului, necesară intervenţiilor chirurgicale.

angiografie / *angiography* / *angiographie* / Tehnică de obţinere a radiogramelor pentru traseele vaselor sangvine sau limfatice din interiorul organismului pe baza contrastului obţinut prin injectarea unui lichid în aceste vase. Exemple: venografia, splenografia, aortografia.

ångström [învechit] / *ångström [deprecated]* / *ångström[déconseillé]* / Unitate de lungime, frecvent utilizată pentru măsurarea lungimii de undă a radiaţiilor X şi gama, egală cu 0,1 nm. Notă: Ångström va continua să fie utilizat în sistemul SI pe o durată limitată.

anihilare (a particulelor) / *annihilation* / *annihilation* / Interacţiunea dintre o particulă şi antiparticula sa, antrenând dispariţia acestora însoţită de emisia unor particule diferite.

anod (al unui tub de radiaţii X) / *anode (of an X-ray tube)* / *anode (d'un tube radiogène)* / Electrod asupra căruia sunt dirijaţi electroni de înaltă energie în scopul producerii radiaţiilor X.

ansamblu al traductorului / *transducer assembly* / *ensemble de transducteur* / Părţi ale aparatului de diagnostic cu energie ultrasonoră conţinând traductorul ultrasonic şi/sau grupul de elemente traductoare ultrasonice cu toate componentele integrate ca, de exemplu, o lentilă acustică, o coloană integrată etc. Ansamblul traductorului poate fi în general separat de pupitrul aparatului cu ultrasunete.

ansamblu de analiză a amplitudinii / *amplitude analyzing assembly* / *ensemble d'analyse d'amplitude* / Ansamblu de măsură destinat analizării semnalelor furnizate de detectorul său în funcţie de energia radiaţiei.

ansamblu de analiză a amplitudinii cu memorie / *amplitude analyzing assembly with storage function* / *ensemble d'analyse d'amplitude à mémoire* / Ansamblu de analiză a amplitudinii conţinând un analizor de amplitudine multicanal cu memorie.

ansamblu de analiză a timpului de zbor / *time-of-flight analyzing assembly* / *ensemble d'analyse de temps de vol* / Ansamblu de măsurare destinat semnalelor furnizate de detectorul sau detectoarele sale de radiaţii în funcţie de distribuţia în timp a acestora.

ansamblu de avertizare (al unui reactor nuclear) ⇒ avertizor (de radiaţii)

Scanned with OKEN Scanner

ansamblu de avertizare de debit al dozei / *dose rate warning assembly / ensemble d'alarme de débit de dose* / Ansamblu destinat producerii unei alarme vizuale şi/sau sonore dacă debitul dozei datorat radiaţiilor X sau gama depăşeşte o valoare predeterminată, sau dacă valoarea măsurată nu se află între limite predeterminate.

ansamblu de cameră / *chamber assembly / ensemble de chambre* / Camera cu ionizare şi toate celelalte părţi la care aceasta este racordată în permanenţă, cu excepţia ansamblului de măsurare. Pentru o cameră prevăzută cu cablu, ansamblul cameră include racordul electric şi orice cablu sau preamplificator permananent fixate, pentru camera cu fereastră îngustă, orice bloc de material în care camera cu ionizare este permanent inserată, iar pentru camera-condensator, buşonul de protecţie sau orice alt dispozitiv de protecţie utilizat normal în timpul măsurării.

ansamblu de comandă / *control assembly / ensemble de commande* / Combinaţie de dispozitive necesare preselecţiei, comenzii, măsurării, reglării şi indicării factorilor funcţionali adecvaţi ai unui echipament.

ansamblu de măsurare a activităţii gama globale a corpului / *measuring assembly for determination of whole-body gamma activity / ensemble de mesure de l'activité gamma globale du corps* / Ansamblu destinat măsurării globale a radiaţiei gama (inclusiv a radiaţiei de frânare) emise de organism, detectarea fiind realizată de unul sau mai multe scintilatoare puternic protejate contra radiaţiei naturale ambiante.

ansamblu de măsurare a coincidenţelor gama-gama / *gamma-gamma coincidence pulse counting assembly / ensemble de mesure à coïncidences gamma-gamma* / Ansamblu de măsurare a coincidenţelor utilizat, în particular, pentru măsurarea directă a activităţii anumitor radionuclizi. Conţine în general detectoare cu scintilaţie.

ansamblu de măsurare a curentului mediu / *mean current measuring assembly / ensemble de mesure à courant* / Ansamblu de măsurare a cărui funcţionare se bazează pe utilizarea curentului furnizat de detectorul sau detectoarele sale de radiaţii.

ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru neutroni / *mean current measuring assembly for neutrons / ensemble de mesure à courant pour neutrons* / Ansamblu de măsurare destinat determinării densităţii unui flux de neutroni prin măsurarea curentului furnizat de un detector de neutroni.

ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule alfa / *mean current measuring assembly for alpha particles / ensemble de mesure à courant pour particules alpha* / Ansamblu de măsurare destinat determinării activităţii emiţătoarelor de radiaţii alfa prin măsurarea curentului.

ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule beta / *mean current measuring assembly for beta particles / ensemble de mesure à courant pour particules bêta* / Ansamblu de măsurare destinat determinării activităţii emiţătorilor de radiaţii beta prin măsurarea unui curent. Notă: Anumite ansambluri pot permite, în condiţii particulare, determinarea activităţii emiţătorilor de radiaţii beta şi/sau gama.

ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule gama / *mean current measuring assembly for gamma rays / ensemble de mesure à courant pour particules gamma* / Ansamblu de măsurare destinat determinării activităţii emiţătorilor de radiaţii gama prin măsurarea unui curent. Notă: Anumite ansambluri pot permite, în condiţii particulare, determinarea activităţii emiţătorilor de radiaţii beta şi/sau gama.

ansamblu de măsurare a radioactivităţii dintr-un organism / *assembly for the measurement of radioactivity in an organism / ensemble de mesure de la radioactivité présentée dans un organisme* / Ansamblu destinat detectării prezenţei radionuclizilor într-un organism, măsurării

Scanned with OKEN Scanner

activității lor și, eventual, determinării naturii acestora.

ansamblu de măsurare a ratei de numărare a impulsurilor / *pulse counting ratemeter assembly / ensemble de mesure de taux de comptage* / Ansamblu de măsurare conținând un detector cu impulsuri asociat unui integrator în general liniar sau logaritmic.

ansamblu de măsurare (al unui dozimetru) / *measuring assembly (of a dosemeter) / ensemble de mesurage (d'un dosimètre)* / Funcțiunea principală a acestui ansamblu este măsurarea curentului provenind de la camera cu ionizare și convertirea acestuia într-o formă convenabilă pentru afișare, control sau stocare. Poate include o alimentare electrică pentru tensiunea de polarizare a camerei cu ionizare, un amplificator, un dispozitiv de afișare numerică și/sau analogică și, în anumite cazuri, circuite funcționale de ieșire, de exemplu pentru comanda unui echipament cu radiații X sau pentru transmisiune de date. În afara unei specificații contrare, acesta include separat preamplificatorul, dacă există.

ansamblu de măsurare diferențială / *difference measuring assembly / ensemble de mesure à différence* / Ansamblu de măsurare în care semnalul de ieșire este funcție de diferența dintre semnalele de intrare.

ansamblu de măsurare liniară / *linear measuring assembly / ensemble de mesure linéaire* / Ansamblu de măsurare în care amplitudinea semnalului de ieșire este o funcție liniară de semnalul de intrare.

ansamblu de măsurare logaritmic / *logarithmic measuring assembly / ensemble de mesure logarithmique* / Ansamblu de măsurare în care amplitudinea semnalului de ieșire este o funcție logaritmică de semnalul de intrare.

ansamblu de măsurare utilizând radiații ionizante / *measuring assembly utilizing ionizing radiation / ensemble de mesure par rayonnement ionisant* / Ansamblu conținând unul sau mai multe detectoare de radiații și subansambluri sau elemente funcționale asociate, destinat măsurării mărimilor fizice cu ajutorul radiațiilor ionizante. Acest ansamblu implică totdeauna o sursă de radiații, conținută sau nu în ansamblul de măsurare. Exemplu: ansamblul de măsurare a conținutului (cu radiații ionizante).

ansamblu de numărare (a impulsurilor) / *counting assembly / ensemble de comptage (des impulsions)* / Ansamblu destinat numărării impulsurilor electrice.

ansamblu de numărare a impulsurilor 2π / *2π pulse-counting assembly / ensemble de mesure à impulsions 2π* / Ansamblu de măsurare conținând un detector de radiații 2π.

ansamblu de numărare a impulsurilor 4π / *4π pulse-counting assembly / ensemble de mesure à impulsions 4π* / Ansamblu de măsurare conținând un detector de radiații 4π.

ansamblu de numărare a impulsurilor pentru particule alfa / *alpha pulse counting assembly / ensemble de mesure à impulsions pour particules alpha* / Ansamblu de măsurare conținând un detector de radiații alfa cu impulsuri asociat unui subansamblu de numărare (numărător) și/sau de măsurare a vitezei de numărare (integrator).

ansamblu de numărare a impulsurilor pentru particule beta / *beta pulse counting assembly / ensemble de mesure à impulsions pour particules bêta* / Ansamblu de măsurare conținând un detector de radiații beta cu impulsuri asociat unui subansamblu de numărare (numărător) și/sau de măsurare a vitezei de numărare (integrator).

ansamblu de numărare a scintilațiilor / *scintillation counter / ensemble de comptage à scintillation* / Ansamblu conținând în general un material scintilator (scintilatorul), un ghid de lumină, un fotomultiplicator și un circuit de numărare.

Scanned with OKEN Scanner

ansamblu de numărare şi/sau de măsurare a vitezei de numărare a impulsurilor / *pulse-counting and/or counting rate assembly* / *ensemble de mesure à impulsions* / Ansamblu de măsurare destinat determinării numărului (ansamblu de numărare) şi/sau a vitezei de numărare (ansamblu de măsurare a vitezei de numărare) a impulsurilor electrice furnizate de detectorul sau detectoarele sale de radiaţii.

ansamblu detector de radiaţii (pentru radiodiagnostic) / *radiation detector assembly (for radiodiagnosis)* / *ensemble détecteur de rayonnement (pour radiodiagnostic)* / Într-un dispozitiv de formare a imaginii cu radionuclizi, ansamblul unuia sau mai multor detectoare de radiaţii ale căror semnale electrice de ieşire servesc formării imaginii radiologice.

ansamblu emiţător de radiaţii / *radiation emitting assembly* / *ensemble émetteur de rayonnement* / Ansamblu conţinând sursa, portsursa şi învelişul sursei, determinând condiţiile de emisiune a radiaţiei şi de utilizare a sa pentru măsurare.

ansamblu radiogen / *radiation source assembly* / *ensemble radiogène* / Ansamblu de componente conţinând sursa de radiaţii, mijloacele de asigurare a protecţiei contra radiaţiilor ionizante şi a şocurilor electrice, sistemul de limitare a fasciculului.

ansamblu radiogen cu radiaţii X / *X-ray tube assembly* / *ensemble radiogène (à rayonnement X)* / Ansamblu constituit dintr-un tub de radiaţii X împreună cu cupola sa radioprotectoare.

ansamblu transformator de înaltă tensiune / *high-voltage transformer assembly* / *ensemble transformateur haute tension* / Într-un generator radiologic, ansamblu conţinând transformatorul de înaltă tensiune şi alte componente ale circuitului de înaltă tensiune.

antiparticulă / *antiparticle* / *antiparticule* / Particulă cu aceeaşi masă şi acelaşi spin cu cele ale unei particule date, cu un număr cuantic opus şi, dacă este încărcată, cu o sarcină electrică de semn contrar. Notă: Fiecare particulă are antiparticula sa.

aparat cu sursă electrică internă / *internally powered equipment* / *appareil à source électrique interne* / Aparat care poate funcţiona cu o sursă electrică internă.

aparat de anestezie / *anaesthesia equipment* / *appareil d'anesthésie* / Aparat destinat furnizării gazelor şi vaporilor anestezici într-un sistem respirator spre un pacient.

aparat de categoria G protejat contra anesteziceloor <APG> / *anaesthetic-proof category G equipment <APG>* / *appareil de catégorie G protegé contre les anesthésiques <APG>* / Aparat sau parte a unui aparat conformându-se prescripţiilor specificate în privinţa construcţiei, a marcării şi a documentaţiei, în scopul evitării apariţiei surselor de inflamare într-un amestec uşor inflamabil de gaz anestezic, oxigen şi/sau protoxid de azot.

aparat de clasă A / *class A equipment* / *appareil de classe A* / Aparat prevăzut pentru a fi utilizat în orice clădire diferită de cele cu destinaţie casnică şi de cele conectate direct la o reţea de distribuţie electrică de joasă tensiune alimentând clădiri de utilitate casnică. Note: 1. Utilizarea aparatelor neconforme limitelor clasei A, dar care nu provoacă degradarea inacceptabilă a serviciilor de radiocomunicaţii, poate fi autorizată cu titlu individual de autoritatea naţională competentă. 2. Deşi limitele clasei A au fost stabilite pentru clădiri industriale şi comerciale, administraţiile pot autoriza, cu măsurile complementare necesare, instalarea şi utilizarea aparatelor ISM de clasă A într-o clădire de utilitate casnic sau într-un amplasament conectat direct la reţeaua de distribuţie electrică de uz casnic.

aparat de clasă B / *class B equipment* / *appareil de classe B* / Aparat prevăzut pentru a fi utilizat în clădiri cu destinaţie casnică şi în clădiri racordate direct la o reţea de distribuţie electrică de joasă tensiune alimentând clădiri de utilitate casnică.

Scanned with OKEN Scanner

aparat de clasă de referinţă / *reference-class instrument* / *instrument de classe de référence* / Aparat de măsurare ale cărui performanţe şi stabilitate sunt suficiente pentru a-i permite utilizarea ca aparat de referinţă.

aparat de clasă de rutină / *field-class instrument* / *instrument de classe de routine* / Aparat de măsurare ale cărui performanţe şi stabilitate sunt suficiente pentru a-i permite utilizarea ca aparat de rutină.

aparat de diagnostic cu energie ultrasonoră / *medical diagnostic ultrasonic equipment* / *appareil de diagnostic médical à ultrasons* / Combinaţie dintre pupitrul unui aparat cu ultrasunete şi ansamblul traductoarelor ultrasonice, constituind un sistem de diagnostic complet.

aparat de diferenţă / *difference apparatus* / *appareil à différence* / Aparat în care semnalul de ieşire este funcţie de diferenţa dintre două semnale de intrare. Exemplu: integratorul liniar diferenţial. Notă: Termenul "diferenţial" este rezervat aparatelor destinate măsurării variaţiilor elementare ale unei mărimi.

aparat de (electro)chirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă / *high-frequency surgical equipment* / *appareil d'électrochirurgie à courant haute fréquence* / Aparat electromedical cu acccesoriile sale, destinat efectuării de operaţii chirurgicale ca, de exemplu, tăierea sau coagularea ţesuturilor biologice, cu ajutorul curenţilor de înaltă frecvenţă. Notă: Utilizarea frecvenţelor mai mari de 0,3 MHz evită stimularea indezirabilă nervoasă şi musculară, care ar rezulta din folosirea curenţilor de joasă frecvenţă. În mod normal, nu se utilizează frecvenţe mai mari de 5 MHz, pentru minimizarea problemelor legate de curenţii de scurgere de înaltă frecvenţă, dar se pot folosi frecvenţe ridicate în tehnicile utilizând electrozi bipolari.

aparat de endoscopie / *endoscopic equipment* / *appareil d'endoscopie* / Aparat electromedical compus dintr-un endoscop, accesoriile sale şi blocul său de alimentare. Notă: Elementele de încălzire electrice ale sondelor crioscopice sunt considerate aparate de endoscopie.

aparat de examinare verticală / *vertical examination stand* / *(appareil à) dossier vertical* / Aparat de examinare radiologică prevăzut cu un suport vertical, pentru pacienţii aşezaţi sau stând în picioare.

aparat de înregistrare grafică (cu radiaţii X) ⇒ kimograf (cu radiaţii X)

aparat de radiaţii X ⇒ echipament cu radiaţii X

aparat de referinţă / *reference instrument* / *instrument de référence* / Aparat de măsurare destinat etalonării altor instrumente.

aparat de rutină / *field instrument* / *instrument de routine* / Aparat de măsurare destinat măsurărilor uzuale de rutină.

aparat de terapie cu energie ultrasonică / *ultrasonic therapy equipment* / *appareil à ultrasons pour thérapie* / Aparat conceput pentru producerea de ultrasunete aplicabile unui pacient în scopuri terapeutice, conţinând în esenţă un generator de energie electrică de înaltă frecvenţă şi un traductor pentru conversia acestei energii în ultrasunete.

aparat de terapie cu microunde / *microwave therapy equipment* / *appareil de thérapie à micro-ondes* / Aparat destinat tratării unui pacient cu un câmp de radiaţii electromagnetice în domeniul frecvenţelor cuprinse între 300 MHz şi 30 GHz.

aparat de terapie cu unde scurte / *short-wave therapy equipment* / *appareil de thérapie à ondes courtes* / Aparat pentru tratamentul unui pacient prin expunerea acestuia la câmpuri electrice sau magnetice produse de aparat, cu frecvenţe cuprinse între 3 MHz şi 300 MHz.

aparat de ventilaţie pulmonară / *lung ventilator* / *ventilateur pulmonaire* / Dispozitiv automat conectat la căile respiratorii ale pacientului, destinat amplificării sau furnizării ventilaţiei pulmonare a pacientului.

aparat ISM / *ISM apparatus* / *appareil industriel, scientifique ou médical* / Aparat

Scanned with OKEN Scanner

destinat producerii energiei sub forma oscilaţiilor de frecvenţă radioelectrică pentru aplicaţii industriale, ştiinţifice sau medicale, cu excepţia radiocomunicaţiilor.

aparat ISM din grupul 1 / *group 1 ISM equipment* / *appareil ISM du groupe 1* / Aparat ISM în care energia de radiofrecvenţă cuplată prin conducţie este produsă sau utilizată intenţionat, fiind necesară funcţionării interne a aparatului.

aparat izocentric / *isocentric equipment* / *appareil isocentrique* / Aparat de radioterapie conceput şi construit astfel încât să posede un izocentru.

aparat pentru măsurarea activităţii ⇒ activimetru

aparat pentru radiaţii Röntgen ⇒ generator de radiaţii X

aparat pentru radioscopie ⇒ roentgenoscop

aparat pentru tratament prin electroşoc / *electroconvulsive therapy equipment* / *appareil de thérapie par électroconvulsion* / Aparat, inclusiv accesoriile, destinat aplicării energiei electrice unui pacient prin intermediul electrozilor în contact direct cu capul acestuia, pentru tratamentul anumitor tulburări psihiatrice.

aparat protejat contra anestezicelor <AP> / *anaesthetic-proof equipment <AP>* / *appareil protégé contre les anesthésiques <AP>* / Aparat sau parte a unui aparat conformă prescripţiilor specificate în privinţa construcţiei, a marcării şi a documentaţiei, în scopul evitării apariţiei unor surse de inflamare într-un amstec uşor inflamabil de gaz anestezic şi aer.

aparat radiologic ⇒ echipament cu radiaţii X

aparat Roentgen ⇒ generator de radiaţii X

aplicare a unei expuneri / *loading (of an X-ray tube)* / *application d'une charge* / Într-un generator de radiaţii X, acţiunea de a furniza energie electrică anodului tubului de radiaţii X.

aplicare directă pe cord / *direct cardiac application* / *application cardiaque directe* / Utilizarea unui echipament care poate asigura o conexiune conductoare directă cu inima pacientului.

aplicator, 1[combinaţie de surse radioactive] / *applicator, 1[arrangement of radioactive sources]* / *applicateur, 1[combinaison de sources radioactives]* / Combinaţie de surse radioactive fixate pe un suport mecanic, plasabilă pe o suprafaţă sau în proximitatea acesteia, pentru iradierea unui strat superficial de ţesut.

aplicator, 2[ansamblu colimator] / *applicator, 2[collimating structure]* / *applicateur, 2[ensemble collimateur]* / Ansamblu care colimează un fascicul de radiaţii, putând avea extremităţile deschise sau închise.

aplicator, 3[indicator al extinderii câmpului de radiaţie] / *applicator, 3[device indicating the extend of the radiation field]* / *applicateur, 3[indicateur de l'étendue du champ de rayonnement]* / În radiologia medicală, dispozitiv în mod obişnuit solidar cu ansamblul radiogen, îndeplinind cel puţin una din funcţiile următoare: indică axa fasciculului, câmpul de radiaţii, asigură o distanţă minimă între sursa de radiaţii şi suprafaţa de intrare, serveşte ca dispozitiv de compresiune. Note: 1. Un aplicator de fascicul poate conţine o barieră de protecţie radiologică şi servi ca dispozitiv de limitare a fasciculului. 2. Exemple: aplicatorul de ţintire, aplicatorul cu extremitate deschisă, aplicatorul de fascicul dentar, aplicatorul de fascicul terapeutic.

aplicator (al unui aparat de terapie cu microunde) / *applicator (of a microwave therapy equipment)* / *applicateur (d'un appareil de thérapie à micro-ondes)* / Emiţător ca, de exemplu, o antenă directivă, un dipol cu reflector, o reţea de dipoli, un ghid de unde deschis sau o antenă dielectrică, pentru aplicaţii locale ale unei energii de radiaţii din domeniul microundelor.

aplicator (al unui aparat de terapie cu unde scurte) / *applicator (of an short-wave therapy equipment)* / *applicateur (d'un appareil de thérapie à ondes courtes)* / Accesoriu sau parte a aparatului destinat(ă)

Scanned with OKEN Scanner

transmiterii puterii de înaltă frecvenţă către pacient, excluzând cablele de conexiune asociate.

aplicator de fascicul ⇒ aplicator, 3[indicator al extinderii câmpului de radiaţie]

aplicator de radiu / *radium pack* / *applicateur de radium* / Aplicator pentru menţinerea surselor de radiu în exteriorul corpului.

aplicator dentar cu fascicul / *dental beam applicator* / *applicateur de faisceau dentaire* / Dispozitiv utilizat în radiologia dentară pentru asigurarea distanţei focar-piele în conformitate cu prescripţiile şi pentru recunoaşterea direcţiei axei fasciculului util, putând conţine un dispozitiv de limitare a fasciculului şi o barieră de protecţie radiologică.

aplicator zero / *zero applicator* / *applicateur zéro* / Într-un sistem conţinând un dispozitiv de blocare contra iradierii fără aplicator de fascicul, mijloc de suprimare a blocării.

aşteptare / *stand-by state* / *attente* / Stare a unei entităţi care se află simultan în stare de disponibilitate şi de ne-funcţionare în timpul unei perioade solicitate.

(în) aşteptare ⇒ aşteptare

atenuare (a unei radiaţii) ⇒ atenuare (fizică)

atenuare de fascicul îngust / *narrow-beam attenuation* / *atténuation en faisceau étroit* / Atenuarea unei radiaţii de către o substanţă, măsurată astfel încât radiaţia împrăştiată să fie neglijabilă.

atenuare (fizică) / *attenuation [physical attenuation of a radiation]* / *atténuation (physique)* / Reducerea unei mărimi de radiaţie ca, de exemplu, energia, fluxul etc., la trecerea acestei radiaţii printr-o substanţă, reducere rezultînd din toate tipurile de interacţiuni cu acea substanţă.

atenuare geometrică / *geometric attenuation* / *atténuation géométrique* / Reducerea intensităţii unei radiaţii datorată efectului distanţei dintre punctul considerat şi sursă, de exemplu legea inverselor pătratelor distanţei pentru o sursă punctuală, excluzând efectele datorate oricăror substanţe prezente.

atingere indirectă / *indirect contact* / *contact indirect* / Atingere a unui obiect conductor al unei instalaţii electrice, intrat accidental sub tensiune datorită unui defect în instalaţia electrică.

audiometrie prin răspuns evocat / *evoked-response audiometry* / *audiométrie par réponse-évoqué* / Tehnică de evaluare a funcţiilor auditive, bazată pe înregistrarea şi interpretarea potenţialelor evocate auditive.

autoabsorbţie / *self absorption* / *autoabsorption* / Absorbţia radiaţiei unui radionuclid conţinut într-o sursă radioactivă, în materialul acelei surse.

autoabsorbţie la anod ⇒ efect de talon

autocondensare [învechit] / *autocondensation [deprecated]* / *autocondensation [deconseillé]* / Metodă de aplicare a curenţilor alternativi cu frecvenţe depăşind 100 kHz în regiuni limitate apropiate de suprafaţa corpului, prin intermediul unui electrod foarte mare şi al altuia foarte mic, pacientul fiind parte a condensatorului. Notă: Termenul este învechit, iar tehnica depăşită.

autoconducţie [învechit] / *autoconduction [deprecated]* / *autoconduction [deconseillé]* / Metodă de aplicare a curenţilor alternativi de frecvenţe depăşind 100 kHz, în scopuri terapeutice, prin inducţie electromagnetică, pacientul fiind plasat în interiorul unui mare solenoid. Notă: Termenul este învechit, iar tehnica depăşită.

autoradiografie, 1[tehnică] / *autoradiography* / *autoradiographie* / Producerea unei înregistrări fotografice a radiaţiei emise de un material radioactiv încorporat într-un obiect, realizată prin plasarea obiectului în vecinătatea imediată a unei emulsii fotografice.

autoradiografie, 2[imagine] ⇒ autoradiogramă

autoradiogramă / *autoradiograph* / *autoradiogramme* / Imagine obţinută prin tehnica autoradiografiei.

Scanned with OKEN Scanner

avalanşă de ioni / *ion avalanche* / *avalanche ionique* / Ansamblul ionilor produşi de un ion primar unic, prin procesul de ionizare cumulativă.

avertizor (de radiaţii) / *(radiation) warning apparatus* / *avertisseur (de rayonnement)* / Aparat a cărui ieşire furnizează unul sau mai multe semnale de avertisment atunci când o mărime legată de radiaţiile ionizante depăşeşte o valoare predeterminată sau este cuprinsă între două limite predeterminate.

axă a colimatorului / *collimator axis* / *axe du collimateur* / Dreaptă trecând prin centrul geometric al câmpului de ieşire şi al câmpului de intrare ale colimatorului.

axă a radiaţiei ⇒ axă a unui fascicul de radiaţii

axă a unei grile antidifuzante / *central line* / *ligne médiane* / Linie marcată la exteriorul feţei incidente a unei grile antidifuzante indicând: pentru o grilă liniară, direcţia lamelor absorbante şi centrul suprafeţei eficace; pentru o grilă focalizată, direcţia lamelor absorbante al căror plan este perpendicular pe faţa incidentă; pentru o grilă în cruce, aceleaşi indicaţii, corespunzătoare celor două direcţii ale lamelor absorbante.

axă a unui fascicul de radiaţii / *beam axis (of a radiation source)* / *rayon axial (d'un faisceau de rayonnement)* / Dreaptă unind centrul sursei de radiaţii cu centrul ultimului dispozitiv de limitare a fasciculului de radiaţii.

axă de aliniere a fasciculului / *beam-alignement axis* / *axe d'alignement du faisceau* / Utilizată exclusiv pentru aliniere, axa reprezintă dreapta unind două puncte ale presiunii acustice de vârf temporal şi spaţial pe două interfeţe emisferice cu centrele situate în centrul geometric aproximativ al unui traductor ultrasonic sau al unui grup de elemente traductoare ultrasonice. O emisferă are raza de curbură de aproximativ $A_g / \pi \cdot \lambda$, A_g fiind suprafaţa geometrică a traductorului sau a grupului de elemente traductoare, iar λ lungimea de undă a ultrasunetului corespunzător frecvenţei nominale. A doua emisferă are raza de curbură de $2A_g / \pi \cdot \lambda$ sau $A_g / 3\pi \cdot \lambda$, mai adecvată. Pentru aliniere, această linie poate fi proiectată pe faţa traductorului ultrasonic sau a grupului de elemente traductoare ultrasonice. Pentru majoritatea aplicaţiilor practice, se utilizează două suprafeţe plane perpendiculare pe direcţia de propagare a ultrasunetului. În cazul în care vârful unic nu este situat pe o suprafaţă emisferică, se alege o alta, cu raza de curbură diferită, producând un vârf unic.

axă de lucru standard (a unui spectrometru de energie cu radiaţii X cu detector cu semiconductor) / *standard working axis (of a semiconductor X-ray energy spectrometer)* / *axe de travail normal (d'un spectromètre d'énergie X à semicteur)* / Dreapta dintre centrul ferestrei de intrare a detectorului şi amplasamentul sursei de radiaţii X.

axă de măsurare / *test axis* / *axe de mesure* / Dreapta ce uneşte punctul de măsură şi centrul sursei sonore.

axă de referinţă (a unui fascicul) / *reference axis (of a beam)* / *axe de référence (d'un faisceau)* / Pentru o sursă de radiaţii, dreapta paralelă la direcţia de referinţă trecând prin centrul sursei de radiaţii.

axă de rotaţie a manechinului / *axis of rotation of the manikin* / *axe de rotation du mannequin* / Dreapta în jurul căreia se poate roti manechinul, trecând prin punctul său de referinţă şi situată în planul de simetrie al acestuia, cu direcţie verticală când manechinul este montat în poziţia corespunzătoare unei persoane stând în picioare.

axon / axon / axone / Prelungire a neuronului asigurând propagarea potenţialului de acţiune.

Scanned with OKEN Scanner

B

b ⇒ barn

bandă de frecvenţe ISM / *ISM (frequency) band* / *bande de fréquences ISM* / Bandă de frecvenţe atribuită în vederea utilizării sale în echipamentele ISM.

barieră de protecţie contra fasciculului / *primary protective shielding* / *barière de protection contre le faisceau* / Barieră de protecţie radiologică destinată atenuării radiaţiei reziduale.

barieră de protecţie radiologică / *protective (radiation) shielding* / *barière de protection radiologique* / În radiologie, material limitând extensiunea fasciculului de radiaţii sau atenuând radiaţiile parazite. Notă: Bariera de protecţie radiologică poate conţine materiale destinate acestui tip de protecţie, sau dispozitive ori materiale cu alte destinaţii, dar contribuind la atenuarea radiaţiilor ionizante.

barieră structurală de protecţie radiologică / *structural shielding* / *barière structurale de protection radiologique* / Barieră de protecţie radiologică făcând parte din construcţia unei instalaţii radiologice.

barn / *barn* / *barn* / Unitate specială pentru secţiunea eficace:

$$1 \text{ barn} = 10^{-248} \text{ cm}^2.$$

becquerel / *becquerel* / *becquerel* / Unitate SI de activitate:

$$1 \text{ Bq} = 1/\text{s}.$$

betatron / *betatron* / *bêtatron* / Accelerator de electroni în care câmpurile magnetice ortogonale pe orbita circulară a electronilor şi în interiorul acestei orbite cresc în timp, primul câmp menţinând o orbită stabilă în timp ce al doilea produce un câmp electric care accelerează electronii pe orbită.

bevatron / *bevatron* / *bévatron* / Sincrotron conceput pentru accelerarea particulelor încărcate pozitiv la energii cinetice de 10^9 eV (1 BeV) sau mai mari.

biofizică / *biophysics* / *biophysique* / Ştiinţă care studiază fenomenele şi procesele fizice din organismele vii.

bisturiu electric / *electrical bistoury* / *bistouri électrique* / Aparat electromedical utilizând căldura degajată prin trecerea unui curent de înaltă frecvenţă de ordinul megahertzilor între un electrod punctiform activ şi un electrod de mare suprafaţă plasat în contact strâns cu pielea. Note: 1. Căldura este generată la nivelul electrodului activ în locul în care densitatea curentului este mai mare. 2. Electrodul activ poate fi utilizat pentru secţionare sau coagulare.

blindaj al unui detector / *detector shield* / *blindage du détecteur* / Component destinat atenuării radiaţiilor ionizante din afara câmpului de intrare al colimatorului.

bloc de comandă (al unui echipament medical) / *control panel (of a medical equipment)* / *bloc de commande (d'un équipement médical)* / Parte a unui echipament conţinând unul sau mai multe dispozitive de comandă manuală a tuturor funcţiilor echipamentului sau a unei părţi din acestea. Blocul de comandă poate include dispozitive indicând sau vizualizând parametrii de funcţionare.

bloc radiologic / *self-contained X-ray generator* / *bloc radiogène* / Generator de radiaţii X conţinând în acelaşi înveliş generatorul radiogen de înaltă tensiune şi tubul de radiaţii X.

Scanned with OKEN Scanner

bloc sanitar / *sanitary block* / *bloc sanitaire* / Camere destinate schimbării îmbrăcămintii, tratamentului sanitar al personalului şi supravegherii dozimetrice.

boala radiaţiilor ⇒ boală de radiaţii

boală de radiaţii / *radiation sickness* / *mal des rayons* / Îmbolnăvire rezultată în urma unei iradieri excesive totale sau parţiale a organismului.

bobină de inducţie / *induction coil* / *bobine d'induction* / Transformator cu circuit feromagnetic deschis, a cărui înfăşurare primară este parcursă de un curent întrerupt periodic.

bobină Ruhmkorff ⇒ bobină de inducţie [transformator cu circuit magnetic deschis]

bolus / *bolus* / *bolus* / Substanţă având în general densitatea şi numărul atomic echivalent ale ţesutului, utilizată în radioterapie pentru umplerea spaţiilor goale, dând astfel volumului iradiat o formă geometrică simplă, sau plasată pe suprafaţa de penetrare a subiectului, aducând pe aceasta punctul de maxim al dozei.

bonetă radioscopică / *kryptoscope* / *bonnette radioscopique* / Dispozitiv portabil conţinând un mic ecran radioscopic plasat în fundul unei bonete etanşe la lumină, destinat utilizării într-o sală luminată. Nu se recomandă folosirea acestuia, date fiind pericolele de iradiere a utilizatorului.

bornă de legare la pământ de protecţie / *safety earth terminal* / *borne de terre de protection* / Bornă legată la părţile conductoare ale unui echipament de clasa a I-a de protecţie în vederea securizării acestuia, destinată conectării printr-un conductor de protecţie la un sistem exterior de legare la pământ de protecţie.

bornă de pământ de protecţie adiţională / *additional protective earth terminal* / *borne supplémentaire de terre de protection* / Bornă de legare la pământ de protecţie adăugată bornei de legare la pământ de protecţie normale, în vederea asigurării unei protecţii contra şocurilor electrice în cazul condiţiei de prim defect survenind pentru conductorul de protecţie normal.

bornă de pământ funcţională / *functional earth terminal* / *borne de masse fonctionnelle* / Bornă direct conectată într-un punct al unui circuit de alimentare de măsură, al unui circuit de comandă sau al unui ecran şi destinată a fi legată la pământ într-un scop funcţional.

boxă cu mănuşi / *glove box* / *boîte à gants* / Incintă etanşă la aer, echipată cu mănuşi pentru manipularea sub control vizual a materialelor toxice sau radioactive.

Bq ⇒ becquerel

brahiterapie / *brachytherapy* / *brachythérapie* / Radioterapie utilizând una sau mai multe surse închise pentru furnizarea de radiaţii gama sau beta la o distanţă de până la câţiva centimetri, prin aplicare superficială, intracavitară sau interstiţială.

Scanned with OKEN Scanner

C ⇒ coulomb

CAD ⇒ convertor (electronic) analogic-digital <CAD>

calitate a unui fascicul de radiaţii / *radiation quality* / *qualité (d'un rayonnement)* / Caracteristică a radiaţiei ionizante determinate de distribuţia spectrală, ţinând cont de energia şi lungimea de undă. În mod curent se exprimă prin lungimea de undă echivalentă, energia efectivă, grosimea de înjumătăţire sau tensiunea de accelerare a unui tub de raze X, forma de undă sau filtrarea.

cameră cu bule / *bubble chamber* / *chambre à bulles* / Cameră cu urmă bazată pe principiul conform căruia, într-un lichid supraîncălzit, bulele datorate fierberii acestuia se formează de-a lungul traiectoriilor particulelor ionizante.

cameră cu detentă ⇒ cameră cu ionizare cu ceaţă

cameră cu ionizare / *ionization chamber* / *chambre d'ionisation* / Detector cu ionizare constituit dintr-o cameră umplută cu un gaz adecvat sau cu un amestec gazos, în care un câmp electric, insuficient pentru a provoca multiplicarea în gaz, asigură colectarea, prin electrozi, a totalităţii sarcinilor asociate ionilor şi electronilor produşi în volumul sensibil al detectorului de către radiaţia ionizantă. Exemple: camera cu ionizare cu impulsuri, camera cu ionizare cu integrare, camera cu ionizare în curent.

cameră cu ionizare 2π / 2π *ionization chamber* / *chambre d'ionisation* 2π / Cameră cu ionizare permiţând detectarea sub un unghi solid de 2π steradiani a radiaţiei emise de o sursă radioactivă.

cameră cu ionizare 4π / 4π *ionization chamber* / *chambre d'ionisation* 4π / Cameră cu ionizare permiţând detectarea într-un unghi solid de 4π steradiani a radiaţiei emise de o sursă radioactivă.

cameră (cu ionizare) condensator / *capacitor ionization chamber* / *chambre d'ionisation condensateur* / Cameră cu ionizare în care descărcarea capacitivă datorată radiaţiei provoacă o variaţie a diferenţei de potenţial, reprezentând mărimea măsurată, între electrozii ce formează condensatorul.

cameră cu ionizare cu aer liber / *free-air ionization chamber* / *chambre d'ionisation à air libre* / Cameră cu ionizare deschisă aerului şi utilizată în principal ca etalon primar pentru măsurarea absolută a expunerii. Notă: Camera de ionizare cu aer liber este concepută astfel încât volumul de aer servind ca bază de calcul a expunerii să fie bine definit, iar electrozii să nu fie loviţi nici de fasciculul de electroni, nici de un număr semnificativ de electroni secundari.

cameră cu ionizare cu bor / *boron chamber* / *chambre d'ionisation à bore* / Cameră cu ionizare conţinând bor sau compuşi ai acestuia, utilizată pentru detectarea neutronilor şi, în special, a neutronilor lenţi.

cameră cu ionizare cu cavitate ⇒ cameră cu ionizare cu cavitate Bragg-Gray

cameră cu ionizare cu cavitate Bragg-Gray / *Bragg-Gray cavity ionization chamber* / *chambre d'ionisation à cavité de Bragg-Gray* / Cameră cu ionizare destinată determinării expunerii sau dozei absorbite provenind de la radiaţiile X, gama sau neutronice, într-un mediu dat. Notă:

Scanned with OKEN Scanner

Caracteristicile acestei camere, adică volumul sensibil, presiunea gazului, natura și grosimea pereților, sunt date astfel încât condițiile definitorii ale cavității Bragg-Gray să fie satisfăcute: volumul trebuie să fie mic în raport cu traiectoria particulelor ionizante care îl traversează.

cameră cu ionizare cu ceață / *cloud chamber* / *chambre à nuage* / Cameră cu urmă conținând vapori suprasaturați în care ionii produși de-a lungul traiectoriilor particulelor ionizante constituie centre de condensație pentru vapori.

cameră cu ionizare cu extrapolare / *extrapolation ionization chamber* / *chambre d'ionisation à extrapolation* / Cameră cu ionizare în care una dintre caracteristici, cel mai frecvent distanța dintre electrozi, poate fi variată pentru a permite extrapolarea răspunsului său la o masă sensibilă nulă.

cameră cu ionizare cu impulsuri / *pulse ionization chamber* / *chambre d'ionisation à impulsions* / Cameră cu ionizare care funcționează ca un detector cu impulsuri, furnizând un impuls util pentru fiecare particulă ionizantă detectată.

cameră cu ionizare cu integrare / *integrating ionization chamber* / *chambre d'ionisation à intégration* / Cameră cu ionizare destinată măsurării sarcinii acumulate datorată evenimentelor ionizante produse într-un interval de timp determinat.

cameră cu ionizare cu nuclee de recul / *recoil nuclei ionization chamber* / *chambre d'ionisation à noyaux de recul* / Cameră cu ionizare destinată detectării neutronilor rapizi cu ajutorul ionizărilor produse de nucleele de recul rezultate din coliziunile neutronilor rapizi cu nucleele cu număr atomic mic.

cameră cu ionizare cu protoni de recul / *recoil proton ionization chamber* / *chambre d'ionisation à protons de recul* / Cameră cu ionizare conținând hidrogen sau o substanță hidrogenată, în care ionizarea este produsă de către protonii de recul rezultați din ciocnirile neutronilor rapizi cu nucleele de hidrogen.

cameră cu ionizare cu puț / *well-type ionization chamber* / *chambre d'ionisation à puits* / Cameră cu ionizare destinată măsurării activității emițătorilor beta, X sau gama de volum apreciabil sub un unghi solid de cca. 4π steradiani pentru detectarea radiației, conținând un puț cilindric central în care sunt plasate sursele de măsurare.

cameră cu ionizare "degetar" / *thimble ionization chamber* / *chambre d'ionisation dé* / Cameră cu ionizare în care electrodul exterior are forma și dimensiunile analoge celor ale unui degetar.

cameră cu ionizare diferențială / *difference ionization chamber* / *chambre d'ionisation à différence* / Cameră cu ionizare compusă din două părți dispuse astfel încât curentul de ieșire rezultant să fie egal cu diferența dintre curenții de ionizare ai ambelor părți.

cameră cu ionizare echivalentă cu aerul / *air-equivalent ionization chamber* / *chambre d'ionisation équivalent-air* / Cameră cu ionizare în care substanțele pereților, electrozilor și gazului de umplere au același număr atomic echivalent cu aerul, permițând o mică distanțare de condițiile definitorii ale cavității Bragg-Gray, astfel încât dimensiunile cavității să poată fi mari în raport cu parcursul particulelor secundare. Notă: Această cameră poate fi utilizată pentru determinarea dozei absorbite în aer sau expunerea după etalonare prin intermediul unei camere cu ionizare cu aer liber. Ionizarea produsă în interiorul camerei este în esență aceeași cu cea care ar putea fi produsă în aer în acel punct în absența camerei.

cameră cu ionizare echivalentă cu țesutul / *tissue equivalent ionization chamber* / *chambre d'ionisation équivalent-tissu* / Cameră cu ionizare destinată determinării dozei absorbite într-un țesut biologic și ale cărei pereți, electrozi și gaz de umplere sunt

Scanned with OKEN Scanner

constituite din substanţe cu acelaşi număr atomic echivalent cu al ţesutului moale. Notă: Această condiţie permite o mică distanţare de condiţiile definitorii ale cavităţii Bragg-Gray astfel încât dimensiunile cavităţii să poată fi mari în raport cu parcursul particulelor secundare.

cameră cu ionizare echivalentă în aer ⇒ cameră cu ionizare echivalentă cu aerul

cameră cu ionizare echivalentă în ţesut ⇒ cameră cu ionizare echivalentă cu ţesutul

cameră cu ionizare etalon ⇒ cameră cu ionizare cu aer liber

cameră cu ionizare fără perete / *wall-less ionization chamber* / *chambre d'ionisation sans paroi* / Cameră cu ionizare în care volumul sensibil este delimitat nu de pereţi, ci atât de liniile de forţă ale câmpului electric determinat de forma şi dispunerea electrozilor, cât şi de diferenţa de potenţial dintre electrozi.

cameră cu ionizare în curent / *current ionization chamber* / *chambre d'ionisation à courant* / Cameră cu ionizare furnizând un curent de ionizare produs de o radiaţie ionizantă.

cameră (cu ionizare) monitor / *monitor ionization chamber* / *chambre d'ionisation-moniteur* / 1. Cameră cu ionizare plasată într-un fascicul de radiaţii X şi legată la un aparat de măsură cu lectură continuă, pentru controlul debitului dozei de expunere al acestei radiaţii. 2. Cameră cu ionizare utilizată în radioprotecţie pentru detectarea prezenţei radiaţiilor parazite.

cameră cu ionizare tip condensator ⇒ cameră (cu ionizare) condensator

cameră cu scântei / *spark chamber* / *chambre à étincelles* / Cameră cu urmă în care traiectoriile particulelor ionizante devin vizibile printr-o succesiune de scântei produse între electrozi succesivi aduşi la potenţiale diferite.

cameră cu scintilaţie ⇒ cameră de scintilaţii

cameră cu traiectorii de particule ⇒ cameră cu urmă

cameră cu urmă / *track chamber* / *chambre à traces* / Cameră cu ionizare permiţând redarea vizibilă a traiectoriilor particulelor ionizante care o traversează sau care se formează în ea.

cameră de ceaţă ⇒ cameră cu ionizare cu ceaţă

cameră de comparaţie / *comparison chamber* / *chambre de comparaison* / Cameră cu ionizare utilizată ca referinţă.

cameră de ionizare ⇒ cameră cu ionizare

cameră de ionizare cu impulsuri ⇒ cameră cu ionizare cu impulsuri

cameră de ionizare cu integrare ⇒ cameră cu ionizare cu integrare

cameră de ionizare cu perete de aer ⇒ cameră cu ionizare echivalentă cu aerul

cameră de ionizare echivalentă cu aerul ⇒ cameră cu ionizare echivalentă cu aerul

cameră de ionizare integratoare ⇒ cameră cu ionizare cu integratoare

cameră de ionizare în impulsuri ⇒ cameră cu ionizare cu impulsuri

cameră de înregistrare a curentului de ionizare ⇒ cameră cu ionizare în curent

cameră de scintilaţii / *scintillation chamber* / *chambre à scintillation* / Detector cu scintilaţie în formă de cameră cu ionizare, cu pereţi interiori acoperiţi cu un strat subţire de material scintilator.

cameră de transmisiune / *transmission chamber* / *chambre de transmission* / Detector de radiaţii conţinând unul sau mai multe volume utile, apt a transmite fasciculul de radiaţii cu perturbaţii neglijabile.

cameră (fotografică) cu fantă / *slit camera* / *caméra à fente* / Ansamblu utilizat pentru obţinerea unei radiograme cu fantă pe un film radiografic.

cameră (fotografică) cu miră în stea / *star-pattern camera* / *caméra à mire étoile* / Ansamblu utilizat pentru obtinerea unei radiograme cu miră în stea pe un film radiografic.

Scanned with OKEN Scanner

cameră (fotografică) cu orificiu / *pinhole camera* / *caméra à sténopé* / Ansamblu utilizat pentru obținerea unei radiograme cu orificiu pe un film radiografic.

cameră gama / *gamma camera* / *gamma caméra* / Echipament pentru scintigrafie, în care imaginea este produsă prin detectarea simultană a radiațiilor emise de obiect.

cameră Sievert / *Sievert chamber* / *microchambre* / Tip de cameră cu ionizare cu condensator de foarte mici dimensiuni.

cameră Wilson / *Wilson cloud chamber* / *chambre à nuage de Wilson* / Cameră cu ionizare cu ceață în care suprasaturația vaporilor este obținută pentru un timp scurt printr-o expansiune rapidă.

canal (al unui aparat de radioterapie) / *channel (of a beam therapy equipment)* / *canal (d'un equipement de radiothérapie)* / Într-un aparat cu proiecție a sursei telecomandate, tub în care se deplasează o sursă radioactivă ecranată particulară sau un ansamblu de astfel de surse.

canal de conținut maxim / *modal channel* / *canal de contenu maximal* / Canal conținând, în distribuție, cel mai mare număr de impulsuri.

cantitate de radiații ⇒ mărime de radiație

cantitate detectabilă minimală (a unui radiometru) / *minimum detectable quantity (of a radiation measuring assembly)* / *quantité détectable minimale (d'un ensemble de mesure de rayonnements)* / Cantitate (de activitate, de exemplu) furnizând o indicație medie care, în prezența unui zgomot de fond specific, ar avea 95% probabilitate să nu fie produsă numai de acesta.

cap al detectorului / *detector head* / *tête du détecteur* / Ansamblu constituit din ansamblul detector de radiații, din colimator și din blindajul detectorului.

cap de măsurare / *measuring head* / *tête de mesure* / Subansamblu ce conține sursele de radiații constituind blocul emițător, detectoarele alcătuind blocul receptor precum și dispozitivele asociate.

cap radiogen / *radiation head* / *tête radiogène* / Structura din care provine fasciculul de radiații.

capac de acces / *access cover* / *capot d'accès* / Parte a unei carcase sau a unei protecții oferind posibilitatea accesului la părțile echipamentului în vederea reglării, inspecției, înlocuirii sau reparării.

capac protector / *protective cover* / *couvercle de protection* / Parte a unei carcase sau a unei apărătoare prevăzută în scopul împiedicării accesului accidental la părțile a căror atingere ar putea fi periculoasă.

capacitate a detectorului / *detector capacity* / *capacité du détecteur* / Capacitatea electrică a unui detector cu semiconductor, măsurată între electrodul colector și ceilalți electrozi pentru anumite tensiuni și frecvențe.

capacitate (a unui detector cu semiconductor) / *capacitance (of a semiconductor radiation detector)* / *capacité (d'un semicteur)* / Capacitatea dintre bornele detectorului cu semiconductor măsurată cu semnale reduse în condiții de polarizare și de frecvență specificate.

capacitate de polarizare / *polarization capacitance* / *capacitance de polarisation* / Inversul produsului dintre reactanța capacitivă a electrodului și frecvența multiplicată cu 2π:

$$C_p = \frac{1}{2\pi \cdot f \cdot X_p}.$$

capacitate termică a anodului / *anode thermal capacity* / *capacité d'accumulation thermique de l'anode* / Energia măsurată în J furnizată anodului în 20 s, în condiții definite de constructor (de exemplu focar, viteza de rotație a anodului etc.). Notă: Capacitatea termică a anodului unui tub de radiații X este valoarea obținută pentru focarul cel mai mare, viteza de rotație a anodului cea mai ridicată și un factor $f = 1$.

Scanned with OKEN Scanner

capsulare / *enclosure (of electrical apparatus)* / *enveloppe (d'un matériel électrique)* / Ansamblul pereţilor care înconjoară părţile sub tensiune ale echipamentului electric, inclusiv uşile, capacele, intrările de cablu, tijele, axele şi arborii, asigurând protecţia echipamentului electric.

capsulă (a unei surse radioactive) / *capsule (of a radioactive source)* / *capsule (d'une source radioactive)* / Pentru o sursă radioactivă ecranată, recipient în care materialul radioactiv este închis ermetic în vederea utilizării prescrise.

captură (a particulelor) / *capture (of a particle)* / *capture* / Proces în cursul căruia un sistem atomic sau nuclear obţine o particulă suplimentară.

captură a unui electron orbital / *electron capture* / *capture électronique* / Proces prin care un proton al unui nucleu este transformat într-un neutron prin captura unui electron orbital cu emisia unui neutrino, electronul capturat fiind înlocuit cu un electron de pe un alt strat, producând o emisiune de radiaţii caracteristică.

captură nucleară ⇒ captură radiativă

captură radiativă / *radiative capture* / *capture radioactive* / Captura unei particule de către un nucleu, urmată imediat de emisiunea unei radiaţii gama.

caracteristică a ratei de numărare / *count rate characteristic* / *caractéristique du taux de comptage* / Funcţie stabilind relaţia dintre rata de numărare observată şi rata de numărare reală.

caracteristică de emisiune catodică / *cathode emission characteristic* / *caractéristique d'émission de la cathode* / Relaţia dintre curentul anodic al tubului de radiaţii X şi diferiţi parametri ca, de exemplu, curentul de filament şi tensiunea de accelerare a tubului de radiaţii X.

caracteristică de excitabilitate (normată) / *excitability curve* / *courbe d'excitabilité* / Grafic al raportului dintre amplitudinea unui prestimul şi pragul stimulului electric de încercare în funcţie de intervalul de timp dintre cei doi stimuli.

caracteristică de răcire (a unui emiţător de radiaţii X) / *cooling characteristic (of an X-ray tube assembly)* / *caractéristique de refroidissement (d'un émetteur radiogène)* / Variaţia în funcţie de timp a enegiei termice acumulate rămase, când energia la momentul zero reprezintă capacitatea termică a ansmblului radiogen cu radiaţii X.

caracteristică funcţională (a unui aparat de măsurare electronic) / *performance characteristic (of an electronic measuring equipment)* / *caractéristique fonctionnelle (d'un équipement de mesure électronique)* / Una din mărimile atribuite unui echipament în vederea definirii caliităţilor sale funcţionale prin valori, toleranţe, domenii etc.

caracteristică în sarcină (a unui emiţător de radiaţii X) / *load characteristic (of an X-ray tube assembly)* / *caractéristique de charge (d'un émetteur radiogène)* / Sarcină maximă permisă de constructor în funcţie de timp şi de frecvenţa de repetiţie.

casetă radiografică / *radiographic cassette* / *cassette radiographique* / Recipient pentru filmele radiografice cu înveliş opac pentru lumina obişnuită şi transparent pentru radiaţiile X. Notă: Casetele pot conţine ecrane de întărire sau pot fi prevăzute pentru utilizarea filmelor fără ecran.

cataforeză [fenomen] / *cataphoresis [phenomenon]* / *cataphorèse [phénomène]* / Migrarea particulelor încărcate printr-un fluid sau plasmă sub influenţa unui câmp electric.

cataractă / *cataracts* / *cataracte* / Opacitate a cristalinului obstaculând parţial sau total transmisiunea luminii, rezultat al diverselor cauze, inclusiv al iradierii.

catelectrotonus / *catelectrotonus* / *catélectrotonus* / Electrotonus produs în regiunea catodului.

catod (al unui tub de radiaţii X) / *cathode (of an X-ray tube)* / *cathode (d'un tube radiogène)* / Electrod constituit, în general, dintr-un filament de tungsten incandescent emiţând electroni într-un tub de radiaţii X.

catod fotoelectronic ⇒ fotocatod

Scanned with OKEN Scanner

catod secundar ⇒ dinodă (a unui multiplicator de electroni)

cauciuc cu plumb / *lead rubber* / *caoutchouc au plomb* / Cauciuc conţinând în proporţie ridicată compuşi ai plumbului, utilizat ca ecran protector suplu.

cauter cu incandescenţă / *glowcautery device* / *cautère à incandescence* / Tijă sau buclă direct încălzită electric pentru cauterizare.

cauterizare / *cauterization* / *cautérisation* / Acţiunea de provocare a coagulării ţesuturilor organismului prin intermediul unui cauter cu incandescenţă sau al unui termocauter.

căderi radioactive / *radioactive fallout* / *retombée radioactive* / Substanţă radioactivă sub formă de pulbere sau gaze depuse la suprafaţa pământului după producerea lor în urma unei explozii nucleare, a evenimentelor consecutive acesteia sau a unei eliberări accidentale de radioactivitate.

căldură acumulată în anod / *anode heat content* / *chaleur accumulée dans l'anode* / Valoarea instantanee a cantităţii de căldură acumulată în anodul unui tub de radiaţii X pe durata aplicării unei expuneri sau reţinută în acesta după această aplicare.

căldură maximă acumulată în anod / *maximum anode heat content* / *chaleur maximale accumulée dans l'anode* / Cantitatea maximă admisibilă de căldură acumulată în anod. Notă: În practica medicală, se poate întâlni expresia "capacitate calorifică a anodului" pentru desemnarea căldurii maxime acumulate în anod.

căldură maximă reţinută în ansamblul radiogen / *maximum X-ray tube assembly heat content* / *chaleur maximale retenue dans la gaine équipée* / Cantitatea maximă admisibilă de căldură reţinută în ansablul radiogen cu radiaţii X în condiţii ambiante specifice. Notă: În practica medicală se poate întâlni expresia "capacitate calorifică a ansamblului radiogen cu radiaţii X" pentru desemnarea căldurii maxime reţinute în ansamblul radiogen respectiv.

căldură reţinută în ansamblul radiogen / *X-ray tube assembly heat content* / *chaleur retenue dans la gaine équipée* / Valoarea instantanee a cantităţii de căldură din ansamblul radiogen cu radiaţii X.

cărucior de urgenţă / *emergency trolley* / *chariot d'urgence* / Cărucior prevăzut cu roţi destinat susţinerii şi transportului aparatelor de susţinere a funcţiilor vitale şi reanimare pentru urgenţe cardiorespiratorii.

câmp al detectorului (unei camere gama) / *detector field of view (of a gamma camera)* / *champ du détecteur (d'une gamma caméra)* / Zonă egală cu câmpul de ieşire al colimatorului.

câmp biomagnetic / *biomagnetic field* / *champ biomagnétique* / Câmp magnetic produs de un organism viu.

câmp critic (al unui contor) / *critical field (of a counter tube)* / *champ critique (d'un tube-compteur)* / Valoare minimă a câmpului electric pentru care începe multiplicarea în gaz.

câmp de explorare [în scintigrafie] / *scanning field [in scintigraphy]* / *champ de balayage* / Parte a unui plan specificat, paralel cu planul mişcării, pentru care se formează imaginea.

câmp de ieşire (al unui colimator) / *exit field (of a collimator)* / *champ de sortie (du collimateur)* / Suprafaţa limitată de cea mai scurtă linie tangenţială la marginile externe ale deschiderilor periferice ale colimatorului pe faţa anterioară a acestuia.

câmp de intrare (al unui colimator) / *entrance field (of a collimator)* / *champ d'entrée (du collimateur)* / Pentru un colimator, suprafaţa feţei incidente limitată de cel mai scurt perimetru tangent la marginile exterioare ale ferestrelor periferice ale acestei feţe.

câmp de iradiere (ionizantă) ⇒ câmp de radiaţii ionizante

câmp de radiație / *radiation field* / *champ de rayonnement* / Secțiunea plană a fasciculului util perpendiculară pe axa fasciculului.

câmp de radiații ionizante / *radiation field [ionizing radiation]* / *champ de rayonnement (ionisant)* / 1. Regiune prin care se propagă o radiație ionizantă. 2. Suprafață (de exemplu pielea) sau volum (de exemplu o porțiune a corpului unui pacient) iradiate de fasciculul util.

câmp de tratament / *treatment field* / *champ de traitement* / În radioterapie, zona suprafeței pacientului ce trebuie iradiată.

câmp dominant / *dominant area* / *champ dominant* / Într-un generator de radiații X, suprafața unui volum util al unui dispozitiv de comandă automată a unuia sau mai multor parametri de expunere.

câmp luminos / *light field* / *champ lumineux* / Într-un echipament emițător de radiații ionizante, zonă unde luminozitatea depășește un nivel specific sau specificat, simulând astfel câmpul de radiație.

câmp obiect util / *useful object field size* / *champ objet utile* / În radiodiagnostic, dimensiunile secțiunii drepte specifice sau specificate ale unui fascicul divergent de radiații ionizante proiectabil pe suprafața receptoare a imaginii.

câmp util / *useful field* / *champ utile* / Secțiunea dreaptă a fasciculului util, perpendiculară pe direcția specificată a acestuia și la o distanță specificată a focarului sau în planul de măsură specific.

câștig de conversie (liniar) / *(linear) conversion gain* / *gain de conversion* / Pentru un preamplificator sau un amplificator, raportul dintre mărimea fizică de ieșire și mărimea fizică de intrare.

ceasornic comutator ⇒ comutator temporizat

centrator / *front pointer* / *centreur* / Dispozitiv destinat indicării localizării axei fasciculului de radiații.

centru Wilson / *Wilson centre* / *centre de Wilson* / În electrocardiografie, punct de referință electrică constituit prin conectarea de rezistoare cu rezistențe egale, între un punct comun și electrozii de referință plasați pe cele trei membre: brațul drept, brațul stâng și piciorul stâng.

chimografie ⇒ kimografie

Ci ⇒ curie [învechit]

ciclotron / *cyclotron* / *cyclotron* / Accelerator de particule pozitive circulând pe o serie de orbite semicirculare cu raze crescătoare sub acțiunea unui câmp magnetic constant, accelerate la începutul fiecărei orbite prin traversarea unui câmp electric produs de un generator de înaltă frecvență.

ciclu de restabilire [electrică] / *recovery cycle [electrical]* / *cycle de rétablissement [électrique]* / Secvență de stări de excitabilitate variabilă consecutive unui prestimul, putând include perioade de stare absolut refractară, relativ refractară, supranormală și subnormală.

ciocnire (de particule) / *collision* / *collision* / Interacțiune dintre două particule, modificând condițiile existente privind cantitatea de mișcare sau de energie.

ciocnire elastică / *elastic collision* / *collision élastique* / Ciocnire în care componentele fizice ale fiecăruia dintre sistemele intrate în coliziune și energia cinetică totală nu se modifică, deși direcțiile deplasării lor relative se pot probabil modifica.

ciocnire neelastică / *inelastic collision* / *collision inélastique* / Ciocnire în care cel puțin unul dintre sisteme dobândește o anumită energie de excitație internă pe seama energiei cinetice totale.

circuit de alimentare / *supply circuit* / *circuit d'alimentation* / Circuit de la care echipamentul primește energia necesară funcționării sale.

circuit de comandă a descărcării / *discharge control circuit* / *circuit de commande de décharge* / Circuit conținând

Scanned with OKEN Scanner

comenzile manuale de descărcare şi toate părţile conectate electric cu acestea.

circuit de descărcare (al unui defibrilator) / *discharge circuit* / *circuit de décharge* / Circuit în interiorul defibrilatorului, conectând dispozitivul de înmagazinare a energiei la electrozii de defibrilare şi conţinând toate întreruptoarele situate între acest dispozitiv şi electrozii de defibrilare.

circuit de descărcare internă (al unui defibrilator) / *internal discharge circuit* / *circuit de décharge interne* / Circuit în interiorul defibrilatorului destinat descărcării dispozitivului de îmagazinare a energiei, electrozii de defibrilare rămânând scoşi de sub tensiune.

circuit de divizare (a numărului de impulsuri) / *scaling circuit* / *circuit d'échelle* / Circuit electronic care furnizează un impuls de ieşire pentru un număr determinat de impulsuri primit la intrare.

circuit de ieşire (al unui aparat de terapie cu unde scurte) / *output circuit (of a short-wave therapy equipment)* / *circuit de sortie (d'un appareil de thérapie à ondes courtes)* / Ansamblul părţilor conductoare utilizate pentru a transmite aplicatorilor puterea de înaltă frecvenţă furnizată de generator, inclusiv părţile conductoare inaccesibile ale aplicatorilor şi cablurilor de conexiune.

circuit de ieşire clasa a III-a / *output part (of a class III medical electrical equipment)* / *sortie de puissance (d'un appareil électromédical de la classe III)* / Ansamblul tuturor părţilor unui echipament electromedical de clasa a III-a de protecţie destinate a fi legate cu exteriorul, exclusiv intrarea de alimentare şi partea aplicată.

circuit de încărcare (al unui defibrilator) / *charging circuit (of a defibrillator)* / *circuit de charge (d'un défibrillateur)* / Circuit în interiorul defibrilatorului destinat încărcării dispozitivului de înmagazinare a energiei şi conţinând toate părţile conectate electric cu dispozitivul de înmagazinare a energiei în cursul perioadei de încărcare.

circuit de pacient / *patient circuit* / *circuit patient* / Circuit electric în care pacientul constituie o parte componentă.

circuit de scalare ⇒ circuit de divizare (a numărului de impulsuri)

circuit de stingere / *quenching circuit* / *circuit coupeur* / Circuit care asigură stingerea reducând, suprimând sau inversând tensiunea aplicată unui detector Geiger-Müller.

citire de referinţă / *reference scale reading* / *lecture de référence* / Valoare citită corespunzătoare valorii indicate de referinţă.

cititor de dozimetru / *dosemeter reader* / *lecteur de dosimètre* / Aparat destinat citirii unui dozimetru.

cititor de dozimetru cu fotoluminescenţă / *reader for photoluminescent dosemeter* / *lecteur de dosimètre photoluminescent* / Aparat destinat citirii unui dozimetru cu fotoluminescenţă, măsurând lumina emisă de dozimetru până la receptarea unei radiaţii de o anumită lungime de undă.

cititor de dozimetru cu termoluminescenţă / *reader for thermoluminescent dosemeter* / *lecteur de dosimètre thermoluminescent* / Aparat destinat citirii unui dozimetru cu termoluminescenţă, măsurând lumina emisă de detectoarele termoluminescente ale dozimetrului pe durata încălzirii acestora într-un interval de temperatură predeterminată.

cititor de radioexponometru cu fotoluminescenţă / *reader for photoluminescent exposure meter* / *lecteur d'exposimètre à photoluminescence* / Aparat destinat efectuării citirii unui radioexponometru cu luminescenţă, pe baza măsurării radiaţiei luminoase emise de acesta sub efectul unei radiaţii cu lungime de undă determinată.

cititor de radioexponometru cu termoluminescenţă / *reader of thermoluminescent exposure meter* / *lecteur d'exposimètre à thermoluminescence* / Aparat destinat efectuării citirii unui radioexponometru cu termoluminescenţă pe baza măsurării

Scanned with OKEN Scanner

radiației luminoase emise de acesta sub efectul unei stimulări termice într-un interval de temperatură determinat.

clasă de precizie / *accuracy class* / *classe de précision* / Clasă de instrumente de măsură satisfăcând un ansamblu semnificativ de specificații referitoare la precizie.

CMA ⇒ concentrație maximă admisibilă

coagulare [prin curenți de înaltă frecvență] / *coagulation [by high frequency currents]* / *coagulation [par courants à haute fréquence]* / Obturarea micilor vase sangvine sau a țesuturilor biologice datorată trecerii unui curent de înaltă frecvență prin electrodul activ.

coeficient de absorbție $<\mu_{abs}>$ / *absorption coefficient* $<\mu_{abs}>$ / *coefficient d'absorption* $<\mu_{abs}>$ / Pentru o substanță dată și pentru un fascicul paralel al unei radiații determinate, cantitatea μ_{abs} din expresia $\mu_{abs}\,dx$ a părții de energie absorbită în cursul traversării unui strat subțire de grosime dx din această substanță. Notă: Coeficientul de absorbție este funcție de energia radiației. În funcție de exprimarea grosimii dx printr-o lungime, o masă, o cantitate de materie sau un număr de atomi pe unitatea de suprafață, acesta este numit coeficient de absorbție lineică, respectiv masic, molar sau atomic.

coeficient de atenuare (a radiațiilor) $<\mu>$ / *attenuation coefficient [radiation]* $<\mu>$ / *coefficient d'atténuation* $<\mu>$ / Pentru o substanță dată și pentru un fascicul paralel al unei radiații determinate, cantitatea μ din expresia μdx a fracțiunii intensității radiației suprimate prin atenuare în cursul traversării unui strat subțire de grosime dx din această substanță. Notă: Coeficientul de atenuare este funcție de energia radiației. În funcție de exprimarea grosimii dx printr-o lungime, o masă, o cantitate de substanță sau un număr de atomi pe unitatea de suprafață, acesta se numește coeficient de atenuare lineică, masică, respectiv molar sau atomic.

coeficient de atenuare (datorat efectului fotoelectric) / *(mass) attenuation coefficient, 3[photoelectric]* / *coefficient d'atténuation massique photoélectrique* / Parte a coeficientului de atenuare total masic care este atribuit efectului fotoelectric.

coeficient de atenuare (datorat formării de perechi) / *(mass) attenuation coefficient, 2[pair production]* / *coefficient d'atténuation massique de formation de paires* / Parte a coeficientului de atenuare total masic care este atribuit producerii de perechi.

coeficient de atenuare liniară totală $<\mu>$ / *total linear attenuation coefficient* $<\mu>$ / *coefficient d'atténuation total linéique* $<\mu>$ / Raportul dintre fracțiunea numărului de particule ionizante neîncărcate interacționând la traversarea unui material și numărul total de particule, dN/N, și distanța dl traversată:

$$\mu = \frac{1}{N}\cdot\frac{dN}{dl}\,.$$

coeficient de atenuare masică (al unui material pentru particule indirect ionizante) / *mass attenuation coefficient (of a material for indirectly-ionizing particles)* / *coefficient d'atténuation (massique) (d'un matériau pour des particules indirectement ionisantes)* / Pentru un material și pentru particule ionizante neîncărcate, raportul dintre coeficientul de atenuare total lineic μ și masa volumică ρ:

$$\frac{\mu}{\rho} = \frac{1}{\rho}\cdot\frac{dN}{dl}\,.$$

coeficient de atenuare masică de difuzie / *(mass) attenuation coefficient, 1[scattering]* / *coefficient d'atténuation massique de diffusion* / Suma părților din coeficientul de atenuare total masic atribuite împrăștierii coerente (σ_{coh}/ρ) și împrăștierii Compton (σ_c/ρ).

coeficient de atenuare masică prin efect fotoelectric ⇒ coeficient de atenuare (datorat efectului fotoelectric)

Scanned with OKEN Scanner

coeficient de conversie (al unui intensificator electro-optic) / *conversion factor [of an electro-optical intensifier]* / *facteur de conversion [d'un intensificateur électro-optique]* / Într-un intensificator electrooptic al imaginii radiologice, raportul dintre valoarea medie a luminanței imaginii de ieșire și valoarea medie corespunzătoare mărimii de radiație specificate, valorile fiind măsurate în planul de intrare în condiții specificate.

coeficient de corecție (în raport cu condițiile de referință) / *correction factor (with respect to reference conditions)* / *facteur de correction (par rapport aux conditions de référence)* / Factor adimensional convertind valoarea indicată a unui aparat din valoarea sa de funcționare în condiții particulare în valoarea sa de funcționare în condiții de referință specificate.

coeficient de difuziune / *scatter factor* / *facteur de diffusion* / Raportul dintre expunerea sau doza absorbită într-un punct dat al unui corp sau al unei fantome și partea acelei expuneri sau doze absorbite datorate fotonilor primari.

coeficient de formare de perechi de ioni [învechit] / *ion-yield (of radiation) [deprecated]* / *rendement en paires d'ions [déconseillé]* / Numărul de perechi de ioni formați per particulă sau foton incident, ori raportul dintre acest număr și energia comunicată de radiație materiei în care se formează perechile de ioni.

coeficient de ionizare specifică ⇒ ionizare liniară

coeficient de masă al absorbției energiei (al unui material pentru particule indirect ionizante) ⇒ coeficient masic al absorbției energiei (al unui material pentru particule indirect ionizante)

coeficient de siguranță statică (contra rupturii) / *static safety factor (against breakdown)* / *coefficient de sécurité statique (contre la rupture)* / Raportul dintre sarcina de ruptură de securitate și sarcina statică maximă.

coeficient de variație / *coefficient of variation* / *coefficient de variation* / Raportul dintre deviația standard s și media aritmetică $\bar{x}$ a unei serii de n măsurări x_i, conform expresiei următoare:

$$V = \frac{s}{\bar{x}} = \frac{1}{\bar{x}} \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^{n} (x_i - \bar{x})^2} .$$

coeficient masic al absorbției energiei (al unui material pentru particule indirect ionizante) / *mass energy absorption coefficient (of a material for indirectly-ionizing particles)* / *coefficient d'absorption d'énergie massique (d'un matériau pour des particules indirectement ionisantes)* / Pentru o substanță dată, în cazul unui fascicul paralel de particule indirect ionizante pătrunzând sub incidență normală pe un strat subțire din această substanță, energia transferată substanței din acest strat, raportată la grosimea stratului exprimată prin masa unității de arie și la suma energiilor cinetice ale particulelor incidente.

coeficient masic al transferului de energie (al unui material pentru particule indirect ionizante) / *mass energy transfer coefficient (of a material for indirectly-ionizing particles)* / *coefficient de transfert d'énergie massique (d'un matériau pour des particules indirectement ionisantes)* / Produsul dintre raportul dE_{tr}/E_N și raportul ρdl, unde E_N este energia fiecărei particule (exclusiv energia de repaus), N este numărul de particule, dE_{tr}/E_N este fracțiunea energiilor particulelor incidente transferată energiei cinetice a particulelor încărcate prin interacțiuni în traversarea distanței dl în materialul de densitate ρ:

$$\frac{\mu_{tr}}{\rho} = \frac{1}{\rho \cdot E_N} \cdot \frac{\mu_{tr}}{dl} .$$

Scanned with OKEN Scanner

Notă: Pentru o radiație monoenergetică, relația dintre kerma (K) și fluența energetică (Ψ) se poate exprima astfel:

$$K = \Psi \cdot \frac{\mu_{tr}}{\rho}.$$

coeficient masic de formare a perechilor ⇒ coeficient de atenuare (datorat formării de perechi)

coeficient total de siguranță (contra rupturii) / *total safety factor (against breakdown)* / *coefficient total de sécurité (contre la rupture)* / Raportul dintre sarcina de ruptură de securitate și sarcina maximă, inclusiv forțele de accelerație și decelerație, în utilizare normală.

colector (al unui tub electronic) ⇒ electrod colector (al unei camere cu ionizare)

colimator [pentru un dispozitiv de formare a imaginilor cu radionuclizi] / *collimator [for a radionuclide scanning device]* / *collimateur [pour un dispositif d'imagerie par radionucléides]* / Într-un dispozitiv de formare a imaginii cu radionuclizi, bloc de materiale atenuând radiațiile, conținând una sau mai multe ferestre definind câmpul și limitând împrăștierea unghiulară a radiației care ar putea atinge ansamblul detector de radiații.

colimator convergent / *converging collimator* / *collimateur convergent* / Colimator focalizat cu planul focal geometric situat înaintea feței sale incidente.

colimator cu fantă / *slit collimator* / *collimateur à fente* / Colimator cu o deschidere în forma de fantă, utilizat pentru scintigrame de profil.

colimator cu fante paralele / *parallel hole collimator* / *collimateur à trous parallèles* / Colimator cu un anumit număr de deschideri cu axe paralele, utilizat în camere.

colimator cu orificiu / *pinhole collimator* / *collimateur sténopé* / Colimator cu o mică deschidere în planul frontal al ansamblului detector de radiații.

colimator divergent / *diverging collimator* / *collimateur divergent* / Colimator focalizat cu planul focal geometric situat în spatele feței sale geometrice.

colimator focalizat / *focused collimator* / *collimateur focalisé* / Colimator cu o configurație, în mod obișnuit regulată, de ferestre cu axele convergente spre un punct sau o dreaptă la distanța focală geometrică.

colimator focalizat cu fantă / *focused slit collimator* / *collimateur focalisé à fente* / Colimator cu un anumit număr de deschideri în formă de fantă, cu planele mediane convergente spre o linie dreaptă (sau un ansamblu de linii drepte) în fața ansamblului detector de radiații. Fantele pot fi divizate prin diafragme paralele. Acest sistem este utilizat pentru scintigrafie.

coliziune ⇒ ciocnire (de particule)

coliziune elastică ⇒ ciocnire elastică

coliziune neelastică ⇒ ciocnire neelastică

coloid radioactiv / *radio-colloid* / *radiocolloïde* / Coloid conținând atomi radioactivi.

comandă a iradierii / *irradiation switch* / *commande d'irradiation* / Într-un echipament radiologic, comandă declanșând sau oprind iradierea.

comandă automată a debitului de expunere / *automatic exposure rate control* / *commande automatique du débit d'exposition* / Într-un generator de radiații X, mod de expunere cu reglarea automată a debitului de radiații emise printr-unul sau mai mulți parametri de expunere, pentru obținerea într-un loc și pentru o durată a expunerii predeterminate a cantității dorite de radiații.

comandă automată a expunerii / *automatic exposure control 1[mode of operation]* / *commande automatique d'exposition* / Într-un generator de radiații X, mod de funcționare cu reglarea automată a unuia sau a mai multor parametri de expunere pentru obținerea într-un loc predeterminat a cantității dorite de radiații.

Scanned with OKEN Scanner

comandă automată a intensității / *automatic intensity control* / *commande automatique d'intensité* / Într-un generator de radiații X, mod de funcționare cu reglarea automată a unuia sau a mai multor parametri de expunere pentru obținerea într-un loc predeterminat a debitului dorit al unei mărimi de radiație.

comandă programată în funcție de obiect / *object programmed control* / *commande programmée selon l'objet* / Într-un generator de radiații X, mod de funcționare în care una sau mai multe combinații ale parametrilor de expunere prereglate semipermanent sunt preselecționate în funcție de obiectul de iradiat, în mod obișnuit pentru diagnostic.

comă electrică / ... / *électrocoma* / Comă provocată de un curent electric.

combinație de regulatoare de timp de tip primar/secundar / *primary/secondary (timer) combination* / *combinaison (minuterie) primaire/secondaire* / Combinație a două regulatoare de timp, unul destinat funcționării ca regulator de timp primar, celălalt ca regulator de timp secundar.

combinație de regulatoare de timp redundantă / *redundant (timer) combination* / *combinaison (minuterie) redondante* / Combinație de două regulatoare de timp putând fiecare termina iradierea în conformitate cu un timp preselecționat.

combinație de sisteme de supraveghere a dozei de tip primar/secundar / *primary/secondary dose monitoring combination* / *combinaison système primaire/système secondaire de surveillance de dose* / Combinarea a două sisteme de supraveghere a dozei, unul destinat a fi sistemul primar de supraveghere a dozei, iar celălalt, sistemul secundar de supraveghere a dozei.

combinație de sisteme de supraveghere a dozei redundantă / *redundant dose monitoring combination* / *combinaison redondante de systèmes de surveillance de dose* / Combinație a două sisteme de supraveghere aranjate pentru a termina iradierea în funcție de numărul preselecționat de unități ale sistemului de supraveghere a dozei.

compensare pol-zero (a unui amplificator pentru detectoare cu semiconductor) / *pole-zero cancellation (of an amplifier for semiconductor detectors)* / *compensation pôle-zéro (d'un amplificateur pour sémicteurs)* / Tehnică a circuitelor electronice utilizate pentru împiedicarea depășirii sau scăderii semnalului la ieșirea unui rețele RC de formare a impulsurilor unipolare.

comutator temporizat / *timer switch* / *minuterie d'enregistrement* / Dispozitiv de măsurare a timpul scurs și de terminare a unei operații a unui echipament la sfârșitul intervalului de timp preselecționat, sau de furnizare a unui semnal pentru terminarea unei operații.

con de compresie / *compression cone* / *cône de compression* / Dispozitiv destinat exercitării unei presiuni pe suprafața corpului de iradiat, pentru imobilizarea acestei suprafețe și/sau comprimarea țesuturilor subiacente.

concentrație derivată în aer / *derived air concentration* / *concentration dérivée de l'air* / Limita anuală încorporată de un radionuclid împărțită la volumul de aer inhalat de o persoană medie pe durata unui an de muncă.

concentrație ionică ⇒ densitate ionică

concentrație maximă admisibilă / *maximum permissible concentration* / *concentration maximale admissible* / Pentru un radionuclid dat, activitatea specifică, de exemplu în aer sau în apă care, pentru o inhalare sau ingestie, unică și continuă, produce echivalentul dozei maxim admisibile în organul critic, când este atins echilibrul sau după 50 de ani, în cazul radionuclizilor cu perioadă efectivă (durată de viață) lungă.

condiție de fascicul îngust / *narrow-beam condition* / *condition de faisceau étroit* / Dispoziție adoptată pentru măsurarea unei

Scanned with OKEN Scanner

mărimi de radiație într-un fascicul îngust de radiație ionizantă.

condiție de fascicul larg / *broad beam condition / condition de faisceau large* / Dispoziție adoptată pentru măsurarea unei mărimi de radiație într-un fascicul larg de radiații ionizante.

condiție de încercare standardizată / *standard test condition / condition d'essai normalisée* / În condițiile de încercare normalizate, toate mărimile de influență și toți parametrii aparatului sunt la valorile de încercare normalizate.

condiție de prim defect / *single-fault condition / condition de premier défaut* / Condiție realizată în cazul nerespectării unei singure măsuri de protecție contra pericolelor sau în cazul apariției unei singure condiții anormale prezentând un risc.

condiție de temperatură stabilizată (a unui incubator de transport) / *steady temperature condition (of a transport incubator) / condition de température stabilisée (d'un incubateur de transport)* / Condiție realizată când temperatura incubatorului de transport nu variază cu mai mult de 2°C într-o perioadă de o oră.

condiție de temperatură stabilizată (a unui incubator) / *steady temperature condition (of an incubator) / condition de température stabilisée (d'un incubateur)* / Condiția realizată când temperatura incubatorului nu variază cu mai mult de 1°C într-o oră.

condiție normală / *normal condition / condition normale* / Condiție realizată când toate măsurile prevăzute de protecție contra pericolelor sunt intacte.

condiții de depozitare și de transport / *storage and transport conditions / conditions de stockage et de transport* / Ansamblul condițiilor de temperatură, umiditate, presiune atmosferică, vibrații, șocuri etc. la care poate fi supus echipamentul când nu este în funcțiune, neimplicând deteriorarea sau degradarea calităților sale funcționale la reintrarea în funcțiune, în condiții nominale de funcționare.

condiții de funcționare / *operating conditions / conditions de fonctionnement [au sens large]* / Descrierea funcționării unei mașini sau al unui aparat conținând secvența de funcționare și regimul.

condiții de referință / *reference conditions / conditions de référence* / Ansamblu adecvat de valori și domenii de valori specifice ale mărimilor de influență pentru care sunt specificate cele mai mici erori admisibile ale unui instrument de măsură.

condiții la rece / *cold conditions / conditions à froid* / Condiție realizată când echipamentul a fost scos de sub tensiune un timp suficient de lung pentru a permite revenirea acestuia la temperatura ambiantă.

condiții limită de funcționare / *limit conditions of operation / conditions limites de fonctionnement* / Ansamblul domeniilor de măsurare și al intervalelor nominale de funcționare pentru care sunt specificate calitățile de funcționare.

condiții nominale de funcționare / *rated operating conditions / conditions assignées de fonctionnement* / Ansamblul domeniilor de măsurare specificate pentru caracteristicile funcționale și domeniile de funcționare specificate pentru mărimile de influență, în interiorul cărora variațiile sau erorile de funcționare ale unui aparat sunt exprimate și determinate.

conductor de egalizare de potențial (al unui echipament medical) / *potential equalization conductor (of a medical equipment) / conducteur d'égalisation des potentiels (d'un équipement médical)* / Conductor destinat conectării între părți conductoare atât exterioare echipamentului, cât și aparținând acestuia, pe de o parte, și o bară de egalizare de potențial, pe de altă parte.

conductor de pământ funcțional / *functional earth conductor / conducteur de terre*

Scanned with OKEN Scanner

fonctionnelle / Conductor legat sau destinat a fi legat la o bornă de legare la pământ funcţională.

conductor de protecţie / *protective conductor <PE> / conducteur de protection <PE>* / Conductor utilizat ca mijloc de protecţie împotriva atingerilor accidentale în caz de defect, prin conectarea electrică a oricăreia din următoarele părţi: mase, elemente conductoare, borna principală de legare la pământ, priza de pământ, punctul sursei de alimentare legat la pământ sau la un punct neutru artificial.

conductor de protecţie adiţional / *additional protective earth conductor / conducteur supplémentaire de protection* / Conductor conectat între borna de pământ de protecţie adiţională şi un sistem de protecţie exterior.

conducţie în salturi / *saltatory conduction / conduction saltatoire* / Conducţie de-a lungul fibrelor mielinizate de la un nod Ranvier la altul, realizată în salturi şi având ca efect creşterea vitezei de conducţie. Notă: Conducţia între noduri vecine se face prin intermediul unei unde electromagnetice, exterioară fibrelor.

conector / *appliance coupler / connecteur* / Dispozitiv permiţând efectuarea conectării unui cablu suplu cu un echipament, conţinând o priză de reţea şi un soclu al conectorului.

conexiune conductoare / *conductive connection / liaison conductrice* / Conexiune prin care poate trece un curent depăşind curentul de scurgere admis.

conexiune permanentă / *permanent connection / liaison permanente* / Conexiune care poate fi realizată sau întreruptă numai cu ajutorul unei scule.

constanta lui Planck <*h*> / *Planck('s) constant <h> / constante de Planck <h>* / Constantă utilizată în expresia:

$$E = h \cdot \nu,$$

unde E este energia unui foton, iar ν frecvenţa undei asociate. Notă: Aceasta trebuie deosebită de $\hbar$ dat de expresia:

$$\hbar = \frac{h}{2\pi}.$$

constantă de atenuare / *attenuation equivalent / équivalent d'atténuation* / Mărime indicând atenuarea produsă de un strat constituit dintr-o substanţă de referinţă, care ar realiza aceeaşi atenuare cu stratul considerat, dacă ar fi plasată într-un fascicul de calitate de radiaţie specifică şi în condiţii geometrice specificate. Notă: Echivalentul de atenuare este exprimat în termeni de grosime a substanţei de referinţă, în general în milimetri.

constantă de debit al expunerii <Γ_δ> **[învechit]** / *exposure rate constant* <Γ_δ> *[deprecated] / constante de débit d'exposition* <Γ_δ> *[déconseillé]* / Pentru un nuclid emiţător de radiţii X sau gama, raportul dintre produsul debitului expunerii $\left(\frac{dx}{dt}\right)_\delta$ datorat fotonilor de energie superioară lui δ la o distanţă dată l de această sursă cu pătratul acestei distanţe şi activitatea A a unei surse punctuale din acest nuclid:

$$\Gamma_\delta = \frac{l^2}{A} \cdot \left(\frac{dx}{dt}\right)_\delta.$$

Constanta debitului expunerii se exprimă în $R \cdot m^2/h \cdot Ci$ sau un alt multiplu adecvat al acestei unităţi. Notă: Se admite că atenuarea în sursă şi în lungul distanţei l este neglijabilă. În cazul radiului, se determină Γ pentru o grosime a filtrului de 0,5 mm de platină. Γ nu se raportează la activitatea nucleară, ci la masa izotopului ^{226}Ra, exprimându-se în $R \cdot m^2/h \cdot Ci$ sau alt multiplu adecvat al acestei unităţi.

constantă de dezintegrare / *decay constant / constante de désintégration* / Pentru un radionuclid, probabilitatea, în unitatea de timp, ca unul din nucleele sale să se

dezintegreze spontan. Aceasta se exprimă prin formula:

$$\lambda = \frac{1}{N} \cdot \frac{dN}{dt},$$

în care N este numărul de nuclee existente în momentul t.

constantă de formare / *shaping time constant* / *constante de mise en forme* / Constantă de timp relativă la lărgimea de bandă definind diferenţiatoarele CR şi integratoarele RC utilizate în amplificatoarele de impulsuri.

constantă de timp de descreştere / *decay time constant* / *constante de temps de décroissance* / Timpul necesar pentru ca amplitudinea adevărată a unei unde exponenţiale unice să descrească până la 1/e din valoarea sa.

constantă de viteză kerma în aer $<\Gamma_\delta>$ / *air kerma-rate constant* $<\Gamma_\delta>$ / *constante de débit de kerma dans l'air* $<\Gamma_\delta>$ / Pentru un radionuclid emiţător de fotoni, raportul dintre $l^2 \cdot \Gamma_\delta$ şi A, unde Γ_δ este viteza kerma în aer datorată fotonilor cu energii superioarelui δ la distanţa l de o sursă punctuală din acest nuclid de activitate A:

$$\Gamma_\delta = l^2 \cdot \frac{\Gamma_\delta}{A}.$$

Notă: Unitatea SI a constantei de viteză kerma în aer este $m^2 \cdot J/kg$. Când se utilizează gray (Gy) şi becquerel (Bq), unitatea devine $m^2 \cdot Gy/Bq \cdot s$. Curie şi rad pot fi utilizate temporar, unitatea de măsură exprimându-se astfel:

$$1\ rad \cdot m^2/Ci \cdot s = \frac{10^{-12}}{3{,}7} \cdot m^2 \cdot J/kg.$$

constantă radioactivă ⇒ constantă de dezintegrare

constantă specifică de radiaţie gama $<\Gamma>$ / *specific gamma-radiation constant* $<\Gamma>$ / *constante de rayonnement gamma spécifique* $<\Gamma>$ / Pentru un nuclid emiţând radiaţie gama, produsul dintre debitul de iradiere la o distanţă dată de la o sursă punctiformă conţinând acest nuclid şi pătratul acestei distanţe, raportat la activitatea sursei, atenuarea fiind neglijată.

contact cu barieră de suprafaţă / *surface-barrier contact* / *contact à barrière de surface* / Contact metal-izolant-semiconductor, al cărui caracter redresor este dominat sau puternic influenţat de sarcina captată la suprafaţă şi în izolant.

contact fără injecţie (al unui detector cu semiconductor) / *non-injecting contact (of a semiconductor radiation detector)* / *contact sans injection (d'un semicteur)* / Contact pentru care densitatea purtătorilor de sarcină în materialul semiconductor adiacent nu se modifică în raport cu valoarea sa de echilibru.

contact implantat / *ion-implanted contact* / *contact implanté* / Contact al detectorului constituit dintr-o joncţiune realizată prin implantare ionică.

contact ohmic (al unui detector cu semiconductor) / *ohmic contact (of a semiconductor radiation detector)* / *contact ohmique (d'un semicteur)* / Contact pur rezistent cu o caracteristică tensiune-curent liniară pentru tot domeniul său de funcţioanare.

contaminare radioactivă / *(radioactive) contamination* / *contamination (radioactive)* / Prezenţă indezirabilă a unei substanţe radioactive într-o regiune, de exemplu în sau pe corpul unei persoane (contaminare internă sau externă), pe haine sau părţi ale unui laborator.

contaminat / *contaminated* / *contaminé* / Făcut radioactiv prin adăugarea de cantităţi nedorite (uneori) minime de substanţe radioactive.

contaminometru alfa-beta de suprafaţă / *alpha-beta surface contamination meter* / *contaminamètre alpha-bêta de surface* / Ansamblu conţinând unul sau mai multe detectoare de radiaţii cu subansamblele şi elementele funcţionale asociate, destinat măsurării activităţii alfa-beta de suprafaţă asociate contaminării suprafeţei examinate.

Scanned with OKEN Scanner

contaminometru alfa de suprafață / *alpha surface contamination meter* / *contaminamètre alpha de surface* / Ansamblu conținând unul sau mai multe detectoare de radiații cu subansamblele și elementele funcționale asociate, destinat măsurării activității beta de suprafață asociate contaminării suprafeței examinate.

contaminometru beta de suprafață / *beta surface contamination meter* / *contaminamètre bêta de surface* / Ansamblu conținând unul sau mai multe detectoare de radiații cu subansamblele și elementele funcționale asociate, destinat măsurării activității beta de suprafață asociate contaminării suprafeței examinate.

contaminometru de aer / *radioactive air contamination meter* / *contaminamètre atmosphérique* / Radiometru destinat măsurării emisiunii radioactive volumice, într-un interval de timp dat, a pulberilor, aerosolilor, vaporilor sau gazelor în aer.

contaminometru de aerosoli radioactivi / *radioactive aerosol contamination meter* / *contaminamètre d'aérosols radioactifs* / Contaminometru de aer utilizat pentru măsurarea continuă a emisiunii radioactive a aerosolilor în aerul ambiant.

contaminometru de suprafață / *radioactive surface contamination meter* / *contaminamètre (de radioactivité)* / Radiometru destinat măsurării contaminării radioactive a unui obiect prin măsurarea ratei de emisiune radioactivă a suprafeței sale.

contaminometru pentru mâini și/sau picioare / *hand and/or foot contamination meter* / *contaminamètre des mains et/ou des pieds* / Radiometru destinat măsurării contaminării mâinilor și/sau picioarelor, conținând unul sau mai multe detectoare de radiații cu subansamblele sau elementele funcționale asociate.

continuare (a iradierii) / *continuation (of irradiation)* / *continuation (de l'irradiation)* / În radioterapie, redemararea iradierii după o întrerupere fără reselectarea condițiilor de funcționare.

contor [în detectarea și măsurarea radiațiilor] ⇒ detector cu descărcare în gaz

contor cu scintilator ⇒ ansamblu de numărare a scintilațiilor

contor de scintilații ⇒ ansamblu de numărare a scintilațiilor

contor Geiger-Müller ⇒ detector Geiger-Müller

contrast (al unei radiograme) / *sharpness (of a radiograph)* / *netteté (d'un radiogramme)* / Neclaritatea aparentă a limitei dintre două zone vecine ale unei radiograme cu densități optice diferite poate fi atribuită următoarelor două aspecte ale contrastului: 1. Măsura cantitativă a vitezei de variație a densității optice cu distanța, perpendiculară la limită. 2. Aprecierea subiectivă a contrastului.

contrast radiografic / *radiographic contrast* / *contraste radiographique* / Diferența de densitate optică $(D_1 - D_2)$ dintre două zone ale unei radiograme de densitate D_1 și D_2.

control ⇒ supraveghere

controlor al etalonajului (unui radiometru de produs expunere-suprafață) / *stability check device (of an area exposure product meter)* / *contrôleur d'étalonnage* / Dispozitiv, integrat sau nu unui radiametru, asigurând stabilitatea răspunsului radiametrului de controlat. Controlorul etalonajului poate fi pur electric sau poate conține o sursă de radiații.

controlor al stabilității (unui dozimetru) / *stability check device (of a dosemeter)* / *contrôleur de constance (d'un dosimètre)* / Funcțiunea acestui dispozitiv este controlul performanței unui element constitutiv al dozimetrului sau al întregului instrument. Controlorul de stabilitate numai pentru ansamblul de măsurare furnizează la intrare un semnal electric reproductibil, iar cel pentru verificarea performanței globale a unui dozimetru supune camera cu ionizare unui câmp de radiații ionizante în condiții reproductibile.

Scanned with OKEN Scanner

conversie internă [emisiune de electroni] / *internal conversion [electron emission]* / *conversion interne, [émission d'électrons]* / Emisiunea unui electron dintr-un atom în urma eliberării de energie din nucleul său excitat.

convertizor din curent alternativ în curent continuu ⇒ redresor

convertor amplitudine-timp / *amplitude-to-time converter* / *convertisseur amplitude-temps* / Ansamblu sau subansamblu destinat furnizării unui semnal de ieşire cu amplitudine proporţională fie cu intervalul de timp dintre două semnale de intrare, fie cu durata semnalului de intrare.

convertor analog-numeric ⇒ convertor (electronic) analogic-digital <CAD>

convertor (electronic) analogic-digital <CAD> / *analogue-to-digital converter* / *convertisseur analogique-numérique* / Ansamblu sau subansamblu destinat furnizării unui semnal de ieşire care este o reprezentare numerică a semnalului de intrare analogic.

convertor numeric de timp / *time-to-digital converter* / *convertisseur numérique de temps* / Ansamblu sau subansamblu destinat furnizării unui semnal de ieşire care este o reprezentare numerică a intervalului de timp între două impulsuri de intrare, de pornire sau de oprire, sau a duratei semnalului de intrare.

convertor timp-amplitudine / *time-to-amplitude converter* / *convertisseur temps-amplitude* / Subansamblu destinat furnizării, conform tipului aparatului: a) fie unui semnal de ieşire de amplitudine proporţională cu intervalul de timp dintre două semnale de intrare; b) fie unui semnal de ieşire de amplitudine proporţională cu durata semnalului de intrare.

cordon demontabil / *rewirable non-detachable cord* / *câble démontable fixé à demeure* / Cordon de alimentare flexibil fixat la echipament într-un mod care să permită înlocuirea sa numai cu ajutorul unei scule.

cordon flexibil de alimentare detaşabil / *detachable (power supply) cord* / *câble (souple) d'alimentation non fixé à demeure* / Cablu flexibil destinat conectării la un echipament prin intermediul unui conector adecvat.

cordon nedemontabil / *non-rewirable non-detachable cord* / *câble non démontable fixé à demeure* / Cordon de alimentare flexibil ataşat permanent la un element al echipamentului şi care nu este prevăzut a fi înlocuit.

corecţie de timp de rezoluţie / *resolving time correction* / *correction de temps de résolution* / Corecţie ce trebuie aplicată unui număr de impulsuri observate pentru a lua în consideraţie numărul de impulsuri pierdute datorate timpului de rezoluţie.

corp radiant ⇒ sursă de radiaţie (ionizantă)

corpuscul / *corpuscle* / *corpuscule* / Particulă cu masă de repaus nenulă.

coulomb / *coulomb* / *coulomb* / Unitate SI de cantitate de electricitate:

$$1\ C = 1\ A \cdot s.$$

craniograf / *head unit* / *craniographe* / Aparat specializat pentru radiografia craniului în multiple direcţii precis determinabile.

cronaxie / *chronaxie* / *chronaxie* / Durata minimă a unui curent de intensitate egală cu dublul reobazei, necesar stimulării unui nerv.

cuantă / *quantum* / *quantum* / Cea mai redusă cantitate dintr-o mărime fizică asociabilă unui fenomen dat, când mărimea observabilă se prezintă sub forma unui ansamblu de valori discrete.

cuantă de energie / *energy quantum* / *quantum d'énergie* / Energie elementară de radiaţie de frecvenţă *v*: energia *hv*.

cuplaj (între echipamente electromedicale) / *coupling (between medical electrical equipments)* / *couplage (entre appareils électromédicaux)* / Orice conexiune funcţională între diferite echipamente electromedicale.

Scanned with OKEN Scanner

cuplor mecanic / *mechanical coupler* / *coupleur mécanique* / Dispozitiv conceput pentru a prezenta o impedanţă mecanică specificată unui vibrator cu conducţie osoasă aplicat cu o forţă statică specificată şi conţinând un transductor mecano-electric pentru determinarea nivelului forţei alternative la suprafaţa de contact dintre vibrator şi cuplorul mecanic.

cupolă de protecţie (a unui tub de radiaţii X) / *X-ray tube housing* / *gaine (radiogène)* / Înveliş în care este montat un tub de radiaţii X pentru utilizare normală, asigurând protecţia contra şocurilor electrice şi a radiaţiilor diferite de fasciculul util.

cupolă de protecţie antişoc a unui tub / *shockproof tube housing* / *gaine de tube antichoc* / Cupolă de protecţie pentru tuburi de radiaţii X conţinând o suprafaţă externă metalică legată la pământ, utilizată pentru eliminarea pericolului de şoc electric pentru personal, ecranele protectoare fiind încorporate.

cupolă de protecţie totală a unui tub / *fully-protective tube housing* / *gaine de tube à protection totale* / Cupola de protecţie pentru care radiaţia de scurgere este redusă la suprafaţa acesteia la o valoare estimată ca fiind nepericuloasă, fixată la 100 mr, tubul funcţionând în serviciu continuu, cu fereastra închisă, la curent nominal şi pentru tensiune nominală maximă.

cupolă radioscopică ⇒ cupolă de protecţie (a unui tub de radiaţii X)

curbă caracteristică (a unui detector Geiger-Müller) / *characteristic curve (of a Geiger-Müller counter tube)* / *courbe caractéristique (d'un tube compteur de Geiger-Müller)* / Curbă reprezentând variaţia ratei de numărare în funcţie de tensiunea aplicată unui detector Geiger-Müller, ceilalţi parametri fiind constanţi.

curbă caracteristică (a unui film radiografic) / *characteristic curve (of a radiographic film)* / *courbe caractéristique (d'un radiogramme)* / Reprezentare grafică a densităţii optice a unui film în funcţie de logaritmul zecimal al unei mărimi de radiaţie specifice (expunerea, kerma în aer).

curbă de absorbţie ⇒ curbă de atenuare

curbă de atenuare / *attenuation curve* / *courbe d'atténuation* / Curbă reprezentând valoarea unei mărimi de radiaţie în funcţie de grosimea substanţei traversate de radiaţie. Notă: Când se utilizează acest termen, trebuie precizate următoarele: 1. ce mărime de radiaţie constituie variabila dependentă; 2. dacă această funcţie este logaritmul mărimii de radiaţie; 3. dacă fasciculul incident este îngust şi colimat, iar dispozitivul de măsurare din spatele absorbantului este relativ mic şi depărtat de acesta (cazul măsurărilor în fascicul îngust) sau dacă fasciculul incident este larg şi necolimat, iar dispozitivul de măsurare din spatele absorbantului relativ apropiat de acesta (cazul măsurătorilor în fascicul larg).

curbă de atenuare de referinţă / *standard attenuation curve* / *courbe d'atténuation de référence* / Ansamblu de curbe reprezentând densitatea fluxului de energie sau, mai frecvent, debitul de expunere al unui fascicul de radiaţii monoenergetice sau eterogene în cazul atenuării în fascicul îngust, în funcţie de grosimea substanţelor ca, de exemplu, aluminiul, cuprul sau plumbul, în general la tensiuni ale tuburilor de radiaţii X specificate şi constante şi cu o filtrare iniţială cât mai redusă posibil.

curbă de atenuare standard ⇒ curbă de atenuare de referinţă

curbă de cădere ⇒ curbă de dezintegrare

curbă de dezintegrare / *decay curve* / *courbe de décroissance* / Curbă reprezentând activitatea unui eşantion sau al unui constituent al acestuia, în funcţie de timp.

curbă de etalonare / *calibration curve* / *courbe d'étalonnage* / Reprezentare grafică a semnalului de ieşire Y în funcţie de variabila de măsurat X.

curbă de izoexpunere / *isoexposure curve* / *courbe isoexposition* / Curbă ale cărei puncte primesc în totalitate aceeaşi expunere.

Scanned with OKEN Scanner

curbă de încălzire a anodului / *anode heating curve* / *courbe d'échauffement de l'anode* / Curbă reprezentând căldura acumulată în anod în funcţie de durata expunerii, pentru o putere anodică specificată.

curbă de încălzire a ansamblului radiogen / *X-ray tube assembly heating curve* / *courbe d'échauffement de la gaine équipée* / Curbă reprezentând căldura reţinută în ansamblul radiogen în funcţie de durata expunerii, în condiţii de expunere specificate.

curbă de răcire a anodului / *anode cooling curve* / *courbe de refroidissement de l'anode* / Curbă reprezentând căldura acumulată în anod în funcţie de timpul considerat de la sfârşitul aplicării unei sarcini, astfel încât căldura acumulată în anod să fie egală cu căldura acumulată maximă respectivă.

curbă de răcire a ansamblului radiogen / *X-ray tube assembly cooling curve* / *courbe de refroidissement de la gaine équipée* / Curbă reprezentând căldura reţinută în ansamblul radiogen cu radiaţii X în funcţie de timpul considerat de la sfârşitul aplicării unei expuneri, astfel încât căldura reţinută în ansamblul radiogen cu radiaţii X să fie egală cu căldura maximă reţinută respectivă.

curbă de supravieţuire / *survival curve* / *courbe de survie* / Curbă reprezentând fie proporţia de elemente biologice supravieţuitoare în funcţie de doza absorbită, fie această proporţie în funcţie de timp, consecutiv unei doze absorbite date.

curbă echidoză de ionizare standard ⇒ curbă de izoexpunere

curbă izodoză / *isodose curve* / *courbe isodose* / Curbă ale cărei puncte primesc în totalitate aceeaşi doză absorbită.

curbă timp-intensitate / *time-intensity curve* / *courbe temps-intensité* / Graficul intensităţii unui stimul electric necesar provocării de răspunsuri într-un ţesut excitabil, în funcţie de durata stimulului. Notă: Curba poate fi trasată în mod echivalent ca un grafic al duratei necesare provocării reacţiilor, în funcţie de intensitate.

curent anodic al unui tub de radiaţii X / *X-ray tube current* / *courant dans un tube radiogène* / Curentul electric dintre anodul şi catodul unui tub de radiatii X, exprimat în general prin valoarea sa medie (în mA).

curent auxiliar de pacient / *patient auxiliary current* / *courant auxiliaire patient* / Curent care traversează pacientul în timpul utilizării normale între elemente ale părţii aplicate pe pacient, nedestinat producerii unui efect fiziologic, de exemplu curenţii de polarizare ai amplificatoarelor, curenţii utilizaţi în pletismografie etc.

curent continuu / *direct current* / *courant continu* / Curent având o componentă continuă semnificativă.

curent continuu de vid [învechit] / *direct vacuum tube current [deprecated]* / *courant continu d'électrodes à vide [déconseillé]* / Curent obţinut prin aplicarea pe porţiunea de tratat a unui electrod de sticlă vidat, legat la o bornă a unui generator de curent de înaltă frecvenţă (100–10 000 kHz), cealaltă fiind legată la pământ.

curent crescător / *upward current* / *courant montant* / Curent continuu traversând corpul uman pentru care picioarele reprezintă polul pozitiv.

curent d'Arsonval [învechit] / *d'Arsonval current [obsolete]* / *courant de d'Arsonval [désuet]* / Curent de trenuri intermitente şi izolate de oscilaţii puternic amortizate, de înaltă frecvenţă, înaltă tensiune şi intensitate relativ redusă.

curent de alimentare maxim admis / *maximum rated supply current* / *courant maximal d'alimentation assigné* / Curent specificat de constructor pentru un generator de radiaţii X, un aparat auxiliar sau un accesoriu, pentru care trebuie dimensionate întreruptoarele.

curent de blocare pe nerv / *electrical nerve-block* / *barrière électrique du nerf* / Aplicarea unui curent către un nerv în

Scanned with OKEN Scanner

scopul prevenirii trecerii unui potențial propagat.

curent de coagulare [învechit] ⇒ curent Tesla [învechit]

curent de defibrilare / *static induced current [obsolete]* / *courant induit statique [désuet]* / Curent de încărcare și de descărcare a unei perechi de butelii de Leyda sau a altor condensatoare, travesând corpul pacientului.

curent de electrod / *electrode current* / *courant d'électrode* / Valoarea rezultantă a curentului intrând într-un (sau ieșind dintr-un) electrod prin spațiul interelectrod. 1. Fără o precizare contrară, se măsoară la terminalele de electrod accesibile. 2. Sînt curenți de electrod: curentul de grilă, curentul de grilă, curentul de anod etc.

curent de filament / *filament (heating) current* / *courant de chauffage du filament* / Pentru un tub de radiații X, curentul electric aplicat filamentului pentru comanda emisiunii termoelectronice a catodului.

curent de fugă al ansamblului de cameră / *chamber assembly leakage current* / *courant de fuite de l'ensemble de chambre* / Orice curent apărut în ansamblul de cameră nedatorat ionizării în volumul util. El este diferit de deriva și de modificarea zeroului, fenomene produse în ansamblui de cameră.

curent de fugă (al unui detector) / *leakage current (of a radiation detector)* / *courant de fuite (d'un détecteur de rayonnement)* / Curentul debitat de detector pentru tensiunea de polarizare în absența radiației.

curent de fugă (al unui detector cu semiconductor) / *leakage current (of a semiconductor radiation detector)* / *courant de fuite (d'un détecteur à semiconducteur)* / Curentul total care se scurge la tensiunea de utilizare, în absența radiației.

curent de ionizare / *ionization current* / *courant d'ionisation* / Curentul electric rezultat din mișcarea – sub acțiunea unui câmp electric – și colectarea ionilor și a electronilor produși într-un mediu ionizat.

curent de încălzire (a filamentului) ⇒ curent de filament

curent de saturație / *saturation current* / *courant de saturation* / Curent circulând într-un dispozitiv atunci când o nouă creștere a tensiunii aplicate nu produce practic o creștere a curentului. Exemple: 1. Într-o cameră cu ionizare: curentul electric obținut când tensiunea aplicată este suficientă pentru colectarea tuturor ionilor. 2. Într-un tub de radiații X: curentul electric care traversează tubul când toți electronii emiși ating anodul.

curent de scurgere / *leakage current* / *courant de fuite* / Curent nefuncțional traversând sau conturnând o izolație.

curent de scurgere la pământ / *earth leakage current (through the protective conductor)* / *courant de fuite à la terre* / Curent scurs de la partea legată la rețea la conductorul de legare la pământ de protecție, prin materialul electroizolant sau de-a lungul suprafeței sale.

curent de scurgere prin carcasă / *enclosure leakage current* / *courant de fuite à travers l'enveloppe* / Curent nefuncțional scurs între carcasă sau părțile accesibile în utilizare normală – exclusiv părțile aplicate – și operator sau pacient, printr-o conexiune conductoare exterioară diferită de conductorul de protecție legat la pământ sau la o altă parte a carcasei.

curent de scurgere prin pacient / *patient leakage current* / *courant de fuite patient* / Curent scurs de la partea aplicată la pământ prin pacient sau de la pacient la pământ printr-o parte aplicată de tip F, datorat prezenței indezirabile pe pacient a unei tensiuni de proveniență externă.

curent descrescător / *downward current* / *courant descendant* / Curent continuu traversând corpul uman pentru care picioarele reprezintă polul negativ.

curent funcțional de pacient / *patient functional current* / *courant fonctionnel patient* / Curent scurs prin pacient în utilizare normală între elemente ale părții

Scanned with OKEN Scanner

aplicate, destinat producerii unui efect fiziologic, de exemplu curenţii utilizaţi în stimularea nervoasă sau musculară, stimularea cardiacă, defibrilare, operaţii chirurgicale cu curenţi de înaltă frecvenţă.

curent galvanic (continuu) ⇒ curent continuu

curent ionic de convecţie / *convective discharge* / *effluvation* / Deplasarea unui curent vizibil sau invizibil de particule transportând sarcini de pe un corp încărcat la un potenţial suficient de înalt.

curent iterativ ⇒ tren de impulsuri (de curent)

curent Leduc [învechit] / *Leduc current [obsolete]* / *courant de Leduc [désuet]* / Curent continuu pulsatoriu, în general cu un ciclu activ de 1:10.

curent longitudinal / *longitudinal current* / *courant longitudinal* / Curent trecând longitudinal prin trunchiul corpului uman, de exemplu între mâini şi picioare.

curent maxim de liniaritate (al unui tub fotomultiplicator) / *peak maximum linear current (of a photomultiplier tube)* / *courant maximal de linéarité (d'un tube photomultiplicateur)* / Curent al tubului fotomultiplicator, măsurat în condiţii specificate, pentru care raportul dintre curent şi intensitatea luminoasă la intrare descreşte cu 10% în raport cu o valoare constantă de redusă intensitate la creştetrea intensităţii luminoase. Notă: Definiţia se aplică atât dispozitivelor de măsură utilizând amplitudinea tensiunii vârfului ce traversează o rezistenţă (de preferinţă de 50 Ω), cât şi dispozitivelor de colectare de sarcini integrând curentul.

curent Morton [învechit] / *Morton wave current [deprecated]* / *courant d'onde de Morton [déconseillé]* / Curent întrerupt produs de o maşină statică prin aplicarea pe porţiunea de tratat a unui electrod metalic flexibil legat la borna pozitivă a maşinii, cea negativă fiind legată la pământ, un eclator adecvat fiind utilizat între electrozi.

curent Oudin [învechit] / *Oudin current [deprecated]* / *courant de Oudin [déconseillé]* / Descărcare corona prezentând o cădere de 2–10 kV în aer provenită de la un electrod unipolar, generată într-un aranjament special de transformatoare, eclatoare şi condensatoare, suficient de densă pentru evaporarea apei din ţesuturi fără carbonizarea acestora.

curent pentru contracţie tetanică / *tetanisation threshold* / *seuil de tétanization* / Pentru o frecvenţă şi o formă de undă determinate, valoarea minimă a curentului pentru care se obţine o contracţie musculară susţinută invincibilă şi independentă de voinţă.

curent periodic de descărcare / *static wave current [obsolete]* / *courant d'onde statique [désuet]* / Curent rezultând din descărcarea bruscă periodică a unui pacient, adus la un potenţial ridicat cu ajutorul unui generator electrostatic.

curent Tesla [învechit] / *Tesla current [deprecated]* / *courant de Tesla [déconseillé]* / Descărcare în arc prezentând o cădere de 5–10 kV în aer, provenind de la electrozi unipolari sau bipolari, produsă printr-un aranjament special de transformatoare, eclatoare şi condensatoare, dirijată pe suprafaţa unui ţesut şi suficient de densă pentru precipitarea şi oxidarea (carbonizarea) proteinelor ţesutului. Notă: Termenul "curent Tesla" este adecvat dacă se insistă asupra metodei de producere, iar cel de "curent de coagulare", dacă se insistă asupra efectelor fiziologice.

curent transversal / *transverse current* / *courant transversal* / Curent trecând în sens transversal prin trunchiul corpului uman, de exemplu între cele două mâini.

curie [învechit] / *curie [deprecated]* / *curie [déconseillé]* / Unitate de activitate egală cu $3{,}7 \cdot 10^{10}$ Bq.

Scanned with OKEN Scanner

d'Arsonvalizare [învechit] / *d'Arsonvalization [deprecated]* / *d'Arsonvalisation [déconseillé]* / Utilizare terapeutică de trenuri intermitente şi izolate de oscilaţii puternic amortizate de înaltă frecvenţă, înaltă tensiune şi relativ redusă intensitate. Notă: Termenul este învechit, fiind iniţial necorespunzător definit, iar această tehnică nu mai prezintă interes actualmenze.

debit al dozei absorbite $<\dot{D}>$ / *absorbed dose rate* $<\dot{D}>$ / *débit de dose absorbée* $<\dot{D}>$ / Variaţia dozei absorbite dD într-un interval de timp dt suficient de mic, raportată la acel interval de timp:

$$\dot{D} = \frac{\mathrm{d}D}{\mathrm{d}t}.$$

Notă: Unitatea SI de măsură a debitului dozei absorbite este J/kg·s, numit gray/s. Vechea unitate, încă utilizată temporar, este rad/s:

1 Gy/s = 100 rad/s = 1 J/kg·s.

debit al dozei ambiante / *ambient dose rate* / *débit de dose ambiant* / Debit al echivalentului dozei sau al dozei absorbite de către un ţesut moale, măsurat cu un debitmetru al dozei ambiante, într-un punct al unei zone ocupate.

debit al dozei convenţional adevărat / *conventionally-true dose rate* / *débit de dose conventionnellement vrai* / Cea mai bine estimată valoare a debitului dozei adevărat, utilizată pentru etalonarea aparatajului. Această valoare şi incertitudinea ataşată trebuie determinate cu ajutorul unui etalon primar, secundar sau al unui aparat de referinţă etalonat cu ajutorul unui etalon primar sau secundar.

debit al dozei de 50 ani ⇒ echivalent de doză angajată

debit al dozei de ionizare / *ion-dose rate* / *débit de dose ionique* / Variaţia dozei de ionizare într-un interval de timp suficient de mic, raportată la acel interval de timp.

debit al dozei indicat / *indicated dose rate* / *débit de dose indiquée* / Debit al dozei indicat de ansamblul de măsurare încercat.

debit al dozei mediului ambiant ⇒ debit al dozei ambiante

debit al echivalentului de doză $<\dot{H}>$ / *dose equivalent rate* $<\dot{H}>$ / *débit d'équivalent de dose* $<\dot{H}>$ / Raportul dintre dH şi dt, în care dH este creşterea echivalentului dozei în intervalul de timp dt:

$$\dot{H} = \frac{\mathrm{d}H}{\mathrm{d}t}.$$

Unitatea SI a debitului echivalentului de doză fiind J/kg·s sau Sv/s, în practică se pot utiliza submultipli ca, de exemplu, µSv/h:

1 Sv/s = 100 rem/s = 1 J/kg·s.

debit al expunerii $<\dot{X}>$ / *exposure rate* $<\dot{X}>$ / *débit d'exposition* $<\dot{X}>$ / Variaţie a expunerii într-un interval de timp suficient de mic, raportată la acel interval de timp:

$$\dot{X} = \frac{\mathrm{d}X}{\mathrm{d}t}.$$

Unitatea SI a debitului expunerii fiind A/kg, în practică se pot utiliza şi alte unităţi ca, de exemplu, R/s, R/min, R/h etc.

debit al expunerii convenţional adevărat / *conventionally-true exposure rate* / *débit d'exposition conventionnellement vrai* / Evaluarea cea mai apropiată posibil de valoarea adevărată a debitului expunerii în punctul de măsurare.

Scanned with OKEN Scanner

debit al expunerii indicat / *indicated exposure rate* / *débit d'exposition indiqué* / Valoarea debitului expunerii indicat de ansamblul de măsurare aflat în încercare.

debit al fluxului energetic ⇒ densitate a fluxului de energie

debit al kermei ⇒ viteză kerma

debit al produsului expunere-suprafaţă / *area exposure product rate* / *débit de produit exposition-surface* / Raportul dintre creşterea produsului expunere-suprafaţă şi creşterea timpului corespunzător.

debit de fluenţă de particule <φ> / *(particle) fluence rate* <φ> / *débit de fluence (de particules)* <φ> / Raportul dintre dφ şi d*t*, dφ fiind creşterea fluenţei particulelor în intervalul de timp d*t*:

$$\varphi = \frac{d\varphi}{dt} = \frac{d^2N}{da \cdot dt}.$$

debit indicat al echivalentului dozei ambiante / *indicated ambient dose equivalent rate* / *débit d'équivalent de dose ambiant indiqué* / Valoarea $H_i(d)$ a debitului ambiant al echivalentului dozei indicat de ansamblul de măsurare pe durata încercării.

debitmetru de doză ⇒ debitmetru de doză absorbită

debitmetru de doză absorbită / *(absorbed) dose rateméter* / *débitmètre de dose (absorbée)* / Radiometru destinat măsurării mărimii debitului dozei absorbite, datorate radiaţiilor X sau gama şi conţinând unul sau mai multe detectoare de radiaţii cu subansamblele sau unităţile funcţionale de bază asociate.

debitmetru de echivalent al dozei / *dose equivalent ratemeter* / *débitmètre d'équivalent de dose* / Radiometru destinat evaluării mărimii debitului echivalentului dozei.

debitmetru de expunere / *(radiation) exposure ratemeter* / *débitmètre d'exposition (de rayonnement)* / Radiametru destinat măsurării mărimii debitului expunerii datorate radiaţiilor X sau gama şi conţinând unul sau mai multe detectoare de radiaţii cu subansamblele sau elementele funcţionale de bază asociate.

debitmetru de expunere (cu cameră cu ionizare) / *(ionization chamber) exposure ratemeter* / *débitmètre d'exposition (à chambre d'ionisation)* / Ansamblu de măsurare a debitului expunerii, în care detectorul este o cameră cu ionizare, încorporată sau nu.

debitmetru de expunere (cu detector Geiger-Müller) / *(G.M. counter tube) exposure ratemeter* / *débitmètre d'exposition (à tube compteur de Geiger-Müller)* / Ansamblu de măsurare a debitului de expunere în care detectorul este de tip Geiger-Müller, încorporat sau nu.

debitmetru de expunere (cu scintilator) / *(scintillator) exposure ratemeter* / *débitmètre d'exposition (à scintillateur)* / Ansamblu de măsurare a debitului expunerii, în care detectorul este un scintilator.

debitmetru de expunere portabil / *portable exposure ratemeter* / *débitmètre d'exposition portatif* / Ansamblu portativ destinat măsurării debitului expunerii datorat radiaţiilor X sau gama, conţinând unul sau mai multe detectoare de radiaţii şi subansamblele sau elementele fucţionale asociate.

debitmetru de fluenţă de particule / *particle fluence ratemeter* / *débitmètre de fluence de particules* / Radiometru destinat măsurării debitului fluenţei particulelor.

debitmetru portabil de echivalent al dozei ambiante neutronice / *portable neutron ambient dose equivalent ratemeter* / *débitmètre portable d'équivalent de dose ambiant neutronique* / Ansamblu portabil destinat indicării debitului echivalentului dozei ambiante datorate radiaţiei neutronice, conţinând unul sau mai multe detectoare de radiaţii, subansamble asociate sau elemente funcţionale de bază.

declanşator de curent maxim / *overcurrent release* / *déclencheur à maximum*

Scanned with OKEN Scanner

de courant / Declanşator care deschide un întreruptor de putere cu sau fără temporizare, când curentul în acesta depăşeşte o valoare predeterminată.

decontaminare (radioactivă) / *decontamination* / *décontamination (radioactive)* / Eliminarea sau reducerea contaminării radioactive a unui obiect, a unui organism sau a unei substanţe.

defibrilator (cardiac) / *defibrillator* / *défibrillateur (cardiaque)* / Aparat pentru stoparea unei fibrilaţii auriculare sau ventriculare ori pentru tratarea anumitor tulburări de ritm, cu ajutorul unui şoc electric aplicat prin intermediul unor electrozi plasaţi fie direct în contact cu inima, fie indirect, pe pielea toracelui.

defibrilare / *defibrillation* / *défibrillation* / Suprimarea unei fibrilaţii auriculare sau ventriculare prin intermediul unui şoc electric furnizat de către defibrilator. Notă: Acest termen nu este utilizat pentru desemnarea întreruperii medicamentoase a unei fibrilaţii auriculare.

defocalizare a unei grile focalizate / *defocusing of a focused grid* / *défocalisation d'une grille focalisée* / Diferenţa între, pe de o parte, distanţa dintre focarul tubului de radiaţii X şi faţa incidentă a unei grile focalizate şi, pe de altă parte, distanţa de focalizare a acestei grile.

densimetru (cu radiaţii ionizante) / *density meter (by ionizing radiation)* / *densimètre (par rayonnement ionisant)* / Ansamblu de măsură conţinând o sursă de radiaţii ionizante şi un radiometru, destinat măsurării densităţii unui material sau a densităţii medii a unui amestec eterogen, utilizând variaţia absorbţiei sau difuziei radiaţiei, într-o geometrie definită.

densimetru cu transmisiune (cu radiaţii ionizante) / *transmission density meter* / *densimètre à transmission (de rayonnement ionisant)* / Densimetru pentru măsurarea radiaţiei transmise după absorbţia în material. Notă: Ansamblul este de asemenea utilizat pentru verificarea omogenităţii unui material.

densitate a curentului de neutroni / *neutron current density* / *densité de courant de neutrons* / Vector, a cărui valoare a componentei normale la o suprafaţă, într-un punct dat, este egală cu numărul net de particule traversând această suprafaţă în direcţie pozitivă, raportată la unitatea de arie şi la unitatea de timp.

densitate a fluxului de energie $\langle\psi\rangle$ / *energy fluence rate* $\langle\psi\rangle$ / *débit de fluence énergétique* $\langle\psi\rangle$ / Într-un punct dat din spaţiu, raportul dintre numărul particulelor sau fotonilor incidenţi în unitatea de timp pe o mică sferă centrată în acel punct şi aria secţiunii maxime a acestei sfere. Acesta este egal cu produsul dintre numărul volumic de particule şi viteza medie. Notă: Acest termen este curent denumit "flux".

densitate a fluxului de particule $\langle\varphi\rangle$ ⇒ debit de fluenţă de particule

densitate de activitate / *volume activity* / *activité volumique* / Activitatea unui material dat, raportată la volumul acestuia.

densitate ionică / *ion density* / *densité d'ionisation* / Raportul dintre numărul de ioni pozitivi şi numărul de ioni negativi dintr-un volum elementar şi acel volum.

densitate optică (a unui film) / *(optical) density (of a film)* / *densité optique (d'un film)* / Logaritmul zecimal al opacităţii unui film expus şi tratat.

densitate volumică de ionizare ⇒ număr volumic de perechi de ioni

densitometru / *densitometer* / *densitomètre* / Fotometru destinat măsurării densităţii optice prin reflexie sau prin transmisiune.

dependenţă de energia radiaţiei (a răspunsului unui sistem) / *energy dependence* / *dépendance de l'énergie (du rayonnement)* / Variaţie a răspunsului unui sistem fizic sau biologic în funcţie de variaţia energiei radiaţiei.

deplasare a momentului de trecere (al unui impuls) / *crossover walk (of a pulse)* /

Scanned with OKEN Scanner

déplacement de l'instant de passage (d'une impulsion) / Variaţie a momentului de trecere la un nivel determinat în funcţie de o variabilă dată ca, de exemplu, amplitudinea.

deplasare a zeroului (unui ansamblu de măsurare) / *zero shift (of a measuring assembly)* / *modification du zéro* / Modificare bruscă a valorii citite a unui ansamblu de măsurare la trecerea selecţiei de la poziţia "reglare a zero-ului" la poziţia "măsură" cu intrarea fie deconectată de camera cu ionizare şi blindată, fie conectată la o cameră cu ionizare cu curent de fugă neglijabil (de exemplu cu o tensiune de polarizare nulă), neexpusă la o radiaţie ionizantă.

deplasare Compton / *Compton shift* / *déplacement Compton* / Creşterea lungimii de undă, corespunzătoare diminuării de energie între fotonul incident şi cel difuzat, în cadrul efectului Compton.

depolarizare (a unei membrane) / *depolarization (of a membrane)* / *dépolarisation (d'une membrane)* / Reducerea diferenţei de potenţial electric printr-o membrană.

depunere (radio)activă / *active deposit* / *dépôt actif* / Radioelement depus pe o suprafaţă.

depuneri radioactive ⇒ căderi radioactive

derivaţie [în electrobiologie] / *lead configuration [in electrobiology]* / *dérivation [en électrobiologie]* / Circuit electric determinat de poziţia pe corpul uman a electrozilor unui aparat de electrodiagnostic.

derivă a dezintegrării sursei / *source decay drift* / *dérive de la décroissance de la source* / Eroare datorată dezintegrării sursei şi circuitelor de compensare asociate.

derivă (a unui densimetru cu radiaţii ionizante) / *drift (of a radiation density meter)* / *dérive (d'un densimètre de rayonnement)* / Instabilitate provocată de alte cauze decât natura statistică a radiaţiei incidente. Acestea pot fi determinate pentru perioade de la câteva minute până la câţiva ani.

derivă de lungă durată (a unui densimetru cu radiaţii ionizante) / *long-term drift (of a density meter)* / *dérive à long terme (d'un densimètre de rayonnement)* / Deriva observată pentru perioade de la o zi la un an cu excluderea efectelor dezintegrării sursei.

derivă de scurtă durată (a unui densimetru cu radiaţii ionizante) / *short-term drift (of a density meter utilizing ionizing radiation)* / *dérive à court terme (d'un densimètre de rayonnement)* / Deriva diferită de cele provenind din cauze externe ca, de exemplu, coroziunea sau uzura recipientului ori, a tuburilor şi depozitarea materialului pe pereţii tuburilor sau a recipientului. Aceste derive se referă la perioade inferioare unei zile.

derivă de zero (a unui ansamblu de măsurare) / *zero drift (of a measuring assembly)* / *dérive du zéro (d'un ensemble de mesurage)* / Modificare continuă în citirea scalei unui ansamblu de măsurare cu: a) selecţia în poziţia "reglare a zero-ului", sau b) selecţia în poziţia "măsură" şi intrarea deconectată de o cameră cu ionizare şi blindată, sau c) selecţia în poziţia "măsură" cu intrarea conectată la o cameră cu ionizare al cărei curent de scurgere este neglijabil (de exemplu, cu o tensiune de polarizare nulă) şi neexpusă unei radiaţii ionizante.

dermatită provocată de radiaţii X / *radiodermatitis* / *radiodermite* / Inflamaţie a pielii, produsă de o expunere la radiaţiile X sau la alte radiaţii ionizante.

descentrare a unei grile focalizate / *decentring of a focused grid* / *décentrage d'une grille focalisée* / Distanţa dintre focarul tubului de radiaţii X şi planul perpendicular la faţa incidentă a grilei focalizate trecând prin linia sa mediană.

descreştere cu pătratul distanţei (a intensităţii câmpului) ⇒ legea inverselor pătratelor distanţei

deşeuri radioactive / *radioactive waste* / *déchet radioactif* / Resturi de materiale

Scanned with OKEN Scanner

radioactive rezultate cu ocazia prelucrării sau manipulării materialelor radioactive.

detector cu alte particule de recul / *other recoil particles counter tube* / *tube compteur à autres particules de recul* / Detector cu descărcare în gaz în care ionizarea gazului de umplere este produsă de particulele de recul rezultate din coliziunea neutronilor rapizi cu nuclee de atomi uşori.

detector cu autoextincţie ⇒ detector cu autostingere

detector cu autostingere / *self-quenched counter (tube)* / *tube compteur autocoupeur* / Detector Geiger-Müller cu gaz de umplere constituit în vederea obţinerii stingerii în absenţa oricărui alt dispozitiv.

detector cu barieră Schottky / *Schottky barrier radiation detector* / *détecteur à barrière de Schottky* / Detector de radiaţii al cărui contact blocant este o barieră Schottky.

detector cu bor / *boron counter tube* / *tube compteur à bore* / Detector cu descărcare în gaz conţinând bor sau compuşi ai acestuia, utilizat pentru detectarea neutronilor şi, în principal, a neutronilor lenţi.

detector cu catod cald / *hot-cathode stepping tube* / *tube compteur à cathode chaude* / Tub cu fascicul electronic în care fasciculul are cel putin două poziţii stabile şi poate fi făcut să le ocupe succesiv când un semnal de formă adecvată este aplicat unui electrod de intrare sau unui grup de electrozi de intrare.

detector cu catod rece / *cold-cathode counting tube* / *tube compteur à cathode froide* / Tub cu descărcare luminescentă având mai multe spaţii principale cu sau fără spaţii secundare asociate şi în care descărcarea principală are mai multe poziţii stabile, putând fi determinată să ocupe succesiv aceste poziţii când un semnal de formă adecvată este aplicat unui electrod de intrare sau unui grup de electrozi de intrare.

detector cu cristal / *exoelectron dosemeter* / *dosimètre exoélectron* / Detector de radiaţii în care electronii sunt eliberaţi de pe suprafaţa detectorului (de exemplu oxidul de beriliu sau fluorura de litiu) sub efectul unei excitaţii termice şi sunt utilizaţi pentru măsurarea dozei absorbite produse de o radiaţie ionizantă.

detector cu descărcare în gaz / *counter tube* / *(tube) compteur* / Detector în impulsuri cu ionizare funcţionând în mod proporţional sau în mod Geiger-Müller.

detector cu fereastră de capăt / *end window counter tube* / *tube compteur à fenêtre en bout* / Detector cu descărcare în gaz, având în general o fereastră îngustă, conceput pentru penetrarea radiaţiei printr-o extremitate.

detector cu fotoluminescenţă U.V. / *(U.V.) photoluminescent detector* / *détecteur photoluminescent* / Detector de radiaţii utilizând un mediu fotoluminescent (sticlă sau fosfat de argint) care, sub efectul unei radiaţii de lungime de undă determinată (U.V. pentru fosfatul de argint), emite o radiaţie luminoasă de lungime de undă diferită, în general în spectrul vizibil, a cărei intensitate este în funcţie de energia acumulată în detector pe durata iradierii sale.

detector cu ionizare / *ionization detector* / *détecteur à ionisation* / Detector de radiaţii al cărui semnal este datorat ionizării în volumul sensibil al acestuia.

detector cu perete subţire / *thin-wall counter tube* / *tube compteur à paroi mince* / Detector cu descărcare în gaz al cărui perete este suficient de puţin absorbant pentru a permite detectarea radiaţiilor cu putere de penetraţie redusă.

detector cu scintilaţie / *scintillation detector* / *détecteur à scintillation* / Detector de radiaţii constituit dintr-un scintilator în general cuplat optic cu un dispozitiv fotosensibil fie direct, fie prin intermediul unor ghiduri de de lumină. Note: 1. Dispozitivul

Scanned with OKEN Scanner

fotosensibil poate fi constituit dintr-unul sau mai multe fotomultiplicatoare. 2. Scintilatorul este constituit dintr-un material scintilator în care particula ionizantă provoacă de-a lungul traiectoriei sale o radiaţie luminoasă.

detector cu scintilaţie echivalent ţesutului biologic / *tissue-equivalent scintillation detector* / *détecteur à scintillation équivalent-tissu* / Detector de radiaţii cu scintilaţie constituit dintr-o substanţă al cărei număr atomic efectiv este aproapiat de cel al ţesutului moale.

detector cu semiconductor / *semiconductor detector* / *semicteur* / Dispozitiv semiconductor utilizând producerea şi deplasarea purtătorilor liberi de sarcină în exces în semiconductor pentru detectarea şi măsurarea radiaţiei incidente.

detector cu semiconductor coaxial / *coaxial semiconductor detector* / *semicteur coaxial* / Detector cu semiconductor cu volumul sensibil dispus în jurul axului său central.

detector cu semiconductor compensat / *compensated semiconductor detector* / *semicteur compensé* / Detector cu semiconductor conţinând o regiune constituită dintr-un semiconductor compensat, comprimat între o regiune de tip P şi una de tip N.

detector cu semiconductor compensat cu litiu / *lithium drifted semiconductor detector* / *semicteur compensé au lithium* / Detector cu semiconductor compensat obţinut provocând, prin aplicarea unui câmp electric, migrarea ionilor de litiu într-un cristal de tip P pentru compensarea sarcinii impurităţilor legate de acesta.

detector cu semiconductor cristal / *crystal conduction detector* / *détecteur à cristal* / Detector cu ionizare constituit dintr-un semiconductor cu structură cristalină omogenă.

detector cu semiconductor cu amplificare internă / *amplifying semiconductor detector* / *semicteur à amplification interne* / Detector cu semiconductor în care o multiplicare a sarcinilor este produsă de un fenomen secundar ca, de exemplu, o avalanşă.

detector cu semiconductor cu barieră de suprafaţă / *surface barrier detector* / *semicteur à barrière de surface* / Detector cu semiconductor cu potenţialul barierei datorat joncţiunii rezultat dintr-un strat de inversiune în suprafaţă.

detector cu semiconductor cu inel de gardă / *guard-ring semiconductor detector* / *semicteur à anneau de garde* / Detector cu semiconductor cu o joncţiune PN auxiliară înconjurând suprafaţa sensibilă a detectorului şi destinată diminuării zgomotului şi a curentului electric de suprafaţă.

detector cu semiconductor cu joncţiune difuzată / *diffused junction detector* / *semicteur à jonction diffusée* / Detector cu semiconductor cu jonctiunea realizată prin difuziune de impurităţi de tip donor (N) sau acceptor (P).

detector cu semiconductor cu joncţiune implantată / *implanted junction detector* / *semicteur à jonction implantée* / Detector cu semiconductor cu joncţiunea realizată prin implantare de impurităţi de tip donor (N) sau acceptor (P).

detector cu semiconductor cu litiu / *lithium coated semiconductor detector* / *semicteur à dépôt de lithium* / Detector cu semiconductor conţinând litiu 6 sub formă de depozit în suprafaţă şi destinat detectării neutronilor termici. Notă: Ionizarea este datorată particulelor încărcate produse prin reacţia nucleară a neutronilor în depozit.

detector cu semiconductor cu transmisiune / *transmission semiconductor detector* / *semicteur à transmission* / Detector cu semiconductor cu o grosime, inclusiv cea a ferestrelor de intrare şi ieşire, suficient de mică pentru a permite traversarea sa integrală de către particule.

detector cu semiconductor de înaltă puritate / *high purity semiconductor detector* /

Scanned with OKEN Scanner

semicteur à haute pureté / Detector cu semiconductor în care înalta puritate a substanţei folosite permite evitarea compensării.

detector cu semiconductor de poziţie / *position-sensitive semiconductor detector* / *semicteur de position* / Detector cu semiconductor cu centrul zonei impactului radiaţiei ionizante cu suprafaţa detectorului măsurabil într-una sau două dimensiuni.

detector cu semiconductor mozaic / *mosaic semiconductor detector* / *semicteur mosaïque* / Detector cu semiconductor constituit din mai multe detectoare individuale conectate în paralel într-o structură de tip mozaic, în scopul creşterii suprafeţei sensibile.

detector cu semiconductor multijoncţiune / *multijunction radiation semiconductor detector* / *semicteur multijonction* / Detector cu semiconductor în care se utilizează o combinaţie de joncţiuni PN.

detector cu semiconductor PIN ⇒ detector cu semiconductor compensat

detector cu semiconductor plan / *planar semiconductor detector* / *semicteur plan* / Detector cu semiconductor cu volumul sensibil de forma unui strat plan.

detector cu semiconductor total sensibilizat / *totally depleted semiconductor detector* / *semicteur à zone de déplétion totale* / Detector cu semiconductor cu grosimea zonei sensibile practic egală cu grosimea materialului semiconductor.

detector cu tăiere exterioară / *externally-quenched counter tube* / *tube compteur à coupage externe* / Detector cu descărcare în gaz necesitând utilizarea unui circuit de tăiere externă pentru împiedicarea reamorsării prin reducerea momentană a diferenţei de potenţial aplicată.

detector cu termoluminescenţă / *thermoluminescent detector* / *détecteur thermoluminescent* / Detector de radiaţii utilizând un material termoluminescent care, prin stimulare termică, emite o radiaţie luminoasă cu intensitatea funcţie de energia acumulată în detector pe durata iradierii acestuia.

detector cu unghi solid 4π ⇒ detector de radiaţii 4π

detector cu vârf ascuţit / *needle counter tube* / *tube compteur à aiguille* / Detector cu descărcare în gaz cu volumul util de diametru mic, de exemplu 2 sau 3 mm.

detector de fascicul întreg / *full beam detector* / *détecteur de faisceau entier* / Detector de radiaţii cu volumul util iradiat de totalitatea fasciculului de radiaţii.

detector de minciuni / *lie detector* / *détecteur de mensonge* / Aparat permiţând înregistrarea semnalelor electrice şi a altor mărimi provenite din organismul uman, în scopul detectării modificărilor fiziologice tipice, legate de stress-ul datorat răspunsurilor false. Notă: Principalul parametru măsurat de către detectorul de minciuni este răspunsul galvanic al pielii.

detector de radiaţii / *radiation detector* / *détecteur de rayonnement* / Element al unui echipament sau substanţă care, în prezenţa unei radiaţii, furnizează direct sau indirect un semnal sau orice altă indicaţie permiţând măsurarea uneia sau mai multor mărimi legate de radiaţia incidentă.

detector de radiaţii 2π / 2π *radiation detector* / *détecteur de rayonnement* 2π / Detector de radiaţii destinat detectării radiaţiei provenite de la o sursă radioactivă, sub un unghi solid de 2π steradiani.

detector de radiaţii 4π / 4π *radiation detector* / *détecteur de rayonnement* 4π / Detector de radiaţii destinat detectării radiaţiilor provenind de la o sursă radioactivă, sub un unghi solid de 4π steradiani.

detector de scintilaţii ⇒ detector cu scintilaţie

detector de traiectorii de particule ⇒ detector de urme de particule

detector de urme de particule / *etched track detector* / *détecteur à traces révélées* / Detector de radiaţii conţinând un puţ în volumul sensibil în care sunt plasaţi

emițătorii de măsurat, formând astfel un mare unghi solid de aproape 4π steradiani, pentru o detectare cu randament ridicat a emițătorilor beta, gama sau X.

detector Geiger-Müller / *Geiger-Müller (counter) tube / tube compteur de Geiger-Müller* / Detector cu descărcare în gaz funcționând în domeniul Geiger-Müller.

detector proporțional / *proportional counter tube / tube compteur proportionnel* / Detector cu descărcare în gaz funcționând în mod proporțional.

deuteron / *deuteron / deutéron* / Nucleu al izotopului cu număr de masă 2 al hidrogenului, numit deuteriu.

dezintegrare (nucleară) / *nuclear disintegration / désintégration (nucléaire)* / Transformare a unui nucleu, eventual a unui nucleu compus, comportând divizarea sa în mai multe nuclee sau emisiunea de particule.

dezintegrare radioactivă, 1[fenomen] / *radioactive disintegration / désintégration radioactive, 1[phénomène]* / Transformare nucleară spontană în cursul căreia fie sunt emise particule sau radiații gama, fie este emisă o radiație X consecutivă unei capturi electronice, fie se produce o fisiune spontană a nucleului.

dezintegrare radioactivă, 2[descreșterea activității] / *radioactive decay, 2[decrease of activity] / décroissance radioactive* / Diminuare în timp, prin transformare nucleară spontană, a activității unei substanțe radioactive sau al unui amestec de astfel de substanțe.

diafragmă (de colimare) / *(collimating) diaphragm / diaphragme (de collimation)* / Dispozitiv, cu deschidere fixă sau reglabilă, pentru limitarea secțiunii unui fascicul de radiații.

diagramă de sarcină pentru putere descrescătoare / *decreasing input power rating / abaque de charge pour puissance décroissante* / Expresia expunerii maxime admisibile a tubului de radiații X în funcție de durata expunerii pentru aplicări izolate ale unei expuneri, în cursul cărora puterea anodică descrește continuu sau discontinuu.

diagramă de sarcină repetată / *serial load rating / abaque de charge répétée* / Expresia expunerii maxime admisibile a tubului de radiații X, sub forma unei relații între puterea anodică și durata expunerii, pentru o serie de expuneri individuale ale tubului respectiv, cu parametrii expunerii specificați.

diagramă de sarcină unică / *single-load rating / abaque de charge unique* / Expresia expunerii maxime admisibile a tubului de radiații X, sub forma unei relații între puterea anodică constantă și durata expunerii pentru o singură aplicare a expunerii, în condiții specificate.

diagramă radiografică / *radiographic rating / abaque radiographique* / Pentru funcționarea unui tub de radiații X, combinație specifică de condiții și de parametri de expunere pentru care tubul respectiv atinge limitele sale specificate de încărcare termică.

diametru standard al unei surse / *standard source diameter / diamètre normal d'une source* / Diametrul unei surse emițătoare de radiații X, utilizată pentru măsurarea caracteristicilor de răspuns ale unui spectrometru. În lipsa altor specificări, aceasta se presupune a fi o sursă punctuală.

diatermie / *diathermy / diathermie* / 1. Aplicarea unui curent de ordinul 1 A și de frecvență de ordinul 1 MHz circulând între doi electrozi cutanați, pentru obținerea unei încălziri controlate a țesuturilor 2. Sinonim al diatermocoagulării.

diferență de potențial de contact / *boundary potential / potentiel de limite* / Diferență de potențial, de origine oarecare, de o parte și de alta a unui gradient sau a unei discontinuități oarecare, chimice sau fizice.

diferență de potențial maximă limitată / *limited maximum potential difference /*

Scanned with OKEN Scanner

haute tension (nominale) limitée / Într-o instalaţie radiologică, tensiunea de accelerare a tubului de radiaţii X, limitată într-o configuraţie particulară.

diferenţă de potenţial transepitelială / *transepithelial potential difference* / *différence de potentiel transépithéliale* / Diferenţă de potenţial electric printr-un epiteliu constituit din unul sau mai multe straturi celulare ca, de exemplu, bariera intestinală, epiteliul vezical sau epiteliul tubular renal.

diferenţă de timp de parcurs al unui fotocatod / *photocathode transit time difference* / *différence de temps de transit d'une photocathode* / Diferenţa de timp de tranzit dintre electronii care părăsesc fotocatodul în centrul acestuia şi electronii care părăsesc fotocatodul într-un alt punct specificat pe un diametru dat.

difuzie coerentă ⇒ împrăştiere coerentă

difuzie (de particule) ⇒ împrăştiere (de particule)

difuzie elastică ⇒ împrăştiere elastică

difuzie incoerentă ⇒ împrăştiere incoerentă

difuzie inelastică ⇒ împrăştiere inelastică

difuzor al fasciculului / *beam scattering filter* / *diffuseur du faisceau* / Filtru utilizat pentru difuziunea unui fascicul de electroni.

dimensiune a câmpului / *field size* / *dimension du champ* / În radioterapie, dimensiunile secţiunii într-un plan perpendicular pe axa fasciculului la o adâncime specificată în fantomă, definite prin curbele izodoză specificate.

dimensiune a câmpului de intrare / *entrance field size* / *dimension du champ d'entrée* / Pentru un intensificator electrooptic al imaginii radiologice, diametru al câmpului în planul de intrare utilizabil pentru transmisiunea unei imagini radiologice potenţiale în condiţii specificate.

dimensiune a câmpului de iradiere / *irradiation field size* / *dimension du champ d'irradiation* / În radioterapie, dimensiune a unei zone situate într-un plan perpendicular pe axa fasciculului de radiaţii, la o distanţă specificată de sursa de radiaţii sau la o adâncime specificată în obiectul iradiat, definită prin linii izodoză specifice.

dimensiune a câmpului geometric / *geometrical field size* / *dimension du champ géométrique* / Proiecţia geometrică pornind de la centrul suprafeţei frontale a sursei de radiaţii pe un plan perpendicular pe axa fasciculului în aval de sistemul de limitare a fasciculului. Dimensiunile câmpului geometric pot fi definite la orice distanţă de sursa virtuală.

dimensiune a fasciculului de ieşire / *output beam area* / *dimension du faisceau de sortie* / Dimensiune a fasciculului ultrasonic (lărgimea fasciculului de impulsuri 6 dB) într-un sens specificat perpendicular pe axa de aliniere a fasciculului şi pe faţa de ieşire a traductorului, exprimată în mm.

dimensiune nominală a câmpului de intrare / *nominal entrance field size* / *dimension nominale du champ d'entrée* / Pentru un intensificator electrooptic al imaginii radiologice, dimensiunea câmpului de intrare definit pentru un fascicul paralel de radiaţii ionizante.

dinodă (a unui multiplicator de electroni) / *dynode (of an electron multiplier)* / *dynode (d'un multiplicateur d'électrons)* / Electrod cu emisiune secundară ale cărui loc şi condiţii de funcţionare în raport cu alţi electrozi determină depăşirea de către numărul de electroni secundari părăsind suprafaţa a numărului de electroni primari incidenţi.

direcţie de explorare / *scan direction* / *direction de l'exploration* / Pentru sisteme cu moduri de explorare, direcţie în planul de explorare perpendiculară pe o linie de explorare ultrasonică specificată.

direcţie de referinţă / *reference direction* / *direction de référence* / Pentru sisteme cu moduri de explorare, direcţia perpendiculară pe axa de aliniere a fasciculului, pentru

Scanned with OKEN Scanner

o linie de explorare ultrasonică și în planul de explorare. Pentru sisteme exclusiv cu moduri neexploratoare, direcția perpendiculară pe axa de alimentare a fasciculului și paralelă cu direcția lărgimii fasciculului de impulsuri de maximum 6 dB.

direcție de referință (a unei surse de radiații) / *reference direction (of a radiation source)* / *direction de référence (d'une source de rayonnement)* / Pentru o sursă de radiații, direcția specifică la care se raportează caracteristici ca, de exemplu, panta țintei, câmpul de radiații și toate specificațiile referitoare la calitatea imaginii sursei de radiații.

discriminator cu fracțiune constantă / *constant-fraction discriminator* / *discriminateur à fraction constante* / Discriminator de amplitudine pentru care pragul de acceptare a unui impuls este o fracțiune constantă din amplitudinea impulsului. Notă: Scopul său este de a furniza un impuls de sursă întârziat în raport cu impulsul de intrare, cu un interval de timp absolut independent de amplitudinea impulsului de intrare.

discriminator de impulsuri ⇒ selector (de impulsuri)

disipație termică continuă / *continuous heat dissipation* / *dissipation thermique continue* / Valoarea maximă a puterii totale absorbite într-un ansamblu radiogen cu radiații X, continuu aplicabilă ansamblului în condiții specificate, nedepășind căldura maximă reținută în ansamblul radiogen respectiv.

disjunctor ⇒ întreruptor (de putere)

dispozitiv de adaptare / *presentation device* / *dispositif d'adaptation* / Dispozitiv care primește semnalul unui dispozitiv de măsură, convertind informația conținută în semnal într-o formă introductibilă într-un alt dispozitiv.

dispozitiv de afișare (al unui radiometru de produs expunere-suprafață) / *display device (of an area exposure product meter)* / *dispositif d'affichage (d'un radiamètre de produit exposition-surface)* / Dispozitiv care primește un semnal de ieșire de la un dispozitiv de măsurare, convertind informația conținută în semnal într-o formă adecvată observației vizuale.

dispozitiv de baleiere / *scintiscanner* / *scanner* / Aparat destinat analizării sau măsurării radiațiilor provenind succesiv de la o substanță radioactivă în volumele elementare ale unei părți a organismului, precum și dispozitiv destinat indicării sau înregistrării unei diagrame bidimensionale a repartiției substanței.

dispozitiv de blocare (al unui aparat electromedical) / *interlock (of a medical electrical equipment)* / *verrouillage (d'un appareil électromédical)* / Dispozitiv permițând începerea sau continuarea funcționării unui echipament numai cu respectarea anumitor condiții predeterminate.

dispozitiv de explorare termică / *thermoscanner* / *dispositif d'exploration thermique* / Dispozitiv sensibil la temperatură destinat menținerii temperaturii unui echipament, sau a unei părți a acestuia, între limite prereglate.

dispozitiv de interconexiune / *interconnection terminal device* / *dispositif d'interconnexion* / Dispozitiv de racordare prin intermediul căruia se realizează conexiuni interne într-un echipament sau între părți ale acestuia.

dispozitiv de încercare (a unui echipament radiologic) / *test device (of a radiological device)* / *dispositif d'essai (d'un équipement radiologique)* / Pentru încercările necesitând o imagine radiologică potențială, obiect specific compus din unul sau mai multe materiale adecvate, destinat a fi plasat într-un fascicul de radiații pentru producerea acestei imagini.

dispozitiv de limitare a fasciculului de radiații / *beam limiting device* / *dispositif de limitation du faisceau* / Dispozitiv destinat limitării câmpului de radiații.

dispozitiv de manevrare a substanțelor radioactive ⇒ boxă cu mănuși

Scanned with OKEN Scanner

dispozitiv de măsurare (al unui radiometru de produs expunere-suprafaţă) / *measuring device (of an area exposure product meter)* / *dispositif de mesure (d'un radiamètre de produit exposition-surface)* / Dispozitiv care primeşte un semnal de ieşire al unui traductor, transformându-l astfel încât să poată fi introdus într-un dispozitiv de afişare sau de adaptare a informaţiei.

dispozitiv de protecţie (al unui aparat electromedical) / *protective device (of a medical electrical equipment)* / *dispositif de protection (d'un appareil électromédical)* / Dispozitiv automat sensibil la unul sau mai mulţi parametri specificaţi, proiectat special pentru a proteja pacientul, utilizatorul, echipamentul sau mediul ambiant împotriva pericolelor care pot apare la ieşirea parametrului respespectiv în afara limitelor asigurând o funcţionare nepericuloasă.

dispozitiv de protecţie (radiologică) / *(radiological) protective device* / *dispositif de protection radiologique* / În radiologie, dispozitiv prevăzut pentru protecţia radiologică.

dispozitiv de protecţie radiologică a ovarelor / *ovary shield* / *cache-ovaire* / Dispozitiv de protecţie radiologică destinat protejării gonadelor unui pacient de sex feminin.

dispozitiv de protecţie radiologică a scrotului / *scrotum shield* / *cache-scrotum* / Dispozitiv de protecţie radiologică destinat protejării prin înfăşurare a gonadelor unui pacient de sex masculin.

dispozitiv de protecţie termică fără reanclanşare automată ⇒ siguranţă termică cu reanclanşare neautomată)

dispozitiv de racordare (a unui echipament electric pentru scopuri medicale) / *terminal device (of an equipment for medical use)* / *dispositif de raccordement (d'un appareil à usage médical)* / Parte a echipamentului prin care este realizată conexiunea electrică, conţinând mai multe contacte individuale.

dispozitiv de racordare externă / *external terminal device* / *dispositif de raccordement extérieur* / Dispozitiv de racordare asigurând conexiunea electrică cu alte echipamente.

dispozitiv de racordare la reţea / *mains terminal device* / *dispositif de raccordement au réseau* / Dispozitiv de racordare asigurând conexiunea electrică cu reţeaua de alimentare.

dispozitiv de scalare ⇒ numărător

dispozitiv de separare / *separation device* / *dispositiv de séparation* / Un component sau o configuraţie de componente cu o intrare şi o ieşire de semnal împiedicând, din motive de securitate, un transfer indezirabil de tensiune sau de curent între părţile unui sistem electromedical.

dispozitiv de siguranţă / *safety device* / *dispositif de sécurité* / Dispozitiv de protecţie a pacientu' ii şi/sau a operatorului contra unei forţe periculoase datorate unei deplasări excesive sau căderii unei mase suspendate, în cazul defectării unui mijloc de suspendare.

dispozitiv electric de siguranţă (al unui aparat electromedical) / *electrical safety device* / *dispositif de sécurite électrique (d'un appareil électromédical)* / Orice dispozitiv capabil să scoată de sub tensiune părţile sub tensiune accesibile prin deschiderea carcasei. Exemple: întreruptorul de siguranţă, separatorul de punere la pământ, separatorul de sarcină.

dispozitiv mecanic de siguranţă (al unui aparat electromedical) / *mechanical safety device* / *dispositif mécanique de sécurité (d'un appareil électromédical)* / Orice dispozitiv destinat să asigure protecţia împotriva pericolelor mecanice, printr-o acţiune mecanică directă.

dispozitiv radiografic interscopic / *spot-film device* / *sériographe* / Aparat destinat efectuării unei succesiuni de radiograme ale aceluiaşi organ pe arii diferite ale aceluiaşi film sau pe filme diferite, asociate radioscopiei.

Scanned with OKEN Scanner

dispunere de formare a imaginii cu radiații X / *X-ray imaging arrangement / disposition de formation de l'image par rayonnement X* / În echipamentele cu radiații X, dispunere a sursei de radiații și a receptorului de imagine radiologică pentru o tehnică radiologică specificată.

distanța dintre traductor și fața de ieșire a traductorului $<l_{tt}>$ / *transducer to transducer-output face distance* $<l_{tt}>$ / *distance du transducteur à la face de sortie du transducteur* $<l_{tt}>$ / Distanța în lungul axei de aliniere a fasciculului între suprafața conținând fața activă a traductorului ultrasonic sau a grupului de elemente traductoare ultrasonice și fața de ieșire a traductorului, exprimată în mm.

distanță de focalizare / *focusing distance / distance de focalisation* / Pentru o grilă focalizată, perpendiculara de la linia de convergență a planurilor lamelor absorbante la fața incidentă a grilei.

distanță de izolare a traductorului $<l_{ts}>$ / *transducer stand-off distance* $<l_{ts}>$ / *distance d'isolement du transducteur* $<l_{ts}>$ / Distanța cea mai scurtă dintre fața de ieșire a traductorului ultrasonic și planul de intrare al pacientului, exprimată în mm. În context, termenul "contact" denumește contactul direct dintre fața de ieșire a traductorului și pacient, cu distanța de izolare a traductorului egală cu zero.

distanță de înjumătățire (în țesut) ⇒ adâncime de înjumătățire (în țesut)

distanță de lucru (a unui spectrometru de radiație X) / *working distance / distance de travail (d'un spectromètre à rayons X)* / Distanța măsurată în lungul axei de lucru între sursa de radiații X și fereastra detectorului.

distanță de străpungere (în aer) / *(air) clearance / distance dans l'air* / Cea mai scurtă traiectorie în aer dintre două părți conductoare.

distanță focală efectivă (a unui colimator) / *effective focal distance (of a collimator) / distance focale effective (du collimateur)* / Pentru un colimator focalizat, distanța măsurată de-a lungul axei sale între fața de intrare și punctul de pe această axă corespunzător lărgimii intrinseci la semiînălțime minimă.

distanță focală geometrică (a unui colimator) / *geometrical focal distance (of a collimator) / distance focale géométrique (du collimateur)* / Pentru un colimator focalizat, distanța măsurată de-a lungul axei sale între fața de intrare și punctul sau linia de convergență a axelor sau a planurilor mediane ale ferestrelor colimatorului.

distanță focar-piele / *focal-spot-to-skin distance / distance foyer-peau* / În radiodiagnostic, distanța cuprinsă între planul de referință al unui focar optic și un plan normal la direcția de referință conținând punctul de pe suprafața pacientului cel mai apropiat de sursa de radiații. În radioterapie, distanța cuprinsă între planul de referință al unui fascicul optic și punctul de intersecție al axei de referință cu suprafața de intrare.

distanță focar-receptor de imagine / *focal-spot-to-image receptor distance / distance foyer-récepteur d'image* / Distanța cuprinsă între planul de referință al unui focar optic și punctul de intersecție al axei de referință cu planul receptorului imaginii.

distanță între linii / *line spacing / espacement des lignes* / Deplasarea laterală a axei colimatorului între două linii succesive de explorare.

distanță între sursa de radiații și piele / *radiation source to skin distance / distance source de rayonnement-peau* / În radioterapie, distanța cuprinsă între suprafața sursei de radiații și suprafața de intrare.

distanță normală de tratament / *normal treatment distance / distance normale de traitement* / Pentru iradierea cu electroni, distanța specifică măsurată de-a lungul axei fasciculului între sursa virtuală a electronilor și suprafața de intrare. Pentru iradierea X, distanța specifică măsurată de-a lungul axei fasciculului între sursa virtuală de radiații X și izocentru sau un plan specificat, pentru un aparat fără izocentru.

Scanned with OKEN Scanner

distorsiune de imagine / *image distortion* / *distorsion d'image* / Caracteristică a unui intensificator de imagine radiologică reprezentând variaţia măririi imaginii unui dispozitiv de încercări orientat radial, exprimată în raport cu o mărire de referinţă şi în funcţie fie de poziţia, fie de mărimea dispozitivului de încercare.

distorsiune diferenţială a imaginii $<V_d>$ / *differential image distortion* $<V_d>$ / *distorsion différentielle d'image* $<V_d>$ / Distorsiune a imaginii unui dipozitiv de încercare de lungime fixă plasat într-o poziţie oarecare într-un plan situat imediat în faţa planului de intrare al unui intensificator de imagine radiologică.

distorsiune integrală de imagine $<V_i>$ / *integral image distortion* $<V_i>$ / *distorsion integrale d'image* $<V_i>$ / Distorsiune a imaginii mai multor dispozitive de încercare de diferite lungimi plasate simetric în raport cu axa de simetrie într-un plan situat imediat în faţa planului de intrare al unui intensificator de imagine radiologică, exprimată în funcţie de lungimea dispozitivului de încercare.

distribuţie a luminanţei / *luminance distribution* / *distribution de luminance* / Într-un intensificator electrooptic al imaginii radiologice, variaţia spaţială a luminanţei pe suprafaţa imaginii de ieşire în condiţii specificate.

DL50 ⇒ doză letală medie

DMA ⇒ doză maximă admisă <DMA>

document însoţitor / *accompanying document* / *document d'accompagnement* / Document ce însoţeşte un aparat sau un accesoriu, conţinând toate informaţiile importante pentru utilizator, instalator sau montator, în particular referitoare la securitate.

domeniu de măsurare al unui amplificator logaritmic / *measurement range of a d.c. log amplifier* / *étendue de mesure d'un amplificateur logarithmique pour courant continu* / Domeniul de măsurare al unui amplificator logaritmic este definit prin valorile limită ale curentului de intrare între care aparatul satisface specificaţiile, domeniu exprimat prin valorile limită I_{1m} (curentul de intrare minim) şi I_{1M} (curentul de intrare maxim), corespunzătoare tensiunilor de ieşire V_{2m} şi V_{2M} .

domeniu de proporţionalitate ⇒ regiune de proporţionalitate (a unui detector cu descărcare în gaz)

domeniu de sarcină spaţială (al unui detector cu semiconductor) / *space-charge region (of a semiconductor radiation detector)* / *zone de charge d'espace (d'un semicteur)* / Zonă în care densitatea de sarcină netă este foarte diferită de zero.

domeniu dinamic / *dynamic range* / *domaine dynamique* / Raportul dintre valoarea semnalului pentru indicaţia măsurabilă maximă a unei mărimi şi valoarea semnalului corespunzătoare indicaţiei detectabile minime a acestei mărimii. Notă: În anumite cazuri, domeniul dinamic poate fi exprimat ca intervalul dintre valorile corespunzătoare menţionate mai sus.

domeniu efectiv de măsurare (al unui aparat) / *effective range of measurement* / *étendue de mesure d'un ensemble de mesure* / Interval definit prin două valori ale mărimii de măsurat sau de furnizat, în care sunt specificate limitele de eroare ale instrumentului de măsură. Notă: Un instrument de măsură poate avea mai multe domenii de măsurare.

domeniu Geiger-Müller ⇒ regiune Geiger-Müller

domeniu nominal de utilizare (al unui aparat de măsurare) / *nominal range of use* / *domaine nominal d'utilisation (d'un appareil de mesure)* / Domeniul valorilor specifice pe care o mărime de influenţă le poate lua fără ca variaţia să depăşească o anumită limită.

domeniu specificat de conformitate / *specified range of compliance* / *domaine specifié de conformité* / Pentru echipamentele radiologice pentru care o informaţie privind comportamentul parametrilor funcţionali este prescrisă într-o normă, domeniu sau

Scanned with OKEN Scanner

serie de domenii pentru care reproductibilitatea, liniaritatea, stabilitatea sau precizia unor astfel de parametri sunt cuprinse între limite prescrise în norma respectivă.

domeniu util al valorilor indicate / *effective range of indicated values* / *domaine utile des valeurs indiquées* / Domeniul valorilor indicate în interiorul căruia un aparat este în conformitate cu o performanţă nominală, valoarea indicată utilă maximă (minimă) fiind valoarea cea mai mare (mică) indicată în aceast domeniu. Conceptul de domeniu util poate fi de asemenea aplicat mărimilor neindicate direct de aparat ca, de exemplu, curentul de intrare.

doză [de radiaţii] / *dose [of radiation]* / *dose [de rayonnement]* / Termen general ce defineşte energia absorbită, datorită iradierii sau ionizărilor produse. Pentru cazuri particulare, caracterizarea trebuie făcută într-o formă corespunzătoare. Notă: Termenul doză a fost folosit în diferite alte sensuri ca: expunere, fluenţă, asemenea utilizări nefiind recomandate.

doză a mediului ambiant ⇒ doză ambiantă

doză absorbită <*D*> / *absorbed dose* <*D*> / *dose absorbée* <*D*> / Raportul dintre energia medie d$\bar{\varepsilon}$ comunicată de o radiaţie ionizantă materiei şi masa d*m* a acelei materii:

$$D = \frac{d\bar{\varepsilon}}{dm}.$$

Notă: Unitatea SI a dozei absorbite este J/kg, numită *gray* (Gy).

doză absorbită integral ⇒ energie medie comunicată materiei

doză absorbită maximă / *maximum absorbed dose* / *dose absorbée maximale* / Valoarea maximă a dozei absorbite de-a lungul axei fasciculului de radiaţii.

doză absorbită unică echivalentă / ... / *dose absorbée unique équivalente* / Doză absorbită unică producând acelaşi efect biologic cu o serie particulară de iradieri fracţionate.

doză accidentală / *accident dose* / *dose exceptionnelle non concertée* / Echivalent al dozei, depăşind în general echivalentul dozei maximale admisibile, la care este expusă involuntar o persoană.

doză acumulată / *cumulative absorbed dose* / *dose cumulée [absorbée]* / Suma dozelor absorbite în aceeaşi regiune pe durata unei serii de iradieri.

doză ambiantă / *ambient dose* / *dose ambiante* / Echivalentul dozei sau doza absorbită de către ţesutul moale, măsurate de un dozimetru de doză ambiantă într-un punct al unei zone ocupate.

doză anuală semnificativă genetic / *genetically-significant dose* / *dose annuelle génétiquement significative* / Doză absorbită care, dacă ar fi primită de toţi membrii unei populaţii, ar fi susceptibilă de a-i produce acesteia aceeaşi deteriorare genetică totală ca şi dozele realmente absorbite de indivizii constituenţi.

doză (biologică) echivalentă unică / *(biologically) equivalent single dose* / *dose unique (biologiquement) équivalente* / Doză absorbită o singură dată într-un interval de timp mai scurt decât reînoirea celulară (aproximativ 2–3 ore), producând acelaşi efect biologic cu cel al unei serii determinate de iradieri fracţionate.

doză corporală / *whole-body dose* / *dose corporelle* / Echivalent al dozei primit de organismul unui individ când este uniform iradiat.

doză corporală parţială / *partial body dose* / *dose corporelle partielle* / Echivalent al dozei primit de părţi specificate ale organismului unui individ.

doză cumulativă ⇒ doză totală

doză de epilare / *epilation dose* / *dose d'épilation* / Doză la suprafaţa pielii producînd o epilare temporară după o perioadă latentă.

doză de eritem / *erythema dose* / *dose (d')érythème* / Pentru o iradiere acută specificată, doză absorbită la suprafaţa pielii producînd, după o perioadă latentă de cca. 30 de zile, o roşeaţă caracteristică a pielii care se transformă în pigmentare.

Scanned with OKEN Scanner

doză de expunere / *exposure dose* / *dose d'exposition* / Doza de expunere la raze X sau gama este o măsură a radiației bazate pe ionizarea pe care este capabilă să o producă în material în punctul considerat. Unitatea de măsură a dozei de expunere este roentgen-ul.

doză de ionizare / *ion dose* / *dose ionique* / Pentru orice radiație ionizantă, raportul dintre suma dQ a sarcinilor electrice ale tuturor ionilor de același semn produși într-un element de volum de aer și masa dm a acestuia:

$$J = \frac{dQ}{dm}.$$

Unitatea SI de doză de ionizare este coulomb/kilogram (C/kg). Vechea unitate specială încă utilizată temporar este roentgen-ul:

$$1\ R = 2{,}58 \cdot 10^{-4}\ C/kg.$$

doză de ionizare standard ⇒ expunere [mărime] <X>

doză de ionizare standard în aer liber ⇒ expunere în aer liber

doză de primă ciocnire [învechit] / *first collision dose [deprecated]* / *dose de première collision [déconseillé]* / Mărime utilizată fie în sens de kerma; fie într-un sens puțin diferit.

doză de suprafață / *surface dose* / *dose à la surface* / Doză absorbită, inclusiv cea datorată retroîmprăștierii, într-un punct al suprafeței de intrare a obiectului iradiat, în mod curent pe axa fasciculului de radiații.

doză debit ⇒ debit al dozei absorbite

doză debit a mediului ambiant ⇒ debit al dozei ambiante

doză debit de ionizare ⇒ debit al dozei de ionizare

doză debit de ionizare standard ⇒ debit al expunerii

doză EBR / *RBE dose* / *dose EBR* / Doză absorbită egală cu produsul dintre doza absorbită în rad și eficacitatea biologică relativă (EBR).

doză energetică absorbită <*D*> ⇒ doză absorbită <*D*>

doză eritem ⇒ doză de eritem

doză excepțională / *emergency dose* / *dose exceptionnelle concertée* / Doză absorbită depășind limita echivalentului de doză, primită în cunoștință de cauză în cazuri excepționale ca, de exemplu, asistarea unor persoane aflate în pericol, luarea de măsuri preventive de evitare a unui echivalent de doză important, protecția unor instalații valoroase.

doză individuală / *personal dose* / *dose individuelle* / Echivalent al dozei măsurat cu un dozimetru individual.

doză integrală / *integral dose* / *dose intégrale* / Energie totală absorbită de un pacient sau un obiect oarecare pe durata expunerii la radiații.

doză involuntară ⇒ doză accidentală

doză în adâncime ⇒ doză în profunzime

doză în aer / *air dose* / *dose dans l'air* / Doză de expunere (sau absorbită) în aer liber fără radiație retroîmprăștiată.

doză în profunzime / *depth dose* / *dose en profondeur* / Doză absorbită la o adâncime determinată în interiorul unui organism.

doză în profunzime [procentaj] / *percentage depth dose* / *rendement en profondeur* / Raportul, exprimat în procente, dintre doza absorbită în interiorul organismului și doza absorbită într-un punct de referință situat pe axa centrală a fasciculului de radiații. Pentru radiația X sau gama, localizarea punctului de referință depinde de energia radiației incidente; el este situat la suprafață, pentru energii joase, sau în poziția de doză maximă absorbită, pentru energii înalte.

doză la ieșire / *exit dose* / *dose de sortie* / Doză absorbită la suprafața prin care un fascicul de radiații părăsește corpul traversat.

doză la suprafața pielii / *surface dose (on the skin)* / *dose à la peau* / Doză absorbită într-un punct al pielii. Notă: În general prezintă interes doza absorbită la nivelul stratului profund al epidermei.

Scanned with OKEN Scanner

doză letală medie / *median lethal dose <MLD>* / *dose létale moyenne <DLM>* / Doză absorbită uniform care, pentru o radiaţie dată, este fatală, într-un timp determinat, pentru 50% din indivizii unui grup important de animale sau alte organisme vii.

doză maximă admisibilă <DMA> / *maximum permissible dose <MPD>* / *dose maximale admissible <DMA>* / Doză de radiaţii ionizante care, în stadiul actual al cunoştinţelor, nu este considerată susceptibilă de a provoca leziuni corporale unui individ în nici un moment pe durata vieţii acestuia.

doză mortală medie ⇒ doză letală medie

doză pentru 50% supravieţuire ⇒ doză letală medie

doză prag / *threshold dose* / *dose seuil* / Valoarea minimă a dozei absorbite producând un efect observabil specific.

doză prag de eritem / *threshold erythema dose* / *dose seuil d'érythème* / Pentru o radiaţie specificată, doza absorbită la suprafaţa pielii producînd o înroşire observabilă a pielii.

doză relativă în adâncime ⇒ doză în profunzime [procentaj]

doză relativă în suprafaţă / *relative surface dose* / *dose relative en surface* / Raportul dintre doza absorbită pe axa fasciculului de radiaţii la adâncimea de 0,5 mm şi doza maximă absorbită pe aceeaşi axă, ambele doze fiind măsurate într-o fantomă cu suprafaţa situată la o distanţă specifică.

doză săptămânală admisibilă / *permissible weekly dose* / *dose hebdomadaire admissible* / Doză de radiaţii ionizante acumulată într-o săptămână, de o asemenea mărime încât, în stadiul actual al cunoştinţelor, expunerea la acest debit hebdomadar într-un interval de timp nedefinit nu este considerată susceptibilă de a produce leziuni corporale unui individ în nici un moment pe durata vieţii acestuia.

doză tolerată ⇒ doză maximă admisibilă <DMA>

doză totală / *cumulative dose* / *dose cumulée* / Suma tuturor echivalenţilor de doză primiţi de un organ sau de organismul unui individ, până la o dată specificată.

doză totală de iradiere ⇒ doză totală

doză volum / *volume dose* / *dose volume* / Produsul dintre doză şi volum. Notă: Termen utilizat frecvent incorect ca sinonim pentru "doză integrală".

dozimetrie / *dosimetry* / *dosimétrie* / Ansamblu de metode de determinare prin măsurători directe sau indirecte şi de evaluare a dozelor absorbite, a debitelor dozei absorbite, a expunerilor, a debitelor de expunere etc. şi, prin extensie, ştiinţă asociată acestor metode.

dozimetru / *dosemeter* / *dosimètre* / Radiometru destinat măsurării mărimii dozei absorbite sau a echivalentului dozei. Note: 1. Într-un sens mai larg, acest termen este folosit pentru aparatele destinate măsurării altor mărimi legate de radiaţii: expunere, fluenţă etc., utilizare nerecomandată. 2. Acest aparat poate necesita utilizarea unui lector separat pentru citirea dozei absorbite sau a echivalentului dozei.

dozimetru calorimetric / *calorimetric dosemeter* / *dosimètre calorimétrique* / Ansamblu destinat măsurării căldurii produse într-un absorbant situat într-un calorimetru, permiţând utilizarea acestuia pentru măsurarea fluenţei energetice, a dozei absorbite de radiaţie sau a energiei totale emise de o sursă radioactivă.

dozimetru chimic / *chemical dosemeter* / *dosimètre chimique* / Dozimetru utilizând efectele radiochimice produse într-o substanţă de referinţă dată.

dozimetru (cu cameră) cu ionizare / *ionization (chamber) dosemeter* / *dosimètre à chambre d'ionisation* / Dozimetru bazat pe ionizarea unui gaz.

dozimetru cu condensator / *condenser dosemeter* / *dosimètre à condensateur* / Dozimetru conţinând un electrometru şi o cameră cu ionizare condensator.

dozimetru de echivalent al dozei / *dose equivalent meter* / *dosimètre d'équivalent*

Scanned with OKEN Scanner

de dose / Radiometru destinat evaluarii mărimii echivalentului dozei.

dozimetru exoelectron ⇒ detector cu cristal

dozimetru fotografic ⇒ dozimetru fotografic individual

dozimetru fotografic individual / *film dosemeter* / *film dosimètre* / Dozimetru al cărui detector de radiații este un film fotografic, al cărui grad de înegrire după iradiere și developare oferă o indicație asupra cantității de doză absorbită.

dozimetru Fricke / *Fricke dosemeter* / *dosimètre de Fricke* / Dozimetru chimic utilizând oxidarea de radiație a ionilor feroși în acid sulfuric diluat.

dozimetru individual ⇒ dozimetru personal

dozimetru individual cu fotoluminescență ⇒ dozimetru personal cu fotoluminescență

dozimetru individual cu termoluminescență ⇒ dozimetru personal cu termoluminescență

dozimetru integrator / *integrating dosemeter* / *dosimètre intégrateur* / Dozimetru indicând sau înregistrând doza absorbită prin integrarea debitului dozei absorbite în funcție de timp.

dozimetru personal / *personal dosemeter* / *dosimètre individuel* / Dozimetru de mici dimensiuni destinat a fi purtat de o persoana pe suprafața corpului într-o poziție anumită, pentru determinarea dozei absorbite sau echivalentului de doză primite de acea persoană. Exemple: dozimetrul fotografic individual, stiloul dozimetru, dozimetrul termoluminescent. Notă: Dozimetrele individuale pot fi citite direct sau indirect.

dozimetru personal cu fotoluminescență / *photoluminescence dosemeter* / *dosimètre photoluminescent* / Dozimetru conținând un detector fotoluminescent, un cititor separat fiind necesar pentru citirea dozei.

dozimetru personal cu termoluminescență / *thermoluminescent dosemeter* / *dosimètre thermoluminescent* / Dozimetru conținând unul sau mai multe detectoare termoluminescente montabile într-un suport adecvat, destinat a fi purtat pe corpul unei persoane sau plasat într-un mediu dat, în scopul estimării echivalentului dozei adecvate, în poziția de instalare sau în apropiere.

duant / *dee* / *dé* / Fiecare din cei doi electrozi cavitari ai unui ciclotron, între ale căror margini drepte se află câmpul electric accelerator. Notă: În versiunea originală a ciclotronului, electrozii erau în forma literei D.

dur [calificativ al unei radiații] / *hard [qualifier of a radiation]* / *dur [qualificatif d'un rayonnement]* / Termen calitativ caracterizând aptitudinea unei radiații de a traversa materia; astfel, cu cât grosimea de semiatenuare este mai mare, cu atât radiația este mai dură.

durată a expunerii (unui tub de radiații X) / *loading time (of an X-ray tube)* / *temps de charge (d'un tube radiogène)* / Timp, definit conform unei metode specifice, de aplicare a puterii anodice tubului de radiații X.

durată a seriei (de expuneri) / *duration of X-ray tube exposure series* / *durée de la série (de poses)* / Timpul cuprins între începutul primei expuneri și sfârșitul ultimei dintr-o serie de expuneri.

durată a tratamentului / *treatment time (of irradiation)* / *temps de traitement [en radiothérapie]* / În radioterapie, intervalul de timp între inițierea și terminarea iradierii, exclusiv durata stării de pregătire după o întrerupere.

durată de acționare (a unui aparat electromedical) / *duty cycle (of a medical electrical equipment)* / *taux d'utilisation (d'un appareil électromédical)* / Raportul dintre durata de funcționare în sarcină și durata ciclului (suma duratelor de funcționare în sarcină și în gol).

duritate a radiației ⇒ putere de penetrație a radiației

Scanned with OKEN Scanner

EBR ⇒ eficacitate biologică relativă

echilibru al fotonilor / *photon equilibrium* / *équilibre de photons* / Stare existentă într-un punct al unui mediu expus unei iradieri astfel încât, pentru fiecare foton părăsind un element de volum centrat pe acel punct, intră un alt foton de aceeaşi energie.

echilibru al particulelor încărcate / *charged particle equilibrium* / *équilibre de particules chargées* / Stare existentă într-un punct al unui mediu expus unei iradieri astfel încât fiecărei particule încărcate părăsind un element de volum centrat pe acest punct îi corespunde o altă particulă încărcată care intră, de aceeaşi natură şi aceeaşi energie.

echilibru radioactiv / *radioactive equilibrium* / *équilibre radioactif* / Stare stabilită într-o familie radioactivă în care timpul de înjumătăţire radioactivă a precursorului este mai lung decât cel a oricărui alt membru al familiei, raporturile dintre activităţile membrilor succesivi ai seriei rămânând constante.

echilibru (radioactiv) secular / *secular equilibrium* / *équilibre (radioactif) séculaire* / Stare stabilită într-o familie radioactivă în care perioada radioactivă a precursorului este mult mai lungă decât cea a oricărui alt membru al familiei, activităţile tuturor membrilor succesivi ai seriei rămânând egale.

echipament ambulatoriu / *ambulance or vehicle use equipment* / *appareil pour ambulance ou véhicule* / Echipament conceput pentru a fi utilizat sau transportat în vehicule, pe cărucioare sau cu alte mijloace asemănătoare.

echipament asociat / *associated equipment* / *équipement associé* / Într-o instalaţie radiologică, echipament diferit de cele destinate producerii şi controlului radiaţiei ionizante, dar indispensabil aplicaţiei acesteia.

echipament cu mobilitate limitată / *restricted movable equipment* / *appareil à déplacement limité* / Echipament deplasabil într-un anumit spaţiu sau pe o anumită distanţă prin intermediul şinelor, al ghidajelor, al pivoţilor etc.

echipament cu radiaţii X / *X-ray equipment* / *équipement à rayonnement X* / Echipament conţinând un generator de radiaţii X, echipamentele asociate şi accesoriile.

echipament de alimentare (al unui aparat electromedical) / *supply equipment (of a medical electrical equipment)* / *appareil d'alimentation (d'un appareil électromédical)* / Echipament furnizând energie electrică uneia sau mai multor părţi ale unui echipament electromedical.

echipament de hemodializă / *haemodialysis equipment* / *équipement d'hémodialyse* / Sistem sau combinaţie de aparate permiţând efectuarea hemodializei.

echipament dezinfectabil / *disinfectable equipment* / *appareil désinfectable* / Echipament a cărui bună funcţionare şi securitate nu sunt afectate de dezinfectarea sa, prin mijloacele prescrise în instrucţiunile de utilizare sau indicate pe echipament.

echipament electric fix(at) / *fixed equipment, 1[secured in a specific location]* / *matériel installé à poste fixe* / Echipament fixat pe un suport sau montat în alt mod într-un anumit loc.

echipament electric pentru scopuri medicale / *equipment (for medical use)* / *appareil (à usage médical)* / Unitate independentă formând un tot unitar, sau combinaţie de astfel de unităţi plasate, de

Scanned with OKEN Scanner

exemplu, într-o ramă sau pe un cărucior şi prevăzută cu o singură racordare la reţea.

echipament (electric pentru scopuri medicale) fixat / *fixed equipment, 2[medical electrical]* / *appareil installé à poste fixe* / Echipament electric pentru scopuri medicale fixat într-un amplasament specific, într-o clădire sau pe un vehicul.

echipament (electric pentru scopuri medicale) staţionar / *stationary equipment [medical electrical]* / *appareil fixe* / Echipament electric pentru scopuri medicale fixat sau nedeplasabil dintr-un loc într-altul.

echipament electromedical / *medical electrical equipment* / *appareil électromédical* / Aparat electric, echipat cu nu mai mult de un mijloc de conexiune la o reţea de alimentare dată, destinat diagnosticului, tratamentului sau supravegherii pacientului sub control medical şi care intră în contact fizic sau electric cu pacientul şi/sau transferă energie spre sau dinspre acesta şi/sau detectează un astfel de transfer de energie spre sau dinspre pacient.

echipament (electromedical) de clasa de protecţie I / *class I (medical electrical) equipment* / *appareil (électromédical) de la classe I* / Echipament în care protecţia contra şocurilor electrice este asigurată atât de izolaţia principală, cât şi de alte măsuri suplimentare de siguranţă constând din mijloace de racordare a părţilor conductoare accesibile la un conductor de protecţie pus la pământ făcând parte din cablajul fix al instalaţiei, părţile conductoare accesibile neputând deveni periculoase în caz de defect al izolaţiei principale.

echipament (electromedical) de clasa de protecţie II / *class II (medical electrical) equipment* / *appareil (électromédical) de la classe II* / Echipament în care protecţia contra şocurilor electrice este asigurată nu numai de izolaţia principală, comportând măsuri suplimentare de securitate ca, de exemplu, izolaţia dublă sau izolaţia întărită. Aceste măsuri nu includ mijloace de legare la pământ de protecţie şi nu depind de condiţiile de instalare.

echipament (electromedical) de clasa de protecţie III / *class III (medical electrical) equipment* / *appareil (électromédical) de la classe III* / Echipament în care protecţia contra şocurilor electrice este asigurată de alimentarea cu tensiune redusă medicală (TRM) şi în care nu se generează tensiuni superioare TRM.

echipament (electromedical) mobil / *mobile equipment* / *appareil mobile* / Echipament transportabil destinat deplasării dintr-un loc în altul între perioadele de utilizare, cu ajutorul roţilor sau altor mijloace echivalente.

echipament (electromedical) portabil / *portable equipment* / *appareil portable* / Echipament electromedical transportabil conceput pentru a fi deplasat dintr-un amplasament într-un altul, în cursul utilizării sau între perioadele de utilizare, de una sau mai multe persoane.

echipament (electromedical) portativ [în utilizare normală] / *hand-held (medical electrical) equipment* / *appareil (électromédical) portatif* / Echipament conceput pentru a fi ţinut în mână pe durata funcţionării sale normale.

echipament (electromedical) tip B / *type B (medical electrical) equipment* / *appareil (électromédical) du type B* / Echipament de clasa I, II sau III de protecţie sau echipament cu sursă electrică internă cu o protecţie corespunzătoare împotriva electrocutării, în privinţa curentului de scurgere admis şi siguranţa legării la pământ de protecţie (dacă există). Notă: Echipamentul tip B este destinat de exemplu, aplicărilor externe sau interne pe pacient, exclusiv aplicarea directă pe cord.

echipament (electromedical) tip BF / *type BF (medical electrical) equipment* / *appareil (électromédical) du type BF* / Echipament electromedical tip B cu o parte aplicată izolată (flotantă) de tip F.

Scanned with OKEN Scanner

echipament (electromedical) tip CF / *type CF (medical electrical) equipment* / *appareil (électromédical) du type CF* / Echipament de clasa I sau II de protecție sau echipament cu sursă electrică internă dotat cu o protecție sporită împotriva electrocutării, în privința curentului de scurgere admisibil, și cu o parte aplicată izolată (flotantă) de tip F. Notă: Echipamentul tip CF este destinat în primul rând pentru aplicarea directă pe cord.

echipament (electromedical) tip H / *type H (medical electrical) equipment* / *appareil (électromédical) de type H* / Echipament de clasa I, II sau III de protecție sau echipament cu sursă electrică internă dotat cu o protecție împotriva electrocutării comparabilă cu accea a aparatelor electrice de uz casnic și scopuri similare având aceeași clasă de protecție.

echipament (electromedical) transportabil / *transportable equipment* / *appareil transportable* / Echipament destinat a fi ușor deplasat dintr-un loc în altul, fiind sau nu conectat la sursa de alimentare, fără reducerea caracteristicilor sale. Exemple: echipamentul electromedical mobil și echipamentul electromedical portabil.

echipament etanș (la imersiune) / *watertight equipment* / *appareil étanche à l'eau* / Echipament prevăzut cu o carcasă care, atunci când este introdusă în apă în condiții specificate, împiedică pătrunderea acesteia în locuri în care prezența acesteia ar putea constitui un pericol.

echipament industrial, științific și medical / *industrial, scientific and medical equipment* / *installation industrielle, scientifique et médicale* / Instalație sau echipament conceput pentru producerea și utilizarea, într-un spațiu redus, a energiei radioelectrice, în scopuri industriale, științifice, medicale, domestice sau similare, exlusiv aplicațiile din telecomunicații.

echipament ISM ⇒ echipament industrial, științific și medical

echipament medical cu laser / *medical laser product* / *appareil à laser médical* / Orice echipament cu laser conceput, fabricat, prevăzut sau difuzat pentru iradierea unei părți oarecare a organismului uman în scopuri de diagnostic in vivo, chirurgicale sau terapeutice.

echipament pentru electrochirurgie cu circuit de înaltă frecvență ⇒ aparat de (electro)chirurgie cu curenți de înaltă frecvență

echipament protejat contra picăturilor / *drip-proof equipment* / *appareil protégé contre les chutes verticales de gouttes d'eau* / Echipament prevăzut cu o carcasă împiedicând penetrarea picăturilor de apă într-o cantitate care ar putea influența buna sa funcționare sau securitatea utilizării acestuia.

echipament protejat contra stropilor / *splash-proof equipment* / *appareil protégé contre les projections d'eau* / Echipament a cărei carcasă exterioară împiedică pătrunderea unui lichid, proiectat din orice direcție, într-o cantitate care ar putea influența buna sa funcționare sau securitatea utilizării acestuia.

echipament racordat fix / *permanently-installed equipment* / *appareil installé de façon permanente* / Echipament alimentat electric prin conexiuni permanente suprimabile numai cu ajutorul unor scule.

echipament radiologic / *radiological equipment* / *équipement radiologique* / Echipament destinat utilizării în radiologie.

echipament sterilizabil / *sterilizable equipment* / *appareil stérilisable* / Echipament a cărui funcționare satisfăcătoare și securitate nu sunt afectate de sterilizarea sa, conform instrucțiunilor de utilizare sau celor indicate pe echipament.

echivalent al debitului de doză absorbită ⇒ debit al echivalentului de doză

echivalent al dozei absorbite de gonade ⇒ echivalent de doză anual semnificativ genetic

Scanned with OKEN Scanner

echivalent al dozei debit ⇒ debit al echivalentului de doză

echivalent al dozei maxime admisibile / *dose equivalent limit* / *limite d'équivalent de dose* / Limita superioară a echivalentului dozei pentru totalitatea sau o parte a organismului ori a echivalentului efectiv al dozei, destinată evitării efectelor nestocastice ale radiațiilor ionizante și limitării apariției efectelor stocastice la un nivel acceptabil. Notă: Echivalentul dozei maxime admisibile poate fi stabilit pentru expuneri profesionale sau non-profesionale, specificîndu-se diferite valori pentru grupe diferite de populație. 2. Nu se iau în considerație dozele absorbite de origine medicală sau datorate radiației naturale.

echivalent de doză $<H>$ / *dose equivalent* $<H>$ / *équivalent de dose* $<H>$ / Produsul dintre doza absorbită D, factorul de calitate Q și rezultatul N al altor factori modificatori:

$$H = DQN.$$

Note: 1. Unitatea SI a echivalentului de doză este J/kg sau sievert, vechea unitate de măsură fiind rem:

$$1\ \text{Sv} = 100\ \text{rem} = 1\ \text{J/kg}.$$

2. Utilizarea acestei mărimi se limitează la aplicații în radioprotecție. 3. Produsul tuturor celorlalți factori N utilizați în măsurarea dozei absorbite este considerat în mod curent egal cu 1. 4. Valorile lui Q sunt specificate de Comisia internațională de protecție radiologică (ICRP), pentru radiațiile beta, X și gama, Q fiind considerat egal cu 1, pentru radiațiile externe.

echivalent de doză absorbită ⇒ echivalent de doză

echivalent de doză ambiantă $<H^*(d)>$ / *ambient dose equivalent* $<H^*(d)>$ / *équivalent de dose ambiant* $<H^*(d)>$ / Echivalentul ambiant al dozei $H^*(d)$ într-un punct al unui câmp de radiații este echivalentul dozei care ar fi produs de câmpul aliniat și expandat corespunzător în sfera CIUR la o adâncime d pe raza situată în opoziție cu direcția câmpului aliniat. Note: 1. Sfera CIUR (CIUR Rapport 33, 1980) are 30 cm diametru, fiind constituită dintr-o masă volumică de 1 g·cm^n, $n = -3$. 2. Adâncimea d, în mod curent recomandată pentru supravegherea ambianței în termenul $H^*(d)$, este de 10 mm, $H^*(d)$ putând fi scris $H^*(10)$. 3. Un aparat cu răspuns izotrop și etalonat în termeni de H^* va măsura H^* în indiferent ce câmp de radiații uniform într-un volum cel puțin egal celui ocupat de aparat. 4. Definiția lui H^* implică proiectarea aparatului astfel încât să țină cont de radiația retroîmprăștiată.

echivalent de doză angajată $<H_{50}>$ / *committed dose equivalent* $<H_{50}>$ / *équivalent de dose engagée* $<H_{50}>$ / Echivalentul de doză la nivelul unui organ sau țesut dat, acumulat pe durata a 50 de ani, începând de la încorporarea materialului radioactiv în organism:

$$H_{50} = \int_{t_0}^{t_0+50\text{ani}} \dot{H}(t)\mathrm{d}t\,,$$

unde $\dot{H}(t)$ reprezintă debitul echivalentului de doză la momentul t iar t_0, momentul încorporării.

echivalent de doză anual semnificativ genetic / *gonadal dose* / *équivalent de dose annuel génétiquement significatif* / Echivalent al dozei în ovare sau testicule.

echivalent de doză colectivă (într-o populație) $<S>$ / *collective dose equivalent (in a population)* $<S>$ / *équivalent de dose collective (à la population)* $<S>$ / Pentru o populație dată, cantitate definită de expresia:

$$S = \sum_i H_i \cdot P_i\,,$$

unde H_i este echivalentul de doză pentru o persoană, fie la nivelul organismului întreg, fie la cel al unui anumit organ sau țesut, pentru P_i membri ai subgrupei i din populația expusă. Echivalentul de doză colectivă

Scanned with OKEN Scanner

datorată unei practici sau unei surse determinate (K) este definit prin relația:

$$S = \int_0^{\infty} H \cdot P(H) \cdot \mathrm{d}t \,,$$

unde $P(H)\mathrm{d}H$ reprezintă numărul de indivizi care au primit un echivalent de doză cuprinsă în intervalul $[H, H+\mathrm{d}H]$, la nivelul organismul întreg sau al unui organ sau țesut dat.

echivalent de doză direcțional $<H'(d)>$ / *directional dose equivalent* $<H'(d)>$ / *équivalent de dose directionnel* $<H'(d)>$ / Echivalentul direcțional al dozei într-un punct al unui câmp de radiații este echivalentul dozei care ar fi produs de câmpul expandat corespunzător în sfera CIUR la o adîncime d, pe o rază și într-o direcție specificate. Note: 1. Sfera CIUR (CIUR Rapport 33, 1980) are 30 cm diametru, fiind constituită dintr-o masă volumică de $1\ \mathrm{g \cdot cm^{n}}$, $n = -3$. 2. Profunzimea recomandată în mod curent, d, pentru supravegherea ambianței în termeni de $H'(d)$ este 0,07 mm, $H'(d)$ putându-se scrie $H'(0{,}07)$. 3. Un aparat care determină echivalentul dozei în profunzimea recomandată într-o tranșă constituită din material echivalent țesutului va determina corect H' pentru radiații slab penetrante, dacă tranșa este perpendiculară pe direcția specificată iar câmpul de radiații este uniform pe toată suprafața de intrare a aparatului.

echivalent de doză efectivă / *effective dose equivalent* / *équivalent de dose effectif* / Suma ponderată a echivalenților de doză în organele sau țesuturile organismului uman, când iradierea acestuia este neuniformă sau parțială. Notă: Factorii de ponderare pentru organele sau țesuturile umane reprezentând riscurile relative ale efectelor stocastice sunt recomandate de CIPR.

echivalent de doză reală absorbită ⇒ echivalent de doză efectivă

echivalent de transmisiune ⇒ constantă de atenuare

echivalent în plumb al unui material / *lead equivalent* / *épaisseur équivalente de plomb* / Grosime a plumbului procurînd aceeași protecție ca și substanța considerată, în condiții specifice de iradiere.

eclator cu sfere / *sphere-gap* / *éclateur à sphères* / Dispozitiv constituit din două sfere de metal polizat dispuse în aer, al căror ecartament reglabil și calibru permit, prin descărcare disruptivă, măsurarea tensiunii de vârf aplicate.

eclator de măsură / *measuring spark gap* / *spintermètre* / Eclator, în general cu sfere, utilizat pentru determinarea unei tensiuni de vârf prin măsurarea distanței de amorsare între cei doi electrozi.

ecran de ieșire / *output screen* / *écran de sortie* / Într-un dispozitiv electrooptic cu vid, strat în care imaginea electronică este convertită în imagine luminoasă.

ecran de intrare / *input screen* / *écran d'entrée* / Într-un dispozitiv electrooptic cu vid, strat constituind suprafața receptoare a imaginii.

ecran de întărire / *intensifying screen* / *écran renforçateur* / Strat dintr-un material destinat întăririi acțiunii radiațiilor X asupra unei emulsii sensibile. Notă: Acest strat poate fi constituit fie dintr-o substanță fluorescentă, fie dintr-o folie de plumb sau dintr-un alt material acoperit cu un compus de plumb, emițând electroni.

ecran de protecție contra fasciculului ⇒ barieră de protecție contra fasciculului

ecran de protecție contra radiațiilor X / *X-ray shielding* / *blindage contre les rayons X* / Configurație geometrică determinată a unui material absorbant de radiații X.

ecran de radioprotecție primar / *primary protective barrier* / *écran primaire de radioprotection* / Ecran de radioprotecție permițând atenuarea fasciculului de radiații util până la valoarea prescrisă.

ecran de radioprotecție secundar / *secondary protective barrier* / *écran secondaire de radioprotection* / Ecran de radioprotecție

Scanned with OKEN Scanner

permiţând atenuarea radiaţiei împrăştiate sau a radiaţiei de scurgere până la valoarea prescrisă.

ecran fluorescent / *fluorescent screen* / *écran fluorescent* / Placă acoperită cu o substanţă fluorescentă emiţînd o lumină vizibilă sub acţiunea unei radiaţii ionizante.

ecran fluoroscopic / *fluoroscopic screen (for direct radioscopy)* / *écran fluoroscopique* / Ecran fluorescent utilizat pentru fluoroscopie fără amplificator de imagine.

ecran intensificator ⇒ ecran de întărire

ecran protector, 1[barieră de protecţie] / *protective barrier* / *écran protecteur, 1[barrière de protection]* / Perete constituit din materiale absorbante, utilizat pentru atenuarea radiaţiilor şi reducerea pericolelor de iradiere.

ecran protector, 2[structură protectoare] / *protective screen* / *écran protecteur, 2[structure protectrice]* / Ecran conţinând elemente care absorb radiaţiile, utilizat în scopul protecţiei contra radiaţiilor.

ecran protector al unui tub de radiaţii X pentru diagnostic / *diagnostic-type protective tube housing* / *gaine protectrice de tube de diagnostic* / Înveliş protector destinat reducerii radiaţiei de scurgere la o valoare estimată ca fiind nepericuloasă pentru aplicaţii în radiodiagnostic, la un metru de sursa de radiaţii X, tubul funcţionând în serviciu continuu cu fereastra închisă, la curent nominal şi tensiune nominală maxime.

ecran protector al unui tub de radiaţii X pentru terapie / *therapeutic-type protective tube housing* / *gaine protectrice de tube de thérapie* / Înveliş protector al unui tub de radiaţii X destinat reducerii radiaţiei de scurgere la o valoare estimată ca fiind nepericuloasă pentru aplicaţiile terapeutice, la o distanţă specificată de focarul electronic şi într-un punct oarecare din vecinătatea învelişului, tubul funcţionând în serviciu continuu cu fereastra închisă, la curent nominal şi tensiune nominală maxime.

ecran radiografic ⇒ ecran fluorescent

ecuaţie de etalonare / *calibration equation* / *équation d'étalonnage* / Reprezentare analitică a semnalului de ieşire Y în funcţie de variabila de măsurat X.

EEG ⇒ electroencefalogramă

efapsă / *ephapse* / *éphapse* / Punct al proximităţii a doi neuroni unde pot exista interacţiuni electrice suficient de puternice pentru antrenarea unei influenţe subtile asupra conducţiei în neuroni.

efect Auger / *Auger effect* / *effet Auger* / Reîntoarcere la starea fundamentală a unui atom, ionizat la nivelul unui strat intern, prin ejectarea unuia sau mai multor electroni din straturile externe.

efect Cerenkov / *Cerenkov effect* / *effet Cerenkov* / Emisiune de lumină produsă la traversarea unui mediu transparent de către o particulă cu viteză superioară vitezei luminii în acest mediu. Notă: Radiaţia emisă are un spectru continuu de la lumina vizibilă albastră la ultraviolet.

efect Compton / *Compton effect* / *effet Compton* / Împrăştiere elastică a unui foton de către un electron, în cazul în care electronul poate fi considerat liber şi staţionar. Notă: O parte a energiei şi a cantităţii de mişcare a fotonului incident sunt comunicate electronului, restul rămânând fotonului difuzat.

efect de capăt (al unui detector cu descărcare în gaz) / *end effect (of a counter tube)* / *effet de bout (d'un tube compteur)* / Efect datorat distorsiunii câmpului electric lângă extremităţile electrodului colector al unui detector cu descărcare în gaz, constând dintr-o pierdere de numărare sau o deformare a spectrului măsurat.

efect de electroviscozitate / *electroviscous effect* / *effet électrovisqueux* / Scăderea viscozităţii unei soluţii macromoleculare prin adăugarea de electrolit antrenând o micşorare a potenţialului electrocinetic al macromoleculelor.

efect de talon / *heel effect* / *effet de talon* / Diminuare a intensităţii anodice a unui fascicul de radiaţii X datorată absorbţiei anodice.

Scanned with OKEN Scanner

efect de umbră al anodului ⇒ efect de talon

efect electrofonic / *electrophonic effect* / *effet électrophonique* / Producerea unei senzații auditive printr-o stimulare electrică a cohleei, a nervului sau a cortexului auditiv.

efect electrotactil / *electrotactile effect* / *effet électrotactile* / Producerea unei senzații tactile printr-o stimulare electrică a nervilor receptorilor tactili ai pielii.

efect fotoelectric / *photoelectric effect* / *effet photoélectrique* / Absorbția completă a fotonului de către un atom, cu emisia unui electron orbital.

efect genetic (al radiațiilor) / *genetic effect* / *effet génétique* / Alterare a elementelor genetice ale unui organism (gene, cromozomi, acizi nucleici). Notă: Aceste efecte se referă în general la celulele reproductive și la variațiile ereditare transmise astfel descendenților.

efect microfonic cohlear / *cochlear microphonic* / *effet microphonique cochléaire* / Potențial electric produs în cohlee, puternic asemănător formei de undă a stimulului auditiv. Notă: Efectul microfonic este observabil ca o parte a electrocohleogramei.

efect nestocastic / *non-stochastic effect* / *effet non stochastique* / Efect a cărui gravitate variază cu doza absorbită și pentru care poate exista un prag.

efect piroelectric [în electrobiologie] / *pyroelectric effect [in electrobiology]* / *effet pyro-électrique [en électrobiologie]* / Producerea unei senzații de căldură printr-o stimulare electrică a captorilor de temperatură ai pielii.

efect somatic (al radiațiilor) / *somatic effect (of radiation)* / *effet somatique (des rayonnements)* / Efecte corporale ale radiațiilor, apărute în timpul vieții unui individ expus la radiații.

efect stocastic / *stochastic effect* / *effet stochastique* / Efect a cărui probabilitate de apariție, mai curând decât gravitate, este considerată ca o funcție de doza absorbită fără prag.

efect teratogen / *teratogenic effect* / *effet tératogène* / Efect biologic asupra unui fetus putând determina producerea de malformații în cursul dezvoltării acestuia.

eficacitate biologică relativă / *relative biological effectiveness (of radiation)* / *efficacité biologique relative* / Pentru un anumit organism viu sau o parte din el, raportul dintre doza absorbită dintr-o radiație de referință și doza absorbită din radiația considerată, producând același efect biologic. Notă: Acest termen este utilizat exclusiv în radiobiologie.

eficacitate de absorbție totală a detectării raportată la iodura de sodiu (pentru un detector cu semiconductor) / *relative (to sodium iodide) total absorption detection efficiency (of a semiconductor detector)* / *rendement d'absorption totale de détection rapporté à l'iodure de sodium (pour un semicteur)* / Raportul dintre eficacitatea de absorbție totală de detectare a unui detector cu semiconductor și cea a unui scintilator de NaI(Tl) de 76,2 mm·76,2 mm considerat ca referință, măsurătorile fiind efectuate pentru o distanță dintre sursă și detector specificată. Notă: Prin convenție, eficacitatea de absorbție totală de detectare a scintilatorului de referință pentru o sursă de ^{60}Co este considerată egală cu $1{,}2 \cdot 10^{-3}$ pentru o distanță de 25 cm între sursă și detector. Această distanță este considerată între centrul sursei și centrul părții frontale a carcasei.

eficacitate de detectare / *detection efficiency* / *rendement de détection* / Pentru condiții de detectare date, raportul dintre numărul de particule detectate și numărul de particule de aceeași natură emise de sursa de radiații în același interval de timp.

eficacitate (intrinsecă) a detectorului / *detector efficiency* / *rendement d'un détecteur* / Raportul dintre numărul de particule detectate și numărul de particule de aceeași natură incidente pe detector în același interval.

Scanned with OKEN Scanner

electrizare (a corpului uman) / *electrification (of the human body)* / *électrisation (du corps humain)* / 1. Efecte ale electricităţii asupra organismului uman. Notă: Acest efect poate rezulta dintr-o influenţă sau dintr-un contact direct, electricitatea putând fi statică sau dinamică. 2. Ansamblul accidentelor de origine electrică afectând persoanele.

electro-absenţă / *electrically-induced absence* / *électro-absence* / Electroşoc uşor, provocând o pierdere pasageră a cunoştinţei, dar fără convulsii.

electro-ejaculare / *electro-ejaculation* / *électro-éjaculation* / Declanşarea artificială a unei ejaculări prin intermediul unei stimulări electrice.

electro-oculografie / *electro-oculography* / *électro-oculographie* / Tehnică de investigaţie a mişcărilor ochiului, bazate pe măsurarea tensiunilor electrice, în funcţie de timp, asociate activităţii musculare pe durata mişcărilor oculare.

electro-olfactografie / *electro-olfactography* / *électro-olfactographie* / Tehnică de investigaţie a funcţiilor olfactive, bazată pe măsurarea tensiunilor electrice, în funcţie de timp, asociate activităţii electrice rezultate dintr-o stimulare olfactivă.

electro-osteostimulare / *electro-osteostimulation* / *électro-ostéostimulation* / Stimulare a creşterii osoase cu ajutorul câmpurilor electrice şi/sau magnetice pulsatorii.

electroanestezie / *electrical anaesthesia* / *anesthésie électrique* / Abolirea generală sau parţială a sensibilităţii, în special dureroase, provocată de trecerea anumitor curenţi electrici.

electrobiologie / *electrobiology* / *électrobiologie* / Studiul fenomenelor electrice în relaţie cu sistemele biologice.

electrobiologist / *electrobiologist* / *électrobiologiste* / Specialist în electrobiologie.

electrocardiograf / *electrocardiograph* / *électrocardiographe* / Aparat permiţând înregistrarea unei electrocardiograme.

electrocardiografie / *electrocardiography* / *électrocardiographie* / Tehnică de explorare a activităţii electrice cardiace bazată pe înregistrarea şi interpretarea electrocardiogramelor.

electrocardiogramă / *electrocardiogram* / *électrocardiogramme* / Înregistrare grafică a variaţiilor în funcţie de timp ale tensiunilor relative la activitatea cardiacă, cu ajutorul unor electrozi cu poziţii specificate.

electrocardiogramă vectorială / *vector electrocardiogram* / *électrocardiogramme vectoriel* / Reprezentare bi sau tridimensională a activităţii electrice cardiace rezultând din afişarea semnalelor diferitelor perechi de electrozi unele în raport cu celelalte, mai curând decât ale fiecărui semnal în raport cu timpul. Notă: O electrocardiogramă vectorială este cel mai bine realizată cu perechi de electrozi efectiv ortogonali.

electrocardioscop / *electrocardioscope* / *électrocardioscope* / Aparat derivat din electrocardioscop, permiţând afişarea pe un ecran a electrocardiogramei. Notă: Acest aparat este în mod obişnuit dotat cu o alarmă sonoră pentru indicarea unei tulburări cardiace grave.

electrocardioscopie / *electrocardioscopy* / *électrocardioscopie* / Tehnică de control al activităţii electrice cardiace cu ajutorul unui electrocardioscop.

electrocauter / *electrocautery* / *électrocautère* / Instrument, conţinând un fir menţinut incandescent cu ajutorul unui curent electric, destinat arderii ţesuturilor în cursul operaţiilor chirurgicale.

electrocauterizare / *electrocauterization* / *électrocautérisation* / Utilizarea unui electrocauter în scopul distrugerii ţesuturilor bolnave.

electrocauterizare [prin scântei electrice] / *electrodessication* / *électrodessication* / Distrugerea superficială a unui ţesut biologic prin scântei electrice a căror acţiune este controlată de un electrod mobil.

Scanned with OKEN Scanner

electrochimie [în electrobiologie] / *electrochemistry [in electrobiology]* / *électrochimie [en électrobiologie]* / Ştiinţă care tratează relaţiile dintre fenomenele electrice şi chimice.

electrochirurgie / *electrosurgery* / *électrochirurgie* / Acţiune de incizare a ţesuturilor organismului sau de provocare a coagulării lor prin utilizarea unui curent de înaltă frecvenţă traversând aceste ţesuturi.

electrochirurgie cutanată / *electrology* / *électrochirurgie cutanée* / Ablaţia perilor, a verucilor şi a nevilor prin intermediul unui curent electric aplicat cu un electrod în formă de ac.

electrocoagulare / *electrocoagulation* / *électrocoagulation* / Coagularea vaselor sau distrugerea ţesuturilor biologice utilizând fie căldura degajată de electrodul activ al bisturiului electric utilizat pentru coagulare, fie căldura degajată de un bisturiu convenţional într-o configuraţie electrică similară.

electrocohleograf / *electrocochleograph* / *électrocochléographe* / Aparat permiţând obţinerea unei electrocohleograme.

electrocohleografie / *electrocochleography* / *électrocochléographie* / Tehnică de investigaţie a activităţii electrice a regiunii cohleare, bazată pe înregistrarea şi interpretarea electrocohleogramei.

electrocohleogramă / *electrocochleogram* / *électrocochléogramme* / Înregistrare grafică a variaţiilor, în funcţie de timp, ale tensiunilor electrice relative la activitatea electrică a regiunii cohleare.

electrocorticograf / *electrocorticograph* / *électrocorticographe* / Aparat permiţând obţinerea unei electrocorticograme.

electrocorticografie / *electrocorticography* / *électrocorticographie* / Tehnică de explorare a activităţii electrice cerebrale, bazată pe înregistrarea şi interpretarea electrocorticogramei.

electrocorticogramă / *electrocorticogram* / *électrocorticogramme* / Înregistrare grafică a variaţiilor, în funcţie de timp, ale tensiunilor electrice preluate de electrozii plasaţi direct pe cortexul cerebral explorat.

electrocultură / *electroculture* / *électroculture* / Stimularea creşterii plantelor, a înfloririi sau a formării seminţelor prin aplicarea unui câmp electric sau magnetic.

electrocutare / *electrocution* / *électrocution* / Efect nociv datorat trecerii unui curent electric printr-un organism viu.

electrod [în electrobiologie] / *electrode [in electrobiology]* / *électrode [en électrobiologie]* / Piesă conductoare prin care un curent electric pătrunde într-un mediu de conductivitate diferită sau iese din acesta, ori care îndeplineşte una sau mai multe funcţii constând în emisiunea sau colectarea de electroni, de goluri sau de ioni, sau în crearea unui câmp electric.

electrod activ / *active electrode* / *électrode active* / Electrod de explorare prezentând o diferenţă de potenţial în raport cu pământul, cu un nivel zero definit sau cu alt electrod de referinţă pe ţesutul considerat, dată fiind relaţia sa cu forma de scurgere a curenţilor bioelectrici.

electrod activ [în electrochirurgie] / *active electrode [in electrosurgery]* / *électrode active [en électrochirurgie]* / Electrod destinat producerii anumitor efecte fizice necesare în electrochirurgie ca, de exemplu, tăierea sau coagularea ţesuturilor biologice.

electrod bipolar / *bipolar electrode* / *électrode bipolaire* / Ansamblu de doi electrozi activi plasaţi pe acelaşi suport şi puşi sub tensiune astfel încât curentul de înaltă frecvenţă să treacă în special între aceştia.

electrod colector (al unei camere cu ionizare) / *collecting electrode (of an ionization chamber)* / *électrode collectrice (d'une chambre d'ionisation)* / Electrod al unei camere cu ionizare sau al unei detector cu descărcare în gaz, destinat colectării electronilor sau ionilor produşi de către radiaţia ionizantă.

electrod D ⇒ duant

electrod de defibrilare / *defibrillator electrode* / *électrode de défibrillation* / Electrod destinat furnizării unui impuls electric pacientului în vederea unei defibrilări cardiace.

electrod de referinţă (al unui aparat electromedical) / *reference electrode (of a medical electrical equipment)* / *électrode de référence (d'un appareil électromédical)* / Electrod utilizat pentru stimulare sau pentru măsurare, cu potenţial electric considerat de valoare zero.

electrod neutru / *neutral electrode* / *électrode indifférente [en électrochirurgie]* / Electrod conectat la pacient printr-o suprafaţă relativ mare, pentru care densitatea de curent în ţesutul biologic este suficient de redusă, în vederea evitării anumitor efecte fizice ca, de exemplu, arsurile.

electrod pasiv ⇒ electrod neutru

electrod selectiv (de ioni) / *ion-selective electrode* / *électrode sélective (d'ions)* / Electrod al cărui potenţial electric măsoară potenţialul electrochimic al unui ion specific în soluţie. Notă: Când electrodul selectiv este utilizat împreună cu un electrod de referinţă non selectiv, poate servi la determinarea activităţii chimice a unui ion într-o soluţie de concentraţie necunoscută.

electrod Wehnelt / *focusing cup* / *pièce de focalisation* / Piesă metalică înconjurând catodul unui tub de radiaţii X, destinată focalizării electrostatice a fasciculului de electroni în focarul electronic de pe suprafaţa anodului.

electrodermogramă / *electrodermogram* / *électrodermogramme* / Înregistrarea grafică a reacţiei în timp a tensiunii obţinute la suprafaţa pielii.

electrodiagnostic / *electrodiagnosis* / *électrodiagnostic* / Determinarea stărilor funcţionale ale părţilor organismului prin studiul fie al reacţilor acestora consecutive stimulării electrice, fie al potenţialelor electrice, al curenţilor electrici sau al câmpurilor magnetice produse spontan sau ca răspuns la un stimul neelectric.

electrodiagnostic activ / *active electrodiagnosis* / *électrodiagnostic de stimulation* / Determinarea stărilor funcţionale ale părţilor organismului prin studiul fie al reacţiilor acestora la stimularea electrică, fie al reacţiilor lor electrice la o stimulare oarecare.

electrodiagnostic pasiv / *passive electrodiagnosis* / *électrodiagnostic de détection* / Determinarea stărilor funcţionale ale părţilor organismului prin studiul potenţialelor electrice, al curenţilor electrici sau al câmpurilor magnetice produse spontan.

electrodializă / *electrodialysis* / *électrodialyse* / Varietate de dializă în care difuzia electroliţilor este accelerată de un câmp electric.

electroencefalograf / *electroencephalograph* / *électroencéphalographe* / Aparat permiţând obţinerea unei electroencefalograme.

electroencefalografie / *electroencephalography* / *électroéncephalographie* / Tehnică de explorare a activităţii electrice cerebrale, bazată pe înregistrarea şi interpretarea electroencefalogramei.

electroencefalogramă / *electroencephalogram* / *électroencéphalogramme* / Înregistrarea grafică a variaţiilor în funcţie de timp ale tensiunilor electrice preluate prin intermediul electrozilor aplicaţi în poziţii specificate pe pielea capului.

electrofibrilaţie auriculară / *atrial electrofibrillation* / *électrofibrillation auriculaire* / Fibrilaţia auriculelor indusă de un curent electric.

electrofibrilaţie ventriculară / *ventricular electrofibrillation* / *électrofibrillation ventriculaire* / Fibrilaţia ventriculelor indusă de un curent electric.

electrofiziologie / *electrophysiology* / *électrophysiologie* / 1. Parte a fiziologiei în relaţie cu aspectele electrice ale fenomenelor fizilogice. 2. Fenomene electrice asociate unui proces fiziologic ca, de exemplu, funcţionarea unui organism viu sau a uneia din părţile sale.

Scanned with OKEN Scanner

electroforegramă / *electrophoregram* / *électrophorégramme* / Grafic reprezentând ratele diverselor fracţiuni ale fluidelor corporale, după separarea lor prin electroforeză.

electroforeză [tehnică] / *electrophoresis [technique]* / *électrophorèse [technique]* / Tehnică fizico-chimică permiţând separarea diverselor particule sau molecule încărcate în suspensie ori în soluţie într-un lichid, datorată diferenţelor lor de mobilitate sub influenţa unui câmp electric.

electrogastrografie / *electrogastrography* / *électrogastrographie* / Tehnică de investigaţie a funcţiilor stomacului, bazată pe măsurarea tensiunilor electrice, în funcţie de timp, asociate activităţii stomacului.

electrogeneză / *electrogenesis* / *électrogenèse* / Producerea de activităţi electrice în ţesuturi biologice.

electrokimograf / *electrokymograph* / *électrokymographe* / Dispozitiv electronic destinat înregistrării variaţiilor densităţii unui obiect ce se deplasează într-un fascicul de radiaţii X.

electrolocalizare / *electrolocation* / *électrolocation* / Determinarea unui organism, pentru navigaţie sau pentru căutarea hranei, a dispunerii obiectelor prin intermediul organelor senzoriale capabile a detecta câmpul electric. Notă: Electrolocalizarea poate fi realizată printr-un procedeu activ sau pasiv.

electrologie / ... / *électrologie* / Ansamblul aplicaţiilor medicale ale electricităţii conţinând diagnosticul numai al afecţiunilor neuromusculare ca şi aplicaţiile terapeutice ale curentului electric.

electromiograf / *electromyograph* / *électromyographe* / Aparat permiţând obţinerea unei electromiograme.

electromiografie / *electromyography* / *électromyographie* / Tehnică de explorare a activităţii electrice a muşchilor scheletici, bazată pe înregistrarea şi interpretarea electromiogramei.

electromiogramă / *electromyogram* / *électromyogramme* / Înregistrare grafică, în funcţie de timp, a activităţii electrice a muşchilor scheletici.

electron / *electron* / *électron* / Particulă elementară stabilă cu sarcina electrică de $1{,}602 \cdot 10^{-19}$ C şi cu masa de repaus de $9{,}109 \cdot 10^{-31}$ kg. Acest termen folosit fără altă precizare se referă la electronul cu sarcină negativă, antiparticula sa fiind electronul cu sarcină pozitivă, numit pozitron.

electron Auger / *Auger electron* / *électron Auger* / Electron ejectat din straturile externe, datorită întoarcerii la starea fundamentală a atomului, ionizat la nivelul unui strat intern.

electron Compton / *Compton electron* / *électron Compton* / Electron ejectat dintr-un atom ca urmare a efectului Compton.

electron de conversie / *conversion electron* / *électron de conversion* / Electron ejectat în afara unui atom în urma unei conversii interne.

electron de recul ⇒ electron Compton

electron secundar / *secondary electron* / *électron secondaire* / Electron ejectat dintr-un atom ca urmare a interacţiunii unei radiaţii incidente cu materia.

electron-volt / *electronvolt* / *électronvolt* / Unitate specială de energie egală cu variaţia energiei cinetice a unui electron supus unei diferenţe de potenţial de un volt în vid:

$$1 \text{ eV} = 1{,}60219 \cdot 10^{-19} \text{ J (aproximativ)}$$

Notă: Această unitate de energie este admisă în cadrul unităţilor SI.

electronarcoză / *electronarcosis* / *électronarcose* / Somn provocat de trecerea prelungită a anumitor tipuri de curenţi între electrozii cefalici în scopul insensibilizării pacientului la durere.

electronistagmograf / *electronystagmograph* / *électronystagmographe* / Aparat permiţând obţinerea unei electronistagmograme.

Scanned with OKEN Scanner

electronistagmografie / *electronystagmography* / *électronystagmographie* / Tehnică de investigaţie a nistagmus-ului, bazată pe înregistrarea şi interpretarea electronistagmogramei.

electronistagmogramă / *electronystagmogram* / *électronystagmogramme* / Înregistrare grafică a variaţiilor, în funcţie de timp, ale tensiunilor electrice corneo-retiniene relative la activitatea musculară pe durata nistagmus-ului, electrozii fiind peri-orbitali.

electroosmoză / *electro-osmosis* / *électro-osmose* / Curgere a apei datorată aplicării unui curent electric continuu printr-o diafragmă separând doi electroliţi.

electropatologie / *electropathology* / *électropathologie* / Studiul maladiilor şi rănilor provocate de electricitate.

electropirexie / *electropyrexy* / *électro-pyrexie* / Creştere artificială a temperaturii organismului uman cu ajutorul undelor scurte aplicate în doze puternice, în scop terapeutic.

electropompă [în electrobiologie] / *electric pump [in electrobiology]* / *électro-pompe [en électrobiologie]* / Aparat asigurând circulaţia unui lichid sau a unui gaz conform unor parametri determinaţi ca, de exemplu, orarul administrării şi cantitatea unui medicament.

electroproteinogramă / *electroproteinogram* / *électroprotéinogramme* / Grafic reprezentând rata diverselor fracţiuni proteice ale fluidelor corporale, în special a serului sangvin, după separarea lor prin electroforeză.

electropunctură / *electropuncture* / *électropuncture* / Varietate de acupunctură bazată pe circulaţia unui curent electric între ace, în scopul creşterii eficacităţii acestei terapeutici.

electroretino-encefalografie / *electro-retino-encephalography* / *électrorétino-encéphalographie* / Tehnică de investigaţie a funcţiilor vizuale, bazată pe înregistrarea şi intrepretarea potenţialelor evocate vizuale.

electroretinograf / *electroretinograph* / *électrorétinographe* / Aparat permiţând obţinerea unei electroretinograme.

electroretinografie / *electroretinography* / *électrorétinographie* / Tehnică de explorare a activităţii electrice a retinei, bazată pe înregistrarea şi interpretarea electroretinogramei.

electroretinogramă / *electroretinogram* / *électrorétinogramme* / Înregistrare grafică a variaţiilor, în funcţie de timp, ale tensiunilor electrice relative la activitatea electrică a neuro-epiteliului retinei. Notă: Cea mai bună înregistrare a electroretinogramei este obţinută cu o lentilă de contact utilizată ca electrod.

electroretinogramă de imagine / *pattern electroretinogram* / *électrorétinogramme d'image* / Electroretinogramă obţinută utilizând un stimul vizual particular.

electrosistolă / *electrosystole* / *électro-systole* / Activare auriculară şi/sau ventriculară declanşată de o stimulare electrică exterioară.

electrostimulare cardiacă / *cardiac electrostimulation* / *électrostimulation cardiaque* / Declanşarea artificială a unor contracţii cardiace cu ajutorul impulsurilor electrice ritmice obţinute de la un stimulator prin intermediul electrozilor acestuia.

electrostimulare musculară / *muscular stimulation* / *électrostimulation musculaire* / Stimulare electrică directă a unui muşchi fără a trece prin comanda nervoasă.

electrostimulare neurologică / *neural stimulation* / *électrostimulation neurologique* / 1. Stimulare electrică a unui nerv eferent pentru obţinerea funcţiei de comandă a organului corespunzător. 2. Stimulare electrică a nervului aferent dând senzaţia de stimulare a organului corespunzător.

electrostimulare neuromusculară / *neuromuscular stimulation* / *électrostimulation neuromusculaire* / Stimulare electrică la nivelul plăcii de joncţiune între nerv şi muşchi.

Scanned with OKEN Scanner

electroşoc / *electroconvulsion therapy* / *électrochoc* / Metodă terapeutică în psihiatrie constând în provocarea unei crize convulsive prin trecerea scurtă a unui curent electric alternativ între doi electrozi cefalici externi.

electrotaxie / *electrotaxis* / *électrotaxie* / Acţiunea unui organism viu de orientare într-un mediu astfel încât axa lui să prezinte o anumită relaţie cu direcţia curentului electric în acel mediu.

electroterapie / *electrotherapy* / *électrothérapie* / 1. Terapie utilizând electricitatea sub diferite forme pentru tratamentul anumitor maladii. 2. Utilizarea electricităţii ca mijloc terapeutic.

electrotonus, 1[fiziologic] / *electrotonus, 1[physiological]* / *électrotonus (physiologique)* / Modificarea stării de excitabilitate consecutivă aplicării unui curent de stimulare subliminal.

electrotonus, 2[fizic] / *electrotonus, 2[physical]* / *électrotonus (physique)* / Variaţia distribuţiei potenţialelor de membrană într-un nerv sau muşchi pe durata sau după trecerea unui curent electric.

electrotraumatism / *electrical traumatism* / *électrotraumatisme* / Ansamblul perturbaţiilor locale sau generale consecutive unui traumatism de origine electrică.

element de alimentare / *power supply unit* / *élément d'alimentation* / Element funcţional destinat furnizării de energie electrică unui ansamblu sau subansamblu.

element de alimentare stabilizată / *stabilized power supply unit* / *élément alimentation stabilisée* / Element funcţional sursă de tensiune (curent) a cărui diferenţă de potenţial (curent) de ieşire rămâne, în timp, cuprinsă între limite specificate, când funcţionează în condiţii nominale de utilizare.

element discriminator de amplitudine a impulsului / *pulse-amplitude discriminator unit* / *élément discriminateur d'amplitude* / Element funcţional conţinând un discriminator de amplitudine.

element discriminator de formă / *pulse shape discriminator unit* / *élément discriminateur de forme* / Element funcţional conţinând un discriminator de formă.

element discriminator de sarcină / *charge discriminator unit* / *élément discriminateur de charge* / Element funcţional furnizând un semnal de ieşire când sarcina electrică acumulată depăşeşte un prag determinat.

element selector de coincidenţă întârziată / *delayed coincidence unit* / *élément sélecteur de coïncidences différées* / Element selector de coincidenţă destinat furnizării unui semnal de ieşire când unul sau mai multe impulsuri sunt întârziate cu un interval de timp cunoscut în raport cu un altul.

eman / *eman* / *eman* / Un eman = 10^{-10} Curie. Este utilizat în mod particular pentru cantităţi mici de radon.

emanaţie / *emanation* / *émanation* / Gaz radioactiv produs prin dezintegrarea anumitor substanţe radioactive. Notă: Termenul a intrat în desuetudine.

EMG ⇒ electromiogramă

emisiune de particule / *corpuscular emission* / *émission corpusculaire* / Emisiune de particule de către o substanţă radioactivă sau emisiune de astfel de particule, ca emisiune secundară. Emisiunea corpusculară este frecvent numită radiaţie corpusculară.

emisiune de particule asociată / *associated corpuscular emission* / *émission corpusculaire associée* / Flux la echilibru de particule încărcate (în general electroni) eliberate, direct sau indirect, de radiaţiile X sau gama în cursul trecerii lor prin materie. Un echilibru al fluxului de electroni există atunci când radiaţia traversează o grosime de materie suficientă pentru ca numărul de electroni intraţi într-un volum dat să fie egal cu numărul de electroni care ies.

emisiune la rece ⇒ emisiune prin efect de câmp

emisiune monoenergetică / *monoenergetic emission* / *émission monoénergétique* /

Scanned with OKEN Scanner

Emisiune de particule (alfa, beta, neutronică etc.) pentru care toate particulele au aceeaşi energie.

emisiune prin efect de câmp / *cold emission* / *émission froide* / Emisiune de electroni de către suprafeţe neîncălzite, produsă de un câmp electric de valoare suficient de ridicată.

emisiune termoelectronică / *therm(o)ionic emission* / *émission thermoélectronique* / Emisiune electronică datorată agitaţiei termice.

emiţător alfa ⇒ (radionuclid) emiţător alfa

emiţător beta ⇒ (radionuclid) emiţător beta

emiţător de radiaţii / *radiation emitter* / *émetteur de rayonnement* / Radionuclid în care dezintegrările radioactive conduc la emisiunea unei radiaţii ionizante.

emiţător (de radiaţii) gama ⇒ (radionuclid) emiţător gama

emiţător de radiaţii X ⇒ radionuclid emiţător (de raze) X

emulsie nucleară / *nuclear emulsion* / *émulsion nucléaire* / Strat de emulsie fotografică în care, după developare, se evaluează urmele individuale ale particulelor încărcate. Notă: Emulsia nucleară poate fi de asemenea utilizată pentru detectarea neutronilor rapizi prin intermediul protonilor sau a nucleilor de hidrogen de recul datoraţi împrăştierii elastice a neutronilor.

endoscop / *endoscope* / *endoscope* / Instrument medical dispunând de mijloace de observaţie, cu sau fără dispozitiv optic, introdus într-o cavitate a corpului printr-un orificiu natural sau unul practicat printr-un act chirurgical, în vederea examinării, a diagnosticului şi/sau a terapiei.

endoscop.e / *endoscopy* / *endoscopie* / Examen, diagnostic şi/sau terapie efectuate în cavităţi ale corpului cu ajutorul unui endoscop, inclusiv rezultatele.

energie a neutronilor / *neutron energy* / *énergie des neutrons* / Energie cinetică de ordinul a 1 MeV pentru neutronii rapizi, de ordinul a câtiva eV pentru neutronii epitermici, de ordinul a 10^{-2} eV pentru neutronii termici şi sub $2 \cdot 10^{-3}$ eV pentru neutronii subtermici ("reci").

energie a radiaţiei / *energy of radiation* / *énergie de rayonnement* / Integrala definită a intensităţii pe un interval de timp. Notă: Energia radiaţiei este adesea utilizată pentru indicarea calităţii radiaţiei; de exemplu, dacă un accelerator liniar are 4 MeV, aceasta exprimă în realitate cuantumul de energie cu cea mai mică lungime de undă emisă de aparat.

energie comunicată substanţei (într-un volum) $\langle\varepsilon\rangle$ / *energy imparted (to matter in a volume)* $\langle\varepsilon\rangle$ / *énergie communiquée (à la matière dans un volume)* $\langle\varepsilon\rangle$ / Energia comunicată de o radiaţie ionizantă unui volum dat de substanţă, dată de expresia:

$$\varepsilon = \sum\varepsilon_{in} + \sum\varepsilon_{ex} + \sum Q ,$$

unde $\sum\varepsilon_{in}$ este suma energiilor tuturor particulelor direct şi indirect ionizante intrate în volum, exclusiv energiile de repaus, $\sum\varepsilon_{ex}$ este suma energiilor tuturor particulelor direct şi indirect ionizante ieşite din volum, exclusiv energiile de repaus, $\sum Q$ este suma tuturor energiilor dezvoltate în reacţiile nucleare, în transformările şi interacţiunile dintre particulele elementare produse în acest volum de substanţă. Notă: Energia ε este o mărime stocastică.

energie de legătură, 1[pentru o particulă într-un sistem] / *binding energy, 1[for a particle in a system]* / *énergie de liaison, 1[pour une particule dans un système]* / Pentru o particulă într-un sistem, energia netă necesară pentru extragerea sa din sistem.

energie de legătură, 2[pentru un nucleu atomic] / *binding energy, 2[for an atomic nucleus]* / *énergie de liaison, 2[pour un noyau atomique]* / Pentru un nucleu atomic, energia netă necesară pentru descompunerea sa în particulele sale constitutive.

energie de repaus $\langle E_0\rangle$ / *rest energy* $\langle E_0\rangle$ / *énergie au repos* $\langle E_0\rangle$ / Energie cores-

Scanned with OKEN Scanner

punzând masei de repaus a unei particule, dată de ecuația:

$$E_0 = m_0 \cdot c_0^2 ,$$

în care m_0 este masa de repaus, iar c_0 este viteza luminii în vid.

energie debitată / *delivered energy* / *énergie délivrée* / Eneregie trecând prin electrozii de defibrilare și disipată în pacient sau într-o rezistență cu o valoare specificată.

energie echivalentă / *equivalent energy* / *énergie équivalente* / Energia fotonilor radiației X monoenergetice care, în anumite condiții specifice, au aceleași proprietăți cu fasciculul eterogen considerat. Notă: Poate fi definită în funcție de grosimea de semiatenuare sau de altă energie.

energie efectivă ⇒ energie echivalentă

energie înmagazinată (a unui defibrilator) / *stored energy (of a defibrillator)* / *énergie emmagasinée (d'un défibrillateur)* / Energia acumulată în dispozitivul de înmagazinare a energiei al defibrilatorului.

energie latentă (a aerosolilor radioactivi) / *latent energy (of radioactive aerosols)* / *énergie latente (d'aérosols radioactifs)* / Energie totală eliberată, în unitatea de volum, în dezintegrarea completă a produselor de filiație a emanațiilor conținute în aerosolii radioactivi.

energie lineică $\langle y \rangle$ / *lineal energy* $\langle y \rangle$ / *énergie linéique* $\langle y \rangle$ / Raportul dintre ε și $\bar{l}$, unde ε este energia comunicată materiei, într-un volum concentrat, de un eveniment donor de energie, iar $\bar{l}$ este lungimea medie parcursă în acest volum:

$$y = \frac{\varepsilon}{\bar{l}}$$

Obs. Energia lineică este o mărime stocastică.

energie masică cedată $\langle D \rangle$ ⇒ doză absorbită $\langle D \rangle$

energie masică (comunicată) $\langle z \rangle$ / *specific energy (imparted)* $\langle z \rangle$ / *énergie massique (communiquée)* $\langle z \rangle$ / Raportul dintre ε și m, unde ε este energia comunicată de o radiație ionizantă unei mase m de materie:

$$z = \frac{\varepsilon}{m} .$$

Notă: Energia masică este o mărime stocastică.

energie maximă a unui spectru beta / *maximum energy of beta spectrum* / *énergie maximale d'un spectre bêta* / Energie maximă a particulelor beta, caracteristică unui nuclid dat, într-un spectru cotinuu.

energie maximă de radiație / *maximum energy (in a radiation beam)* / *énergie maximale (dans un faisceau de rayonnement)* / Cea mai mare energie a radiației conținută într-un fascicul de radiații polienergetice.

energie medie comunicată materiei $\langle \bar{\varepsilon} \rangle$ / *mean energy imparted (to matter in a volume)* $\langle \bar{\varepsilon} \rangle$ / *énergie moyenne communiquée (à la matière dans un volume)* $\langle \bar{\varepsilon} \rangle$ / Integrala de volum a dozei absorbite, împărțită la masa de material iradiat din volumul considerat. Ea este identică cu energia transmisă materialului în acel volum.

energie medie disipată într-un gaz pentru formarea unei perechi de ioni $\langle W \rangle$ / *mean energy expended in a gas per ion pair formed* $\langle W \rangle$ / *perte moyenne d'énergie par paire d'ions (dans un gaz)* $\langle W \rangle$ / Raportul dintre energia cinetică inițială E a unei particule direct ionizante și numărul mediu $\bar{N}$ de perechi de ioni formați de-a lungul traiectoriei particulei într-un gaz, când această particulă este oprită total de gaz:

$$W = \frac{E}{\bar{N}} .$$

Notă: Ionii produși de absorbția radiației de frânare emisă de particulele încărcate trebuie incluși în $\bar{N}$.

energie nominală (a unui accelerator medical de electroni) / *nominal energy (of a medical electron accelerator)* / *énergie nominale (d'un accélérateur médical d'électrons)* / Caracteristică a unui accelerator

Scanned with OKEN Scanner

medical de electroni, energia radiației reprezentând pentru radiația X, energia electronilor atingând ținta, iar pentru radiațiile electronice, energia electronilor din fasciculul util, la suprafața fantomei și la distanță normală de tratament.

energie radiantă (a particulelor) <*R*> / *radiant energy (of particles)* <*R*> / *énergie rayonnante (des particules)* <*R*> / Energie a particulelor emise, transferate sau primite, exclusiv energia de repaus.

energie specifică de fibrilație <F_e> / *specific fibrillation energy* <F_e> / *énergie spécifique de fibrillation* <F_e> / Valoare minimă a energiei impulsului de scurtă durată care, în condiții date (traiectul curentului, forma de undă, faza cardiacă), provoacă cu o anumită probabilitate fibrilația ventriculară.

eroare aleatorie / *random error* / *erreur aléatoire* / Parte a erorii variind neregulat în valoare absolută și ca semn, produsă de efecte variabile pe durata măsurării.

eroare de funcționare (a unui aparat de măsură) / *operating error* / *erreur de fonctionnement (d'un équipement de mesure)* / Eroare determinată în condiții nominale de funcționare.

eroare de indicație / *error of indication* / *erreur d'une indication* / Diferența dintre valoarea indicată v a unei mărimi și valoarea convențională adevărată v_c a acestei valori în punctul de măsurare.

eroare de măsurare / *error of measurement* / *erreur de mesurage* / Diferența dintre valoarea măsurată a unei mărimi și valoarea adevărată a acelei mărimi.

eroare intrinsecă / *intrinsic error* / *erreur intrinsèque* / Eroare a unui instrument de măsură utilizat în condiții de referință.

eroare relativă de indicație / *relative error of (an) indication* / *erreur relative d'(une) indication* / Eroare relativă a indicației unui echipament sau a unui ansamblu, dată în procente de relația:

$$e_r = \frac{v - v_c}{v_c} \cdot 100,$$

unde v este valoarea indicată a mărimii, iar v_c valoarea convențională adevărată a acestei mărimi.

eroare relativă de indicație (a unui debitmetru de echivalent al dozei) / *relative error of an indication (of a dose equivalent ratemeter)* / *erreur relative d'une indication (d'un débitmètre d'équivalent de dose)* / Eroarea relativă I a indicației unui ansamblu este dată sub formă de procentaj de relația:

$$I\,[\%] = \frac{H_i(10) - H_v(10)}{H_v(10)} \cdot 100.$$

eroare relativă intrinsecă / *relative intrinsic error* / *erreur relative intrinsèque* / Eroare relativa de indicație privind o mărime furnizată de un echipament sau un ansamblu de măsurare supuse unei radiații de referință date în condiții de referință determinate, exprimate prin relația:

$$e_i = \frac{v - v_c}{v_c},$$

unde v este valoarea indicată a mărimii iar v_c este valoarea convențional adevărată a acesteia, în punctul de măsurare.

eroare sistematică (de măsurare) / *systematic error* / *erreur systématique* / Eroare care rămîne constantă pe durata unei serii de măsurători ale aceleiași valori a unei mărimi, dacă măsurătorilor sunt efectuate în aceleași condiții, sau care variază într-un mod nealeatoriu conform unei legi definite, dacă aceste condiții se modifică.

eroare sistematică totală / *total systematic error* / *erreur de justesse* / Suma algebrică a erorilor sistematice afectând indicația unui aparat de măsură în condiții de utilizare determinate. Notă: Practic, se determină eroarea sistematică totală a unui aparat de măsură ca fiind diferența dintre media aritmetică $\bar{v}$ a indicațiilor furnizate de aparat într-o serie de măsurări consecutive ale aceleiași mărimi, efectuate în condiții de

Scanned with OKEN Scanner

utilizare uzuale, şi valoarea convenţională adevărată v_c a mărimii măsurate:

$$e_j = \bar{v} - v_c .$$

eroare tolerată / *limits of error* / *limites d'erreur* / Abaterea maximă admisibilă a valorii indicate a aparatului în raport cu valoarea adevărată a produsului expunere-suprafaţă.

etalon / *(measurement) standard* / *étalon* / Instrument de măsură pentru definirea, reprezentarea fizică, conservarea sau reproducerea unităţii de măsură a unei mărimi, a unui multiplu sau submultiplu al acesteia (de exemplu rezistenţa etalon), ori a unei valori cunoscute a unei mărimi (de exemplu pila etalon).

etalon naţional / *national standard* / *étalon national* / Etalon recunoscut printr-o decizie oficială naţională pentru a servi de bază, într-o ţară anumită, pentru fixarea valorilor tuturor celorlalte etaloane ale mărimii corespunzătoare. Notă: În general, într-o ţară anume, etalonul naţional constituie în acelaşi timp etalonul primar.

etalon primar / *primary standard* / *étalon primaire* / Etalon, relativ la o mărime determinată, care prezintă cele mai înalte calităţi metrologice într-un domeniu determinat. Note: 1. Calitatea de etalon primar este valabilă atât pentru unităţi de bază, cât şi pentru unităţi derivate. 2. Etalonul primar nu este niciodată utilizat direct pentru măsurări, în afara comparării sale cu etaloane-martor şi etaloane de referinţă.

etalon secundar / *secondary standard* / *étalon secondaire* / Etalon cu valoare fixată prin comparaţie directă sau indirectă cu un etalon primar sau printr-o metodă etalon.

etalonare / *calibration* / *étalonnage* / Ansamblu de operaţii efectuate în scopul determinării valorilor erorilor şi eventual a altor caracteristici metrologice ale unui instrument de măsurare. Notă: Sensul termenului "etalonare" este adesea extins, în metrologie, pentru a acoperi alte operaţii (tarare, gradare etc.). Această utilizare trebuie evitată.

eter de petrol / *petroleum spirit* / *éther* / Produs petrolier incolor, foarte inflamabil, constituit din hidrocarburi cu temperatură de fierbere joasă, obţinut prin rectificarea benzinei uşoare parafinoase sau a gazolinei, întrebuinţat ca reactiv în analiza organică şi ca dizolvant, satisfăcând următoarele specificaţii: indice de brom ≤ 1, plajă de distilare: 60% – 80%, masă specifică la 20°C: 0,665 – 0,675 g/ml.

eV ⇒ electron-volt

evaporare catodică / *cathode evaporation* / *évaporation cathodique* / Detaşarea de particule din catod.

examen radiologic medical / *medical radiological examination* / *examen radiologique médical* / Examen medical utilizând efectele radiaţiilor ionizante.

excitabilitate electrică / *electrical excitability* / *excitabilité électrique* / Proprietate inerentă a unui ţesut biologic de a reacţiona specific în urma aplicării unui curent electric.

excitabilitate electrică [în neurofiziologie] / *electrical excitability [in neurophysiology]* / *excitabilité électrique [en neurophysiologie]* / Aptitudinea unei membrane celulare nervoase de a reacţiona la un stimul electric.

excitaţie [proces fizic] / *excitation [physical process]* / *excitation [processus physique]* / Proces în cursul căruia un ansamblu (atom sau nucleu) este transferat de pe un nivel de energie la altul, superior.

excreţie / *excretion* / *excrétion* / Transportul materialului radioactiv în afara organismului prin funcţiile sale naturale.

experienţa Galvani / *Galvani's experiment* / *expérience de Galvani* / Experienţa lui Galvani constă în punerea unui muşchi sau a unui nerv motor ataşat unui muşchi în contact simultan cu două metale diferite ca, de exemplu, cuprul şi fierul, şi producerea

Scanned with OKEN Scanner

unei contracţii musculare prin închiderea circuitului.

exploatare a deşeurilor radioactive / *radioactive waste management* / *exploitation des déchets radioactifs* / Ansamblul operaţiilor de stocare sau eliminare a substanţelor radioactive devenite inutilizabile, pentru reducerea la minimum a pericolelor pentru organismelele vii în general şi pentru oameni în special, în întreg mediul ambiant.

explozie luminescentă de scurtă durată ⇒ scintilaţie

exponometru automat / *automatic exposure control, 2[device]* / *exposeur automatique* / Dispozitiv care determină automat sfârşitul expunerii unui film utilizat în radiografie sau radiofotografie, în urma captării unei cantităţi determinate de radiaţii.

exponometru de buzunar ⇒ stiloradioexponometru

exponometru (de radiaţii) ⇒ radioexponometru

exponometru individual cu fotoluminescenţă ⇒ radioexponometru personal cu fotoluminescenţă

exponometru individual cu termoluminescenţă ⇒ radioexponometru personal cu termoluminescenţă

exponometru (radiografic) / *photo-timer* / *photo-minuterie* / Dispozitiv automat de control radiografic, o celulă fotoelectrică sau o cameră cu ionizare, de exemplu, activate de lumină fluorescentă sau radiaţii X, putând comanda sfârşitul expunerii.

expunere [mărime] <*X*> / *exposure [quantity]* <*X*> / *exposition [grandeur]* <*X*> / Pentru radiaţii X şi gama în aer, este suma dQ a sarcinilor electrice produse de toţi ionii de acelaşi semn când toţi electronii eliberaţi de fotoni într-un element de volum de aer suficient de mic sunt reţinuţi în acest volum, raportată la masa de aer dm conţinută în elementul de volum considerat:

$$X = \frac{dQ}{dm}.$$

Notă: Unitatea SI de expunere este coulomb/kilogram (C/kg). Vechea unitate specială de expunere este roentgen-ul (R).

expunere (a unui film radiografic) / *exposure (of a radiographic film)* / *exposition (d'un film radiographique)* / Procesul de iradiere al unui film radiografic de razele X sau gama.

expunere a unui tub de radiaţii X / *X-ray tube exposure* / *pose (d'un tube radiogène)* / Acţiunea de punere în funcţiune a unui tub radiogen prin aplicarea unei tensiuni ridicate şi a unui curent, predeterminate, pe o durată specifică.

expunere cronică ⇒ iradiere cronică

expunere în aer liber / *exposure in free air* / *exposition dans l'air libre* / Expunere în aer liber fără radiaţie retroîmprăştiată.

expunere (la radiaţii) [fenomen] / *exposure (to radiation) [phenomenon]* / *exposition (à un rayonnement) [phénomène]* / Incidenţa unei radiaţii pe o materie vie sau nevie în mod accidental sau intenţionat.

expunere radiantă / *radiant exposure* / *exposition rayonnante* / Energia radiantă incidentă pe o suprafaţă, raportată la unitatea de suprafaţă. Notă: Expunerea radiantă este egală cu integrala în timp a densităţii fluxului radiant.

expunere singulară (a unui tub de radiaţii X) / *single X-ray tube exposure* / *pose isolée (d'un tube radiogène)* / Expunere unică, neurmată de o alta, înainte de revenirea tubului de radiaţii X la temperatura ambiantă.

Scanned with OKEN Scanner

F

F ⇒ (unitatea) Furstenau

factor al filtrului pană / *wedge filter factor* / *facteur du filtre en coin* / Raportul dintre doza absorbită pe axa fasciculului de radiaţii şi profunzimea de măsură normalizată cu şi fără filtru tip pană prezent în fasciculul de radiaţii.

factor de acumulare <*B*> / *build-up factor* <*B*> / *facteur d'accumulation* <*B*> / La traversarea unui mediu de către o radiaţie, raportul dintre valoarea totală a unei mărimi determinate de radiaţie într-un punct dat şi acea parte din această valoare datorată radiaţiei ce atinge acest punct fără a suferi o ciocnire.

factor de ameliorare a contrastului / *contrast improvement ratio* / *facteur d'amélioration de contraste* / Pentru o grilă antidifuzantă, raportul dintre transmisiunea radiaţiei primare şi cea a radiaţiei totale.

factor de calitate [pentru radioprotecţie] <*Q*> / *quality factor [for radiation protection purposes]* <*Q*> / *facteur de qualité [pour la radioprotection]* <*Q*> / Factor intrând în calculul echivalentului dozei, necesar ponderării dozei absorbite pentru a ţine cont de diferenţele de eficacitate biologică ale radiaţiilor. Notă: Variaţia lui *Q* în funcţie de transferul lineic de energie este specificată de Comisia internaţională de unităţi de radiaţie şi măsurări (ICRU, raport 40).

factor de curent al inimii / *heart current factor* / *facteur de courant de coeur* / Raportul dintre intensitatea câmpului electric în inimă pentru un traiect dat al curentului şi intensitatea câmpului electric în inimă pentru un curent de aceeaşi intensitate circulând pe traiectul dinspre mâna stângă spre cele două picioare.

factor de decontaminare / *decontamination factor* / *facteur de décontamination* / Raportul dintre concentraţia iniţială de material radioactiv contaminat şi concentraţia sa finală, după aplicarea procesului de decontaminare.

factor de difuziune ⇒ coeficient de difuziune

factor de difuziune maxim / *peak scatter factor* / *facteur pic de diffusion* / Coeficient de difuziune pentru radiaţiile X în acel punct al axei fasciculului de radiaţii în care doza absorbită este maximă, utilizat pentru radiaţii X produse la tensiuni ale tuburilor mai mari de 400 kV.

(factor de) eficacitate biologică relativă ⇒ eficacitate biologică relativă

factor de etalonare / *calibration factor* / *facteur d'étalonnage* / Pentru un ansamblu de cameră asociat unui ansamblu de măsurare, factorul care converteşte valoarea indicată corectată în funcţie de condiţiile de referinţă specifice în valoarea mărimi măsurate în punctul de referinţă al camerei cu ionizare. Pentru o cameră cu ionizare etalonată individual, fără un ansamblu de măsurare specificat, factorul de etalonare converteşte sarcina sau curentul de ionizare corectat, pentru condiţiile de referinţă, în cantitatea măsurată în punctul de referinţă al camerei. Acesta reprezintă inversul răspunsului în condiţii de referinţă.

factor de expunere a grilei / *grid exposure factor* / *facteur d'exposition de grille* / Pentru o grilă antidifuzantă, raportul dintre valoarea indicată a intensităţii radiaţiei totale în absenţa grilei într-un fascicul de

Scanned with OKEN Scanner

radiaţii specificat şi valoarea corespunzătoare cu grila interpusă în fascicul, măsurările fiind efectuate în condiţii specificate.

factor de frecvenţă <F_f> / *frequency factor* <F_f> / *facteur de fréquence* <F_f> / Raportul dintre pragul de curent la o frecvenţă dată şi pragul de curent la frecvenţa de 50 sau 60 Hz, pentru efectele psihologice considerate.

factor de împrăştiere înapoi / *backscatter factor* / *facteur de rétrodiffusion* / Factor de difuziune pentru radiaţii X la intersecţia axei fasciculului de radiaţii cu suprafaţa fantomei, utilizat pentru radiaţii X produse la tensiuni ale tuburilor mai mari de 400 kV.

factor de împrăştiere retrogradă ⇒ factor de împrăştiere înapoi

factor de multiplicare în gaz / *gas multiplication factor* / *facteur de multiplication dans le gaz* / Factor prin care numărul iniţial de perechi de ioni este multiplicat ca rezultat al procesului de multiplicare în gaz, în condiţii determinate.

factor de ocupare / *occupancy factor* / *facteur d'occupation* / Factorul cu care trebuie multiplicată încărcarea săptămânală pentru a ţine cont de caracteristicile de ocupaţie ale zonei considerate.

factor de orientare <U> / *orientation factor* <U> / *facteur d'orientation* <U> / În calculele de radioprotecţie, factorul cu care trebuie multiplicată încărcarea de lucru pentru a lua în considerare durata prezumată de dirijare a fasciculului de radiaţii spre zona de protejat.

factor de rejecţie pe mod comun <CMR> / *common mode rejection ratio* / *rapport de réjection de mode commun* / Raportul dintre tensiunea aplicată între un punct de referinţă şi bornele de intrare conectate împreună de către un circuit specific şi tensiunea dintre bornele de intrare care produce acelaşi efect la ieşire.

factor de retroîmprăştiere ⇒ factor de împrăştiere înapoi

factor de scară / *scale factor* / *échelle [multiplicateur]* / Număr utilizat ca multiplicator la operaţia de reducere la scară. Exemplu: factorul de scară 1/1000 permite aducerea valorilor 856, 432, –96 şi –182 în intervalul [–1, +1].

factor de scară (pentru dispozitive de formare a imaginilor cu radionuclizi) / *scale factor (for radionuclide imaging devices)* / *facteur d'échelle (pour dispositifs d'imagerie par radionucléides)* / Într-un dispozitiv de formare a imaginii cu radionuclizi, raportul d'/d – între distanţa d' dintre două puncte A' şi B' situate în imaginea afişată sau înregistrată – şi distanţa d dintre punctele corespunzătoare A şi B situate într-un plan al obiectului paralel cu faţa de intrare a colimatorului sau perpendiculară pe aceasta.

factor de siguranţă la ruptură prin oboseală / *safety factor against fatigue failure* / *coefficient de sécurité à la rupture par fatigue* / Raportul dintre limita maximă de solicitare la oboseală a unui element şi solicitarea alternativă aşteptată pentru durata de viaţă prevăzută.

factor de umplere (al unei serii de expuneri) ⇒ factor de utilizare (al unei serii de expuneri)

factor de utilizare (a unei surse de radiaţii) / *use factor* / *facteur d'utilisation (d'une source de rayonnement)* / Fracţiunea din durata de aplicare a expunerii săptămânale în cursul căreia fasciculul util de radiaţii este dirijat asupra zonei considerate.

factor de utilizare (al unei serii de expuneri) / *utilization factor (of an exposure series)* / *facteur d'utilisation (d'une série de poses)* / Raportul procentual dintre suma timpilor de expunere ai unei serii de expuneri şi durata acestei serii.

factor *f* / *f factor* / *facteur f* / Factor cu care o expunere într-un anumit punct trebuie multiplicată pentru a obţine doza absorbită în acest punct în condiţiile existenţei echilibrului particulelor încărcate.

Scanned with OKEN Scanner

factor kerma / *kerma factor* / *facteur de kerma* / Kerma pe unitate de fluenţă de particule. Notă: Factorul de kerma este egal cu produsul $E \cdot (\mu_n/\rho)$, unde E este energia (exclusiv energia de repaus) a radiaţiei ionizante indirecte, iar μ_n/ρ reprezintă coeficientul de transfer de energie masică.

fantomă [în radiologie] / *phantom [in radiology]* / *fantôme (radiologique)* / Volum de material comportându-se în esenţă în acelaşi mod ca şi ţesutul de dimensiuni identice privind absorbţia şi difuziunea radiaţiei considerate, folosit în dozimetrie sau pentru evaluarea radiogramelor în radioscopie şi în medicina nucleară.

faradizare / *faradization* / *faradisation* / Utilizarea unui curent faradic pentru stimulare nervoasă şi musculară.

fascicul de neutroni / *neutron beam* / *faisceau de neutrons* / Curent de neutroni, în general constituit din neutroni rapizi.

fascicul (de particule) / *particle beam* / *faisceau (de particules)* / Flux unidirecţional sau aproximativ unidirecţional constituit din particule libere cu secţiune eficace limitată.

fascicul (de radiaţie) / *beam [of radiation]* / *faisceau (de rayonnement)* / Flux practic unidirecţional, constând din radiaţii electromagnetice sau particule, cu secţiune dreaptă delimitată.

fascicul de radiaţii gama / *gamma-ray beam* / *faisceau de rayonnement gamma* / În radiologie, regiune a spaţiului limitată la un unghi solid şi conţinând un flux de radiaţii gama provenind dintr-o sursă de radiaţii considerată ca sursă punctuală. Radiaţia de scurgere şi radiaţia împrăştiată nu sunt considerate ca alcătuind un fascicul de radiaţii.

fascicul de radiaţii ionizante / *radiation beam [ionizing radiation]* / *faisceau de rayonnement (ionisant)* / În radiologie, regiune a spaţiului limitată la un unghi solid şi conţinând un flux de radiaţii ionizante provenind dintr-o sursă de radiaţii considerată drept punctuală. Radiaţia de scurgere şi radiaţia împrăştiată nu sunt considerate ca alcătuind un fascicul de radiaţii.

fascicul (de radiaţii) util / *useful beam* / *faisceau utile* / Radiaţie ieşind din învelişul unei surse de radiaţii prin deschiderea definită de diafragma de colimare.

fascicul de radiaţii X / *X-ray beam* / *faisceau de rayonnement X* / În radiologie, regiune a spaţiului limitată la un unghi solid şi conţinând un flux de radiaţii X provenind dintr-o sursă de radiaţii considerată ca sursă punctuală. Radiaţia de scurgere şi radiaţia împrăştiată nu sunt considerate ca alcătuind un fascicul de radiaţii.

fascicul electronic / *electron beam* / *faisceau électronique* / Flux unidirecţional sau aproximativ unidirecţional, constituit din electroni în mişcare.

fascicul ionic / *ion beam* / *faisceau ionique* / Curent de ioni, în general de secţiune eficace redusă şi de viteză constantă în fiecare punct al fasciculului, produs de un câmp electric.

fascicul îngust / *narrow beam* / *faisceau étroit* / Fascicul de radiaţii conţinut într-un unghi solid cât mai mic posibil pentru măsurarea unei mărimi de radiaţie, minimizând astfel contribuţia radiaţiei împrăştiate şi asigurând, dacă este necesar, echilibrul electronic lateral.

fascicul larg / *broad beam* / *faisceau large* / Fascicul de radiaţii conţinut într-un astfel de unghi solid încât o creştere a acestuia să nu amplifice mărimea de radiaţie măsurată, incluzând astfel contribuţia radiaţiei împrăştiate.

faţa de ieşire a traductorului / *transducer output face* / *face de sortie du transducteur* / Suprafaţa exterioară a unui ansamblu al traductorului fie în contact direct cu pacientul, fie în contact cu un jet de apă sau alt lichid destinat acestuia.

fără purtător [calificativ] / *carrier-free [qualifier]* / *sans entraîneur [qualificatif]* / Termen calificând un preparat de nuclizi radioactivi neconţinând radionuclizi stabili ai elementului considerat.

Scanned with OKEN Scanner

fereastră a analizorului de amplitudine / *pulse-amplitude analyzer window* / *fenêtre de l'analyseur d'amplitude* / Gama amplitudinilor semnalelor de intrare pentru care analizorul eliberează un semnal de ieşire.

fereastră (a unui detector) / *window (of a detector)* / *fenêtre (d'un détecteur)* / Parte a unui detector destinată facilitării penetrării radiaţiei de măsurat.

fereastră (a unui detector cu descărcare în gaz) / *window (of a counter tube)* / *fenêtre (d'un tube-compteur)* / Parte a peretelui unui detector cu descărcare în gaz destinată facilitării penetrării radiaţiei de detectat.

fereastră a unui dispozitiv de limitare a fasciculului / *radiation aperture* / *fenêtre (d'un dispositif de limitation du faisceau)* / Deschidere în bariera de protecţie radiologică a unei surse de radiaţii sau într-un dispozitiv de limitare a fasciculului destinată a permite trecerea fasciculului de radiaţii.

fibrilaţie / *fibrillation* / *fibrillation* / Contracţii repetate şi necoordonate ale fibrelor musculare individuale.

fibrilaţie auriculară / *atrial fibrillation* / *fibrillation auriculaire* / Fibrilaţie cardiacă limitată la auriculi şi provocând aritmia ventriculară.

fibrilaţie cardiacă / *cardiac fibrillation* / *fibrillation cardiaque* / Fibrilaţia muşchilor uneia sau a mai multor cavităţi ale inimii, antrenând perturbarea anumitor funcţii ale acesteia.

fibrilaţie ventriculară / *ventricular fibrillation* / *fibrillation ventriculaire* / Fibrilaţie cardiacă limitată la ventriculi şi provocând o ineficacitate circulatorie urmată de oprirea inimii.

film cu emulsie pe ambele feţe / *double-emulsion film* / *film à double couche* / Pentru utilizare în radiografia directă, film radiografic acoperit cu emulsie sensibilă pe ambele feţe ale suportului.

film cu emulsie pe o singură faţă / *single-emulsion film* / *film à simple couche* / Pentru utilizare în radiografia directă, film radiografic acoperit cu o emulsie sensibilă pe o singură faţă a suportului.

film fără ecran / *non-screen film* / *film sans écran* / Film radiografic cu emulsie special concepută pentru a avea o sensibilitate crescută faţă de radiaţiile X.

film pentru ecran / *screen film* / *film avec écran* / Film radiografic cu emulsie special concepută pentru a fi sensibilă la lumina fluorescentă a ecranului intensificator.

film pentru fluorografie / *fluorographic film* / *film pour radiophotographie* / Film radiografic cu emulsie special concepută pentru a fi sensibilă la lumina fluorescentă a ecranului fluorescent.

film radiografic / *radiographic film* / *film radiographique* / Material sub formă de folie sau bandă constituit dintr-un suport transparent acoperit pe una sau, în mod curent, pe ambele sale feţe cu o emulsie sensibilă la radiaţii, destinat utilizării în radiografia directă, cu sau fără ecran, pentru realizarea radiogramelor.

filtrare (a unei radiaţii) / *filtration (of radiation)* / *filtration (d'un rayonnement)* / Modificare a caracteristicilor unei radiaţii ionizante în urma trecerii sale printr-un material de formă şi compoziţie definite ca, de exemplu, absorbţia selectivă a componentelor celor mai puţin penetrante ale unui fascicul eterogen însoţind atenuarea sa, modificarea repartiţiei debitului expunerii pe o secţiune transversală a fasciculului.

filtrare adiţională / *additional filtration* / *filtration additionnelle* / Filtrare de calitate echivalentă datorată filtrelor adiţionale şi altor materiale mobile plasate în fasciculul de radiaţii între sursa de radiaţii şi pacient sau un plan specificat.

filtrare de calitate echivalentă / *quality equivalent filtration* / *filtration de qualité équivalente* / Indicaţie cantitativă a filtrării efectuate de unul sau mai multe straturi de

Scanned with OKEN Scanner

material de referinţă care, substituite materialului considerat într-un fascicul cu o calitate a radiaţiei specificată şi în condiţii de fascicul îngust, dau acceaşi cantitate de radiaţii. Filtrarea de calitate echivalentă este exprimată în submultipli adecvaţi ai metrului urmaţi de indicarea materialelor de referinţă şi de caliatea radiaţiei fasciculului incident.

filtrare inerentă / *inherent filtration* / *filtration inhérente* / Filtrare provocată de materialul imobil traversat de fasciculul util de radiaţii ionizante între sursă şi spaţiul exterior. Notă: Filtrarea inerentă se exprimă prin grosimea unui material de referinţă care produce aceeaşi calitate a radiaţiei pentru o tensiune şi formă de undă date.

filtrare invariabilă în timp / *time-invariant filtering* / *filtrage invariant dans le temps* / Formare a impulsurilor în care răspunsul filtrului nu este constant în timp, de exemplu o formare $CR-(RC)''$.

filtrare proprie ⇒ filtrare inerentă

filtrare totală / *total filtration* / *filtration totale* / Filtrare realizată prin intermediul filtrării inerente şi al celei produse prin intermediul filtrelor adiţionale.

filtru [de radiaţii] / *filter [of radiations]* / *filtre [de rayonnement]* / Material absorbant interpus pe traiectul unui fascicul de radiaţii în vederea producerii filtrării.

filtru adiţional / *added filter* / *filtre additionnel* / Filtru care poate fi plasat în fasciculul util de radiaţii sau retras din acesta.

filtru compensator / *compensating filter* / *filtre compensateur* / Substanţă absorbantă sau difuzantă plasată într-un fascicul de radiaţii în scopul obţinerii unui flux aproximativ uniform pe zona iradiată.

filtru compus / *compound filter* / *filtre composite* / Filtru pentru eliminarea radiaţiei secundare emise de filtrul principal.

filtru de compensare ⇒ filtru compensator

filtru egalizator / *field-flattering filter* / *filtre égalisateur* / Filtru utilizat pentru omogenizarea debitului dozei absorbite în câmpul de radiaţie.

filtru inerent / *inherent filter* / *filtre inhérent* / Substanţă care traversează radiaţia unei surse înainte de ieşirea acesteia pentru a fi utilizată.

filtru în pană / *wedge filter* / *filtre en coin* / Filtru a cărui grosime variază gradat, provocând diminuarea progresivă a intensităţii fasciculului util traversat în totalitate sau parţial.

filtru în trepte / *step filter* / *filtre en gradins* / Filtru realizând variaţii discrete ale transmisiunii pe întinderea câmpului de radiaţie.

filtru secundar / *secondary filter* / *filtre secondaire* / Filtru destinat eliminării radiaţiei secundare emise de filtrul primar.

filtru selectiv / *edge filter* / *filtre de bord* / Filtru absorbind selectiv componentele de energie redusă ale unui fascicul de radiaţii eterogene, ţinând cont de asemenea de brusca discontinuitate a absorbţiei în proximitatea marginii discontinuităţii absorbţiei *K*.

filtru Thoraeus / *Thoraeus filter* / *filtre de Thoraeus* / Filtru constituit din staniu, cupru şi aluminiu, transmiţând mai multe radiaţii decît un filtru de cupru care permite trecerea radiaţiilor cu grosimi de semiatenuare identice. Notă: Filtrele Thoraeus utilizate în mod obişnuit sunt următoarele:

Th 1: 0,4 mm Sn, 0,25 mm Cu, 1 mm Al;
Th 2: 0,8 mm Sn, 0,25 mm Cu, 1 mm Al;
Th 3: 1,2 mm Sn, 0,25 mm Cu, 1 mm Al.

filtru total / *total filter* / *filtre total* / Ansamblu constituit din filtrul inerent şi din filtre adiţionale.

filtru zero / *zero filter* / *filtre zéro* / Într-un sistem comportând o interdicţie a iradierii fără filtru adiţional, mijloc de a ridica această interdicţie.

fişă (de reţea) / *(mains) plug* / *fiche (réseau)* / Parte integrantă a unui cablu flexibil, sau fixabilă de acesta, destinată inserării într-un soclu fix de racord la reţea.

Scanned with OKEN Scanner

fişă de reţea auxiliară / *auxiliary mains plug* / *fiche réseau auxiliaire* / Parte integrantă a unui cablu flexibil (sau destinată a fi conectată cu acesta) al unui aparat sau a unei părţi a acestuia, introdusă într-un soclu de racord la reţea auxiliar.

fizica radiaţiei ⇒ fizica radiaţiilor

fizica radiaţiilor / *radiation physics* / *physique des rayonnements* / Parte a fizicii care se ocupă cu proprietăţile şi efectele fizice ale radiaţiei ionizante. Notă: Luminile din spectrul vizibil şi ultraviolet sunt de obicei excluse.

fizică radiologică ⇒ fizica radiaţiilor

fluctuaţie a timpului de tranzit (a unui fotomultiplicator) / *transit time jitter (in a photomultiplier tube)* / *fluctuation du temps de transit (dans un tube photomultiplicateur)* / Variaţia timpului de tranzit corespunzătoare diferitelor impulsuri luminoase de flux finit şi durată infinit mică, fiecare producând un singur fotoelectron.

fluctuaţie de energie (a unei radiaţii) / *straggling [of energy of radiation]* / *fluctuation d'énergie (d'un rayonnement)* / Fluctuaţii aleatoare ale pierderilor de energie ale particulelor, datorate faptului că particulele cu aceleaşi energii iniţiale pierd diferite cantităţi de energie în urma traversării unei grosimi date de materie, proces ce se traduce printr-o lărgire a liniilor spectrale.

fluctuaţie statistică a semnalului de ieşire / *statistical fluctuation of the final output signal* / *fluctuation statistique du signal de sortie* / Variaţia de ± 2 deviaţii standard de la valoarea finală a semnalului de ieşire, determinată prin excluderea tuturor derivelor, detectorul fiind în condiţii de iradiere.

fluenţă a particulelor $<\Phi>$ / *(particle) fluence* $<\Phi>$ / *fluence (de particules)* $<\Phi>$ / Într-un punct dat din spaţiu, numărul de particule incidente într-un interval dat de timp, pe o sferă suficient de mică, cu centrul în acest punct, raportat la aria secţiunii maxime a acestei sfere. Acest termen este identic cu integrala în raport cu timpul a densităţii fluxului de particule:

$$\Phi = \frac{dN}{da}.$$

fluenţă energetică $<\Psi>$ / *energy fluence* $<\Psi>$ / *fluence énergétique* $<\Psi>$ / Raportul dintre dR şi da, unde dR este cantitatea de energie radiantă incidentă penetrând o sferă de secţiune maximă da:

$$\Psi = \frac{dR}{da}.$$

fluenţă numerică $<\Phi>$ ⇒ **fluenţă a particulelor**

fluid dializor / *dialysing fluid* / *fluide dialyseur* / Soluţie utilizată ca lichid de schimb pe durata hemodializei.

fluid dializor concentrat / *dialysing fluid concentrate* / *fluide dialyseur concentré* / Soluţie de produse chimice diluabilă în proporţii definite pentru obţinerea fluidului dializor.

fluorescenţă / *fluorescence* / *fluorescence* / Fotoluminescenţă în care radiaţia optică emisă rezultă din tranziţiile directe de la nivelul energetic fotoexcitat la un nivel inferior, tranziţii produse în general în cele 10 nanosecunde ce urmează excitaţiei.

fluorografie / *fluorography* / ... / Radiografie indirectă utilizând un ecran fluorescent.

fluoroscop ⇒ roentgenoscop

fluoroscopie ⇒ radioscopie

flux de particule $<\dot{N}>$ / *(particle) flux* $<\dot{N}>$ / *flux (de particules)* $<\dot{N}>$ / Raportul dintre variatia dN a numărului de particule şi intervalul de timp dt:

$$\dot{N} = \frac{dN}{dt}.$$

flux radiant (al unei radiaţii ionizante) / *radiant flux (of ionizing radiation)* / *flux rayonnant* / Rata de creştere a energiei radiante.

fluxmetru de neutroni lenţi / *slow-neutron fluxmeter* / *fluxmètre de neutrons lents* / Ansamblu destinat măsurării fluxului de neutroni lenţi, conţinând un detector cu bor.

Scanned with OKEN Scanner

fluxmetru de neutroni rapizi (cu detector cu descărcare în gaz) / *(counter tube) fast neutron fluxmeter / fluxmètre de neutrons rapides (à tube compteur)* / Ansamblu destinat măsurării densității fluxului de neutroni rapizi, conținând un detector cu bor, înconjurat de un material moderator.

fluxmetru de neutroni rapizi (cu scintilator) / *(scintillator) fast neutron fluxmeter / fluxmètre de neutrons rapides (à scintillateur)* / Ansamblu destinat măsurării densității fluxului de neutroni rapizi, în care detectorul este un scintilator.

fluxmetru de neutroni rapizi (detector cu protoni de recul) / *(recoil proton counter tube) fast neutron fluxmeter / fluxmètre de neutrons rapides (à tube compteur à protons de recul)* / Ansamblu destinat măsurării densității fluxului de neutroni rapizi, conținând un detector cu protoni de recul.

fluxmetru de particule / *particle flux density meter / fluxmètre de particules* / Ansamblu de măsurare a densității fluxului de particule.

focar apropiat / *near focal limit / foyer proche* / Pentru un colimator focalizat, punctul de pe axă cel mai apropiat de fața sa de intrare în care lărgimea intrinsecă la semiînălțime atinge dublul valorii sale minime sau, dacă acest punct nu există, punctul de intersecție al axei colimatorului cu fața sa de intrare.

focar (electronic) / *focal spot / foyer électronique* / Parte a țintei unui tub de radiații X lovită de fluxul principal de electroni.

focar îndepărtat / *far focal limit / foyer éloigné* / Pentru un colimator focalizat, punctul de pe axă cel mai îndepărtat de fața sa de intrare, în care lărgimea intrinsecă la semiînălțime atinge dublul valorii sale minime.

focar optic / *effective focal spot / foyer (optique)* / Aria proiecției ortogonale a focarului electronic pe un plan perpendicular pe axa radiației.

focar termic / *focal track / foyer thermique* / Aria suprafeței unui anod rotativ explorată de fasciculul electronic pe durata unei rotații a anodului.

focar vizibil ⇒ focar optic

focare suprapuse / *superimposed focal spots / foyers superposées* / Două sau mai multe focare optice, în mod curent de mărimi diferite, focarul electronic cel mai mic găsindu-se în esență în interiorul celui mai mare.

fond ⇒ mișcare proprie

fond propriu (al unui radiometru) / *background level (of a measuring assembly) / mouvement propre (d'un ensemble de mesure)* / Pentru un ansamblu de măsurare a activității plasat în condiții normale de utilizare, valoarea indicată în absența sursei radiației de măsurat.

formare a unei perechi de electroni ⇒ producere de perechi (de electroni)

formare CR-RC / *CR-RC shaping / mise en forme CR-RC* / Circuit de formare încorporat într-un amplificator având un simplu filtru trece-sus și un simplu filtru trece-jos constând fiecare în câte o capacitate și o rezistență. .

formare cvasi-gaussiană / *quasi-Gaussian shaping / mise en forme quasi gaussienne* / Formare constituită dintr-o diferențiere urmată de patru sau mai multe integrări, producând o formă de impuls aproximativ gaussiană; pentru n integrări circuitul de formare este uneori notat $CR-(RC)^n$.

formă a undei de ieșire / *output waveform / forme d'onde de sortie* / Variația în timp a tensiunii instantanee sau a intensității stimulării.

formă de undă a impulsurilor acustice / *acoustic pulse waveform / forme d'onde des impulsions acoustiques* / Forma de undă temporală a presiunii acustice instantanee într-o poziție specificată într-un câmp acustic, prezentată într-o perioadă suficient de lungă pentru a include toate informațiile acustice semnificative provenind dintr-un

Scanned with OKEN Scanner

impuls unic sau dintr-unul sau mai multe cicluri ale unei unde întreținute.

fosfenă electrică / *electrical phosphene* / *phosphène électrique* / Senzație vizuală produsă de o stimulare electrică a retinei, a nervului optic sau a cortexului vizual.

fosforescență / *phosphorescence* / *phosphorescence* / Fotoluminescență persistând un timp apreciabil prin acumularea de energie într-un nivel energetic intermediar.

fotobiologie / *photobiology* / *photobiologie* / Ramură a biologiei care tratează efectele aplicației radiațiilor optice asupra sistemelor vii.

fotocatod / *photocathode* / *photocathode* / Electrod într-un tub cu vid, constituit dintr-o substanță emițătoare de electroni sub efectul unei radiații luminoase incidente.

fotodezintegrare ⇒ reacție fotonucleară

fotoelectron / *photoelectron* / *photoélectron* / Electron ejectat dintr-un atom ca rezultat al efectului fotoelectric.

fotofluorograf / *photofluorograph* / *appareil de radiophotographie* / Dispozitiv destinat obținerii pe un film de mici dimensiuni a fotografiei imaginii în mărime normală formată pe un ecran fluorescent.

fotofluorografie / *photofluorography* / *radiophotographie* / Fotografie a imaginii produsă pe un ecran fluorescent, pe un film în general de dimensiuni mult mai reduse decît cele ale imaginii.

fotofluorografie sistematică / *mass fluorography* / *radiophotographie systématique* / Fotofluorografie în serie pentru un număr mare de persoane.

fotografie cu ajutorul radiațiilor X ⇒ radiogramă

fotomultiplicator ⇒ tub fotomultiplicator

foton / *photon* / *photon* / Cuantă de radiație electromagnetică.

fotoneutron / *photoneutron* / *photoneutron* / Neutron ejectat dintr-un nucleu atomic în urma interacțiunii unui foton cu un nucleu atomic.

fototerapie / *phototherapy* / *photothérapie* / Tratament al maladiilor prin aplicarea radiațiilor optice.

fracționare a dozei / *dose fractionation* / *fractionnement de dose* / Mod de administrare a unei doze de radiații în două sau mai multe fracțiuni separate printr-un interval de timp.

fracțiune de stabilire acustică / *acoustic power-up fraction* / *fraction d'établissement acoustique* / Raportul dintre presiunea acustică negativă de vârf când sistemul este în modul de stabilire și valoarea maximă a presiunii negative de vârf pentru toate reglajele sistemului corespunzătoare unui mod de funcționare dat. Raportul este determinat conform măsurărilor preluate la poziția care produce integrala maximă a presiunii de impuls la pătrat (sau a presiunii acustice pătrate medii pentru sistemele cu unde întreținute) și este exprimat în general procentual. Notă: Modul de funcționare al sistemului în modul de inițializare poate fi diferit de modul de funcționare specificat.

frecvență a aplicației acustice [medie aritmetică] $\langle f_{awf} \rangle$ / *arithmetic-mean acoustic-working frequency* $\langle f_{awf} \rangle$ / *fréquence d'application acoustique [moyenne arithmétique]* $\langle f_{awf} \rangle$ / Media aritmetică a frecvențelor f_1 și f_2 pentru care amplitudinea spectrului semnalului acustic, adică ieșirea unui hidrofon plasat într-un câmp acustic într-un amplasament specificat, devine pentru prima dată cu 3 dB inferioară valorii amplitudinii de vârf. Se exprimă în MHz.

frecvență a seriei de expuneri / *X-ray tube exposure frequency* / *cadence de pose* / Numărul de expuneri efectuate în unitatea de timp, în cursul unei serii de expuneri regulate. Notă: Termenul "debit al expunerii" nu este utilizabil în acest caz.

frecvență de radiație fără restricție, alocată generatoarelor ISM / *free-radiation frequency for an ISM apparatus* / *fréquence à rayonnement libre réservée aux appareils ISM* / Frecvență atribuită apara-

Scanned with OKEN Scanner

telor ISM printr-o dispoziție națională sau internațională și pentru care nu se specifică nici o limitare a intensității de radiație.

frecvență de repetiție a exploatărilor <s_{rr}> / *scan repetition rate* <s_{rr}> / *régime de répétition des explorations* <s_{rr}> / Inversa perioadei de repetare a explorărilor, exprimată în Hz.

frecvență de repetiție a impulsurilor <p_{rr}> / *pulse repetition rate* <p_{rr}> / *régime de répétition des impulsions* <p_{rr}> / Inversa perioadei de repetiție a impulsurilor, exprimată în Hz.

frecvență joasă [în electrobiologie] / *low frequency [in electrobiology]* / *basse fréquence [en électrobiologie]* / Gamă de frecvențe, între 1 Hz și 1 kHz, pentru curenții utilizați ca agenți analgezici sau pentru excitarea motoneuronilor.

frecvență medie [în electrobiologie] / *middle frequency [in electrobiology]* / *moyenne fréquence [en électrobiologie]* / Gamă de frecvențe cuprinse între 1 kHz și 10 kHz pentru curenții utilizați în principal pentru excitarea motoneuronilor.

frecvență nominală (a unui generator de radiații X) / *rated frequency (of an X-rau generator)* / *fréquence nominale (d'un générateur radiologique)* / Frecvența rețelei de alimentare, exprimată în Hz, specificată de constructor pentru utilizarea normală a unui generator de radiații X, a aparatelor accesorii și a celor asociate.

frecvență nominală (a unui traductor ultrasonic) / *nominal frequency (of an ultrasonic transducer)* / *fréquence nominale (d'un traducteur ultrasonique)* / Frecvența ultrasonică de funcționare a unui traductor ultrasonic sau a unui grup de elemente traductoare ultrasonice, indicată de proiectant sau de fabricant.

frecvență ultrasonoră / *ultrasonic frequency* / *fréquence ultrasonore* / Frecvența ultrasunetelor exprimată cu cel puțin două cifre semnificative, când traductorul este imersat în apă, măsurată în kHz sau MHz.

front de depolarizare / *depolarization front* / *front de dépolarisation* / Front al unei unde de depolarizare traversând un țesut excitabil.

funcție de dispersie lineică ⇒ funcție de împrăștiere

funcție de împrăștiere / *line-spread function* / *fonction de frange* / Funcție furnizând informații asupra gradului de neclaritate produsă într-un sistem fotografic sau de imagine. Exemplu: în radiograma unei fante înguste într-o substanță opacă, curba densității optice în funcție de distanța de-a lungul unei linii perpendiculare pe dimensiunea cea mai mare a imaginii fantei.

funcție de transfer prin modulație / *modulation transfer function* / *fonction de transfer de modulation* / Raportul dintre amplitudinea finală și amplitudinea inițială a semnalului în funcție de frecvența spațială a acestuia. Notă: Funcția de transfer prin modulație măsoară pierderea de informație după un semnal de intrare până la un sistem formator de imagine, ca urmare a caracteristicilor inerente componentelor sistemului. Exemplu: măsurarea pierderii de contrast într-un ansamblu pentru film radiografic cu ecran de întărire.

funcționare intermitentă ⇒ serviciu intermitent

funcționare pe rețea / *mains operated* / *fonctionnant sur réseau* / Stare a unui echipament indicând că acesta funcționează când este legat la rețea sau că este destinat pentru aceasta.

fus de somn / *spindle wave* / *onde en fuseau* / Undă ascuțită, de obicei largă, considerată importantă din punct de vedere al diagnosticului în encefalogramă.

FWHM ⇒ lărgime la semiînălțime

Scanned with OKEN Scanner

galvanism bucal / *oral galvanism* / *galvanisme buccal* / Gust sau altă senzaţie orală produsă de un curent electric generat de un efect electrochimic în cavitatea bucală.

galvanizare / *galvanization* / *galvanisation* / Utilizarea unui curent unidirecţional şi esenţial constant pentru efectele sale biologice sau medicale.

galvanotaxie ⇒ electrotaxie

galvanotropism / *electrotropism* / *électrotropisme* / Tendinţa unui organism de a creşte sau de a se mişca într-o anumită relaţie cu un curent electric.

gamaterapie / *radionuclide beam therapy* / *gammathérapie* / Radioterapie cu radiaţii gama obţinute cu ajutorul radionuclizilor conţinuţi într-un ansamblu radiogen.

gamă de măsurare ⇒ domeniu efectiv de măsurare (al unui aparat)

gamma [pentru o radiogramă] / *gamma [for a radiographic film]* / *gamma [pour un radiogramme]* / Pantă a porţiunii rectilinii a curbei caracteristice.

gard electric / *electric fence* / *clôture électrique* / Barieră compusă dintr-unul sau mai multe conductoare, de exemplu fire metalice, racordată la un generator furnizând impulsuri electrice regulate la o tensiune suficientă pentru îndepărtarea animalelor.

gaz de stingere / *quenching gas* / *gaz de coupage* / Component al amestecului gazos de umplere al unui detector Geiger-Müller cu rol de accelerare a autostingerii descărcării.

generare de sarcină spaţială (într-un detector cu semiconductor) / *space-charge generation (in a semiconductor radiation detector)* / *création de charge d'espace (dans un semicteur)* / Generare termică de purtători liberi de sarcină în zona de sarcină spaţială.

generator de aerosoli radioactivi / *generator of radioactive aerosols* / *générateur d'aérosols radioactifs* / Dispozitiv producând aerosoli radioactivi cu proprietăţi determinate: dispersia, sarcina, activitatea volumică a radionuclizilor.

generator de curent constant [în electrofiziologie] / *current clamp* / *générateur de courant électrique constant [en électrophysiologie]* / Servomecanism utilizat în experienţele de electrofiziologie pentru menţinerea unui curent electric constant, în mod obişnuit printr-o membrană, astfel încât o modificare a impedanţei să antreneze modificarea corespunzătoare a tensiunii.

generator de înaltă frecvenţă / *high frequency generator* / *générateur à haute fréquence* / Parte a unui aparat de electrochirurgie alimentând cu energie electrică accesoriile electrochirurgicale.

generator de înaltă frecvenţă ISM ⇒ aparat ISM

generator de înaltă tensiune / *high-voltage generator* / *générateur haute tension* / Ansamblu de dispozitive electrice şi mecanice generând înaltă tensiune pentru alimentarea unui tub de radiaţii X.

generator de radiaţii X / *X-ray apparatus* / *générateur radiologique* / Ansamblu de dispozitive electrice şi mecanice, inclusiv tubul de radiaţii X, destinat producerii acestor radiaţii.

generator (de radiaţii X) cu acumulare de energie / *stored-energy apparatus* / *générateur (radiologique) à accumulation*

Scanned with OKEN Scanner

(d'énergie) / Generator de radiaţii X în care energia absorbită de tubul de radiaţii X este acumulată într-un element corespunzător, în totalitate sau parţial, pe durata perioadelor de funcţionare în gol. Notă: Se disting următoarele tipuri de generatoare cu acumulare de energie: cu condensator, cu volant, cu baterie de acumulatori.

generator (de radiaţii X) cu descărcare de condensator / *capacitor-discharge apparatus* / *générateur (radiologique) à (décharge de) condensateur* / Generator de radiaţii X în care energia electrică este furnizată tubului de radiaţii X de descărcarea unui condensator de înaltă tensiune.

generator (de radiaţii X) cu douăsprezece impulsuri / *twelve-peak (high-voltage) generator* / *générateur (radiologique) à douze crêtes* / Generator de radiaţii X alimentat în curent trifazat şi dotat cu redresoare astfel dispuse încât generatorul să furnizeze anodului tubului de radiaţii X douăsprezece impulsuri de tensiune pozitivă în raport cu catodul pe durata unei perioade a tensiunii de alimentare.

generator (de radiaţii X) cu eclatoare / *impact generator* / *générateur (radiologique) à éclateurs* / Generator de radiaţii X conţinând mai multe condensatoare încărcate în paralel şi descărcate în serie prin amorsarea eclatoarelor.

generator (de radiaţii X) cu multiplicare de tensiune ⇒ generator (de radiaţii X) în cascadă

generator (de radiaţii X) cu şase impulsuri / *three-phase apparatus* / *générateur (radiologique) à six crêtes* / Generator de radiaţii X alimentat în curent trifazat şi dotat cu şase redresoare astfel dispuse încât generatorul să furnizeze anodului tubului de radiaţii X şase impulsuri de tensiune pozitivă în raport cu catodul, pe durata unei perioade a tensiunii de alimentare.

generator de radiaţii X cu tensiune constantă / *constant potential high-voltage generator* / *générateur radiologique à tension constante* / Generator de radiaţii cu raportul de oscilaţie al tensiunii de ieşire nedepăşind o valoare specifică.

generator (de radiaţii X) fix / *fixed X-ray generator* / *générateur (radiologique) fixe* / Generator de radiaţii X instalat permanent într-o sală de radiologie.

generator (de radiaţii X) în cascadă / *cascade generator [X-ray apparatus]* / *générateur (radiologique) en cascade* / Generator de radiaţii X în care potenţialul de accelerare al tubului de radiaţii X este un multiplu al tensiunii secundare a transformatorului de înaltă tensiune.

generator (de radiaţii X) mobil / *mobile X-ray generator* / *générateur (radiologique) mobile* / Generator de radiaţii X uşor deplasabil în interiorul unei clădiri.

generator (de radiaţii X) pe ambele alternanţe / *full-wave apparatus* / *générateur (radiologique) à deux alternances* / Generator de radiaţii X în care ambele alternanţe ale tensiunii alternative ale transformatorului de înaltă tensiune sunt aplicate tubului de radiaţiii X cu acceaşi polaritate obţinută prin redresare.

generator (de radiaţii X) pe o alternanţă / *half-wave apparatus* / *générateur (radiologique) demi-onde* / Generator de radiaţii X în care o alternanţă nu este utilizată, datorită fie conductanţei unilaterale a tubului de radiaţii X (tub autoredresor), fie efectului unui redresor conectat în serie cu tubul de radiaţii X.

generator (de radiaţii X) portabil / *portable X-ray generator* / *générateur (radiologique) portable* / Generator de radiaţii X uşor transportabil dintr-un post de lucru în altul.

generator (de radiaţii X) trifazat ⇒ generator (de radiaţii X) cu şase impulsuri

generator de radionuclizi / *radionuclide generator* / *générateur de radionucléides* / Dispozitiv conţinând în mod obişnuit un blindaj contra radiaţiilor bazat pe un amestec de radionuclizi constând dintr-un

Scanned with OKEN Scanner

cuplu de tip mamă-fiică din care se poate extrage fiica printr-un procedeu simplu.

generator de tensiune electrică constantă [în electrofiziologie] / *voltage clamp* / *générateur de tension électrique constante [en électrophysiologie]* / Servomecanism utilizat în experienţele de electrofiziologie pentru menţinerea unei tensiuni electrice constante, în mod obişnuit printr-o membrană, astfel încât o modificare a impedanţei să antreneze modificarea corespunzătoare a curentului.

generator electrostatic / *electrostatic generator* / *générateur électrostatique* / Dispozitiv destinat producerii înaltei tensiuni prin mijloace electrostatice ca, de exemplu, creşterea tensiunii consecutiv descreşterii capacităţii unui condensator încărcat.

generator electrostatic Van de Graaff / *Van de Graaff generator* / *générateur (de) Van de Graaff* / Dispozitiv de producere şi accelerare a sarcinilor electrice prin inducţie electrostatică sau prin transportul fizic al sarcinilor electrice.

generator radiologic ⇒ generator de radiaţii X

generator radiologic de înaltă tensiune / *high-voltage (X-ray) generator* / *générateur (haute tension) radiologique* / Într-un generator de radiaţii X, ansamblul tuturor elementelor necesare controlului şi producerii energiei electrice furnizate unui tub de radiaţii X, conţinând în mod obişnuit un ansamblu transformator de înaltă tensiune şi un ansamblu de comandă.

geometrie a unui detector / *geometry (of a detector)* / *géometrie du détecteur* / Configuraţia fizică a unui detector în stare solidă.

grad de omogenitate / *homogeneity factor* / *degré d'homogénéité* / Raportul dintre prima şi a doua grosime de semiatenuare. Notă: Gradul de omogenitate pentru o radiaţie monoenergetică este egal cu 1.

gray / *gray* / *gray* / Unitate SI de doză absorbită, de kerma şi de energie masică comunicată materiei:

$$1\ \text{Gy} = 1\ \text{J/kg}\ .$$

grilă (a unui tub de radiaţii X) / *grid (of an X-ray tube)* / *grille (d'un tube radiogène)* / Electrod plasat între catodul şi anodul unui tub de radiaţii X şi destinat comenzii fluxului electronic.

grilă antidifuzantă / *anti-scatter grid* / *grille antidiffusante* / Dispozitiv plasabil în faţa suprafeţei receptoare a imaginii radiologice, format din benzi alternante de material transparent şi opac care permit trecerea radiaţiei primare (a fasciculului util), absorbind parţial radiaţiile secundare oblice şi ameliorând astfel contrastul roentgenogramelor.

grilă de focalizare / *focused grid* / *grille de focalisation* / Grilă antidifuzantă în care planurile benzilor opace se intersectează după o dreaptă centrată pe focarul tubului de radiaţii X.

grilă de referinţă / *reference grid* / *grille de référence* / Dispozitiv de încercare destinat verificării conformităţii cu condiţiile specifice prescrise a montajului de măsurare utilizat pentru determinarea caracteristicilor grilelor antidifuzante.

grilă fixă / *stationary grid* / *grille fixe* / Grilă care nu este în mişcare în timpul expunerii la radiaţiile X.

grilă în cruce / *cross grid* / *grille croisée* / Grilă antidifuzantă constituită din două grile liniare asamblate astfel încât direcţiile lamelor absorbante ale fiecăreia să formeze un anumit unghi.

grilă în formă de acoperiş / *tapered grid* / *grille en toit* / Grilă liniară ale cărei lame absorbante descresc ca înălţimea spre margini, perpendicular pe linia mediană şi simetric în raport cu aceasta.

grilă liniară / *linear grid* / *grille linéaire* / Grilă antidifuzantă constituită din lame absorbante paralele.

Scanned with OKEN Scanner

grilă mobilă / *moving grid / grille mobile* / Grilă menținută în mișcare în timpul expunerii la radiațiile X, pentru evitarea formării imaginii lamelor absorbante.

grilă oblică / *oblique cross grid / grille croisée oblique* / Grilă în cruce ale cărei lame absorbante prezintă direcții ce formează un unghi diferit de 90°.

grilă ortogonală / *orthogonal (cross) grid / grille (croisée) orthogonale* / Grilă în cruce cu unghiul dintre lamele absorbante de 90°.

grilă paralelă / *parallel grid / grille parallèle* / Grilă liniară ale cărei lame absorbante prezintă planuri paralele între ele și perpendiculare pe fața incidentă.

grilă staționară ⇒ grilă fixă

grosime de înjumătățire ⇒ grosime de semiatenuare

grosime de înjumătățire (în țesut) ⇒ adâncime de înjumătățire (în țesut)

grosime de saturație a unui strat (al unei surse constituite dintr-un material radioactiv omogen) / *saturation layer thickness (of a source constructed of a homogeneous radioactive material) / épaisseur de saturation d'une couche (d'une source faite d'un matériau radioactif homogène)* / Grosimea mediului egală cu întinderea maximă a corpusculilor specifici.

grosime de semiatenuare / *half-value layer <HVL> / couche de demi-atténuation <CDA>* / Grosimea unui strat dintr-o anumită substanță care, introdusă în calea unui fascicul dintr-o anumită radiație, reduce la jumătate o mărime de radiație. Aceasta este uneori exprimată în unități de lungime sau în unități de masă pe unitatea de suprafață.

grosime echivalentă în plumb ⇒ echivalent în plumb al unui material

grosime echivalentă totală / *total equivalent thickness / épaisseur équivalente totale* / Grosime, în general exprimată în masă pe unitatea de suprafață, pe care o traversează o particulă (alfa sau beta), emisă normal de pe suprafața contaminată, pentru a atinge volumul sensibil al detectorului. Această grosime include distanța parcursă în aer plus grosimea ferestrei detectorului și, uneori, grosimea ecranului interpus eventual în fața ferestrei, pentru a o proteja de contaminare.

grosime echivalentă totală (a ferestrei) / *total equivalent window thickness / épaisseur totale équivalente de la fenêtre* / Grosimea, exprimată în general în mg/cm^2 sau kg/cm^2, pe care trebuie să o traverseze o particulă nucleară (alfa sau beta) emisă în mod normal la suprafața filtrului colector de aerosoli, pentru a atinge volumul util al detectorului. Această grosime cuprinde parcursul în aer la care se adaugă grosimea ferestrei detectorului și, eventual, cea a întregului ecran subțire acoperind detectorul.

grup radiogen cu descărcare de condensator ⇒ generator (de radiații X) cu descărcare de condensator

gust electric / *electrically induced taste / goût électrique* / Senzație gustativă produsă de o stimulare electrică a limbii.

Gy ⇒ gray

Scanned with OKEN Scanner

H

H [în radiologie] ⇒ unitatea Holzknecht

H50 ⇒ echivalent de doză angajată

habitaclu pentru nou-născuți / *baby compartment* / *habitacle du bébé* / Parte a incubatorului destinată instalării nou-născutului.

habitaclu pentru nou-născuți (al unui incubator de transport) / *baby compartment (of a transport incubator)* / *habitacle du bébé (d'un incubateur de transport)* / Parte a incubatorului de transport destinată instalării nou-născutului.

hârtie radiografică / *radiographic paper* / *papier radiographique* / Material sub formă de folie sau bandă constituit din hârtie acoperită cu o emulsie sensibilă, destinat utilizării în radiografia directă.

hemodializă / *haemodialysis* / *hémodialyse* / Tratament efectuat prin intermediul unui hemodializor permițând corectarea dezechilibrelor sangvine ale pacientului prin difuziune și/sau prin ultrafiltrare.

hemodializor / *haemodialyzer* / *hémodialyseur* / Dispozitiv destinat efectuării hemodializei, compus în esență dintr-o membrană semipermeabilă, de ambele părți ale acesteia circulând sângele extracorporal respectiv fluidul dializor, în general în sensuri opuse.

hipopolarizare [în electrobiologie] / *facilitation [in electrobiology]* / *facilitation [en électrobiologie]* / Scurtă creștere a excitabilității peste normal fie după un răspuns susținut, fie după o serie de stimuli.

hiposensibilitate electrică / *electrical subnormality* / *subnormalité électrique* / Stare de excitabilitate electrică redusă.

Scanned with OKEN Scanner

ieşire a aparatului (de ventilaţie pulmonară) / *machine outlet (of a lung ventilator)* / *sortie de l'appareil (de ventilation pulmonaire)* / Ieşirea (ieşirile) aparatului reprezintă orificiile prin care circulă gazele ce traversează sistemul respirator al unui ventilator pulmonar.

ieşire de semnal / *signal output part* / *sortie (de signal)* / Parte a echipamentului care, fără a fi parte aplicată, este destinată furnizării semnalelor de ieşire (curenţi sau tensiuni) pentru afişare, înregistrare, prelucrare de date etc.

igiena radiaţiilor / *radiation hygiene* / *radiohygiène* / Practici speciale având ca obiect conservarea sănătăţii în prezenţa pericolelor de iradiere.

imagine de ieşire / *output image* / *image de sortie* / Într-un dispozitiv electrooptic cu vid, imagine luminoasă formată pe ecranul de ieşire.

imagine latentă / *latent image* / *image latente* / Transformările fizico-chimice produse în emulsia unui film radiografic de absorbţia unei radiaţii.

imagine radiologică / *radiological image* / *image radiologique* / Informaţie obţinută prin utilizarea radiaţiei ionizante şi prezentată sub forma unei imagini adecvate pentru diagnosticul medical.

imagine (radiologică) potenţială ⇒ roentgenogramă

imagistică prin rezonanţă magnetică / *magnetic resonance imaging* / *imagerie par résonance magnétique* / Tehnică de obţinere a imaginilor prin detectarea şi măsurarea rezonanţei magnetice nucleare pornind de la repartizarea în organism a anumitor nuclee atomice ca, de exemplu, a nucleelor de hidrogen.

ImC ⇒ intensitate în milicurie

imobilizare a ieşirii acustice / *acoustic output freeze* / *immobilisation de la sortie acoustique* / Stare a unui sistem pentru care ieşirea acustică este invalidată când nu există o actualizare a informaţiilor privind ecourile ultrasonice.

impedanţă de electrod / *electrode impedance [biological]* / *impédance d'électrode (biologique)* / Raportul dintre diferenţa de potenţial electric dintre borna unui electrod şi mediul asociat şi curentul care traversează interfaţa.

impedanţă de protecţie (a unui aparat electromedical) / *protective impedance (of a medical electrical equipment)* / *impédance de protection (d'un appareil électromédical)* / Component sau ansamblu de componente a căror impedanţă, construcţie şi fiabilitate permit branşarea între părţile sub tensiune – sau care pot deveni astfel în condiţii de prim defect – şi părţile conductoare accesibile sau părţile aplicate, fără risc de şoc electric.

impedanţă de sarcină (a unui detector cu semiconductor) / *load impedance (of a semiconductor radiation detector)* / *impédance de charge (d'un semicteur)* / Impedanţă care şuntează detectorul cu semiconductor la bornele căreia apare semnalul de ieşire în tensiune al acestuia.

impedanţă (electrică) a pielii $<Z_p>$ / *(electrical) impedance of the skin* $<Z_p>$ / *impédance (électrique) de la peau* $<Z_p>$ / Impedanţa, pentru o frecvenţă dată, dintre un electrod în contact cu pielea şi ţesuturile conductoare subiacente.

impedanţă (electrică) internă a corpului uman $<Z_i>$ / *internal (electrical) impedance of the human body* $<Z_i>$ / *impédance*

Scanned with OKEN Scanner

(électrique) interne du corps humain <Z_i> / Impedanța dintre doi electrozi în contact cu două părți ale corpului uman, după înlăturarea pielii sub electrozi.

impedanță (electrică) totală a corpului uman / *total (electrical) impedance of the human body* / *impédance (électrique) totale du corps humain* / Între doi electrozi în contact cu diferite suprafețe ale pielii, suma vectorială a impedanței interne și a impedanțelor pielii.

impedanță la punctul de contact / *contact impedance* / *impédance au point de contact* / Parte a impedanței de electrod legată de calitatea contactului la interfață.

impedanță mecanică (într-un punct) / *mechanical impedance (at a point)* / *impédance mécanique (en un point)* / Impedanța mecanică a unui obiect vibrând sinusoidal cu o frecvență specificată este raportul complex dintre forța alternativă transmițând vibrația și componenta vitezei obiectului în direcția forței. Unitatea de măsură este N·s/m.

implant cohlear / *cochlear implant* / *implant cochléaire* / Aparat constituit dintr-un microfon și un sistem electronic ce transformă semnalul acustic în semnal electric, condus apoi către electrozii care restaurează parțial senzația auditivă a suferinzilor de surditate profundă.

implant de suprafață ⇒ implant planar

implant planar / *planar implant* / *implant en surface* / Implant într-un singur plan.

implant radioactiv / *radioactive implant* / *implant (radioactif)* / Material radioactiv conținut sau nu într-un înveliș corespunzător și inserat într-un țesut în scopuri terapeutice.

implant volumic / *volume implant* / *implant en volume* / Implant în interiorul unui țesut în trei dimensiuni.

impuls / *pulse* / *impulsion* / Variație bruscă și de scurtă durată a unei mărimi fizice urmată de o revenire rapidă la starea inițială.

impuls al unui contor ⇒ impuls (numărat)

impuls de întuneric / *dark pulse* / *impulsion d'obscurité* / Impuls parazit la ieșirea unui tub fotomultiplicator funcționând în obscuritate totală.

impuls de suprasarcină / *overload pulse* / *impulsion de surcharge* / Orice semnal care antrenează saturația unei porțiuni de canal de amplificare.

impuls diferențiat / *differentiated pulse* / *impulsion différentiée* / Impuls care traversează un circuit trece-sus ca, de exemplu, un circuit CR.

impuls integrat / *integrated pulse* / *impulsion intégrée* / Impuls care traversează un circuit trece-jos ca, de exemplu, un circuit RC sau o succesiune de circuite RC în cascadă.

impuls (numărat) / *count[a single counting act]* / *coup* / Informație unitară a unui ansamblu de numărare.

impuls (numărat) parazit / *spurious count* / *coup parasite* / Impuls numărat produs de oricare altă cauză decât radiația de măsurat.

impuls parazit / *spurious pulse* / *impulsion parasite* / Impuls creat de o perturbație electrică sau de altă origine.

impuls satelit / *after pulse* / *impulsion satellite* / Impuls parazit indus într-un detector de radiații de un impuls anterior.

impulsie ⇒ impuls

imuno-electroforeză / *immuno-electrophoresis* / *immuno-électrophorèse* / Electroforeză urmată de precipitarea anumitor fracțiuni cu ajutorul tehnicilor imunologice.

incertitudine aleatorie / *random uncertainty* / *incertitude aléatoire* / Limitele între care se situează estimativ erorile aleatorii, în mod obișnuit numite limite de încredere cu nivele de probabilitate determinate.

incertitudine globală / *overall uncertainty* / *incertitude globale* / Incertitudine asupra unei măsurări datorate combinării incertitudinilor aleatorii și sistematice.

incertitudine sistematică / *systematic uncertainty* / *incertitude systématique* / Limitele între care se situează estimativ erorile sistematice.

Scanned with OKEN Scanner

incubator / *incubator / incubateur* / Incintă destinată instalării unui nou-născut şi prevăzută cu mijloace de reglare a mediului acestuia, în principal prin încălzirea aerului în interiorul incintei.

incubator de transport / *transport incubator / incubateur de transport* / Incinta destinată instalării unui nou născut, conţinând una sau mai multe zone transparente permiţând vizualizarea acestuia, prevăzută cu mijloace de reglare a mediului copilului, în principal prin încălzirea aerului din interiorul incintei, adecvată transportului nou-născutului în deplină siguranţă.

incubator de transport reglat de aer / *air controlled transport incubator / incubateur de transport régulé par l'air* / Incubator de transport în care temperatura aerului este reglată automat de un captor de temperatură a aerului reglat la o valoare apropiată celei atribuite de utilizator.

incubator de transport reglat de temperatura nou-născutului / *baby controlled transport incubator / incubateur de transport régulé par le bébé* / Incubator de transport reglat de aer cu capacitatea reglării automate a temperaturii aerului incubatorului în scopul menţinerii temperaturii măsurate de către un detector de temperatură cutanată la o valoare apropiată celei atribuite de utilizator.

incubator reglat de aer / *air controlled incubator / incubateur régulé par l'air* / Incubator în care temperatura aerului este reglată automat de un captor de temperatură a aerului reglat la o valoare apropiată celei stabilite de utilizator.

incubator reglat de temperatura nou-născutului / *baby controlled incubator / incubateur régulé par le bébé* / Incubator reglat de aer cu capacitatea suplimentară a reglării automate a temperaturii aerului în incubator, în scopul menţinerii temperaturii măsurate de către un captor de temperatură cutanată la o valoare apropiată celei atribuite de utilizator.

indicator de contaminare a aerului / *radioactive air contamination indicator / signaleur de contamination de l'air (radioactif)* / Indicator destinat detectării prezenţei contaminării de către pulberi, particule, aerosoli, vapori sau gaze radioactive în aer.

indicator de contaminare a solului / *floor contamination indicator / signaleur de contamination de sol* / Indicator destinat estimării ratei de emisiune a unei suprafeţe radioactive, datorată contaminării solului.

indicator de contaminare alfa / *alpha contamination indicator / signaleur de contamination alpha* / Indicator destinat decelării suprafeţelor contaminate de emiţători beta şi gama, în care impulsurile furnizate de un detector acţionează un dispozitiv de semnalizare.

indicator de contaminare beta / *beta contamination indicator / signaleur de contamination bêta* / Indicator destinat decelării suprafeţelor contaminate de emiţătorii beta, în care impulsurile furnizate de detector acţionează asupra unui dispozitiv de semnalizare.

indicator de contaminare de suprafaţă / *radioactive surface contamination indicator / signaleur de contamination (radioactive)* / Indicator destinat estimării ratei de emisiune a unei suprafeţe radioactive, datorate contaminării obiectului examinat. Exemple: indicatorul de contaminare a solului, indicatorul de contaminare alfa-beta, indicatorul de contaminare pentru mâini şi/sau picioare.

indicator de contaminare gama / *gamma contamination indicator / signaleur de contamination gamma* / Indicator destinat decelării suprafeţelor contaminate de emiţătorii gama, în care impulsurile furnizate de detector acţionează asupra unui dispozitiv de semnalizare.

indicator de contaminare pentru mâini şi/sau picioare / *hand or foot contamination indicator / signaleur de contamination mains-pieds* / Indicator destinat

Scanned with OKEN Scanner

estimării ratei de emisiune a unei suprafeţe radioactive, datorate contaminării mâinilor şi/sau picioarelor.

indicator de debit al expunerii / *(radiation) exposure rate indicator / signaleur de débit d'exposition (de rayonnement)* / Instrument destinat detectării prezenţei radiaţiei gama sau X, indicând şi debitul expunerii.

indicator de densitate a fluxului de particule / *particle fluence rate indicator / signaleur de débit de fluence de particules* / Indicator de radiaţie destinat oferirii unei estimări a valorii densităţii fluxului de particule.

indicator de expunere / *(radiation) exposure indicator / signaleur d'exposition (de rayonnement)* / Indicator de radiaţie destinat detectării prezenţei radiaţiei gama sau X, oferind o estimare a expunerii într-un interval de timp dat.

indicator de proximitate (cu radiaţii ionizante) / *proximity indicator (by ionizing radiation) / signaleur de proximité (par rayonnement ionisant)* / Semnalizator conţinând o sursă şi un detector de radiaţii ionizante pentru furnizarea unei estimări a proximităţii relative a două obiecte prin detectarea radiaţiei directe sau difuze.

indicator (de radiaţie) / *(radiation) indicator / signaleur (de rayonnement)* / Aparat furnizând, prin intermediul unui semnal vizual sau sonor, o estimare grosieră a unei mărimi legate de o radiaţie ionizantă.

indicator (de radiaţie) [dozimetru] ⇒ dozimetru (cu cameră) cu ionizare

indicator luminos de câmp / *light field-indicator / indicateur lumineux de champ* / Într-un echipament radiologic, dispozitiv delimitând prin intermediul luminii vizibile câmpul de iradiat.

indicator radioactiv ⇒ trasor radioactiv

indicaţie a unui contor ⇒ impuls (numărat)

indice al dozei absorbite (într-un punct) $<D_I>$ / *absorbed dose index (at a point)* $<D_I>$ / *indice de dose absorbée (en un point)* $<D_I>$ / Doza absorbită maximă într-o sferă de 30 cm diametru centrată în acest punct şi compusă dintr-o materie echivalentă ţesutului moale cu o densitate de 1 g/ cm^3.

indice al echivalentului dozei (într-un punct) $<H_I>$ / *dose equivalent index (at a point)* $<H_I>$ / *indice d'équivalent de dose (en un point)* $<H_I>$ / Echivalent al dozei maxime într-o sferă de 30 cm diametru centrată în acest punct şi compusă dintr-o materie echivalentă ţesutului moale cu o densitate de 1 g/ cm^3.

indice de calitate (al unei radiaţii) / *quality index / indice de qualité (d'un rayonnement)* / Pentru radiaţia X, raportul dintre dozele absorbite măsurate la 20 cm respectiv 10 cm profunzime, detectorul fiind la distanţa normală de tratament iar măsurarea făcându-se într-o fantomă pe axa fasciculului de radiaţii pentru un câmp de radiaţii de 10 cm×10 cm.

indice energie-zgomot / *noise energy index / indice énergie-bruit* / Pentru un fotomultiplicator în obscuritate totală, pragul, exprimat în unităţi de energie, dincolo de care viteza de numărare datorată zgomotului are o valoare specificată, de exemplu 50 de impulsuri numărate pe secundă, în lipsa altor specificaţii contrare.

inel de gardă (al unei camere cu ionizare sau al unui detector cu descărcare în gaz) / *guard ring (of an ionization chamber or of a counter tube) / anneau de garde (d'une chambre d'ionisation ou d'un tube compteur)* / Electrod auxiliar destinat fie reducerii curentului de fugă dintre electrodul colector şi ceilalţi electrozi ai unei camere cu ionizare sau al unui detector cu descărcare în gaz, fie definirii gradienţilor de potenţial şi a volumului util, fie asigurării simultane a celor două funcţii.

iniţiere (a iradierii) / *initiation (of irradiation) / initiation (de la irradiation)* / În radioterapie, începutul iradierii pornind de

la starea de pregătire, dacă aceasta a fost atinsă efectuând selecția și confirmând condițiile de funcționare, iar nu prin întrerupere.

instabilitate (de măsură) / *instability* / *instabilité (de mesure)* / Variația semnalului de ieșire produsă când toate mărimile de influență sunt menținute constante, iar aparatul funcționează în condiții de referință în interiorul intervalului de măsurare.

instabilitate electrică / *electrical instability* / *instabilité électrique* / Variația semnalului de ieșire în condiții de referință când toate mărimile de influență sunt menținute constante, iar detectorul nu este iradiat.

instalat corect / *properly installed* / *correctement installé* / Condiție realizată când sunt respectate cel puțin instrucțiunile relative la instalare furnizate de constructor în documentele însoțitoare.

instalație de radiații X ⇒ echipament cu radiații X

instalație radiologică / *radiological installation* / *installation radiologique* / Echipament radiologic instalat prevăzut cu toate mijloacele necesare utilizării.

instalație radiologică (cu radiații X) / *X-ray installation* / *installation radiologique (à rayonnement X)* / Generator radiologic plasat într-o sală de radiologie și dotat cu toate mijloacele necesare bunei sale funcționări.

instalație Roentgen ⇒ echipament cu radiații X

instrucțiuni de montaj / *assembling instructions* / *instructions de montage* / Părți ale documentelor însoțitoare oferind montatorului informații permițând respectarea precauțiilor necesare în privința securității și a caracteristicilor de funcționare în timpul montajului unui echipament, ale unor părți sau subansamble ale acestuia, având în vedere finalitatea lor specifică.

instrucțiuni de utilizare / *instructions for use* / *instructions d'utilisation* / Părți ale documentelor însoțitoare oferind informațiile necesare utilizării și funcționării corecte și sigure a echipamentului.

integrala presiunii de impuls la pătrat $\langle p_i \rangle$ / *pulse-pressure-squared integral* $\langle p_i \rangle$ / *intégrale de pression impulsion au carré* $\langle p_i \rangle$ / Integrala în timp a pătratului presiunii acustice instantanee într-un punct particular într-un câmp acustic integrat în forma undei impulsurilor acustice, exprimată în $Pa^2 \cdot s$.

integrator (de impulsuri) liniar / *linear ratemeter* / *ictomètre linéaire* / Integrator de impulsuri cu indicația proporțională cu rata de numărare.

integrator de timp / *timing device* / *intégrateur de temps* / Dispozitiv integrând sau afișând intervale de timp scurse pe durata funcționării unui echipament, putând modifica starea de funcționare la sfârșitul unui interval de timp predeterminat.

intensificator al imaginii radiologice / *X-ray image intensifier* / *intensificateur d'image radiologique* / Dispozitiv convertind o imagine radiologică potențială într-una luminoasă corespunzătoare, a cărei luminozitate este amplificată cu ajutorul unei surse de energie exterioare. Notă: În practica medicală, se întâlnește expresia "amplificator de luminanță a imaginii radiologice", pentru desemnarea intensificatorului imaginii radiologice.

intensificator electrooptic al imaginii radiologice / *electro-optical X-ray image intensifier* / *intensificateur électro-optique d'image radiologique* / Intensificator al imaginii radiologice conținând un dispozitiv electrooptic cu vid.

intensitate a fasciculului de ieșire $\langle I_{ob} \rangle$ / *output beam intensity* $\langle I_{ob} \rangle$ / *intensité du faisceau de sortie* $\langle I_{ob} \rangle$ / Ieșirea de energie medie temporală divizată prin suprafața fasciculului de ieșire, exprimată în mW/cm^2.

intensitate a sursei (de radiații) / *(radiation) source strength* / *intensité d'une source (de rayonnement)* / Numărul de particule emise de o sursă de radiație în unitatea de timp.

Scanned with OKEN Scanner

intensitate derivată a mediei temporale de vârf spațial $<I_{spta}>$ / *spatial-peak temporal-average derived intensity* $<I_{spta}>$ / *intensité dérivée de moyenne temporelle crête spatiale* $<I_{spta}>$ / Valoarea maximă a intensității derivate a mediei temporale într-un câmp acustic sau într-un plan specificat, exprimată în mW/cm^2. Pentru sistemele în mod operator combinat, intervalul de timp de preluare a mediei temporale este suficient pentru a include toate perioadele în care nu pot avea loc exporări.

intensitate efectivă (a unui traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete) / *effective intensity (of a treatment head)* / *intensité effective (d'un projecteur ultrasonore)* / Raportul dintre puterea ultrasonoră efectivă de ieșire și suprafața activă de emisiune.

intensitate în milicurie / *intensity millicurie* / *intensité en millicurie* / Unitate de dozimetrie a radiu-lui, definită ca debitul dozei de radiație gama la o distanță de 1 cm de 1 mg de radiu filtrat de 0,5 mm de platină:

1 ImC-h = 8,3 r.

intensitate maximă (a unui traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete) / *maximum intensity (of a treatment head)* / *intensité maximale (d'un projecteur ultrasonore)* / În cazul traductoarelor cu suprafața de emisiune circulară plană cu diametrul de cel puțin 2 cm, puterea ultrasonoră efectivă de ieșire maximă multiplicată cu $4/\pi$ și măsurată cu un ecran acustic circular de 1 cm diametru plasat în apropierea centrului suprafeței de emisie, exprimată în W/cm^2.

intensitate spectrală a sursei / *spectral source strength* / *intensité spectrale de source* / Numărul de particule de energie cuprinsă între E și $(E + dE)$ emise de o sursă de radiații în unitatea de timp.

interacțiune (de particule) / *interaction (of particles)* / *interaction (de particules)* / Acțiune a forțelor exersate mutual între particule, atomi, nuclee, sau între particule în ciocnire.

interval de măsurare ⇒ domeniu efectiv de măsurare (al unui aparat)

interval de măsurare (al unui aparat de măsurare) / *span (of a measuring instrument)* / *plage (de mesurage)* / Diferența algebrică dintre valorile limitelor superioare și inferioare ale gamei de măsură.

interval dinamic (al unui contaminametru de aerosoli radioactivi) / *dynamic range (of a radioactive aerosol contamination meter)* / *dynamique de mesure* / Raportul dintre semnalul maxim ce poate fi măsurat și semnalul minim care poate fi considerat semnificativ relativ la zgomotul de fond.

interval efectiv de măsurare / *effective range of measurement (of a ratemeter)* / *étendue effective de mesure* / Domeniu de măsură în interiorul căruia sunt satisfăcute prescripțiile normei.

interval efectiv de măsurare (al unui monitor de efluenți gazoși) / *effective range of measurement (of a gazeoux effluent monitor)* / *étendue de mesure effective (d'un moniteur d'effluents gazeux)* / Domeniu efectiv de măsurare, parte a domeniului nominal în care aparatul satisface prescripțiile relative la limitele de eroare.

interval între expuneri / *interval between X-ray tube exposures* / *intervalle entre poses* / Timpul cuprins între sfârșitul unei expuneri și începutul următoarei.

interval nominal de funcționare / *rated range of use* / *domaine assigné de fonctionnement* / Domeniul valorilor pe care le poate avea o mărime de influență când sunt îndeplinite prescripțiile referitoare la eroarea de funcționare.

intrare de alimentare a unui echipament de clasa a III-a de protecție / *input part (of a class III medical electrical equipment)* / *entrée de puissance (d'un appareil électromédical de la classe III)* / Ansamblul tuturor părților unui echipament de clasa a III-a

Scanned with OKEN Scanner

de protecţie destinate a fi legate printr-o fişă specială la o tensiune redusă medicală.

intrare de semnal / *signal input part* / *entrée (de signal)* / Parte a echipamentului care, fără să fie parte aplicată, este destinată primirii semnalelor de intrare (curenţi sau tensiuni) pentru afişare, înregistrare, prelucrare de date etc.

ion / *ion* / *ion* / Atom, moleculă sau fragment de moleculă având o sarcină electrică nenulă.

ionizare / *ionization* / *ionisation* / Formarea de ioni prin fracţionarea moleculelor sau prin adiţie, ori pierdere de electroni din atomi sau molecule.

ionizare colonară / *columnar ionization* / *ionisation colonnaire* / Ionizare foarte densă pe traiectoria unei particule ionizante încărcate într-un gaz.

ionizare liniară / *specific ionization (coefficient)* / *ionisation linéique* / Raportul dintre numărul mediu de perechi de ioni, compuse fiecare din doi ioni de sarcini opuse sau dintr-un ion pozitiv şi un electron, produse în medie pe un parcurs dat de către o particulă de energie cinetică dată, în condiţii specificate.

ionizaţie lineică ⇒ ionizare liniară

ionizaţie specifică ⇒ densitate ionică

ionizaţie specifică liniară ⇒ ionizare liniară

ionoforeză / *iontophoresis* / *ionophorèse* / Mod de introducere a medicamentelor prin piele, cu ajutorul curenţilor electrici aplicaţi printr-un electrod perforat. Notă: Medicamentul trebuie să fie sub formă de ioni în soluţie.

ionografie / *ionography* / *ionographie* / Procedeu de formare a imaginilor în care radiaţiile X ionizează un gaz de înaltă presiune şi masă atomică ridicată, într-o cameră cu ionizare cu deschideri înguste şi plăci paralele, o imagine latentă producându-se pe un film izolant acoperind una dintre plăci, imaginea devenită vizibilă după îndepărtarea filmului, prin aplicarea unei pudre fine. Procedeul produce un contrast pronunţat la marginile imaginii.

iontoforeză ⇒ ionoforeză

iradiator sanguin extracorporal / *extracorporeal blood irradiator* / *irradiateur sanguin extra-corporel* / Echipament destinat iradierii terapeutice a sângelui prin prelevare de la pacient, iradiere în exteriorul organismului şi reinjectare în pacient.

iradiere / *irradiation* / *irradiation* / Incidenţa unei radiaţii ionizante pe materia vie sau pe cea inanimată.

iradiere a întregului corp ⇒ iradiere globală

iradiere acută / *acute irradiation* / *irradiation aiguë* / Expunere de scurtă durată la o radiaţie intensă.

iradiere cronică / *chronic irradiation* / *irradiation chronique* / Expunere de lungă durată, continuă sau intermitentă, la o radiaţie redusă.

iradiere externă / *external irradiation* / *irradiation externe* / Influenţa radiaţiilor ionizante provenind din exterior asupra unei substanţe sau asupra organismului uman, animal sau vegetal.

iradiere globală / *total irradiation* / *irradiation totale* / Iradiere în ansamblu a organismului, atât internă, cât şi externă.

iradiere internă / *internal-source irradiation* / *irradiation interne* / Iradiere a organismului datorată substanţelor radioactive situate în interiorul acestuia.

iradiere locală / *local irradiation* / *irradiation locale* / Iradierea unei părţi din organism.

IRM ⇒ imagistică prin rezonanţă magnetică

ISM [calificativ] / *ISM [qualifier]* / *ISM [qualificatif]* / Califică o instalaţie sau un aparat conceput pentru a produce şi a utiliza, într-un spaţiu restrâns, energie radioelectrică în scopuri industriale, ştiinţifice, medicale, casnice sau altele similare, exclusiv telecomunicaţiile. Note: 1. Sigla ISM derivă de la "industrial, ştiinţific şi

medical". 2. Pentru anumite organizaţii, echipamentele de prelucrare a informaţiilor sunt excluse de asemenea.

izobar / *isobar* / *isobare* / Unul din nuclizii unui ansamblu de nuclizi cu acelaşi număr de masă, dar numere atomice diferite.

izobar nuclear ⇒ izobar

izocentric / *isocentric* / *isocentrique* / Utilizat în combinaţie cu tehnici sau echipamente radiologice, termenul se referă la utilizarea sau la prezenţa unui izocentru.

izocentru / *isocentre* / *isocentre* / Într-un echipament radiologic comportând mai multe mişcări ale axei de referinţă în jurul aceluiaşi centru, centrul celei mai mici sfere prin care trece axa fasciculului de radiaţii.

izodoză / *isodose* / *isodose* / Termen referitor la locul geometric al tuturor punctelor în care doza absorbită are o valoare dată.

izolaţie de bază / *basic insulation* / *isolation principale* / Izolaţie care acoperă părţile sub tensiune în scopul asigurării protecţiei de bază contra electrocutării. Notă: Izolaţia de bază poate fi concomitent şi izolaţie funcţională, în cazul în care asigură funcţionarea echipamentului.

izolaţie de lucru ⇒ izolaţie funcţională

izolaţie dublă / *double insulation* / *double isolation* / Izolaţie formată din izolaţia de bază şi o izolaţie suplimentară.

izolaţie funcţională / *operational insulation* / *isolation de fonctionnement* / Izolaţia părţilor sub tensiune aflate la potenţiale diferite, neccesară funcţionării normale a echipamentului.

izolaţie întărită / *reinforced insulation* / *isolation renforcée* / Sistem unic de izolaţie asigurând o protecţie contra electrocutării, echivalentă cu cea a izolaţiei duble. Notă: Noţiunea de sistem unic de izolaţie nu implică o piesă izolatoare omogenă. Acesta poate cuprinde câteva straturi care nu pot fi încercate individual ca o izolaţie de bază sau ca o izolaţie suplimentară.

izolaţie principală ⇒ izolaţie de bază

izolaţie suplimentară / *supplementary insulation* / *isolation supplémentaire* / Izolaţie independentă prevăzută în plus faţă de izolaţia de bază, pentru a asigura protecţia contra electrocutării în cazul defectării izolaţiei de bază.

izomeri nucleari / *nuclear isomer* / *nucléides isomères* / Nuclee aflate într-o stare de energie metastabilă. Notă: Izomerii nucleari au acelaşi număr de masă şi acelaşi număr atomic.

izoton / *isotone* / *isotone* / Unul din nuclizii unui ansamblu de nuclizi care au acelaşi număr de neutroni în nucleele lor atomice.

izotop / *isotope* / *isotope* / Unul din nuclizii unui ansamblu de nuclizi având acelaşi număr atomic, dar numere de masă diferite.

Scanned with OKEN Scanner

împrăştiere coerentă / *coherent scattering* / *diffusion cohérente* / Împrăştiere în care există o relaţie definită între fazele undelor împrăştiate şi ale undelor incidente.

împrăştiere Compton / *Compton scattering* / *diffusion Compton* / Împrăştiere incoerentă de fotoni prin efect Compton.

împrăştiere (de particule) / *scattering [of particles]* / *diffusion (par collision)* / Proces în cursul căruia modificarea de direcţie sau de energie a unei particule incidente sau a unei radiaţii incidente se datorează ciocnirii cu o altă particulă sau cu un sistem de particule.

împrăştiere elastică / *elastic scattering* / *diffusion élastique* / Împrăştiere în care energia cinetică totală rămâne nemodificată.

împrăştiere incoerentă / *incoherent scattering* / *diffusion incohérente* / Împrăştiere în care nu există o relaţie definită între fazele undelor împrăştiate şi cele incidente.

împrăştiere inelastică / *inelastic scattering* / *diffusion inélastique* / Împrăştiere în care energia cinetică totală variază.

împrăştiere înapoi (a unei radiaţii ionizante) ⇒ retroîmprăştiere (a unei radiaţii ionizante)

împrăştiere retrogradă (a unei radiaţii ionizante) ⇒ retroîmprăştiere (a unei radiaţii ionizante)

în sarcină / *loading state* / *en charge* / Pentru un generator de radiaţii X, stare succedând stării de pregătire de la începutul funcţiei prevăzute până la sfârşitul aplicării expunerii tubului de radiaţii X.

înaltă frecvenţă [în electrobiologie] / *high-frequency [in electrobiology]* / *haute fréquence [en électrobiologie]* / Gamă de frecvenţe mai mari de 100 kHz pentru curenţii utilizaţi în principal pentru efectele lor termice.

înaltă tensiune <ÎT> / *high voltage <HV>* / *haute tension <HT>* / Ansamblul nivelurilor de tensiune ale căror valori sunt de minimum 52 kV, dar mai mici decât 300 kV.

înaltă tensiune iniţială / *initial X-ray tube voltage* / *haute tension initiale* / Într-un generator de radiaţii X cu descărcare de condensator, tensiunea de accelerare la începutul aplicării unei expuneri.

înaltă tensiune reziduală / *residual X-ray tube voltage* / *haute tension résiduelle* / Într-un generator de radiaţii X cu descărcare de condensator, tensiunea de accelerare a tubului de radiaţii X persistentă la sfârşitul aplicării unei expuneri.

încapsulare (a unui detector cu semiconductor) / *encapsulation (of a semiconductor radiation detector)* / *encapsulation (d'un détecteur semiconducteur)* / Acoperire a unui detector în scopul protecţiei şi/sau montajului.

încărcare (a unui tub de radiaţii X) ⇒ expunere a unui tub de radiaţii X

încărcare săptămânală / *workload [weekly]* / *charge hebdomadaire* / Produsul mediu dintre curentul tubului de radiaţii X şi durata de funcţionare pe săptămână pentru o sursă de radiaţii ca, de exemplu, tubul de radiaţii X sau acceleratorul de particule. Notă: Încărcarea săptămânală poate fi exprimată în miliamperi-minut/săptămână, pentru o tensiune dată a tubului de radiaţii X, în general tensiunea maximă.

încărcător-cititor / *charger reader* / *chargeur-lecteur* / Aparat permiţând încărcarea

Scanned with OKEN Scanner

unui dozimetru cu condensator şi măsurarea sarcinii sale reziduale.

încărcător-cititor de dozimetru / *dosemeter charger-reader / chargeur-lecteur de dosimètre* / Instrument destinat încărcării unui dozimetru şi citirii informaţiei stocate. Notă: Anumite tipuri de dozimetre nu au nevoie decât de un încărcător sau de un cititor pentru a funcţiona.

încărcător-cititor de radioexponometru / *exposure meter charger reader / chargeur-lecteur d'exposimètre* / Aparat destinat atât încărcării unui radioexponometru, cât şi lecturii acestuia pe baza măsurării încărcării reziduale.

încărcător de dozimetru / *dosemeter charger / chargeur de dosimètre* / Dispozitiv electric destinat punerii unui dozimetru în stare normală de funcţionare.

încărcător de radioexponometru / *exposure meter charger / chargeur d'exposimètre* / Aparat destinat încărcării unui radioexponometru.

încărcătură corporală ⇒ radioactivitate încorporată

încorporare / *intake / incorporation* / Introducerea intenţionată sau accidentală prin ingestie, inhalare sau transfer cutanat de materiale radioactive în organism.

înregistrator magnetic video ⇒ magnetoscop

(a) întrerupe iradierea ⇒ întrerupere (a iradierii)

întrerupere (a iradierii) / *interruption (of irradiation) / interruption (de l'irradiation)* / În radioterapie, oprirea iradierii înaintea terminării acesteia cu posibilitatea continuării fără reselecţia sau reconfirmarea condiţiilor de funcţionare, respectiv revenirea la starea de pregătire.

întreruptor (al unei bobine de inducţie) / *interrupter (of an induction coil) / interrupteur (d'une bobine d'induction)* / Dispozitiv mecanic sau de alt tip destinat întreruperii periodice a curentului primar al unei bobine de inducţie.

întreruptor (de putere) / *circuit-breaker / disjoncteur* / Aparat mecanic de conexiune capabil să stabilească, să suporte şi să întrerupă curenţii în condiţii normale de circuit, de asemenea să stabilească şi să suporte curenţii o durată specificată de timp şi să îi întrerupă în condiţii anormale specificate ale circuitului, cum ar fi cele de scurtcircuit.

întreruptor de siguranţă / *safety switch / interrupteur de sécurité* / Dispozitiv de deconectare cu care este dotat echipamentul din motive de securitate.

întreruptor termic (pentru echipament electromedical) / *temperature switch / interrupteur thermique* / Dispozitiv sensibil la temperatură cu o temperatură de funcţionare fixabilă sau reglabilă, destinat funcţionării pe durata ciclului de funcţionare normal al unui echipament electromedical, închizând sau deschizând un circuit când temperatura echipamentului sau a uneia din părţile acestuia atinge o valoare predeterminată. Acesta nu trebuie să efectueze operaţia inversă în cursul părţilor subsecvente ale ciclului normal de funcţionare. Notă: Reanclanşarea înaintea pornirii unui ciclu de funcţionare normal poate fi manuală sau automată.

întreruptor tip "om mort" / *deadman switch / interrupteur type "homme mort"* / Întreruptor construit astfel încât contactul de închidere a circuitului să nu poată fi menţinut decât aplicând o presiune continuă pe întreruptor.

înveliş al sursei / *source housing / conteneur de source* / Dispozitiv încorporând sursa radioactivă şi portsursa, destinat a menţine sursa în poziţia geometrică corectă pentru utilizarea prevăzută şi a servi de blindaj pentru reducerea radiaţiei în jurul sursei la un nivel specificat.

Scanned with OKEN Scanner

kenotron ⇒ tub redresor (cu vid)

kerma <*K*> / *kerma* <*K*> / *kerma* <*K*> / Raportul dintre dE_{tr} şi dm, unde dE_{tr} reprezintă suma energiilor cinetice iniţiale ale tuturor particulelor ionizante încărcate eliberate de particulele ionizante neîncărcate, într-un material de masă dm:

$$K = \frac{dE_{tr}}{dm}.$$

Notă:1. Termenul "kerma" reprezintă abrevierea expresiei din limba engleză "*k*inetic *e*nergy *r*eleased in *ma*tter". 2. Unitatea SI de kerma, J/kg, se numeşte gray (Gy). Vechea unitate particulară, încă utilizată temporar, este rad-ul:

1 Gy = 100 rad = 1 J/kg.

kerma debit ⇒ viteză kerma

kerma în aer / *air kerma* / *kerma air* / Valoarea kerma în aer. Notă: Există o bună aproximaţie numerică între kerma în aer şi doza absorbită în aer exprimate în gray, în condiţiile echilibrului particulelor încărcate.

kerma în apă / *water kerma* / *kerma dans l'eau* / Valoarea kerma măsurată într-o masă de apă.

kimograf (cu radiaţii X) / *kymograph [roentgen]* / *kymographe (à rayonnement X)* / Dispozitiv mecanic cu fantă destinat înregistrării pe o radiogramă a deplasării obiectului.

kimografie / *kymography* / *kymographie* / Tehnică radiografică constând în înregistrarea deplasării conturului umbrei unui obiect.

Scanned with OKEN Scanner

L ⇒ funcție de împrăștiere

laborator cald ⇒ laborator radiochimic de înaltă radioactivitate

laborator radiochimic de înaltă radioactivitate / *hot (radiochemical) laboratory* / *laboratoire radiochimique chaud* / Laborator radiochimic destinat operațiilor chimice și tehnologice asociate tratamentelor și studiilor produselor de înaltă radioactivitate.

latență [în electrobiologie] / *latency [in electrobiology]* / *latence [en électrobiologie]* / Într-un mușchi, stare în intervalul dintre aplicarea unui stimul și debutul dezvoltării tensiunii.

lărgime a fasciculului de impulsuri $<W_{pb6}>$ / *pulse beam-width* $<W_{pb6}>$ / *largeur de faisceau d'impulsions* $<W_{pb6}>$ / Distanța dintre două puncte, exprimată în mm, pe o suprafață specificată și într-un sens specificat, trecând prin punctul de maxim al integralei presiunii de impuls la pătrat (ppsi) pe această suprafață, la care valoarea ppsi este o fracțiune specifică a valorii maxime a acesteia pe suprafață. Cele două puncte sunt pe amplasamentele cele mai depărtate, de ambele părți ale integralei presiunii de impuls la pătrat. Dacă poziția suprafeței specificate nu este dată, aceasta trece prin punctul de presiune acustică de vârf temporală și de vârf spațială în întregul câmp acustic. Nivelele specificate sunt de 0,25 și de 0,01 pentru lărgimi ale fasciculelor de impulsuri de –6 dB și respectiv –20 dB. Simboluri: Wpb6, Wpn20; unitate de măsură: mm. Note: 1. Pentru sistemele cu unde întreținute (oe), expresia "integrala presiunii de impuls la pătrat" (ppsi) se înlocuiește în definiția anterioară peste tot cu expesia "presiune acustică pătrată medie". 2. Suprafața specificată este în general un plan perpendicular pe axa de aliniere a fasciculului, dar poate fi și un cilindru, pentru traductoare ultrasonice cu elemente active cilindrice, sau o sferă, în cazul traductoarelor ultrasonice cu elemente active sferice.

lărgime de bandă [ultrasunete] / *bandwidth [ultrasounds]* / *largeur de bande [ultrasons]* / Diferența dintre frecvențele f_1 și f_2 pentru care amplitudinea spectrului presiunii acustice devine pentru prima dată cu 3 dB inferioară valorii amplitudinii de vârf.

lărgime de linie spectrală datorată zgomotului / *noise linewidth* / *largeur de raie due au bruit* / Contribuția zgomotului la lărgimea la semiînălțime a unui vârf spectral.

lărgime de zgomot a unui sistem / *system noise linewidth* / *largeur de bruit du système* / Lărgime la semiînălțime a vârfului de impuls al generatorului obținută într-un spectrometru de radiații, înlocuind detectorul printr-un condensator de capacitate identică.

lărgime intrinsecă la o zecime / *intrinsic full width at tenth maximum* / *largeur intrinsèque au dixième* / Într-o cameră gama, lărgimea la o zecime din înălțime a funcției de dispersie lineică a ratei de numărare a ansamblului detector de numărare.

lărgime intrinsecă la semiînălțime / *intrinsic full width at half maximum* / *largeur intrinsèque à mi-hauteur* / Într-o cameră gama, lărgimea la semiînălțime a funcției de dispersie lineică a ratei de numărare a ansamblului detector de radiații.

Scanned with OKEN Scanner

lărgime la o cincime din înălțime / *full width at fifth maximum* / *largeur au cinquième de la hauteur <LCH>* / Într-o curbă reprezentând o distribuție și conținând un singur vârf, diferența absciselor celor două puncte ale curbei ale căror ordonate sunt egale cu o cincime din ordonata acestui vârf.

lărgime la o zecime a capului detectorului / *detector head full width at tenth maximum* / *largeur au dixième de la tête du détecteur* / Într-o cameră gama, lărgimea la o zecime din înălțime a funcției de dispersie lineică a ratei de numărare a capului detectorului cu un colimator specificat.

lărgime la o zecime din înălțime / *full width at tenth maximum* / *largeur au dixième de la hauteur* / Pentru o curbă în formă de clopot, distanța paralelă la axa absciselor dintre punctele de ordonată egală cu o zecime din ordonata maximă.

lărgime la o zecime din înălțime a funcției de dispersie lineică / *full width at tenth maximum of the line spread function* / *largeur au dixième de la hauteur de la fonction de dispersion linéique* / Lărgimea la o zecime din înălțime a funcției de dispersie lineică este egală cu distanța pe axa X dintre punctele în care funcția de dispersie lineică are o zecime din valoarea sa maximă.

lărgime la semiînălțime / *full width at half maximum* / *largeur à mi-crête* / Într-o curbă reprezentând o distribuție și conținând un singur vârf, diferența absciselor a două puncte ale curbei cu ordonate egale cu jumătate din ordonata maximă a vârfului. Notă: Dacă curba considerată conține mai multe vârfuri, există o lărgime la semiînălțime pentru fiecare din acestea.

lărgime la semiînălțime a capului detectorului / *detector head full width at half maximum* / *largeur à mi-hauteur de la tête du détecteur* / Într-o cameră gama, lărgimea la semiînălțime a funcției de dispersie lineică a ratei de numărare a capului detectorului cu un colimator specificat.

lărgime la semiînălțime a funcției de dispersie lineică / *full width at half maximum of the line spread function* / *largeur à mi-hauteur de la fonction de dispersion linéique* / Lărgimea la semiînălțime (LMH) este egală cu distanța pe axa X dintre punctele în care funcția de dispersie lineică are jumătatre din valoarea sa maximă.

legătură echipotențială / *equipotential bonding* / *liaison équipotentielle* / Conexiune electrică punând la același potențial sau la potențiale vecine diferite părți conductoare inactive și părți conductoare externe instalației electrice.

legea inverselor pătratelor distanței / *inverse square law [of the radiant flux]* / *loi de l'inverse des carrés (de la distance)* / Lege conform căreia, în absența atenuării de către materie, debitul fluxului de energie, debitul fluxului de particule, debitul expunerii sau viteza kerma a radiației provenind de la o sursă punctuală sunt invers proporționale cu pătratul distanței la sursă.

legea lui Grotthuss-Draper / *Grotthuss-Draper law* / *loi 'e Grotthuss-Draper* / Ipoteză fundamentală a radiobiologiei: numai energia absorbită a unei radiații este capabilă să provoace modificări fizice și chimice în materie.

legea lui Moseley / *Moseley's law* / *loi de Moseley* / Enunțul relației dintre numărul atomic al unui element și frecvența radiațiilor sale caracteristice.

licărire ⇒ scintilație

limită anuală încorporată / *annual limit on intake* / *limite annuelle d'incorporation* / Activitatea unui radionucleid dat care, dacă ar fi încorporat în organism timp de un an, ar produce o creștere a echivalentului dozei angajate a cărei sumă ponderată ar fi egală cu limita echivalentului dozei efective.

Scanned with OKEN Scanner

limită de măsurare (în raport cu mărimea de măsurat) / *rating (in terms of the measured quantity)* / *calibre d'un appareil (par rapport à la grandeur qu'il mesure)* / Valoarea acelei marimi care corespunde limitei superioare a unui domeniu de măsurare.

limită de rezoluție a unei mire în stea / *star-pattern resolution limit* / *limite de résolution d'une mire étoile* / Caracteristică a unui focar definită prin frecvența spațială cea mai joasă care nu poate fi vizualizată în condiții de măsurare specifice.

limită de solicitare la oboseală / *fatigue stress limit* / *limite de contrainte de fatigue* / Valoarea solicitării alternative prin tracțiune, pliere sau torsiune, provocând ruptura după un număr specific de alternanțe.

limită de utilizare / *application limit* / *limite d'emploi* / Pentru o grilă focalizată, distanța dintre focar și fața incidentă între care se poate obține în general o informație radiologică acceptabilă.

limită derivată / *derived limit* / *limite dérivée* / Limită calculată pe baza unui model dând o relație cantitativă dintre o măsurare particulară și limita recomandată a echivalentului dozei sau limita anuală încorporată.

limite de variație / *limits of variation* / *limites de variation* / Valori maxime pentru variația unei caracteristici de performanță y, autorizate prin norme. Dacă limitele de variație sunt indicate în $\pm e\%$, variația $\Delta y/y$ trebuie să rămână în domeniul $[-e\%, +e\%]$.

linie de bază (la nivelul crestei impulsului) / *base line (at pulse peak)* / *ligne de base (au maximum de l'impulsion)* / Valoarea instantanee pe care ar avea-o tensiunea în momentul maximului impulsului în absența acestui impuls.

linie de explorare centrală / *central scan line* / *ligne d'exploration centrale* / Pentru sistemele exploratoare automate, linia de explorare ultrasonică cea mai apropiată de axa de simetrie a planului de explorare.

linie de explorare ultrasonică / *ultrasonic scan line* / *ligne d'exploration ultrasonique* / Pentru sistemele exploratoare automate, axa de aliniere a fasciculului fie pentru un grup particular de elemente traductoare ultrasonice, fie pentru o excitare individuală sau multiplă a unui traductor ultrasonic sau a unui grup de elemente traductoare ultrasonice.

linie spectrală / *spectral line* / *raie spectrale [rayonnement]* / Radiație monocromatică emisă sau absorbită la tranziția între două niveluri energetice.

litotriptor electrohidraulic / *electrohydraulic lithotrite* / *lithotriteur électrohydraulique* / Instrument destinat triturării calculilor prezenți într-o cavitate a organismului prin utilizarea undelor de șoc electrohidraulice.

localizare selectivă (a unui radionuclid) / *selective localization (of a radio-nuclide)* / *localisation sélective (d'un radionucléide)* / În utilizarea radionuclizilor, concentrarea unui nuclid dat în anumite celule, organe sau țesuturi.

localizator luminos / *light-beam localizer* / *localisateur lumineux* / Dispozitiv pentru asigurarea colimării și orientării fasciculului util de radiații pe suprafața unui obiect de iradiat și pentru indicarea acelei suprafețe prin proiecția unui fascicul luminos.

lucrător în condiții de radiații - categoria A / *radiation worker - category A* / *travailleur directement affecté aux travaux sous rayonnements* / Lucrător putând primi un echivalent anual al dozei sau un echivalent al dozei angajate depășind 30% din limita reglementată a echivalentului dozei.

lucrător în condiții de radiații - categoria B / *radiation worker - category B* / *travailleur non directement affecté aux travaux sous rayonnement* / Lucrător putând primi un echivalent anual al dozei sau un echivalent al dozei angajate de 10%,

Scanned with OKEN Scanner

nedepășind 30% din limita reglementată a echivalentului dozei.

lucrător (într-o clădire utilizând radiații ionizante) / *other worker (at an establishment using ionizing radiation)* / *autre travailleur (d'un établissement utilisant des rayonnements ionisants)* / Lucrător într-o clădire utilizând radiații ionizante, care nu este nici lucrător în condiții de radiații - categoria A, nici lucrător în condiții de radiații - categoria B.

lumină negativă / *negative glow* / *lueur négative* / Spațiul luminos din vecinătatea catodului unui tub cu descărcare luminescentă caracterizat de un câmp electric redus, datorat recombinărilor ionilor pozitivi și elctronilor.

luminescență / *luminescence* / *luminescence* / Fenomen în cursul căruia anumite substanțe, atunci când sunt iradiate, emit o radiație luminoasă cu lungime de undă caracteristică substanței.

lungime a palierului / *plateau length* / *longueur du plateau* / Domeniul tensiunilor aplicate pe care se extinde platoul.

lungime de undă echivalentă / *equivalent wavelength* / *longueur d'onde équivalente* / Lungime de undă a radiației X monoenergetice care, în anumite condiții specifice, are aceleași proprietăți cu cele ale fasciculului eterogen considerat. Notă: Aceasta poate fi definită în funcție de grosimea de semiatenuare sau de o altă lungime de undă.

lungime de undă efectivă ⇒ lungime de undă echivalentă

lungime de undă minimă / *minimum wavelength* / *longueur d'onde minimale* / Lungimea de undă cea mai scurtă a unui spectru continuu de radiații X. Notă: Pentru o tensiune de accelerare de vârf aplicată egală cu U exprimată în kV, lungimea de undă minimală exprimată în nm este egală aproximativ cu $1{,}2398/U$.

Scanned with OKEN Scanner

magnetocardiograf / *magnetocardiograph* / *magnétocardiographe* / Aparat permiţând obţinerea unei magnetocardiograme.

magnetocardiografie / *magnetocardiography* / *magnétocardiographie* / Tehnică de explorare a activităţii electrice cardiace bazată pe înregistrarea şi interpretarea magnetocardiogramei.

magnetocardiogramă / *magnetocardiogram* / *magnétocardiogramme* / Înregistrare topografică sau grafică, în funcţie de timp, a câmpurilor magnetice rezultate din activitatea electrică a inimii.

magnetoencefalograf / *magnetoencephalograph* / *magnétoencéphalographe* / Aparat permiţând obţinerea unei magnetoencefalograme.

magnetoencefalografie / *magnetoencephalography* / *magnétoencéphalographie* / Tehnică de explorare a activităţii electrice cerebrale, bazată pe înregistrarea şi interpretarea magnetoencefalogramei.

magnetoencefalogramă / *magnetoencephalogram* / *magnétoencéphalogramme* / Înregistrare topografică sau grafică, în funcţie de timp, a câmpurilor magnetice rezultate din activitatea electrică cerebrală.

magnetoscop / *video tape recorder (and reproducer)* / *magnétoscope* / Dispozitiv de înregistrare pe bandă magnetică a uneia sau mai multor imagini de televiziune în vederea reproducerii.

manechin [simulator de cap şi tors] / *manikin [head and torso simulator]* / *mannequin [simulateur de tête et de torse]* / Conceput pentru simularea difracţiei acustice produse de capul şi torsul unui adult mediu, manechinul reprezintă un simulator de cap şi tors, de la creştet pînă la talie, conţinând două simulatoare de pavilioane ale urechii şi cel puţin o ureche artificială.

marcat / *labelled* / *marqué* / 1. Calificativ desemnând molecule în care unii atomi au fost înlocuiţi prin alţi izotopi ai aceloraşi elemente, în scopul utilizării acestor molecule ca trasori. 2. Probe macroscopice care conţin un trasor.

mAs ⇒ miliamper-secundă

masă / *exposed conductive part* / *masse* / Partea conductoare uşor accesibilă, care nu este parte activă, dar care poate fi pusă sub tensiune în caz de defect. Notă: O parte conductoare a unui echipament electric care nu poate fi pusă sub tensiune în caz de defect decât prin intermediul unei părţi conductoare inactive nu se consideră a fi o parte conductoare inactivă.

masă a echipamentului / *body of the equipment* / *masse (d'un appareil électromédical)* / Carcasă a unui echipament conţinând toate părţile conductoare accesibile, inclusiv butoanele, mânerele, manetele şi organele similare, axele accesibile, precum şi o folie metalică de dimensiuni maxime 20 cm×10 m pusă în contact, pentru încercări, cu toate suprafeţele accesibile din material izolant.

masă basculantă / *tilting table* / *table basculante* / Dispozitiv pentru menţinerea pacientului pentru radioscopie sau radiografie, suprafaţa pe care este plasat pacientul putând fi înclinată din poziţie verticală în poziţie orizontală prin comandă manuală sau prin motor.

masă de repaus $<m_0>$ / *rest mass* $<m_0>$ / *masse au repos* $<m_0>$ / Masa unei particule cu viteză redusă sau nulă, exclusiv masa

Scanned with OKEN Scanner

dobândită de particula în mişcare conform teoriei relativităţii.

masă orizontală / *horizontal table* / *table horizontale* / Dispozitiv pentru menţinerea pacientului în poziţie orizontală pentru radiografie sau radioscopie.

mastoid artificial / *artificial mastoid* / *mastoïde artificiel* / Dispozitiv simulând impedanţa mecanică prezentată de apofiza mastoidă umană medie pe care pot fi aplicate vibratoarele cu conducţie osoasă, permiţând etalonarea acestora.

mastoid simulator ⇒ mastoid artificial

material de protecţie / *protective material* / *matériau protecteur* / Substanţă utilizată pentru atenuarea radiaţiilor ionizante în vederea reducerii la minimum a expunerii, a dozei absorbite sau a echivalentului dozei.

material echivalent cu aerul / *air-equivalent material* / *matériau équivalent à l'air* / Material utilizat în dozimetria fotonică pentru fabricarea camerelor de ionizare, cu o compoziţie atomică permiţând realizarea echilibrului electronic al particulelor încărcate la interfaţa material/aer.

material echivalent ţesutului celular / *tissue equivalent material* / *substance équivalente au tissu* / Substanţă cu o compoziţie atomică permiţând absorbţia şi difuziunea unei radiaţii date în acelaşi mod cu un ţesut biologic determinat, oricare ar fi energia acestei radiaţii.

material radioactiv / *radioactive material* / *matériau radioactif* / Material cu una sau mai multe părţi componente radioactive. Notă: În scopuri particulare, ca de exemplu pentru reglementări, acest termen poate fi restrâns la cazurile când activitatea radioactivă specifică depăşeşte anumite valoari dinainte stabilite.

mănuşi de cauciuc cu plumb / *lead rubber gloves* / *gants en caoutchouc au plomb* / Mănuşi conţinând cauciuc cu plumb, ca material protector.

mănuşi de protecţie / *protective gloves* / *gants protecteurs* / Mănuşi confecţionate din materiale absorbante, utilizate pentru reducerea expunerii la radiaţii sau pentru evitarea contaminării pielii mâinilor.

mărime de influenţă (a unui aparat de măsurare) / *influence quantity (of a measuring instrument)* / *grandeur d'influence (d'un instrument de mesurage)* / Mărime, în general exterioară instrumentului de măsură, care poate afecta performanţele acestuia.

mărime de radiaţie / *radiation quantity* / *grandeur liée au rayonnement* / Mărime caracteristică unei anumite radiaţii şi care poate fi măsurată. Astfel densitatea de flux (de particule) este o mărime de radiaţie, dar duritatea nu este.

mărime stocastică / *stochastic quantity* / *grandeur stochastique* / Mărime a cărei valoare este subiect al fluctuaţiilor statistice. Notă: Media unei mărimi stocastice este o mărime nestocastică.

mărire centrală / *central magnification* / *grandissement au centre* / Raportul dintre lungimea imaginii unui dispozitiv de încercare, în planul de ieşire optică, şi lungimea dispozitivului plasat simetric faţă de axa de simetrie a unui intensificator de imagine radiologică.

mărire integrală / *integral magnification* / *grandissement intégral* / Raportul dintre lungimea imaginii unui dispozitiv de încercare, în planul de ieşire optică, şi lungimea variabilă a dispozitivului plasat simetric faţă de axa de simetrie a unui intensificator de imagine radiologică. Este exprimat în funcţie de lungimea dispozitivului de încercare.

mărire locală / *local magnification* / *grandissement local* / Raportul dintre lungimea imaginii unui dispozitiv de încercare, în planul de ieşire optică, şi lungimea dispozitivului plasat simetric faţă de punctul considerat şi orientat după o direcţie radială trecând prin axa de simetrie a unui intensificator de imagine radiologică.

Scanned with OKEN Scanner

Este exprimat în funcţie de distanţa punct-axă de simetrie.

măsurător al energiei alfa potenţiale / *potential alpha energy meter* / *mesureur d'énergie alpha potentielle* / Radiometru măsurând cantitatea totală de energie eliberată a particulelor alfa, în mod normal în aer, de descendenţii radonului cu viaţă scurtă.

măsurător de doză de ionizare ⇒ radio-exponometru

măsurător de doză debit ⇒ debitmetru de doză absorbită

măsurător de doză debit de ionizare ⇒ debitmetru de expunere

măsurător de radiaţii ⇒ radiometru

mCδ ⇒ milicurie distrus

mCh ⇒ milicurie oră

mecanism de ceasornic ⇒ regulator de timp

mecanism de transfer al sursei / *source drive mechanism* / *mécanisme de transfert de source* / Într-un aparat cu proiecţie a sursei telecomandată, mecanism deplasînd una sau mai multe surse radioactive ecranate în exteriorul şi în interiorul unui recipient de stocare.

medicină nucleară / *nuclear medicine* / *médecine nucléaire* / Domeniu al medicinei utilizând radionuclizii pentru diagnostic sau terapeutică.

megavolt-röntgenterapie [învechit] / *megavolt-roentgen-therapy [deprecated]* / *mégavolt-röntgen thérapie [déconseillé]* / Röntgenterapie utilizând radiaţii emise la mai multe mii de kV.

memorizare a imaginilor / *continued display* / *mémorisation d'images* / Într-un echipament cu radiaţii X, regimul intermitent în care imaginea radiologică este înregistrată şi afişată până la înlocuirea sa de următoarea.

mezon η / *muon <η>* / *muon <η>* / Particulă elementară încărcată, cu viaţă scurtă, a cărei masă se situează între cea a electronului şi cea a protonului.

mgh ⇒ miligram oră

microarzător cu plasmă [în electrobiologie] / *plasma microtorch [in electrobiology]* / *microtorche à plasma [en électrobiologie]* / Aparat chirurgical utilizat pentru producerea fuziunii ţesuturilor dure sau a volatilizării celor moi pe o suprafaţă extrem de redusă, prin intermediul unei plasme generate electric. Notă: Plasma este generată între doi electrozi fini, ventilaţi şi alimentaţi în curent de înaltă frecvenţă.

microdozimetrie / *microdosimetry* / *microdosimétrie* / Investigaţie experimentală sau teoretică a microdistribuţiei energiei absorbite, în special într-o substanţă biologică.

microradiografie / *microradiography* / *microradiographie* / Radiografie a unor obiecte de mici dimensiuni sau de structură fină, în vederea unei ulterioare măriri optice a radiogramei.

microtron / *microtron* / *microtron* / Accelerator de electroni în care aceştia sunt ghidaţi pe orbite circulare cu raze crescătoare tangente între ele, sub influenţa unui câmp magnetic constant şi acceleraţi la începutul fiecărei orbite prin traversarea unui rezonator cu cavitate conţinând un câmp electric de frecvenţă radioelectrică.

miliamper-secundă / *milliampere second* / *milliampère-seconde* / Unitate de cantitate de electricitate egală cu 1 mC. Notă: Această unitate este curent utilizată pentru măsurarea produsului dintre curentul anodic mediu al unui tub de radiaţii X şi timpul de expunere, în particular în radiografie.

milicurie distrus / *millicurie destroyed* / *millicurie détruit* / Măsură a activităţii totale pentru un timp infinit a unei cantităţi date dintr-un radionuclid exprimată în milicurie. Acest mCδ era, la origine, definit şi utilizat numai pentru radon, pentru care 1 mCδ pentru 1 mC de radon este aproximativ 13 204 mgh (de radiu).

milicurie distrus la 1 cm [Wilson] / *millicurie destroyed at 1 cm [Wilson]* / *millicurie détruit à 1 cm [Wilson]* / Unitate

a dozei de expunere pentru radiaţiile gama ale radiului sau radonului incluse într-o anvelopă filtrantă de 0,5 mm de platină. Debitul dozei de expunere al unui mg de radiu cu un astfel de filtru fiind de aproximativ 8,3 r/oră la 1 cm, 1 mCδ la 1 cm reprezintă 132,4·8,3 = 1 099 r.

milicurie-oră / *millicurie hour* / *millicurie-heure* / Unitate a numărului de dezintegrări. Un mCh corespunde la: $3,6 \cdot 3,7 \cdot 10^{10}$ dezintegrări.

miligram-oră / *milligram hour* / *milligramme-heure* / Produsul dintre masă, exprimată în miligrame de radiu (în echilibru cu produsele sale şi inclus în 0,5 mm de platină), şi timpul exprimat în ore.

mişcare proprie / *background (of a device)* / *mouvement propre* / Rata de numărare în absenţa radiaţiei pe care detectorul cu descărcare în gaz trebuie să o măsoare.

miuon ⇒ mezon η

moale, 1[radiaţie] / *soft, 1[radiation]* / *mou, 1[rayonnement]* / Radiaţie cu putere de penetraţie redusă.

moale, 2[tub de radiaţii X] / *soft, 2[X-ray tube]* / *mou, 2[tube radiogène]* / Tub de radiaţii X sau redresor cu vid relativ redus.

mobilitate (a unui purtător de sarcină) / *mobility (of a charged particle)* / *mobilité (d'une particule chargée)* / Raportul dintre viteza medie pe direcţia unui câmp electric a unei particule încărcate şi intensitatea acestui câmp, într-un mediu dat.

mobilitate electroforetică / *electrophoretic mobility* / *mobilité électrophorétique* / În electroforeză, raportul dintre viteza rezultantă şi câmpul electric aplicat unei particule sau molecule încărcate.

mod de explorare / *scanning mode* / *mode explorateur* / Mod de funcţionare al unui sistem care implică o secvenţă de impulsuri ultrasonice conducând la linii de explorare ultrasonice neurmând acelaşi parcurs acustic. Notă: Secvenţa de impulsuri nu este în mod necesar compusă din impulsuri identice, ca în sistemele cu zone focale multiple.

mod de iniţializare / *initialization mode* / *mode d'initialisation* / Stare definită a unui sistem corespunzând modului de operare şi reglajelor sistemului la iniţializarea unei noi proceduri pentru un pacient.

mod de operare combinat / *combined-operating mode* / *mode opératoire combiné* / Mod de funcţionare al unui sistem combinând mai mult decât un mod de operare discret. Exemple: modul B în timp real combinat cu modul M (B + M), modul rB în timp real combinat cu Doppler pulsat (B + D), modul M culoare (cM), modul B în timp real combinat cu modul M şi Doppler pulsat (B + M + D), modul B în timp real combinat cu Doppler cu derulare în timp real (B + rD), adică derularea în care diferitele tipuri de impulsuri acustice sunt utilizate pentru producerea informaţiei Doppler şi a informaţiei de compoziţie a imaginii.

mod de operare discret / *discrete-operating mode* / *mode opératoire discret* / Mod de funcţionare al unui aparat de diagnostic cu energie ultrasonoră în care scopul excitării traductorului sau al grupului de elemente traductoare ultrasonice îl reprezintă aplicarea unei singure metodologii de diagnostic. Exemple: modurile A, M, B static (sB), B în timp real (B), Doppler cw (cwD), Doppler pulsat (D), Doppler cu derulare statică (sD) şi Doppler cu derulare în timp real (rD), utilizând un singur tip de impuls acustic.

mod de stabilire / *power-up mode* / *mode d'établissement* / Stare definită a unui sistem corespunzătoare modului de funcţionare şi reglajelor sistemelor stabilite automat când energia este furnizată circuitului sistemului pentru prima dată. Dacă starea definită depinde de utilizator, aceasta se referă la modul de stabilire "neaplicabil" (n/a). Notă: Starea definită este în mod normal unul dintre modurile discrete sau combinate.

mod inclusiv / *inclusive mode* / *mode inclusiv* / Mod de operare combinat având

Scanned with OKEN Scanner

nivele de emisiune acustică (p_- şi I_{spta}) inferioare celor corespunzătoare unui mod de operare discret specificat.

mod neexplorator / *non-scanning mode* / *mode non explorateur* / Mod de funcţionare a unui sistem implicând o secvenţă de impulsuri ultrasonore dând loc unor linii de explorare ultrasonice cu acelaşi parcurs acustic. Notă: Secvenţa impulsurilor nu este în mod necesar compusă din impulsuri identice ca, de exemplu, în sistemele cu zone focale multiple.

modul fişabil / *plug-in module* / *module enfichable* / Parte a unui aparat constituind un ansamblu modular, destinat a fi conectat electric printr-un dispozitiv tip fişă şi a fi inserat sau retras de utilizator.

monitor atmosferic continuu / *continuous air monitor* / *moniteur atmosphérique en continu* / Monitor de contaminare a aerului în care filtrul defilează în faţa detectoarelor încorporate, permiţând o măsurare continuă a contaminării.

monitor beta-gama tip portal / *beta-gamma doorway monitor* / *portique bêta-gamma* / Monitor conţinând detectoare plasate pe un portal care măsoară rata de emisiune a contaminării beta sau gama a persoanelor sau obiectelor carè traversează portalul.

monitor cardiac / *(cardiac) monitor* / *moniteur (cardiaque)* / Parte a unui monitor-defibrilator prezentând o afişare vizibilă a activităţii inimii pacientului.

monitor de contaminare a aerului / *radioactive air cotamination monitor* / *moniteur de contamination de l'air (radioactif)* / Monitor destinat măsurării şi controlului emisiunii radioactive volumice, într-un interval de timp dat, a pulberilor, particulelor, aerosolilor, vaporilor sau gazelor în aer. Exemple: monitorul de contaminare a aerului cu iod, monitorul de contaminare a aerului cu carbon 14.

monitor de contaminare a mediului (de aerosoli radioactivi) / *environmental radioactive aerosol monitor* / *moniteur d'aérosols radioactifs de l'environnement* / Monitor de aerosoli radioactivi utilizat pentru măsurarea continuă a emisiunii radioactive a aerosolilor aerului ambiant, într-un interval de timp dat.

monitor de contaminare alfa-beta de suprafaţă / *alpha-beta surface contamination monitor* / *moniteur de contamination alpha-bêta de surface* / Contaminometru dotat cu dispozitivele necesare avertizării printr-un semnal direct perceptibil (în general optic sau auditiv) că activitatea alfa-beta de suprafaţă asociată contaminării suprafeţei examinate depăşeşte o valoare predeterminată reglabilă sau nu este cuprinsă între limite predeterminate reglabile.

monitor de contaminare alfa de suprafaţă / *alpha surface contamination monitor* / *moniteur de contamination alpha de surface* / Contaminometru dotat cu dispozitivele necesare avertizării printr-un semnal direct perceptibil (în general optic sau acustic) că activitatea alfa de suprafaţă asociată contaminării suprafeţei examinate depăşeşte o valoare predeterminată reglabilă sau nu este cuprinsă între limite predeterminate reglabile.

monitor de contaminare alfa pentru mâini / *alpha hand contamination monitor* / *moniteur de contamination alpha pour les mains* / Ansamblu destinat măsurării contaminării mâinilor de emiţători de radiaţii alfa, dotat cu un indicator de depăşire a unui nivel predeterminat al contaminării.

monitor de contaminare beta de suprafaţă / *beta surface contamination monitor* / *moniteur de contamination bêta de surface* / Contaminometru dotat cu dispozitivele necesare avertizării printr-un semnal direct perceptibil (în general optic sau acustic) că activitatea beta de suprafaţă asociată contaminării suprafeţei examinate depăşeşte o valoare predeterminată sau nu este cuprinsă între limite predeterminate reglabile.

Scanned with OKEN Scanner

monitor de contaminare beta pentru mâini / *beta hand contamination monitor* / *moniteur de contamination bêta pour les mains* / Ansamblu destinat măsurării contaminării mâinilor de emiţători de radiaţii beta, dotat cu un indicator de depăşire a unui nivel predeterminat al contaminării.

monitor de contaminare de aerosoli radioactivi / *radioactive aerosol contamination monitor* / *moniteur d'aérosols radioactifs* / Monitor de contaminare a aerului utilizând dispozitive de preluare şi măsurare a aerosolilor.

monitor de contaminare de suprafaţă / *radioactive surface contamination monitor* / *moniteur de contamination (radioactive)* / Monitor destinat determinării contaminării radioactive a unui obiect prin măsurarea şi controlul ratei de emisiune radioactivă a suprafeţei sale. Exemplu: monitorul de contaminare pentru lenjerie şi haine de lucru, monitorul de contaminare de suprafaţă a solului.

monitor de contaminare externă a suprafeţei corpului uman / *external contamination monitor on the surface of the body* / *moniteur de contamination externe de la surface du corps humain* / Monitor măsurând emisiunea radioactivă, într-un interval de timp dat, a suprafeţei corpului uman.

monitor de contaminare (radioactivă) / *contamination monitor* / *moniteur de contamination* / Monitor destinat a determina dacă activitatea legată de contaminare este superioară sau inferioară unei limite predetermiante.

monitor de criticitate / *critically accident (risk) monitor* / *moniteur (du risque) d'accident de criticité* / Monitor destinat măsurării unei mărimi legate de un posibil accident de criticitate.

monitor de debit al dozei / *dose rate monitor* / *moniteur de débit de dose* / Ansamblu îndeplinind simultan funcţiile unui debitmetru al dozei şi ale unui ansamblu de alarmă al debitului dozei.

monitor de debit al expunerii / *exposure rate monitor* / *moniteur de débit d'exposition* / Ansamblu îndeplinind simultan funcţiile debitmetrului de expunere şi ale indicatorului de debit al expunerii.

monitor de densitate a fluxului de particule / *particle fluence rate monitor* / *moniteur de débit de fluence de particules* / Monitor destinat măsurării mărimii densităţii fluxului de particule, dotat cu mijloace de avertizare perceptibilă a depăşirii de aceasta a unei valori predeterminate sau a situării în exteriorul unor limite predeterminate a valorii măsurate.

monitor de echivalent al dozei / *dose equivalent monitor* / *moniteur d'équivalent de dose* / Monitor destinat evaluării şi controlului mărimii echivalentului dozei.

monitor de efluenţi gazoşi / *gaseous effluent monitor* / *moniteur d'effluents gazeux* / Echipament destinat supravagherii continue a radioactivităţii efluenţilor gazoşi.

monitor de efluenţi lichizi / *liquid effluent monitor* / *moniteur d'effluents liquides* / Echipament destinat măsurării continue a radioactivităţii efluenţilor lichizi descărcaţi în mediul înconjurător.

monitor de energie alfa potenţială / *potential alpha energy monitor* / *moniteur d'énergie alpha potentielle* / Monitor măsurând cantitatea totală de energie eliberată a particulelor alfa, în mod normal în aer, de descendenţii cu viaţă scurtă ai radonului.

monitor de expunere (la radiaţii) / *(radiation) exposure monitor* / *moniteur d'exposition (de rayonnement)* / Monitor de radiaţii destinat măsurării şi controlului mărimii expunerii la radiaţii.

monitor de prelevare / *sampling monitor* / *moniteur de prélèvement* / Monitor conţinând un prelevator destinat efectuării unei prelevări într-un interval de timp prereglat, declanşat la depăşirea valorii prereglate de

Scanned with OKEN Scanner

către rata emisiunii radioactive a eşantionului.

monitor (de radiaţie) / *(radiation) monitor / moniteur (de rayonnement)* / Ansamblu având simultan funcţiile unui radiometru şi ale unui avertizor pentru o mărime de radiaţie ionizantă situată în afara unui domeniu de variaţie predeterminat.

monitor-defibrilator (cardiac) / *(cardiac) defibrillator-monitor / moniteur-défibrillateur (cardiaque)* / Combinaţie alcătuită dintr-un defibrilator şi un monitor cardiac în care semnalul de supraveghere EEG poate fi preluat prin intermediul electrozilor de defibrilare externi, putând conţine în plus şi electrozi separaţi de supraveghere.

monitor pentru mâini şi/sau picioare / *hand-and-foot monitor / chiropodoradiamètre* / Ansamblu destinat detectarii, măsurării şi furnizării unei semnalizări sonore sau vizuale a contaminării mâinilor (sau mănuşilor) şi picioarelor (sau a încălţămintei) în particular ale persoanelor lucrând într-un amplasament susceptibil de a fi contaminat (sau traversându-l).

monitor portativ de debit al expunerii / *portable exposure rate monitor / moniteur de débit d'exposition portatif* / Debitmetru de expunere portativ căruia îi sunt adăugate dispozitivele necesare avertizării prin apariţia unui semnal direct perceptibil, în general optic sau acustic, a depăşirii de către debitul expunerii datorat radiaţiilor X sau gama a unei valori predeterminate reglabile ori a ieşirii acestuia din intervalul cuprins între două limite predeterminate reglabile.

monitorizare (pentru radioprotecţie) ⇒ supraveghere (pentru radioprotecţie)

mulaj (de radiu) / *moulage / moulage (de radium)* / Amprenta unei suprafeţe sau a unei cavităţi purtând surse radioactive în scopuri terapeutice.

mulaj (pasiv) ⇒ bolus

multiplicare în gaz / *gas multiplication / multiplication dans le gaz* / Proces prin care, sub acţiunea unui câmp electric suficient de intens, perechile de ioni produse într-un gaz de radiaţia incidentă generează perechi suplimentare de ioni.

multiplicator de scară ⇒ factor de scară

multiplicator electronic / *electron multiplier / multiplicateur d'électrons* / Grup de dinode supuse la potenţiale crescătoare într-o incintă vidată, prin intermediul cărora un curent electronic este amplificat prin emisiuni secundare în cascadă.

mutaţie / *mutation / mutation* / Variaţie bruscă şi ereditară a elementelor genetice ale unui organism.

Scanned with OKEN Scanner

N

neizocentric / *non-isocentric* / *non isocentrique* / Utilizat în combinaţie cu tehnici sau echipamente radiologice, termenul se referă la condiţiile în care un izocentru este neutilizat sau absent.

neliniaritate (a unui dozimetru cu cameră cu ionizare) / *non-linearity (of a dosimeter with ionization chamber)* / *non-linéarité (d'un dosimètre à chambre d'ionisation)* / O valoare citită M este considerată ca referinţă, fiind acea valoare citită pentru care factorul de etalonare în radiaţie este determinat pentru aparat; semnalul de intrare Q, necesar pentru a conduce această valoare citită de referinţă, este măsurat. Pentru o altă valoare citită m produsă de un semnal la intrare q, devierea de liniaritate procentuală se exprimă prin $10(mQ / Mq - 1)$. Pentru ansamblul de măsurare al unui expozimetru, semnalul de intrare este sarcina electrică, iar pentru un ansamblu de măsurare al unui debitmetru de expunere, curentul electric.

neliniaritate (a unui sistem amplificator de impulsuri) / *non-linearity (of a pulse-amplifying system)* / *non-linéarité (d'un système amplificateur d'impulsions)* / Distorsiune datorată unei devieri de la relaţia liniară dorită dintre măsurile determinate de amplitudinile impulsurilor la ieşire şi la intrare ale unui sistem sau dispozitiv.

neliniaritate integrală (a unui analizor de amplitudine multicanal) / *integral non-linearity (of a multichannel amplitude analyser)* / *non-linéarité intégrale (d'un analyseur d'amplitude multicanal)* / 1. Abatere procentuală a răspunsului liniar, în raport cu amplitudinea semnalului de ieşire maxim. 2. Abatere procentuală a relaţiei liniare dintre amplitudinea impulsurilor şi canal, divizată prin canalul maxim într-un analizor de impulsuri multicanal.

neuniformitate a răspunsului / *non-uniformity of response* / *non-uniformité de la réponse* / Într-un dispozitiv de formare a imaginii cu radionuclizi, diferenţa de rate de numărare dintre două mici suprafeţe de dimensiuni specifice aparţinând suprafaţei utile a detectorului, când se utilizează o sursă uniformă plană, paralelă cu faţa detectorului şi de dimensiuni mai mari decât suprafaţa de intrare a acestui detector.

neuroelectricitate / *neuroelectricity* / *neuroélectricité* / Orice potenţial electric menţinut sau curent produs în sistemul nervos.

neurograf / *neurograph* / *neurographe* / Aparat permiţând obţinerea unei neurograme.

neurografie / *neurography* / *neurographie* / Tehnică de investigaţie a activităţii electrice a nervilor, bazată pe înregistrarea şi interpretarea neurogramei.

neurogramă / *neurogram* / *neurogramme* / Înregistrare grafică a variaţiilor în funcţie de timp ale funcţiilor electrice legate de activitatea electrică a unui nerv sau a unui grup de nervi.

neuron / *neuron* / *neurone* / 1. Unitatea structurală şi funcţională fundamentală a sistemului nervos, constituită dintr-un corp celular protoplasmatic conţinând un nucleu şi din prelungiri protoplasmatice specializate. 2. Una din benzile filamentoase ale ţesutului nervos constituite din axoni şi dendrite dotate cu învelişuri protectoare şi ţesuturi de susţinere, conectând porţiuni ale

Scanned with OKEN Scanner

sistemului nervos cu alte organe şi conducând impulsurile nervoase.

neuron aferent / *sensory neuron* / *neurone sensoriel* / Neuron conducând influxurile nervoase de la receptorii senzoriali sau de la alte organe către centrii nervoşi.

neuron eferent / *efferent neuron* / *neurone efférent* / Neuron conducând influxurile nervoase de la centrii nervoşi către organele eferente.

neuron motor / *motor neuron* / *motoneurone* / Neuron eferent terminat pe o celulă musculară.

neutrino / *neutrino* / *neutrino* / Particulă elementară, cu sarcină nulă, cu spin 1/2 şi cu masă de repaus nulă sau inferioară unei miimi din cea a electronului.

neutron / *neutron* / *neutron* / Particulă fără sarcină electrică cu masă de repaus aproximativ egală cu $1{,}67493 \cdot 10^{-27}$ kg şi a cărei viaţă medie în stare liberă pentru dezintegrare beta este de cca. 1 108 s.

neutron intermediar / *intermediate neutron* / *neutron intermédiaire* / Neutron cu energia cinetică cuprinsă între energiile neutronilor lenţi şi cele ale neutronilor rapizi. Notă: Această valoare este frecvent fixată între 1 eV şi 0,1 MeV.

neutron lent / *slow neutron* / *neutron lent* / Neutron cu energia cinetică inferioară unei anumite valori specificate. Notă: Valoarea aceasta este frecvent fixată la 1 eV.

neutron rapid / *fast neutron* / *neutron rapide* / Neutron cu energia cinetică superioară unei anumite valori specificate. Notă: Valoarea aceasta este frecvent fixată la 0,1 MeV.

neutron termic / *thermal neutron* / *neutron thermique* / Neutron în echilibru termic cu mediul înconjurător.

nistagmus / *nystagmus* / *nystagmus* / Mişcare oscilatorie involuntară a globului ocular. Notă: Nistagmus-ul poate fi spontan sau provocat, congenital sau dobândit. Mişcarea poate fi liniară sau rotativă.

nivel al forţei (alternative) / *(alternating) force level* / *niveau de (la) force (alternative)* / Multiplicarea cu 20 a raportului dintre valoarea eficace a forţei care transmite vibraţia la o valoare de referinţă egală cu 1 μN. Unitatea de măsură este decibelul (dB).

nivel al impedanţei mecanice / *mechanical impedance level* / *niveau d'impédance mécanique* / Logaritmul zecimal, multiplicat cu 20, al raportului dintre modulul impedanţei mecanice şi o valoare de referinţă egală cu 1 Ns/m. Unitatea de măsură este decibelul (dB).

nivel al sensibilităţii / *sensitivity level* / *niveau d'efficacité* / Logaritmul zecimal, multiplicat cu 20, al raportului dintre eficacitatea unui cuplor mecanic, definită ca tensiunea de ieşire în volţi pentru o forţă alternativă aplicată, exprimată în newtoni, şi eficacitatea de referinţă egală cu 1 V/N. Unitatatea de măsură este decibelul (dB).

nivel de contaminare convenţional adevărat / *conventionally-true contamination level* / *niveau de contamination conventionnellement vrai* / Evaluarea cea mai apropiată posibil de valoarea adevărată a contaminării de suprafaţă.

(nivel de) zgomot echivalent raportat la intrare / *equivalent noise referred to the input* / *bruit équivalent ramené à l'entrée* / Valoarea zgomotului la intrare care ar produce acelaşi zgomot la ieşire ca şi sursa reală de zgomot.

nod Ranvier / *node of Ranvier* / *noeud de Ranvier* / Constricţie în învelişul mielinic al unei fibre nervoase de calibru mare.

nor de ioni / *ion cluster* / *nuage d'ions* / Grup de ioni strâns legaţi de-a lungul sau în proximitatea traiectoriei unei particule ionizante.

nor ionic ⇒ nor de ioni

nucleid ⇒ nuclid

nucleon / *nucleon* / *nucléon* / Termen desemnând unul dintre constituenţii nucleului atomic: protonul sau neutronul.

Scanned with OKEN Scanner

nucleu (atomic) / *(atomic) nucleus* / *noyau (atomique)* / Partea centrală, încărcată pozitiv, a unui atom. Notă: Protonul şi neutronul, având spinul 1/2, au aproximativ aceeaşi masă de repaus şi se pot transforma unul într-altul prin interacţiuni slabe.

nuclid / *nuclide* / *nucléide* / Specie atomică ce se caracterizează prin numărul său de masă şi numărul său atomic. Notă: Un nuclid poate fi de asemenea caracterizat prin starea sa energetică nucleară, dacă viaţa sa medie în acestă stare este suficient de lungă pentru a fi observată.

nuclid radioactiv ⇒ radionuclid

număr atomic <*Z*> / *atomic number* <*Z*> / *numéro atomique* <*Z*> / Numărul de protoni ai unui nucleu atomic .

număr atomic echivalent / *effective atomic number* / *numéro atomique équivalent* / Număr evaluat pe baza numerelor atomice ale atomilor unui compus chimic sau ai unui amestec şi în funcţie de numerele caracterizând compoziţia unei astfel de substanţe. Numărul atomic echivalent reprezintă elementul cu care radiaţia interacţionează similar cu modul în care ar interacţiona cu compusul chimic sau cu amestecul de substanţe.

număr de lame pe centimetru / *strips per centimetre* / *nombre de lames par centimètre* / Pentru o grilă liniară, numărul de lame absorbante pe centimetru.

număr de masă <*A*> / *mass number (of a nucleus)* <*A*> / *nombre de masse (d'un noyau)* <*A*> / Numărul de nucleoni ai unui nucleu atomic.

număr de serie (al unui aparat) / *serial number (of an equipment)* / *numéro de série (d'un appareil)* / Număr şi/sau alt simbol utilizat pentru identificarea unui specimen individual dintr-un anumit tip (model) de echipament.

număr volumic de perechi de ioni / *volume ion density [ion pairs]* / *nombre volumique de paires d'ions* / Numărul de perechi de ioni în unitatea de volum. Notă: Un ion pozitiv şi un electron sunt consideraţi ca o pereche de ioni.

numărător / *scaler* / *échelle de comptage* / Aparat făcând parte dintr-un ansamblu de numărare, utilizat pentru măsurarea numărului de impulsuri electrice pe o durată determinată.

numărător de scintilaţii ⇒ ansamblu de numărare a scintilaţiilor

numărător diferenţial / *difference scaler* / *échelle de comptage à différence* / Numărător cu două intrări adăugând o unitate conţinutului său, pentru fiecare impuls primit la una din intrări şi scăzând o unitate din conţinutul său pentru fiecare impuls primit la cealaltă intrare.

numărător global de corp ⇒ radiometru de corp uman

numărător reversibil / *reversible scaler* / *échelle de comptage réversible* / Numărător cu o singură intrare adăugând sau scăzând o unitate conţinutului său, conform poziţiei unui organ de comandă, pentru fiecare impuls primit.

numărul lui Avogadro <N_A> / *Avogadro's constant* <N_A> / *constante d'Avogadro* <N_A> / Numărul de entităţi elementare într-un mol de substanţă, aproximativ egal cu $60\,221 \cdot 10^n$ mol, $n = 23$.

Scanned with OKEN Scanner

obturator (al unui echipament radiologic) / *shutter (of a radiological equipment)* / *obturateur (d'un équipement radiologique)* / Într-un echipament radiologic, dispozitiv servind deschiderii sau închiderii ferestrei ori deplasării sursei de radiaţii pentru a permite sau a împiedica trecerea fasciculului de radiaţii.

opacitate (a unui film) / *opacity (of a film)* / *opacité (d'un film)* / Raportul dintre fluxul luminos incident şi cel transmis.

operator / *operator* / *opérateur* / Persoană utilizând un echipament cu sau fără ajutorul unui asistent, efectuând controlul unora sau a totalităţii funcţiilor echipamentului în prezenţa sa.

operator (al unui echipament electromedical) / *operator (of a medical electrical equipment)* / *opérateur (d'un appareil électromédical)* / Persoană utilizând un aparat electromedical fără ajutorul unui asistent, controlând parţial sau total funcţiile aparatului în prezenţa sa.

oprire fascicul / *beam-off* / *arrêt faisceau* / Condiţia în care sursa de radiaţii este complet blindată şi într-o poziţie făcând posibilă blocarea.

organ critic / *critical organ [obsolescent]* / *organe critique* / Organ al unui sistem biologic pentru care consecinţele expunerii la o radiaţie determinată sau la o absorbţie de radionuclid sunt cele mai grave.

organ hematopoetic / *blood forming organ* / *organe hématopoïétique* / Organ care formează celulele sangvine ca, de exemplu, măduva osoasă, ţesuturile limfoide şi splina.

orificiu de admisie / *common gas outlet* / *orifice d'admission* / Parte a aparatului prin care este livrat sistemului respirator amestecul furnizat de aparatul de anestezie.

ortoradioscopie / *orthodiagraphy* / *orthoradioscopie* / Tehnică constând în trasarea punct cu punct a imaginii radioscopice, în general a inimii, fără mărire apreciabilă, imaginea obţinută numindu-se ortoradiogramă.

osivibrator ⇒ vibrator cu conducţie osoasă

osteofon ⇒ vibrator cu conducţie osoasă.

Scanned with OKEN Scanner

pacient / *patient* / *patient* / Orice organism viu (persoană umană sau animal) supus unei investigații medicale sau unui tratament medical.

pacient [în radioprotecție] / *patient [in radiation protection]* / *patient [en radioprotection]* / În radioprotecție, peroană expusă radiațiilor ionizante în scopuri medicale.

palier (al curbei caracteristice a unui contor Geiger-Müller) / *plateau (of the characteristic curve of a counter tube)* / *palier [de la caractéristique d'un tube compteur]* / Porțiune a curbei caracteristice a unui detector Geiger-Müller pentru care rata de numărare este practic independentă de tensiunea aplicată.

panou de protecție / *structural protective barrier* / *cloison de protection* / Ecran protector constituit din elemente de construcție fixe, de exemplu pereții.

panou de protecție mobil / *portable barrier* / *cloison mobile* / Ecran mobil transportabil, constituit din materiale destinate reducerii expunerii la radiații.

panou din cauciuc cu plumb / *lead rubber apron* / *tablier en caoutchouc au plomb* / Paravan protector din cauciuc cu plumb, putând fi ori un apărător suspendat de ecranul fluorescent al unui generator de radiații X orizontal sau vertical, ori o îmbrăcăminte purtată de manipulator.

pantă a palierului / *plateau (relative) slope* / *pente du palier* / Pantă a palierului exprimată în procente ale variației ratei de numărare pentru o variație de 100 V a tensiunii aplicate.

parametri de funcționare (ai unui echipament electromedical) / *operating factors (of an electrical equipment for medical use)* / *régime (d'un appareil électrique à usage médical)* / Ansamblul valorilor electrice, termice și mecanice caracterizând funcționarea unei mașini, a unui aparat sau a unei rețele de alimentare, la un moment dat.

parametru de expunere / *loading factor* / *paramètre de charge* / Parametru având o influență asupra expunerii unui tub de radiații X ca, de exemplu, curentul anodic al tubului de radiații X, durata expunerii acestuia, puterea anodică de echilibru termic, tensiunea de accelerare, raportul de oscilație al acesteia etc.

parametru de tratament / *treatment parameter* / *paramètre de traitement* / Factor descriind un anumit aspect al iradierii unui pacient pe durata unei radioterapii ca, de exemplu, energia radiației, doza absorbită, durata tratamentului.

paravan anti-X ⇒ ecran protector [barieră de protecție]

paravan de protecție / *protective apron* / *tablier protecteur* / Folie de material absorbind în mod eficient radiațiile ionizante, confecționată în mod obișnuit din cauciuc cu plumb.

parcurs practic / *practical range* / *parcours pratique* / Pentru radiația electronică, profunzime într-o fantomă cu suprafața la distanța normală de tratament pentru care extrapolarea părții descendente a pantei maxime a curbei distribuției dozei absorbite în lungul axei fasciculului taie extrapolarea cozii distribuției dozei absorbite în profunzime pe curbele doză-profunzime.

parte anterioară a colimatorului / *collimator front face* / *face avant du collimateur* / Suprafața colimatorului cea mai apropiată de obiect.

Scanned with OKEN Scanner

parte aplicată / *applied part* / *partie appliquée* / Totalitate a părţilor echipamentelor, inclusiv conductoarele pentru pacient, destinate stabilirii unui contact intenţionat cu pacientul de examinat sau de tratat. În standardele sau normele tehnice de produs se vor specifica părţile în contact cu utilizatorul care trebuie considerate ca părţi aplicate. O parte aplicată izolată (flotantă), aşa cum este ea văzută dinspre pacient, se prelungeşte spre aparat până în punctul sau punctele unde este realizată izolaţia prescrisă şi/sau impedanţa de protecţie prescrisă.

parte aplicată (a unui aparat de anestezie) / *applied part (of an anaesthetic machine)* / *partie appliquée (d'un appareil d'anesthésie)* / Partea aplicată conţine orificiul (orificiile) de admisie şi alte părţi ale aparatului de anestezie destinate a fi conectate pacientului sau sistemului respirator.

parte aplicată (a unui aparat de electrochirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă) / *applied part (of a high-frequency surgical equipment)* / *partie appliquée (d'un appareil d'électrochirurgie à courant haute fréquence)* / Circuitul de ieşire al aparatului de electrochirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă conţinând electrozii activ, neutru şi bipolar.

parte aplicată (a unui aparat de terapie cu microunde) / *applied part (of a microwave therapy equipment)* / *partie appliquée (d'un appareil de thérapie à micro-ondes)* / Părţile accesibile ale aplicatorului unui aparat de terapie cu microunde, ale cablurilor sau ghidurilor de unde asociate, cu conectoarele acestora.

parte aplicată (a unui aparat de terapie cu ultrasunete) / *applied part (of ultrasonic therapy equipment)* / *partie appliquée (d'un appareil à ultrasons pour thérapie)* / Suprafaţa de emisiune şi alte părţi accesibile ale traductorului unui aparat de terapie cu ultrasunete, inclusiv adaptorul.

parte aplicată (a unui aparat de terapie cu unde scurte) / *applied part (of short-wave therapy equipment)* / *partie appliquée (d'un appareil de thérapie à ondes courtes)* / Părţile accesibile ale aplicatorului unui aparat de terapie cu unde scurte şi ale cablurilor asociate acestora.

parte aplicată (a unui aparat de terapie prin electroşoc) / *applied part (of an electroconvulsive therapy equipment)* / *partie appliquée (d'un appareil de thérapie par électroconvulsions)* / Electrozii aparatului de terapie prin electroşoc împreună cu toate părţile conectate acestora.

parte aplicată (a unui defibrilator) / *applied part (of a defibrillator)* / *partie appliquée (d'un défibrillateur)* / Partea aplicată a unui defibrilator cardiac conţine electrozii de defibrilare, electrozii separaţi de supraveghere şi toate părţile conectate electric la aceştia.

parte aplicată (a unui dozimetru) / *applied part (of a dosimeter)* / *partie appliquée (d'un dosimètre)* / Parte a unui dozimetru, detectorul de radiaţii (de exemplu, ansamblul de cameră) cu toate capacele de protecţie prevăzute de constructor şi destinat contactului fizic (fără contact electric) cu pacientul, pentru o utilizare intracavitară, de exemplu.

parte aplicată (a unui hemodializor) / *applied part (of a haemodialyser)* / *partie appliquée (d'un hémodialyseur)* / Părţile aplicate ale aparatului sunt constituite din circuitul fluidului dializor şi toate conductele permanent racordate la acesta.

parte aplicată (a unui incubator) / *applied part (of an incubator)* / *partie appliquée (d'un incubateur)* / Toate părţile situate în habitaclul nou-născutului, putând fi intenţionat sau involuntar în contact cu acesta.

parte aplicată (a unui ventilator pulmonar) / *applied part (of a lung ventilator)* / *partie appliquée (d'un ventilateur pulmonaire)* / Partea aplicată reprezintă ieşirea (ieşirile) aparatului şi alte părţi ale ventilatorului pulmonar destinate a fi conectate pacientului sau sistemului respirator.

Scanned with OKEN Scanner

parte aplicată izolată (flotantă) de tip F / *F-type isolated (floating) applied part* / *partie appliquée isolée du type F (flottante)* / Parte aplicată, izolată de toate celelalte părţi ale aparatului, astfel încât curentul de scurgere prin pacient admis în condiţii de prim defect nu este depăşit, când se aplică între partea aplicată şi pământ o tensiune de 1,1 ori mai mare decât cea mai mare valoare admisă a tensiunii de reţea nominale.

parte legată la reţea / *mains part* / *partie reliée au réseau* / Totalitatea elementelor unui echipament destinate a avea o conexiune conductoare cu reţeaua de alimentare, cu excepţia conductorului de protecţie.

parte limitată a populaţiei / *limited part of population* / *partie limité de population* / Persoane care nu lucrează direct cu surse de radiaţii, dar care, date fiind condiţiile lor de rezidenţă sau de amplasament al locului de muncă, pot fi influenţate de materialele radioactive sau de alte surse de radiaţii ionizante utilizate în numeroase clădiri sau descărcate în exterior cu efluenţi. Notă: În acord cu principalele doze limită admisibile, aceste persoane aparţin categoriei B.

parte posterioară a colimatorului / *collimator back face* / *face arrière du collimateur* / Suprafaţa colimatorului cea mai apropiată de ansamblul detector de radiaţii.

particulă / *particle* / *particule* / Porţiune infimă de materie sau de energie.

particulă alfa / *alpha particle* / *particule alpha* / Particulă stabilă compusă din doi protoni şi doi neutroni legaţi, având aceeaşi structură ca nucleul de heliu 4 şi emişi în cursul unei dezintegrări nucleare.

particulă beta / *beta particle* / *particule bêta* / Electron, de sarcină pozitivă sau negativă, emis de un nucleu radioactiv în cursul unei transformări nucleare.

particulă direct ionizantă / *directly ionizing particle* / *particule directement ionisante* / Particulă încărcată ca, de exemplu, electronul, protonul, particula alfa, a cărui energie cinetică este suficientă pentru a produce o ionizare prin ciocnire.

particulă elementară / *elementary particle* / *particule élémentaire* / Particulă considerată actualmente ca entitate nedisociabilă, spre deosebire de cele considerate ca ansambluri, ca nucleele sau atomii. Exemple: fotonul, electronul, protonul, neutronul, mezonul, barionul.

particulă indirect ionizantă / *indirectly ionizing particle* / *particule indirectement ionisante* / Particulă neîncărcată ca, de exemplu, neutronul sau fotonul, capabilă să elibereze particule direct ionizante sau să provoace transformări nucleare.

particulă nucleară ⇒ nucleon

părţi sub tensiune (ale unui aparat electromedical) / *live part (of a medical electrical equipment)* / *partie sous tension* / Părţi aflate sub tensiune în condiţii normale, incluzând conductorul de nul de lucru şi toate părţile conductoare legate de acesta. Necuprinzând conductorul de protecţie şi toate părţile conductoare legate la acesta, părţile sub tensiune pot fi elemente ale părţii legate la reţea, ale unui circuit intern sau ale părţii aplicate (circuit de pacient).

penetrabilitate [învechit] / *penetrability [deprecated]* / *pénétrabilité [déconseille]* / Aptitudinea unei substanţe de a fi traversată de o radiaţie. Notă: Acest termen nu se poate utiliza ca sinonim pentru "calitatea unei radiaţii".

penetrametru / *image quality indicator <IQI>* / *pénétramètre* / Dispozitiv pentru măsurarea puterii de penetrare a unui fascicul de radiaţii X sau de alte radiaţii penetrante.

penumbră / *penumbra* / *pénombre* / În radiologie, regiune a spaţiului din jurul fasciculului de radiaţii unde valoarea fluxului de radiaţii este cuprinsă între două fracţiuni specifice sau specificate ale valorii măsurate pe axa fasciculului de radiaţii, măsurate în aceeaşi secţiune dreaptă. Notă: Existenţa acestei regiuni poate fi datorată

Scanned with OKEN Scanner

unuia sau mai multora dintre fenomenele următoare: radiaţia extrafocală, radiaţia împrăştiată, lipsa echilibrului electronic lateral, formarea de perechi, geometria sursei de radiaţii şi a sistemului de limitare a fasciculului.

perete de protecţie ⇒ panou de protecţie

perete de protecţie mobil ⇒ panou de protecţie mobil

pericol / *safety hazard* / *risque* / Eventualitatea producerii unui efect potenţial nefast provenind direct de la echipamentul electromedical asupra pacientului, a altor persoane, animale sau a mediul înconjurator.

pericol de iradiere / *radiation hazard* / *risque d'irradiation* / Pericol de efecte dăunătoare asupra sănătăţii, imputabile unei expuneri intenţionate, accidentale sau naturale la radiaţii.

perioadă biologică / *biological half-life* / *période biologique* / Timpul necesar reducerii la jumătate prin procese biologice a unei anumite cantităţi de substanţă dintr-un sistem biologic, eliminarea efectuându-se conform unei legi aproximativ exponenţiale.

perioadă critică (a unui stimul de testare electrică) / *utilization time [of an electrical test stimulus]* / *temps d'utilisation (d'un stimulus d'essai électrique)* / Durata minimă pe care trebuie să o aibă un stimul de intensitate reobazică pentru a fi eficace: 1. Perioada latentă cea mai scurtă dintre stimul şi reacţia susceptibilă de a fi obţinută prin stimuli foarte puternici; 2. Perioada latentă consecutivă aplicării unui şoc de intensitate reobazică.

perioadă de înjumătăţire biologică ⇒ perioadă biologică

perioadă de înjumătăţire biologică reală ⇒ timp de înjumătăţire efectiv

perioadă de înjumătăţire efectivă ⇒ timp de înjumătăţire efectiv

perioadă de înjumătăţire radioactivă $<T_{1/2}>$ ⇒ timp de înjumătăţire radioactivă $<T_{1/2}>$

perioadă de repetiţie a impulsurilor / *pulse repetition period* / *période de répétition des impulsions* / Intervalul de timp dintre două impulsuri succesive exprimat în s, termen aplicabil sistemelor neexploratoare cu element unic şi sistemelor exploratoare automate.

perioadă de repetiţie a explorării / *scan repetition period* / *période de répétition de l'exploration* / Intervalul de timp dintre două puncte identice pe două explorări, sectoare sau imagini succesive, exprimat în s, termen aplicabil exclusiv sistemelor exploratoare automate.

perioadă de repetiţie a expunerilor / *X-ray tube exposure cycle time* / *période de charge* / Timpul cuprins între începuturile a două expuneri succesive în cazul unei serii de expuneri regulate.

perioadă refractară absolută / *absolute refractory period* / *période réfractaire absolue* / Pentru un nerv, acea parte a ciclului de recuperare electrică urmând unui potenţial de acţiune, pe durata căreia nu este posibilă provocarea unui alt impuls, oricare ar fi intensitatea stimulului.

perioadă refractară relativă / *relative refractory period* / *période réfractaire relative* / Pentru un nerv, acea parte a ciclului de recuperare electrică urmând unui potenţial de acţiune, pe durata căreia excitabilitatea este sub valoarea normală.

perioadă vulnerabilă / *vulnerable period* / *période vulnérable* / Porţiune a ciclului cardiac pe durata căreia poate fi declanşată în special de un curent electric de intensitate suficientă. Notă: Perioada vulnerabilă ocupă aproximativ de la o zecime la o cincime din unda T a electrocardiogramei şi corespunde repolarizării celulelor cardiace aflate într-o stare neomogenă şi hiperexcitabilă.

Scanned with OKEN Scanner

persoană calificată (în exploatarea utilajului electromedical) / *qualified person (for exploitation of medical equipment)* / *personne qualifiée (à l'exploitation du matériel électromédical)* / Persoană recunoscută de o autoritate competentă ca având cunoştinţele, formaţia şi experienţa necesare îndeplinirii sarcinilor specificate.

persoană din public / *member of the public* / *personne du public* / Persoană care nu este lucrător în condiţii de radiaţii – categoriile A sau B – ori pacient din punct de vedere al radioprotecţiei.

persoană lucrând în condiţii de radiaţii ⇒ persoană profesional expusă (radiaţiilor)

persoană profesional expusă (radiaţiilor) / *occupationally-exposed person* / *personne professionnellement exposée* / Persoană expusă, în cursul activităţii sale profesionale, radiaţiilor ionizante depăşind un nivel specific, provenite de la una sau mai multe surse de radiaţii, excluzând radiaţia ionizantă naturală.

pescuit electric / *electrical fishing* / *pêche électrique* / 1. Metodă de pescuit bazată pe tendinţa unui peşte de a se deplasa în direcţia unei surse de curent electric. 2. Metodă de pescuit bazată pe provocarea electronarcozei peştilor la trecerea unui curent electric prin apă.

peşte electric / *electrogenic fish* / *poisson électrogène* / Peşte posedând aptitudinea de a genera curenţi electrici în mediul său înconjurător.

pierdere de energie masică prin ciocniri $\langle S_{col}/\rho \rangle$ ⇒ putere de stopare masică prin ciocniri $\langle S_{col}/\rho \rangle$

pierdere de energie masică prin radiaţie $\langle S_{rad}/\rho \rangle$ ⇒ putere de stopare masică prin radiaţie $\langle S_{rad}/\rho \rangle$

pierdere de energie masică totală $\langle S/\rho \rangle$ ⇒ putere de stopare masică totală $\langle S/\rho \rangle$

pierdere de energie liniară prin ciocniri $\langle S_{col} \rangle$ ⇒ putere de stopare liniară prin ciocniri $\langle S_{col} \rangle$

pierdere de energie liniară prin radiaţie $\langle S_{rad} \rangle$ ⇒ putere de stopare liniară prin radiaţie $\langle S_{rad} \rangle$

pierdere de energie liniară totală $\langle S \rangle$ ⇒ putere de stopare liniară totală $\langle S \rangle$

pierdere de numărare [de impulsuri] / *counting loss (in a counting assembly)* / *perte de comptage (d'un ensemble de comptage)* / Reducere a ratei de numărare datorată timpului de rezoluţie sau unor pierderi cauzate de fenomene ca, de exemplu, suprapunerea.

pierdere de numărare fracţionară / *fractional counting loss* / *taux de perte de comptage* / Pierdere de numărare raportată la numărul de informaţii primite.

pierdere medie de energie prin formare de perechi de ioni într-un gaz $\langle W \rangle$ ⇒ energie medie disipată într-un gaz pentru formarea unei perechi de ioni $\langle W \rangle$

placă motorie / *neuromuscular junction* / *jonction neuromusculaire* / Loc în care un impuls nervos provenind de la un motoneuron excită o celulă musculară.

plan al receptorului de imagine / *image receptor plane* / *plan du récepteur d'image* / Plan conţinând cele mai mari dimensiuni ale suprafeţei receptoare a imaginii.

plan de explorare / *scan plane* / *plan d'exploration* / Pentru sistemele exploratoare automate, plan conţinând toate liniile de explorare ultrasonică.

plan de ieşire optică / *optical output plane* / *plan de sortie optique* / Plan conţinând în mod aparent imaginea de ieşire a unui intensificator electrooptic al imaginii radiologice, ţinând cont de reducerea distanţei optice ca urmare a traversării grosimii totale a sticlei intermediare.

plan de intrare / *entrance plane* / *plan d'entrée* / Pentru un intensificator electrooptic al imaginii radiologice, plan perpendicular pe axa de simetrie, nivelând partea cea mai proeminentă în direcţia sursei de radiaţie.

Scanned with OKEN Scanner

plan de intrare al pacientului / *patient entry plane / plan d'entrée du malade* / Plan perpendicular pe axa de aliniere a fasciculului, sau axa de simetrie a planului de explorare pentru un explorator automat, care trece prin punctul acelei axe în care ultrasunetele pătrund în organismul pacientului.

plan de măsurare (a uniformităţii frontului de undă în câmp liber) / *test plane for measurement of the uniformity of the free field wavefront / plan de mesure (pour la mesure de l'uniformité du front d'onde en champ libre)* / Plan perpendicular pe axa de măsură şi conţinând punctul de măsură.

plan de referinţă al manechinului / *reference plane of the manikin / plan de référence du mannequin* / Plan perpendicular pe axa de rotaţie conţinând punctul de referinţă al manechinului.

plan de referinţă (al unui fascicul de radiaţii) / *reference plane (of a radiation beam) / plan de référence (d'un faisceau de rayonnement)* / Pentru un focar optic al unui echipament cu radiaţii X pentru diagnostic, plan perpendicular pe direcţia de referinţă conţinând punctul de intersecţie al axei de referinţă cu focarul electronic constituind, prin convenţie, centrul focarului optic.

plan de referinţă al urechii artificiale / *ear simulator reference plane / plan de référence du simulateur d'oreille* / Plan perpendicular pe axa conductului auditiv, la joncţiunea dintre simulatorul urechii interne şi prelungitorul conductului auditiv.

plan de simetrie al manechinului / *plane of symetry of the manikin / plan de symétrie du mannequin* / Plan trecând prin punctul de referinţă al manechinului divizând părţile dreaptă şi stîngă ale manechinului în jumătăţi simetrice, expresiile "dreapta" şi "stânga" având aceeaşi interpretare ca şi pentru torsul uman.

plan focal efectiv / *effective focal plane / plan focal effectif* / Pentru un colimator focalizat, plan perpendicular la axa sa la distanţa focală geometrică.

plan focal geometric / *geometrical focal plane / plan focal géométrique* / Pentru un colimator focalizat, plan perpendicular pe axa sa la distanţa focală efectivă.

planigrafie / *planigraphy / planigraphie* / Tomografie în straturi subţiri plane.

pletismografie / *plethysmography / pléthysmographie* / Măsurarea variaţiilor volumului unui organ sau a volumului sângelui într-un organ.

pletismografie cu impedanţă / *impedance plethysmography / pléthysmographie à impédance* / Tehnică de pletismografie în care variaţiile volumului sunt indicate de variaţiile impedanţei electrice dintre electrozi externi plasaţi în mod adecvat. Notă: Această impedanţă este în general măsurată în înaltă frecvenţă, pentru evitarea efectelor fiziologice indezirabile.

plezioradioterapie / *plesioradiotherapy / plésioradiothérapie, 1[à distance moyenne]* / Radioterapie cu radiaţii X sau gama, în care distanţa sursă de radiaţii – piele este medie, în mod obişnuit între 5 cm şi 50 cm.

plumb / *lead / plomb* / Metal din grupul al patrulea al sistemului periodic, de culoare cenuşie-albăstruie, cu numărul atomic 82, greutatea atomică 207,2, punctul de topire 327°C, punctul de fierbere 1750°C, greutate specifică 11,344.

pneumografie cu impedanţă / *impedance pneumography / pneumographie à impédance* / Tehnică în care variaţiile volumului plămânului sunt indicate de variaţiile impedanţei electrice dintre electrozi externi plasaţi în mod adecvat. Notă: Această impedanţă este în general măsurată în înaltă frecvenţă, pentru evitarea efectelor fiziologice indezirabile.

poartă [circuit combinaţional] / *gate [gating circuit] / porte [circuit à passage controlé]* / Dispozitiv sau element care, dotat cu una sau mai multe intrări specifice,

Scanned with OKEN Scanner

posedă proprietatea de a permite sau a interzice trecerea unui semnal.

poartă liniară / *linear gate / porte linéaire* / Poartă a cărei prezenţă nu afectează liniaritatea semnalului care o străbate.

poliradiometru / *multiprobe radiation meter / polyradiamètre* / Ansamblu de măsurare utilizat cel mai frecvent în radioprotecţie şi utilizând, în funcţie de mărimea de măsurat, o sondă adecvată selectată din ansamblul de sonde conectabile.

populaţia în ansamblu / *population as a whole / population dans son ensemble* / Întreaga populaţie, incluzând persoanele profesional expuse radiaţiilor direct şi indirect, ca şi persoanele din public.

pornire fascicul / *beam on / marche faisceau* / Condiţie în care sursa de radiaţii este complet expusă pentru radioterapie.

portsursă / *source holder / porte-source* / Suport mecanic al sursei radioactive, putând conţine ecrane şi obturatoare necesare protecţiei şi participante la geometria iradierii.

portsursă [în gamaterapie] / *source carrier / porte-source [en gammathérapie]* / Într-un echipament de gamaterapie, component plasat în interiorul capului radiogen de care este fixată capsula.

port-tub / *tube support / porte-tube* / Dispozitiv pe care se montează cupola de protecţie a tubului de radiaţii X, pentru radiografie, radioscopie sau radioterapie.

post de comandă a iradierii / *treatment control panel / poste de commande du traitement* / În radioterapie, post de comandă de la care se controlează iradierea pacienţilor.

postpotenţial negativ / *negative afterpotential / queue de potentiel négatif* / Potenţial negativ relativ prelungit consecutiv unui impuls scurt într-un grup omogen de fibre.

postpotenţial pozitiv / *positive afterpotential / queue de potentiel positif* / Potenţial pozitiv relativ prelungit consecutiv postpotenţialului negativ.

potenţial de acţiune / *action potential / potentiel d'action* / Undă de potenţial autopropagată implicând o undă de depolarizare progresând în lungul unui ţesut excitabil.

potenţial de acţiune compus / *compound action potential / potentiel d'action composé* / Însumarea activităţilor electrice ale tuturor nervilor într-un trunchi nervos, rezultând din potenţialele de acţiune individuale ale tuturor neuronilor constituenţi.

potenţial de contact [în electrobiologie] / *contact potential [in electrobiology] / potentiel de contact [en électrobiologie]* / Potenţial de limită la interfaţa dintre un electrod şi mediul înconjurător.

potenţial de demarcare ⇒ potenţial de leziune

potenţial de electrod [în electrobiologie] / *electrode potential [in electrobiology] / potentiel d'électrode [en électrobiologie]* / Diferenţa de potenţial electric dintre borna unui electrod şi ţesutul cu care este în contact, în circuit închis şi în absenţa unui curent electric.

potenţial de leziune / *injury potential / potentiel de lésion* / Diferenţă de potenţial observată între părţile lezate şi cele intacte ale unei structuri vii (de exemplu un muşchi sau un nerv).

potenţial de membrană / *transmembrane potential difference / différence de potentiel transmembranaire* / Diferenţă de potenţial electric de origine oarecare dintre cele două feţe ale unei membrane, în mod obişnuit în sensul: potenţialul intracelular minus potenţialul extracelular.

potenţial de polarizare [biologic] / *polarization potential [biological] / potentiel de polarisation (biologique)* / Componentă suplimentară a unui potenţial de limită care poate apare la aplicarea unui curent prin interfaţă. Notă: Apariţia unui curent de

Scanned with OKEN Scanner

polarizare poate invalida calibrarea unui ansamblu de electrozi.

potențial de repaus / *resting potential* / *potentiel de repos* / Potențial al membranei celulare în absența stimulării.

potențial de scurgeri / *streaming potential* / *potentiel d'écoulement* / Diferență de potențial electric rezultând dintr-o scurgere printr-o structură poroasă.

potențial de sedimentare / *sedimentation potential* / *potentiel de sédimentation* / Gradient de potențial electrocinetic rezultând din viteza unitate a unei substanțe coloidale sau în suspensie, obligată să se deplaseze într-un electrolit lichid de forțele de gravitație sau centrifuge.

potențial de sumare / *summation potential* / *potentiel de sommation* / Potențial datorat efectelor aditive ale mai multor stimuli situați sub pragul de stimulare. Acesta poate deveni suficient de ridicat pentru a declanșa un potențial de acțiune.

potențial Donnan / *Donnan potential* / *potentiel de Donnan* / Diferență de potențial electric de echilibru printr-o membrană inertă semipermeabilă separând două soluții ionice, dintre care una conține ioni pentru care membrana este impermeabilă.

potențial electrochimic / *electrochemical potential* / *potentiel électrochimique* / Pentru o substanță, derivata energiei libere a unui sistem în raport cu cantitatea de substanță. Note: 1. Cantitatea de substanță se măsoară în moli. 2. O diferență de potențial electrochimic constituie forța motrice pentru difuzie.

potențial electrocinetic / *electrokinetic potential* / *potentiel électrocinétique* / Diferența de potențial dintre o particulă în mișcare și lichidul care o conține.

potențial electroforetic / *electrophoretic potential* / *potentiel électrophorétique* / Gradient de potențial electrocinetic necesar comunicării vitezei unitate către un corp coloidal sau în suspensie într-un electrolit lichid.

potențial electroosmotic / *electroosmotic potential* / *potentiel électroosmotique* / Gradient de potențial electrocinetic comunicând viteza unitate unei scurgeri lichide printr-o structură poroasă.

potențial evocat / *evoked potential* / *potentiel évoqué* / Modificare electrică înregistrabilă într-o porțiune a creierului ca răspuns la o stimulare deliberată fie a unui organ senzorial, fie a fibrelor aferente a nervilor periferici, fie într-un punct pe traiectul senzorial de la periferie spre centru. Notă: Termenul "potențial evocat" se referă la undele lente evocate mai curând decât la descărcările celulare asociate.

potențial evocat auditiv / *auditory evoked potential* / *potentiel évoqué auditif* / Răspuns electric al sistemului senzorial auditiv la o stimulare acustică, detectată cu ajutorul electrozilor poziționați în fața cortexului auditiv.

potențial evocat vizual / *visual evoked potential* / *potentiel évoqué visuel* / Răspuns electric al sistemului senzorial vizual la o stimulare luminoasă a retinei, înregistrat de electrozii plasați în fața cortexului vizual.

potențial evocat vizual subcortical / *visual evoked sub-cortical potential* / *potentiel évoqué visuel subcortical* / Foarte mică componentă a potențialului evocat vizual, provenind din activitatea nervului optic.

potențial extracelular / *extracellular potential* / *potentiel extracellulaire* / Potențial electric al fluidului extracelular în raport cu un potențial de referință.

potențial intracelular / *intracellular potential* / *potentiel intracellulaire* / Potențial electric al fluidului intracelular în raport cu un potențial de referință.

potențial izoelectric / *isoelectric potential* / *potentiel isoélectrique* / În electroforeză, potențialul electric pentru care o particulă sau o moleculă încărcată este staționară într-un câmp electric.

potențial nepropagat [biologic] / *unpropagated potential [biological]* / *potentiel*

Scanned with OKEN Scanner

non propagé [biologique] / Potențial localizat tranzitoriu evocat, neasociat în mod necesar cu modificarea excitabilității.

potențial nepropagat (al unui neuron) / *non-propagated potential (of a neuron)* / *potentiel non propagé (d'un neurone)* / Depolarizarea corpului celular nervos sau a dendritelor, sub nivelul pragului de acțiune. Notă: Amplitudinea potențialului nepropagat depinde de intensitatea stimulului, putând exista un efect de sumare dacă stimulii subliminali succesivi ajung într-un interval de timp suficient de scurt.

potențial Nernst / *Nernst potential* / *potentiel de Nernst* / Pentru un ion dat, ale cărui concentrații de o parte și alta a unei membrane nu sunt egale și pentru care aceasta este permeabilă, potențial electric suficient pentru a împiedica difuzia acestuia în sensul gradientului său de concentrație.

potențial propagat [biologic] / *propagated potential [biological]* / *potentiel propagé [biologique]* / Undă de variație a potențialului comportând o depolarizare progresivă de-a lungul unui țesut excitabil.

potențial propagat (al unui neuron) / *propagated potential (of a neuron)* / *potentiel propagé (d'un neurone)* / Potențial de acțiune de-a lungul unui axon. Notă: Potențialul propagat este un eveniment de tip tot sau nimic, a cărui amplitudine este independentă de intensitatea stimulului.

pozitron / *positron* / *positon* / Particulă elementară cu sarcină electrică elementară pozitivă și aceeași masă de repaus cu cea a electronului.

poziție de referință a manechinului în zona de încercare / *reference position of the manikin* / *position de référence du mannequin dans la zone d'essai* / Poziție a manechinului în zona de încercări respectând următoarele condiții: punctul de referință coincide cu punctul de măsură, unghiurile de azimut și de elevație sunt ambele nule.

prag [în electrobiologie] ⇒ prag de excitabilitate

prag al durerii [în electrobiologie] / *pain threshold [in electrobiology]* / *seuil de douleur [en électrobiologie]* / Intensitatea minimă a stimulării electrice provocând durerea, prin aplicarea acesteia unei persoane. Note: 1. Intensitatea stimulului poate fi exprimată în termeni de curent, de tensiune, de cantitate de electricitate sau de sarcină specifică. 2. Valoarea pragului depinde de configurația electrozilor.

prag al efectului electrofonic / *electrophonic threshold* / *seuil d'un effet électrophonique* / Valoare minimă a curentului provocând un efect electrofonic.

prag al efectului electrotactil / *electrotactile threshold* / *seuil d'un effet électrotactile* / Valoare minimă a curentului provocând un efect electrotactil.

prag al unei fosfene electrice / *electrical phosphene threshold* / *seuil d'un phosphène électrique* / Valoare minimă a curentului provocând o fosfenă electrică.

prag de arsură electrotermică / *threshold of thermal burning by current* / *seuil de brûlure électrotermique* / Valoare minimă a densității curentului provocând o arsură persoanei prin care trece acest curent.

prag de arsură prin arc electric / *threshold of burning by arc* / *seuil de brûlure par arc* / Valoare minimă a energiei unui arc electric provocând o arsură unei persoane la o anumită distanță de acest arc.

prag de desprindere / *let-go threshold* / *seuil de non lâcher* / Valoare maximă a curentului la care o persoană adultă ținând electrozi se poate desprinde de aceștia.

prag de detectabilitate / *threshold of detectability* / *seuil de variation significative* / Valoarea minimă a variației ratei de numărare care poate fi distinsă de fluctuațiile statistice ale măsurării pentru un nivel de încredere dat.

prag de discriminare (al unui radiometru) / *discrimination threshold (of a*

Scanned with OKEN Scanner

radiation meter) / seuil de discrimination (d'un radiamètre) / Valoarea minimă predeterminată care trebuie atinsă de amplitudinea semnalului pentru ca radiometrul să furnizeze un semnal de ieşire. Dacă radiometrul conţine un detector liniar, pragul de discriminare poate fi exprimat în keV.

prag de excitabilitate / *threshold [in electrobiology] / seuil [en électrobiologie]* / Intensitatea unui stimul suficient pentru excitarea unui ţesut în încercare. Notă: În cazul când răspunsul este aleator, pragul poate fi considerat egal cu intensitatea stimulului necesar pentru provocarea unui răspuns în 50% din cazuri.

prag de fibrilaţie auriculară / *threshold of atrial fibrillation / seuil de fibrillation auriculaire* / Valoare minimă a curentului provocând fibrilaţia auriculară. Notă: Fibrilaţia auriculară nu antrenează oprirea circulaţiei sangvine.

prag de fibrilaţie ventriculară / *threshold of ventricular fibrillation / seuil de fibrillation ventriculaire* / Valoare minimă a curentului provocând fibrilaţia ventriculară. Notă: Fibrilaţia ventriculară antrenează oprirea circulaţiei sangvine.

prag de percepţie [în electrobiologie] / *perception threshold [in electrobiology] / seuil de perception [en électrobiologie]* / Valoare minimă a curentului provocând o senzaţie persoanei prin care trece acest curent.

prag de răspuns (la impulsuri) / *threshold of response (to pulses) / seuil de réponse (aux impulsions)* / Valoarea minimă a amplitudinii unui impuls necesară unui circuit pentru a-şi îndeplini funcţia ca răspuns la acest impuls.

preamplificator cu integrare / *integrating preamplifier / préamplificateur à intégration* / Preamplificator de impulsuri în care impulsurile individuale sunt integrate în mod voluntar de circuite pasive sau active.

precipitaţii radioactive ⇒ căderi radioactive

precizie (a unui aparat de măsurare) / *accuracy (of a measuring instrument) / précision (d'un instrument de mesurage)* / Calitate ce caracterizează capacitatea unui instrument de măsură de a furniza o valoare indicată apropiată de valoarea reală corespunzătoare a mărimii măsurate. Notă: Precizia este cu atît mai mare cu cât valoarea indicată este mai apropiată de valoarea reală corespunzătoare.

prelevator de aer / *air sampler / préleveur d'air* / Dispozitiv destinat colectării pe un filtru a contaminării radioactive conţinută într-un volum de aer cunoscut şi trecând prin acest filtru într-un interval de timp prereglat. Exemple: prelevatorul cu filtru cu bandă cu deplasare continuă, prelevatorul cu deplasare secvenţială, prelevatorul cu filtru fix.

prelungire (a unui vârf monoenergetic) / *tail(ing) (on a monoenergetic peak) / queue (d'un pic monoénergétique)* / Orice distorsiune a formei vârfului neîncadrată între limitele definitorii ale intensităţii vârfului de energie totală şi neprovenind din altă sursă de radiaţii decât sursa monoenergetică.

prelungitor de conduct auditiv / *ear canal extension / prolongateur de conduit auditif* / Dispozitiv care furnizează o legătură între planul de referinţă al unui simulator al urechii interne şi orificiul unui dispozitiv simulând pavilionul urechii.

prescriere a tratamentului prin iradiere / *irradiation treatment prescription / prescription de traitement d'irradiation* / Descrierea cantitativă a tuturor parametrilor de tratament caraterizând iradierea de efectuat.

presiune [suprapresiune] / *pressure [overpressure] / pression [surpression]* / Presiune superioară presiunii atmosferice luată ca referinţă.

presiune acustică negativă de vârf $< p_-, p_t >$ / *peak-negative acoustic pressure* $< p_-, p_t >$ / *pression acoustique négative de crête* $< p_-, p_t >$ / Maximul modulului presiunii acustice instantanee negative într-un câmp

Scanned with OKEN Scanner

acustic sau într-un plan specificat într-o perioadă de repetiţie acustică. Se exprimă sub forma unui număr pozitiv şi se măsoară în Pa.

presiune de încercare hidraulică / *hydraulic test pressure / pression d'essai hidraulique* / Presiune aplicată pentru încercarea totală sau parţială a unui rezervor în vederea verificării comportării sale conform normelor specifice.

presiune maximă admisibilă de funcţionare / *maximum permissible working pressure / pression maximale admissible de fonctionnement* / Presiune specificată de constructor, de autoritatea responsabilă sau de către o altă persoană competentă în raportul celei mai recente examinări.

presiune transmembranoasă / *transmembrane pressure / pression à travers la membrane* / Presiune calculată sub formă de medie conform formulei:

$$P_t = \frac{P_{bi} + P_{b0}}{2} - \frac{P_{di} - P_{d0}}{2},$$

unde: P_{bi} este presiunea sanguină la intrarea hemodializorului, P_{b0} este presiunea sanguină la ieşire, P_{di} este presiunea fluidului dializor la intrarea hemodializorului, iar P_{d0} este presiunea fluidului dializor la ieşirea hemodializorului.

presiune venoasă / *venous pressure / pression veineuse* / Presiune măsurată în sistemul sangvin între ieşirea din dializor şi reîntoarcerea la pacient.

prestimul / *conditioning stimulus / stimulus de conditionnement (électrique)* / Într-o configuraţie dată, stimul aplicat unui ţesut înaintea unui stimul electric de încercare, în scopul modificării răspunsului la acest stimul de încercare.

principiul Bragg-Gray / *Bragg-Gray principle / principe de Bragg-Gray* / Principiu permiţând determinarea dozei absorbite într-un punct dat al unui material prin inserarea unei mici cavităţi constituind o cameră cu ionizare.

priză de pământ de protecţie ⇒ bornă de legare la pământ de protecţie

priză de reţea / *mains connector / prise réseau* / Parte a unui conector făcând parte dintr-un cablu flexibil destinat conectării la reţeaua de alimentare, sau fixabilă pe acesta. Priza de reţea este destinată a fi inserată în soclul conectorului unui echipament.

procentaj de eroare medie / *per cent average error / pourcentage d'erreur moyenne* / Valoarea procentuală a diferenţei dintre o valoare prereglată sau preindicată şi valoarea medie a unei populaţii de observaţii efectuate, împărţită la această valoare prereglată sau indicată:

$$\text{PEM} = \frac{X_p - \bar{X}}{X_p} \cdot 100\ [\%],$$

unde PEM este procentajul de eroare medie al populaţiei, $\bar{X}$ este valoarea medie a observaţiilor în eşantion, X_p este valoarea prereglată sau indicată.

producere de perechi (de electroni) / *(electron) pair production / production de paires (d'électrons)* / Formarea simultană a unui electron pozitiv şi a unui electron negativ, rezultând din interacţiunea dintre un foton de energie suficientă, mai mare de 1,02 MeV, şi câmpul unui nucleu atomic sau al unei alte particule.

produs curent-timp / *current time product / produit courant-temps* / În radiologia medicală, cantitatea de electricitate exprimată în mAs rezultând din aplicarea unei expuneri unui tub de radiaţii X, dată de produsul dintre valoarea medie a curentului anodic al tubului de radiaţii X exprimată în mA şi durata aplicării expunerii exprimată în s.

produs curent-timp de referinţă / *reference current time product / produit courant-temps de référence* / Produsul curent-timp determinat pentru o durată a expunerii specificate, utilizat ca valoare de referinţă pentru verificarea liniarităţii

Scanned with OKEN Scanner

parametrilor de expunere ai generatoarelor de radiaţii X.

produs curent-timp proporţional / *proportional current time product / produit courant-temps proportionnel* / În radiologia medicală, mărime exprimată în mAs proporţională cu cantitatea de radiaţii ionizante provenind de la o sursă de radiaţii printr-un mijloc electric.

produs expunere-suprafaţă / *area exposure product / produit exposition-surface* / Produsul dintre aria unei secţiuni drepte a fasciculului de radiaţii şi media expunerii în această secţiune.

profunzime a focarului / *focal depht / profondeur du foyer* / Pentru un colimator focalizat, distanţa dintre focarul apropiat şi focarul îndepărtat.

profunzime a maximului dozei / *depth of dose maximum / profondeur du maximum de dose* / Profunzime într-o fantomă la care doza absorbită trece printr-un maxim în lungul axei fasciculului de radiaţii, suprafaţa fantomei fiind la o distanţă specifică.

profunzime de bază / *base depth / profondeur de base* / Profunzime într-o fantomă din planul în care doza absorbită pe axa fasciculului de radiaţii este egală cu 90% din valoarea maximă.

profunzime de măsură normalizată / *standard measurement depth / profondeur de mesure normalisée* / Profunzime specifică într-o fantomă pentru măsurarea caracteristicilor unei radiaţii ionizante.

proiecţie a sursei / *afterloading / projection de source* / Pentru terapia cu radionuclizi, transferul manual sau comandat de la distanţă al uneia sau mai multor surse radioactive ecranate dintr-un recipient de stocare spre aplicatorii prepoziţionaţi şi invers.

proiecţie antero-posterioară / *antero-posterior projection / vue antéropostérieure* / Radiogramă obţinută când fasciculul util de radiaţii X traversează corpul de radiografiat dinspre faţă spre spate.

proiecţie axială / *axial projection / vue axiale* / Radiogramă obţinută când fasciculul util de radiaţii X traversează corpul de radiografiat pe o direcţie paralelă cu axa longitudinală a acestuia.

proiecţie laterală / *lateral projection / vue latérale* / Radiogramă obţinută când fasciculul util de radiaţii X traversează corpul de radiografiat dintr-o parte în cealaltă.

proiecţie lordotică / *lordotic projection / projection lordotique* / Examen al toracelui când corpul de radiografiat este aplecat în faţă, pornind de la talie, fasciculul util pătrunzând prin spate.

proiecţie oblică / *oblique projection / vue oblique* / Radiogramă obţinută când fasciculul util de radiaţii X travesează oblic corpul de radiografiat.

proiecţie postero-anterioară / *postero-anterior projection / vue postéroantérieure* / Radiogramă obţinută când fasciculul util de radiaţii X traversează corpul de radiografiat dinspre spate spre partea din faţă.

proiecţie tangenţială / *tangential projection / vue tangentielle* / Radiogramă obţinută când fasciculul util este dirijat tangenţial la suprafaţă.

prolongaţie a dozei ⇒ protracţie a dozei

protecţie radiologică ⇒ radioprotecţie [tehnică]

protecţie sanitară / *health physics / protection sanitaire* / Parte a fizicii studiind toate aspectele ştiinţifice şi profesionale privind protejarea omului contra efectelor nocive ale condiţiilor de mediu asupra sănătăţii sale.

protejat prin punere la pământ / *protectively earthed / protégé par mise à la terre* / Conectat la borna de pământ de protecţie în scopul protecţiei prin mijloace conforme prescripţiilor prezentei norme.

proton / *proton / proton* / Particulă elementară stabilă având o sarcină electrică elementară pozitivă şi o masă de repaus de aproximativ $1{,}67262 \cdot 10^{-27}$ kg.

Scanned with OKEN Scanner

protracţie a dozei / *dose protraction* / *étalement de la dose* / Mod de administrare continuă a unei doze de radiaţii, cu debit redus şi într-un interval de timp relativ lung.

pulberi radioactive ⇒ căderi radioactive

punct de încercare / *point of test* / *point d'essai* / Punctul în care trebuie plasat punctul de referinţă al ansamblului pentru care valoarea convenţională adevărată a echivalentului dozei ambiante (sau debitul) este cunoscută. Pentru toate încercările implicând utilizarea radiaţiilor, punctul de referinţă al ansamblului trebuie plasat în punctul de încercare şi, exceptând încercarea de variaţie a răspunsului în funcţie de unghiul de incidenţă, în orientarea indicată de constructor, respectiv în direcţia de etalonare a radiaţiei incidente specificate de constructor.

punct de măsurare (a nivelului presiunii) [încercare cu manechin] / *test point (of the pressure level) [manikin test]* / *point de mesure (du niveau de pression) [essai au mannequin]* / Punct din spaţiu unde este măsurat nivelul presiunii acustice în absenţa manechinului şi unde trebuie plasat, în mod reproductibil, punctul de referinţă al manechinului pentru măsurări.

punct de referinţă al manechinului / *reference point of the manikin* / *point de référence du mannequin* / Punctul median al segmentului de dreaptă unind centrele orificiilor conductelor auditive (la joncţiunea dintre pavilionul urechii şi conductul auditiv).

punct de referinţă al unei camere / *reference point of a chamber* / *point de référence d'une chambre* / Punct într-o cameră cu ionizare pentru care o cantitate măsurată este specificată în etalonarea camerei. În mod normal, punctul de referinţă este ales astfel încât răspunsul relativ la acest punct să fie cât mai independent de distanţa dintre acest punct şi sursa de radiaţii.

punct de referinţă al unui ansamblu (de măsurare) / *reference point of an assembly* / *point de référence d'un ensemble (de mesure)* / Reper fizic al unui echipament sau al unui ansamblu permiţând poziţionarea într-un punct în care valoarea convenţională adevărată a mărimii măsurate este cunoscută.

pupitru al aparatului cu ultrasunete / *ultrasound instrument console* / *pupittre d'appareil à ultrasons* / Ansamblu electronic asociat ansamblului traductorului.

pupitru de comandă şi control / *control and instrument desk* / *pupitre de commande et de contrôle* / Tablou de comandă şi de control sau o parte a acestuia, dispus sub formă de pupitru pentru comoditatea operatorului.

puritate radioactivă / *radionuclidic purity* / *pureté radioactive* / Raportul dintre activitatea unui radionuclid specific şi activitatea totală a substanţei considerate.

puritate radiochimică / *radiochemical purity* / *pureté radiochimique* / Raportul dintre activitatea unui radionuclid sub formă chimică specifică şi activitatea totală a aceluiaşi radionuclid în eşantionul considerat.

purtător [substanţă] / *carrier [substance]* / *entraîneur* / Substanţă într-o cantitate apreciabilă care, asociată cu urme ale alte substanţe, o antrenează pe aceasta în cursul unui proces chimic sau fizic.

purtător (de sarcină) / *charge carrier* / *porteur de charge* / Particulă ca, de exemplu, electronul, protonul, ionul şi, prin extensie, golul, având una sau mai multe sarcini electrice elementare.

putere a unui generator de înaltă tensiune / *power output of a high-voltage generator* / *puissance d'un groupe radiogène* / Prin convenţie produsul $f \cdot V \cdot I$ exprimat în W sau kW, unde f este un factor dependent de forma de undă a curentului şi a diferenţei de potenţial, V este valoarea de

Scanned with OKEN Scanner

vârf a înaltei tensiuni furnizate, iar *I* este valoarea medie a curentului debitat.

putere absorbită a unui tub / *tube load* / *puissance absorbée d'un tube* / Prin convenție, produsul $f \cdot V \cdot I$ exprimat în W sau kW, unde *f* este un factor dependent de forma de undă a curentului și a diferenței de potențial, *V* este valoarea de vârf a potențialului de accelerare, iar *I* este valoarea medie a curentului în tub.

putere acustică medie (a unui traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete) / *effective acoustic power output (of a treatment head)* / *puissance acoustique moyenne (d'un projecteur ultrasonore)* / Puterea acustică medie furnizată de un traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete reprezintă media, în timp, a puterii acustice emise de fața anterioară a traductorului, într-un câmp acustic practic liber, în apă și în condiții definite.

putere anodică (a unui tub de radiații X) / *anode input power (of an X-ray tube)* / *puissance anodique (d'un tube radiogène)* / Puterea aplicată anodului unui tub de radiații X pentru a produce o astfel de radiație.

putere anodică de echilibru termic / *equivalent anode input power* / *puissance anodique d'équilibre thermique* / Valoarea puterii anodice care, aplicată continuu în condiții ambiante specifice, ar întreține un nivel specific al căldurii acumulate în anod.

putere anodică nominală / *nominal anode input power* / *puissance anodique nominale* / Puterea anodică constantă cea mai mare care poate fi aplicată pentru o singură expunere a tubului de radiații X pe o durată specifică a acestei expuneri.

putere de ieșire nominală (a unui aparat de electrochirurgie cu curenți de înaltă frecvență) / *rated output power (of a high-frequency surgical equipment)* / *puissance de sortie assignée (d'un appareil d'électrochirurgie à courant haute fréquence)* / Putere de înaltă frecvență maximă care poate fi furnizată unei rezistențe de sarcină nereactive cu valoarea cuprinsă între 50 Ω și 2 000 Ω.

putere de ieșire nominală (a unui aparat de terapie cu unde scurte) / *rated output power (of a short-wave therapy equipment)* / *puissance de sortie assignée (d'un appareil de thérapie à ondes courtes)* / Putere de înaltă frecvență maximă calculată pe o perioadă de 1 s, furnizată unei sarcini rezistive specificate între 50 Ω și 150 Ω echilibrată în raport cu pământul la frecvența de funcționare.

putere de penetrație / *penetrative quality* / *pouvoir de pénétration* / Pentru radiația X, profunzime într-o fantomă la distanța maximă de suprafața sa pentru care doza absorbită este 80% din doza absorbită maximă, ambele măsurate în lungul axei fasciculului de radiații într-un câmp de radiații specific, într-o fantomă cu suprafața situată la o distanță specifică.

putere de penetrație a radiației / *penetrating power of radiation* / *pouvoir de pénétration du rayonnement* / Proprietatea radiațiilor de a traversa mediile materiale.

putere de rezoluție a afișării / *resolution of the display* / *pouvoir de résolution de l'affichage* / Cea mai mică variație a valorii citite care poate fi cifrată numeric fără interpolare. Cu o afișare analogică, cea mai mică fracțiune a unui interval al scalei care poate fi determinată de un observator în condiții specificate. Cu o afișare numerică, puterea de rezoluție este ±1 din ultima cifră afișată.

putere de stopare liniară prin ciocniri $\langle S_{col} \rangle$ / *linear collision stopping power* $\langle S_{col} \rangle$ / *pouvoir d'arrêt linéique par collisions* $\langle S_{col} \rangle$ / Raportul dintre pierderea de energie dE_{col} prin ciocniri a unei particule încărcate de energie specificată și lungimea dl a traiectoriei:

$$S_{col} = \left(\frac{dE}{dl} \right)_{col}.$$

Scanned with OKEN Scanner

Notă: Pierderile de energie prin ciocniri produc excitaţia şi ionizarea atomilor, rezultând atomii de recul.

putere de stopare liniară prin radiaţie $\langle S_{rad}\rangle$ / *linear radiation stopping power* $\langle S_{rad}\rangle$ / *pouvoir d'arrêt linéique par rayonnement* $\langle S_{rad}\rangle$ / Raportul dintre pierderea de energie prin radiaţie dE_{rad} a unei particule încărcate de energie specificate şi lungimea dl a traiectoriei:

$$S_{rad} = \left(\frac{dE}{dl}\right)_{rad}.$$

Notă: Pierderile de energie prin radiaţie produc radiaţia de frânare.

putere de stopare liniară totală $\langle S\rangle$ / *total linear stopping power* $\langle S\rangle$ / *pouvoir d'arrêt total linéique* $\langle S\rangle$ / În cazul unui mediu parcurs de particule încărcate de o energie specificată, pierderea medie de energie pe particulă (incluzând pierderea prin ciocnire şi cea prin radiaţie), pe lungimea unui element convenabil de mic al parcursului, raportată la lugimea acestui element.

putere de stopare masică prin ciocniri $\langle S_{col}/\rho\rangle$ / *collision mass stopping power* $\langle S_{col}/\rho\rangle$ / *pouvoir d'arrêt massique par collisions* $\langle S_{col}/\rho\rangle$ / Pentru un material şi pentru particule încărcate, raportul dintre dE_{col} şi $\rho \cdot dl$, unde dE_{col} este energia pierdută prin ciocniri cu electronii de către o particulă încărcată traversând o grosime dl a materialului de masă volumică ρ:

$$\frac{S_{col}}{\rho} = \frac{1}{\rho}\cdot\left(\frac{dE}{dl}\right)_{col}$$

putere de stopare masică prin radiaţie $\langle S_{rad}/\rho\rangle$ / *radiative mass stopping power* $\langle S_{rad}/\rho\rangle$ / *pouvoir d'arrêt massique par radiations* $\langle S_{rad}/\rho\rangle$ / Raportul dintre pierderea de energie a unei particule încărcate de energie specificată dE_{rad} traversând o lungime dl de materie de masă volumică ρ şi produsul $\rho \cdot dl$:

$$\frac{S_{rad}}{\rho} = \frac{1}{\rho}\cdot\left(\frac{dE}{dl}\right)_{rad}.$$

Notă: Pierderile de energie masică prin radiaţie produc radiaţia de frânare.

putere de stopare masică totală $\langle S/\rho\rangle$ / *total mass stopping power* $\langle S/\rho\rangle$ / *pouvoir d'arrêt total massique* $\langle S/\rho\rangle$ / Pentru un material şi pentru particule încărcate, raportul dintre puterea de stopare liniară totală S şi densitatea de volum a masei ρ:

$$\frac{S}{\rho} = \frac{1}{\rho}\cdot\frac{dE}{dl}.$$

Notă: Când energiile sunt astfel încât interacţiunile nucleare pot fi neglijate, puterea de stopare masică totală este:

$$\frac{S}{\rho} = \frac{1}{\rho}\cdot\left(\frac{dE}{dl}\right)_{col} + \frac{1}{\rho}\cdot\left(\frac{dE}{dl}\right)_{rad},$$

unde $\left(\frac{dE}{dl}\right)_{col} = S_{col}$ este puterea de stopare liniară prin ciocniri, iar $\left(\frac{dE}{dl}\right)_{rad} = S_{rad}$ este puterea de stopare liniară prin radiaţie.

putere electrică nominală (a unui generator de radiaţii X) / *nominal electric power (of a high-voltage generator)* / *puissance électrique nominale (d'un générateur radiologique)* / Puterea electrică constantă cea mai mare a unui generator de radiaţii X care poate fi furnizată în cursul unei singure expuneri a tubului de radiaţii X, pe o durată specifică a acestei expuneri.

putere maximă a unui tub de radiaţii X / *maximum rated X-ray tube load* / *puissance maximale d'un tube radiogène* / Puterea maximă indicată de constructor pentru un regim de funcţionare specificat al tubului de radiaţii X, forma de undă a potenţialului de accelerare al tubului fiind astfel încât factorul f să fie egal cu 1. Notă: Se pot distinge două puteri nominale: 1. În serviciu de lungă durată, puterea maximă absorbită de un tub sau o sursă de radiaţii X pe timp de 2,5 ore, indicată de fabricant pentru diverse cazuri de utilizare (montare într-un înveliş, răcire artificială, utilizare cu cabluri

Scanned with OKEN Scanner

lungi etc.); 2. În serviciu temporar, puterea maximă permisă pe o durată de 0,1 s şi pentru un factor *f* egal cu 1, în lipsa unor indicaţii contrare.

putere maximă nominală (a unui generator de radiaţii X) / *maximum rated input power (of an X-ray apparatus)* / *puissance nominale maximale au réseau (d'un générateur radiologique)* / Putere în kVA absorbită din reţeaua de alimentare de către un generator de radiaţii X. În sistem monofazat, aceasta este egală cu produsul dintre tensiunea nominală de alimentare şi curentul nominal de alimentare, în sistem trifazat, produsul trebuind fi multiplicat cu $\sqrt{3}$.

putere totală absorbită / *X-ray tube assembly input power* / *puissance totale absorbée (d'une gaine équipée)* / Puterea medie aplicată unui ansamblu radiogen cu radiaţii X pentru orice utilizare, înaintea, pe durata şi după aplicarea unei expuneri, inclusiv puterile aplicate statorului unui tub de radiaţii X cu anod rotativ, filamentului sau oricărui alt dispozitiv al ansamblului radiogen cu radiaţii X.

putere (ultrasonoră) de ieşire nominală / *rated (ultrasound) output power* / *puissance (ultrasonore) de sortie assignée* / Puterea ultrasonoră efectivă de ieşire maximă a aparatului, exprimată în W.

putere ultrasonoră efectivă de ieşire / *effective ultrasound output power* / *puissance ultrasonore effective de sortie* / Puterea ultrasonoră emisă de traductor în direcţia emisiunii într-un câmp aproximativ liber în apă, în condiţii normalizate specifice, exprimată în W. Pentru o emisiune ultrasonoră modulată, puterea ultrasonoră este calculată pentru cel puţin trei perioade ale frecvenţei de modulare celei mai joase.

Scanned with OKEN Scanner

R ⇒ roentgen [învechit]

rad <rad> **[învechit]** / *rad* <rad> *[deprecated]* / *rad* <rad> *[déconseillé]* / Unitate veche de doză absorbită, de kerma şi de energie masică comunicată materiei:

$$1 \text{ rad} = 10^{2} \text{ J/kg}.$$

rad-gram / *gram-rad* / *rad-gramme* / Veche unitate specială de energie medie comunicată materiei, egală cu 10^{-5} J sau 10^{-5} Gy·kg.

radiaţie / *radiation* / *rayonnement* / Emisiune şi propagare de energie prin spaţiu sau printr-un mediu material sub formă de unde electromagnetice sau de particule.

radiaţie alfa / *alpha radiation* / *rayonnement alpha* / Radiaţie ionizantă compusă din particule alfa.

radiaţie artificială / *man-made radiation* / *rayonnement artificiel* / Radiaţie ionizantă emisă de substanţe radioactive artificiale sau naturale concentrate, de aparate de înaltă tensiune în funcţiune (generatoare radiologice, acceleratoare de particule), de reactoare sau de explozii nucleare.

radiaţie Becquerel / *Becquerel rays* / *rayons de Becquerel* / Termen desuet, utilizat pentru desemnarea radiaţiilor emanate de substanţele radioactive naturale, la început de compuşii uraniului.

radiaţie beta / *beta radiation* / *rayonnement bêta* / Radiaţie ionizantă compusă din particule beta.

radiaţie caracteristică / *characteristic radiation* / *rayonnement caractéristique* / Radiaţie ionizantă având un spectru de energie constituit din linii discrete, emisă în urma unei tranziţii atomice de la un nivel de excitaţie al stratului electronic spre un nivel mai scăzut.

radiaţie Cerenkov / *Cerenkov radiation* / *rayonnement Cerenkov* / Radiaţie electromagnetică produsă prin deplasarea electronilor sau a altor particule încărcate într-un mediu, cu viteze superioare vitezei luminii în acest mediu.

radiaţie de anihilare (a electronilor) / *annihilation radiation* / *rayonnement d'annihilation* / Radiaţie ionizantă produsă de interacţiunea dintre o particulă şi antiparticula sa, urmată de anihilarea lor reciprocă. Notă: Cînd, de exemplu, interacţionează un pozitron şi un electron, sunt emise două cuante de energie de 0,511 MeV fiecare, în două direcţii opuse.

radiaţie de fond / *background radiation* / *fond de rayonnement* / Radiaţie ionizantă într-un punct, constituită din radiaţia existentă în natură şi din radiaţiile provenite de la surse artificiale, exclusiv radiaţiile de măsurat.

radiaţie de frânare / *bremsstrahlung* / *rayonnement de freinage* / Radiaţie ionizantă produsă prin decelerarea sau accelerarea particulelor încărcate.

radiaţie de pierderi ⇒ radiaţie de scurgere

radiaţie de scăpare ⇒ radiaţie de scurgere

radiaţie de scurgere / *leakage radiation* / *rayonnement de fuite* / Radiaţie diferită de fasciculul util, traversând cupola de protecţie a unei surse.

radiaţie delta / *delta radiation* / *rayonnement delta* / Electroni emişi de atomi ca efect al unei radiaţii ionizante şi având o energie suficientă pentru a produce excitaţie sau ionizare.

radiaţie difuză ⇒ radiaţie împrăştiată

Scanned with OKEN Scanner

radiaţie direct ionizantă / *directly-ionizing radiation* / *rayonnement directement ionisant* / Radiaţie ionizantă compusă din particule încărcate ca, de exemplu, electroni, protoni, particule alfa, a cărei energie cinetică este suficientă pentru a produce o ionizare prin coliziune.

radiaţie eterogenă / *heterogeneous radiation* / *rayonnement hétérogène* / Radiaţie ionizantă constituită din fotoni de energii diferite sau din corpusculi de acelaşi tip cu energii cinetice diferite.

radiaţie extrafocală / *extra-focal radiation* / *rayonnement extrafocal* / Radiaţie X primară produsă în alte părţi ale tubului de radiaţii X decât focarul electronic.

radiaţie extrafocar ⇒ radiaţie extrafocală

radiaţie focală / *focal radiation* / *rayonnement focal* / Într-un ansamblu radiogen cu radiaţii X, radiaţie X emisă de focarul electronic.

radiaţie gama / *gamma radiation* / *rayonnement gamma* / Radiaţie ionizantă constituită din fotoni emişi în cursul unui proces de transformare nucleară sau de anihilare de particule.

radiaţie Grenz / *Grenz rays* / *rayons de Bucky* / Radiaţie X emisă pentru tensiuni ale tuburilor sub aproximativ 20 kV.

radiaţie indirect ionizantă / *indirectly-ionizing radiation* / *rayonnement indirectement ionisant* / Radiaţie ionizantă constituită din particule neîncărcate ca, de exemplu, protonul, neutronul, capabilă de a elibera particule direct ionizante sau de a provoca transformări nucleare.

radiaţie ionizantă / *ionizing radiation* / *rayonnement ionisant* / Orice radiaţie compusă din particule indirect şi/sau direct ionizante. Notă: În domeniul reglementării şi protecţiei contra radiaţiilor, lumina vizibilă şi razele ultraviolete sunt în general excluse.

radiaţie împrăştiată / *scattered radiation* / *rayonnement diffusé* / Radiaţie a cărei direcţie iniţială a fost deviată în urma traversării unei substanţe şi însoţită de o modificare de energie.

radiaţie limită [în radiologie] ⇒ radiaţie Grenz

radiaţie mixtă / *mixed radiation* / *rayonnement mixte* / Radiaţie ionizantă constituită din particule de tip diferit ca, de exemplu, corpusculi şi fotoni.

radiaţie monocromatică / *monochromatic radiation* / *rayonnement monochromatique* / 1. În teorie, radiaţie ideală caracterizată de o singură frecvenţă sau lungime de undă. 2. În practică, radiaţie extinzându-se pe un foarte restrâns domeniu de frecvenţe sau lungimi de undă, putând fi caracterizată prin indicarea unei singure frecvenţe sau lugimi de undă.

radiaţie monoenergetică / *monoenergetic radiation* / *rayonnement monoénergétique* / Radiaţie ionizantă constituită din fotoni cu aceeaşi energie sau din corpusculi de acelaşi tip cu aceeaşi energie cinetică.

radiaţie naturală / *natural radiation* / *rayonnement naturel* / Radiaţie existentă într-un punct dat, datorată fie unor surse naturale existente în mediul înconjurător terestru, inclusiv cele ale organismelor vii, fie radiaţiilor cosmice

radiaţie nedorită / *unwanted radiation* / *rayonnement non desirée* / Radiaţie din domeniul microundelor care nu atinge pacientul în scopuri terapeutice.

radiaţie nucleară / *nuclear radiation* / *rayonnement nucléaire* / Radiaţie ionizantă emisă de nucleele atomice ca, de exemplu, radiaţia alfa, radiaţia beta, radiaţia gama, radiaţia neutronică.

radiaţie parazită / *stray radiation* / *rayonnement parasite* / Radiaţie fără utilitate practică. Notă: Aceasta conţine radiaţia de scurgere, radiaţia reziduală şi radiaţia împrăştiată provenind de la obiecte iradiate.

radiaţie perturbatoare ⇒ radiaţie parazită

radiaţie polienergetică / *polyenergetic radiation* / *rayonnement polyénergétique* / Radiaţie ionizantă contituită din fotoni cu

Scanned with OKEN Scanner

energii de radiaţie diferite sau din particule de acelaşi tip cu energii cinetice diferite.

radiaţie primară / *primary radiation* / *rayonnement primaire* / Radiaţie ionizantă emisă direct de o sursă de radiaţii.

radiaţie reziduală / *residual radiation* / *rayonnement résiduel* / Parte indezirabilă a fasciculului util remanentă după îndeplinirea funcţiei sale.

radiaţie roentgen ⇒ radiaţie X

radiaţie Röntgen ⇒ radiaţie X

radiaţie Röntgen caracteristică / *characteristic radiation [X radiation]* / *rayonnement caractéristique [rayonnement X]* / Radiaţie X cu un spectru energetic discontinuu, emis ca urmare a tranziţiei electronilor atomici spre un nivel de excitaţie inferior celui de origine.

radiaţie secundară / *secondary radiation* / *rayonnement secondaire* / Radiaţie ionizantă emisă de o substanţă, rezultat al interacţiunii radiaţiei primare cu mediul considerat.

radiaţie X / *X-radiation* / *rayonnement X* / Radiaţie ionizantă constituită din fotoni, diferită de radiaţia gama, producându-se în partea extranucleară a atomului şi conţinând radiaţia de frânare şi radiaţia caracteristică.

radiaţie X polienergetică / *polyenergetic X-radiation* / *rayonnement X polyénergétique* / Radiaţie X constituită din fotoni cu energii de radiaţie diferite.

radioactivitate / *radioactivity* / *radioactivité* / Proprietatea unor nuclizi de a emite spontan particule, radiaţii gama, radiaţii X, în cazul capturii electronului orbital, sau de a suferi o fisiune spontană.

radioactivitate artificială / *artificial radioactivity* / *radioactivité artificielle* / Radioactivitate diferită de radioactivitatea naturală.

radioactivitate indusă / *induced radioactivity* / *radioactivité induite* / Radioactivitate rezultând dintr-o reacţie nucleară.

radioactivitate încorporată / *body burden* / *charge corporelle* / Cantitate totală, putând fi exprimată în activitate, dintr-un anumit radionuclid prezent într-un organism uman sau al unui animal.

radioactivitate naturală / *natural radioactivity* / *radioactivité naturelle* / Radioactivitate a nuclizilor existând în stare naturală.

radiobiologie / *radiation biology* / *radiobiologie* / Ramură a biologiei care tratează despre efectele radiaţiilor asupra organismelor vii.

radiocartograf (de corp uman) / *(body) radiocartograph* / *(anthropo) radiocartographe* / Ansamblu pentru stabilirea hărţii distribuţiei radioactivităţii într-o regiune a organismului uman, după absorbţia unui radionuclid adecvat.

radiocinematografie / *cineradiography* / *radiocinématographie* / Cinematografierea imaginii de la ieşirea unui intensificator de imagine.

radiocoloid ⇒ coloid radioactiv

radiocromatograf în fază gazoasă / *gaseous phase radiochromatograph* / *radiochromatographe en phase gazeuse* / Ansamblu de măsurare destinat trasării unei curbe reprezentative a activităţii diferiţilor constituenţi marcaţi într-un amestec în fază gazoasă circulând în faţa unui detector de radiaţii după separarea într-o coloană cromatografică.

radiodermatită ⇒ dermatită provocată de radiaţii X

radiodiagnostic / *diagnostic radiology* / *radiodiagnostic* / Radiologie medicală aplicată în diagnostic.

radioelement / *radioelement* / *radioélément* / Element care este format din unul sau mai mulţi radioizotopi naturali. Notă: Termenul nu trebuie utilizat cu sensul de radionuclid.

radioexponometru / *(radiation) exposure meter* / *exposimètre (de rayonnement)* / Radiometru destinat măsurării mărimii expunerii.

radioexponometru personal / *personal exposure meter* / *exposimètre individuel* /

Scanned with OKEN Scanner

Exponometru de radiații de mici dimensiuni conceput pentru a fi purtat de o persoană în vederea determinării expunerii acesteia.

radioexponometru personal cu fotoluminescență / *photoluminescent personal exposure meter* / *exposimètre individuel à photoluminescence* / Radioexponometru individual conținând un detector cu fotoluminescență, lectura efectuându-se cu ajutorul unui cititor separat.

radioexponometru personal cu termoluminescență / *thermoluminescent exposure meter* / *exposimètre individuel à thermoluminescence* / Radioexponometru personal conținând un detector cu termoluminescență, lectura efectuându-se cu ajutorul unui cititor separat.

radiofizică / *radiological physics* / *radiophysique* / Parte a fizicii care se referă la aplicațiile medicale și industriale ale radiațiilor ionizante în general.

radiofizician / *radiation physicist* / *radiophysicien* / Fizician care studiază radiațiile, în general cele ionizante, sub aspect teoretic, experimental sau aplicativ.

radiografie, 1[tehnică] / *radiography* / *radiographie* / Procedeu de producere a imaginii unui obiect pe un film fotografic sau pe un alt tip de placă sensibilă, în general prin intermediul radiațiilor X sau gama. Notă: Constrastul dintre diferitele zone ale imaginii este rezultatul atenuării diferențiate a radiațiilor în obiectul radiografiat.

radiografie, 2[imagine] ⇒ radiogramă

radiografie dentară panoramică / *dental panoramic radiography* / *radiographie panoramique dentaire* / Radiografie directă a dentiției parțiale sau totale cu ajutorul unui tub de radiații X intraoral.

radiografie directă / *direct radiography* / *radiographie directe* / Radiografie în care înregistrarea se efectuează la nivelul unei suprafețe receptoare a imaginii.

radiografie indirectă / *indirect radiography* / *radiographie indirecte* / Radiografie în care înregistrarea se efectuează după transferul informației obținute la nivelul unei suprafețe receptoare a imaginii.

radiografie serială / *serial radiography* / *série radiographique* / Radiografie în care este înregistrată informația obținută în timpul unei secvențe regulate sau neregulate de aplicări de expuneri cu parametri de expunere constanți sau nu.

radiogramă / *radiograph* / *radiogramme* / Imagine a unui obiect produsă de o radiație ionizantă după interacțiunea radiației cu obiectul sau în urma emisiunii de către un obiect. Imaginea poate fi înregistrată definitiv sau temporar prin diferite procedee tehnice.

radiogramă cu fantă / *focal-spot slit radiogram* / *radiogramme à fente* / Radiogramă obținută cu ajutorul unei camere cu fantă, prezentând distribuția la nivelul focarului optic a intensității radiației emise, pe direcția normală la lungimea fantei.

radiogramă cu miră în stea / *focal spot star radiogram* / *radiogramme à mire étoile* / Radiogramă obținută cu ajutorul unei camere cu miră în stea, utilizată pentru determinarea limitei de rezoluție a unei mire în stea după una sau mai multe direcții ale focarului optic.

radiogramă cu orificiu / *focal-spot pinhole radiogram* / *radiogramme à sténope* / Radiogramă obținută cu ajutorul unei camere cu orificiu, prezentând forma și orientarea focarului optic, ca și distribuția spațială la nivelul acestui focar a intensității energetice a radiației emise.

radiogramă directă / *direct radiogram* / *radiogramme direct* / Radiogramă obținută direct pe suprafața receptoare a imaginii.

radiogramă indirectă / *indirect radiogram* / *radiogramme indirect* / Radiogramă obținută după transferul de informație.

radioigienă ⇒ igiena radiațiilor

radioindicator ⇒ trasor radioactiv

radioizotop / *radioisotope* / *radioisotope* / Izotop radioactiv al unui element specific.

Scanned with OKEN Scanner

radiolog [medic] / *radiologist* / *(médecin) radiologiste* / Medic specialist care utilizează radiaţiile ionizante pentru diagnosticul sau tratamentul maladiilor.

radiologic [calificativ] / *radiological [qualifier]* / *radiologique [qualificatif]* / Calificativ referitor la radiaţiile ionizante, la producerea acestora şi la aplicaţiile lor ştiinţifice, medicale şi tehnice.

radiologie / *radiology* / *radiologie* / Domeniu de aplicaţie a radiaţiilor ionizante ca, de exemplu, radiologia medicală şi radiologia industrială.

radiologie medicală / *medical radiology* / *radiologie médicale* / Ramură a radiologiei aplicată în medicină.

radiologist [medic] ⇒ radioterapist [medic]

radiometru / *radiation meter* / *radiamètre* / Ansamblu pentru măsurarea unor mărimi caracteristice radiaţiilor ionizante ca, de exemplu, activitatea, debitul expunerii etc. şi incluzând unul sau mai multe detectoare de radiaţii şi subansamblurile sau elementele funcţionale asociate.

radiometru de corp uman / *whole-body radiation meter* / *anthroporadiamètre* / Echipament, conţinând unul sau mai multe detectoare de radiaţii puternic protejate contra radiaţiei ionizante ambiante, cu ansamblele şi subansamblele asociate, destinat măsurării emisiunii totale a organismului uman.

radiometru de produs expunere-suprafaţă / *area exposure product meter* / *radiamètre de produit exposition-surface* / Radiometru destinat măsurării produsului expunere-suprafaţă.

radiometru de produs kerma-suprafaţă / *area kerma product meter* / *radiamètre de produit kerma-surface* / Radiometru destinat măsurării produsului kerma-suprafaţă.

radiometru gama de corp uman cu analizor de spectru / *whole-body gamma spectrum analyzer* / *anthroporadiamètre gamma à analyseur de spectre* / Sistem conţinând un radiometru de corp uman, un analizor de amplitudine şi un echipament de tratament numeric al datelor, destinat identificării radionuclizilor prezenţi în organismul uman şi evaluării activităţilor respective.

radionuclid / *radionuclide* / *radionucléide* / Nuclid radioactiv.

(radionuclid) emiţător alfa / *alpha emitter* / *émetteur alpha* / Radionuclid emiţând o radiaţie alfa.

(radionuclid) emiţător beta / *beta emitter* / *émetteur bêta* / Radionuclid care se dezintegrează emiţând o radiaţie beta.

radionuclid emiţător (de raze) X / *X emitter [radionuclide]* / *émetteur X [radionucléide]* / Radionuclid care se dezintegrează emiţând o radiaţie X.

(radionuclid) emiţător gama / *gamma emitter* / *émetteur gamma* / Radionuclid care se dezintegrează emiţând o radiaţie gama.

radioprotecţie / *radiation protection* / *radioprotection* / Ramură a ştiinţei şi tehnologiei care tratează despre protecţia persoanelor şi mediului lor înconjurător contra efectelor dăunătoare ale radiaţiilor ionizante şi neionizante.

radioprotecţie [tehnică] / *radiological protection* / *protection radiologique* / 1. Ansamblu de măsuri destinate limitării efectelor nocive ale acţiunii radiaţiilor ionizante asupra persoanelor ca, de exemplu, limitarea expunerii externe la radiaţii sau limitarea introducerii de radionuclizi în organism şi alte limitări profilactice, cu scopul reducerii posibilităţii provocării de leziuni prin asemenea efecte. 2. Totalitatea măsurilor cunoscute pentru a limita degajările de produse chimice şi fizice prin iradierea materialelor.

radioscopie / *fluoroscopy* / *radioscopie* / Observarea pe un ecran fluorescent a imaginii produse prin proiectarea pe acesta a unui fascicul de raze X traversând un obiect. Notă: Luminozitatea şi contrastul imaginii radioscopice pot fi întărite prin

Scanned with OKEN Scanner

intermediul unui intensificator de imagine sau al unui aparat de televiziune asociat.

radioscopie directă / *direct radioscopy* / *radioscopie directe* / Radioscopie în care imaginile vizibile sunt prezentate pe suprafaţa receptoare a imaginii sau în proximitatea acesteia, în fasciculul de radiaţii.

radioscopie indirectă / *indirect radioscopy* / *radioscopie indirecte* / Radioscopie în care imaginile vizibile sunt prezentate după transferul informaţiei, apărând în exteriorul fasciculului de radiaţii.

radiosensibilitate / *radiosensitivity* / *sensibilité aux rayonnements (d'un système biologique)* / Reacţia unui sistem biologic la acţiunea radiaţiior.

radioterapeut [medic] ⇒ radioterapist [medic]

radioterapie / *radiotherapy* / *radiothérapie* / Radiologie medicală aplicată în terapie.

radioterapie convenţională / *X-ray therapy [conventional]* / *radiothérapie conventionelle* / Radioterapie cu radiaţii X produsă cu tuburi de radiaţii X cu tensiuni sub 300 kV.

radioterapie convergentă / *convergent radiotherapy* / *radiothérapie convergente* / Tehnică radioterapeutică utilizând fascicule convergente de radiaţii X sau gama concurente într-o zonă dată, sau un fascicul animat de o mişcare continuă, descriind o traiectorie conică cu vârful conului la nivelul centrului de interes.

radioterapie cu fascicul fix / *stationary (beam) radiotherapy* / *radiothérapie à faisceau fixe* / Radioterapie fără mişcarea sursei de radiaţii în raport cu pacientul pe durata iradierii.

radioterapie de contact ⇒ röntgenterapie de contact

radioterapie de înaltă energie / *high-energy radiotherapy* / *radiothérapie à haute énergie* / Radioterapie utilizând radiaţii produse prin mijloace electrice şi a căror energie echivalentă se situează în gama MeV.

radioterapie de mişcare / *moving-beam (radio)therapy* / *radiothérapie cinétique* / Radioterapie utilizând unul sau mai multe fascicule de radiaţii deplasabile în raport cu pacientul pe durata tratamentului.

radioterapie de profunzime ⇒ röntgenterapie profundă

radioterapie de rotaţie / *rotation therapy* / *cycloradiothérapie* / Radioterapie în care pacientul este supus unei mişcări de rotaţie sau în care sursa de radiaţii se roteşte în jurul acestuia.

radioterapie de suprafaţă ⇒ röntgenterapie superficială

radioterapie interferenţială ⇒ radioterapie încrucişată

radioterapie intratisulară / *implantation technique* / *radiothérapie intratissulaire* / Radioterapie în care sursele de radiaţii sunt implantate în ţesuturile bolnave sau plasate în contact cu acestea.

radioterapie în opoziţie de câmp / *opposite-field therapy* / *radiothérapie en opposition de champ* / Caz particular al radioterapiei încrucişate utilizând două fascicule de radiaţii, coaxiale dar de sens contrar.

radioterapie încrucişată / *multi-field therapy* / *radiothérapie à feux croisés* / Radioterapie în care o leziune este supusă radiaţiilor pătrunzând în organism prin mai multe porţi de intrare.

radioterapie metabolică / *radiopharmaceutical therapy* / *radiothérapie métabolique* / Radioterapie cu ajutorul produselor farmaceutice radioactive.

radioterapie pendulară / *pendular radiotherapy* / *radiothérapie pendulaire* / Radioterapie cinetică în care sursa de radiaţii oscilează în jurul unei axe fixe în raport cu pacientul.

radioterapie profundă / *deep radiotherapy* / *radiothérapie profonde* / Radioterapie în care volumul ţintă' este situat în mod obişnuit la o adâncime peste 1 cm, putând fi acoperit de ţesuturi sănătoase.

Scanned with OKEN Scanner

(radio)terapie tangenţială / *tangential (radio)therapy* / *thérapie tangentielle* / Metodă constând în dirijarea fasciculului de radiaţii aproape tangenţial unei suprafeţe curbe a ţesutului, tratând astfel prin iradiere un volum relativ mic al acestuia situat în vecinătatea suprafeţei.

radioterapist [medic] / *radiotherapist* / *(médecin) radiothérapeute* / Medic radiolog specializat în utilizarea radiaţiilor ionizante în radioterapie.

radiotoxemie ⇒ boală de radiaţii

radiotrasor ⇒ trasor radioactiv

radiu(m)terapie / *radium therapy* / *radiumthérapie* / Terapie cu radionuclizi utilizând radiul sau radonul.

radonmetru de radioprotecţie / *radon content meter (for health physics purposes)* / *émanomètre de radioprotection* / Ansamblu utilizat în radioprotecţie pentru măsurarea conţinutului de radon şi descendenţi ai acestuia, conţinuţi în atmosferă.

randament (al unui detector cu semiconductor pentru o sursă de radiaţii monoenergetică) / *efficiency (of a semiconductor radiation detector for a monoenergetic radiation source)* / *rendement (d'un semicteur pour une source de rayonnement monoénergétique)* / Raportul dintre numărul de evenimente ionizante în distribuţia spectrală şi numărul total de fotoni ajunşi pe volumul activ al detectorului în acelaşi interval de timp.

randament al unui vârf de energie totală (al unui detector cu semiconductor) / *full energy peak efficiency (of a semiconductor radiation detector)* / *rendement d'un pic d'énergie totale (d'un semicteur)* / Raportul dintre numărul de evenimente în vârful de energie totală a unei distribuţii spectrale şi numărul total de fotoni ajunşi pe volumul activ al detectorului în acelaşi interval de timp.

raport de atenuare / *attenuation ratio* / *indice d'atténuation* / Raportul dintre valoarea unei mărimi de radiaţie specificate în centrul unui fascicul larg cu o calitate a radiaţiei specificată, materialul prevăzut pentru atenuare fiind în afara fasciculului, şi valoarea în acelaşi punct şi în aceleaşi condiţii, cu materialul plasat în fascicul.

raport de grilă / *grid ratio* / *rapport de grille* / Pentru o grilă liniară, raportul, pe linia mediană, dintre înălţimea lamelor şi lăţimea spaţiilor ce le separă.

raport de oscilaţie (a potenţialului de accelerare) / *percentage ripple (of X-ray tube voltage)* / *taux d'oscillation (de la haute tension radiogène)* / Pentru un potenţial de accelerare al unui tub de radiaţii unidirecţional, raportul procentual $(V_{max} - V_{min})/V_{max}$, potenţialul de accelerare variind ciclic între valorile sale maximă V_{max} şi minimă V_{min}.

raport de transmisiune / *transmission ratio* / *indice de transmission* / Raportul dintre valoarea unei mărimi de radiaţie specificate în centrul unui fascicul cu o calitate a radiaţiei şi în condiţii geometrice specificate după traversarea unui material şi valoarea care ar exista în acelaşi punct fără prezenţa acestui material în fascicul.

raport linie spectrală-zgomot de fond / *line-to-background ratio of a spectral line* / *rapport raie-bruit de fond* / Raportul dintre intensitatea unei linii monoenergetice şi intensitatea zgomotului de fond imediat adiacent acestei linii.

raport semnal-zgomot (al unui detector cu semiconductor) / *signal-to-noise ratio [of a semiconductor detector]* / *quotient signal-bruit* / Raportul dintre valoarea sarcinii la electrozii de ieşire ai unui detector cu semiconductor produsă de o particulă ionizantă cu energie dată şi valoarea sarcinii zgomotului detectorului măsurată în aceleaşi condiţii.

rată de intensitate / *intensity ratio* / *taux d'intensité* / Raportul dintre intensitatea maximă şi intensitatea efectivă ale unui traductor.

Scanned with OKEN Scanner

rată de numărare (a impulsurilor) / *counting rate / taux de comptage* / Numărul de impulsuri înregistrate de un detector, în unitatea de timp.

rată de numărare maximă (a unui detector Geiger-Müller) / *maximum counting rate (of a Geiger-Müller counter tube) / taux de comptage maximal (d'un tube-compteur de Geiger-Müller)* / Maximul curbei reprezentând rata de numărare măsurată în funcție de debitul de fluență al radiației.

rată de numărare reală / *true count rate / taux de comptage réel* / Rată de numărare care s-ar putea observa dacă timpul de rezoluție al instrumentului ar fi zero.

rază catodică / *cathode ray / rayon cathodique* / Electroni foarte rapizi accelerați într-un câmp electric.

rază centrală / *central ray / rayon central* / Radiație care se propagă de-a lungul fasciculului de radiații util.

rază X ⇒ radiație X

raze Lenard / *Lenard rays / rayons de Lenard* / Raze catodice produse de un tub cu descărcare.

răspuns (al unui dozimetru cu cameră cu ionizare) / *response (for a dosemeter with ionization chamber) / réponse (pour un dosimètre à chambre d'ionisation)* / Pentru un ansamblu de cameră asociat cu un ansamblu de măsurare, raportul dintre valoarea indicată și cantitatea măsurată în camera cu ionizare, numai pentru ansamblul de măsurare, raportul dintre valoarea indicată și sarcina sau curentul de intrare, iar numai pentru camera cu ionizare, raportul dintre sarcina sau curentul de ionizare și cantitatea măsurată.

răspuns (al unui radiometru) / *response (of a radiation mesuring assembly) / réponse (d'un ensemble de mesure de rayonnement)* / Raportul, în condiții specifice, dat de relația:

$$R = \frac{v}{v_c},$$

unde v este valoarea indicată a mărimii măsurate de echipamentul sau ansamblul de încercat iar v_c este valoarea convențională adevărată a acestei mărimi.

răspuns (al unui radiometru de produs expunere-suprafață) / *response (of an area exposure product meter) / réponse (d'un radiamètre de produit exposition-surface)* / Raportul dintre valoarea indicată a aparatului și produsul expunere-suprafață.

răspuns auditiv al trunchiului cerebral / *auditory brainstem response / réponse auditive du tronc cérébral* / Componentă a potențialului evocat auditiv provenind din activitatea trunchiului cerebral.

răspuns de referință (al unui debitmetru de doză absorbită) / *reference response (of a dose ratemeter) / réponse de référence (d'un débitmètre de dose)* / Răspunsul de referință R_{ref} este răspunsul aparatului, în condiții de încercare normalizate, la unitatea de debit al dozei de referință, exprimată prin relația:

$$R_{ref} = \frac{I_{rs} - I_b}{\dot{D}_{rs}},$$

unde I_{rs} este indicația datorată debitului dozei de referință, I_b este indicația datorată radiației de fond iar $\dot{D}_{rs}$ este debitul dozei de referință.

răspuns de referință (al unui monitor de efluenți gazoși) / *reference response (of a gaseous effluent monitor) / réponse de référence (d'un moniteur d'effluents gazeux)* / Răspunsul de referință R_{ref} este răspunsul ansamblului în condiții normale de încercare pentru unitatea de activitate de referință și este exprimat prin relația:

$$R_{ref} = \frac{I_{rs} - I_b}{A_{rs}},$$

unde I_{rs} este indicația dată pentru sursa de referință, I_b este indicația dată pentru zgomotul de fond iar A_{rs} este activitatea sursei de referință.

Scanned with OKEN Scanner

răspuns frecvențial al manechinului în câmp liber / *manikin free field frequency response* / *réponse fréquentielle du mannequin en champ libre* / Diferența, în funcție de frecvență, dintre nivelul presiunii acustice pe microfonul urechii artificiale, punctul de referință al manechinului fiind plasat în punctul de măsură, și nivelul presiunii acustice în punctul de măsură, în absența manechinului.

răspuns galvanic al pielii / *galvanic skin response* / *réponse galvanique de la peau* / Variație a rezistenței electrice dintre electrozii de suprafață pe piele, datorat în special transpirației.

răspuns la activitatea de suprafață / *surface activity response* / *réponse à une activité surfacique* / Răspuns al detectorului asociat unui ansamblu, în condiții geometrice determinate de constructor, exprimat prin raportul dintre numărul de impulsuri în unitatea de timp, corectat pentru zgomotul de fond, și unitatea de activitate de suprafață convențional adevărată, specificând numele radionuclidului utilizat.

rău de radiații ⇒ boală de radiații

Rd ⇒ rutherford [învechit]

reactanță de polarizare / *polarization reactance* / *réactance de polarisation* / Impedanță multiplicată cu sinusul unghiului de fază dintre vectorul potențial și vectorul curent:

$$X_p = Z_p \cdot \cos\theta .$$

reactanță mecanică / *mechanical reactance* / *réactance mécanique* / Partea imaginară a impedanței mecanice complexe. Notă: Prin convenție, reactanța mecanică datorată inerției este considerată pozitivă.

reacție fotonucleară / *photonuclear reaction* / *réaction photonucléaire* / Reacție nucleară rezultând din interacțiunea dintre un foton și un nucleu atomic.

reacție nucleară / *nuclear reaction* / *réaction nucléaire* / Eveniment la care participă unul sau mai multe nuclee atomice, având ca rezultat modificarea maselor, a sarcinilor sau a stării lor energetice. Notă: Acest termen se aplică de asemenea împrăștierii elastice a nucleonilor.

reamorsare (într-un detector cu descărcare în gaz) / *re-ignition (in a counter tube)* / *réamorçage (dans un tube compteur)* / Producerea de impulsuri parazite de către atomi sau molecule excitate sau ionizate în descărcarea ce constituie un impuls.

receptor de imagine radiologică / *X-ray image receptor* / *récepteur d'image radiologique* / Dispozitiv ca, de exemplu, un ecran fluorescent sau un film radiografic, destinat transformării imaginii radiologice potențiale, direct sau indirect, în imagine vizibilă.

recipient de stocare / *storage container* / *récipient de stockage* / Recipient destinat a conține una sau mai multe surse radioactive și a asigura protecția contra radiațiilor ionizante în perioadele de neutilizare.

recombinare / *recombination* / *recombinaison* / Interacțiunea dintre un purtător pozitiv de sarcină și unul negativ, antrenând neutralizarea sarcinilor acestora. În anumite cazuri, neutralizarea se poate produce cu conservarea maselor.

recombinare (a ionilor) / *recombination (of ions)* / *recombinaison (des ions)* / Procesul prin care ionii revin la starea neutră.

recuperare (după efectele radiațiilor) / *recovery (from radiation effects)* / *récupération (après les effets des rayonnements)* / Modificare produsă într-o celulă sau într-un organ care tind să-și restabilească integritatea funcțională, după o iradiere.

redresor / *rectifier [electric energy transducer]* / *redresseur* / Convertizor de energie electrică transformând un sistem de curenți alternativi într-un curent unidirecțional.

redresor cu semiconductoare / *solid-state rectifier* / *redresseur à semiconducteur* / Redresor utilizând conductibilitatea unidirecțională de contact dintre două materiale solide dintre care unul semiconductor.

Scanned with OKEN Scanner

redresor mecanic / *mechanical rectifier* / *redresseur mécanique* / Comutator rotativ, rareori utilizat astăzi, destinat transformării curentului alternativ în curent unidirecţional, pentru alimentarea în înaltă tensiune a unui tub de radiaţii X.

redresor uscat ⇒ redresor cu semiconductoare

referinţă de tip / *unique type reference* / *référence du type* / Combinaţie de cifre, de litere sau de ambele utilizată pentru identificarea unui anumit tip de echipament.

regenerare (după efectele radiaţiilor) / *repopulation (after radiation effects)* / *régénération (après les effets du rayonnement)* / Înlocuirea celulelor funcţionale (în general prin diviziune celulară) după sau în timpul unei iradieri.

regim continuu (al unui generator de radiaţii X) / *continuous mode (of an X-ray apparatus)* / *régime continu (d'un générateur radiologique)* / Pentru un generator de radiaţii X, mod de încărcare continuă a unui tub de radiaţii X ca, de exemplu, în radioterapie sau radioscopie.

regim continuu cu sarcină de scurtă durată / *continuous operation with short-time loading* / *service ininterrompu à charge temporaire* / Serviciu pe durata căruia echipamentul este conectat în permanenţă la reţeaua de alimentare. Durata admisibilă de funcţionare în sarcină indicată este prea scurtă pentru ca temperatura de funcţionare în sarcină să fie atinsă, intervalul următor fiind totuşi suficient de lung pentru a permite răcirea echipamentului până la temperatura de funcţionare în gol.

regim de lucru (al unui echipament electromedical) ⇒ parametri de funcţionare (ai unui echipament electromedical)

regim de scurtă durată / *short-time duty* / *service temporaire* / Funcţionare în sarcină normală pe o durată specificată, pornirea făcându-se la rece, fără depăşirea limitelor de încălzire specifice, intervalele dintre perioadele de funcţionare fiind suficiente pentru a permite echipamentului revenirea la temperatura ambiantă.

regim intermitent (generator de radiaţii X) / *intermittent mode (of an X-ray apparatus)* / *régime intermittent (d'un générateur radiogène)* / Pentru un generator de radiaţii X, mod de încărcare a unui tub de radiaţii X în care energia electrică este furnizată tubului în expuneri unice, intermitente sau pulsatorii ca, de exemplu, în radiografie sau radiocinematografie.

regiune de culegere / *receptive field* / *champ réceptif* / Regiune în interiorul căreia un electrod percepe activitatea electrică.

regiune de proporţionalitate (a unui detector cu descărcare în gaz) / *proportional region (of a counter tube)* / *région de proportionnalité (d'un tube compteur)* / Domeniu al tensiunilor aplicate într-un detector cu descărcare în gaz în care factorul de multiplicare în gaz este superior unităţii şi practic independent de numărul de perechi de ioni iniţial produse în volumul util de evenimentul ionizant, amplitudinea impulsului fiind proporţională cu acest număr.

regiune de proporţionalitate limitată / *region of limited proportionality* / *région de proportionnalité limitée* / Domeniu al tensiunilor aplicate într-un detector cu descărcare în gaz, situat între regiunea Geiger-Müller şi regiunea de proporţionalitate, în care factorul de multiplicare în gaz depinde de numărul de perechi de ioni iniţial produse în volumul util de evenimentul ionizant, ca şi tensiunea.

regiune de sărăcire (a unui detector cu semiconductor) ⇒ zonă sensibilă (a unui detector cu semiconductor)

regiune de străpungere (a caracteristicii unei diode semiconductoare) / *breakdown region (of a semiconductor diode characteristic)* / *région de claquage (de la caractéristique d'une diode semiconductrice)* / Întreaga regiune a caracteristicii

tensiune-curent dincolo de începutul străpungerii atunci când mărimea tensiunii inverse creşte.

regiune Geiger-Müller / *Geiger(-Mü ller) region / région de Geiger(-Müller)* / Domeniul tensiunilor aplicate unui detector cu descărcare în gaz în care factorul de multiplicare în gaz este mult superior unităţii, amplitudinea impulsului fiind practic independentă de numărul total de perechi de ioni produse iniţial în volumul util de către evenimentul ionizant.

reglaj (al unui dispozitiv de comandă sau de limitare) / *adjustable setting (of a control or limiting device) / positionnement ajustable (d'une commande ou d'un dispositif limiteur)* / Reglaj care poate fi modificat de operator fără ajutorul unei scule.

regulator de timp / *controlling timer / minuterie* / Integrator de timp modificând starea de funcţionare la sfârşitul unui interval de timp predeterminat sau al unui timp total predeterminat putând comporta mai multe intervale de timp separate.

regulator de timp (al unui accelerator medical de electroni) / *timer (of a medical electron accelerator) / minuterie (d'un accélerateur médical d'électrons)* / Într-un accelerator medical de electroni, dispozitiv de măsurare a duratei furnizării fasciculului util.

regulator de timp primar / *primary timer / minuterie primaire* / Regulator de timp destinat terminării tratamentului conform unui timp preselecţionat.

regulator de timp secundar / *secondary timer / minuterie secondaire* / Regulator de timp destinat terminării iradierii în cazul defectarii regulatorului de timp primar.

regulator termostatic / *thermostat / thermostat* / Dispozitiv sensibil la temperatură, destinat menţinerii temperaturii unui echipament sau a unor părţi ale acestuia între limite prereglate.

rejecţie a suprapunerii / *pile-up rejection / réjection d'empilement* / Tehnică utilizată pentru identificarea şi respingerea impulsurilor (semnalelor) suprapuse.

rejecţie a semnalelor de mod comun / *common-mode rejection / réjection commune* / Aptitudinea unui amplificator diferenţial de a nu răspunde la un semnal comun, răspunzând la un semnal diferenţial oarecare.

releu de timp ⇒ regulator de timp

rem <rem> [învechit] / *rem <rem> [deprecated] / rem <rem> [déconseillé]* / Veche unitate de echivalent al dozei.

$$1 \text{ rem} = 10^{-2} \text{ J/kg}.$$

reobază / *rheobase / rhéobase* / Pentru orice durată a stimulului, valoare minimă a intensităţii unui stimul provocând o reacţie.

rep / *rep / rep* / Unitate de doză absorbită, înlocuită astăzi prin rad. Un rep reprezintă doza absorbită din orice tip de radiaţie pentru care energia comunicată unui ţesut moale este de 93 erg/gram; aceasta este absorbţia de energie pentru un ţesut moale expus la radiaţii X sau gama pentru care doza de expunere este de 1 roentgen.

repolarizare / *repolarization / repolarisation* / Restabilire a potenţialului de membrană după o depolarizare.

responsabil cu radioprotecţia / *radiation safety officer / responsable de la radioprotection* / Persoană calificată însărcinată cu organizarea radioprotecţiei.

restabilire (după efectele radiaţiilor) ⇒ restaurare (după efectele radiaţiilor)

restaurare (după efectele radiaţiilor) / *repair (after radiation effects) / restauration (après les effets du rayonnement)* / Restaurarea parţială sau totală a integrităţii funcţionale a celulelor după o deteriorare provocată de radiaţii.

restituire a liniei de bază <RLB> / *baseline restoration <BLR> / restitution de la ligne de base <RLB>* / Tehnică adecvată liniară sau neliniară utilizată pentru accelerarea revenirii tensiunii la linia sa de bază.

Scanned with OKEN Scanner

retenție / *retention* / *rétention* / Prezență permanentă sau tranzitorie a materialului radioactiv în organism în urma încorporării și după metabolizarea acestuia.

retrocentrator / *back pointer* / *rétrocentreur* / Dispozitiv utilizat pentru localizarea punctului de ieșire al axei fasciculului de radiații și indicarea direcției acesteia.

retrodifuziune (a unei radiații ionizante) ⇒ retroîmprăștiere (a unei radiații ionizante)

retroîmprăștiere (a unei radiații ionizante) / *back-scatter* / *rétrodiffusion (d'un rayonnement ionisant)* / Împrăștiere de particule de către o substanță după direcții formând unghiuri mai mari de 90° cu direcția inițială.

rețea cristalină / *crystal lattice* / *réseau cristallin* / Dispunere regulată a atomilor într-un cristal (rețea spațială).

rețea de alimentare cu energie electrică a unui aparat electromedical / *supply mains (of a medical electrical equipment)* / *réseau d'alimentation (d'un appareil électromédical)* / Orice sursă de energie electrică instalată permanent și neutilizată exclusiv pentru alimentarea echipamentelor electromedicale. Notă: Acest termen include de asemenea bateriile instalate permanent în ambulanțe sau alte instalații similare.

rezistență aparentă a circuitului de alimentare / *apparent resistance of supply mains* / *résistance apparente du circuit d'alimentation* / Pentru un generator de radiații X pentru diagnostic, rezistența rețelei de alimentare determinată în condiții de încărcare specifice.

rezistență de polarizare / *polarization resistance* / *résistance de polarisation (d'un électrode)* / Impedanță multiplicată cu cosinusul unghiului de fază dintre vectoul potențial și vectorul curent:

$$R_p = Z_p \cdot \cos\theta \,.$$

rezistență de polarizare (a unui detector cu semiconductor) / *bias resistor (of a semiconductor radiation detector)* / *résistance de polarisation (d'un semicteur)* / Rezistență prin care se aplică tensiunea de polarizare detectorului cu semiconductor.

rezistență de sarcină (a unui detector de radiații cu semiconductor) / *load resistance (of a semiconductor radiation detector)* / *résistance de charge (d'un semicteur)* / Rezistență făcând parte din impedanța de sarcină.

rezistență echivalentă de zgomot raportată la intrare (a unui amplificator liniar) / *equivalent noise resistance referred to input (of a linear amplifier)* / *résistance équivalente de bruit ramené à l'entrée (d'un amplificateur linéaire)* / Valoarea rezistenței care, dispusă la intrarea unui amplificator ipotetic fără zgomot, produce același zgomot la ieșire, cu același câștig și aceeași bandă de trecere.

rezistență inițială a corpului uman $<R_i>$ / *initial resistance of the human body* $<R_i>$ / *résistance initiale du corps humain* $<R_i>$ / Rezistență limitând valoarea de vârf a curentului în momentul aplicării unei tensiuni externe.

rezistență mecanică / *mechanical resistance* / *résistance mécanique* / Partea reală a impedanței mecanice complexe.

rezoluție (a unui radiometru) / *resolution (of a radiation measuring assembly)* / *résolution (d'un ensemble de mesure de rayonnement)* / Pentru o valoare dată a mărimii măsurate, cea mai mică diferență, determinată de fluctuațiile statistice și deriva ansamblului, dintre două valori adiacente ale semnalului de intrare, în scopul obținerii de indicații distincte la ieșire.

rezoluție energetică a detectorului / *energy resolution (of a detector)* / *résolution en énergie (d'un détecteur)* / Raportul dintre lărgimea la semiînălțime în distribuția energetică a semnalelor de ieșire și vârful de energie totală corespunzător particulelor monoenergetice.

rezoluție energetică a unui ansamblu detector cu semiconductor-preamplificator /

Scanned with OKEN Scanner

energy resolution (FWHM) of a semiconductor radiation detector/preamplifier combination / résolution en énergie (LTMH) d'un ensemble détecteur semiconducteur-préamplificateur / Rezoluţie energetică, măsurată la o energie specifică şi exprimată în unităţi de energie, a unui vârf spectral al unei distribuţii de amplitudini corespunzătoare unui spectru de energie.

rezoluţie energetică (a unui detector cu semiconductor) / *energy resolution (FWHM) (of a semiconductor radiation detector) / résolution en énergie (LMH) (d'un semicteur)* / Contribuţia detectorului cu semiconductor (inclusiv zgomotul datorat curentului de fugă), exprimată în unităţi de energie, la lărgimea la semiînălţime a distribuţiei în amplitudine corespunzătoare unui spectru de energie.

rezoluţie energetică procentuală (a unui detector cu semiconductor) / *energy resolution (per cent) (of a semiconductor radiation detector) / résolution en énergie en pourcentage (d'un semicteur)* / Raportul multiplicat cu 100 dintre rezoluţia energetică şi energia pentru care este specificată aceasta.

rezoluţie în amplitudine a impulsului / *pulse amplitude resolution / résolution en amplitude* / Pentru un vârf determinat, raportul, exprimat în mod normal procentual, dintre lărgimea la semiînălţime şi amplitudinea impulsului corespunzătoare maximului vârfului.

rezonanţă magnetică nucleară / *nuclear magnetic resonance / résonance magnétique nucléaire* / Fenomen permiţând identificarea moleculelor unei substanţe diluate prin intrarea în rezonanţă a spinului specific al nucleelor sale atomice cu frecvenţa câmpului electromagnetic radio la care este expusă substanţa simultan cu un câmp magnetic permanent închis.

rezonator Oudin [învechit] / *Oudin resonator [deprecated] / résonateur de Oudin [déconseillé]* / Bobină, deseori cu un număr variabil de spire, concepută pentru a fi legată la o sursă de curent de înaltă frecvenţă ca, de exemplu, un eclator cu bobină de inducţie, în vederea aplicării unui curent ionic de convecţie către un pacient.

Rhm ⇒ roentgen pe oră la un metru [desuet]

roentgen [învechit] / *roentgen [deprecated] / röntgen [déconseillé]* / Veche unitate de măsură specială a expunerii:

$$1\ R = 2{,}58 \cdot 10^{-4}\ C/kg.$$

roentgen-gram / *gram-roentgen / röntgen-gramme* / Definită de Mayneord ca fiind transformarea reală de energie la cedarea unei doze de 1 roentgen către 1 gram de aer.

roentgen pe oră la un metru [desuet] / *roentgen-per-hour at one meter [deprecated] / röntgen par heure à un mètre [déconseillé]* / Unitate a debitului de expunere la 1 metru de o sursă punctuală de radiaţii gama.

roentgenodermatită ⇒ dermatită provocată de radiaţii X

roentgenografie ⇒ radiografie, 1[tehnică]

roentgenogramă / *X-ray pattern / image (radiologique) potentielle* / Informaţie conţinută într-un fascicul de radiaţii ionizante cu o distribuţie a intensităţii modulată de obiectul traversat.

roentgenologic [calificativ] ⇒ radiologic [calificativ]

roentgenologie / *roentgenology [USA] / ...* / Ramură a radiologiei care tratează despre radiaţiile X.

roentgenoscop / *fluoroscope / appareil de radioscopie* / Ansamblu format din tub radiogen şi ecran fluorescent, cu sau fără intensificator de imagine, şi din echipamentele asociate utilizate pentru radioscopie.

roentgenoscopie ⇒ radioscopie

röntgen [învechit] ⇒ roentgen [învechit]

röntgendiagnostic ⇒ radiodiagnostic

röntgenocristalografie / *radio-crystallography / radiocristallographie* / Studiu al structurii cristalelor, în particular al dispunerii atomilor în cristal, prin procedura

Scanned with OKEN Scanner

difracției radiațiilor X, a celor electronice, neutronice etc., sau identificarea substanțelor cristaline prin aceleași metode.

röntgenografie ⇒ radiografie, 1[tehnică]

röntgenologie ⇒ roentgenologie

röntgenoscopie ⇒ radioscopie

röntgenterapie / *X-ray therapy* / *röntgenothérapie* / Radioterapie care utilizează radiațiile X.

röntgenterapie de contact / *contact X-ray therapy* / *plésioradiothérapie, 2[de contact]* / Radioterapie utilizând tuburi special construite pentru a permite o distanță țintă - piele foarte scurtă (în general sub 5 cm). Notă: Tensiunea de accelerare a tubului de radiații X este în general sub 60 kV, putând atinge uneori 100 kV.

röntgenterapie de foarte înaltă tensiune [învechit] / *supervoltage therapy [deprecated]* / *röntgenthérapie à très haute tension [déconseillé]* / Termen impreciz aplicat röntgenterapiilor utilizând tensiuni de accelerare a tubului de radiații X peste 500–1 000 kV.

röntgenterapie internă / *intracavitary radiotherapy* / *radiothérapie intracavitaire* / Radioterapie în care sursa de radiații este introdusă direct într-o cavitate a corpului.

röntgenterapie intracavitară / *intracavitary roentgen therapy* / *röntgenthérapie intracavitaire* / Metodă de iradiere a leziunilor în cavitățile corpului accesibile vizionării directe sau tușeului, utilizând un scurt con de tratament introdus în cavitate pentru expunerea leziunii la iradiere directă.

röntgenterapie intraorală / *intra-oral roentgen therapy* / *röntgenthérapie intraorale* / Metodă de iradiere a leziunilor din cavitatea bucală utilizând un scurt con de tratament introdus în cavitate pentru expunerea leziunilor la iradiere directă.

röntgenterapie intravaginală / *intravaginal roentgen therapy* / *röntgenthérapie intravaginale* / Metodă de iradiere a unor leziuni din cavitatea vaginală utilizând un scurt con de tratament introdus în cavitate pentru expunerea leziunilor la iradiere directă.

röntgenterapie la înaltă tensiune [învechit] / *high-voltage roentgen therapy [deprecated]* / *röntgenthérapie à haute tension [déconseillé]* / Röntgenterapie utilizând tensiuni de 200–500 kV.

röntgenterapie la joasă tensiune [învechit] / *low-voltage X-ray therapy [deprecated]* / *radiothérapie à faible tension [déconseillé]* / Röntgenterapie utilizând tensiuni de accelerare a tubului de radiații X sub 50 kV.

röntgenterapie la tensiune medie [învechit] / *medium-voltage roentgen therapy [deprecated]* / *röntgenthérapie à tension moyenne [déconseillé]* / Röntgenterapie utilizând tensiuni de accelerare a tubului de radiații X de ordinul a 150 kV.

röntgenterapie profundă / *deep X-ray therapy* / *radiothérapie transcutanée* / Radioterapie a leziunilor situate în profunzimea corpului, utilizând tensiuni de accelerare a tubului de radiații X de 200 kV sau superioare.

röntgenterapie superficială / *superficial X-ray therapy* / *radiothérapie superficielle* / Radioterapie a leziunilor superficiale ale corpului, utilizând în general o radiație de energie redusă.

rutherford [învechit] / *rutherford [deprecated]* / *rutherford [déconseillé]* / Unitate propusă pentru radioactivitate, definită ca fiind cantitatea dintr-un nuclid radioactiv oarecare care se dezintegrează cu o rată de 10^6 dezintegrări pe secundă:

1 rd = 0,27 mC.

Scanned with OKEN Scanner

sală de examen / *examination room* / *salle d'examen* / În radiodiagnostic, sală în care radiaţiile ionizante sunt aplicate pacientului sau măsurate pe acesta, conţinând mijloacele prescrise de radioprotecţie şi de suport al echipamentelor.

sală de radiologie / *X-ray room* / *salle de radiologie* / Sală având instalat un generator radiologic în stare de funcţionare, prevăzut pentru examene sau tratamente radiologice.

sală de tratament / *treatment room* / *salle de traitement* / În radioterapie, sală în care radiaţiile ionizante sunt administrate unui pacient, conţinând mijloacele prescrise de radioprotecţie şi de suport al echipamentelor.

salt de potenţial ⇒ diferenţă de potenţial de contact

sarcină adaptată [în terapia cu microunde] / *matched load [in microwave therapy]* / *charge appropriée* / Sarcină rezistivă, având în mod normal între 50 Ω şi 75 Ω şi care, înlocuind un aplicator, produce o rată a undelor staţionare (TOS) sub 1,5 în cablul de conexiune al aplicatorului sau în ghidul de unde.

sarcină de funcţionare în siguranţă / *safe working load* / *charge de fonctionnement en sécurité* / Sarcina maximă pe un echipament sau o parte a acestuia care poate fi admisă conform unei declaraţii a furnizorului echipamentului sau al unor părţi ale acestuia, dacă instrucţiunile de instalare şi utilizare sunt respectate.

sarcină electrică elementară <*e*> / *elementary (electric) charge* <*e*> / *charge (électrique) élémentaire* <*e*> / Valoarea cuantei de sarcină electrică: $0{,}160219 \cdot 10^{-18}$ C.

sarcină minimă de ruptură / *minimum breaking load* / *charge minimale de rupture* / Sarcina maximă pentru care legea lui Hooke este aplicabilă.

sarcină spaţială / *space charge* / *charge d'espace* / Sarcină electrică într-o regiune a spaţiului în afara electrozilor, datorată prezenţei electronilor sau a ionilor.

sarcină specifică de fibrilaţie <F_q> / *specific fibrillation charge* <F_q> / *charge spécifique de fibrillation* <F_q> / Valoarea minimă a cantităţii de electricitate pentru un impuls de scurtă durată care, în condiţii date privind forma de undă, traiectul curentului, faza cardiacă, provoacă cu o anumită probabilitate fibrilaţia ventriculară.

sarcină statică / *static load* / *charge statique* / Încărcarea maximă a unei părţi, exclusiv încărcările provocate de accelerarea sau decelerarea maselor. Dacă o sarcină este divizată pe mai multe părţi de suport paralele şi dacă repartiţia pe aceste părţi nu este determinată fără echivoc, trebuie considerată posibilitatea cea mai defavorabilă.

sarcină totală / *total load* / *charge totale* / Suma sarcinii statice şi a forţelor provocate de acceleraţia şi deceleraţia produse în condiţii normale.

sas sanitar / *sanitary lock* / *sas sanitaire* / Cameră destinată trecerii dintr-o zonă în alta şi împiedicării răspîndirii substanţelor radioactive între diferite zone.

scânteiere ⇒ scintilaţie

schimbător de casete / *cassette changer* / *changeur de cassette* / Dispozitiv conţinând una sau mai multe casete dispuse astfel încât una este pregătită pentru prima expunere, iar celelalte sunt aduse în acelaşi loc

Scanned with OKEN Scanner

prin comandă la distanţă pentru expunerile următoare.

schimbător de film / *film changer* / *changeur de film* / Aparat automat utilizat, de exemplu, în angiografie, pentru obţinerea într-un interval scurt de timp a unei serii de radiograme şi constând în esenţă dintr-un dispozitiv permiţând înlocuirea rapidă a unui film cu un altul.

schimbător stereoscopic de casete / *stereoscopic cassette changer* / *changeur stéréoscopique de cassette* / Schimbător de casete permiţând efectuarea a două radiograme, cu tubul de radiaţii X situat în două poziţii diferite, astfel încât filmul examinat cu un stereoscop să poată oferi o imagine tridimensională (stereoscopică) a obiectului radiografiat.

scintigraf (cu radionuclizi) / *(radionuclide) scanner* / *scintigraphe (à radionucléides)* / Echipament destinat efectuării de scintigrafii cu ajutorul unuia sau mai multor ansambluri detectoare de radiaţii, în care imaginea se formează prin deplasarea capului detectorului în raport cu obiectul, raportând informaţiile de ieşire ale detectorului la poziţia corespunzătoare a imaginii radiologice.

scintigrafie / *scintigraphy* / *scintigraphie* / Tehnică de înregistrare a distribuţiei unui radionuclid în organism.

scintigramă / *scintigram* / *scintigramme* / Înregistrarea unui dispozitiv de baleiere, în general a variaţiilor de densitate, pe hârtie sau pe film fotografic.

scintilator / *scintillator* / *scintillateur* / 1. Material luminescent, în general solid sau lichid, ce poate produce o radioluminescenţă cu o persistenţă redusă. 2. Element sensibil la radiaţii, într-un detector cu scintilaţie, constituit dintr-o cantitate determinată de material scintilator sub o formă adecvată.

scintilaţie / *scintillation (of a scintillator)* / *scintillation (d'un scintillateur)* / Luminescenţă de scurtă durată, de ordinul microsecundelor sau mai scurtă, provocată de o particulă ionizantă.

sculă / *tool* / *outil* / Orice obiect extracorporal utilizabil pentru strângerea sau desfacerea unui mijloc de fixare sau pentru efectuarea unei reglări.

scurgere sangvină / *blood leak* / *fuite sanguine* / Dispersie sangvină în interiorul dializorului, între compartimentul sangvin şi cel al fluidului dializor.

secţiune (eficace) / *cross-section (of interaction)* / *section efficace (d'interaction)* / Raportul dintre probabilitatea P de interacţiune a unei particule încărcate sau neîncărcate cu o entitate-ţintă şi fluenţa particulelor Φ la care entitatea-ţintă este supusă:

$$\sigma = \frac{P}{\Phi}.$$

Note: 1. Termenul se aplică uneori unui grup de particule ţintă ca, de exemplu, particulelor conţinute în unitatea de volum (secţiunea eficace macroscopică), sau în unitatea de masă, sau celor corespunzătoare unui obiect determinat. 2. Fără o precizare specială, termenul secţiune eficace înseamnă secţiune eficace macroscopică.

selectivitate (a unei grile antidifuzante) / *selectivity (of an anti-scatter grid)* / *sélectivité (d'une grille antidiffusante)* / Pentru o grilă antidifuzantă, raportul dintre transmisiunea radiaţiei primare şi cea a radiaţiei împrăştiate.

selector de anticoincidenţă / *anticoincidence selector* / *sélecteur d'anticoïncidences* / Selector de timp cu două sau mai multe intrări destinat furnizării într-un interval de timp dat a unui semnal de ieşire numai la apariţia impulsurilor la una sau mai multe intrări determinate, la altele neapărând nici un impuls.

selector de coincidenţă / *coincidence selector* / *sélecteur de coïncidences* / Selector de timp cu două sau mai multe intrări destinat furnizării unui semnal de ieşire numai când anumite intrări deter-

Scanned with OKEN Scanner

minate primesc toate impulsurile într-un interval de timp dat.

selector (de impulsuri) / *(pulse) selector / sélecteur d'impulsions* / Subansamblu furnizând un semnal de ieşire pentru fiecare impuls de intrare a cărui caracteristică specifică (amplitudine, durată etc.) are o valoare cuprinsă între două limite determinate.

selector de timp / *time selector / sélecteur de temps* / Selector destinat furnizării unui semnal de ieşire pentru fiecare impuls de intrare apărând în interiorul unui interval de timp determinat.

semictor ⇒ detector cu semiconductor

semireglaj (al unui dispozitiv de comandă sau de limitare) / *fixed setting (of a control or limiting device) / positionnement fixe (d'une commande ou d'un dispositif limiteur)* / Reglaj care nu este prevăzut a fi modificat de către operator şi care poate fi modificat numai cu ajutorul unei scule.

semiviaţă biologică ⇒ perioadă biologică

semnal de mod comun / *common-mode signal / signal commun* / Porţiune comună a a semnalului care are o valoare identică la fiecare dintre cele două intrări ale unui amplificator diferenţial. Notă: Într-un amplificator diferenţial ideal, un semnal comun nu antrenează nici un răspuns la ieşire.

sensibilitate (a unui ansamblu de măsurare a radiaţiei) / *sensitivity (of a radiation measuring assembly) / sensibilité (d'un ensemble de mesure de rayonnement)* / Pentru o valoare dată a mărimii măsurate, raportul dintre variaţia variabilei observate şi variaţia corespunzătoare a mărimii măsurate.

sensibilitate de linie / *line sensitivity / sensibilité de ligne* / Într-un dispozitiv de formare a imaginii cu radionuclizi având un colimator şi o fereastră a analizorului de amplitudiune specificate, raportul dintre rata de numărare a capului detectorului şi activitatea pe unitate de lungime a unei surse liniare de dimensiuni specificate conţinând un radionuclid definit, perpendiculară pe axa colimatorului şi centrată pe aceasta la o distanţă specificată de faţa de intrare.

sensibilitate de suprafaţă (a unei camere gama) / *plane sensitivity (of a gamma camera) / sensibilité de surface (d'une gamma caméra)* / Cu un colimator specificat şi o fereastră a analizorului de amplitudine, raportul dintre rata de numărare a capului detectorului şi activitatea unei surse plane de dimensiuni definite şi conţinând un radionuclid definit, plasată perpendicular pe axa colimatorului în centrul aceastuia la o distanţă definită Z de faţa anterioară a colimatorului.

sensibilitate electrică / *electrical sensibility / sens électrique* / Aptitudinea unui organism de a detecta un câmp electric în mediul său înconjurător.

sensibilitate la radiaţii (a unui detector cu descărcare în gaz) / *radiation sensitivity (of a counter tube) / sensibilité au rayonnement (d'un tube compteur)* / Rată de numărare, pentru un debit al expunerii dat, produsă de o radiaţie de energie dată.

sensibilitate specifică de suprafaţă (a unui scintigraf cu radionuclizi) / *specific plane sensitivity (of a radionuclide scanner) / sensibilité spécifique de surface (d'un scintigraphe à radionucléides)* / Într-un dispozitiv de formare a imaginii cu radionuclizi având un colimator şi o fereastră a analizorului specificate, raportul dintre rata de numărare a capului detectorului şi activitatea pe unitate de suprafaţă a unei surse plane de dimensiuni specifice conţinând un radionuclid definit, perpendiculară pe axa colimatorului şi centrată pe aceasta la o distanţă specificată de faţa de intrare.

senzitivitate electrică / *electrical sensitivity / sensibilité électrique* / Pentru o stimulare electrică, inversa pragului.

separare a liniilor de explorare ultrasonică $<s_s>$ / *ultrasonic scan line separation* $<s_s>$ / *séparation des lignes d'exploration*

Scanned with OKEN Scanner

ultrasonique <s_s> / Pentru sistemele exploratoare automate, distanţa dintre punctele de intersecţie a două linii de explorare ultrasonică de acelaşi tip cu un plan specificat, exprimată în mm.

serie de expuneri / *X-ray tube exposure series* / *série de poses* / Succesiune regulată sau neregulată de expuneri egale sau diferite, în special în radiografia în serie.

serie de impulsuri ⇒ tren de impulsuri (de curent)

seriograf (pentru radiografii în serie) / *serial changer* / *sériographe [sens large]* / Dispozitiv permiţând efectuarea unei serii de radiograme pe unul sau mai multe filme radiografice, prin manevrarea manuală sau automată a filmului sau a casetei radiografice.

sertar fişabil ⇒ modul fişabil

serviciu continuu / *continuous duty* / *service continu* / Funcţionarea nelimitată în sarcină normală fără depăşirea limitelor de încălzire specificate.

(serviciu de) protecţie contra radiaţiilor / *protection survey* / *contrôle de protection* / Evaluarea pericolelor de iradiere legate de existenţa, la nivelul producţiei, al utilizării, al eliberării şi al eliminării materialelor radioactive sau altor surse de radiaţii, pentru un ansamblu determinat de condiţii specifice. Notă: Această evaluare include, în mod obişnuit, următoarele: controlul material al dispunerii substanţelor, a echipamentelor şi a barierelor de protecţie; măsurarea sau estimarea nivelelor de radiaţii implicate; o cunoaştere suficientă a operaţiilor utilizând sau afectând aceste substanţe, pentru estimarea pericolelor prezumate rezultând din modificările probabile sau posibile a substanţelor, ale echipamentelor, ale procedeelor de fabricaţie şi ale modurilor de funcţionare.

serviciu intermitent / *intermittent duty* / *service intermittent* / Serviciu în care intervale de funcţionare în sarcină alternează cu intervale de repaus.

serviciu neîntrerupt cu sarcină intermitentă / *continuous operation with intermittent loading* / *service ininterrompu à charge intermittente (d'un appareil électromédical)* / Serviciu pe durata căruia echipamentul este conectat permanent la reţeaua de alimentare. Durata admisibilă de funcţionare în sarcină indicată este prea scurtă pentru ca temperatura de funcţionare în sarcină să fie atinsă, intervalul următor nefiind totuşi suficient de lung pentru a permite echipamentului până la temperatura de funcţionare în gol.

serviciu radiologic / *X-ray department* / *service radiologique* / Serviciu sau laborator aparţinând unui ansamblu mai mare (spital, clinică, institut), cuprinzând una sau mai multe săli de radiologie, amenajări anexe, laboratoare de developare, inclusiv personalul de deservire.

sievert / *sievert* / *sievert* / Unitate SI de măsură a echivalentului dozei:

1 Sv = 1 J/kg.

siguranţă termică / *thermal cut-out* / *coupe-circuit thermique* / Dispozitiv de limitare a temperaturii unui echipament sau a unor părţi ale acestuia, în cazul funcţionării anormale, prin deschiderea automată a circuitului sau prin reducerea curentului şi a cărui construcţie interzice o modificare a reglajului temperaturii de funcţionare de către utilizator.

siguranţă termică cu reanclanşare automată / *self-resetting thermal cut-out* / *coupe-circuit thermique à réenclenchement automatique* / Siguranţă termică restabilind automat curentul după răcirea suficientă a părţii corespunzătoare a echipamentului.

siguranţă termică cu reanclanşare neautomată / *non-self-resetting thermal cut-out* / *coupe-circuit thermique sans réenclenchement automatique* / Siguranţă termică necesitând o acţiune manuală, o sculă sau înlocuirea unora dintre elementele sale pentru restabilirea curentului.

simulator al pavilionului urechii / *pinna simulator* / *simulateur de pavillon d'oreille* /

Scanned with OKEN Scanner

Dispozitiv având aproximativ forma şi dimensiunile pavilionului urechii unui adult mediu.

simulator de sursă închisă / *sealed source simulator / simulateur de source scellée* / Dispozitiv reproducând exact forma unei surse radioactive închise şi având în locul substanţei radioactive o substanţă cu proprietăţi fizice şi chimice foarte apropiate.

sinapsă / *synapse / synapse* / Loc prin care se realizează, întotdeauna în mod unidirecţional, trecerea unui impuls nervos de la un neuron la altul.

sincronizator (al unui defibrilator) / *synchronizer (of a defibrillator) / synchroniseur (d'un défibrillateur)* / Dispozitiv permiţând sincronizarea descărcării defibrilatorului cu o fază specifică a ciclului cardiac.

sincrotron / *synchrotron / synchrotron* / Accelerator în care particulele sunt ghidate de un câmp magnetic crescător, fiind concomitent accelerate de mai multe ori pe o traiectorie aproximativ circulară de câmpurile electrice produse de un generator de înaltă frecvenţă.

sistem bipolar (de electrozi) / *bipolar electrode system / système bipolaire d'électrodes* / Ansamblu de doi electrozi a căror relaţie cu curentul din electrolit este esenţial simetrică.

sistem concentric (de electrozi) / *concentric electrode system / système concentrique d'électrodes* / Ansamblu de electrozi geometric coaxiali, de exemplu o anvelopă cilindrică în jurul unei tije.

sistem de comandă automată (a unui generator de radiaţii X) / *automatic control system (of an X-ray apparatus) / système de commande automatique (d'un générateur radiologique)* / Într-un generator de radiaţii X, sistem în care reglarea sau limitarea energiei electrice furnizate unui ansamblu radiogen cu radiaţii X depinde de măsurarea uneia sau mai multor mărimi de radiaţie sau a altor mărimi fizice corespondente.

sistem de dozimetrie termoluminescentă / *thermoluminescence dosimetry system / système de dosimétrie thermoluminescente* / Ansamblu constituit dintr-un dozimetru termoluminescent, un cititor şi orice alt dispozitiv asociat.

sistem de limitare a fasciculului de radiaţii / *beam limiting system / système de limitation du faisceau* / Ansamblu şi configuraţie geometrică a părţilor care contribuie la limitarea fasciculului de radiaţii.

sistem de protecţie (al unui pacient) / *protective system (of a patient) / système de protection (d'un patient)* / Sistem automat de măsurare a unuia sau mai multor parametri specifici sau caracteristici ale echipamentului, special conceput pentru protecţia pacientului contra pericolelor potenţiale.

sistem de raze X cu televiziune / *X-ray television system / appareil de télévision radiologique* / Aparat destinat analizării unei imagini radiologice şi transformării sale în semnal video. Notă: Se pot distinge două tipuri de utilizare: 1) Radioscopică, imaginea formată pe tubul intensificator de imagine fiind transmisă pentru observaţie directă unui receptor de televiziune. 2) Radiografică, semnalul fiind înregistrat într-un mod corespunzător.

sistem de supraveghere a debitului dozei / *dose rating monitoring system / système de surveillance de débit de dose* / Sistem de dispozitive măsurând şi afişând o mărime de radiaţie în relaţie directă cu debitul dozei absorbite.

sistem de supraveghere a dozei / *dose monitoring system / système de surveillance de dose* / Sistem de dispozitive măsurând şi afişând o mărime de radiaţie în relaţie directă cu doza absorbită, putând conţine dispozitive de oprire a iradierii la atingerea unei valori preselecţionate.

sistem electromedical / *medical electrical system / système électromédical* / Ansamblul mai multor echipamente electromedicale sau al mai multor echipamente electromedicale asociate unuia sau mai multor

Scanned with OKEN Scanner

echipamente electrice nemedicale care, prin cuplare, se comportă ca o unitate cu funcţiuni specificate.

sistem închis de gaze medicinale / *enclosed medical gas system* / *enceinte fermée de gaz à usage médical* / Volum închis total sau parţial conţinând căile respiratorii ale pacientului, în care pot fi produse, canalizate sau utilizate, în permanenţă sau temporar, mici cantităţi de amestecuri inflamabile şi/sau explozive, formate din anumite anestezice amestecate cu oxigen sau protoxid de azot.

(sistem) modular / *modular system* / *ensemble modulaire* / Ansamblu de aparate în care mai multe funcţii sunt concepute conform unui principiu comun privind, de exemplu, dimensiunile, mijloacele de conexiune şi afişarea.

sistem monopolar (de electrozi) / *unipolar electrode system* / *système unipolaire d'électrodes* / Ansamblul asimetric al unui electrod activ şi al unui electrod de referinţă de dimensiuni superioare.

sistem paralizabil / *paralyzable system* / *système paralisable* / Orice sistem sau dispozitiv ale cărui caracteristici de răspuns conţin o zonă în care raportul dintre ratele de numărare dintre ieşire şi intrare descresc cu creşterea ratei de numărare la intrare.

sistem primar de supraveghere a dozei / *primary dose monitoring system* / *système primaire de surveillance de dose* / Sistem de supraveghere a dozei destinat opririi iradierii la atingerea unei valori preselecţionate.

sistem respirator / *breathing system* / *système respiratoire* / Ansamblu de conducte în comunicare directă cu pacientul prin care curentul gazos circulă intermitent sau în du-te vino şi în care poate fi introdus un amestec gazos de compoziţie determinată.

sistem secundar de supraveghere a dozei / *secondary dose monitoring system* / *système secondaire de surveillance de dose* / Sistem de supraveghere a dozei destinat opririi iradierii în cazul defectării sistemului primar de supraveghere a dozei.

soclu al conectorului / *appliance inlet* / *socle de connecteur* / Element al unui conector făcând parte integrantă dintr-un echipament sau fiind fixat pe acesta.

soclu de racord la reţea auxiliar / *auxiliary mains socket outlet* / *socle de prise de courant réseau auxiliaire* / Soclu de racord la tensiunea reţelei montat pe un echipament şi destinat furnizării de energie electrică unui alt echipament sau unor alte părţi separate ale echipamentului.

soclu fix de racord la reţea / *fixed mains socket outlet* / *socle fixe de prise de courant réseau* / Soclu de racord instalat în sistemul de cablaj al unei cădiri sau al unui vehicul.

soluţie radioactivă standard / *standard radioactive solution* / *solution radioactive de référence* / Sursă radioactivă de referinţă sub formă lichidă.

specie nucleară ⇒ nuclid

specific [calificativ] / *specific [qualifier]* / *spécifique [qualificatif]* / Utilizat prin raportare la parametri sau condiţii, referitor la o valoare particulară sau la o dispoziţie normalizată, în mod obişnuit la cele prescrise într-o normă a CEI sau într-un text de reglementare legală.

specificat [calificativ] / *specified [qualifier]* / *spécifié [qualificatif]* / Utilizat prin raportare la parametri sau condiţii, referitor la o valoare sau la o dispoziţie de ales pentru scopul considerat, indicate în mod obişnuit în documentele însoţitoare.

spectrograf / *spectrograph* / *spectrographe* / Aparat destinat studiului spectrelor, furnizând o înregistrare grafică permanentă.

spectrograf cu cristal / *crystal spectrograph* / *spectrographe à cristal* / Aparat destinat măsurării lungimilor de undă ale radiaţiei X sau gama prin intermediul difracţiei acestora de către un cristal.

spectrograf cu vid / *vacuum spectrograph* / *spectrographe à vide* / Spectrograf funcţio-

Scanned with OKEN Scanner

nând în vid pentru evitarea atenuării de către aer a radiaţiilor de lungime de undă mare.

spectrograf de difracţie ⇒ spectrograf cu cristal

spectrograf de masă / *mass spectrograph* / *spectrographe de masse* / Ansamblu pentru analizarea unei substanţe în funcţie de rapoartele masă/sarcină ale constituenţilor săi şi/sau determinarea conţinuturilor relative. Detectarea ionilor se realizează prin mijloace electrice.

spectrogramă / *spectrogram* / *spectrogramme* / Înregistrarea sau afişarea unui spectru.

spectrometru / *spectrometer* / *spectromètre* / Aparat pentru studiul spectrelor, permiţând măsurarea unor mărimi ca, de exemplu, lungimea de undă sau amplitudinea relativă a componentelor.

spectrometru cu semiconductor / *semiconductor spectrometer* / *spectromètre semiconducteur* / Spectrometru de radiaţii utilizând un detector cu semiconductor.

spectrometru de neutroni cu timp de zbor / *time-of-flight neutron spectrometer* / *spectromètre de neutrons à temps de vol* / Spectrometru de radiaţie destinat determinării spectrului de energie al neutronilor unui fascicul, prin măsurarea timpului de zbor.

spectrometru de radiaţie / *(radiation) spectrometer* / *spectromètre (de rayonnement)* / Ansamblu de măsurare a radiaţiilor conţinând unul sau mai multe detectoare şi un analizor asociat, destinat determinării spectrului energetic al unei radiaţii ionizante.

spectrometru de radiaţie alfa / *alpha (ray) spectrometer* / *spectromètre (à rayons) alpha* / Spectrometru de radiaţie pentru radiaţii alfa.

spectrometru de radiaţie beta / *beta (ray) spectrometer* / *spectromètre (à rayons) bêta* / Spectrometru de radiaţie pentru radiaţii beta.

spectrometru de radiaţie gama / *gamma (ray) spectrometer* / *spectromètre (à rayons) gamma* / Spectrometru de radiaţie pentru radiaţii gama.

spectrometru de radiaţie gama anti-Compton / *anti-Compton gamma ray spectrometer* / *spectromètre (à rayons) gamma anti-Compton* / Spectrometru de radiaţie gama în care fondul de radiaţie continuu datorat efectului Compton este redus.

spectrometru de radiaţii X / *X-ray spectrometer* / *spectromètre (à rayons) X* / Spectrometru de radiaţie pentru radiaţii X.

spectrometru de scintilaţie / *scintillation spectrometer* / *spectromètre à scintillation* / Spectrometru de radiaţie utilizând un detector cu scintilaţii.

spectroscop / *spectroscope* / *spectroscope* / Aparat pentru studiul spectrelor, furnizând o imagine vizibilă.

spectru (al unei radiaţii) / *spectrum (of a radiation)* / *spectre (d'un rayonnement)* / Curbă reprezentând repartiţia valorilor unei mărimi de radiaţie în funcţie de energia particulelor (sau de lungimea de undă ori frecvenţa fotonilor); în cazul unei radiaţii corpusculare, distribuţia numărului de particule emise în funcţie de energia cinetică.

spectru (al unei radiaţii ionizante) / *spectrum (of an ionizing radiation)* / *spectre (d'un rayonnement ionisant)* / Repartiţia valorilor unei mărimi de radiaţie specifice, în general legată de energie.

spectru continuu de radiaţii / *continuous radiation spectrum* / *spectre continu de rayonnement* / Spectru de radiaţii neprezentând mari discontinuităţi ale repartiţiei unei mărimi de radiaţie specifice în gama energiilor de radiaţie.

spectru discontinuu (de radiaţii X) / *discontinuous X-ray spectrum* / *spectre discontinu (du rayonnement X)* / Radiaţie X cu spectru energetic discontinuu, emisă în urma transziţiei electronilor atomici la un nivel de excitaţie inferior celui originar.

spectru Röntgen continuu / *continuous X-ray spectrum* / *spectre continu (de rayon-*

Scanned with OKEN Scanner

nement X) / Spectru de radiaţii X, cu excluderea radiaţiei caracteristice. Acest spectru prezintă o energie fotonică maximă egală cu produsul dintre sarcina electronului şi tensiunea maximă de accelerare.

spirt medicinal [90°] ⇒ alcool medicinal [90°]

stabilitate (a unui radiometru) / *stability (of a radiation measuring assembly)* / *stabilité (d'un ensemble de mesure de rayonnements)* / Aptitudinea unui ansamblu de măsurare de a furniza aceeaşi indicaţie într-un interval de timp specific pentru condiţii constante date. Notă: Stabilitatea este în mod normal exprimată în procente pe interval de timp, prin variaţia indicaţiei raportată la valoarea acesteia.

stabilizator [în radiologie] / *stabilizer [in radiology]* / *stabilisateur [en radiologie]* / Dispozitiv pentru menţinerea la o valoare constantă a tensiunii de accelerare sau a curentului unui tub de radiaţii X.

stabilizator de spectru / *spectrum stabilizer* / *stabilisateur de spectre* / Subansamblu care reduce distorsiunea unui spectru compensând deriva anumitor elemente. Exemplu: detectorul, sursa de alimentare de înaltă tensiune, amplificatorul sau analizorul.

stare absolut refractară [electrică] / *absolutely refractory state [electrical]* / *état absolument réfractaire [électrique]* / Porţiune a ciclului de restabilire electrică pe durata căreia nici un stimul electric, chiar puternic, nu ar putea provoca reacţii.

stare de aşteptare / *preparatory state* / *état préparatoire* / Stare a unui echipament în curs de realizare a condiţiilor esenţiale ale punerii sale în funcţiune, dacă acestea nu au putut fi realizate în starea de aşteptare.

stare de pregătire / *ready state* / *(état) prêt* / Stare a unui echipament în care toate condiţiile ca, de exemplu, operarea corectă a blocărilor şi executarea operaţiilor de confirmare, sunt realizate pentru ca funcţia prevăzută a echipamentului să poată fi declanşată printr-o unică operaţie.

stare izomeră (nucleară) ⇒ stare metastabilă (a unui nucleu)

stare metastabilă (a unui nucleu) / *metastable state (of an atomic nucleus)* / *état métastable (d'un noyau atomique)* / Stare de excitare a nucleului, având o viaţă medie destul de lungă pentru a putea fi observată.

stare relativ refractară [electrică] / *relatively-refractory state [electrical]* / *état relativement réfractaire [électrique]* / Porţiune a ciclului de restabilire electrică pe durata căreia excitabilitatea este inferioară normalului.

stereoradiografie / *stereoradiography* / *stéréoradiographie* / Producerea unei perechi de radiograme ale unui obiect din două unghiuri diferite, în vederea unui examen sau a unei măsurări stereoscopice, observatorul vizualizând o imagine tridimensională.

stereoradioscopie / *stereofluoroscopy* / *stéréoradioscopie* / Producerea unei perechi de imagini fluorescente ale unui obiect sub două unghiuri uşor diferite în vederea unui examen stereoscopic.

sticlă cu plumb / *lead glass* / *verre au plomb* / Sticlă conţinând în proporţie ridicată compuşi ai plumbului pentru creşterea atenuării radiaţiilor gama care o traversează, utilizată ca ecran protector transparent.

stilodozimetru ⇒ stilou dozimetru

stilodozimetru cu citire directă ⇒ stilodozimetru cu măsurare directă

stilodozimetru cu citire indirectă ⇒ stilodozimetru cu măsurare indirectă

stilodozimetru cu măsurare directă / *direct-reading pocket dosemeter* / *stylo dosimètre à lecture directe* / Stilodozimetru a cărui citire poate fi efectuată direct.

stilodozimetru cu măsurare indirectă / *indirect-reading pocket dosemeter* / *stylo dosimètre à lecture indirecte* / Stilodozimetru a cărui citire trebuie efectuată prin intermediul unui cititor separat.

Scanned with OKEN Scanner

stiloexponometru cu citire directă ⇒ stiloradioexponometru cu măsurare directă

stiloexponometru cu citire indirectă ⇒ stiloradioexponometru cu măsurare indirectă

stiloradioexponometru / *pocket exposure meter* / *stylo exposimètre* / Exponometru de radiaţii care poate fi purtat în buzunarul hainei de lucru.

stiloradioexponometru cu măsurare directă / *direct reading pocket exposure meter* / *stylo exposimètre à lecture directe* / Stiloradioexponometru a cărui citire poate fi efectuată direct.

stiloradioexponometru cu măsurare indirectă / *indirect reading pocket exposure meter* / *stylo exposimètre à lecture indirecte* / Stiloradioexponometru a cărui lectură trebuie efectuată prin intermediul unui cititor separat.

stilou dozimetru / *pocket dosemeter* / *stylo dosimètre* / Dozimetru personal care poate fi purtat în buzunarul hainei de lucru.

stimul [în electrobiologie] / *stimulus, 1[in electrobiology]* / *stimulus [en électrobiologie]* / Acţiune exterioară asupra unui sistem biologic capabilă în principiu de a provoca răspunsul acestui sistem.

stimul bifazic / *biphasic stimulus* / *stimulus diphasique* / Stimul pe durata căruia tensiunea sau curentul aplicate sunt la început pozitive şi ulterior negative, sau invers. Impulsurile bifazice sunt în general asfel furnizate, încât rezultanta să rămână nulă.

stimul de adaptare [cu pantă de creştere lentă] / *accumulating stimulus* / *stimulus d'accumulation* / Curent a cărui intensitate creşte gradat, astfel încât să fie mai puţin eficace decât ar fi dacă ar atinge intensitatea finală în mod brusc.

stimul de încercare / *test stimulus* / *stimulus d'essai* / Într-o configuraţie dată, stimul aplicat aplicat unui ţesut pentru determinarea răspunsului la un astfel de stimul.

stimul de prag / *liminal stimulus* / *stimulus liminal* / Stimul a cărui intensitate este suficientă pentru provocarea unui răspuns.

stimul electric / *electrical stimulus* / *stimulus électrique* / Curent electric aplicat unui sistem biologic în scopul producerii unui răspuns.

stimul electric (de încercare) / *electrical (test) stimulus* / *stimulus (d'essai) électrique* / Impuls unic sau succesiune de impulsuri utilizate pentru caracterizarea sau determinarea stării sau pragului de excitabilitate al unui ţesut.

stimul monofazic / *monophasic stimulus* / *stimulus monophasique* / Stimul pe durata căruia tensiunea sau curentul aplicate rămân în totalitate fie pozitive, fie negative.

stimulare [în tratamentul prin electroşoc] / *stimulus, 2[in electroconvulsive therapy]* / *stimulation [en thérapie par électroconvulsions]* / Intensitatea şi/sau tensiunea unei anumite forme de undă de ieşire furnizată de electrozii aparatului de terapie prin electroşoc pe o durată preselecţionată.

stimulare electrică / *electrical stimulation* / *stimulation électrique* / Stimulare artificială a unui ţesut viu prin intermediul unui câmp sau al unui curent electric.

stimulare magnetică / *magnetic stimulation* / *stimulation magnétique* / Stimulare artificială a unui ţesut viu prin intermediul unui câmp magnetic.

stimulator [în electroterapie] / *stimulator [in electrotherapy]* / *stimulateur [en électrothérapie]* / Sistem susceptibil de a furniza o stimulare electrică artificială unei părţi a organismului uman.

stimulator biologic / *pacemaker [in electrophysiology]* / *stimulateur biologique* / Parte a unui organism viu ca, de exemplu, nodul sino-auricular al inimii, stabilind sau menţinând o activitate electrică ritmică independentă de voinţă.

stimulator cardiac / *cardiac stimulator* / *stimulateur cardiaque* / Aparat electric intracorporal utilizat în cazul disfuncţio-

Scanned with OKEN Scanner

nalității sistemului automatismului natural cardiac, destinat declanșării contracțiilor cardiace cu ajutorul impulsurilor electrice ritmice, transmise miocardului auricular și/sau ventricular prin intermediul electrozilor fixați la suprafața sau în interiorul inimii.

stingere (a unei descărcări electrice) / *quenching [of a discharge]* / *coupage (d'un décharge)* / Proces de oprire a descărcării continue sau a descărcărilor multiple succedând unui eveniment ionizant într-un detector Geiger-Müller.

strat de atenuare la o zecime / *tenth-value layer <TVL>* / *couche d'atténuation au dixième <CAD>* / Grosimea unei substanțe specificate reducând expunerea la 10%. Notă: Măsurările CAD depind de forma fasciculului, larg sau îngust.

strat de inversiune / *inversion layer* / *couche d'inversion* / Pe un semiconductor de tip dat, strat superficial de tip opus.

strat de înjumătățire ⇒ grosime de semiatenuare

strat de semiabsorbție ⇒ grosime de semiatenuare

strat mort al semiconductorului (unui detector cu semiconductor) / *semiconductor dead layer (of a semiconductor detector)* / *zone morte du semiconductor (d'un semicteur)* / Regiune a materialului semiconductor al unui detector cu semiconductor în care energia pierdută de particule nu contribuie la formarea semnalului.

strat mort (al unui detector cu semiconductor) / *dead layer (of a semiconductor detector)* / *zone morte (d'un détecteur à semiconducteur)* / Strat al unui detector cu semiconductor în care nici o parte semnificativa a energiei pierdute nu poate contribui la formarea semnalului.

strat mort total (al unui detector cu semiconductor) / *total detector dead layer (of a semiconductor detector)* / *zone morte totale (d'un semicteur)* / Regiune compusă din toate materialele insensibile ale sistemului de detectare pe care radiația trebuie să le traverseze pentru a atinge volumul util.

străpungere (a unei joncțiuni invers polarizate) / *breakdown (of a reverse biased PN junction)* / *claquage (d'une jonction PN polarisée en inverse)* / Trecerea dintr-o stare de rezistență electrică mare într-o stare de rezistență electrică mult mai mică, la creșterea tensiunii inverse.

străpungere în avalanșă (a unei joncțiuni) / *avalanche breakdown (of a junction)* / *claquage par avalanche (d'une jonction)* / Străpungere provocată de multiplicarea cumulativă a purtătorilor de sarcină într-un semiconductor sub acțiunea unui câmp electric intens comunicând purtătorilor de sarcină o energie suficientă creerii de noi perechi electron-gol.

studiu cu trasorul radioactiv / *tracer study* / *étude avec traceur* / Utilizarea de substanțe marcate de nuclizi pentru studiul proceselor biologice, al reacțiilor chimice sau al fenomenelor fizice.

sub tensiune / *live* / *sous tension* / Stare a unei părți aflată în condiții normale sau în condiții de prim defect, la a cărei atingere poate apărea un curent depășind curentul de scurgere admisibil în condiții normale, fie între această parte și pământ, fie între această parte și o altă parte accesibilă a aceluiași echipament.

subansamblu de comandă și de control / *control sub-assembly* / *sous-ensemble de commande et de contrôle* / Subansamblu în care semnalele provenind din ansamblul de măsurare cu radiații ionizante sunt convertite pentru obținerea unei indicații sau a unor semnale de ieșire necesare acțiunilor de comandă și control.

subansamblu electric de măsurare / *electrical measuring sub-assembly* / *sous-ensemble électrique de mesure* / Subansamblu care, prin intermediul unor dispozitive electrice sau electronice încorporate, servește tratării semnalelor electrice furnizate

Scanned with OKEN Scanner

de capul de măsurare și furnizării de mărimi electrice cu valori convenabile pentru măsurare.

sublimare / *sputtering* / *sublimation* / Evaporare catodică sub influența ionilor pozitivi.

substanță luminescentă / *phosphor [electroluminescent]* / *luminophore* / 1. Substanță, în general solidă, capabilă să producă electroluminescență. 2. Material luminescent.

supapă cu semiconductoare ⇒ redresor cu semiconductoare

supervizare ⇒ supraveghere

suport (al unui cap radiogen) / *gantry* / *support (d'un tête radiogène)* / Într-un echipament de radioterapie, partea care susține capul radiogen, permițând acestuia efectuarea unor posibile mișcări.

suport pentru pacient / *patient support* / *support du patient* / Într-un echipament radiologic, component ca, de exemplu, platoul mesei sau rezemătorul de braț, destinat a suporta pacientul în vederea poziționării, menținerii sau deplasării părții de corp ce trebuie iradiată.

suprafață a fasciculului de ieșire / *output beam area* / *surface du faisceau de sortie* / Suprafața fasciculului ultrasonic derivată din dimensiunile fasciculului de ieșire, exprimată în cm.

suprafață a pacientului / *patient surface* / *surface du patient* / În radiologie, suprafață prin care radiația penetrează în corpul pacientului.

suprafață accesibilă / *accessible surface* / *surface accessible* / Suprafața unui echipament sau a uneia din părțile acestuia pe care o persoană o poate atinge cu ușurință sau accidental fără ajutorul unei scule.

suprafață activă de emisie / *effective radiating area* / *surface active d'emission* / În cazul traductoarelor cu suprafață de emisiune circulară plană, suprafața cea mai apropiată de suprafața de emisiune multiplicată cu 1,11, măsurată în apropierea unui ecran acustic circular transmițând 90% din puterea ultrasonoră efectivă de ieșire, exprimată în cm.

suprafață de intrare / *entrance surface* / *surface d'entrée* / În radiologie, suprafață, plană sau nu, prin care radiația penetrează într-un obiect iradiat, inclusiv în orice bol prezent.

suprafață de izoexpunere / *isoexposure surface* / *surface isoexposition* / Suprafață ale cărei puncte primesc în totalitate aceeași expunere.

suprafață echidoză de ionizare standard ⇒ suprafață de izoexpunere

suprafață iradiată direct / *directly-irradiated area* / *surface directement irradiée* / Suprafață geometrică perpendiculară pe axa fasciculului de radiații și traversată de acestea, cu limita determinată de forma, de mărimea și de poziția sursei de radiații sau de dispozitive ca, de exemplu, conuri ori diafragme, utilizate pentru delimitarea fasciculului de radiații.

suprafață izodoză / *isodose surface* / *surface isodose* / Suprafață ale cărei puncte primesc în totalitate aceeași doză absorbită.

suprafață receptoare a imaginii radiologice / *X-ray image reception area* / *surface réceptrice d'image (radiologique)* / În radiologie, suprafața pe care este receptată imaginea radiologică.

suprafață sensibilă (a unui detector de particule încărcate) / *sensitive area (of a charged particle detector)* / *surface sensible (d'un détecteur de particules chargées)* / Suprafață delimitată de linia dincolo de care lărgimea la semiînălțime a vârfului spectral datorat unui mic fascicul colimat de particule grele încărcate monoenergetice atinge dublul valorii sale esențial constante. Notă: Pentru detectoare cu fereastră transparentă, suprafața sensibilă poate fi determinată cu o bună aproximație ca suprafața delimitată de linia dincolo de care curentul de ieșire al detectorului cu semiconductor obținut prin explorarea acestuia

Scanned with OKEN Scanner

cu o mică sursă luminoasă descreşte cu 10% în raport cu valoarea sa esenţial cunoscută.

suprafaţă utilă (a unui contor) / *useful area, 1[of a counter tube]* / *surface utile, 1[d'un tube compteur]* / Parte a unui detector cu descărcare în gaz în care evenimentele ionizante pot provoca descărcări furnizând impulsuri de ieşire.

suprafaţă utilă (a unui intensificator electrooptic de imagini radiologice) / *useful area, 2[of an electro-optical X-ray image intensifier]* / *surface utile, 2[d'un intensificateur électro-optique d'image radiologique]* / Într-un sistem de transfer al imaginii radiologice, suprafaţa de pe care, în condiţii specificate, este transferată informaţia conţinută în imaginea radiologică.

suprapunere (într-un ansamblu de numărare) / *pile-up (in a counting assembly)* / *empilement (dans un ensemble de comptage)* / Fenomen prin care apariţia unui impuls pe trena impulsului precedent produce o indicaţie incorectă a amplitudinii impulsului. Notă: Fenomenul de suprapunere poate de asemenea împiedica separarea impulsurilor.

supraveghere / *monitoring* / *surveillance* / Ansamblul operaţiilor manuale sau automate destinate observării stării unei entităţi. Notă: Supravegherea automată a unei entităţi poate fi efectuată în interiorul sau în exteriorul acesteia.

supraveghere a mediului ambiant / *environmental monitoring* / *surveillance de l'environnement* / Măsurarea continuă, periodică sau specială, a mărimilor de radiaţie ca, de exemplu, a echivalentului dozei, a debitul echivalentului dozei, a dozei absorbite, a debitului dozei absorbite etc., cu ajutorul dozimetrelor, al debitmetrelor de doză ambientală sau de contaminare radioactivă a unei zone, a unei construcţii sau a unui echipament.

supraveghere contra radiaţiilor ⇒ (serviciu de) protecţie contra radiaţiilor

supraveghere individuală / *personal dosimetric monitoring* / *surveillance dosimétrique individuelle* / Determinarea contaminării radioactive interne sau externe a organismului, prin măsurarea radiaţiilor emise de acesta sau de aerul expirat, de excreţii sau de îmbrăcăminte şi măsurarea expunerilor externe cu ajutorul dozimetrelor personale.

supraveghere locală / *site monitoring* / *surveillance locale* / Măsurare permanentă sau periodică a debitului dozei ambiante.

supraveghere (pentru radioprotecţie) / *monitoring (for radiation protection)* / *surveillance (de radioprotection)* / Procedură continuă de colectare şi evaluare a informaţiilor, inclusiv a măsurătorilor, având ca obiect determinarea eficienţei metodelor şi mijloacelor de protecţie contra radiaţiilor.

supresor de undă inversă / *inverse suppressor* / *limitateur d'onde inverse* / Redresor inserat în circuitul primar al unui transformator asociat unui tub autoredresor, destinat diminuării tensiunii inverse.

sursă de alimentare flotantă / *floating power supply* / *alimentation flottante* / Sursă de alimentare izolată electric de orice circuit comun.

sursă de radiaţie (ionizantă) / *radiation source [ionizing radiation]* / *source de rayonnement (ionisant)* / Echipament, parte a unui echipament sau substanţă care emite sau este capabilă de a emite radiaţii ionizante.

sursă de radiaţii X / *X-ray emitter* / *source de rayons X* / Material sau dispozitiv emiţător de raze X. Notă: În afara generatoarelor radiologice, surse de raze X sunt de asemenea corpurile difuzante ca şi, în anumite condiţii, redresoarele, osciloscoapele, intensificatoarele de imagine, microscoapele electronice, magnetroanele, tuburile de televiziune şi alte dispozitive asemănătoare.

Scanned with OKEN Scanner

sursă deschisă nedispersivă / *non-dispersible unsealed source* / *source non scellée non dispersive* / Sursă radioactivă neecranată, cu dimensiuni stabilite între limite determinate şi concepută astfel încât materialele radioactive să nu poată fi dispersate în exteriorul acestor limite, în condiţii normale de utilizare.

sursă electrică internă / *internal electrical power source* / *source électrique interne* / Sursă de energie electrică înglobată în echipament destinată acumulării sau producerii energiei electrice necesare şi suficiente funcţionării echipamentului.

sursă etalon ⇒ sursă radioactivă de referinţă

sursă închisă de radiaţii (nucleare) / *sealed source* / *source scellée* / Sursă de radiaţii închisă ermetic într-un container sau într-un înveliş etanş, care trebuie să fie îndeajuns de rezistente pentru a împiedica contactul personalului cu materialul radioactiv sau împrăştierea acestuia, în condiţiile de utilizare sau de uzură pentru care au fost concepute.

sursă monoenergetică (de radiaţii ionizante) / *monoenergetic source (of ionizing radiation)* / *source monoénergétique (de rayonnement)* / Sursă emiţând o radiaţie ionizantă având în esenţă o singură energie.

sursă radioactivă / *radioactive source* / *source radioactive* / Material radioactiv folosit ca sursă de radiaţii ionizante.

sursă radioactivă de referinţă / *radioactive standard* / *étalon de radioactivité* / Sursă radioactivă de natură şi activitate cunoscute la un moment dat, utilizabilă ca sursă de radiaţii de referinţă.

sursă radioactivă deschisă / *unsealed radioactive source* / *source radioactive non scellée* / Sursă radioactivă care nu este sursă radioactivă închisă.

sursă radioactivă ecranată / *closed radioactive source* / *source radioactive scellée [pratiquement fermée]* / Sursă radioactivă pentru care dispersia materialului radioactiv este redusă prin etanşare sau printr-un alt mijloc.

sursă radioactivă etalon ⇒ sursă radioactivă de referinţă

sursă radioactivă etanşă ⇒ sursă închisă de radiaţii (nucleare)

sursă radioactivă închisă ⇒ sursă radioactivă ecranată

sursă radioactivă standard ⇒ sursă radioactivă de referinţă

sursă radioactivă subţire / *thin radioactive source* / *source radioactive mince* / Sursă radioactivă a cărei grosime, inclusiv protecţia, este suficient de redusă pentru a garanta absorbţia neglijabilă în materialul sursei a radiaţiei considerate emisă de elementul radioactiv.

sursă virtuală / *virtual source* / *source virtuelle* / Punctul de unde pare a proveni radiaţia.

Sv ⇒ sievert

Scanned with OKEN Scanner

şoc de ionizare (într-o cameră cu ionizare) / *burst (in an ionization chamber)* / *choc d'ionisation (dans une chambre d'ionisation)* / Apariţia bruscă pentru o perioadă foarte scurtă a unui mare număr de perechi de ioni datorate incidenţei uneia sau mai multor particule de înaltă energie în gazul de umplere sau pe pereţi.

şoc electric [în electrobiologie] / *electric shock [in electrobiology]* / *choc électrique [en électrobiologie]* / 1. Aplicarea bruscă a unui curent electric asupra corpului uman, având o durată şi o intensitate suficiente pentru producerea unui efect excitomotor sau termic. 2. În cardiologie, aplicarea transtoracică sau pe inimă a unui curent electric.

Scanned with OKEN Scanner

T

tablou de comandă şi control / *control and instrument board* / *tableau de commande et de contrôle* / Panou sau ansamblu de panouri echipate cu aparate furnizând informaţii asupra stării unei instalaţii şi de la care aceasta este comandată şi controlată.

tăiere (a unui ţesut biologic) / *electrosection* / *électrosection* / Secţionarea ţesuturilor utilizând căldura degajată de electrodul activ al bisturiului electric utilizat pentru tăiere.

tehnică la distanţă / *distance technique* / *grille d'air* / Dispunerea obiectului iradiat astfel încât suprafaţa sa cea mai apropiată de filmul pentru radiaţii X să fie separată de caseta radiografică printr-un strat de aer. Notă: Prin această metodă, o parte din radiaţia împrăştiată dinspre obiect nu atinge filmul sub acesta, utilizarea unei grile de aer diminuând însă fineţea umbrelor obiectului.

tehnician de radioprotecţie / *radiation protection technician* / *technicien de radioprotection* / Persoană însărcinată cu executarea lucrărilor de radioprotecţie.

tehnician de radiu / *radium technician* / *technicien du radium* / Asistent tehnic colaborând la prepararea şi la aplicarea radiului şi a produselor de dezintegrare ale acestuia. De asemenea, persoană implicată în anumite aspecte ale fabricării aplicatorilor de radiu sau în utilizările industriale ale acestuia.

tehnician în radioizotopi / *isotope technician* / *manipulateur de radio-isotopes* / Asistent tehnic pentru aplicaţiile practice ale radionuclizilor.

tehnician în radiologie / *X-radiation technician* / *manipulateur en röntgenologie* / Asistent tehnic pentru aplicaţiile practice ale radiaţiilor X ca, de exemplu, radiodiagnosticul, radioterapia, radiologia industrială sau ştiinţifică.

tehnician în radiologie medicală / *radiological technologist [USA]* / *technicien en radiologie médicale* / Asistent tehnic al unui medic radiolog pentru aplicaţiile practice ale radiaţiilor utilizate în scopuri medicale.

tehnician radiolog / *radiographer* / *technicien en radiologie* / Persoană specializată în aplicaţiile practice ale radiaţiilor în radiodiagnostic, radioterapie sau radiografie industrială.

tehnician röntgenolog / *radiographer [in roentgenology]* / *radiographe* / Asistent tehnic în aplicaţiile practice ale radiaţilor X pentru radiodiagnostic.

telecurieterapie ⇒ tele(radio)terapie

tele(radio)terapie / *teletherapy* / *téléradiothérapie* / Radioterapie în care distanţa dintre sursă şi piele este mare, comparativ cu dimensiunile ţesuturilor iradiate.

teleradiumterapie / *teleradium therapy* / *téléradiumthérapie* / Teleradioterapie utilizând radiul. .

temperatură a incubatorului / *incubator temperature* / *température de l'incubateur* / Pentru un incubator, temperatura aerului într-un punct situat la 10 cm deasupra centrului suprafeţei saltelei habitaclului nou-născutului.

temperatură a incubatorului de transport / *transport incubator temperature* / *température de l'incubateur de transport* / Pentru un incubator de transport, temperatura aerului într-un punct situat la 10 cm deasupra centrului suprafeţei saltelei habitaclului nou-născutului.

temperatură cutanată a unui nou-născut / *skin temperature* / *température cutanée du*

Scanned with OKEN Scanner

bébé / Temperatura pielii nou-născutului în locul plasării captorului de temperatură cutanată.

temperatură de comandă (a unui incubator) / *control temperature (of an incubator)* / *température de commande (d'un incubateur)* / Temperatura aleasă pentru comanda temperaturii.

temperatură medie a incubatorului / *average incubator temperature* / *température moyenne de l'incubateur* / Media dintre maximul şi minimul temperaturii incubatorului, atinse în condiţii de temperatură stabilizată.

temperatură medie a incubatorului de transport / *average transport incubator temperature* / *température moyenne de l'incubateur de transport* / Media dintre maximul şi minimul temperaturilor incubatorului de transport atinse în condiţii de temperatură stabilizată.

temperatură medie (a unui habitaclu pentru nou-născuţi) / *average temperature (of a baby compartment)* / *température moyenne (d'un habitacle du bébé)* / Media dintre maximul şi minimul temperaturilor în oricare punct specificat al habitaclului nou-născutului, în condiţii de temperatură stabilizată.

tensiune a reţelei (de alimentare) / *mains voltage* / *tension (du) réseau* / Tensiunea dintre două conductoare de fază ale unui sistem polifazat dintr-o reţea de alimentare sau tensiunea dintre conductorul de fază şi conductorul neutru ale unui sistem monofazat dintr-o reţea de alimentare.

tensiune constantă echivalentă / *equivalent constant potential* / *potentiel constant équivalent* / Diferenţa de potenţial constantă ce trebuie aplicată unui tub de radiaţii X pentru a produce o radiaţie având, pentru o substanţă dată, o curbă de atenuare similară celei a fasciculul considerat care ar fi produsă de un alt potenţial decât cel considerat.

tensiune de accelerare a unui tub de radiaţii X / *X-ray tube voltage* / *potentiel d'accélération d'un tube radiogène* / Diferenţa de potenţial dintre anodul şi catodul unui tub de radiaţii X, exprimată în general prin valoarea sa de vârf în kV sau MV.

tensiune de accelerare maximă a unui tub de radiaţii X / *maximum rated X-ray tube voltage* / *potentiel d'accélération maximal d'un tube radiogène* / Potenţialul de accelerare de funcţionare cel mai ridicat al unui tub de radiaţii X indicat de constructor pentru condiţiile de funcţionare şi forma înaltei tensiuni considerate, de exemplu serviciul de lungă durată, respectiv generatorul cu o alternanţă, în care caz, valoarea potenţialului de accelerare maxim al tubului este măsurată în perioada de încărcare. Note: 1. Indicaţia potenţialului de accelerare maxim se referă totdeauna la valoarea de vârf, în lipsa unor indicaţii contrare; 2. Pentru diferite condiţii de funcţionare ca, de exemplu, funcţionarea de lungă durată, intermitentă şi temporară (radiografia), sunt posibile valori nominale maxime diferite; 3. În cazul generatoarelor cu o alternanţă, valoarea diferenţei de potenţial de încărcare, caracterizând radiaţia emisă, şi cea a tensiunii inverse, detectând diferenţa de potenţial maximă la care este supus tubul în timpul funcţionării, pot fi diferite.

tensiune de polarizare (a unui detector cu semiconductor) / *bias voltage (of a semiconductor radiation detector)* / *tension de polarisation (d'un détecteur semiconducteur)* / Tensiunea aplicată detectorului pentru crearea câmpului electric destinat colectării sarcinii constituind semnalul.

tensiune de prag (a unui detector Geiger-Müller) / *starting voltage [of a Geiger-Müller counter tube]* / *tension de seuil (d'un tube compteur de Geiger-Müller)* / Tensiunea cea mai redusă aplicată unui detector pentru care impulsurile pot fi detectate cu un sistem de caracteristici date.

Scanned with OKEN Scanner

tensiune de saturaţie / *saturation voltage* / *tension de saturation* / Valoare minimă a tensiunii aplicate pentru obţinerea curentului de saturaţie.

tensiune de sensibilizare (a unui detector cu semiconductor) / *total depletion voltage (of a semiconductor detector)* / *tension de déplétion totale (d'un détecteur à semiconducteur)* / Tensiunea inversă de la care zona sensibilă se extinde practic în toată grosimea semiconductorului.

tensiune de străpungere (a unei diode semiconductoare) / *breakdown voltage (of a semiconductor diode)* / *tension de claquage (d'une diode semiconductrice)* / Tensiunea măsurată pentru o valoare specifică a curentului în zona de străpungere.

tensiune foarte joasă de securitate / *safety extra-low voltage <SELV>* / *très basse tension de sécurité <TBTS>* / Tensiunea nominala dintre conductori respectiv dintre conductori şi pământ nedepăşind 42,4 V (valoare de vârf sau tensiune continuă) dintre conductori sau, în cazul circuitelor trifazate, 24 V dintre conductori şi neutru, tensiunea în gol a circuitului nedepăşind 50 V respectiv 29 V.

tensiune inversă (a unui tub de radiaţii X) / *inverse voltage (of an X-ray tube)* / *différence de potentiel inverse (d'un tube radiogène)* / Diferenţa de potenţial dintre electrozii unui tub de radiaţii X sau ale unui tub redresor când anodul este încărcat negativ în raport cu catodul.

tensiune înaltă ⇒ înaltă tensiune <ÎT>

tensiune la început de palier / *plateau threshold voltage* / *tension de début du plateau* / Cea mai redusă tensiune aplicată care corespunde începutului de palier, pentru o sensibilitate dată a circuitului de măsurare.

tensiune maximă admisă (pentru un echipament radiologic) / *maximum rated voltage* / *haute tension assignée (d'un générateur radiologique)* / Tensiune de vârf maximă de utilizare a unui tub de radiaţii X, a unui generator de radiaţii X sau a unei cupole de protecţie a tubului de radiaţii X, indicată de constructor pentru condiţiile de funcţionare specificate. Pentru un generator cu o alternanţă, indicaţia potenţialului se raportează totdeauna la jumătatea ciclului de încărcare.

tensiune maximă de lucru / *maximum working potential difference* / *tension maximale d'emploi* / Tensiunea maximă aplicabilă unui tub de radiaţii X într-un caz particular, limitată la această valoare, chiar dacă tensiunea de accelerare nominală a generatorului de radiaţii X sau a ansamblului radiogen cu radiaţii X ar putea fi superioare.

tensiune nominală (a unui aparat electromedical) / *rated input voltage (of a medical equipment)* / *tension assignée à l'appareil (électromédical)* / Tensiunea eficace pentru care este prevazută alimentarea aparatului şi pentru care acesta este proiectat. Aparatele pot fi specificate pentru mai multe tensiuni nominale.

tensiune redusă medicală <TRM> / *(medical) safety extra-low voltage <(M)SELV>* / *très basse tension (médicale) de sécurite <TBT(M)S>* / Tensiune nedepăşind 24 V valoare efectivă în curent alternativ respectiv 50 V în curent continuu, dintre conductoare sau dintre conductor şi pământ, într-un circuit izolat faţă de pământ şi separat de reţeaua de alimentare printr-un transformator de tensiune redusă medicală sau printr-un convertor cu înfăşurări separate.

teoria ţintei [în radiologie] / *target theory [in radiology]* / *théorie de la cible [en radiologie]* / Teorie care interpretează efectele biologice ale radiaţiilor pe baza ionizării sau a unei alte forme de injectare de energie produse într-una sau mai multe regiuni sensibile ca, de exemplu, macromoleculele unei celule.

terapie cu electroni / *electronotherapy* / *électronothérapie* / Metodă de tratament

Scanned with OKEN Scanner

constând în expunerea unei părţi bolnave a unui organism viu la electroni de înaltă energie, produşi de un accelerator de tip betatron.

terapie cu microunde / *microwave therapy* / *thérapie par ondes centimétriques* / Utilizarea terapeutică a energiei electromagnetice pentru a produce căldură în interiorul organismului, frecvenţa fiind superioară valorii de 100 MHz.

terapie cu neutroni / *neutron therapy* / *neutronothérapie* / Radioterapie utilizând neutroni rapizi sau lenţi.

terapie cu radioizotopi ⇒ terapie cu radionuclizi

terapie cu radionuclizi / *radionuclide therapy* / *curiethérapie* / Radioterapie utilizând radionuclizi.

terapie cu raze X ⇒ röntgenterapie

terapie de contact cu radionuclizi / *radionuclide contact therapy* / *thérapie de contact par radionucléide* / Radioterapie cu surse radioactive ecranate în contact cu (sau în apropiere de) volumul ţintă.

(a) termina iradierea ⇒ terminare a iradierii

terminare a iradierii / *termination of irradiation* / *fin de l'irradiation* / Oprirea iradierii fără posibilitatea repornirii în absenţa reselectării tuturor condiţiilor de funcţionare (adică, revenirea la starea de pregătire): când toate valorile preselecţionate ale unităţilor de supraveghere a dozei sunt atinse, sau când este atins timpul preselecţionat, sau printr-o manevră manuală, sau prin acţiunea unui dispozitiv de blocare, sau prin valoarea preselecţionată a poziţiei unghiulare a suportului, în radioterapia de mişcare.

termocauter / *thermocautery device* / *thermocautère* / Sonda încălzită indirect pentru cauterizare.

termoluminescenţă / *thermally activated luminescence* / *luminescence thermiquement activée* / Proprietate a unei substanţe de a emite lumină când este încălzită după expunerea la o radiaţie ionizantă sau ultravioletă.

tetanizare / *tetanisation* / *tétanisation* / Contracţie musculară permanentă provocată de doi stimuli repetaţi la intervale de timp inferioare duratei contracţiei musculare declanşate de un singur stimul de aceeaşi natură.

timp de 50% supravieţuire (la iradiere) ⇒ timp letal 50% <TL50>

timp de amorsare (al unui ansamblu de măsurare) ⇒ timp de stabilire (al unui ansamblu de măsurare)

timp de atingere a vârfului / *peaking time* / *temps de passage au pic* / Intervalul de timp dintre prima trecere la zero-ul definit şi momentul din care impulsul se îndepărtează de amplitudinea maximă, pentru un impuls a cărui amplitudine de vârf este egală cu semnalul de ieşire maxim permis de amplificator.

timp de cădere (a unui impuls) / *decay time (of a pulse)* / *temps de descente (d'une impulsion)* / Intervalul de timp dintre momentele în care valoarea instantane a frontului posterior al impulsului atinge limite superioare şi inferioare specificate, respectiv 90% şi 10% din amplitudine, în afara unor specificaţii diferite.

timp de colectare a sarcinilor (al unui detector cu semiconductor) / *charge collection time (of a semiconductor detector)* / *temps de collection des charges (d'un détecteur à semiconducteur)* / Prin convenţie, timpul necesar trecerii curentului integrat, datorat sarcinilor colectate în detectorul cu semiconductor în urma trecerii unei particule ionizante, de la 10% la 90% din valoarea sa finală.

timp de creştere / *rise time* / *temps de montée* / Intervalul de timp dintre momentele în care valoarea instantanee a frontului anterior al impulsului atinge limitè inferioare şi superioare specificate, respectiv 10% şi 90% din amplitudine, în afara unor specificaţii diferite.

Scanned with OKEN Scanner

timp de creştere a impulsului reflectat / *reflected pulse rise time / temps de montée de l'impulsion réfléchie* / Timpul de creştere măsurat prin branşarea unui reflectometru de timp pe conectorul de ieşire al anodului tubului fotomultiplicator.

timp de creştere (al unui ansamblu de măsurare) / *rise time (of a measuring assembly) / temps de montée (d'un ensemble de mesure)* / Timpul necesar pentru ca mărimea de ieşire să treacă de la 10% la 90% din valoarea amplitudinii sale la aplicarea unei variaţii treaptă la intrare.

timp de creştere (al unui detector de radiaţii) ⇒ timp de revenire (al unui detector de radiaţii)

timp de creştere cu electroni unici / *single electron rise time / temps de montée à électrons uniques* / Timp de creştere a impulsului anodului datorat electronilor unici produşi la fotocatod.

timp de creştere electric al unui detector cu semiconductor / *semiconductor detector electrical rise time / temps de montée électrique d'un semicteur* / Timp egal cu timpul de creştere al impulsului de ieşire al preamplificatorului după corectarea contribuţiei acestuia, când o variaţie a tensiunii treaptă este aplicată în serie cu detectorul cu semiconductor. Valoarea acesteia nu trebuie să depăşească o zecime fie din lărgimea benzii interzise, fie din tensiunea de polarizare, aplicabilă fiind cea mai mare dintre aceste valori.

timp de iradiere / *irradiation time / temps d'irradiation* / Durata iradierii, determinate conform unor metode specifice, în care debitul unei mărimi de radiaţie depăşeşte o valoare predeterminată, în mod obişnuit.

timp de iradiere nominal minim / *nominal shortest irradiation time / temps minimal d'irradiation nominal* / Pentru generatoarele de radiaţii X cu sistem de comandă automată a timpului de iradiere, cel mai scurt timp de iradiere pentru care se asigură o constanţă prescrisă a mărimii comandate.

timp de înjumătăţire biologică ⇒ perioadă biologică

timp de înjumătăţire efectiv / *effective half-life / période effective* / Timpul necesar pentru ca o cantitate dintr-un anumit radionuclid să se reducă la jumătate, datorită atât dezintegrărilor radioactive, cât şi altor procese, cum ar fi eliminarea biologică sau arderea nucleară, atunci când viteza de eliminare urmează o lege de variaţie exponenţială.

timp de înjumătăţire radioactivă $<T_{1/2}>$ / *radioactive half-life* $<T_{1/2}>$ / *période radioactive* $<T_{1/2}>$ / Timpul necesar pentru ca activitatea să scadă la jumătate, în cursul unui proces unic de dezintegrare radioactivă. Notă: Pentru un radionuclid, perioada radioactivă este legată de constanta de dezintegrare λ prin formula:

$$T_{1/2} = \frac{\ln 2}{\lambda} \approx \frac{0{,}693}{\lambda}.$$

timp de latenţă (la aplicarea unui stimul) / *latent period / période de latence* / Într-un muşchi, timp de întârziere între aplicarea unui stimul şi debutul dezvoltării tensiunii.

timp de punere în echilibru / *equilibration time / temps de mise en équilibre* / Timpul necesar valorii citite pentru a atinge şi a se menţine la o abatere specificată în raport cu valoarea finală de echilibru, după aplicarea unei modificări bruşte a uneia din mărimile de influenţă.

timp de răspuns al unui amplificator logaritmic / *response time of a log amplifier / temps de réponse d'un amplificateur logarithmique* / Timpul de răspuns al unui amplificator logaritmic este timpul necesar semnalului de ieşire pentru a atinge, pentru prima dată, 90% din valoarea finală a creşterii tensiunii de ieşire după aplicarea unei trepte de curent de 9 I_1 adăugate unei valori iniţiale a curentului egală cu I_1. Timpul de răspuns trebuie precizat pentru fiecare decadă a curentului de intrare.

Scanned with OKEN Scanner

timp de răspuns (al unui ansamblu de măsurare) / *response time (of a measuring assembly)* / *temps de réponse (d'un ensemble de mesure)* / Timpul necesar după o variaţie bruscă a mărimii de măsurat pentru ca semnalul de ieşire să atingă pentru prima dată o valoare impusă, în general 90% din valoarea sa finală. Notă: Pentru ansambluri de măsurare integratoare, timpul de răspuns este considerat 90% din valoarea de echilibru a derivatei întâia sau a pantei indicaţiei.

timp de răspuns (al unui contaminometru) / *response time (of a contamination meter)* / *temps de réponse (d'un contaminamètre)* / Timpul necesar indicaţiei pentru a atinge 63% din valoareea măsurată în cursul unei variaţii instantanee a nivelului contaminării.

timp de răspuns (al unui debitmetru de doză absorbită) / *response time (of a dose ratemeter)* / *temps de réponse (d'un débitmètre de dose)* / Interval de întârziere între momentul expunerii iniţiale a aparatului detector la un debit al dozei dat şi momentul când indicaţia atinge 90% din valoarea de echilibru sau, pentru monitoare integratoare, 90% din valoarea de echilibru a primei derivate a indicaţiei în raport cu timpul.

timp de răspuns (al unui dozimetru) / *response time (of a dosemeter)* / *temps de réponse (d'un dosimètre)* / Timpul necesar unei valori citite pentru a atinge şi a se menţine la o abatere specificată în raport cu valoarea finală de echilibru, după aplicarea unei modificări bruşte a mărimii de măsurat.

timp de revenire (al unui detector de radiaţii) / *recovery time (of an radiation detector)* / *temps de restitution (d'un détecteur de rayonnement)* / Intervalul de timp minim dintre începutul unui impuls înregistrat şi momentul în care amplitudinea impulsului următor poate atinge o valoare determinată din amplitudinea impulsului înregistrat.

timp de rezoluţie (al unui contor) / *resolving time (of a pulse counter)* / *(temps de) résolution (d'un compteur d'impulsions)* / Intervalul de timp minim ce trebuie să separe apariţia a două impulsuri sau a două evenimente ionizante consecutive pentru a putea fi tratate ca impulsuri, respectiv evenimente distincte.

timp de stabilire (al unui ansamblu de măsurare) / *settling time (of a measuring assembly)* / *temps d'établissement (d'un ensemble de mesure)* / Timpul necesar după o variaţie bruscă a mărimii de măsurat pentru ca semnalul de ieşire să atingă şi să conserve o valoare determinată din valoarea stabilă finală.

timp de stabilire mediu / *mean settling time* / *temps d'établissement moyen* / Timpul minim necesar după o variaţie treaptă determinată a mărimii de măsurat pentru atingerea şi menţinerea de către semnalul de ieşire a unei valori situate în banda de zgomot cuprinsă între $\pm 2\sigma$ din valoarea medie finală.

timp de stabilizare / *stabilization time* / *temps de stabilisation* / Timpul necesar pentru a atinge şi a stabiliza, între limite specificate ale valorii finale de echilibru, o caracteristică de performanţă nominală, după pornirea aparatului sau după aplicarea pentru camera cu ionizare a tensiunii de polarizare.

timp de stabilizare prealabil / *preliminary stabilization time* / *temps de stabilisation préalable* / Timpul necesar satisfacerii tuturor cerinţelor de performanţă, după punerea sub tensiune a aparatului în condiţiile de referinţă.

timp de tranzit al unui multiplicator de electroni / *electron multiplier transit time* / *temps de transit d'un multiplicateur d'électrons* / Intervalul de timp dintre momentul în care un pachet de electroni părăseşte prima dinodă şi momentul în care pachetul multiplicat loveşte anodul fotomultiplicatorului.

Scanned with OKEN Scanner

timp de trecere (într-un tub fotomultiplicator) / *transit time (in a photomultiplier tube)* / *temps de transit (dans un tube photomultiplicateur)* / Timpul scurs între sosirea pe un fotocatod a unui impuls luminos de flux finit cu durată infinit mică şi apariţia unui nivel determinat al curentului de ieşire, amplitudinea maximă, de exemplu.

timp de trecere prin etajul de ieşire / *output structure transit time* / *temps de transit du montage de sortie* / Intervalul de timp dintre momentul sosirii pe anod a unui pachet de electroni şi atingerii de către impulsul de ieşire al conectorului de ieşire a semiamplitudinii sale.

timp de viaţă (a unei particule) ⇒ viaţă medie (a unei particule) <τ>

timp letal 50% <TL50> / *median lethal time <MLT>* / *temps létal moyen <TLM>* / Timpul necesar pentru ca în urma iradierii să decedeze 50% dintr-o populaţie mare a unei specii date, care a primit o doză absorbită determinată.

timp letal mediu ⇒ timp letal 50% <TL50>

timp mediu de răspuns / *mean response time* / *temps de réponse moyen* / Timpul mediu după o variaţie treaptă a mărimii de măsurat până la atingerea de către semnalul de ieşire a unui procent specificat din valoarea sa medie finală, pentru prima dată (luând în consideraţie natura statistică a semnalului).

timp mort (al unui detector Geiger-Müller) / *dead time (of a Geiger-Müller counter tube)* / *temps mort (d'un tube compteur de Geiger-Müller)* / Interval de timp măsurat de la debutul impulsului corespunzător unui eveniment ionizant, pe durata căruia un detector Geiger-Müller este incapabil de a răspunde unui nou eveniment ionizant.

timp mortal mediu ⇒ timp letal 50% <TL50>

tip de radiaţie / *radiation type* / *type de rayonnement* / Natura undelor sau corpusculilor constituind radiaţia, de exemplu, dacă radiaţia este reprezentată de radiaţia X sau de radiaţia electronică.

TL50 ⇒ timp letal 50% <TL50>

TLE ⇒ transfer liniar de energie <L_Δ>

tomograf / *tomograph* / *tomographe* / Aparat permiţând obţinerea unei imagini relativ fine a unui strat subţire al obiectului examinat, toate celelalte straturi fiind redate indistinct ca urmare a deplasării relative predeterminate a tubului de radiaţii X, a filmului sau a subiectului.

tomografie / *tomography* / *tomographie* / Tehnică radiografică constând din producerea de radiograme ale unor straturi predeterminate ale obiectului, imaginea clară a stratului ales şi imaginile neclare ale celorlalte fiind obţinute prin mişcarea relativă a următoarelor elemente: tubul de radiaţii X, obiectul omografiat, filmul radiografic.

tomografie computerizată / *computed tomography <CT>* / *tomographie par ordinateur* / Tomografie efectuată printr-o tehnică implicând înregistrarea şi stocarea informaţiilor relative la atenuarea fasciculelor înguste de radiaţii transmise printr-un strat predeterminat şi reconstruirea prin intermediul calculatorului a imaginii acestui strat.

tomografie cu impedanţă electrică / *electrical impedance tomography* / *tomographie à impédance électrique* / Tehnică în care măsurările electrice dintre mai multe perechi de electrozi externi plasaţi în mod adecvat pe corp sunt utilizate pentru producerea de imagini ale structurilor interne vecine. Notă: Această impedanţă este în general măsurată în înaltă frecvenţă, pentru evitarea efectelor fiziologice indezirabile.

tomografie dentară panoramică / *dental panoramic tomography* / *tomographie panoramique dentaire* / Radiografie directă a dentiţiei parţiale sau totale cu ajutorul unei diagrame cu fantă combinată cu o mişcare relativă a tubului de radiaţii X şi a receptorului imaginii radiologice.

Scanned with OKEN Scanner

tomografie directă / *direct tomography* / *tomographie directe* / Tomografie în care înregistrarea imaginii unei tranşe a obiectului se efectuează la nivelul sau în contact cu suprafaţa receptoare a imaginii.

tomografie indirectă / *indirect tomography* / *tomographie indirecte* / Tomografie în care înregistrarea imaginii unei tranşe a obiectului se efectuează după transferul informaţiei obţinute pe suprafaţa receptoare a imaginii.

tomografie reconstituită / *reconstructive tomography* / *tomographie reconstituée* / Tomografie în care informaţia provenită de la un obiect este înregistrată astfel încât permite reconstituirea imaginilor diferitelor tranşe ale acestui obiect printr-un tratament sau un proces adecvat.

traductor (al unui aparat de terapie cu ultrasunete) / *treatment head* / *transducteur (d'un appareil à ultrasons pour thérapie)* / Ansamblu conţinând unul sau mai multe traductoare ultrasonice şi părţile lor asociate, utilizat pentru aplicarea locală de ultrasunete unui pacient.

traductor de temperatură cutanată / *skin temperature sensor* / *capteur de température cutanée* / Dispozitiv sensibil pentru măsurarea temperaturii cutanate a nounăscutului.

traductor ultrasonic / *ultrasonic transducer* / *élément transducteur (ultrasonique)* / Dispozitiv capabil de a converti energia electrică în energie mecanică din gama frecvenţelor ultrasonore.

traiectorie de ionizare / *ionization path* / *trajectoire d'ionisation* / Urmă a norilor de ioni produşi de o particulă ionizantă în cursul trecerii sale prin materie.

transfer de energie / *energy transfer* / *transfert d'énergie* / Energie transferată unui atom sau unei molecule de către o particulă în cursul unei interacţiuni unice.

transfer de informaţii / *information transfer* / *transfert d'informations* / Deplasare a informaţiei putând include opţional transformarea sau conversia sa.

transfer de ioni ⇒ ionoforeză

transfer liniar de energie $<L_\Delta>$ / *linear energy transfer* $<L_\Delta>$ / *transfert linéique d'énergie* $<L_\Delta>$ / Pentru o substanţă şi pentru particule încărcate, raportul dintre dE şi dl, dl fiind distanţa parcursă de particulă şi dE pierderea de energie datorată coliziunilor corespunzătoare unui transfer de energie inferior unei valori specificate Δ:

$$L_\Delta = \left(\frac{dE}{dl}\right)_\Delta .$$

Note: 1) Pentru simplificarea notaţiei, Δ poate fi exprimat în electron-volţi, astfel încât L_{100} semnifică un transfer liniar de energie sub 100 eV. 2) $L_\infty = S_{col}$, unde S_{col} este puterea de stopare liniară prin ciocniri.

transformare nucleară / *nuclear transformation* / *transformation nucléaire* / Transformarea unui nuclid în altul.

transformator cu miez izolat / *isolated core transformer* / *transformateur à noyau isolé* / Transformator de înaltă tensiune conţinând mai multe segmente de miez izolate cu înfăşurări secundare, conţinând fiecare un redresor şi un condensator dublor de tensiune, condensatoarele segmentelor fiind conectate în serie.

transformator de separare medical / *medical isolating transformer* / *transformateur médical de séparation* / Transformator utilizat în practica medicală, destinat să furnizeze, izolat de pământ, energie electrică unui echipament electromedical, în scopul reducerii la minimum a probabilităţii unei întreruperi a alimentării în caz de defect prin punere la pământ survenită în sursa de alimentare izolată faţă de pământ sau într-un alt echipament conectat la această sursă.

transformator nerezistent la scurtcircuit / *non-short-circuit transformer* / *transformateur non résistant aux courts-circuits* / Transformator conceput pentru a fi protejat contra temperaturilor excesive în caz de suprasarcină sau de scurtcircuit printr-un disozitiv de protecţie neîncorporat.

Scanned with OKEN Scanner

transformator pentru tensiune redusă medicală / *medical safety extra-low voltage transformer / transformateur à très basse tension (médicale) de sécurité* / Transformator cu o înfăşurare de ieşire secundară separată electric de pământ şi de corpul transformatorului cel puţin printr-o izolaţie de bază şi de înfăşurarea de intrare primară printr-o izolaţie cel puţin echivalentă cu izolaţia dublă sau izolaţia întărită, destinat furnizării tensiunii reduse medicale.

transformator rezistent la scurtcircuit / *short-circuit proof transformer / transformateur résistant aux courts-circuits* / Transformator ale cărui temperaturi nu depăşesc limitele specificate când este supraîncărcat sau scurtcircuitat. Acesta poate fi rezistent la scurtcircuit prin construcţie sau prin dispozitiv încorporat.

transformator rezistent la scurtcircuit prin construcţie / *inherently short-circuit proof transformer / transformateur résistant aux courts-circuits par construction* / Transformator rezistent la scurtcircuit neconţinând dispozitive externe sau interne de deschidere automată a circuitului primar sau a celui secundar, când transformatorul este supraîncărcat sau scurtcircuitat.

transformator rezistent la scurtcircuit prin dispozitiv încorporat / *non-inherently short-circuit proof transformer / transformateur résistant aux courts-circuits par dispositif incorporé* / Transformator rezistent la scurtcircuit conţinând un dispozitiv de protecţie încorporat ca, de exemplu, un fuzibil, un declanşator de curent maxim sau o siguranţă termică, destinat a proteja transformatorul contra temperaturilor excesive în caz de suprasarcină sau scurtcircuit.

transmisiune (a radiaţiei ionizante) / *transmission (of ionizing radiation) / transmission (du rayonnement ionisant)* / În radiologie, trecerea unei radiaţii ionizante prin materie, cu sau fără interacţiune, direcţia emergenţei fiind în esenţă aceeaşi cu cea a incidenţei.

transmisiune a radiaţiei împrăştiate / *transmission of scattered radiation / transmission du rayonnement diffusé* / Pentru o grilă antidifuzantă, raportul dintre valoarea indicată a intensităţii radiaţiei difuzate măsurate cu grila antidifuzantă interpusă într-un fascicul de radiaţii specificat şi valoarea corespunzătoare în absenţa grilei, măsurările fiind efectuate în condiţii specificate.

transmisiune a radiaţiei primare / *transmission of primary radiation / transmission du rayonnement primaire* / Pentru o grilă antidifuzantă, raportul dintre valoarea indicată a intensităţii radiaţiei primare cu grila antidifuzantă interpusă într-un fascicul specific de radiaţie şi valoarea corespunzătoare în absenţa grilei, măsurările fiind efectuate în condiţii specificate.

transmisiune a radiaţiei totale / *transmission of total radiation / transmission du rayonnement total* / Pentru o grilă antidifuzantă, raportul dintre valoarea indicată a intensităţii radiaţiei totale măsurate cu grila antidifuzantă interpusă într-un fascicul de radiaţii specificat şi valoarea corespunzătoare în absenţa grilei, măsurările fiind efectuate în condiţii specificate.

transmutaţie / *transmutation / transmutation* / Transformarea unui nuclid al unui element în nuclidul altui element printr-o reacţie nucleară.

tranziţie nucleară izomerică / *nuclear isomeric transition / transition isomérique nucléaire* / Transformare radioactivă spontană prin care un nuclid trece dintr-o stare izomerică nucleară în alta, însoţită de emisiunea unui foton gama sau a unui electron de conversie.

traseu de măsurare total / *total measuring path / parcours total de mesure* / Distanţa dintre sursă şi detector. Notă: Această distanţă este în general considerată pornind de la "centre active" convenite în prealabil.

trasor / *tracer / traceur* / Nuclid, stabil sau radioactiv, detectabil în diferitele stadii ale unui proces biologic, chimic sau de altă natură.

Scanned with OKEN Scanner

trasor radioactiv / *radioactive tracer* / *traceur radioactif* / Radionuclid care, ataşat unei substanţe chimice similare sau injectat într-un sistem biologic sau fizic, poate fi urmărit de dispozitive de detectare a radiaţiilor, permiţând astfel determinarea repartiţiei sau localizării substanţei de care este ataşat.

tratament [terapeutic] / *treatment [therapeutic]* / *traitement [thérapeutique]* / Aplicarea unui procedeu prescris, sau a unei părţi din acesta, într-un scop terapeutic.

tratament cu raze X ⇒ röntgenterapie

tratament izocentric / *isocentric treatment* / *traitement isocentrique* / În radioterapie, tratament al unui pacient în care poziţia volumului ţintă este raportată la cea a izocentrului.

trăsnire / *lightning strike* / *foudroiement* / Şoc electric produs de trăsnet, putând antrena moartea individului.

tren de impulsuri [potenţiale de acţiune] / *spike train [action potentials]* / ... / Secvenţă de potenţiale de acţiune. Notă: Forma de undă a unui potenţial de acţiune este asemănătoare unui impuls de scurtă durată, denumit în engleză "spike".

tren de impulsuri (de curent) / *pulse train [current pulse]* / *train d'impulsions (de courant)* / Succesiune de impulsuri asemănătoare, dar nu necesar identice.

tren de surse radioactive / *radioactive source train* / *train de sources radioactives* / Secvenţă de surse radioactive etanşe separabile prin distanţiere neradioactive, combinate permanent sau selecţionate înaintea fiecărei iradieri, utilizate în echipamentele cu proiecţie de surse radioactive şi alese în mod uzual pentru a furniza o distribuţie de doză specificată.

triton / *triton* / *triton* / Nucleu al izotopului cu număr de masă 3 al hidrogenului, numit tritiu.

tub autoredresor / *self-rectifying (X-ray) tube* / *tube autoredresseur* / Tub de radiaţii X cu catod incandescent permiţând trecerea curentului într-un singur sens prin menţinerea rece a anodului şi care nu necesită alte dispozitive pentru obţinerea curentului unidirecţional.

tub bifocal / *double focus tube* / *tube à double foyer* / Tub de radiaţii X cu două focare electronice, în general de dimensiuni şi puteri diferite.

tub catodic / *cathode-ray tube* / *tube (à rayons) cathodique(s)* / Tub cu vid în care un fascicul de electroni este produs prin emisiunea electronică a unui catod şi accelerat într-un câmp electric.

tub Chaoul / *Chaoul tube* / *tube de Chaoul* / Tub de radiaţii X cu anod cavitar şi ţintă de transmisiune utilizat în radioterapie, destinat a funcţiona în general la tensiune joasă (sub 100 kV), distanţa dintre anod şi obiect fiind în general sub 5 cm.

tub contor ⇒ detector cu descărcare în gaz

tub Coolidge ⇒ tub cu catod cald

tub Crookes / *Crookes tube* / *tube de Crookes* / Tip vechi de tub cu descărcare luminescentă.

tub cu catod cald / *hot-cathode tube* / *tube Coolidge* / Tub de radiaţii X cu vid înaintat conţinând un catod incandescent.

tub cu catod rece ⇒ tub ionic

tub cu două focare ⇒ tub bifocal

tub cu emisiune în câmp electric ⇒ tub ionic

tub cu focar liniar / *line focus tube* / *tube à foyer linéaire* / Tub de radiaţii X în care un focar electronic rectangular situat pe suprafaţa anodului este proiectat sub forma unui focar optic potrivit pe direcţia axei radiaţiei.

tub cu raze catodice ⇒ tub catodic

tub cu raze X ⇒ tub de radiaţii X

tub de radiaţii cu gaz / *gas tube* / *tube (radiogène) à gaz* / Tub cu radiaţii X cu vid redus, în care electronii provin din ionizarea gazului rezidual.

tub de radiaţii X / *X-ray tube* / *tube radiogène* / Tub cu vid conţinând doi sau mai mulţi electrozi izolaţi între ei, un catod emiţând electroni, un anod pe care decelerarea electronilor produce o emisiune de

Scanned with OKEN Scanner

radiaţii X şi, în anumite cazuri, unul sau mai mulţi electrozi formând o grilă între catod şi anod servind accelerării, focalizării sau comenzii fasciculului de electroni.

tub de radiaţii X cu mai multe etaje / *multi-stage (X-ray) tube / tube à plusieurs étages* / Tub de radiaţii X în care electronii sunt accelerați de o succesiune de electrozi cavitari aduşi la potenţiale din ce în ce mai ridicate.

tub de radiaţii X intracorporal / *intracorporeal X-ray tube / tube radiogène intra-corporel* / Tub de radiaţii X de concepţie particulară permiţând introducerea focarului în corp prin orificii naturale sau artificiale.

tub dofoc ⇒ tub bifocal

tub (electronic) cu vid / *vacuum tube / tube à vide* / Tub electronic al cărui vid este suficient de înaintat încât proprietăţile sale electrice să nu fie sensibil afectate de ionizarea gazului rezidual.

tub fotomultiplicator / *photomultiplier (tube) / tube photomultiplicateur* / Tub electronic cu vid destinat convertirii unui semnal luminos într-unul electric şi conţinând în principal un fotocatod şi un multiplicator de electroni.

tub intensificator al imaginii luminoase / *light image intensifier tube / tube intensificateur d'image lumineuse* / Dispozitiv electrooptic cu vid în care imaginea electronică furnizată de un fotocatod este convertită într-o imagine luminoasă în ecranul de ieşire.

tub intensificator al imaginii radiologice / *X-ray image intensifier tube / tube intensificateur d'image radiologique* / Dispozitiv electrooptic cu vid conţinând un ecran de intrare în contact optic cu o fotocatodă, producând o imagine electronică convertită ulterior în ecranul de ieşire într-o imagine luminoasă, a cărei luminanţă este amplificată cu ajutorul unei suse de energie exterioare.

tub ionic / *field emission tube / tube d'émission par champ électrique* / Tub de radiaţii X în care electronii sunt ejectaţi din catod de un câmp electric suficient de intens.

tub Lenard / *Lenard tube / tube de Lenard* / Tub catodic conţinând o fereastră îngustă pentru trecerea fasciculului electronic.

tub numărător ⇒ detector cu descărcare în gaz

tub numărător Geiger-Müller ⇒ detector Geiger-Müller

tub numărător proporţional ⇒ detector proporţional

tub redresor / *rectifying valve / tube redresseur* / Redresor utilizând emisia termoelectrică provenind de la un catod cald şi un anod rece, în vid.

tub redresor (cu vid) / *rectifier (vacuum) tube / tube redresseur (à vide)* / Tub electronic cu vid, conţinând un anod şi un catod emiţător de electroni, destinat a funcţiona ca un redresor, trecerea curentului efectuându-se într-un singur sens.

tub redresor cu vid moderat / *soft (rectifier tube) / (tube redresseur) mou* / Tub redresor al cărui vid este relativ redus.

tub Roentgen ⇒ tub de radiaţii X

tub Röntgen ⇒ tub de radiaţii X

tub Röntgen electronic ⇒ tub de radiaţii

Scanned with OKEN Scanner

ţesut (biologic) / *tissue [biological]* / *tissu (biologique)* / Termenul se referă la ţesutul moale, definit în Raportul 39 (1985) al CIUR, cu următoarea compoziţie: 76,2% O; 10,1% H; 11,1 C; 2,6% N. Elementele prezente sub formă de urme, fiind în general de mai redusă importanţă în dozimetrie, sun neglijate.

ţesut celular ⇒ ţesut (biologic)

ţesut echivalent / *tissue equivalence* / *équivalence au tissu* / 1. Pentru radiaţiile X, gama şi neutronice, proprietatea unui material al cărui coeficient de masă al absorbţiei energiei este egal cu cel al ţesutului. 2. Pentru radiaţiile beta, proprietatea unui material a cărui putere de stopare masică prin ciocniri este egală cu cea a ţesutului.

ţintă (a unui tub de radiaţii X) / *target (of an X-ray tube)* / *cible (d'un tube radiogène)* / Parte a anodului unui tub de radiaţii X care include focarul electronic.

ţintă de reflexie (a unui tub de radiaţii X) / *reflection target (of an X-ray tube)* / *cible de réflexion (d'un tube radiogène)* / Ţintă a unui tub de radiaţii X în care fasciculul util de radiaţii X este emis de suprafaţa atinsă de fascicul.

ţintă de transmisiune (a unui tub de radiaţii X) / *transmission target (of an X-ray tube)* / *cible de transmission (d'un tube radiogène)* / Ţintă a unui tub de radiaţii X în care fasciculul util de radiaţii X este emis de suprafaţa opusă celei atinse de fasciculul electronic.

Scanned with OKEN Scanner

U

u ⇒ unitate de masă atomică

ultrafiltrare / *ultrafiltration* / *ultrafiltration* / Procedeu permiţând extragerea de lichid din circuitul extracorporal prin hemodializor.

ultrafiltrat / *ultrafiltrate* / *ultrafiltrat* / Lichid extras din circuitul extracorporal prin ultrafiltrare.

ultrasunet / *ultrasound* / *ultrason* / Oscilaţie mecanică cu frecvenţă mai mare de 20 kHz.

UM ⇒ unitate Mache

undă electrotonică / *electrotonic wave* / *onde électrotonique* / Scurtă modificare a potenţialului nepropagat într-o membrană excitabilă în vecinătatea unui stimul aplicat, permanent acompaniată de un electrotonus şi, în anumite cazuri, de un potenţial propagat.

undă fusiformă ⇒ fus de somn

undă P / *P wave* / *onde P* / Undă aparţinând ansamblului de cinci unde consecutive caracteristice, P, Q, R, S, T, a căror repetiţie constituie electrocardiograma. Unda P corespunde depolarizării auriculare.

undă Q / *Q wave* / *onde Q* / Undă aparţinând ansamblului de cinci unde consecutive caracteristice, P, Q, R, S, T, a căror repetiţie constituie electrocardiograma. Unda Q face parte din complexul QRS, care corespunde depolarizării ventriculare.

undă R / *R wave* / *onde R* / Undă aparţinând ansamblului de cinci unde consecutive caracteristice, P, Q, R, S, T, a căror repetiţie constituie electrocardiograma. Unda R face parte din complexul QRS, care corespunde depolarizării ventriculare.

undă S / *S wave* / *onde S* / Undă aparţinând ansamblului de cinci unde consecutive caracteristice, P, Q, R, S, T, a căror repetiţie constituie electrocardiograma. Unda S face parte din complexul QRS, care corespunde depolarizării ventriculare.

undă T / *T wave* / *onde T* / Undă aparţinând ansamblului de cinci unde consecutive caracteristice, P, Q, R, S, T, a căror repetiţie constituie electrocardiograma. Unda T corespunde repolarizării ventriculare.

unde ECG: unda P, complexul QRS, unda T / *ECG waves: P wave, QRS complexe, T wave* / *ondes ECG: onde P, complexe QRS, onde T* / Ansamblu de cinci unde consecutive caracteristice, P, Q, R, S, T, a căror repetiţie constituie electrocardiograma. Notă: Unda P corespunde depolarizării auriculare, complexul QRS depolarizării ventriculare, iar unda T repolarizării ventriculare.

undele a, b, d, h / *a, b, d, h waves* / *ondes a, b, d, h* / Componente ale activităţii electrice cerebrale diferenţiate prin frecvenţa, amplitudinea şi ritmul lor, caracteristice pentru anumite stări fiziologice sau patologice ale creierului.

unghi al filtrului pană / *wedge filter angle* / *angle du filtre en coin* / Pe o curbă izodoză trecând prin axa fasciculului de radiaţii la profunzimea de măsură normalizată, unghiul definit de panta liniei unind două puncte echidistante faţă de axa fasciculului de radiaţii şi separate de o distanţă egală cu jumătate din lăţimea câmpului geometric.

unghi de azimut pentru incidenţa sunetului <θ> / *azimuth angle of sound incidence* <θ> / *angle d'azimut pour l'incidence du son* <θ> / Unghi format de planul

Scanned with OKEN Scanner

de simetrie al manechinului cu planul trecând prin axa de rotaţie şi conţinând axa de măsură; când manechinul se află în faţa sursei sonore, unghiul de azimut pentru incidenţa sunetului este egal prin definiţie cu 0°; când urechea dreaptă a al manechinului este în faţa sursei sonore, acest unghi este de +90°; când cea stângă este în faţa sursei sonore, unghiul este de +270°.

unghi de elevaţie pentru incidenţa sunetului <α> / *elevation angle of sound incidence* <α> / *angle d'élévation pour l'incidence du son* <α> / Unghi format de axa de măsură şi planul de referinţă al manechinului; când creştetul capului manechinului este dirijat spre sursa sonoră, unghiul de elevaţie este de +90°, iar când axa de măsură se găseşte în planul de referinţă, unghiul de elevaţie este de 0°.

unghi de înclinare a anodului / *target angle / pente de l'anode* / Unghi format de planul focarului şi axa fasciculului de radiaţii.

unghi de pierderi [în electrobiologie] / *loss angle [in electrobiology] / angle de pertes [en électrobiologie]* / Complement, în raport cu 90°, al defazajului dintre potenţialul electrodului şi curent.

unitatea D [Mallet] / *D unit [Mallet] / unité D [Mallet]* / Unitate de măsură a radiaţiilor X sau gama:

1 unitate D = 12,2 ImC-h = 101,3 R.

(unitatea) E [Duane] / *E (unit) [Duane] / (unité) E [Duane]* / Unitate de dozimetrie a radiaţiilor X propusă de Duane şi definită ca fiind "intensitatea radiaţiei care produce, în condiţii de saturaţie, o unitate electrostatică de curent pe centimetrul cub de aer, în condiţii normale de temperatură şi presiune". Unitatea de doză este unitatea electrostatică pe secundă (u.e.s./s).

(unitatea) e [Friedrich şi Kroening] / *e (unit) [Friedrich and Kroening] / (unité) e [Friedrich et Kroening]* / Unitate de măsură a radiaţiilor X. 170 e reprezintă valoarea medie a dozei de eritem, egalând aproximativ 600 r dintr-o radiaţie având grosimea de semiatenuare (CDA) de la 1 la 2 mm pentru Cu.

(unitatea) Furstenau / *Furstenau (unit) / (unité) Furstenau* / Unitate de dozimetrie a radiaţiilor X introdusă de Furstenau, bazată pe variaţia rezistenţei seleniului pe durata unei expuneri la radiaţia X. Unitate pur arbitrară de asemenea dimensiuni încât se estimează că 200 F echivalează cu doza normală dată de pastila Sabouraud-Noiré.

(unitatea) HED [Seitz şi Wintz] / *HED (unit) [Seitz and Wintz] / (unité) HED [Seitz et Wintz]* / Unitate de măsură a radiaţiilor X desemnând acea doză care produce un eritem lejer al pielii după 10–14 zile urmat de o pigmentare după 3–4 săptămâni, dispărând complet după 3–6 luni.

unitatea Holzknecht / *Holzknecht unit / unité Holzknecht* / Unitate de măsură a radiaţiilor bazată pe decolorarea prin expunere la radiaţii X a unui amestec obţinut prin fuziunea dintre KCl şi Na_2CO_3. Arbitrar, acea cantitate de radiaţii care pentru 3 H produce o reacţie lejeră a pielii se defineşte ca fiind doza normală.

unitatea J / *unit J / unité J* / Unitate de doză egală cu $1{,}58 \cdot 10^{12}$ perechi de ioni / 1 gram de aer, corespunzând aproximativ la 88 erg / 1 gram de aer.

(unitatea) Kienboeck / *Kienboeck (unit) / (unité) Kienboeck* / Unitate de doză pentru radiaţiile X bazată pe gradul de înnegrire a hârtiei fotografice:

10 X = 5 H = 1 S-N.

unitatea Mache / *Mache unit / unité Mache* / Unitate de măsură utilizată în trecut pentru exprimarea unei reduse concentraţii de radon:

1 U.M. = $3{,}64 \cdot 10^{-10}$ Ci/l.

unitatea *n* / *n unit / unité n* / Unitatea *n* reprezintă cantitatea de neutroni rapizi care furnizează, într-o cameră de ionizare Victoreen de 100 r, aceeaşi lectură cu 1 R de radiaţii X. Unitatea N (Stone) este definită în acelaşi mod cu deosebirea că se

definită în acelaşi mod cu deosebirea că se utilizează o cameră de 25 r. Notă: Aceste unităţi nu au existenţă oficială, fiind utile ca mijloace temporare de caracterizare a efectelor dozimetrice ale neutronilor rapizi.

(unitatea) R [Solomon] / *R (unit) [Solomon]* / *(unité) R [Solomon]* / Unitate de măsură reprezentând cantitatea de ionizare produsă într-o secundă de 1 gram de radiu element, filtrat prin 0,5 mm de platină la 2 cm distanţă de cameră.

(unitatea) Sabouraud-Noiré / *Sabouraud-Noiré (unit)* / *(unité) Sabouraud-Noiré* / Unitate de măsură a radiaţiilor X bazată pe decolorarea platino-cianurei de bariu sub influenţa acestora.

unitatea X [Siegbahn][învechit] / *X-unit [Siegbahn][deprecated]* / *unité X [Siegbahn][déconseillé]* / Unitate de măsură a lungimii de undă a radiaţiei X:

$$1\ Xu = 1{,}00202 \cdot 10^{-13}\ m.$$

unitate a sistemului de supraveghere a dozei / *dose monitor unit* / *unité du système de surveillance de dose* / Într-un sistem de supraveghere a dozei, unitate arbitrară de afişare a unei mărimi pornind de la care ar putea fi calculată doza absorbită.

unitate de energie [Gray] / *energy unit [Gray]* / *unité d'énergie [Gray]* / Doza de radiaţii ionizante primită într-un punct al unui ţesut când energia absorbită în acel punct este de 93 erg/gram.

unitate de masă atomică / *atomic mass unit* / *unité de masse atomique* / Masa unui atom de carbon 12, divizată la 12.

unitate de măsură a radiaţiei X la suprafaţa pielii [McKee] / *skin unit [McKee]* / *unité peau [McKee]* / Unitate de măsură a radiaţiilor X. Referinţa de bază indică obţinerea unui eritem distinct pe pielea umană în urma unei expuneri de 5 minute cu 64 kV şi 3 mA, fără filtru, la o distanţă focar-piele de 20 cm (8 inch). Valoarea medie dată de McKee este de 300 r.

urmă de ionizare / *ionization track* / *trace d'ionisation* / Parte a traiectoriei unei particule ionizante vizibilă într-o cameră cu urmă, într-o emulsie nucleară etc.

utilizare normală / *normal use* / *utilisation normale* / Funcţionare, incluzând starea de aşteptare, conform instrucţiunilor de utilizare sau corespunzând finalităţii prevăzute.

utilizator (al unui aparat electromedical) / *user [of an equipment for medical usage]* / *utilisateur [d'un appareil électrique à usage médical]* / Autoritatea responsabilă de folosirea şi întreţinerea unui echipament.

Scanned with OKEN Scanner

valoare adevărată (a unei mărimi) / *true value (of a quantity)* / *valeur vraie (d'une grandeur)* / Valoare care caracterizează o mărime perfect definită în condiţiile existente în momentul examinării acestei valori. Obs. Valoarea reală a unei mărimi este o noţiune ideală şi, în general, nu poate fi cunoscută.

valoare asignată ⇒ valoare nominală, 1[pentru o funcţionare specificată]

valoare citită / *scale reading* / *valeur lue* / Valoare afişată de un instrument de măsurare după aplicarea factorilor de scară.

valoare convenţională / *fiducial value* / *valeur conventionnelle* / Valoare clar specificată la care se face referinţă în vederea definirii erorii raportate convenţionale.

valoare convenţională adevărată (a unei mărimi) $<v_c>$ / *conventionally-true value (of a quantity)* $<v_c>$ / *valeur conventionnellement vraie (d'une grandeur)* $<v_c>$ / Valoare apropiată de valoarea reală a unei mărimi, astfel încît, pentru scopul în care este utilizată aceasta, diferenţa celor două valori este neglijabilă. Note: 1. Se determină în general valoarea convenţională reală a mărimii prin metode şi cu instrumente cu o precizie convenabilă pentru fiecare caz particular. 2. Valoarea reală neputând fi cunoscută exact, pentru simplificare şi în lipsa oricărei ambiguităţi, termenul "valoarea reală" poate fi utilizat pentru a desemna termenul "valoarea convenţională reală".

valoare de dispersie / *blooming value* / *valeur de dispersion* / Caracteristică a focarului optic al unui tub de radiaţii X, definită prin raportul dintre două limite de rezoluţie specifice obţinute în condiţii de sarcină specifice.

valoare de încercare normalizată / *standard test values* / *valeurs d'essai normalisées* / Una sau mai multe valori (sau game de valori) ale unei mărimi de influenţă sau ale unui parametru al instrumentului care sunt admise pentru efectuarea etalonării sau încercărilor asupra altor mărimi de influenţă ori a altor parametri ai aparatului.

valoare de referinţă (a unei mărimi de influenţă) / *reference value [of an influencing quantity]* / *valeur de référence (d'une grandeur d'influence)* / Valoare a unei mărimi de influenţă sau a unui parametru al aparatului pentru care factorul de corecţie reprezentând mărimea de influenţă este egal cu 1.

valoare *G* / *G-value* / *nombre G* / Raportul dintre numărul mediu N de entităţi elementare specificate (ioni, radicali sau molecule) produse, distruse sau schimbate şi valoarea medie E_D a energiei comunicate materiei:

$$G = \frac{N}{E_D}.$$

Unitatea de măsură specifică a valorii G este $(100\ \text{eV})^{-1}$.

valoare indicată / *indicated value* / *valeur indiquée* / Pentru un aparat de măsură, valoarea indicată sau înregistrată. Pentru o măsură materializată, valoarea nominală sau dată. Pentru un generator, valoarea afişată sau nominală.

valoare indicată de referinţă / *reference indicated value* / *valeur indiquée de référence* / Valoarea indicată pentru care

Scanned with OKEN Scanner

este determinat factorul de etalonare pentru un aparat.

valoare măsurată (a unei mărimi) / *measured value / valeur mesurée [d'une grandeur]* / Estimare a valorii adevărate a unei mărimi deduse din valoarea indicată de un instrument, după aplicarea unor factori de corecţie adecvaţi.

valoare nominală, 1[pentru o funcţionare specificată] / *rated value / valeur assignée* / Valoare a unei mărimi, stabilită în general de către constructor, pentru o anumită funcţionare a unei componente, a unui dispozitiv, sau a unui material.

valoare nominală, 2[de identificare] / *nominal value / valeur nominale, 1[de dénomination]* / Valoarea aproximativă a unei mărimi utilizată pentru a denumi sau pentru a identifica o componentă, un dispozitiv, sau un material.

valoare nominală a focarului / *nominal focal spot value / valeur nominale du foyer* / Valoare numerică adimensională, în relaţie specifică cu dimensiunile focarului optic al unui tub de radiaţii X, măsurate în condiţii specifice.

variaţie a semnalului de ieşire datorată influenţei temperaturii / *output variation due to temperature / variation du signal de sortie sous l'influence de la température* / Variaţia semnalului de ieşire sub influenţa temperaturii, exprimată în procente, este definită, pentru curent de intrare constant, prin:

$$V_{ta} = \frac{\Delta V_2}{A} \cdot 100,$$

unde ΔV_2 este diferenţa dintre valorile maxime şi minime ale valorii medii a semnalului înregistrat la ieşire când un curent I_1 este injectat la intrare de un generator de curent continuu, iar temperatura ambiantă variază între limite specifice, iar A este o constantă funcţie de valoarea curentului de intrare.

variaţie a semnalului de ieşire datorată influenţei tensiunii de reţea / *output variation due to mains voltage / variation du signal de sortie sous l'influence de la tension du réseau* / Variaţia semnalului de ieşire sub influenţa tensiunii reţelei, exprimată în procente, este definită, pentru curent de intrare şi temperatură constante, prin:

$$V_{ua} = \frac{\Delta V_2}{A} \cdot 100,$$

unde ΔV_2 este diferenţa dintre valorile maxime şi minime ale valorii medii a semnalului înregistrat la ieşire când un curent I_1 este injectat la intrare de un generator de curent continuu, iar tensiunea reţelei variază între limite specifice, iar A este o constantă funcţie de valoarea curentului de intrare.

variaţie (datorată unei mărimi de influenţă) / *variation (due to an influence quantity) / variation (due à une grandeur d'influence)* / Diferenţa dintre valorile indicate ale aceleiaşi valori de mărimi măsurate sau dintre valorile reale ale unei măsuri materializate, când o mărime de influenţă ia succesiv două valori diferite.

vânt electric ⇒ curent ionic de convecţie

vârf de depolarizare / *action spike / pointe d'action* / Undă negativă caracteristică, de amplitudine maximă şi durată minimă, pe înregistrările potenţialului de acţiune.

vârf de energie totală (dintr-un spectru de fotoni monoenergetici al unui sistem cu spectrometru cu semiconductor) / *full energy peak (of a monoenergetic photon spectrum for a semiconductor spectrometer system) / pic d'énergie totale (pour un spectre de photons monoénergétiques d'un système spectromètre à semicteur)* / Distribuţia evenimentelor în vârful spectrului distribuţiei amplitudinilor reprezentând răspunsul unei surse de fotoni monoenergetici. Notă: Intensitatea vârfului de energie totală este definită ca neincluzând nici un eveniment care ar ieşi din limitele unei distribuţii gaussiene cu un factor superior lui 2σ.

vecinătate a pacientului / *patient environment / environnement du patient* / Spaţiu

Scanned with OKEN Scanner

limitat în toate direcţiile la o distanţă de 2,5 m de la locul destinat amplasării pacientului, în care se poate produce un contact, intenţionat sau nu, între pacient, pe de o parte, şi echipament sau o altă persoană în atingere cu echipamentul, pe de altă parte.

vector (electro)cardiogramă ⇒ electrocardiogramă vectorială

ventilator pulmonar ⇒ aparat de ventilaţie pulmonară

viaţă medie (a unei particule) $<\tau>$ / *mean life (of a particle)* $<\tau>$ / *vie moyenne (d'une particule)* $<\tau>$ / Durata medie de viaţă radioactivă a unui sistem atomic sau nuclear într-o stare determinată. Pentru un sistem cu descreştere exponenţială, viaţa medie reprezintă durata intervalului de timp după care numărul de atomi sau de nuclee în starea considerată diminuează în proporţie de 1/e din valoarea sa iniţială, unde $e \approx 2{,}718$ este baza logaritmilor naturali.

viaţă medie (a unui radionuclid) / *mean life (of a radionuclide)* / *vie moyenne (d'un radionucléide)* / Timp mediu în cursul căruia numărul de radionuclizi ai unui sistem atomic dat este redus la fracţiunea $1/e \approx 0{,}368$ din valoarea sa iniţială. Notă: Viaţa medie este legată de constanta de dezintegrare şi de perioada radioactivă prin relaţia:

$$\tau = \frac{1}{\lambda} = \frac{T_{1/2}}{\ln 2} = \frac{T_{1/2}}{0{,}693} \approx 1{,}433 \cdot T_{1/2} .$$

vibrator cu conducţie osoasă / *bone-conduction vibrator* / *ossivibrateur* / Transductor electromecanic conceput pentru producerea unei senzaţii auditive prin vibraţia osului cranian.

videocasetofon ⇒ magnetoscop

viteza (de propagare a) undelor electromagnetice ⇒ viteza luminii (în vid)

viteza luminii (în vid) $<c_0>$ / *speed of light in vacuum* $<c_0>$ / *vitesse de la lumière (dans le vide)* $<c_0>$ / Viteza de propagare a luminii în vid:

$c_0 = 299\,792\,458$ m/s .

viteză a anodului / *anode speed* / *vitesse de l'anode* / Într-un tub cu anod rotativ, viteza unghiulară a anodului în mod obişnuit exprimată în ture / minut.

viteză de dezintegrare ⇒ activitate nucleară $<A>$

viteză de explorare (a capului detectorului) / *scanning speed [of the detector head]* / *vitesse de balayage [de la tête du détecteur]* / Viteza capului detectorului în raport cu obiectul, pe durata scintigrafiei.

viteză de numărare ⇒ rată de numărare (a impulsurilor)

viteză de rotaţie a unui tub cu anod rotitor / *speed of rotation (of the anode of a rotating-anode tube)* / *vitesse de rotation (de l'anode d'un tube à anode tournante)* / Viteza unghiulară a unui tub cu anod rotativ, exprimată în general în ture pe minut.

viteză kerma $<\dot{K}>$ / *kerma rate* $<\dot{K}>$ / *débit de kerma* $<\dot{K}>$ / Creşterea raportului kerma într-un interval scurt de timp, raportată la acest interval de timp.

voalare (a unei radiograme) / *fog (of radiographic film)* / *voile (d'un radiogramme)* / Densitate optică a unui film radiografic neexpus egală cu suma dintre densitatea optică a suportului filmului şi densitatea optică obţinută prin developare.

volum de lucru / *workload* / *charge de travail* / Măsura, în unităţi adecvate, a gradului de utilizare a unui echipament cu radiaţii ionizante.

volum sensibil ⇒ volum util (al unui detector)

volum tratat / *treatment volume* / *volume traité* / În radioterapie, parte a organismului pacientului căreia îi este eliberată doza absorbită prescrisă.

volum ţintă / *target volume* / *volume cible* / În radioterapie, parte a organismului pacientului căreia se doreşte a i se elibera o doză absorbită.

Scanned with OKEN Scanner

volum util / *sensitive volume* / *volume utile* / Parte a unui detector fizic sau al unui organ biologic care, ca urmare a sensibilității acestora la radiații, poate fi utilizată pentru detectarea sau măsurarea acestora.

volum util (al unui detector cu descărcare în gaz) / *sensitive volume (of a radiation counter tube)* / *volume utile (d'un tube compteur de rayonnement)* / Parte a unui detector cu descărcare în gaz în care evenimentele ionizante pot provoca descărcări furnizând impulsuri de ieșire.

volum util (al unui detector) / *sensitive volume (of a detector)* / *volume utile (d'un détecteur)* / Parte a unui detector sensibilă la radiații și utilizată pentru detectarea acestora.

Scanned with OKEN Scanner

X ⇒ (unitatea) Kienboeck

xeroradiografie / *xeroradiography* / *xéroradiographie* / Procedeu în care radiaţiile X formează o imagine electrostatică latentă în general pe o placă cu seleniu, zonele încărcate ale imaginii atrăgând şi reţinând o pudră fină transferabilă pe hârtie. Obs. Procedeul produce un contrast accentuat la marginile imaginii.

Scanned with OKEN Scanner

zero bioelectric / *bioelectric null* / *zéro bioélectrique* / Potenţialul unei porţiuni de ţesut sau al altui punct al sistemului, prezentând o astfel de simetrie electrică, încât potenţialul său raportat la infinit să nu se modifice semnificativ pe durata stimulării. Acesta poate fi sau nu pământul de referinţă.

zgomot de fond (asociat unui vârf de spectru al unui detector cu semiconductor) / *background (associated with a spectral peak from a semiconductor detector)* / *bruit de fond (associé à un pic de spectre d'un semicteur)* / Răspuns spectral non-ideal rezultat dintr-o radiaţie neaparţinând liniei spectrale monoenergetice considerate.

zonă controlată / *controlled area* / *zone contrôlée* / Zonă supusă unor măsuri speciale de radioprotecţie, în care accesul este limitat şi în interiorul căreia o persoană poate primi un echivalent de doză anual depăşind 30% din limita echivalentului de doză regulamentar pentru muncitori.

zonă de observaţie / *supervised area* / *zone surveillée* / Zonă exterioară zonei controlate făcând obiectul unei supravegheri adecvate pentru radioprotecţie, în interiorul căreia o persoană ar putea primi un echivalent anual al dozei depăşind 10% din limita echivalentului reglementat al dozei pentru lucrători.

zonă de rezoluţie parţială (a unui detector cu semiconductor) / *partially-dead layer (of a semiconductor detector)* / *zone partiellement morte (d'un semicteur)* / Orice zonă sau regiune, pe sau în detector, contribuind la un impuls de ieşire mai mic decât vârful de energie totală al unei radiaţii incidente.

zonă inactivă (a unui detector cu semiconductor) / *inactive region (of a semiconductor radiation detector)* / *zone inactive (d'un semicteur)* / Regiune a unui detector cu semiconductor în care sarcina creată de radiaţia ionizantă nu contribuie în mod semnificativ la sarcina semnalului.

zonă iradiată indirect / *indirectly-irradiated area* / *zone indirectement irradiée* / Zonă exterioară zonei direct ionizate, traversată de radiaţia parazită.

zonă ocupată / *occupied area* / *zone occupée* / Zonă în care poate exista un pericol de iradiere, putând fi ocupată de alte persoane decât pacienţii aflaţi în tratament sau diagnosticare.

zonă protejată (contra radiaţiilor) / *protected area* / *zone protegée* / Zonă definită în interiorul unei zone de observaţie pentru care accesul, ocuparea şi condiţiile de lucru sunt reglementate şi controlate pentru protejarea persoanelor contra radiaţiilor ionizante.

zonă publică / *public area* / *zone publique* / Pentru protecţia radiologică, zonă în care accesul persoanelor din public nu este controlat.

zonă publică controlabilă / *monitorable public area* / *zone publique controlable* / Zonă publică în care poate fi verificată eficacitatea măsurilor de protecţie radiologică.

zonă publică necontrolabilă / *unmonitorable public area* / *zone publique incontrolable* / Zonă publică în care liberul acces pentru verificarea eficacităţii măsurilor de protecţie radiologică nu există sau poate să nu existe.

Scanned with OKEN Scanner

zonă semnificativă de ocupare / *significant zone of occupancy* / *zone significative d'occupation* / Pentru un echipament cu radiaţii X, zonă diferită de zona protejată având limite specificate în interiorul unei zone de observaţie sau al unei zone controlate, prezentând un interes particular legat de necesitatea prezumată de a fi ocupată în cursul unei iradieri.

zonă sensibilă (a unui detector cu semiconductor) / *depletion layer (in a semiconductor detector)* / *zone de déplétion (d'un détecteur à semiconducteur)* / Strat al unui detector cu semiconductor constituind volumul său util, în care cea mai mare parte a energiei pierdute de particule în această regiune poate contribui la formarea semnalului.

zonă supravegheată ⇒ zonă de observaţie

zonografie / *zonography* / *zonographie* / Tehnică tomografică constând în producerea imaginii unui strat relativ subţire.

Scanned with OKEN Scanner

INDEX ENGLEZ – ROMÂN

Scanned with OKEN Scanner

INDEX ENGLEZ – ROMÂN

A

a, b, d, h waves - undele a, b, d, h
absolute refractory period - perioadă refractară absolută
absolutely refractory state [electrical] - stare absolut refractară [electrică]
absorbed dose <*D*> - doză absorbită <*D*>
absorbed dose index (at a point) <D_I> - indice al dozei absorbite (într-un punct) <D_I>
absorbed dose rate <$\dot{D}$> - debit al dozei absorbite <$\dot{D}$>
(absorbed) dose ratemeter - debitmetru de doză absorbită
absorber - absorbant
absorption coefficient <μ_{abs}> - coeficient de absorbție <μ_{abs}>
absorption (of radiation) - absorbție (a unei radiații)
access cover - capac de acces
accessible surface - suprafață accesibilă
accessory - accesoriu
accident dose - doză accidentală
accompanying document - document însoțitor
accumulating stimulus - stimul de adaptare [cu pantă de creștere lentă]
accuracy class - clasă de precizie
accuracy (of a measuring instrument) - precizie (a unui aparat de măsurare)
acoustic output freeze - imobilizare a ieșirii acustice
acoustic power-up fraction - fracțiune de stabilire acustică
acoustic pulse waveform - formă de undă a impulsurilor acustice
action potential - potențial de acțiune
action spike - vârf de depolarizare
activation - activare
activation analysis - analiză prin activare
active deposit - depunere (radio)activă
active electrode - electrod activ
active electrode [in electrosurgery] - electrod activ [în electrochirurgie]
active electrodiagnosis - electrodiagnostic activ
activity [nuclear] <*A*> - activitate nucleară <*A*>
acute irradiation - iradiere acută
adaptor [in ultrasonic therapy] - adaptor [în terapia cu ultrasunete]
added filter - filtru adițional
additional filtration - filtrare adițională
additional protective earth conductor - conductor de protecție adițional
additional protective earth terminal - bornă de pământ de protecție adițională
adjustable setting (of a control or limiting device) - reglaj (al unui dispozitiv de comandă sau de limitare)
aerosol - aerosol
after pulse - impuls satelit
afterloading - proiecție a sursei
(air) clearance - distanță de străpungere (în aer)
air controlled incubator - incubator reglat de aer
air controlled transport incubator - incubator de transport reglat de aer
air dose - doză în aer
air-equivalent ionization chamber - cameră cu ionizare echivalentă cu aerul
air-equivalent material - material echivalent cu aerul
air kerma - kerma în aer
air kerma-rate constant <Γ_δ> - constantă de viteză kerma în aer <Γ_δ>
air sampler - prelevator de aer
alpha-beta surface contamination meter - contaminometru alfa-beta de suprafață

Scanned with OKEN Scanner

alpha-beta surface contamination monitor - monitor de contaminare alfa-beta de suprafaţă
alpha contamination indicator - indicator de contaminare alfa
alpha emitter - (radionuclid) emiţător alfa
alpha hand contamination monitor - monitor de contaminare alfa pentru mâini
alpha particle - particulă alfa
alpha pulse counting assembly - ansamblu de numărare a impulsurilor pentru particule alfa
alpha radiation - radiaţie alfa
alpha (ray) spectrometer - spectrometru de radiaţie alfa
alpha surface contamination meter - contaminometru alfa de suprafaţă
alpha surface contamination monitor - monitor de contaminare alfa de suprafaţă
(alternating) force level - nivel al forţei (alternative)
ambient dose - doză ambiantă
ambient dose equivalent $<H^*(d)>$ - echivalent de doză ambiantă $<H^*(d)>$
ambient dose rate - debit al dozei ambiante
ambulance or vehicle use equipment - echipament ambulatoriu
amplifying semiconductor detector - detector cu semiconductor cu amplificare internă
amplitude analyzing assembly - ansamblu de analiză a amplitudinii
amplitude analyzing assembly with storage function - ansamblu de analiză a amplitudinii cu memorie
amplitude of output signal fluctuation due to purely electronic causes - amplitudine a fluctuaţiei semnalului de ieşire datorată unor cauze electronice
amplitude-to-time converter - convertor amplitudine-timp
anaesthesia equipment - aparat de anestezie
anaesthetic - anestezic
anaesthetic-proof category G equipment <APG> - aparat de categoria G protejat contra anestezicelor <APG>
anaesthetic-proof equipment <AP> - aparat protejat contra anestezicelor <AP>
analogue-to-digital converter - convertor (electronic) analogic-digital <CAD>
analyzer (for signals) - analizor (al unui grup de semnale)
anelectrotonus - anelectrotonus
angiography - angiografie
ångström [deprecated] - ångström [învechit]
annihilation - anihilare (a particulelor)
annihilation radiation - radiaţie de anihilare (a electronilor)
annual limit on intake - limită anuală încorporată
anode cooling curve - curbă de răcire a anodului
anode heat content - căldură acumulată în anod
anode heating curve - curbă de încălzire a anodului
anode input power (of an X-ray tube) - putere anodică (a unui tub de radiaţii X)
anode (of an X-ray tube) - anod (al unui tub de radiaţii X)
anode speed - viteză a anodului
anode thermal capacity - capacitate termică a anodului
antero-posterior projection - proiecţie antero-posterioară
anti-Compton gamma ray spectrometer - spectrometru de radiaţie gama anti-Compton
anti-scatter grid - grilă antidifuzantă
anticoincidence selector - selector de anticoincidenţă
antiparticle - antiparticulă
apparent resistance of supply mains - rezistenţă aparentă a circuitului de alimentare
appliance coupler - conector
appliance inlet - soclu al conectorului
application limit - limită de utilizare
applicator, 1[arrangement of radioactive sources] - aplicator, 1[combinaţie de surse radioactive]
applicator, 2[collimating structure] - aplicator, 2[ansamblu colimator]

Scanned with OKEN Scanner

applicator, 3[device indicating the extend of the radiation field] - aplicator, 3[indicator al extinderii câmpului de radiaţie]
applicator (of a microwave therapy equipment) - aplicator (al unui aparat de terapie cu microunde)
applicator (of an short-wave therapy equipment) - aplicator (al unui aparat de terapie cu unde scurte)
applied part - parte aplicată
applied part (of a defibrillator) - parte aplicată (a unui defibrilator)
applied part (of a dosimeter) - parte aplicată (a unui dozimetru)
applied part (of a haemodialyser) - parte aplicată (a unui hemodializor)
applied part (of a high-frequency surgical equipment) - parte aplicată (a unui aparat de electrochirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă)
applied part (of a lung ventilator) - parte aplicată (a unui ventilator pulmonar)
applied part (of a microwave therapy equipment) - parte aplicată (a unui aparat de terapie cu microunde)
applied part (of an anaesthetic machine) - parte aplicată (a unui aparat de anestezie)
applied part (of an electroconvulsive therapy equipment) - parte aplicată (a unui aparat de terapie prin electroşoc)
applied part (of an incubator) - parte aplicată (a unui incubator)
applied part (of short-wave therapy equipment) - parte aplicată (a unui aparat de terapie cu unde scurte)
applied part (of ultrasonic therapy equipment) - parte aplicată (a unui aparat de terapie cu ultrasunete)
area exposure product - produs expunere-suprafaţă
area exposure product meter - radiometru de produs expunere-suprafaţă
area exposure product rate - debit al produsului expunere-suprafaţă
area kerma product meter - radiometru de produs kerma-suprafaţă
arithmetic-mean acoustic-working frequency <f_{awf}> - frecvenţă a aplicaţiei acustice [medie aritmetică] <f_{awf}>
artificial mastoid - mastoid artificial
artificial radioactivity - radioactivitate artificială
assembling instructions - instrucţiuni de montaj
assembly for the measurement of radioactivity in an organism - ansamblu de măsurare a radioactivităţii dintr-un organism
associated corpuscular emission - emisiune de particule asociată
associated equipment - echipament asociat
atomic mass unit - unitate de masă atomică
(atomic) nucleus - nucleu (atomic)
atomic number <Z> - număr atomic <Z>
atrial electrofibrillation - electrofibrilaţie auriculară
atrial fibrillation - fibrilaţie auriculară
attenuation [physical attenuation of a radiation] - atenuare (fizică)
attenuation coefficient [radiation] <μ> - coeficient de atenuare (a radiaţiilor) <μ>
attenuation curve - curbă de atenuare
attenuation equivalent - constantă de atenuare
attenuation ratio - raport de atenuare
auditory brainstem response - răspuns auditiv al trunchiului cerebral
auditory evoked potential - potenţial evocat auditiv
Auger effect - efect Auger
Auger electron - electron Auger
autocondensation [deprecated] - autocondensare [învechit]
autoconduction [deprecated] - autoconducţie [învechit]
automatic control system (of an X-ray apparatus) - sistem de comandă automată (a unui generator de radiaţii X)
automatic exposure control, 1[mode of operation] - comandă automată a expunerii
automatic exposure control, 2[device] - exponometru automat
automatic exposure rate control - comandă automată a debitului de expunere

Scanned with OKEN Scanner

automatic intensity control - comandă automată a intensității
autoradiograph - autoradiogramă
autoradiography - autoradiografie, l[tehnică]
auxiliary mains plug - fișă de rețea auxiliară
auxiliary mains socket outlet - soclu de racord la rețea auxiliar
avalanche breakdown (of a junction) - străpungere în avalanșă (a unei joncțiuni)
average incubator temperature - temperatură medie a incubatorului
average temperature (of a baby compartment) - temperatură medie (a unui habitaclu pentru nou-născuți)
average transport incubator temperature - temperatură medie a incubatorului de transport
Avogadro's constant <N_A> - numărul lui Avogadro <N_A>
axial projection - proiecție axială
axis of rotation of the manikin - axă de rotație a manechinului
axon - axon
azimuth angle of sound incidence <θ> - unghi de azimut pentru incidența sunetului <θ>

B

baby compartment - habitaclu pentru nou-născuți
baby compartment (of a transport incubator) - habitaclu pentru nou-născuți (al unui incubator de transport)
baby controlled incubator - incubator reglat de temperatura nou-născutului
baby controlled transport incubator - incubator de transport reglat de temperatura nou-născutului
back pointer - retrocentrator
back-scatter - retroîmprăștiere (a unei radiații ionizante)
background (associated with a spectral peak from a semiconductor detector) - zgomot de fond (asociat unui vârf de spectru al unui detector cu semiconductor)
background level (of a measuring assembly) - fond propriu (al unui radiometru)
background (of a device) - mișcare proprie
background radiation - radiație de fond
backscatter factor - factor de împrăștiere înapoi
bandwidth [ultrasounds] - lărgime de bandă [ultrasunete]
barn - barn
base depth - profunzime de bază
base line (at pulse peak) - linie de bază (la nivelul crestei impulsului)
baseline restoration <BLR> - restituire a liniei de bază <RLB>
basic insulation - izolație de bază
beam [of radiation] - fascicul (de radiație)
beam-alignement axis - axă de aliniere a fasciculului
beam axis (of a radiation source) - axă a unui fascicul de radiații
beam limiting device - dispozitiv de limitare a fasciculului de radiații
beam limiting system - sistem de limitare a fasciculului de radiații
beam off - oprire fascicul
beam on - pornire fascicul
beam scattering filter - difuzor al fasciculului
becquerel - becquerel
Becquerel rays - radiație Becquerel
beta contamination indicator - indicator de contaminare beta
beta emitter - (radionuclid) emițător beta
beta-gamma doorway monitor - monitor beta-gama tip portal
beta hand contamination monitor – monitor de contaminare beta pentru mâini
beta particle - particulă beta
beta pulse counting assembly - ansamblu de numărare a impulsurilor pentru particule beta
beta radiation - radiație beta
beta (ray) spectrometer - spectrometru de radiație beta
beta surface contamination meter - contaminometru beta de suprafață

Scanned with OKEN Scanner

beta surface contamination monitor - monitor de contaminare beta de suprafață
betatron - betatron
bevatron - bevatron
bias resistor (of a semiconductor radiation detector) - rezistență de polarizare (a unui detector cu semiconductor)
bias voltage (of a semiconductor radiation detector) - tensiune de polarizare (a unui detector cu semiconductor)
biased linear amplifier - amplificator cu intrări diferențiale cu prag
biased pulse amplifier - amplificator de impulsuri cu prag
binding energy, 1[for a particle in a system] - energie de legătură, 1[pentru o particulă într-un sistem]
binding energy, 2[for an atomic nucleus] - energie de legătură, 2[pentru un nucleu atomic]
bioelectric null - zero bioelectric
biological half-life - perioadă biologică
(biologically) equivalent single dose - doză (biologică) echivalentă unică
biomagnetic field - câmp biomagnetic
biophysics - biofizică
biphasic stimulus - stimul bifazic
bipolar electrode - electrod bipolar
bipolar electrode system - sistem bipolar (de electrozi)
blood forming organ - organ hematopoetic
blood leak - scurgere sangvină
blooming value - valoare de dispersie
body burden - radioactivitate încorporată
body of the equipment - masă a echipamentului
(body) radiocartograph - radiocartograf (de corp uman)
bolus - bolus
bone-conduction vibrator - vibrator cu conducție osoasă
boron chamber - cameră cu ionizare cu bor
boron counter tube - detector cu bor
boundary potential - diferență de potențial de contact
brachytherapy - brahiterapie
Bragg-Gray cavity ionization chamber - cameră cu ionizare cu cavitate Bragg-Gray
Bragg-Gray principle - principiul Bragg-Gray
breakdown (of a reverse biased PN junction) - străpungere (a unei joncțiuni invers polarizate)
breakdown region (of a semiconductor diode characteristic) - regiune de străpungere (a caracteristicii unei diode semiconductoare)
breakdown voltage (of a semiconductor diode) - tensiune de străpungere (a unei diode semiconductoare)
breathing system - sistem respirator
bremsstrahlung - radiație de frânare
broad beam - fascicul larg
broad beam condition - condiție de fascicul larg
bubble chamber - cameră cu bule
build-up factor <*B*> - factor de acumulare <*B*>
build-up (of the absorbed dose rate) - acumulare (a debitului dozei absorbite)
burst (in an ionization chamber) - șoc de ionizare (într-o cameră cu ionizare)

C

calibration - etalonare
calibration curve - curbă de etalonare
calibration equation - ecuație de etalonare
calibration factor - factor de etalonare
calorimetric dosemeter - dozimetru calorimetric
capacitance (of a semiconductor radiation detector) - capacitate (a unui detector cu semiconductor)
capacitor-discharge apparatus - generator (de radiații X) cu descărcare de condensator
capacitor ionization chamber - cameră (cu ionizare) condensator
capsule (of a radioactive source) - capsulă (a unei surse radioactive)
capture (of a particle) - captură (a particulelor)
(cardiac) defibrillator-monitor - monitor-defibrilator (cardiac)

Scanned with OKEN Scanner

cardiac electrostimulation - electrostimulare cardiacă
cardiac fibrillation - fibrilaţie cardiacă
(cardiac) monitor - monitor cardiac
cardiac stimulator - stimulator cardiac
carrier [substance] - purtător [substanţă]
carrier-free [qualifier] - fără purtător [calificativ]
cascade generator [X-ray apparatus] - generator (de radiaţii X) în cascadă
cassette changer - schimbător de casete
cataphoresis [phenomenon] - cataforeză [fenomen]
cataracts - cataractă
catelectrotonus - catelectrotonus
cathode emission characteristic - caracteristică de emisiune catodică
cathode evaporation - evaporare catodică
cathode (of an X-ray tube) - catod (al unui tub de radiaţii X)
cathode ray - rază catodică
cathode-ray tube - tub catodic
cauterization - cauterizare
central line - axă a unei grile antidifuzante
central magnification - mărire centrală
central ray - rază centrală
central scan line - linie de explorare centrală
Cerenkov effect - efect Cerenkov
Cerenkov radiation - radiaţie Cerenkov
chamber assembly - ansamblu de cameră
chamber assembly leakage current - curent de fugă al ansamblului de cameră
channel (of a beam therapy equipment) - canal (al unui aparat de radioterapie)
Chaoul tube - tub Chaoul
characteristic curve (of a Geiger-Müller counter tube) - curbă caracteristică (a unui detector Geiger-Müller)
characteristic curve (of a radiographic film) - curbă caracteristică (a unui film radiografic)
characteristic radiation - radiaţie caracteristică
characteristic radiation [X radiation] - radiaţie Röntgen caracteristică
charge amplifier - amplificator de sarcină
charge carrier - purtător (de sarcină)
charge collection time (of a semiconductor detector) - timp de colectare a sarcinilor (al unui detector cu semiconductor)
charge discriminator unit - element discriminator de sarcină
charged particle accelerator - accelerator (de particule)
charged particle equilibrium - echilibru al particulelor încărcate
charger reader - încărcător-cititor
charging circuit (of a defibrillator) - circuit de încărcare (al unui defibrilator)
chemical dosemeter - dozimetru chimic
chronaxie - cronaxie
chronic irradiation - iradiere cronică
cineradiography - radiocinematografie
circuit-breaker - întreruptor (de putere)
circular accelerator - accelerator ciclic
class A equipment - aparat de clasă A
class B equipment - aparat de clasă B
class I (medical electrical) equipment - echipament (electromedical) de clasa de protecţie I
class II (medical electrical) equipment - echipament (electromedical) de clasa de protecţie II
class III (medical electrical) equipment - echipament (electromedical) de clasa de protecţie III
closed radioactive source - sursă radioactivă ecranată
cloud chamber - cameră cu ionizare cu ceaţă
coagulation [by high frequency currents] - coagulare [prin curenţi de înaltă frecvenţă]
coaxial semiconductor detector - detector cu semiconductor coaxial
cochlear implant - implant cohlear
cochlear microphonic - efect microfonic cohlear
coefficient of variation - coeficient de variaţie
coherent scattering - împrăştiere coerentă
coincidence selector - selector de coincidenţă
cold-cathode counting tube - detector cu catod rece

Scanned with OKEN Scanner

cold conditions - condiţii la rece
cold emission - emisiune prin efect de câmp
collecting electrode (of an ionization chamber) - electrod colector (al unei camere cu ionizare)
collective dose equivalent (in a population) <S> - echivalent de doză colectivă (într-o populaţie) <S>
(collimating) diaphragm - diafragmă (de colimare)
collimator axis - axă a colimatorului
collimator back face - parte posterioară a colimatorului
collimator front face - parte anterioară a colimatorului
collimator [for a radionuclide scanning device] - colimator [pentru un dispozitiv de formare a imaginilor cu radionuclizi]
collision - ciocnire (de particule)
collision mass stopping power $<S_{col}/\rho>$ - putere de stopare masică prin ciocniri $<S_{col}/\rho>$
columnar ionization - ionizare colonară
combined-operating mode - mod de operare combinat
committed dose equivalent $<H_{50}>$ - echivalent de doză angajată $<H_{50}>$
common gas outlet - orificiu de admisie
common-mode rejection - rejecţie a semnalelor de mod comun
common mode rejection ratio - factor de rejecţie pe mod comun <CMR>
common-mode signal - semnal de mod comun
comparison chamber - cameră de comparaţie
compensated semiconductor detector - detector cu semiconductor compensat
compensating filter - filtru compensator
compound action potential - potenţial de acţiune compus
compound filter - filtru compus
compression cone - con de compresie
Compton effect - efect Compton
Compton electron - electron Compton
Compton scattering - împrăştiere Compton
Compton shift - deplasare Compton
computed tomography <CT> - tomografie computerizată
concentric electrode system - sistem concentric (de electrozi)
condenser dosemeter - dozimetru cu condensator
conditioning stimulus - prestimul
conductive connection - conexiune conductoare
constant-fraction discriminator - discriminator cu fracţiune constantă
constant potential high-voltage generator - generator de radiaţii X cu tensiune constantă
contact impedance - impedanţă la punctul de contact
contact potential [in electrobiology] - potenţial de contact [în electrobiologie]
contact X-ray therapy - röntgenterapie de contact
contaminated - contaminat
contamination monitor - monitor de contaminare (radioactivă)
continuation (of irradiation) - continuare (a iradierii)
continued display - memorizare a imaginilor
continuous air monitor - monitor atmosferic continuu
continuous duty - serviciu continuu
continuous heat dissipation - disipaţie termică continuă
continuous mode (of an X-ray apparatus) - regim continuu (al unui generator de radiaţii X)
continuous operation with intermittent loading - serviciu neîntrerupt cu sarcină intermitentă
continuous operation with short-time loading - regim continuu cu sarcină de scurtă durată
continuous radiation spectrum - spectru continuu de radiaţii
continuous X-ray spectrum - spectru Röntgen continuu

Scanned with OKEN Scanner

contrast improvement ratio - factor de ameliorare a contrastului
control and instrument board - tablou de comandă şi control
control and instrument desk - pupitru de comandă şi control
control assembly - ansamblu de comandă
control panel (of a medical equipment) - bloc de comandă (al unui echipament medical)
control sub-assembly - subansamblu de comandă şi de control
control temperature (of an incubator) - temperatură de comandă (a unui incubator)
controlled area - zonă controlată
controlling timer - regulator de timp
convective discharge - curent ionic de convecţie
conventionally-true activity - activitate convenţional adevărată
conventionally-true contamination level - nivel de contaminare convenţional adevărat
conventionally-true dose rate - debit al dozei convenţional adevărat
conventionally-true exposure rate - debit al expunerii convenţional adevărat
conventionally-true value (of a quantity) $\langle v_c \rangle$ - valoare convenţională adevărată (a unei mărimi) $\langle v_c \rangle$
convergent radiotherapy - radioterapie convergentă
converging collimator - colimator convergent
conversion electron - electron de conversie
conversion factor [of an electro-optical intensifier] - coeficient de conversie (al unui intensificator electro-optic)
cooling characteristic (of an X-ray tube assembly) - caracteristică de răcire (a unui emiţător de radiaţii X)
corpuscle - corpuscul
corpuscular emission - emisiune de particule
correction factor (with respect to reference conditions) - coeficient de corecţie (în raport cu condiţiile de referinţă)
coulomb - coulomb
count [a single counting act] - impuls (numărat)
count rate characteristic - caracteristică a ratei de numărare
counter tube - detector cu descărcare în gaz
(counter tube) fast neutron fluxmeter - fluxmetru de neutroni rapizi (cu detector cu descărcare în gaz)
counting assembly - ansamblu de numărare (a impulsurilor)
counting loss (in a counting assembly) - pierdere de numărare [de impulsuri]
counting rate - rată de numărare (a impulsurilor)
coupling (between medical electrical equipments) - cuplaj (între echipamente electromedicale)
critical field (of a counter tube) - câmp critic (al unui contor)
critical organ [obsolescent] - organ critic
critically accident (risk) monitor - monitor de criticitate
Crookes tube - tub Crookes
cross grid - grilă în cruce
cross-section (of interaction) - secţiune (eficace)
crossover walk (of a pulse) - deplasare a momentului de trecere (al unui impuls)
CR-RC shaping - formare CR-RC
crystal conduction detector - detector cu semiconductor cristal
crystal lattice - reţea cristalină
crystal spectrograph - spectrograf cu cristal
cumulative absorbed dose - doză acumulată
cumulative dose - doză totală
curie [deprecated] - curie [învechit]
current clamp - generator de curent constant [în electrofiziologie]
current ionization chamber - cameră cu ionizare în curent
current time product - produs curent-timp
cyclotron - ciclotron

D

D unit [Mallet] - unitatea D [Mallet]

Scanned with OKEN Scanner

d'Arsonval current [obsolete] - curent d'Arsonval [învechit]
d'Arsonvalization [deprecated] - d'Arsonvalizare [învechit]
dark pulse - impuls de întuneric
dead layer (of a semiconductor detector) - strat mort (al unui detector cu semiconductor)
dead time (of a Geiger-Müller counter tube) - timp mort (al unui detector Geiger-Müller)
deadman switch - întreruptor tip "om mort"
decay constant - constantă de dezintegrare
decay curve - curbă de dezintegrare
decay time constant - constantă de timp de descreştere
decay time (of a pulse) - timp de cădere (a unui impuls)
decentring of a focused grid - descentrare a unei grile focalizate
decontamination - decontaminare (radioactivă)
decontamination factor - factor de decontaminare
decreasing input power rating - diagramă de sarcină pentru putere descrescătoare
dee - duant
deep radiotherapy - radioterapie profundă
deep X-ray therapy - röntgenterapie profundă
defibrillation - defibrilare
defibrillator - defibrilator (cardiac)
defibrillator electrode - electrod de defibrilare
defocusing of a focused grid - defocalizare a unei grile focalizate
delayed coincidence unit - element selector de coincidenţă întârziată
delivered energy - energie debitată
delta radiation - radiaţie delta
densitometer - densitometru
density meter (by ionizing radiation) - densimetru (cu radiaţii ionizante)
dental beam applicator - aplicator dentar cu fascicul
dental panoramic radiography - radiografie dentară panoramică
dental panoramic tomography - tomografie dentară panoramică
depletion layer (in a semiconductor detector) - zonă sensibilă (a unui detector cu semiconductor)
depolarization front - front de depolarizare
depolarization (of a membrane) - depolarizare (a unei membrane)
depth dose - doză în profunzime
depth of dose maximum - profunzime a maximului dozei
derived air concentration - concentraţie derivată în aer
derived limit - limită derivată
detachable (power supply) cord - cordon flexibil de alimentare detaşabil
detection efficiency - eficacitate de detectare
detector capacity - capacitate a detectorului
detector efficiency - eficacitate (intrinsecă) a detectorului
detector field of view (of a gamma camera) - câmp al detectorului (unei camere gama)
detector head - cap al detectorului
detector head full width at half maximum - lărgime la semiînălţime a capului detectorului
detector head full width at tenth maximum - lărgime la o zecime a capului detectorului
detector shield - blindaj al unui detector
deuteron - deuteron
diagnostic radiology - radiodiagnostic
diagnostic-type protective tube housing - ecran protector al unui tub de radiaţii X pentru diagnostic
dialysing fluid - fluid dializor
dialysing fluid concentrate - fluid dializor concentrat
diathermy - diatermie
difference apparatus - aparat de diferenţă
difference ionization chamber - cameră cu ionizare diferenţială
difference measuring assembly - ansamblu de măsurare diferenţială

Scanned with OKEN Scanner

difference scaler - numărător diferenţial
differential absorption ratio - afinitate diferenţială
differential amplifier - amplificator diferenţial
differential image distortion <V_d> - distorsiune diferenţială a imaginii <V_d>
differentiated pulse - impuls diferenţiat
diffused junction detector - detector cu semiconductor cu joncţiune difuzată
direct cardiac application - aplicare directă pe cord
direct current - curent continuu
direct radiogram - radiogramă directă
direct radiography - radiografie directă
direct radioscopy - radioscopie directă
direct-reading pocket dosemeter - stilodozimetru cu măsurare directă
direct reading pocket exposure meter - stiloradioexponometru cu măsurare directă
direct tomography - tomografie directă
direct vacuum tube current [deprecated] - curent continuu de vid [învechit]
directional dose equivalent <$H'(d)$> - echivalent de doză direcţional <$H'(d)$>
directly ionizing particle - particulă direct ionizantă
directly-ionizing radiation - radiaţie direct ionizantă
directly-irradiated area - suprafaţă iradiată direct
discharge circuit - circuit de descărcare (al unui defibrilator)
discharge control circuit - circuit de comandă a descărcării
discontinuous X-ray spectrum - spectru discontinuu (de radiaţii X)
discrete-operating mode - mod de operare discret
discrimination threshold (of a radiation meter) - prag de discriminare (al unui radiometru)
disinfectable equipment - echipament dezinfectabil
display [visual presentation] - afişare
display device (of an area exposure product meter) - dispozitiv de afişare (al unui radiometru de produs expunere-suprafaţă)
distance technique- tehnică la distanţă
diverging collimator - colimator divergent
dominant area - câmp dominant
Donnan potential - potenţial Donnan
dose [of radiation] - doză [de radiaţii]
dose equivalent <H> - echivalent de doză
dose equivalent index (at a point) <H_i> - indice al echivalentului dozei (într-un punct) <H_i>
dose equivalent limit - echivalent al dozei maxime admisibile
dose equivalent meter - dozimetru de echivalent al dozei
dose equivalent monitor - monitor de echivalent al dozei
dose equivalent rate <$\dot{H}$> - debit al echivalentului de doză <$\dot{H}$>
dose equivalent ratemeter - debitmetru de echivalent al dozei
dose fractionation - fracţionare a dozei
dose monitor unit - unitate a sistemului de supraveghere a dozei
dose monitoring system - sistem de supraveghere a dozei
dose protraction - protracţie a dozei
dose rate monitor - monitor de debit al dozei
dose rate warning assembly - ansamblu de avertizare de debit al dozei
dose rating monitoring system - sistem de supraveghere a debitului dozei
dosemeter - dozimetru
dosemeter charger - încărcător de dozimetru
dosemeter charger-reader - încărcător-cititor de dozimetru
dosemeter reader - cititor de dozimetru
dosimetry - dozimetrie
double-emulsion film - film cu emulsie pe ambele feţe
double focus tube - tub bifocal
double insulation - izolaţie dublă
downward current - curent descrescător
drift (of a radiation density meter) - derivă (a unui densimetru cu radiaţii ionizante)
drip-proof equipment - echipament protejat contra picăturilor

Scanned with OKEN Scanner

duration of X-ray tube exposure series - durată a seriei (de expuneri)
duty cycle (of a medical electrical equipment) - durată de acționare (a unui aparat electromedical)
dynamic range - domeniu dinamic
dynamic range (of a radioactive aerosol contamination meter) - interval dinamic (al unui contaminametru de aerosoli radioactivi)
dynode (of an electron multiplier) - dinodă (a unui multiplicator de electroni)

E

E (unit) [Duane] - (unitatea) E [Duane]
e (unit) [Friedrich and Kroening] - (unitatea) e [Friedrich și Kroening]
ear canal extension - prelungitor de conduct auditiv
ear simulator reference plane - plan de referință al urechii artificiale
earth leakage current (through the protective conductor) - curent de scurgere la pământ
ECG waves: P wave, QRS complexe, T wave - unde ECG: unda P, complexul QRS, unda T
edge filter - filtru selectiv
effective acoustic power output (of a treatment head) - putere acustică medie (a unui traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete)
effective atomic number - număr atomic echivalent
effective dose equivalent - echivalent de doză efectivă
effective focal distance (of a collimator) - distanță focală efectivă (a unui colimator)
effective focal plane - plan focal efectiv
effective focal spot - focar optic
effective half-life - timp de înjumătățire efectiv
effective intensity (of a treatment head) - intensitate efectivă (a unui traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete)
effective radiating area - suprafață activă de emisie
effective range of indicated values - domeniu util al valorilor indicate
effective range of measurement - domeniu efectiv de măsurare (al unui aparat)
effective range of measurement (of a gazeoux effluent monitor) - interval efectiv de măsurare (al unui monitor de efluenți gazoși)
effective range of measurement (of a ratemeter) - interval efectiv de măsurare
effective ultrasound output power - putere ultrasonoră efectivă de ieșire
efferent neuron - neuron eferent
efficiency (of a semiconductor radiation detector for a monoenergetic radiation source) - randament (al unui detector cu semiconductor pentru o sursă de radiații monoenergetică)
elastic collision - ciocnire elastică
elastic scattering - împrăștiere elastică
electric fence - gard electric
electric pump [in electrobiology] - electropompă [în electrobiologie]
electric shock [in electrobiology] - șoc electric [în electrobiologie]
electrical anaesthesia - electroanestezie
electrical bistoury - bisturiu electric
electrical excitability - excitabilitate electrică
electrical excitability [in neurophysiology] - excitabilitate electrică [în neurofiziologie]
electrical fishing - pescuit electric
(electrical) impedance of the skin $\langle Z_p \rangle$ - impedanță (electrică) a pielii $\langle Z_p \rangle$
electrical impedance tomography - tomografie cu impedanță electrică
electrical instability - instabilitate electrică
electrical measuring sub-assembly - subansamblu electric de măsurare
electrical nerve-block - curent de blocare pe nerv
electrical phosphene - fosfenă electrică
electrical phosphene threshold - prag al unei fosfene electrice
electrical safety device - dispozitiv electric de siguranță (al unui aparat electromedical)

Scanned with OKEN Scanner

electrical sensibility - sensibilitate electrică
electrical sensitivity - senzitivitate electrică
electrical stimulation - stimulare electrică
electrical stimulus - stimul electric
electrical subnormality - hiposensibilitate electrică
electrical (test) stimulus - stimul electric (de încercare)
electrical traumatism - electrotraumatism
electrically-induced absence - electro-absență
electrically induced taste - gust electric
electrification (of the human body) - electrizare (a corpului uman)
electro-ejaculation - electro-ejaculare
electro-oculography - electro-oculografie
electro-olfactography - electro-olfactografie
electro-optical X-ray image intensifier - intensificator electrooptic al imaginii radiologice
electro-osmosis - electroosmoză
electro-osteostimulation - electro-osteostimulare
electrobiologist - electrobiologist
electrobiology - electrobiologie
electrocardiogram - electrocardiogramă
electrocardiograph - electrocardiograf
electrocardiography - electrocardiografie
electrocardioscope - electrocardioscop
electrocardioscopy - electrocardioscopie
electrocauterization - electrocauterizare
electrocautery - electrocauter
electrochemical potential - potențial electrochimic
electrochemistry [in electrobiology] - electrochimie [în electrobiologie]
electrocoagulation - electrocoagulare
electrocochleogram - electrocohleogramă
electrocochleograph - electrocohleograf
electrocochleography - electrocohleografie
electroconvulsion therapy - electroșoc
electroconvulsive therapy equipment - aparat pentru tratament prin electroșoc
electrocorticogram - electrocorticogramă
electrocorticograph - electrocorticograf
electrocorticography - electrocorticografie
electroculture - electrocultură
electrocution - electrocutare
electrode current - curent de electrod
electrode impedance [biological] - impedanță de electrod
electrode potential [in electrobiology] - potențial de electrod [în electrobiologie]
electrode [in electrobiology] - electrod [în electrobiologie]
electrodermogram - electrodermogramă
electrodessication - electrocauterizare [prin scântei electrice]
electrodiagnosis - electrodiagnostic
electrodialysis - electrodializă
electroencephalogram - electroencefalogramă
electroencephalograph - electroencefalograf
electroencephalography - electroencefalografie
electrogastrography - electrogastrografie
electrogenesis - electrogeneză
electrogenic fish - pește electric
electrohydraulic lithotrite - litotriptor electrohidraulic
electrokinetic potential - potențial electrocinetic
electrokymograph - electrokimograf
electrolocation - electrolocalizare
electrology - electrochirurgie cutanată
electromyogram - electromiogramă
electromyograph - electromiograf
electromyography - electromiografie
electron - electron
electron beam - fascicul electronic
electron capture - captură a unui electron orbital
electron multiplier - multiplicator electronic
electron multiplier transit time - timp de tranzit al unui multiplicator de electroni
(electron) pair production - producere de perechi (de electroni)
electronarcosis - electronarcoză
electronotherapy - terapie cu electroni
electronvolt - electron-volt
electronystagmogram - electronistagmogramă
electronystagmograph - electronistagmograf

Scanned with OKEN Scanner

electronystagmography - electronistagmografie
electroosmotic potential - potențial electroosmotic
electro-osmosis - electroosmoză
electropathology - electropatologie
electrophonic effect - efect electrofonic
electrophonic threshold - prag al efectului electrofonic
electrophoregram - electroforegramă
electrophoresis [technique] - electroforeză [tehnică]
electrophoretic mobility - mobilitate electroforetică
electrophoretic potential - potențial electroforetic
electrophysiology - electrofiziologie
electroproteinogram - electroproteinogramă
electropuncture - electropunctură
electropyrexy - electropirexie
electroretino-encephalography - electroretino-encefalografie
electroretinogram - electroretinogramă
electroretinograph - electroretinograf
electroretinography - electroretinografie
electrosection - tăiere (a unui țesut biologic)
electrostatic accelerator - accelerator electrostatic
electrostatic generator - generator electrostatic
electrosurgery - electrochirurgie
electrosystole - electrosistolă
electrotactile effect - efect electrotactil
electrotactile threshold - prag al efectului electrotactil
electrotaxis - electrotaxie
electrotherapy - electroterapie
electrotonic wave - undă electrotonică
electrotonus, 1[physiological] - electrotonus, 1[fiziologic]
electrotonus, 2[physical] - electrotonus, 2[fizic]
electrotropism - galvanotropism
electroviscous effect - efect de electroviscozitate
elementary (electric) charge <*e*> - sarcină electrică elementară <*e*>
elementary particle - particulă elementară
elevation angle of sound incidence <α> - unghi de elevație pentru incidența sunetului <α>
eman - eman
emanation - emanație
emergency dose - doză excepțională
emergency trolley - cărucior de urgență
encapsulation (of a semiconductor radiation detector) - încapsulare (a unui detector cu semiconductor)
enclosed medical gas system - sistem închis de gaze medicinale
enclosure leakage current - curent de scurgere prin carcasă
enclosure (of electrical apparatus) - capsulare
end effect (of a counter tube) - efect de capăt (al unui detector cu descărcare în gaz)
end window counter tube - detector cu fereastră de capăt
endoscope - endoscop
endoscopic equipment - aparat de endoscopie
endoscopy - endoscopie
(energy) absorption - absorbție (de energie)
energy dependence - dependență de energia radiației (a răspunsului unui sistem)
energy fluence <Ψ> - fluență energetică <Ψ>
energy fluence rate <ψ> - densitate a fluxului de energie <ψ>
energy imparted (to matter in a volume) <ε> - energie comunicată substanței (într-un volum) <ε>
energy of radiation - energie a radiației
energy quantum - cuantă de energie
energy resolution (FWHM) (of a semiconductor radiation detector) - rezoluție energetică (a unui detector cu semiconductor)
energy resolution (FWHM) of a semiconductor radiation detector/preamplifier combination - rezoluție energetică a unui ansamblu detector cu semiconductor-preamplificator

Scanned with OKEN Scanner

energy resolution (of a detector) - rezoluție energetică a detectorului
energy resolution (per cent) (of a semiconductor radiation detector) - rezoluție energetică procentuală (a unui detector cu semiconductor)
energy transfer - transfer de energie
energy unit [Gray] - unitate de energie [Gray]
entrance field (of a collimator) - câmp de intrare (al unui colimator)
entrance field size - dimensiune a câmpului de intrare
entrance plane - plan de intrare
entrance surface - suprafață de intrare
environmental monitoring - supraveghere a mediului ambiant
environmental radioactive aerosol monitor - monitor de contaminare a mediului (de aerosoli radioactivi)
ephapse - efapsă
epilation dose - doză de epilare
equilibration time - timp de punere în echilibru
equipment (for medical use) - echipament electric pentru scopuri medicale
equipotential bonding - legătură echipotențială
equivalent anode input power - putere anodică de echilibru termic
equivalent constant potential - tensiune constantă echivalentă
equivalent energy - energie echivalentă
equivalent noise referred to the input - (nivel de) zgomot echivalent raportat la intrare
equivalent noise resistance referred to input (of a linear amplifier) - rezistență echivalentă de zgomot raportată la intrare (a unui amplificator liniar)
equivalent wavelength - lungime de undă echivalentă
error of indication - eroare de indicație
error of measurement - eroare de măsurare
erythema dose - doză de eritem
etched track detector - detector de urme de particule
evaporated sample liquid activity meter - activimetru de eșantioane de lichid evaporat
evoked potential - potențial evocat
evoked-response audiometry - audiometrie prin răspuns evocat
examination room - sală de examen
excitability curve - caracteristică de excitabilitate (normată)
excitation [physical process] - excitație [proces fizic]
excretion - excreție
exit dose - doză la ieșire
exit field (of a collimator) - câmp de ieșire (al unui colimator)
exoelectron dosemeter - detector cu cristal
exposed conductive part - masă
exposure dose - doză de expunere
exposure in free air - expunere în aer liber
exposure meter charger - încărcător de radioexponometru
exposure meter charger reader - încărcător-cititor de radioexponometru
exposure (of a radiographic film) - expunere (a unui film radiografic)
exposure rate $< \dot{X} >$ - debit al expunerii $< \dot{X} >$
exposure rate constant $<\Gamma_\delta>$ **[deprecated]** - constantă de debit al expunerii $<\Gamma_\delta>$ [învechit]
exposure rate monitor - monitor de debit al expunerii
exposure (to radiation) [phenomenon] - expunere (la radiații) [fenomen]
exposure [quantity] $<X>$ - expunere [mărime] $<X>$
external contamination monitor on the surface of the body - monitor de contaminare externă a suprafeței corpului uman
external irradiation - iradiere externă
external terminal device - dispozitiv de racordare externă
externally-quenched counter tube - detector cu tăiere exterioară
extra-corporeal blood irradiator - iradiator sanguin extracorporal

Scanned with OKEN Scanner

extra-focal radiation - radiație extrafocală
extracellular potential - potențial extracelular
extrapolation ionization chamber - cameră cu ionizare cu extrapolare

F

***f* factor** - factor *f*
facilitation [in electrobiology] - hipopolarizare [în electrobiologie]
far focal limit - focar îndepărtat
faradization - faradizare
fast neutron - neutron rapid
fatigue stress limit - limită de solicitare la oboseală
fibrillation - fibrilație
fiducial value - valoare convențională
field-class instrument - aparat de clasă de rutină
field emission tube - tub ionic
field-flattering filter - filtru egalizator
field instrument - aparat de rutină
field size - dimensiune a câmpului
filament (heating) current - curent de filament
film changer - schimbător de film
film dosemeter - dozimetru fotografic individual
filter [of radiations] - filtru [de radiații]
filtration (of radiation) - filtrare (a unei radiații)
first collision dose [deprecated] - doză de primă ciocnire [învechit]
fixed equipment, 1[secured in a specific location] - echipament electric fix(at)
fixed equipment, 2[medical electrical] - echipament (electric pentru scopuri medicale) fixat
fixed mains socket outlet - soclu fix de racord la rețea
fixed setting (of a control or limiting device) - semireglaj (al unui dispozitiv de comandă sau de limitare)
fixed X-ray generator - generator (de radiații X) fix
flammable anaesthetic agent - agent anestezic inflamabil
flammable anaesthetic mixture with air - amestec anestezic inflamabil cu aer
flammable anaesthetic mixture with oxygen or nitrous oxide - amestec anestezic inflamabil cu oxigen sau protoxid de azot
floating power supply - sursă de alimentare flotantă
floor contamination indicator - indicator de contaminare a solului
fluorescence - fluorescență
fluorescent screen - ecran fluorescent
fluorographic film - film pentru fluorografie
fluorography - fluorografie
fluoroscope - roentgenoscop
fluoroscopic screen (for direct radioscopy) - ecran fluoroscopic
fluoroscopy - radioscopie
focal depht - profunzime a focarului
focal radiation - radiație focală
focal spot - focar (electronic)
focal-spot pinhole radiogram – radiogramă cu orificiu
focal-spot slit radiogram - radiogramă cu fantă
focal spot star radiogram - radiogramă cu mira în stea
focal-spot-to-image receptor distance - distanță focar-receptor de imagine
focal-spot-to-skin distance - distanță focar-piele
focal track - focar termic
focused collimator - colimator focalizat
focused grid - grilă de focalizare
focused slit collimator - colimator focalizat cu fantă
focusing cup - electrod Wehnelt
focusing distance - distanță de focalizare
fog (of radiographic film) - voalare (a unei radiograme)
fraction d'établissement acoustique – fracțiune de stabilire acustică
fractional counting loss - pierdere de numărare fracționară
free-air ionization, chamber - cameră cu ionizare cu aer liber

Scanned with OKEN Scanner

free-radiation frequency for an ISM apparatus - frecvenţă de radiaţie fără restricţie, alocată generatoarelor ISM
frequency factor <F_f> - factor de frecvenţă <F_f>
Fricke dosemeter - dozimetru Fricke
front pointer - centrator
F-type isolated (floating) applied part - parte aplicată izolată (flotantă) de tip F
full beam detector - detector de fascicul întreg
full energy peak efficiency (of a semiconductor radiation detector) - randament al unui vârf de energie totală (al unui detector cu semiconductor)
full energy peak (of a monoenergetic photon spectrum for a semiconductor spectrometer system) - vârf de energie totală (dintr-un spectru de fotoni monoenergetici al unui sistem cu spectrometru cu semiconductor)
full-wave apparatus - generator (de radiaţii X) pe ambele alternanţe
full width at fifth maximum - lărgime la o cincime din înălţime
full width at half maximum - lărgime la semiînălţime
full width at half maximum of the line spread function - lărgime la semiînălţime a funcţiei de dispersie lineică
full width at tenth maximum - lărgime la o zecime din înălţime
full width at tenth maximum of the line spread function - lărgime la o zecime din înălţime a funcţiei de dispersie lineică
fully-protective tube housing - cupolă de protecţie totală a unui tub
functional earth conductor - conductor de pământ funcţional
functional earth terminal - bornă de pământ funcţională
Furstenau (unit) - (unitatea) Furstenau

G

Galvani's experiment - experienţa Galvani
galvanic skin response - răspuns galvanic al pielii
galvanization - galvanizare
gamma [for a radiographic film] - gamma [pentru o radiogramă]
gamma camera - cameră gama
gamma contamination indicator - indicator de contaminare gama
gamma emitter - (radionuclid) emiţător gama
gamma-gamma coincidence pulse counting assembly - ansamblu de măsurare a coincidenţelor gama-gama
gamma radiation - radiaţie gama
gamma-ray beam - fascicul de radiaţii gama
gamma (ray) spectrometer - spectrometru de radiaţie gama
gantry - suport (al unui cap radiogen)
gas multiplication - multiplicare în gaz
gas multiplication factor - factor de multiplicare în gaz
gas radioactivity meter - activimetru de gaz radioactiv
gas tube - tub de radiaţii cu gaz
gaseous effluent monitor - monitor de efluenţi gazoşi
gaseous phase radiochromatograph - radiocromatograf în fază gazoasă
gate [gating circuit] - poartă [circuit combinaţional]
Geiger-Müller (counter) tube - detector Geiger-Müller
Geiger(-Müller) region - regiune Geiger-Müller
generator of radioactive aerosols - generator de aerosoli radioactivi
genetic effect - efect genetic (al radiaţiilor)
genetically-significant dose - doză anuală semnificativă genetic
geometric attenuation - atenuare geometrică
geometrical field size - dimensiune a câmpului geometric
geometrical focal distance (of a collimator) - distanţă focală geometrică (a unui colimator)
geometrical focal plane - plan focal geometric

Scanned with OKEN Scanner

geometry (of a detector) - geometrie a unui detector
glove box - boxă cu mănuşi
glowcautery device - cauter cu incandescenţă
(G.M. counter tube) exposure ratemeter - debitmetru de expunere (cu detector Geiger-Müller)
gonadal dose - echivalent de doză anual semnificativ genetic
gram-rad - rad-gram
gram-roentgen - roentgen-gram
gray - gray
Grenz rays - radiaţie Grenz
grid exposure factor - factor de expunere a grilei
grid (of an X-ray tube) - grilă (a unui tub de radiaţii X)
grid ratio - raport de grilă
Grotthuss-Draper law - legea lui Grotthuss-Draper
group 1 ISM equipment - aparat ISM din grupul 1
guard ring (of an ionization chamber or of a counter tube) - inel de gardă (al unei camere cu ionizare sau al unui detector cu descărcare în gaz)
guard-ring semiconductor detector - detector cu semiconductor cu inel de gardă
G-value - valoare G

H

haemodialysis - hemodializă
haemodialysis equipment - echipament de hemodializă
haemodialyzer - hemodializor
half-value depth (of a tissue) - adâncime de înjumătăţire (în ţesut)
half-value layer <HVL> - grosime de semiatenuare
half-wave apparatus - generator (de radiaţii X) pe o alternanţă
hand-and-foot monitor - monitor pentru mâini şi/sau picioare
hand and/or foot contamination meter - contaminometru pentru mâini şi/sau picioare
hand-held (medical electrical) equipment - echipament (electromedical) portativ [în utilizare normală]
hand or foot contamination indicator - indicator de contaminare pentru mâini şi/sau picioare
hard [qualifier of a radiation] - dur [calificativ al unei radiaţii]
head unit - craniograf
health physics - protecţie sanitară
heart current factor - factor de curent al inimii
HED (unit) [Seitz and Wintz] - (unitatea) HED [Seitz şi Wintz]
heel effect - efect de talon
heterogeneous radiation - radiaţie eterogenă
high-energy radiotherapy - radioterapie de înaltă energie
high-frequency [in electrobiology] - înaltă frecvenţă [în electrobiologie]
high frequency generator - generator de înaltă frecvenţă
high-frequency surgical equipment - aparat de (electro)chirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă
high purity semiconductor detector - detector cu semiconductor de înaltă puritate
high voltage <HV> - înaltă tensiune <ÎT>
high-voltage generator - generator de înaltă tensiune
high-voltage roentgen therapy [deprecated] - röntgenterapie la înaltă tensiune [învechit]
high-voltage transformer assembly - ansamblu transformator de înaltă tensiune
high-voltage (X-ray) generator – generator radiologic de înaltă tensiune
Holzknecht unit - unitatea Holzknecht
homogeneity factor - grad de omogenitate
horizontal table - masă orizontală
hot-cathode stepping tube - detector cu catod cald
hot-cathode tube - tub cu catod cald
hot (radiochemical) laboratory - laborator radiochimic de înaltă radioactivitate

Scanned with OKEN Scanner

hydraulic test pressure - presiune de încercare hidraulică

I

image distortion - distorsiune de imagine
image intensifier - amplificator de imagine
image quality indicator <IQI> - penetrametru
image receptor plane - plan al receptorului de imagine
immuno-electrophoresis - imuno-electroforeză
impact generator - generator (de radiații X) cu eclatoare
impedance plethysmography - pletismografie cu impedanță
impedance pneumography - pneumografie cu impedanță
implantation technique - radioterapie intratisulară
implanted junction detector - detector cu semiconductor cu joncțiune implantată
inactive region (of a semiconductor radiation detector) - zonă inactivă (a unui detector cu semiconductor)
inclusive mode - mod inclusiv
incoherent scattering - împrăștiere incoerentă
incubator - incubator
incubator temperature - temperatură a incubatorului
indicated activity - activitate indicată
indicated ambient dose equivalent rate - debit indicat al echivalentului dozei ambiante
indicated dose rate - debit al dozei indicat
indicated exposure rate - debit al expunerii indicat
indicated value - valoare indicată
indirect contact - atingere indirectă
indirect radiogram - radiogramă indirectă
indirect radiography - radiografie indirectă
indirect radioscopy - radioscopie indirectă
indirect-reading pocket dosemeter - stilodozimetru cu măsurare indirectă
indirect reading pocket exposure meter - stiloradioexponometru cu măsurare indirectă
indirect tomography - tomografie indirectă
indirectly ionizing particle - particulă indirect ionizantă
indirectly-ionizing radiation - radiație indirect ionizantă
indirectly-irradiated area - zonă iradiată indirect
induced radioactivity - radioactivitate indusă
induction coil - bobină de inducție
industrial, scientific and medical equipment - echipament industrial, științific și medical
inelastic collision - ciocnire neelastică
inelastic scattering - împrăștiere inelastică
influence quantity (of a measuring instrument) - mărime de influență (a unui aparat de măsurare)
information transfer - transfer de informații
inherent filter - filtru inerent
inherent filtration - filtrare inerentă
inherently short-circuit proof transformer - transformator rezistent la scurtcircuit prin construcție
initial resistance of the human body <R_i> - rezistență inițială a corpului uman <R_i>
initial X-ray tube voltage - înaltă tensiune inițială
initialization mode - mod de inițializare
initiation (of irradiation) - inițiere (a iradierii)
injury potential - potențial de leziune
input part (of a class III medical electrical equipment) - intrare de alimentare a unui echipament de clasa a III-a de protecție
input screen - ecran de intrare
instability - instabilitate (de măsură)
instructions for use - instrucțiuni de utilizare
intake - încorporare
integral dose - doză integrală
integral image distortion <V_i> - distorsiune integrală de imagine <V_i>

Scanned with OKEN Scanner

integral magnification - mărire integrală
integral non-linearity (of a multichannel amplitude analyser) - neliniaritate integrală (a unui analizor de amplitudine multicanal)
integrated pulse - impuls integrat
integrating dosemeter - dozimetru integrator
integrating ionization chamber - cameră cu ionizare cu integrare
integrating preamplifier - preamplificator cu integrare
intensifying screen - ecran de întărire
intensity millicurie - intensitate în milicurie
intensity ratio - rată de intensitate
interaction (of particles) - interacțiune (de particule)
interconnection terminal device - dispozitiv de interconexiune
interlock (of a medical electrical equipment) - dispozitiv de blocare (al unui aparat electromedical)
intermediate neutron - neutron intermediar
intermittent duty - serviciu intermitent
intermittent mode (of an X-ray apparatus) - regim intermitent (generator de radiații X)
internal conversion [electron emission] - conversie internă [emisiune de electroni]
internal discharge circuit - circuit de descărcare internă (al unui defibrilator)
internal (electrical) impedance of the human body $\langle Z_i \rangle$ - impedanță (electrică) internă a corpului uman $\langle Z_i \rangle$
internal electrical power source - sursă electrică internă
internal-source irradiation - iradiere internă
internally powered equipment - aparat cu sursă electrică internă
interrupter (of an induction coil) - întreruptor (al unei bobine de inducție)
interruption (of irradiation) - întrerupere (a iradierii)
interval between X-ray tube exposures - interval între expuneri
intra-corporeal X-ray tube - tub de radiații X intracorporal
intra-oral roentgen therapy - röntgenterapie intraorală
intra-vaginal roentgen therapy - röntgenterapie intravaginală
intracavitary radiotherapy - röntgenterapie internă
intracavitary roentgen therapy - röntgenterapie intracavitară
intracellular potential - potențial intracelular
intrinsic error - eroare intrinsecă
intrinsic full width at half maximum - lărgime intrinsecă la semiînălțime
intrinsic full width at tenth maximum - lărgime intrinsecă la o zecime
inverse square law [of the radiant flux] - legea inverselor pătratelor distanței
inverse suppressor - supresor de undă inversă
inverse voltage (of an X-ray tube) - tensiune inversă (a unui tub de radiații X)
inversion layer - strat de inversiune
ion - ion
ion avalanche - avalanșă de ioni
ion beam - fascicul ionic
ion cluster - nor de ioni
ion density - densitate ionică
ion dose - doză de ionizare
ion-dose rate - debit al dozei de ionizare
ion-implanted contact - contact implantat
ion-selective electrode - electrod selectiv (de ioni)
ion-yield (of radiation) [deprecated] - coeficient de formare de perechi de ioni [învechit]
ionization - ionizare
ionization chamber - cameră cu ionizare
2π ionization chamber - cameră cu ionizare 2π
4π ionization chamber - cameră cu ionizare 4π
ionization (chamber) dosemeter - dozimetru (cu cameră) cu ionizare
(ionization chamber) exposure ratemeter - debitmetru de expunere (cu cameră cu ionizare)
ionization current - curent de ionizare
ionization detector - detector cu ionizare

Scanned with OKEN Scanner

ionization path - traiectorie de ionizare
ionization track - urmă de ionizare
ionizing radiation - radiație ionizantă
ionography - ionografie
iontophoresis - ionoforeză
irradiation - iradiere
irradiation field size - dimensiune a câmpului de iradiere
irradiation switch - comandă a iradierii
irradiation time - timp de iradiere
irradiation treatment prescription - prescriere a tratamentului prin iradiere
ISM apparatus - aparat ISM
ISM (frequency) band - bandă de frecvențe ISM
ISM [qualifier] - ISM [calificativ]
isobar - izobar
isocentre - izocentru
isocentric - izocentric
isocentric equipment - aparat izocentric
isocentric treatment - tratament izocentric
isodose - izodoză
isodose curve - curbă izodoză
isodose surface - suprafață izodoză
isoelectric potential - potențial izoelectric
isoexposure curve - curbă de izoexpunere
isoexposure surface - suprafață de izoexpunere
isolated core transformer - transformator cu miez izolat
isotone - izoton
isotope - izotop
isotope technician - tehnician în radioizotopi

J

junction depth (of a PN semiconductor radiation detector) - adâncime a joncțiunii (unui detector cu semiconductor PN)

K

kerma <*K*> - kerma <*K*>
kerma factor - factor kerma
kerma rate <$\dot{K}$> - viteză kerma <$\dot{K}$>
Kienboeck (unit) - (unitatea) Kienboeck
kryptoscope - bonetă radioscopică
kymograph [roentgen] - kimograf (cu radiații X)
kymography - kimografie

L

labelled - marcat
latency [in electrobiology] - latență [în electrobiologie]
latent energy (of radioactive aerosols) - energie latentă (a aerosolilor radioactivi)
latent image - imagine latentă
latent period - timp de latență (la aplicarea unui stimul)
lateral projection - proiecție laterală
lead - plumb
lead configuration [in electrobiology] - derivație [în electrobiologie]
lead equivalent - echivalent în plumb al unui material
lead glass - sticlă cu plumb
lead rubber - cauciuc cu plumb
lead rubber apron - panou din cauciuc cu plumb
lead rubber gloves - mănuși de cauciuc cu plumb
leakage current - curent de scurgere
leakage current (of a radiation detector) - curent de fugă (al unui detector)
leakage current (of a semiconductor radiation detector) - curent de fugă (al unui detector cu semiconductor)
leakage radiation - radiație de scurgere
Leduc current [obsolete] - curent Leduc [învechit]
Lenard rays - raze Lenard
Lenard tube - tub Lenard
let-go threshold - prag de desprindere
lie detector - detector de minciuni
light-beam localizer - localizator luminos
light field - câmp luminos
light field-indicator - indicator luminos de câmp
light image intensifier tube - tub intensificator al imaginii luminoase
lightning strike - trăsnire
liminal stimulus - stimul de prag
limit conditions of operation - condiții limită de funcționare
limited maximum potential difference - diferență de potențial maximă limitată
limited part of population - parte limitată a populației

Scanned with OKEN Scanner

limits of error - eroare tolerată
limits of variation - limite de variaţie
line focus tube - tub cu focar liniar
line sensitivity - sensibilitate de linie
line spacing - distanţă între linii
line-spread function - funcţie de împrăştiere
line-to-background ratio of a spectral line - raport linie spectrală-zgomot de fond
lineal energy $\langle y \rangle$ - energie lineică $\langle y \rangle$
linear accelerator - accelerator liniar
linear collision stopping power $\langle S_{col} \rangle$ - putere de stopare liniară prin ciocniri $\langle S_{col} \rangle$
(linear) conversion gain - câştig de conversie (liniar)
linear electron accelerator - accelerator liniar de electroni
linear energy transfer $\langle L_\Delta \rangle$ - transfer liniar de energie $\langle L_\Delta \rangle$
linear gate - poartă liniară
linear grid - grilă liniară
linear measuring assembly - ansamblu de măsurare liniară
linear radiation stopping power $\langle S_{rad} \rangle$ - putere de stopare liniară prin radiaţie $\langle S_{rad} \rangle$
linear ratemeter - integrator (de impulsuri) liniar
liquid effluent monitor - monitor de efluenţi lichizi
liquid scintillator activity meter - activimetru cu scintilator lichid
lithium coated semiconductor detector - detector cu semiconductor cu litiu
lithium drifted semiconductor detector - detector cu semiconductor compensat cu litiu
live - sub tensiune
live part (of a medical electrical equipment) - părţi sub tensiune (ale unui aparat electromedical)
load characteristic (of an X-ray tube assembly) - caracteristică în sarcină (a unui emiţător de radiaţii X)
load impedance (of a semiconductor radiation detector) - impedanţă de sarcină (a unui detector cu semiconductor)
load resistance (of a semiconductor radiation detector) - rezistenţă de sarcină (a unui detector de radiaţii cu semiconductor)
loading factor - parametru de expunere
loading (of an X-ray tube) - aplicare a unei expuneri
loading state - în sarcină
loading time (of an X-ray tube) - durată a expunerii (unui tub de radiaţii X)
local irradiation - iradiere locală
local magnification - mărire locală
logarithmic direct current amplifier - amplificator de curent continuu logaritmic
logarithmic measuring assembly - ansamblu de măsurare logaritmic
long-term drift (of a density meter) - derivă de lungă durată (a unui densimetru cu radiaţii ionizante)
longitudinal current - curent longitudinal
lordotic projection - proiecţie lordotică
loss angle [in electrobiology] - unghi de pierderi [în electrobiologie]
low frequency [in electrobiology] - frecvenţă joasă [în electrobiologie]
low-voltage X-ray therapy [deprecated] - röntgenterapie la joasă tensiune [învechit]
luminance distribution - distribuţie a luminanţei
luminescence - luminescenţă
lung ventilator - aparat de ventilaţie pulmonară

M

Mache unit - unitatea Mache
machine outlet (of a lung ventilator) - ieşire a aparatului (de ventilaţie pulmonară)
magnetic resonance imaging - imagistică prin rezonanţă magnetică
magnetic stimulation - stimulare magnetică
magnetocardiogram - magnetocardiogramă
magnetocardiograph - magnetocardiograf
magnetocardiography - magnetocardiografie
magnetoencephalogram - magnetoencefalogramă

Scanned with OKEN Scanner

magnetoencephalograph - magnetoencefalograf
magnetoencephalography - magnetoencefalografie
mains connector - priză de rețea
mains operated - funcționare pe rețea
mains part - parte legată la rețea
(mains) plug - fișă (de rețea)
mains terminal device - dispozitiv de racordare la rețea
mains voltage - tensiune a rețelei (de alimentare)
man-made radiation - radiație artificială
manikin free field frequency response - răspuns frecvențial al manechinului în câmp liber
manikin [head and torso simulator] - manechin [simulator de cap și tors]
mass attenuation coefficient (of a material for indirectly-ionizing particles) - coeficient de atenuare masică (al unui material pentru particule indirect ionizante)
(mass) attenuation coefficient, 1[scattering] - coeficient de atenuare masică de difuzie
(mass) attenuation coefficient, 2[pair production] - coeficient de atenuare (datorat formării de perechi)
(mass) attenuation coefficient, 3[photoelectric] - coeficient de atenuare (datorat efectului fotoelectric)
mass energy absorption coefficient (of a material for indirectly-ionizing particles) - coeficient masic al absorbției energiei (al unui material pentru particule indirect ionizante)
mass energy transfer coefficient (of a material for indirectly-ionizing particles) - coeficient masic al transferului de energie (al unui material pentru particule indirect ionizante)
mass fluorography - fotofluorografie sistematică
mass number (of a nucleus) <*A*> - număr de masă <*A*>
mass spectrograph - spectrograf de masă
matched load [in microwave therapy] - sarcină adaptată [în terapia cu microunde]
maximum absorbed dose - doză absorbită maximă
maximum anode heat content - căldură maximă acumulată în anod
maximum counting rate (of a Geiger-Müller counter tube) - rată de numărare maximă (a unui detector Geiger-Müller)
maximum energy (in a radiation beam) - energie maximă de radiație
maximum energy of beta spectrum - energie maximă a unui spectru beta
maximum intensity (of a treatment head) - intensitate maximă (a unui traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete)
maximum permissible concentration - concentrație maximă admisibilă
maximum permissible dose <MPD> - doză maximă admisibilă <DMA>
maximum permissible working pressure - presiune maximă admisibilă de funcționare
maximum rated input power (of an X-ray apparatus) - putere maximă nominală (a unui generator de radiații X)
maximum rated supply current - curent de alimentare maxim admis
maximum rated voltage - tensiune maximă admisă (pentru un echipament radiologic)
maximum rated X-ray tube load - putere maximă a unui tub de radiații X
maximum rated X-ray tube voltage - tensiune de accelerare maximă a unui tub de radiații X
maximum working potential difference - tensiune maximă de lucru
maximum X-ray tube assembly heat content - căldură maximă reținută în ansamblul radiogen
mean current measuring assembly - ansamblu de măsurare a curentului mediu
mean current measuring assembly for alpha particles - ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule alfa

Scanned with OKEN Scanner

mean current measuring assembly for beta particles - ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule beta
mean current measuring assembly for gamma rays - ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule gama
mean current measuring assembly for neutrons - ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru neutroni
mean energy expended in a gas per ion pair formed <*W*> - energie medie disipată într-un gaz pentru formarea unei perechi de ioni <*W*>
mean energy imparted (to matter in a volume) <$\bar{\varepsilon}$> - energie medie comunicată substanței (într-un volum) <$\bar{\varepsilon}$>
mean life (of a particle) <τ> - viață medie (a unei particule) <τ>
mean life (of a radionuclide) - viață medie (a unui radionuclid)
mean response time - timp mediu de răspuns
mean settling time - timp de stabilire mediu
measured value - valoare măsurată (a unei mărimi)
measurement range of a d.c. log amplifier - domeniu de măsurare al unui amplificator logaritmic
(measurement) standard - etalon
measuring assembly for determination of whole-body gamma activity - ansamblu de măsurare a activității gama globale a corpului
measuring assembly utilizing ionizing radiation - ansamblu de măsurare utilizând radiații ionizante
measuring assembly (of a dosemeter) - ansamblu de măsurare (al unui dozimetru)
measuring device (of an area exposure product meter) - dispozitiv de măsurare (al unui radiometru de produs expunere-suprafață)
measuring head - cap de măsurare
measuring spark gap - eclator de măsură
mechanical coupler - cuplor mecanic
mechanical impedance (at a point) - impedanță mecanică (într-un punct)
mechanical impedance level - nivel al impedanței mecanice
mechanical reactance - reactanță mecanică
mechanical rectifier - redresor mecanic
mechanical resistance - rezistență mecanică
mechanical safety device - dispozitiv mecanic de siguranță (al unui aparat electromedical)
median lethal dose <MLD> - doză letală medie
median lethal time <MLT> - timp letal 50% <TL50>
medical diagnostic ultrasonic equipment - aparat de diagnostic cu energie ultrasonoră
medical electrical equipment – echipament electromedical
medical electrical system - sistem electromedical
medical electron accelerator - accelerator de electroni medical
medical isolating transformer - transformator de separare medical
medical laser product - echipament medical cu laser
medical radiological examination - examen radiologic medical
medical radiology - radiologie medicală
(medical) safety extra-low voltage <(M)SELV> - tensiune redusă medicală <TRM>
medical safety extra-low voltage transformer - transformator pentru tensiune redusă medicală
medium-voltage roentgen therapy [deprecated] - röntgenterapie la tensiune medie [învechit]
megavolt-roentgen-therapy [deprecated] - megavolt-röntgenterapie [învechit]
member of the public - persoană din public
metastable state (of an atomic nucleus) - stare metastabilă (a unui nucleu)
microdosimetry - microdozimetrie
microradiography - microradiografie
microtron - microtron
microwave therapy - terapie cu microunde
microwave therapy equipment - aparat de terapie cu microunde

Scanned with OKEN Scanner

middle frequency [in electrobiology] - frecvență medie [în electrobiologie]
milliampere second - miliamper-secundă
millicurie destroyed - milicurie distrus
millicurie destroyed at 1 cm [Wilson] - milicurie distrus la 1 cm [Wilson]
millicurie hour - milicurie-oră
milligram hour - miligram-oră
minimum breaking load - sarcină minimă de ruptură
minimum detectable activity <MDA> - activitate minimă detectabilă <AMD>
minimum detectable activity per unit area - activitate de suprafață minimă detectabilă
minimum detectable quantity (of a radiation measuring assembly) - cantitate detectabilă minimală (a unui radiometru)
minimum wavelength - lungime de undă minimă
mixed radiation - radiație mixtă
mobile equipment - echipament (electromedical) mobil
mobile X-ray generator - generator (de radiații X) mobil
mobility (of a charged particle) - mobilitate (a unui purtător de sarcină)
modal channel - canal de conținut maxim
modular system - (sistem) modular
modulation transfer function - funcție de transfer prin modulație
monitor ionization chamber - cameră (cu ionizare) monitor
monitorable public area - zonă publică controlabilă
monitoring - supraveghere
monitoring (for radiation protection) - supraveghere (pentru radioprotecție)
monochromatic radiation - radiație monocromatică
monoenergetic emission - emisiune monoenergetică
monoenergetic radiation - radiație monoenergetică
monoenergetic source (of ionizing radiation) - sursă monoenergetică (de radiații ionizante)
monophasic stimulus - stimul monofazic
Morton wave current [deprecated] - curent Morton [învechit]
mosaic semiconductor detector - detector cu semiconductor mozaic
Moseley's law - legea lui Moseley
motor neuron - neuron motor
moulage - mulaj (de radiu)
moving-beam (radio)therapy - radioterapie de mișcare
moving grid - grilă mobilă
multi-field therapy - radioterapie încrucișată
multi-stage (X-ray) tube - tub de radiații X cu mai multe etaje
multichannel analyzer - analizor multicanal
multijunction radiation semiconductor detector - detector cu semiconductor multijoncțiune
multiprobe radiation meter - poliradiometru
multistage linear accelerator - accelerator liniar cu mai multe etaje
muon <η> - mezon η
muscular stimulation - electrostimulare musculară
mutation - mutație

N

n unit - unitatea n
narrow beam - fascicul îngust
narrow-beam attenuation - atenuare de fascicul îngust
narrow-beam condition - condiție de fascicul îngust
national standard - etalon național
natural radiation - radiație naturală
natural radioactivity - radioactivitate naturală
near focal limit - focar apropiat
needle - ac (radioactiv)
needle counter tube - detector cu vârf ascuțit
negative after-potential - postpotențial negativ
negative glow - lumină negativă

Scanned with OKEN Scanner

Nernst potential - potențial Nernst
neural stimulation - electrostimulare neurologică
neuroelectricity - neuroelectricitate
neurogram - neurogramă
neurograph - neurograf
neurography - neurografie
neuromuscular junction - placă motorie
neuromuscular stimulation - electrostimulare neuromusculară
neuron - neuron
neutral electrode - electrod neutru
neutrino - neutrino
neutron - neutron
neutron beam - fascicul de neutroni
neutron current density - densitate a curentului de neutroni
neutron energy - energie a neutronilor
neutron therapy - terapie cu neutroni
node of Ranvier - nod Ranvier
noise energy index - indice energie-zgomot
noise linewidth - lărgime de linie spectrală datorată zgomotului
nominal anode input power - putere anodică nominală
nominal electric power (of a high-voltage generator) - putere electrică nominală (a unui generator de radiații X)
nominal energy (of a medical electron accelerator) - energie nominală (a unui accelerator medical de electroni)
nominal entrance field size - dimensiune nominală a câmpului de intrare
nominal focal spot value - valoare nominală a focarului
nominal frequency (of an ultrasonic transducer) - frecvență nominală (a unui traductor ultrasonic)
nominal range of use - domeniu nominal de utilizare (al unui aparat de măsurare)
nominal shortest irradiation time - timp de iradiere nominal minim
nominal value - valoare nominală 2[de identificare]
non-dispersible unsealed source - sursă deschisă nedispersivă
non-flammable anaesthetic agent - agent anestezic neinflamabil
non-inherently short-circuit proof transformer - transformator rezistent la scurtcircuit prin dispozitiv încorporat
non-injecting contact (of a semiconductor radiation detector) - contact fără injecție (al unui detector cu semiconductor)
non-isocentric - neizocentric
non-linearity (of a dosimeter with ionization chamber) - neliniaritate (a unui dozimetru cu cameră cu ionizare)
non-linearity (of a pulse-amplifying system) - neliniaritate (a unui sistem amplificator de impulsuri)
non-propagated potential (of a neuron) - potențial nepropagat (al unui neuron)
non-rewirable non-detachable cord - cordon nedemontabil
non-scanning mode - mod neexplorator
non-screen film - film fără ecran
non-self-resetting thermal cut-out - siguranță termică cu reanclanșare neautomată
non-short-circuit transformer - transformator nerezistent la scurtcircuit
non-stochastic effect - efect nestocastic
non-uniformity of response - neuniformitate a răspunsului
normal condition - condiție normală
normal treatment distance - distanță normală de tratament
normal use - utilizare normală
nuclear disintegration - dezintegrare (nucleară)
nuclear emulsion - emulsie nucleară
nuclear isomer - izomeri nucleari
nuclear isomeric transition - tranziție nucleară izomerică
nuclear magnetic resonance - rezonanță magnetică nucleară
nuclear medicine - medicină nucleară
nuclear radiation - radiație nucleară
nuclear reaction - reacție nucleară
nuclear transformation - transformare nucleară
nucleon - nucleon
nuclide - nuclid

Scanned with OKEN Scanner

nystagmus - nistagmus

O

object programmed control - comandă programată în funcție de obiect
oblique cross grid - grilă oblică
oblique projection - proiecție oblică
occupancy factor - factor de ocupare
occupationally-exposed person - persoană profesional expusă (radiațiilor)
occupied area - zonă ocupată
ohmic contact (of a semiconductor radiation detector) - contact ohmic (al unui detector cu semiconductor)
opacity (of a film) - opacitate (a unui film)
operating conditions - condiții de funcționare
operating error - eroare de funcționare (a unui aparat de măsură)
operating factors (of an electrical equipment for medical use) - parametri de funcționare (ai unui echipament electromedical)
operational insulation - izolație funcțională
operator - operator
operator (of a medical electrical equipment) - operator (al unui echipament electromedical)
opposite-field therapy - radioterapie în opoziție de câmp
(optical) density (of a film) - densitate optică (a unui film)
optical output plane - plan de ieșire optică
oral galvanism - galvanism bucal
orientation factor $<U>$ - factor de orientare $<U>$
orthodiagraphy - ortoradioscopie
orthogonal (cross) grid - grilă ortogonală
other recoil particles counter tube - detector cu alte particule de recul
other worker (at an establishment using ionizing radiation) - lucrător (într-o clădire utilizând radiații ionizante)
Oudin current [deprecated] - curent Oudin [învechit]
Oudin resonator [deprecated] - rezonator Oudin [învechit]
output beam area - dimensiune a fasciculului de ieșire
output beam area - suprafață a fasciculului de ieșire
output beam intensity $<I_{ob}>$ - intensitate a fasciculului de ieșire $<I_{ob}>$
output circuit (of a short-wave therapy equipment) - circuit de ieșire (al unui aparat de terapie cu unde scurte)
output image - imagine de ieșire
output part (of a class III medical electrical equipment) - circuit de ieșire clasa a III-a
output screen - ecran de ieșire
output structure transit time - timp de trecere prin etajul de ieșire
output variation due to mains voltage - variație a semnalului de ieșire datorată influenței tensiunii de rețea
output variation due to temperature - variație a semnalului de ieșire datorată influenței temperaturii
output waveform - formă a undei de ieșire
ovary shield - dispozitiv de protecție radiologică a ovarelor
over-current release - declanșator de curent maxim
overall uncertainty - incertitudine globală
overload pulse - impuls de suprasarcină

P

P wave - undă P
pacemaker [in electrophysiology] - stimulator biologic
pain threshold [in electrobiology] - prag al durerii [în electrobiologie]
parallel grid - grilă paralelă
parallel hole collimator - colimator cu fante paralele
paralyzable system - sistem paralizabil
partial body dose - doză corporală parțială
partially-dead layer (of a semiconductor detector) - zonă de rezoluție parțială (a unui detector cu semiconductor)
particle - particulă

Scanned with OKEN Scanner

particle beam - fascicul (de particule)
(particle) fluence rate $<\varphi>$ - debit de fluență de particule $<\varphi>$
particle fluence rate indicator - indicator de densitate a fluxului de particule
particle fluence rate monitor - monitor de densitate a fluxului de particule
particle fluence ratemeter - debitmetru de fluență de particule
(particle) fluence $<\Phi>$ - fluență a particulelor $<\Phi>$
(particle) flux $<\dot{N}>$ - flux de particule $<\dot{N}>$
particle flux density meter - fluxmetru de particule
passive electrodiagnosis - electrodiagnostic pasiv
patient - pacient
patient auxiliary current - curent auxiliar de pacient
patient circuit - circuit de pacient
patient entry plane - plan de intrare al pacientului
patient environment - vecinătate a pacientului
patient functional current - curent funcțional de pacient
patient leakage current - curent de scurgere prin pacient
patient support - suport pentru pacient
patient surface - suprafață a pacientului
patient [in radiation protection] - pacient [în radioprotecție]
pattern electroretinogram - electroretinogramă de imagine
peak maximum linear current (of a photomultiplier tube) - curent maxim de liniaritate (al unui tub fotomultiplicator)
peak-negative acoustic pressure $<p_-, p_r>$ - presiune acustică negativă de vârf $<p_-, p_r>$
peak scatter factor - factor de difuziune maxim
peaking time - timp de atingere a vârfului
pendular radiotherapy - radioterapie pendulară
penetrability [deprecated] - penetrabilitate [învechit]
penetrating power of radiation - putere de penetrație a radiației
penetrative quality - putere de penetrație
penumbra - penumbră
per cent average error - procentaj de eroare medie
percentage depth dose - doză în profunzime [procentaj]
percentage ripple (of X-ray tube voltage) - raport de oscilație (a potențialului de accelerare)
perception threshold [in electrobiology] - prag de percepție [în electrobiologie]
performance characteristic (of an electronic measuring equipment) - caracteristică funcțională (a unui aparat de măsurare electronic)
permanent connection - conexiune permanentă
permanently-installed equipment - echipament racordat fix
permissible weekly dose - doză săptămânală admisibilă
personal dose - doză individuală
personal dosemeter - dozimetru personal
personal dosimetric monitoring – supraveghere individuală
personal exposure meter – radioexponometru personal
petroleum spirit - eter de petrol
phantom [in radiology] - fantomă [în radiologie]
phosphor [electroluminescent] - substanță luminescentă
phosphorescence - fosforescență
photo-timer - exponometru (radiografic)
photobiology - fotobiologie
photocathode - fotocatod
photocathode transit time difference – diferență de timp de parcurs al unui fotocatod
photoelectric effect - efect fotoelectric
photoelectron - fotoelectron
photofluorograph - fotofluorograf

Scanned with OKEN Scanner

photofluorography - fotofluorografie
photoluminescence dosemeter - dozimetru personal cu fotoluminescență
photoluminescent personal exposure meter - radioexponometru personal cu fotoluminescență
photomultiplier (tube) - tub fotomultiplicator
photon - foton
photon equilibrium - echilibru al fotonilor
photoneutron - fotoneutron
photonuclear reaction - reacție fotonucleară
phototherapy - fototerapie
pile-up (in a counting assembly) – suprapunere (într-un ansamblu de numărare)
pile-up rejection - rejecție a suprapunerii
pinhole camera - cameră (fotografică) cu orificiu
pinhole collimator - colimator cu orificiu
pinna simulator - simulator al pavilionului urechii
planar implant - implant planar
planar semiconductor detector - detector cu semiconductor plan
Planck('s) constant <*h*> - constanta lui Planck <*h*>
plane of symetry of the manikin - plan de simetrie al manechinului
plane sensitivity (of a gamma camera) - sensibilitate de suprafață (a unei camere gama)
planigraphy - planigrafie
plasma microtorch [in electrobiology] - microarzător cu plasmă [în electrobiologie]
plateau length - lungime a palierului
plateau (of the characteristic curve of a counter tube) - palier (al curbei caracteristice a unui contor Geiger-Müller)
plateau (relative) slope - pantă a palierului
plateau threshold voltage - tensiune la început de palier
plesioradiotherapy - plezioradioterapie
plethysmography - pletismografie
plug-in module - modul fișabil
pocket dosemeter - stilou dozimetru
pocket exposure meter - stiloradioexponometru
point of test - punct de încercare
polarization capacitance - capacitate de polarizare
polarization potential [biological] - potențial de polarizare [biologic]
polarization reactance - reactanță de polarizare
polarization resistance - rezistență de polarizare
pole-zero cancellation (of an amplifier for semiconductor detectors) – compensare pol-zero (a unui amplificator pentru detectoare cu semiconductor)
polyenergetic radiation - radiație polienergetică
polyenergetic X-radiation - radiație X polienergetică
population as a whole - populația în ansamblu
portable barrier - panou de protecție mobil
portable equipment - echipament (electromedical) portabil
portable exposure rate monitor - monitor portativ de debit al expunerii
portable exposure ratemeter - debitmetru de expunere portabil
portable neutron ambient dose equivalent ratemeter - debitmetru portabil de echivalent al dozei ambiante neutronice
portable X-ray generator - generator (de radiații X) portabil
position-sensitive semiconductor detector - detector cu semiconductor de poziție
positive after-potential - postpotențial pozitiv
positron - pozitron
postero-anterior projection - proiecție postero-anterioară
potential alpha energy meter - măsurător al energiei alfa potențiale
potential alpha energy monitor - monitor de energie alfa potențială
potential equalization conductor (of a medical equipment) - conductor de egalizare de potențial (al unui echipament medical)

Scanned with OKEN Scanner

power output of a high-voltage generator - putere a unui generator de înaltă tensiune
power supply unit - element de alimentare
power-up mode - mod de stabilire
practical range - parcurs practic
preliminary stabilization time - timp de stabilizare prealabil
preparatory state - stare de aşteptare
presentation device - dispozitiv de adaptare
pressure [overpressure] - presiune [supra-presiune]
primary dose monitoring system - sistem primar de supraveghere a dozei
primary protective barrier - ecran de radioprotecţie primar
primary protective shielding - barieră de protecţie contra fasciculului
primary radiation - radiaţie primară
primary standard - etalon primar
primary timer - regulator de timp primar
primary/secondary dose monitoring combination - combinaţie de sisteme de supraveghere a dozei de tip primar/secundar
primary/secondary (timer) combination - combinaţie de regulatoare de timp de tip primar/secundar
propagated potential (of a neuron) - potenţial propagat (al unui neuron)
propagated potential [biological] - potenţial propagat [biologic]
properly installed - instalat corect
proportional counter tube - detector proporţional
proportional current time product - produs curent-timp proporţional
proportional region (of a counter tube) - regiune de proporţionalitate (a unui detector cu descărcare în gaz)
protected area - zonă protejată (contra radiaţiilor)
protection survey - (serviciu de) protecţie contra radiaţiilor
protective apron - paravan de protecţie
protective barrier - ecran protector, 1[barieră de protecţie]
protective conductor <PE> - conductor de protecţie
protective cover - capac protector
protective device (of a medical electrical equipment) - dispozitiv de protecţie (al unui aparat electromedical)
protective gloves - mănuşi de protecţie
protective impedance (of a medical electrical equipment) - impedanţă de protecţie (a unui aparat electromedical)
protective material - material de protecţie
protective (radiation) shielding - barieră de protecţie radiologică
protective screen - ecran protector, 2[structură protectoare]
protective system (of a patient) - sistem de protecţie (al unui pacient)
protectively earthed - protejat prin punere la pământ
proton - proton
proximity indicator (by ionizing radiation) - indicator de proximitate (cu radiaţii ionizante)
public area - zonă publică
pulse - impuls
pulse amplifier - amplificator de impulsuri
pulse-amplitude analyzer window - fereastră a analizorului de amplitudine
pulse-amplitude discriminator unit - element discriminator de amplitudine a impulsului
pulse amplitude resolution - rezoluţie în amplitudine a impulsului
pulse beam-width $<W_{pb6}>$ - lărgime a fasciculului de impulsuri $<W_{pb6}>$
pulse-counting and/or counting rate assembly - ansamblu de numărare şi/sau de măsurare a vitezei de numărare a impulsurilor
pulse counting ratemeter assembly - ansamblu de măsurare a ratei de numărare a impulsurilor
pulse height analyzer - analizor de amplitudine a impulsurilor
pulse ionization chamber - cameră cu ionizare cu impulsuri
pulse-pressure-squared integral $<p_i>$ - integrala presiunii de impuls la pătrat $<p_i>$

Scanned with OKEN Scanner

pulse repetition period - perioadă de repetiție a impulsurilor
pulse repetition rate <p_{rr}> - frecvență de repetiție a impulsurilor <p_n>
(pulse) selector - selector (de impulsuri)
pulse shape discriminator unit - element discriminator de formă
pulse train [current pulse] - tren de impulsuri (de curent)
2π pulse-counting assembly - ansamblu de numărare a impulsurilor 2π
4π pulse-counting assembly - ansamblu de numărare a impulsurilor 4π
pyroelectric effect [in electrobiology] - efect piroelectric [în electrobiologie]

Q

Q wave - undă Q
qualified person (for exploitation of medical equipment) - persoană calificată (în exploatarea utilajului electromedical)
quality equivalent filtration - filtrare de calitate echivalentă
quality factor [for radiation protection purposes] <Q> - factor de calitate [pentru radioprotecție] <Q>
quality index - indice de calitate (al unei radiații)
quantum - cuantă
quasi-Gaussian shaping - formare cvasi-gaussiană
quenching [of a discharge] - stingere (a unei descărcări electrice)
quenching circuit - circuit de stingere
quenching gas - gaz de stingere

R

R (unit) [Solomon] - (unitatea) R [Solomon]
R wave - undă R
rad <rad> **[deprecated]** - rad <rad> [învechit]
radiant energy (of particles) <R> - energie radiantă (a particulelor) <R>
radiant exposure - expunere radiantă
radiant flux (of ionizing radiation) - flux radiant (al unei radiații ionizante)
radiation - radiație
(radiation) analyzer - analizor (de radiații)
radiation aperture - fereastră a unui dispozitiv de limitare a fasciculului
radiation beam [ionizing radiation] - fascicul de radiații ionizante
radiation biology - radiobiologie
radiation detector - detector de radiații
2π radiation detector - detector de radiații 2π
4π radiation detector - detector de radiații 4π
radiation detector assembly (for radiodiagnosis) - ansamblu detector de radiații (pentru radiodiagnostic)
radiation emitter - emițător de radiații
radiation emitting assembly - ansamblu emițător de radiații
(radiation) exposure indicator - indicator de expunere
(radiation) exposure meter - radioexponometru
(radiation) exposure monitor - monitor de expunere (la radiații)
(radiation) exposure rate indicator - indicator de debit al expunerii
(radiation) exposure ratemeter - debitmetru de expunere
radiation field - câmp de radiație
radiation field [ionizing radiation] - câmp de radiații ionizante
radiation hazard - pericol de iradiere
radiation head - cap radiogen
radiation hygiene - igiena radiațiilor
(radiation) indicator - indicator (de radiație)
radiation meter - radiometru
(radiation) monitor - monitor (de radiație)
radiation physicist - radiofizician
radiation physics - fizica radiațiilor
radiation protection - radioprotecție
radiation protection technician - tehnician de radioprotecție
radiation quality - calitate a unui fascicul de radiații
radiation quantity - mărime de radiație

Scanned with OKEN Scanner

radiation safety officer - responsabil cu radioprotecția
radiation sensitivity (of a counter tube) - sensibilitate la radiații (a unui detector cu descărcare în gaz)
radiation sickness - boală de radiații
radiation source assembly - ansamblu radiogen
(radiation) source strength - intensitate a sursei (de radiații)
radiation source to skin distance - distanță între sursa de radiații și piele
radiation source [ionizing radiation] - sursă de radiație (ionizantă)
(radiation) spectromcter - spectrometru de radiație
radiation type - tip de radiație
(radiation) warning apparatus - avertizor (de radiații)
radiation worker - category A - lucrător în condiții de radiații - categoria A
radiation worker - category B - lucrător în condiții de radiații - categoria B
radiative capture - captură radiativă
radiative mass stopping power $<S_{rad}/\rho>$ - putere de stopare masică prin radiație $<S_{rad}/\rho>$
radio-bioassay meter - analizor biologic
radio-colloid - coloid radioactiv
radio-crystallography - röntgenocristalografie
radioactive aerosol - aerosol radioactiv
radioactive aerosol contamination meter - contaminometru de acrosoli radioactivi
radioactive aerosol contamination monitor - monitor de contaminare de aerosoli radioactivi
radioactive air contamination indicator - indicator de contaminare a aerului
radioactive air contamination meter - contaminometru de aer
radioactive air cotamination monitor - monitor de contaminare a aerului
(radioactive) contamination - contaminare radioactivă
radioactive decay [decrease of activity] - dezintegrare radioactivă, 2[descreșterea activității]
radioactive disintegration - dezintegrare radioactivă, 1[fenomen]
radioactive equilibrium - echilibru radioactiv
radioactive fallout - căderi radioactive
radioactive half-life $<T_{1/2}>$ - timp de înjumătățire radioactivă $<T_{1/2}>$
radioactive implant - implant radioactiv
radioactive material - material radioactiv
radioactive source - sursă radioactivă
radioactive source train - tren de surse radioactive
radioactive standard - sursă radioactivă de referință
radioactive surface contamination indicator - indicator de contaminare de suprafață
radioactive surface contamination meter - contaminometru de suprafață
radioactive surface contamination monitor - monitor de contaminare de suprafață
radioactive tracer - trasor radioactiv
radioactive waste - deșeuri radioactive
radioactive waste management - exploatare a deșeurilor radioactive
radioactivity - radioactivitate
(radio)activity meter - activimetru
radiochemical purity - puritate radiochimică
radiodermatitis - dermatită provocată de radiații X
radioclement - radioelement
radiograph - radiogramă
radiographer - tehnician radiolog
radiographer [in roentgenology] - tehnician röntgenolog
radiographic cassette - casetă radiografică
radiographic contrast - contrast radiografic
radiographic film - film radiografic
radiographic paper - hârtie radiografică
radiographic rating - diagramă radiografică
radiography - radiografie, 1[tehnică]
radioisotope - radioizotop
radiological equipment - echipament radiologic
radiological image - imagine radiologică

Scanned with OKEN Scanner

radiological installation - instalaţie radiologică
radiological physics - radiofizică
radiological protection - radioprotecţie [tehnică]
(radiological) protective device - dispozitiv de protecţie (radiologică)
radiological technologist [USA] - tehnician în radiologie medicală
radiological [qualifier] - radiologic [calificativ]
radiologist - radiolog [medic]
radiology - radiologie
radionuclide - radionuclid
radionuclide beam therapy - gamaterapie
radionuclide contact therapy - terapie de contact cu radionuclizi
radionuclide generator - generator de radionuclizi
(radionuclide) scanner - scintigraf (cu radionuclizi)
radionuclide therapy - terapie cu radionuclizi
radionuclidic purity - puritate radioactivă
radiopharmaceutical therapy - radioterapie metabolică
radiosensitivity - radiosensibilitate
radiotherapist - radioterapist [medic]
radiotherapy - radioterapie
radium pack - aplicator de radiu
radium technician - tehnician de radiu
radium therapy - radiu(m)terapie
radon content meter (for health physics purposes) - radonmetru de radioprotecţie
random error - eroare aleatorie
random uncertainty - incertitudine aleatorie
rated frequency (of an X-rau generator) - frecvenţă nominală (a unui generator de radiaţii X)
rated input voltage (of a medical equipment) - tensiune nominală (a unui aparat electromedical)
rated operating conditions - condiţii nominale de funcţionare
rated output power (of a high-frequency surgical equipment) - putere de ieşire nominală (a unui aparat de electrochirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă)
rated output power (of a short-wave therapy equipment) - putere de ieşire nominală (a unui aparat de terapie cu unde scurte)
rated range of use - interval nominal de funcţionare
rated (ultrasound) output power - putere (ultrasonoră) de ieşire nominală
rated value - valoare nominală, 1[pentru o funcţionare specificată]
rating (in terms of the measured quantity) - limită de măsurare (în raport cu mărimea de măsurat)
RBE dose - doză EBR
re-ignition (in a counter tube) - reamorsare (într-un detector cu descărcare în gaz)
reader for photoluminescent dosemeter - cititor de dozimetru cu fotoluminescenţă
reader for photoluminescent exposure meter - cititor de radioexponometru cu fotoluminescenţă
reader for thermoluminescent dosemeter - cititor de dozimetru cu termoluminescenţă
reader of thermoluminescent exposure meter - cititor de radioexponometru cu termoluminescenţă
ready state - stare de pregătire
receptive field - regiune de culegere
recoil nuclei ionization chamber - cameră cu ionizare cu nuclee de recul
(recoil proton counter tube) fast neutron fluxmeter - fluxmetru de neutroni rapizi (detector cu protoni de recul)
recoil proton ionization chamber – cameră cu ionizare cu protoni de recul
recombination - recombinare
recombination (of ions) - recombinare (a ionilor)
reconstructive tomography - tomografie reconstituită
recovery cycle [electrical] - ciclu de restabilire [electrică]

Scanned with OKEN Scanner

recovery (from radiation effects) - recuperare (după efectele radiațiilor)
recovery time (of an radiation detector) - timp de revenire (al unui detector de radiații)
rectifier [electric energy transducer] - redresor
rectifier (vacuum) tube - tub redresor (cu vid)
rectifying valve - tub redresor
redundant dose monitoring combination - combinație de sisteme de supraveghere a dozei redundantă
redundant (timer) combination – combinație de regulatoare de timp redundantă
reference axis (of a beam) - axă de referință (a unui fascicul)
reference-class instrument - aparat de clasă de referință
reference conditiohs - condiții de referință
reference current time product - produs curent-timp de referință
reference direction - direcție de referință
reference direction (of a radiation source) - direcție de referință (a unei surse de radiații)
reference electrode (of a medical electrical equipment) - electrod de referință (al unui aparat electromedical)
reference grid - grilă de referință
reference indicated value - valoare indicată de referință
reference instrument - aparat de referință
reference plane of the manikin - plan de referință al manechinului
reference plane (of a radiation beam) - plan de referință (al unui fascicul de radiații)
reference point of a chamber - punct de referință al unei camere
reference point of an assembly - punct de referință al unui ansamblu (de măsurare)
reference point of the manikin - punct de referință al manechinului
reference position of the manikin - poziție de referință a manechinului în zona de încercare
reference response (of a dose ratemeter) - răspuns de referință (al unui debitmetru de doză absorbită)
reference response (of a gaseous effluent monitor) - răspuns de referință (al unui monitor de efluenți gazoși)
reference scale reading - citire de referință
reference value [of an influencing quantity] - valoare de referință (a unei mărimi de influență)
reflected pulse rise time - timp de creștere a impulsului reflectat
reflection target (of an X-ray tube) - țintă de reflexie (a unui tub de radiații X)
region of limited proportionality - regiune de proporționalitate limitată
reinforced insulation - izolație întărită
relative biological effectiveness (of radiation) - eficacitate biologică relativă
relative error of an indication (of a dose equivalent ratemeter) - eroare relativă de indicație (a unui debitmetru de echivalent al dozei)
relative error of (an) indication - eroare relativă de indicație
relative intrinsic error - eroare relativă intrinsecă
relative refractory period - perioadă refractară relativă
relative surface dose - doză relativă în suprafață
relative (to sodium iodide) total absorption detection efficiency (of a semiconductor detector) - eficacitate de absorbție totală a detectării raportată la iodura de sodiu (pentru un detector cu semiconductor)
relatively-refractory state [electrical] - stare relativ refractară [electrică]
rem <rem> [deprecated] - rem <rem> [învechit]
rep - rep
repair (after radiation effects) - restaurare (după efectele radiațiilor)
repolarization - repolarizare
repopulation (after radiation effects) - regenerare (după efectele radiațiilor)
residual radiation - radiație reziduală

Scanned with OKEN Scanner

residual X-ray tube voltage - înaltă tensiune reziduală
resolution (of a radiation measuring assembly) - rezoluție (a unui radiometru)
resolution of the display - putere de rezoluție a afișării
resolving time correction - corecție de timp de rezoluție
resolving time (of a pulse counter) - timp de rezoluție (al unui contor)
response (for a dosemeter with ionization chamber) - răspuns (al unui dozimetru cu cameră cu ionizare)
response (of a radiation mesuring assembly) - răspuns (al unui radiometru)
response (of an area exposure product meter) - răspuns (al unui radiometru de produs expunere-suprafață)
response time of a log amplifier - timp de răspuns al unui amplificator logaritmic
response time (of a contamination meter) - timp de răspuns (al unui contaminometru)
response time (of a dose ratemeter) - timp de răspuns (al unui debitmetru de doză absorbită)
response time (of a dosemeter) - timp de răspuns (al unui dozimetru)
response time (of a measuring assembly) - timp de răspuns (al unui ansamblu de măsurare)
rest energy $<E_0>$ - energie de repaus $<E_0>$
rest mass $<m_0>$ - masă de repaus $<m_0>$
resting potential - potențial de repaus
restricted movable equipment - echipament cu mobilitate limitată
retention - retenție
reversible scaler - numărător reversibil
rewirable non-detachable cord - cordon demontabil
rheobase - reobază
rise time - timp de creștere
rise time (of a measuring assembly) - timp de creștere (al unui ansamblu de măsurare)
roentgen-per-hour at one meter [deprecated] - roentgen pe oră la un metru [învechit]
roentgen [deprecated] - roentgen [învechit]
roentgenology [USA] - roentgenologie
rotation therapy - radioterapie de rotație
rutherford [deprecated] - rutherford [învechit]

S

S wave - undă S
Sabouraud-Noiré (unit) - (unitatea) Sabouraud-Noiré
safe working load - sarcină de funcționare în siguranță
safety device - dispozitiv de siguranță
safety earth terminal - bornă de legare la pământ de protecție
safety extra-low voltage <SELV> - tensiune foarte joasă de securitate
safety factor against fatigue failure - factor de siguranță la ruptură prin oboseală
safety hazard - pericol
safety switch - întreruptor de siguranță
saltatory conduction - conducție în salturi
sampling monitor - monitor de prelevare
sanitary block - bloc sanitar
sanitary lock - sas sanitar
saturation current - curent de saturație
saturation layer thickness (of a source constructed of a homogeneous radioactive material) - grosime de saturație a unui strat (al unei surse constituite dintr-un material radioactiv omogen)
saturation voltage - tensiune de saturație
scale factor - factor de scară
scale factor (for radionuclide imaging devices) - factor de scară (pentru dispozitive de formare a imaginilor cu radionuclizi)
scale reading - valoare citită
scaler - numărător
scaling circuit - circuit de divizare (a numărului de impulsuri)
scan direction - direcție de explorare
scan plane - plan de explorare
scan repetition period - perioadă de repetiție a explorării
scan repetition rate $<s_{rr}>$ - frecvență de repetiție a exploatărilor $<s_{rr}>$

Scanned with OKEN Scanner

scanning field [in scintigraphy] - câmp de explorare [în scintigrafie]
scanning mode - mod de explorare
scanning speed [of the detector head] - viteză de explorare (a capului detectorului)
scatter factor - coeficient de difuziune
scattered radiation - radiație împrăștiată
scattering [of particles] - împrăștiere (de particule)
Schottky barrier radiation detector - detector cu barieră Schottky
scintigram - scintigramă
scintigraphy - scintigrafie
scintillation chamber - cameră de scintilații
scintillation counter - ansamblu de numărare a scintilațiilor
scintillation detector - detector cu scintilație
scintillation (of a scintillator) - scintilație
scintillation spectrometer - spectrometru de scintilație
scintillator - scintilator
(scintillator) exposure ratemeter – debitmetru de expunere (cu scintilator)
(scintillator) fast neutron fluxmeter - fluxmetru de neutroni rapizi (cu scintilator)
scintiscanner - dispozitiv de baleiere
screen film - film pentru ecran
scrotum shield - dispozitiv de protecție radiologică a scrotului
sealed source - sursă închisă de radiații (nucleare)
sealed source simulator - simulator de sursă închisă
secondary dose monitoring system - sistem secundar de supraveghere a dozei
secondary electron - electron secundar
secondary filter - filtru secundar
secondary protective barrier - ecran de radioprotecție secundar
secondary radiation - radiație secundară
secondary standard - etalon secundar
secondary timer - regulator de timp secundar
secular equilibrium - echilibru (radioactiv) secular
sedimentation potential - potențial de sedimentare
selective localization (of a radio-nuclide) - localizare selectivă (a unui radionuclid)
selectivity (of an anti-scatter grid) - selectivitate (a unei grile antidifuzante)
self absorption - autoabsorbție
self-contained X-ray generator - bloc radiologic
self-quenched counter (tube) - detector cu autostingere
self-rectifying (X-ray) tube - tub autoredresor
self-resetting thermal cut-out - siguranță termică cu reanclanșare automată
semiconductor dead layer (of a semiconductor detector) - strat mort al semiconductorului (unui detector cu semiconductor)
semiconductor detector - detector cu semiconductor
semiconductor detector electrical rise time - timp de creștere electric al unui detector cu semiconductor
semiconductor spectrometer - spectrometru cu semiconductor
sensitive area (of a charged particle detector) - suprafață sensibilă (a unui detector de particule încărcate)
sensitive volume - volum util
sensitive volume (of a detector) - volum util (al unui detector)
sensitive volume (of a radiation counter tube) - volum util (al unui detector cu descărcare în gaz)
sensitivity level - nivel al sensibilității
sensitivity (of a radiation measuring assembly) - sensibilitate (a unui ansamblu de măsurare a radiației)
sensory neuron - neuron aferent
separation device - dispozitiv de separare
serial changer - seriograf (pentru radiografii în serie)
serial load rating - diagramă de sarcină repetată
serial number (of an equipment) - număr de serie (al unui aparat)

Scanned with OKEN Scanner

serial radiography - radiografie serială
settling time (of a measuring assembly) - timp de stabilire (al unui ansamblu de măsurare)
shaping time constant - constantă de formare
sharpness (of a radiograph) - contrast (al unei radiograme)
shockproof tube housing - cupolă de protecţie antişoc a unui tub
short-circuit proof transformer - transformator rezistent la scurtcircuit
short-term drift (of a density meter utilizing ionizing radiation) - derivă de scurtă durată (a unui densimetru cu radiaţii ionizante)
short-time duty - regim de scurtă durată
short-wave therapy equipment - aparat de terapie cu unde scurte
shutter (of a radiological equipment) - obturator (al unui echipament radiologic)
sievert - sievert
Sievert chamber - cameră Sievert
signal input part - intrare de semnal
signal output part - ieşire de semnal
signal-to-noise ratio [of a semiconductor detector] - raport semnal-zgomot (al unui detector cu semiconductor)
significant zone of occupancy - zonă semnificativă de ocupare
single-channel amplitude analyzer - analizor de amplitudine cu canal mobil
single electron rise time - timp de creştere cu electroni unici
single-emulsion film - film cu emulsie pe o singură faţă
single-fault condition - condiţie de prim defect
single-load rating - diagramă de sarcină unică
single X-ray tube exposure - expunere singulară (a unui tub de radiaţii X)
site monitoring - supraveghere locală
skin temperature - temperatură cutanată a unui nou-născut
skin temperature sensor - traductor de temperatură cutanată
skin unit [McKee] - unitate de măsură a radiaţiei X la suprafaţa pielii [McKee]
slit camera - cameră (fotografică) cu fantă
slit collimator - colimator cu fantă
slow neutron - neutron lent
slow-neutron fluxmeter - fluxmetru de neutroni lenţi
soft, 1[radiation] - moale, 1[radiaţie]
soft, 2[X-ray tube] - moale, 2[tub de radiaţii X]
soft (rectifier tube) - tub redresor cu vid moderat
solid-state rectifier - redresor cu semiconductoare
somatic effect (of radiation) - efect somatic (al radiaţiilor)
source carrier - portsursă [în gamaterapie]
source decay drift - derivă a dezintegrării sursei
source drive mechanism - mecanism de transfer al sursei
source holder - portsursă
source housing - înveliş al sursei
space charge - sarcină spaţială
space-charge generation (in a semiconductor radiation detector) - generare de sarcină spaţială (într-un detector cu semiconductor)
space-charge region (of a semiconductor radiation detector) - domeniu de sarcină spaţială (al unui detector cu semiconductor)
span (of a measuring instrument) - interval de măsurare (al unui aparat de măsurare)
spark chamber - cameră cu scântei
spatial-peak temporal-average derived intensity $\langle I_{spta} \rangle$ - intensitate derivată a mediei temporale de vârf spaţial $\langle I_{spta} \rangle$
specific activity - activitate nucleară masică
specific energy (imparted) $\langle z \rangle$ - energie masică (comunicată) $\langle z \rangle$
specific fibrillation charge $\langle F_q \rangle$ - sarcină specifică de fibrilaţie $\langle F_q \rangle$
specific fibrillation energy $\langle F_e \rangle$ - energie specifică de fibrilaţie $\langle F_e \rangle$
specific gamma-radiation constant $\langle \Gamma \rangle$ - constantă specifică de radiaţie gama $\langle \Gamma \rangle$

Scanned with OKEN Scanner

specific ionization (coefficient) - ionizare liniară
specific plane sensitivity (of a radionuclide scanner) - sensibilitate specifică de suprafață (a unui scintigraf cu radionuclizi)
specific [qualifier] - specific [calificativ]
specified range of compliance - domeniu specificat de conformitate
specified [qualifier] - specificat [calificativ]
spectral line - linie spectrală
spectral source strength - intensitate spectrală a sursei
spectrogram - spectrogramă
spectrograph - spectrograf
spectrometer - spectrometru
spectroscope - spectroscop
spectrum (of a radiation) - spectru (al unei radiații)
spectrum (of an ionizing radiation) - spectru (al unei radiații ionizante)
spectrum stabilizer - stabilizator de spectru
speed of light in vacuum $<c_0>$ - viteza luminii (în vid) $<c_0>$
speed of rotation (of the anode of a rotating-anode tube) - viteză de rotație a unui tub cu anod rotitor
sphere-gap - eclator cu sfere
spike train [action potentials] - tren de impulsuri [potențiale de acțiune]
spindle wave - fus de somn
splash-proof equipment - echipament protejat contra stropilor
spotfilm device - dispozitiv radiografic interscopic
spurious count - impuls (numărat) parazit
spurious pulse - impuls parazit
sputtering - sublimare
stability check device (of a dosemeter) - controlor al stabilității (unui dozimetru)
stability check device (of an area exposure product meter) - controlor al etalonajului (unui radiometru de produs expunere-suprafață)
stability (of a radiation measuring assembly) - stabilitate (a unui radiometru)
stabilization time - timp de stabilizare
stabilized power supply unit - element de alimentare stabilizată
stabilizer [in radiology] - stabilizator [în radiologie]
stand-by state - așteptare
standard attenuation curve - curbă de atenuare de referință
standard measurement depth – profunzime de măsură normalizată
standard radioactive solution - soluție radioactivă standard
standard source diameter - diametru standard al unei surse
standard test condition - condiție de încercare standardizată
standard test values - valoare de încercare normalizată
standard working axis (of a semiconductor X-ray energy spectrometer) - axă de lucru standard (a unui spectrometru de energie cu radiații X cu detector cu semiconductor)
standing wave linear accelerator - accelerator liniar cu unde staționare
star-pattern camera - cameră (fotografică) cu miră în stea
star-pattern resolution limit - limită de rezoluție a unei mire în stea
starting voltage [of a Geiger-Müller counter tube] - tensiune de prag (a unui detector Geiger-Müller)
static induced current [obsolete] - curent de defibrilare
static load - sarcină statică
static safety factor (against breakdown) - coeficient de siguranță statică (contra rupturii)
static wave current [obsolete] - curent periodic de descărcare
stationary (beam) radiotherapy - radioterapie cu fascicul fix
stationary equipment [medical electrical] - echipament (electric pentru scopuri medicale) staționar
stationary grid - grilă fixă
statistical fluctuation of the final output signal - fluctuație statistică a semnalului de ieșire

Scanned with OKEN Scanner

steady temperature condition (of a transport incubator) - condiție de temperatură stabilizată (a unui incubator de transport)
steady temperature condition (of an incubator) - condiție de temperatură stabilizată (a unui incubator)
step filter - filtru în trepte
stereofluoroscopy - stereoradioscopie
stereoradiography - stereoradiografie
stereoscopic cassette changer - schimbător stereoscopic de casete
sterilizable equipment - echipament sterilizabil
stimulator [in electrotherapy] - stimulator [în electroterapie]
stimulus, 1[in electrobiology] - stimul [în electrobiologie]
stimulus, 2[in electroconvulsive therapy] - stimulare [în tratamentul prin electroşoc]
stochastic effect - efect stocastic
stochastic quantity - mărime stocastică
storage and transport conditions – condiții de depozitare şi de transport
storage container - recipient de stocare
stored-energy apparatus - generator (de radiații X) cu acumulare de energie
stored energy (of a defibrillator) - energie înmagazinată (a unui defibrilator)
straggling [of energy of radiation] - fluctuație de energie (a unei radiații)
stray radiation - radiație parazită
streaming potential - potențial de scurgeri
strips per centimetre - număr de lame pe centimetru
structural protective barrier - panou de protecție
structural shielding - barieră structurală de protecție radiologică
summation potential - potențial de sumare
superficial X-ray therapy - röntgenterapie superficială
superimposed focal spots - focare suprapuse
supervised area - zonă de observație
supervoltage therapy [deprecated] - röntgenterapie de foarte înaltă tensiune [învechit]
supplementary insulation - izolație suplimentară
supply circuit - circuit de alimentare
supply equipment (of a medical electrical equipment) - echipament de alimentare (al unui aparat electromedical)
supply mains (of a medical electrical equipment) - rețea de alimentare cu energie electrică a unui aparat electromedical
surface activity - activitate de suprafață
surface activity response - răspuns la activitatea de suprafață
surface-barrier contact - contact cu barieră de suprafață
surface barrier detector - detector cu semiconductor cu barieră de suprafață
surface dose - doză de suprafață
surface dose (on the skin) - doză la suprafața pielii
surgical spirit - alcool medicinal [90°]
survival curve - curbă de supraviețuire
synapse - sinapsă
synchronizer (of a defibrillator) – sincronizator (al unui defibrilator)
synchrotron - sincrotron
system noise linewidth - lărgime de zgomot a unui sistem
systematic error - eroare sistematică (de măsurare)
systematic uncertainty - incertitudine sistematică

T

T wave - undă T
tail(ing) (on a monoenergetic peak) - prelungire (a unui vârf monoenergetic)
tangential projection - proiecție tangențială
tangential (radio)therapy - (radio)terapie tangențială
tapered grid - grilă în formă de acoperiş
target angle - unghi de înclinare a anodului
target (of an X-ray tube) - țintă (a unui tub de radiații X)
target theory [in radiology] - teoria țintei [în radiologie]
target volume - volum țintă

Scanned with OKEN Scanner

teleradium therapy - teleradiumterapie
teletherapy - tele(radio)terapie
temperature switch - intreruptor termic (pentru echipament electromedical)
tenth-value layer <TVL> - strat de atenuare la o zecime
teratogenic effect - efect teratogen
terminal device (of an equipment for medical use) - dispozitiv de racordare (a unui echipament electric pentru scopuri medicale)
termination of irradiation - terminare a iradierii
Tesla current [deprecated] - curent Tesla [învechit]
test axis - axă de măsurare
test device (of a radiological device) - dispozitiv de încercare (a unui echipament radiologic)
test plane for measurement of the uniformity of the free field wavefront - plan de măsurare (a uniformității frontului de undă în câmp liber)
test point (of the pressure level) [manikin test] - punct de măsurare (a nivelului presiunii) [încercare cu manechin]
test stimulus - stimul de încercare
tetanisation - tetanizare
tetanisation threshold - curent pentru contracție tetanică
therapeutic-type protective tube housing - ecran protector al unui tub de radiații X pentru terapie
thermal cut-out - siguranță termică
thermal neutron - neutron termic
thermally activated luminescence - termoluminescență
thermocautery device - termocauter
therm(o)ionic emission - emisiune termoelectronică
thermoluminescence dosimetry system - sistem de dozimetrie termoluminescentă
thermoluminescent detector - detector cu termoluminescență
thermoluminescent dosemeter - dozimetru personal cu termoluminescență
thermoluminescent exposure meter - radioexponometru personal cu termoluminescență
thermoscanner - dispozitiv de explorare termică
thermostat - regulator termostatic
thimble ionization chamber - cameră cu ionizare "degetar"
thin radioactive source - sursă radioactivă subțire
thin-wall counter tube - detector cu perete subțire
Thoraeus filter - filtru Thoraeus
three-phase apparatus - generator (de radiații X) cu șase impulsuri
threshold [in electrobiology] - prag de excitabilitate
threshold dose - doză prag
threshold erythema dose - doză prag de eritem
threshold of atrial fibrillation - prag de fibrilație auriculară
threshold of burning by arc - prag de arsură prin arc electric
threshold of detectability - prag de detectabilitate
threshold of response (to pulses) - prag de răspuns (la impulsuri)
threshold of thermal burning by current - prag de arsură electrotermică
threshold of ventricular fibrillation - prag de fibrilație ventriculară
tilting table - masă basculantă
time-intensity curve - curbă timp-intensitate
time-invariant filtering - filtrare invariabilă în timp
time-of-flight analyzer - analizor de timp de zbor
time-of-flight analyzing assembly - ansamblu de analiză a timpului de zbor
time-of-flight neutron spectrometer - spectrometru de neutroni cu timp de zbor
time selector - selector de timp
time-to-amplitude converter - convertor timp-amplitudine
time-to-digital converter - convertor numeric de timp

Scanned with OKEN Scanner

timer (of a medical electron accelerator) - regulator de timp (al unui accelerator medical de electroni)
timer switch - comutator temporizat
timing device - integrator de timp
tissue [biological] - ţesut (biologic)
tissue activity meter - activimetru de ţesut
tissue equivalence - ţesut echivalent
tissue equivalent ionization chamber - cameră cu ionizare echivalentă cu ţesutul
tissue equivalent material - material echivalent ţesutului celular
tissue-equivalent scintillation detector - detector cu scintilaţie echivalent ţesutului biologic
tomograph - tomograf
tomography - tomografie
tool - sculă
total depletion voltage (of a semiconductor detector) - tensiune de sensibilizare (a unui detector cu semiconductor)
total detector dead layer (of a semiconductor detector) - strat mort total (al unui detector cu semiconductor)
total (electrical) impedance of the human body - impedanţă (electrică) totală a corpului uman
total equivalent thickness - grosime echivalentă totală
total equivalent window thickness - grosime echivalentă totală (a ferestrei)
total filter - filtru total
total filtration - filtrare totală
total irradiation - iradiere globală
total linear attenuation coefficient $<\mu>$ - coeficient de atenuare liniară totală $<\mu>$
total linear stopping power $<S>$ - putere de stopare liniară totală $<S>$
total load - sarcină totală
total mass stopping power $<S/\rho>$ - putere de stopare masică totală $<S/\rho>$
total measuring path - traseu de măsurare total
total safety factor (against breakdown) – coeficient total de siguranţă (contra rupturii)
total systematic error - eroare sistematică totală
totally depleted semiconductor detector - detector cu semiconductor total sensibilizat
tracer study - studiu cu trasorul radioactiv
tracer - trasor
track chamber - cameră cu urmă
transducer assembly - ansamblu al traductorului
transducer output face - faţa de ieşire a traductorului
transducer stand-off distance $<l_{ts}>$ - distanţă de izolare a traductorului $<l_{ts}>$
transducer to transducer-output face distance $<l_{tt}>$ - distanţa dintre traductor şi faţa de ieşire a traductorului $<l_{tt}>$
transepithelial potential difference - diferenţă de potenţial transepitelială
transit time (in a photomultiplier tube) - timp de trecere (într-un tub fotomultiplicator)
transit time jitter (in a photomultiplier tube) - fluctuaţie a timpului de tranzit (a unui fotomultiplicator)
transmembrane potential difference - potenţial de membrană
transmembrane pressure - presiune transmembranoasă
transmission chamber - cameră de transmisiune
transmission density meter - densimetru cu transmisiune (cu radiaţii ionizante)
transmission (of ionizing radiation) - transmisiune (a radiaţiei ionizante)
transmission of primary radiation – transmisiune a radiaţiei primare
transmission of scattered radiation - transmisiune a radiaţiei împrăştiate
transmission of total radiation - transmisiune a radiaţiei totale
transmission ratio - raport de transmisiune
transmission semiconductor detector - detector cu semiconductor cu transmisiune
transmission target (of an X-ray tube) – ţintă de transmisiune (a unui tub de radiaţii X)

Scanned with OKEN Scanner

transmutation - transmutaţie
transport incubator - incubator de transport
transport incubator temperature - temperatură a incubatorului de transport
transportable equipment - echipament (electromedical) transportabil
transverse current - curent transversal
treatment control panel - post de comandă a iradierii
treatment field - câmp de tratament
treatment head - traductor (al unui aparat de terapie cu ultrasunete)
treatment parameter - parametru de tratament
treatment room - sală de tratament
treatment time (of irradiation) - durată a tratamentului
treatment volume - volum tratat
treatment [therapeutic] - tratament [terapeutic]
triton - triton
true count rate - rată de numărare reală
true value (of a quantity) - valoare adevărată (a unei mărimi)
tube load - putere absorbită a unui tub
tube support - port-tub
twelve-peak (high-voltage) generator – generator (de radiaţii X) cu douăsprezece impulsuri
type B (medical electrical) equipment - echipament (electromedical) tip B
type BF (medical electrical) equipment - echipament (electromedical) tip BF
type CF (medical electrical) equipment - echipament (electromedical) tip CF
type H (medical electrical) equipment - echipament (electromedical) tip H

U

ultrafiltrate - ultrafiltrat
ultrafiltration - ultrafiltrare
ultrasonic frequency - frecvenţă ultrasonoră
ultrasonic scan line - linie de explorare ultrasonică
ultrasonic scan line separation $<s_s>$ - separare a liniilor de explorare ultrasonică $<s_s>$
ultrasonic therapy equipment - aparat de terapie cu energie ultrasonică
ultrasonic transducer - traductor ultrasonic
ultrasound - ultrasunet
ultrasound instrument console - pupitru al aparatului cu ultrasunete
unipolar electrode system - sistem monopolar (de electrozi)
unique type reference - referinţă de tip
unit J - unitatea J
unmonitorable public area - zonă publică necontrolabilă
unpropagated potential [biological] - potenţial nepropagat [biologic]
unsealed radioactive source - sursă radioactivă deschisă
unwanted radiation - radiaţie nedorită
upward current - curent crescător
use factor - factor de utilizare (a unei surse de radiaţii)
useful area, 1[of a counter tube] - suprafaţă utilă (a unui contor)
useful area, 2[of an electro-optical X-ray image intensifier] - suprafaţă utilă (a unui intensificator electrooptic de imagini radiologice)
useful beam - fascicul (de radiaţii) util
useful field - câmp util
useful object field size - câmp obiect util
user [of an equipment for medical usage] - utilizator (al unui aparat electromedical)
utilization factor (of an exposure series) - factor de utilizare (al unei serii de expuneri)
utilization time [of an electrical test stimulus] - perioadă critică (a unui stimul de testare electrică)
(U.V.) photoluminescent detector - detector cu fotoluminescenţă U.V.

V

vacuum spectrograph - spectrograf cu vid
vacuum tube - tub (electronic) cu vid
Van de Graaff generator - generator electrostatic Van de Graaff

Scanned with OKEN Scanner

variation (due to an influence quantity) - variaţie (datorată unei mărimi de influenţă)
vector electrocardiogram - electrocardiogramă vectorială
venous pressure - presiune venoasă
ventricular electrofibrillation - electrofibrilaţie ventriculară
ventricular fibrillation - fibrilaţie ventriculară
vertical examination stand - aparat de examinare verticală
video tape recorder (and reproducer) - magnetoscop
virtual source - sursă virtuală
visual evoked potential - potenţial evocat vizual
visual evoked sub-cortical potential - potenţial evocat vizual subcortical
voltage clamp - generator de tensiune electrică constantă [în electrofiziologie]
volume activity - densitate de activitate
volume dose - doză volum
volume implant - implant volumic
volume ion density [ion pairs] - număr volumic de perechi de ioni
vulnerable period - perioadă vulnerabilă

W

wall-less ionization chamber - cameră cu ionizare fără perete
water kerma - kerma în apă
water (radio) activity meter - activimetru de apă
watertight equipment - echipament etanş (la imersiune)
wedge filter - filtru în pană
wedge filter angle - unghi al filtrului pană
wedge filter factor - factor al filtrului pană
well-type ionization chamber - cameră cu ionizare cu puţ
whole-body dose - doză corporală
whole-body gamma spectrum analyzer - radiometru gama de corp uman cu analizor de spectru
whole-body radiation meter - radiometru de corp uman
Wilson centre - centru Wilson
Wilson cloud chamber - cameră Wilson
window (of a counter tube) - fereastră (a unui detector cu descărcare în gaz)
window (of a detector) - fereastră (a unui detector)
working distance - distanţă de lucru (a unui spectrometru de radiaţie X)
workload - volum de lucru
workload [weekly] - încărcare săptămânală

X

X emitter [radionuclide] - radionuclid emiţător (de raze) X
xeroradiography - xeroradiografie
X-radiation - radiaţie X
X-radiation technician - tehnician în radiologie
X-ray apparatus - generator de radiaţii X
X-ray beam - fascicul de radiaţii X
X-ray department - serviciu radiologic
X-ray emitter - sursă de radiaţii X
X-ray equipment - echipament cu radiaţii X
X-ray image intensifier - intensificator al imaginii radiologice
X-ray image intensifier tube - tub intensificator al imaginii radiologice
X-ray image reception area - suprafaţă receptoare a imaginii radiologice
X-ray image receptor - receptor de imagine radiologică
X-ray imaging arrangement - dispunere de formare a imaginii cu radiaţii X
X-ray installation - instalaţie radiologică (cu radiaţii X)
X-ray pattern - roentgenogramă
X-ray room - sală de radiologie
X-ray shielding - ecran de protecţie contra radiaţiilor X
X-ray spectrometer - spectrometru de radiaţii X
X-ray television system - sistem de raze X cu televiziune
X-ray therapy - röntgenterapie
X-ray therapy [conventional] – radioterapie convenţională
X-ray tube - tub de radiaţii X

Scanned with OKEN Scanner

X-ray tube assembly - ansamblu radiogen cu radiaţii X
X-ray tube assembly cooling curve - curbă de răcire a ansamblului radiogen
X-ray tube assembly heat content - căldură reţinută în ansamblul radiogen
X-ray tube assembly heating curve - curbă de încălzire a ansamblului radiogen
X-ray tube assembly input power - putere totală absorbită
X-ray tube current - curent anodic al unui tub de radiaţii X
X-ray tube exposure - expunere a unui tub de radiaţii X
X-ray tube exposure cycle time - perioadă de repetiţie a expunerilor
X-ray tube exposure frequency - frecvenţă a seriei de expuneri
X-ray tube exposure series - serie de expuneri
X-ray tube housing - cupolă de protecţie (a unui tub de radiaţii X)
X-ray tube voltage - tensiune de accelerare a unui tub de radiaţii X
X-unit [Siegbahn][deprecated] - unitatea X [Siegbahn][învechit]

Z

zero applicator - aplicator zero
zero drift (of a measuring assembly) - derivă de zero (a unui ansamblu de măsurare)
zero filter - filtru zero
zero shift (of a measuring assembly) - deplasare a zeroului (unui ansamblu de măsurare)
zonography - zonografie

Scanned with OKEN Scanner

INDEX FRANCEZ - ROMÂN

A

abaque de charge pour puissance décroissante - diagramă de sarcină pentru putere descrescătoare
abaque de charge répétée - diagramă de sarcină repetată
abaque de charge unique - diagramă de sarcină unică
abaque radiographique - diagramă radiografică
absorbeur - absorbant
absorption (d'énergie) - absorbţie (de energie)
absorption (d'un rayonnement) - absorbţie (a unei radiaţii)
accélérateur circulaire - accelerator ciclic
accélérateur de particules (chargées) - accelerator (de particule)
accélérateur électrostatique - accelerator electrostatic
accélérateur linéaire - accelerator liniar
accélérateur linéaire à ondes stationnaires - accelerator liniar cu unde stationare
accélérateur linéaire à plusieurs étages - accelerator liniar cu mai multe etaje
accélérateur linéaire d'électrons - accelerator liniar de electroni
accélérateur médical d'électrons - accelerator de electroni medical
accessoire - accesoriu
accumulation (du débit de dose absorbée) - acumulare (a debitului dozei absorbite)
activation - activare
activimètre à scintillateur liquide - activimetru cu scintilator lichid
activimètre d'échantillons de liquide évaporé - activimetru de eşantioane de lichid evaporat
activimètre de gaz radioactif - activimetru de gaz radioactiv
activimètre médical - activimetru de ţesut
activité <A> - activitate nucleară <A>
activité conventionnellement vraie - activitate convenţional adevărată
activité indiquée - activitate indicată
activité massique - activitate nucleară masică
activité minimale détectable <ADM> - activitate minimă detectabilă <AMD>
activité surfacique - activitate de suprafaţă
activité surfacique minimale détectable - activitate de suprafaţă minimă detectabilă
activité volumique - densitate de activitate
adaptateur [en ultrasonothérapie] – adaptor [în terapia cu ultrasunete]
aérosol - aerosol
aérosol radioactif - aerosol radioactiv
affichage - afişare
affinité différentielle - afinitate diferenţială
agent anesthésique inflammable - agent anestezic inflamabil
agent anesthésique non inflammable - agent anestezic neinflamabil
aiguille (radioactive) - ac (radioactiv)
alcool à 90° - alcool medicinal [90°]
alimentation flottante - sursă de alimentare flotantă
amplificateur d'impulsions - amplificator de impulsuri
amplificateur (d'impulsions) à seuil - amplificator de impulsuri cu prag
amplificateur de charges - amplificator de sarcină
amplificateur différentiel - amplificator diferenţial
amplificateur linéaire à seuil - amplificator cu intrări diferenţiale cu prag
amplificateur logarithmique pour courant continu - amplificator de curent continuu logaritmic
ampliphotographie - amplifotografie

Scanned with OKEN Scanner

amplitude des fluctuations du signal de sortie dues à des causes purement électroniques - amplitudine a fluctuaţiei semnalului de ieşire datorată unor cauze electronice
analyse par activation - analiză prin activare
analyseur [d'une série de signaux] - analizor (al unui grup de semnale)
analyseur biologique - analizor biologic
analyseur d'amplitude (d'impulsion) - analizor de amplitudine a impulsurilor
analyseur (de rayonnement) - analizor (de radiaţii)
analyseur de temps de vol - analizor de timp de zbor
analyseur multicanal - analizor multicanal
anélectrotonus - anelectrotonus
anesthésie électrique - electroanestezie
anesthésique - anestezic
angiographie - angiografie
angle d'azimut pour l'incidence du son <θ> - unghi de azimut pentru incidenţa sunetului: <θ>
angle d'élévation pour l'incidence du son <α> - unghi de elevaţie pentru incidenţa sunetului <α>
angle de pertes [en électrobiologie] - unghi de pierderi [în electrobiologie]
angle du filtre en coin - unghi al filtrului pană
ångström [déconseillé] - ångström [învechit]
anneau de garde (d'une chambre d'ionisation ou d'un tube compteur) - inel de gardă (al unei camere cu ionizare sau al unui detector cu descărcare în gaz)
annihilation - anihilare (a particulelor)
anode (d'un tube radiogène) - anod (al unui tub de radiaţii X)
(anthropo) radiocartographe – radiocartograf (de corp uman)
anthroporadiamètre - radiometru de corp uman
anthroporadiamètre gamma à analyseur de spectre - radiometru gama de corp uman cu analizor de spectru
antiparticule - antiparticulă
appareil à déplacement limité – echipament cu mobilitate limitată
appareil à différence - aparat de diferenţă
(appareil à) dossier vertical - aparat de examinare verticală
appareil à laser médical - echipament medical cu laser
appareil à source électrique interne - aparat cu sursă electrică internă
appareil à ultrasons pour thérapie - aparat de terapie cu energie ultrasonică
appareil (à usage médical) - echipament electric pentru scopuri medicale
appareil d'alimentation (d'un appareil électromédical) - echipament de alimentare (al unui aparat electromedical)
appareil d'anesthésie - aparat de anestezie
appareil d'électrochirurgie à courant haute fréquence - aparat de (electro) chirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă
appareil d'endoscopie - aparat de endoscopie
appareil de catégorie G protegé contre les anesthésiques <APG> - aparat de categoria G protejat contra anestezicelor <APG>
appareil de classe A - aparat de clasă A
appareil de classe B - aparat de clasă B
appareil de diagnostic médical à ultrasons - aparat de diagnostic cu energie ultrasonoră
appareil de radiophotographie – fotofluorograf
appareil de radioscopie - roentgenoscop
appareil de télévision radiologique - sistem de raze X cu televiziune
appareil de thérapie à micro-ondes - aparat de terapie cu microunde
appareil de thérapie à ondes courtes - aparat de terapie cu unde scurte
appareil de thérapie par électroconvulsion - aparat pentru tratament prin electroşoc
appareil désinfectable - echipament dezinfectabil
appareil électromédical - echipament electromedical

Scanned with OKEN Scanner

appareil (électromédical) de la classe I - echipament (electromedical) de clasa de protecţie I
appareil (électromédical) de la classe II - echipament (electromedical) de clasa de protecţie II
appareil (électromédical) de la classe III - echipament (electromedical) de clasa de protecţie III
appareil (électromédical) du type B - echipament (electromedical) tip B
appareil (électromédical) du type BF - echipament (electromedical) tip BF
appareil (électromédical) du type CF - echipament (electromedical) tip CF
appareil (électromédical) de type H - echipament (electromedical) tip H
appareil (électromédical) portatif - echipament (electromedical) portativ [în utilizare normală]
appareil étanche à l'eau - echipament etanş (la imersiune)
appareil fixe - echipament (electric pentru scopuri medicale) staţionar
appareil industriel, scientifique ou médical - aparat ISM
appareil installé à poste fixe - echipament (electric pentru scopuri medicale) fixat
appareil installé de façon permanente - echipament racordat fix
appareil ISM du groupe 1 - aparat ISM din grupul 1
appareil isocentrique - aparat izocentric
appareil mobile - echipament (electromedical) mobil
appareil portable - echipament (electromedical) portabil
appareil pour ambulance ou véhicule - echipament ambulatoriu
appareil protégé contre les anesthésiques <AP> - aparat protejat contra anestezicelor <AP>
appareil protégé contre les chutes verticales de gouttes d'eau - echipament protejat contra picăturilor
appareil protégé contre les projections d'eau - echipament protejat contra stropilor
appareil stérilisable - echipament sterilizabil
appareil transportable - echipament (electromedical) transportabil
applicateur, 1[combinaison de sources radioactives] - aplicator, 1[combinaţie de surse radioactive]
applicateur, 2[ensemble collimateur] - aplicator, 2[ansamblu colimator]
applicateur, 3[indicateur de l'étendue du champ de rayonnement] - aplicator, 3[indicator al extinderii câmpului de radiaţie]
applicateur (d'un appareil de thérapie à micro-ondes) - aplicator (al unui aparat de terapie cu microunde)
applicateur (d'un appareil de thérapie à ondes courtes) - aplicator (al unui aparat de terapie cu unde scurte)
applicateur de faisceau dentaire - aplicator dentar cu fascicul
applicateur de radium - aplicator de radiu
applicateur zéro - aplicator zero
application cardiaque directe - aplicare directă pe cord
application d'une charge - aplicare a unei expuneri
arrêt faisceau - oprire fascicul
attente - aşteptare
atténuation en faisceau étroit - atenuare de fascicul îngust
atténuation géométrique - atenuare geometrică
atténuation (physique) - atenuare (fizică)
audiométrie par réponse-évoqué - audiometrie prin răspuns evocat
auto-absorption - autoabsorbţie
autocondensation [deconseillé] - autocondensare [învechit]
autoconduction [deconseillé] – autoconducţie [învechit]
autoradiogramme - autoradiogramă
autoradiographie - autoradiografie, 1[thenică]
autre travailleur (d'un établissement utilisant des rayonnements ionisants) - lucrător (într-o clădire utilizând radiaţii ionizante)

Scanned with OKEN Scanner

avalanche ionique - avalanşă de ioni
avertisseur (de rayonnement) - avertizor (de radiaţii)
axe d'alignement du faisceau - axă de aliniere a fasciculului
axe de mesure - axă de măsurare
axe de référence (d'un faisceau) - axă de referinţă (a unui fascicul)
axe de rotation du mannequin - axă de rotaţie a manechinului
axe de travail normal (d'un spectromètre d'énergie X à semicteur) - axă de lucru standard (a unui spectrometru de energie cu radiaţii X cu detector cu semiconductor)
axe du collimateur - axă a colimatorului
axone - axon

B

bande de fréquences ISM - bandă de frecvenţe ISM
barn - barn
barrière de protection contre le faisceau - barieră de protecţie contra fasciculului
barrière de protection radiologique - barieră de protecţie radiologică
barrière électrique du nerf - curent de blocare pe nerv
barrière structurale de protection radiologique - barieră structurală de protecţie radiologică
basse fréquence [en électrobiologie] - frecvenţă joasă [în electrobiologie]
becquerel - becquerel
bêtatron - betatron
bévatron - bevatron
biophysique - biofizică
bistouri électrique - bisturiu electric
blindage contre les rayons X - ecran de protecţie contra radiaţiilor X
blindage du détecteur - blindaj al unui detector
bloc de commande (d'un équipement médical) - bloc de comandă (al unui echipament medical)
bloc radiogène - bloc radiologic
bloc sanitaire - bloc sanitar
bobine d'induction - bobină de inducţie
boîte à gants - boxă cu mănuşi
bolus - bolus
bonnette radioscopique - bonetă radioscopică
borne de masse fonctionnelle - bornă de pământ funcţională
borne de terre de protection - bornă de legare la pământ de protecţie
borne supplémentaire de terre de protection - bornă de pământ de protecţie adiţională
brachythérapie - brahiterapie
bruit de fond (associé à un pic de spectre d'un semicteur) - zgomot de fond (asociat unui vârf de spectru al unui detector cu semiconductor)
bruit équivalent ramené à l'entrée - (nivel de) zgomot echivalent raportat la intrare

C

câble démontable fixé à demeure - cordon demontabil
câble non démontable fixé à demeure - cordon nedemontabil
câble (souple) d'alimentation non fixé à demeure - cordon flexibil de alimentare detaşabil
cache-ovaire - dispozitiv de protecţie radiologică a ovarelor
cache-scrotum - dispozitiv de protecţie radiologică a scrotului
cadence de pose - frecvenţă a seriei de expuneri
calibre d'un appareil (par rapport à la grandeur qu'il mesure) - limită de măsurare (în raport cu mărimea de măsurat)
caméra à fente - cameră (fotografică) cu fantă
caméra à mire étoile - cameră (fotografică) cu miră în stea
caméra à sténopé - cameră (fotografică) cu orificiu
canal (d'un equipement de radiothérapie) - canal (al unui aparat de radioterapie)
canal de contenu maximal - canal de conţinut maxim
caoutchouc au plomb - cauciuc cu plumb

Scanned with OKEN Scanner

capacitance de polarisation - capacitate de polarizare
capacité d'accumulation thermique de l'anode - capacitate termică a anodului
capacité (d'un semicteur) - capacitate (a unui detector cu semiconductor)
capacité du détecteur - capacitate a detectorului
capot d'accès - capac de acces
capsule (d'une source radioactive) - capsulă (a unei surse radioactive)
capteur de température cutanée – traductor de temperatură cutanată
capture - captură (a particulelor)
capture électronique - captură a unui electron orbital
capture radioactive - captură radiativă
caractéristique d'émission de la cathode - caracteristică de emisiune catodică
caractéristique de charge (d'un émetteur radiogène) - caracteristică în sarcină (a unui emițător de radiații X)
caractéristique de refroidissement (d'un émetteur radiogène) - caracteristică de răcire (a unui emițător de radiații X)
caractéristique du taux de comptage - caracteristică a ratei de numărare
caractéristique fonctionnelle (d'un équipement de mesure électronique) - caracteristică funcțională (a unui aparat de măsurare electronic)
cassette radiographique - casetă radiografică
cataphorèse [phénomène] - cataforeză [fenomen]
cataracte - cataractă
catélectrotonus - catelectrotonus
cathode (d'un tube radiogène) - catod (al unui tub de radiații X)
cautère à incandescence - cauter cu incandescență
cautérisation - cauterizare
centre de Wilson - centru Wilson
centreur - centrator
chaleur accumulée dans l'anode - căldură acumulată în anod
chaleur maximale accumulée dans l'anode - căldură maximă acumulată în anod
chaleur maximale retenue dans la gaine équipée - căldură maximă reținută în ansamblul radiogen
chaleur retenue dans la gaine équipée - căldură reținută în ansamblul radiogen
chambre à bulles - cameră cu bule
chambre à étincelles - cameră cu scântei
chambre à nuage - cameră cu ionizare cu ceață
chambre à nuage de Wilson - cameră Wilson
chambre à scintillation - cameră de scintilații
chambre à traces - cameră cu urmă
chambre d'ionisation - cameră cu ionizare
chambre d'ionisation 2π - cameră cu ionizare 2π
chambre d'ionisation 4π - cameră cu ionizare 4π
chambre d'ionisation à air libre - cameră cu ionizare cu aer liber
chambre d'ionisation à bore - cameră cu ionizare cu bor
chambre d'ionisation à cavité de Bragg-Gray - cameră cu ionizare cu cavitate Bragg-Gray
chambre d'ionisation à courant - cameră cu ionizare în curent
chambre d'ionisation à différence - cameră cu ionizare diferențială
chambre d'ionisation à extrapolation - cameră cu ionizare cu extrapolare
chambre d'ionisation à impulsions - cameră cu ionizare cu impulsuri
chambre d'ionisation à intégration - cameră cu ionizare cu integrare
chambre d'ionisation à noyaux de recul - cameră cu ionizare cu nuclee de recul
chambre d'ionisation à protons de recul - cameră cu ionizare cu protoni de recul
chambre d'ionisation à puits - cameră cu ionizare cu puț
chambre d'ionisation condensateur - cameră (cu ionizare) condensator

Scanned with OKEN Scanner

chambre d'ionisation dé - cameră cu ionizare "degetar"
chambre d'ionisation équivalent-air - cameră cu ionizare echivalentă cu aerul
chambre d'ionisation équivalent-tissu - cameră cu ionizare echivalentă cu ţesutul
chambre d'ionisation-moniteur - cameră (cu ionizare) monitor
chambre d'ionisation sans paroi - cameră cu ionizare fără perete
chambre de comparaison - cameră de comparaţie
chambre de transmission - cameră de transmisiune
champ biomagnétique - câmp biomagnetic
champ critique (d'un tube-compteur) - câmp critic (al unui contor)
champ d'entrée (du collimateur) - câmp de intrare (al unui colimator)
champ de balayage - câmp de explorare [în scintigrafie]
champ de rayonnement - câmp de radiaţie
champ de rayonnement (ionisant) - câmp de radiaţii ionizante
champ de sortie (du collimateur) - câmp de ieşire (al unui colimator)
champ de traitement - câmp de tratament
champ dominant - câmp dominant
champ du détecteur (d'une gamma caméra) - câmp al detectorului (unei camere gama)
champ lumineux - câmp luminos
champ objet utile - câmp obiect util
champ réceptif - regiune de culegere
champ utile - câmp util
changeur de cassette - schimbător de casete
changeur de film - schimbător de film
changeur stéréoscopique de cassette - schimbător stereoscopic de casete
charge appropriée - sarcină adaptată [în terapia cu microunde]
charge corporelle - radioactivitate încorporată
charge d'espace - sarcină spaţială
charge de fonctionnement en sécurité - sarcină de funcţionare în siguranţă
charge de travail - volum de lucru
charge (électrique) élémentaire <e> - sarcină electrică elementară <e>
charge hebdomadaire - încărcare săptămânală
charge minimale de rupture - sarcină minimă de ruptură
charge spécifique de fibrillation $<F_q>$ - sarcină specifică de fibrilaţie $<F_q>$
charge statique - sarcină statică
charge totale - sarcină totală
chargeur d'exposimètre - încărcător de radioexponometru
chargeur de dosimètre - încărcător de dozimetru
chargeur-lecteur - încărcător-cititor
chargeur-lecteur d'exposimètre - încărcător-cititor de radioexponometru
chargeur-lecteur de dosimètre - încarcător-cititor de dozimetru
chariot d'urgence - cărucior de urgenţă
chiropodoradiamètre - monitor pentru mâini şi/sau picioare
choc d'ionisation (dans une chambre d'ionisation) - şoc de ionizare (într-o cameră cu ionizare)
choc électrique [en électrobiologie] - şoc electric [în electrobiologie]
chronaxie - cronaxie
cible (d'un tube radiogène) - ţintă (a unui tub de radiaţii X)
cible de réflexion (d'un tube radiogène) - ţintă de reflexie (a unui tub de radiaţii X)
cible de transmission (d'un tube radiogène) - ţintă de transmisiune (a unui tub de radiaţii X)
circuit coupeur - circuit de stingere
circuit d'alimentation - circuit de alimentare
circuit d'échelle - circuit de divizare (a numărului de impulsuri)
circuit de charge (d'un défibrillateur) - circuit de încărcare (al unui defibrilator)

Scanned with OKEN Scanner

circuit de commande de décharge - circuit de comandă a descărcării
circuit de décharge - circuit de descărcare (al unui defibrilator)
circuit de décharge interne - circuit de descărcare internă (al unui defibrilator)
circuit de sortie (d'un appareil de thérapie à ondes courtes) - circuit de ieşire (al unui aparat de terapie cu unde scurte)
circuit patient - circuit de pacient
claquage (d'une jonction PN polarisée en inverse) - străpungere (a unei joncţiuni invers polarizate)
claquage par avalanche (d'une jonction) - străpungere în avalanşă (a unei joncţiuni)
classe de précision - clasă de precizie
cloison de protection - panou de protecţie
cloison mobile - panou de protecţie mobil
clôture électrique - gard electric
coagulation [par courants à haute fréquence] - coagulare [prin curenţi de înaltă frecvenţă]
coefficient d'absorption $<\mu_{abs}>$ - coeficient de absorbţie $<\mu_{abs}>$
coefficient d'absorption d'énergie massique (d'un matériau pour des particules indirectement ionisantes) - coeficient masic al absorbţiei energiei (al unui material pentru particule indirect ionizante)
coefficient d'atténuation $<\mu>$ - coeficient de atenuare (a radiaţiilor) $<\mu>$
coefficient d'atténuation (massique) (d'un matériau pour des particules indirectement ionisantes) - coeficient de atenuare masică (al unui material pentru particule indirect ionizante)
coefficient d'atténuation massique de diffusion - coeficient de atenuare masică de difuzie
coefficient d'atténuation massique de formation de paires - coeficient de atenuare (datorat formării de perechi)
coefficient d'atténuation massique photoélectrique - coeficient de atenuare (datorat efectului fotoelectric)
coefficient d'atténuation total linéique $<\mu>$ - coeficient de atenuare liniară totală $<\mu>$
coefficient de sécurité à la rupture par fatigue - factor de siguranţă la ruptură prin oboseală
coefficient de sécurité statique (contre la rupture) - coeficient de siguranţă statică (contra rupturii)
coefficient de transfert d'énergie massique (d'un matériau pour des particules indirectement ionisantes) - coeficient masic al transferului de energie (al unui material pentru particule indirect ionizante)
coefficient de variation - coeficient de variaţie
coefficient total de sécurité (contre la rupture) - coeficient total de siguranţă (contra rupturii)
collimateur [pour un dispositif d'imagerie par radionucléides] - colimator [pentru un dispozitiv de formare a imaginilor cu radionuclizi]
collimateur à fente - colimator cu fantă
collimateur à trous parallèles - colimator cu fante paralele
collimateur convergent - colimator convergent
collimateur divergent - colimator divergent
collimateur focalisé - colimator focalizat
collimateur focalisé à fente - colimator focalizat cu fantă
collimateur sténopé - colimator cu orificiu
collision - ciocnire (de particule)
collision élastique - ciocnire elastică
collision inélastique - ciocnire neelastică
combinaison (minuterie) primaire/secondaire - combinaţie de regulatoare de timp de tip primar/secundar
combinaison (minuterie) redondante - combinaţie de regulatoare de timp redundantă
combinaison redondante de systèmes de surveillance de dose - combinaţie de sisteme de supraveghere a dozei redundantă

Scanned with OKEN Scanner

combinaison système primaire/système secondaire de surveillance de dose - combinaţie de sisteme de supraveghere a dozei de tip primar/secundar
commande automatique d'exposition - comandă automată a expunerii
commande automatique d'intensité - comandă automată a intensităţii
commande automatique du débit d'exposition - comandă automată a debitului de expunere
commande d'irradiation - comandă a iradierii
commande programmée selon l'objet - comandă programată în funcţie de obiect
compensation pôle-zéro (d'un amplificateur pour sémicteurs) - compensare pol-zero (a unui amplificator pentru detectoare cu semiconductor)
concentration dérivée de l'air - concentraţie derivată în aer
concentration maximale admissible – concentraţie maximă admisibilă
condition d'essai normalisée - condiţie de încercare standardizată
condition de faisceau étroit - condiţie de fascicul îngust
condition de faisceau large - condiţie de fascicul larg
condition de premier défaut - condiţie de prim defect
condition de température stabilisée (d'un incubateur) - condiţie de temperatură stabilizată (a unui incubator)
condition de température stabilisée (d'un incubateur de transport) - condiţie de temperatură stabilizată (a unui incubator de transport)
condition normale - condiţie normală
conditions à froid - condiţii la rece
conditions assignées de fonctionnement - condiţii nominale de funcţionare
conditions de fonctionnement [au sens large] - condiţii de funcţionare
conditions de référence - condiţii de referinţă
conditions de stockage et de transport - condiţii de depozitare şi de transport
conditions limites de fonctionnement - condiţii limită de funcţionare
conducteur d'égalisation des potentiels (d'un équipement médical) - conductor de egalizare de potenţial (al unui echipament medical)
conducteur de protection <PE> - conductor de protecţie
conducteur de terre fonctionnelle - conductor de pământ funcţional
conducteur supplémentaire de protection - conductor de protecţie adiţional
conduction saltatoire - conducţie în salturi
cône de compression - con de compresie
connecteur - conector
constante d'Avogadro <N_A> - numărul lui Avogadro <N_A>
constante de débit d'exposition <Γ_δ> [déconseillé] - constantă de debit al expunerii <Γ_δ> [învechit]
constante de débit de kerma dans l'air <Γ_δ> - constantă de viteză kerma în aer <Γ_δ>
constante de désintégration - constantă de dezintegrare
constante de mise en forme - constantă de formare
constante de Planck <h> - constanta lui Planck <h>
constante de rayonnement gamma spécifique <Γ> - constantă specifică de radiaţie gama <Γ>
constante de temps de décroissance - constantă de timp de descreştere
contact à barrière de surface - contact cu barieră de suprafaţă
contact implanté - contact implantat
contact indirect - atingere indirectă
contact ohmique (d'un semicteur) - contact ohmic (al unui detector cu semiconductor)
contact sans injection (d'un semicteur) - contact fără injecţie (al unui detector cu semiconductor)

Scanned with OKEN Scanner

contaminamètre alpha-bêta de surface - contaminometru alfa-beta de suprafaţă
contaminamètre alpha de surface - contaminometru alfa de suprafaţă
contaminamètre atmosphérique – contaminometru de aer
contaminamètre bêta de surface – contaminometru beta de suprafaţă
contaminamètre d'aérosols radioactifs - contaminometru de aerosoli radioactivi
contaminamètre (de radioactivité) - contaminometru de suprafaţă
contaminamètre des mains et/ou des pieds - contaminometru pentru mâini şi/sau picioare
contamination (radioactive) - contaminare radioactivă
contaminé - contaminat
conteneur de source - înveliş al sursei
continuation (de l'irradiation) - continuare (a iradierii)
contraste radiographique - contrast radiografic
contrôle de protection - (serviciu de) protecţie contra radiaţiilor
contrôleur d'étalonnage - controlor al etalonajului (unui radiometru de produs expunere-suprafaţă)
contrôleur de constance (d'un dosimètre) - controlor al stabilităţii (unui dozimetru)
conversion interne [émission d'électrons] - conversie internă [emisiune de electroni]
convertisseur amplitude-temps – convertor amplitudine-timp
convertisseur analogique-numérique – convertor (electronic) analogic-digital <CAD>
convertisseur numérique de temps – convertor numeric de timp
convertisseur temps-amplitude – convertor timp-amplitudine
corpuscule - corpuscul
correctement installé - instalat corect
correction de temps de résolution - corecţie de timp de rezoluţie
couche d'atténuation au dixième <CAD> - strat de atenuare la o zecime
couche d'inversion - strat de inversiune
couche de demi-atténuation <CDA> - grosime de semiatenuare
couche de demi-atténuation (d'un tissu) - adâncime de înjumătăţire (în ţesut)
coulomb - coulomb
coup - impuls (numărat)
coup parasite - impuls (numărat) parazit
coupage (d'un décharge) - stingere (a unei descărcări electrice)
coupe-circuit thermique - siguranţă termică
coupe-circuit thermique à réenclenchement automatique - siguranţă termică cu reanclanşare automată
coupe-circuit thermique sans réenclenchement automatique - siguranţă termică cu reanclanşare neautomată
couplage (entre appareils électromédicaux) - cuplaj (între echipamente electromedicale)
coupleur mécanique - cuplor mecanic
courant auxiliaire patient - curent auxiliar de pacient
courant continu - curent continuu
courant continu d'électrodes à vide [déconseillé] - curent continuu de vid [învechit]
courant d'électrode - curent de electrod
courant d'ionisation - curent de ionizare
courant d'onde de Morton [déconseillé] - curent Morton [învechit]
courant d'onde statique [désuet] - curent periodic de descărcare
courant dans un tube radiogène - curent anodic al unui tub de radiaţii X
courant de chauffage du filament - curent de filament
courant de d'Arsonval [désuet] - curent d'Arsonval [învechit]
courant de fuite - curent de scurgere
courant de fuite à la terre - curent de scurgere la pământ

Scanned with OKEN Scanner

courant de fuite à travers l'enveloppe - curent de scurgere prin carcasă
courant de fuite (d'un détecteur à semiconducteur) - curent de fugă (al unui detector cu semiconductor)
courant de fuite (d'un détecteur de rayonnement) - curent de fugă (al unui detector)
courant de fuite de l'ensemble de chambre - curent de fugă al ansamblului de cameră
courant de fuite patient - curent de scurgere prin pacient
courant de Leduc [désuet] - curent Leduc [învechit]
courant de Oudin [déconseillé] - curent Oudin [învechit]
courant de saturation - curent de saturație
courant de Tesla [déconseillé] - curent Tesla [învechit]
courant descendant - curent descrescător
courant fonctionnel patient - curent funcțional de pacient
courant induit statique [désuet] - curent de defibrilare
courant longitudinal - curent longitudinal
courant maximal d'alimentation assigné - curent de alimentare maxim admis
courant maximal de linéarité (d'un tube photomultiplicateur) - curent maxim de liniaritate (al unui tub fotomultiplicator)
courant montant - curent crescător
courant transversal - curent transversal
courbe caractéristique (d'un radiogramme) - curbă caracteristică (a unui film radiografic)
courbe caractéristique (d'un tube compteur de Geiger-Müller) - curbă caracteristică (a unui detector Geiger-Müller)
courbe d'atténuation - curbă de atenuare
courbe d'atténuation de référence - curbă de atenuare de referință
courbe d'échauffement de l'anode - curbă de încălzire a anodului
courbe d'échauffement de la gaine équipée - curbă de încălzire a ansamblului radiogen
courbe d'étalonnage - curbă de etalonare
courbe d'excitabilité - caracteristică de excitabilitate (normată)
courbe de décroissance - curbă de dezintegrare
courbe de refroidissement de l'anode - curbă de răcire a anodului
courbe de refroidissement de la gaine équipée - curbă de răcire a ansamblului radiogen
courbe de survie - curbă de supraviețuire
courbe isodose - curbă izodoză
courbe isoexposition - curbă de izoexpunere
courbe temps-intensité - curbă timp-intensitate
couvercle de protection - capac protector
craniographe - craniograf
création de charge d'espace (dans un semicteur) - generare de sarcină spațială (într-un detector cu semiconductor)
curie [déconseillé] - curie [învechit]
curiethérapie - terapie cu radionuclizi
cycle de rétablissement [électrique] - ciclu de restabilire [electrică]
cycloradiothérapie - radioterapie de rotație
cyclotron - ciclotron

D

d'Arsonvalisation [déconseillé] - d'Arsonvalizare [învechit]
dé - duant
débit d'équivalent de dose $< \dot{H} >$ - debit al echivalentului de doză $< \dot{H} >$
débit d'équivalent de dose ambiant indiqué - debit indicat al echivalentului dozei ambiante
débit d'exposition $< \dot{X} >$ - debit al expunerii $< \dot{X} >$
débit d'exposition conventionnellement vrai - debit al expunerii convențional adevărat
débit d'exposition indiqué - debit al expunerii indicat
débit de dose absorbée $< \dot{D} >$ - debit al dozei absorbite $< \dot{D} >$

Scanned with OKEN Scanner

débit de dose ambiant - debit al dozei ambiante
débit de dose conventionnellement vrai - debit al dozei convenţional adevărat
débit de dose indiquée - debit al dozei indicat
débit de dose ionique - debit al dozei de ionizare
débit de fluence (de particules) $<\varphi>$ - debit de fluenţă de particule $<\varphi>$
débit de fluence énergétique $<\psi>$ - densitate a fluxului de energie $<\psi>$
débit de kerma $<\dot{K}>$ - viteză kerma $<\dot{K}>$
débit de produit exposition-surface - debit al produsului expunere-suprafaţă
débitmètre d'équivalent de dose - debitmetru de echivalent al dozei
débitmètre d'exposition (à chambre d'ionisation) - debitmetru de expunere (cu cameră cu ionizare)
débitmètre d'exposition (à scintillateur) - debitmetru de expunere (cu scintilator)
débitmètre d'exposition (à tube compteur de Geiger-Müller) - debitmetru de expunere (cu detector Geiger-Müller)
débitmètre d'exposition (de rayonnement) - debitmetru de expunere
débitmètre d'exposition portatif – debitmetru de expunere portabil
débitmètre de dose (absorbée) – debitmetru de doză absorbită
débitmètre de fluence de particules - debitmetru de fluenţă de particule
débitmètre portable d'équivalent de dose ambiant neutronique - debitmetru portabil de echivalent al dozei ambiante neutronice
décentrage d'une grille focalisée - descentrare a unei grile focalizate
déchet radioactif - deşeuri radioactive
déclencheur à maximum de courant - declanşator de curent maxim
décontamination (radioactive) – decontaminare (radioactivă)
décroissance radioactive - dezintegrare radioactivă, 2[descreşterea activităţii]
défibrillateur (cardiaque) - defibrilator (cardiac)
défibrillation - defibrilare
défocalisation d'une grille focalisée - defocalizare a unei grile focalizate
degré d'homogénéité - grad de omogenitate
densimètre à transmission (de rayonnement ionisant) - densimetru cu transmisiune (cu radiaţii ionizante)
densimètre (par rayonnement ionisant) - densimetru (cu radiaţii ionizante)
densité d'ionisation - densitate ionică
densité de courant de neutrons - densitate a curentului de neutroni
densité optique (d'un film) - densitate optică (a unui film)
densitomètre - densitometru
dépendance de l'énergie (du rayonnement) - dependenţă de energia radiaţiei (a răspunsului unui sistem)
déplacement Compton - deplasare Compton
déplacement de l'instant de passage (d'une impulsion) - deplasare a momentului de trecere (al unui impuls)
dépolarisation (d'une membrane) - depolarizare (a unei membrane)
dépôt actif - depunere (radio)activă
dérivation [en électrobiologie] - derivaţie [în electrobiologie]
dérive à court terme (d'un densimètre de rayonnement) - derivă de scurtă durată (a unui densimetru cu radiaţii ionizante)
dérive à long terme (d'un densimètre de rayonnement) - derivă de lungă durată (a unui densimetru cu radiaţii ionizante)
dérive (d'un densimètre de rayonnement) - derivă (a unui densimetru cu radiaţii ionizante)
dérive de la décroissance de la source - derivă a dezintegrării sursei
dérive du zéro (d'un ensemble de mesurage) - derivă de zero (a unui ansamblu de măsurare)
désintégration (nucléaire) - dezintegrare (nucleară)
désintégration radioactive [phénomène] - dezintegrare radioactivă, 1[fenomen]

Scanned with OKEN Scanner

détecteur à barrière de Schottky - detector cu bariera Schottky
détecteur à cristal - detector cu semiconductor cristal
détecteur à ionisation - detector cu ionizare
détecteur à scintillation - detector cu scintilaţie
détecteur à scintillation équivalent-tissu - detector cu scintilaţie echivalent ţesutului biologic
détecteur à traces révélées - detector de urme de particule
détecteur de faisceau entier - detector de fascicul întreg
détecteur de mensonge - detector de minciuni
détecteur de rayonnement - detector de radiaţii
détecteur de rayonnement 2π - detector de radiaţii 2π
détecteur de rayonnement 4π - detector de radiaţii 4π
détecteur photoluminescent - detector cu fotoluminescenţă U.V.
détecteur thermoluminescent - detector cu termoluminescenţă.
deutéron - deuteron
diamètre normal d'une source - diametru standard al unei surse
diaphragme (de collimation) - diafragmă (de colimare)
diathermie - diatermie
différence de potentiel inverse (d'un tube radiogène) - tensiune inversă (a unui tub de radiaţii X)
différence de potentiel transépithéliale - diferenţă de potenţial transepitelială
différence de potentiel transmembranaire - potenţial de membrană
différence de temps de transit d'une photocathode - diferenţă de timp de parcurs al unui fotocatod
diffuseur du faisceau - difuzor al fasciculului
diffusion cohérente - împrăştiere coerentă
diffusion Compton - împrăştiere Compton
diffusion élastique - împrăştiere elastică
diffusion incohérente - împrăştiere incoerentă
diffusion inélastique - împrăştiere inelastică
diffusion (par collision) - împrăştiere (de particule)
dimension du champ - dimensiune a câmpului
dimension du champ d'entrée - dimensiune a câmpului de intrare
dimension du champ d'irradiation - dimensiune a câmpului de iradiere
dimension du champ géométrique - dimensiune a câmpului geometric
dimension du faisceau de sortie - dimensiune a fasciculului de ieşire
dimension nominale du champ d'entrée - dimensiune nominală a câmpului de intrare
direction de l'exploration - direcţie de explorare
direction de référence - direcţie de referinţă
direction de référence (d'une source de rayonnement) - direcţie de referinţă (a unei surse de radiaţii)
discriminateur à fraction constante - discriminator cu fracţiune constantă
disjoncteur - întreruptor (de putere)
dispositif d'adaptation - dispozitiv de adaptare
dispositif d'affichage (d'un radiamètre de produit exposition-surface) - dispozitiv de afişare (al unui radiometru de produs expunere-suprafaţă)
dispositif d'essai (d'un équipement radiologique) - dispozitiv de încercare (a unui echipament radiologic)
dispositif d'exploration thermique - dispozitiv de explorare termică
disposition de formation de l'image par rayonnement X - dispunere de formare a imaginii cu radiaţii X
dispositif d'interconnexion - dispozitiv de interconexiune

Scanned with OKEN Scanner

dispositif de limitation du faisceau - dispozitiv de limitare a fasciculului de radiaţii
dispositif de mesure (d'un radiamètre de produit exposition-surface) - dispozitiv de măsurare (al unui radiometru de produs expunere-suprafaţă)
dispositif de protection (d'un appareil électromédical) - dispozitiv de protecţie (al unui aparat electromedical)
dispositif de protection radiologique - dispozitiv de protecţie (radiologică)
dispositif de raccordement au réseau - dispozitiv de racordare la reţea
dispositif de raccordement (d'un appareil à usage médical) - dispozitiv de racordare (a unui echipament electric pentru scopuri medicale)
dispositif de raccordement extérieur - dispozitiv de racordare externă
dispositif de sécurité - dispozitiv de siguranţă
dispositif de sécurite électrique (d'un appareil électromédical) - dispozitiv electric de siguranţă (al unui aparat electromedical)
dispositiv de séparation - dispozitiv de separare
dispositif mécanique de sécurité (d'un appareil électromédical) - dispozitiv mecanic de siguranţă (al unui aparat electromedical)
disposition de formation de l'image par rayonnement X - dispunere de formare a imaginii cu radiaţii X
dispositiv de séparation - dispozitiv de separare
dissipation thermique continue - disipaţie termică continuă
distance d'isolement du transducteur <l_{is}> - distanţă de izolare a traductorului <l_{is}>
distance dans l'air - distanţă de străpungere (în aer)
distance de focalisation - distanţă de focalizare
distance de travail (d'un spectromètre à rayons X) - distantă de lucru (a unui spectrometru de radiaţie X)
distance du transducteur à la face de sortie du transducteur <l_{it}> - distanţa dintre traductor şi faţa de ieşire a traductorului <l_{it}>
distance focale effective (du collimateur) - distanţă focală efectivă (a unui colimator)
distance focale géométrique (du collimateur) - distanţă focală geometrică (a unui colimator)
distance foyer-peau - distanţă focar-piele
distance foyer-récepteur d'image - distanţă focar-receptor de imagine
distance normale de traitement - distanţă normală de tratament
distance source de rayonnement-peau - distanţă între sursa de radiaţii şi piele
distorsion d'image - distorsiune de imagine
distorsion différentielle d'image <V_d> - distorsiune diferenţială a imaginii <V_d>
distorsion integrale d'image <V_i> - distorsiune integrală de imagine <V_i>
distribution de luminance - distribuţie a luminanţei
document d'accompagnement - document însoţitor
domaine assigné de fonctionnement - interval nominal de funcţionare
domaine dynamique - domeniu dinamic
domaine nominal d'utilisation (d'un appareil de mesure) - domeniu nominal de utilizare (al unui aparat de măsurare)
domaine specifié de conformité - domeniu specificat de conformitate
domaine utile des valeurs indiquées - domeniu util al valorilor indicate
dose [de rayonnement] - doză [de radiaţii]
dose à la peau - doză la suprafaţa pielii
dose à la surface - doză de suprafaţă
dose absorbée <D> - doză absorbită <D>
dose absorbée maximale - doză absorbită maximă
dose absorbée unique équivalente - doză absorbită unică echivalentă

Scanned with OKEN Scanner

dose ambiante - doză ambiantă
dose annuelle génétiquement significative - doză anuală semnificativă genetic
dose corporelle - doză corporală
dose corporelle partielle - doză corporală parţială
dose cumulée - doză totală
dose cumulée [absorbée] - doză acumulată
dose d'épilation - doză de epilare
dose (d')érythème - doză de eritem
dose d'exposition - doză de expunere
dose dans l'air - doză în aer
dose de première collision [déconseillé] - doză de primă ciocnire [învechit]
dose de sortie - doză la ieşire
dose EBR - doză EBR
dose en profondeur - doză în profunzime
dose exceptionnelle concertée - doză excepţională
dose exceptionnelle non concertée - doză accidentală
dose hebdomadaire admissible - doză săptămânală admisibilă
dose individuelle - doză individuală
dose intégrale - doză integrală
dose ionique - doză de ionizare
dose létale moyenne <DLM> - doză letală medie
dose maximale admissible <DMA> - doză maximă admisibilă <DMA>
dose relative en surface - doză relativă în suprafaţă
dose seuil - doză prag
dose seuil d'érythème - doză prag de eritem
dose unique (biologiquement) équivalente - doză (biologică) echivalentă unică
dose volume - doză volum
dosimèti - dozimetru
dosimètre à chambre d'ionisation - dozimetru (cu cameră) cu ionizare
dosimètre à condensateur - dozimetru cu condensator
dosimètre calorimétrique - dozimetru calorimetric
dosimètre chimique - dozimetru chimic
dosimètre d'équivalent de dose - dozimetru de echivalent al dozei
dosimètre de Fricke - dozimetru Fricke
dosimètre exoélectron - detector cu cristal
dosimètre individuel - dozimetru personal
dosimètre intégrateur - dozimetru integrator
dosimètre photoluminescent - dozimetru personal cu fotoluminescenţă
dosimètre thermoluminescent - dozimetru personal cu termoluminescentă
dosimétrie - dozimetrie
double isolation - izolaţie dublă
dur [qualificatif d'un rayonnement] - dur [calificativ al unei radiaţii]
durée de la série (de poses) - durată a seriei (de expuneri)
dynamique de mesure - interval dinamic (al unui contaminametru de aerosoli radioactivi)
dynode (d'un multiplicateur d'électrons) - dinodă (a unui multiplicator de electroni)

E

échelle [multiplicateur] - factor de scară
échelle de comptage - numărător
échelle de comptage à différence – numărător diferenţial
échelle de comptage réversible – numărător reversibil
éclateur à sphères - eclator cu sfere
écran d'entrée - ecran de intrare
écran de sortie - ecran de ieşire
écran fluorescent - ecran fluorescent
écran fluoroscopique - ecran fluoroscopic
écran primaire de radioprotection - ecran de radioprotecţie primar
écran protecteur, 1[barrière de protection] - ecran protector, 1[barieră de protecţie]
écran protecteur, 2[structure protectrice] - ecran protector, 2[structură protectoare]
écran renforçateur - ecran de întărire
écran secondaire de radioprotection - ecran de radioprotecţie secundar
effet Auger - efect Auger
effet Cerenkov - efect Cerenkov

Scanned with OKEN Scanner

effet Compton - efect Compton
effet de bout (d'un tube compteur) - efect de capăt (al unui detector cu descărcare în gaz)
effet de talon - efect de talon
effet électrophonique - efect electrofonic
effet électrotactile - efect electrotactil
effet électrovisqueux - efect de electroviscozitate
effet génétique - efect genetic (al radiaţiilor)
effet microphonique cochléaire - efect microfonic cohlear
effet non stochastique - efect nestocastic
effet photoélectrique - efect fotoelectric
effet pyro-électrique [en électrobiologie] - efect piroelectric [în electrobiologie]
effet somatique (des rayonnements) - efect somatic (al radiaţiilor)
effet stochastique - efect stocastic
effet tératogène - efect teratogen
efficacité biologique relative - eficacitate biologică relativă
effluvation - curent ionic de convecţie
électrisation (du corps humain) – electrizare (a corpului uman)
électro-absence - electro-absenţă
électro-éjaculation - electro-ejaculare
électro-oculographie - electro-oculografie
électro-olfactographie - electro-olfactografie
électro-osmose - electroosmoză
électro-ostéostimulation - electro-osteostimulare
électrobiologie - electrobiologie
électrobiologiste - electrobiologist
électrocardiogramme - electrocardiogramă
électrocardiogramme vectoriel – electrocardiogramă vectorială
électrocardiographe - electrocardiograf
électrocardiographie - electrocardiografie
électrocardioscope - electrocardioscop
électrocardioscopie - electrocardioscopie
électrocautère - electrocauter
électrocautérisation - electrocauterizare
électrochimie [en électrobiologie] - electrochimie [în electrobiologie]
électrochirurgie - electrochirurgie
électrochirurgie cutanée - electrochirurgie cutanată
électrochoc - electroşoc
électrocoagulation - electrocoagulare
électrocochléogramme - electrocohleogramă
électrocochléographe - electrocohleograf
électrocochléographie - electrocohleografie
électrocoma - comă electrică
électrocorticogramme - electrocorticogramă
électrocorticographe - electrocorticograf
électrocorticographie - electrocorticografie
électroculture - electrocultură
électrocution - electrocutare
électrode [en électrobiologie] - electrod [în electrobiologie]
électrode active - electrod activ
électrode active [en électrochirurgie] - electrod activ [în electrochirurgie]
électrode bipolaire - electrod bipolar
électrode collectrice (d'une chambre d'ionisation) - electrod colector (al unei camere cu ionizare)
électrode de défibrillation - electrod de defibrilare
électrode de référence (d'un appareil électromédical) - electrod de referinţă (al unui aparat electromedical)
électrode indifférente [en électrochirurgie] - electrod neutru
électrode sélective (d'ions) - electrod selectiv (de ioni)
électrodermogramme - electrodermogramă
électrodessication - electrocauterizare [prin scântei electrice]
électrodiagnostic - electrodiagnostic
électrodiagnostic de détection - electrodiagnostic pasiv
électrodiagnostic de stimulation - electrodiagnostic activ
électrodialyse - electrodializă
électroencéphalogramme - electroencefalogramă

Scanned with OKEN Scanner

électroencéphalographe - electroencefalograf
électroéncephalographie - electroencefalografie
électrofibrillation auriculaire - electrofibrilaţie auriculară
électrofibrillation ventriculaire - electrofibrilaţie ventriculară
électrogastrographie - electrogastrografie
électrogenèse - electrogeneză
électrokymographe - electrokimograf
électrolocation - electrolocalizare
électrologie - electrologie
électromyogramme - electromiogramă
électromyographe - electromiograf
électromyographie - electromiografie
électron - electron
électron Auger - electron Auger
électron Compton - electron Compton
électron de conversion - electron de conversie
électron secondaire - electron secundar
électronarcose - electronarcoză
électronothérapie - terapie cu electroni
électronvolt - electron-volt
électronystagmogramme - electronistagmogramă
électronystagmographe - electronistagmograf
électronystagmographie - electronistagmografie
électropathologie - electropatologie
électrophorégramme - electroforegramă
électrophorèse [technique] - electroforeză [tehnică]
électrophysiologie - electrofiziologie
électropompe [en électrobiologie] - electropompă [în electrobiologie]
électroprotéinogramme - electroproteinogramă
électropuncture - electropunctură
électropyrexie - electropirexie
électrorétino-encéphalographie - electroretino-encefalografie
électrorétinogramme - electroretinogramă
électrorétinogramme d'image - electroretinogramă de imagine
électrorétinographe - electroretinograf
électrorétinographie - electroretinografie
électrosection - tăiere (a unui ţesut biologic)
électrostimulation cardiaque - electrostimulare cardiacă
électrostimulation musculaire - electrostimulare musculară
électrostimulation neurologique - electrostimulare neurologică
électrostimulation neuromusculaire - electrostimulare neuromusculară
électrosystole - electrosistolă
électrotaxie - electrotaxie
électrothérapie - electroterapie
électrotonus (physiologique) - electrotonus, 1[fiziologic]
électrotonus (physique) - electrotonus, 2[fizic]
électrotraumatisme - electrotraumatism
électrotropisme - galvanotropism
élément alimentation stabilisée - element de alimentare stabilizată
élément d'alimentation - element de alimentare
élément discriminateur d'amplitude - element discriminator de amplitudine a impulsului
élément discriminateur de charge - element discriminator de sarcină
élément discriminateur de forme - element discriminator de formă
élément sélecteur de coïncidences différées - element selector de coincidenţă întârziată
élément transducteur (ultrasonique) - traductor ultrasonic
eman - eman
émanation - emanaţie
émanomètre de radioprotection - radonmetru de radioprotectie
émetteur alpha - (radionuclid) emiţător alfa
émetteur bêta - (radionuclid) emiţător beta
émetteur de rayonnement - emiţător de radiaţii
émetteur gamma - (radionuclid) emiţător gama

Scanned with OKEN Scanner

émetteur X [radionucléide] - radionuclid emiţător (de raze) X
émission corpusculaire - emisiune de particule
émission corpusculaire associée – emisiune de particule asociată
émission froide - emisiune prin efect de câmp
émission monoénergétique - emisiune monoenergetică
émission thermoélectronique - emisiune termoelectronică
empilement (dans un ensemble de comptage) - suprapunere (într-un ansamblu de numărare)
émulsion nucléaire - emulsie nucleară
en charge - în sarcină
encapsulation (d'un détecteur semiconducteur) - încapsulare (a unui detector cu semiconductor)
enceinte fermée de gaz à usage médical - sistem închis de gaze medicinale
endoscope - endoscop
endoscopie - endoscopie
énergie au repos $<E_0>$ - energie de repaus $<E_0>$
énergie communiquée (à la matière dans un volume) $<\varepsilon>$ - energie comunicata substanţei (într-un volum) $<\varepsilon>$
énergie de liaison, 1[pour une particule dans un système] - energie de legătură, 1[pentru o particulă într-un sistem]
énergie de liaison, 2[pour un noyau atomique] - energie de legătură, 2[pentru un nucleu atomic]
énergie de rayonnement - energie a radiaţiei
énergie délivrée - energie debitată
énergie des neutrons - energie a neutronilor
énergie emmagasinée (d'un défibrillateur) - energie înmagazinată (a unui defibrilator)
énergie équivalente - energie echivalentă
énergie latente (d'aérosols radioactifs) - energie latentă (a aerosolilor radioactivi)
énergie linéique $<y>$ - energie lineică $<y>$
énergie massique (communiquée) $<z>$ - energie masică (comunicată) $<z>$
énergie maximale d'un spectre bêta - energie maximă a unui spectru beta
énergie maximale (dans un faisceau de rayonnement) - energie maximă de radiaţie
énergie moyenne communiquée (à la matière dans un volume) $<\bar{\varepsilon}>$ - energie medie comunicată materiei $<\bar{\varepsilon}>$
énergie nominale (d'un accélérateur médical d'électrons) - energie nominală (a unui accelerator medical de electroni)
énergie rayonnante (des particules) $<R>$ - energie radiantă (a particulelor) $<R>$
énergie spécifique de fibrillation $<F_e>$ - energie specifică de fibrilaţie $<F_e>$
ensemble d'alarme de débit de dose - ansamblu de avertizare de debit al dozei
ensemble d'analyse d'amplitude – ansamblu de analiză a amplitudinii
ensemble d'analyse d'amplitude à mémoire - ansamblu de analiză a amplitudinii cu memorie
ensemble d'analyse de temps de vol - ansamblu de analiză a timpului de zbor
ensemble de chambre - ansamblu de cameră
ensemble de commande - ansamblu de comandă
ensemble de comptage à scintillation - ansamblu de numărare a scintilaţiilor
ensemble de comptage (des impulsions) - ansamblu de numărare (a impulsurilor)
ensemble de mesurage (d'un dosimètre) - ansamblu de măsurare (al unui dozimetru)
ensemble de mesure à coïncidences gamma-gamma - ansamblu de măsurare a coincidenţelor gama-gama
ensemble de mesure à courant - ansamblu de măsurare a curentului mediu
ensemble de mesure à courant pour neutrons - ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru neutroni
ensemble de mesure à courant pour particules alpha - ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule alfa

Scanned with OKEN Scanner

ensemble de mesure à courant pour particules bêta - ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule beta
ensemble de mesure à courant pour particules gamma - ansamblu de măsurare a curentului mediu pentru particule gama
ensemble de mesure à différence - ansamblu de măsurare diferenţială
ensemble de mesure à impulsions - ansamblu de numărare şi/sau de măsurare a vitezei de numărare a impulsurilor
ensemble de mesure à impulsions 2π - ansamblu de numărare a impulsurilor 2π
ensemble de mesure à impulsions 4π - ansamblu de numărare a impulsurilor 4 π
ensemble de mesure à impulsions pour particules alpha - ansamblu de numărare a impulsurilor pentru particule alfa
ensemble de mesure à impulsions pour particules bêta - ansamblu de numărare a impulsurilor pentru particule beta
ensemble de mesure de l'activité gamma globale du corps - ansamblu de măsurare a activităţii gama globale a corpului
ensemble de mesure de la radioactivité présentée dans un organisme - ansamblu de măsurare a radioactivităţii dintr-un organism
ensemble de mesure de taux de comptage - ansamblu de măsurare a ratei de numărare a impulsurilor
ensemble de mesure linéaire - ansamblu de măsurare liniară
ensemble de mesure logarithmique - ansamblu de măsurare logaritmic
ensemble de mesure par rayonnement ionisant - ansamblu de măsurare utilizând radiaţii ionizante
ensemble de transducteur - ansamblu al traductorului
ensemble détecteur de rayonnement (pour radiodiagnostic) - ansamblu detector de radiaţii (pentru radiodiagnostic)
ensemble émetteur de rayonnement - ansamblu emiţător de radiaţii
ensemble modulaire - (sistem) modular
ensemble radiogène - ansamblu radiogen
ensemble radiogène (à rayonnement X) - ansamblu radiogen cu radiaţii X
ensemble transformateur haute tension - ansamblu transformator de înaltă tensiune
entraîneur - purtător [substanţă]
entrée de puissance (d'un appareil électromédical de la classe III) - intrare de alimentare a unui echipament de clasa a III-a de protecţie
entrée (de signal) - intrare de semnal
enveloppe (d'un matériel électrique) - capsulare
environnement du patient - vecinătate a pacientului
épaisseur de saturation d'une couche (d'une source faite d'un matériau radioactif homogène) - grosime de saturaţie a unui strat (al unei surse constituite dintr-un material radioactiv omogen)
épaisseur équivalente de plomb – echivalent în plumb al unui material
épaisseur équivalente totale - grosime echivalentă totală
épaisseur totale équivalente de la fenêtre - grosime echivalentă totală (a ferestrei)
éphapse - efapsă
équation d'étalonnage - ecuaţie de etalonare
équilibre de particules chargées - echilibru al particulelor încărcate
équilibre de photons - echilibru al fotonilor
équilibre radioactif - echilibru radioactiv
équilibre (radioactif) séculaire - echilibru (radioactiv) secular
équipement à rayonnement X - echipament cu radiaţii X
équipement associé - echipament asociat
équipement d'hémodialyse - echipament de hemodializă
équipement radiologique - echipament radiologic
équivalence au tissu - ţesut echivalent
équivalent d'atténuation - constantă de atenuare
équivalent de dose <*H*> - echivalent de doză <*H*>

Scanned with OKEN Scanner

équivalent de dose ambiant <$H^*(d)$> - echivalent de doză ambiantă <$H^*(d)$>
équivalent de dose annuel génétiquement significatif - echivalent de doză anual semnificativ genetic
équivalent de dose collective (à la population) <S> - echivalent de doză colectivă (într-o populaţie) <S>
équivalent de dose directionnel <$H'(d)$> - echivalent de doză direcţional <$H'(d)$>
équivalent de dose effectif - echivalent de doză efectivă
équivalent de dose engagée <H_{50}> - echivalent de doză angajată <H_{50}>
erreur aléatoire - eroare aleatorie
erreur d'une indication - eroare de indicaţie
erreur de fonctionnement (d'un équipement de mesure) - eroare de funcţionare (a unui aparat de măsură)
erreur de justesse - eroare sistematică totală
erreur de mesurage - eroare de măsurare
erreur intrinsèque - eroare intrinsecă
erreur relative d'(une) indication - eroare relativă de indicaţie
erreur relative d'une indication (d'un débitmètre d'équivalent de dose) - eroare relativă de indicaţie (a unui debitmetru de echivalent al dozei)
erreur relative intrinsèque - eroare relativa intrinsecă
erreur systématique - eroare sistematică (de măsurare)
espacement des lignes - distanţă între linii
étalement de la dose - protracţie a dozei
étalon - etalon
étalon de radioactivité - sursă radioactivă de referinţă
étalon national - etalon naţional
étalon primaire - etalon primar
étalon secondaire - etalon secundar
étalonnage - etalonare
état absolument réfractaire [électrique] - stare absolut refractară [electrică]
état métastable (d'un noyau atomique) - stare metastabilă (a unui nucleu)
état préparatoire - stare de aşteptare
(état) prêt - stare de pregatire
état relativement réfractaire [électrique] - stare relativ refractară [electrică]
étendue de mesure d'un amplificateur logarithmique pour courant continu - domeniu de măsurare al unui amplificator logaritmic
étendue de mesure d'un ensemble de mesure - domeniu efectiv de măsurare (al unui aparat)
étendue de mesure effective (d'un moniteur d'effluents gazeux) - interval efectiv de măsurare (al unui monitor de efluenţi gazoşi)
étendue effective de mesure - interval efectiv de măsurare
éther - eter de petrol
étude avec traceur - studiu cu trasorul radioactiv
évaporation cathodique - evaporare catodică
examen radiologique médical - examen radiologic medical
excitabilité électrique - excitabilitate electrică
excitabilité électrique [en neurophysiologie] - excitabilitate electrică [în neurofiziologie]
excitation [processus physique] - excitaţie [proces fizic]
excrétion - excreţie
expérience de Galvani - experienţa Galvani
exploitation des déchets radioactifs - exploatare a deşeurilor radioactive
exposeur automatique - exponometru automat
exposimètre (de rayonnement) - radioexponometru
exposimètre individuel - radioexponometru personal
exposimètre individuel à photoluminescence - radioexponometru personal cu fotoluminescentă
exposimètre individuel à thermoluminescence - radioexponometru personal cu termoluminescentă

Scanned with OKEN Scanner

exposition [grandeur] <*X*> - expunere [mărime] <*X*>
exposition (à un rayonnement) [phénomène] - expunere (la radiații) [fenomen]
exposition (d'un film radiographique) - expunere (a unui film radiografic)
exposition dans l'air libre - expunere în aer liber
exposition rayonnante - expunere radiantă

F

face arrière du collimateur - parte posterioară a colimatorului
face avant du collimateur - parte anterioară a colimatorului
face de sortie du transducteur - fața de ieșire a traductorului
facilitation [en électrobiologie] - hipopolarizare [în electrobiologie]
facteur d'accumulation <*B*> - factor de acumulare <*B*>
facteur d'amélioration de contraste - factor de ameliorare a contrastului
facteur d'échelle (pour dispositifs d'imagerie par radionucléides) - factor de scară (pentru dispozitive de formare a imaginilor cu radionuclizi)
facteur d'étalonnage - factor de etalonare
facteur d'exposition de grille - factor de expunere a grilei
facteur d'occupation - factor de ocupare
facteur d'orientation <*U*> - factor de orientare <*U*>
facteur d'utilisation (d'une série de poses) - factor de utilizare (al unei serii de expuneri)
facteur d'utilisation (d'une source de rayonnement) - factor de utilizare (a unei surse de radiații)
facteur de conversion [d'un intensificateur électro-optique] - coeficient de conversie (al unui intensificator electro-optic)
facteur de correction (par rapport aux conditions de référence) - coeficient de corecție (în raport cu condițiile de referință)
facteur de courant de coeur - factor de curent al inimii
facteur de décontamination - factor de decontaminare
facteur de diffusion - coeficient de difuziune
facteur de fréquence <F_f> - factor de frecvență <F_f>
facteur de kerma - factor kerma
facteur de multiplication dans le gaz - factor de multiplicare în gaz
facteur de qualité [pour la radioprotection] <*Q*> - factor de calitate [pentru radioprotecție] <*Q*>
facteur de rétrodiffusion - factor de împrăștiere înapoi
facteur du filtre en coin - factor al filtrului pană
facteur *f* - factor *f*
facteur pic de diffusion - factor de difuziune maxim
faisceau de neutrons - fascicul de neutroni
faisceau (de particules) - fascicul (de particule)
faisceau (de rayonnement) - fascicul (de radiație)
faisceau de rayonnement gamma - fascicul de radiații gama
faisceau de rayonnement (ionisant) - fascicul de radiații ionizante
faisceau de rayonnement X - fascicul de radiații X
faisceau électronique - fascicul electronic
faisceau étroit - fascicul îngust
faisceau ionique - fascicul ionic
faisceau large - fascicul larg
faisceau utile - fascicul (de radiații) util
fantôme (radiologique) - fantomă [în radiologie]
faradisation - faradizare
fenêtre (d'un détecteur) - fereastră (a unui detector)
fenêtre (d'un dispositif de limitation du faisceau) - fereastră a unui dispozitiv de limitare a fasciculului
fenêtre (d'un tube-compteur) - fereastră (a unui detector cu descărcare în gaz)
fenêtre de l'analyseur d'amplitude – fereastră a analizorului de amplitudine

Scanned with OKEN Scanner

fibrillation - fibrilaţie
fibrillation auriculaire - fibrilaţie auriculară
fibrillation cardiaque - fibrilaţie cardiacă
fibrillation ventriculaire - fibrilaţie ventriculară
fiche (réseau) - fişă (de reţea)
fiche réseau auxiliaire - fişă de reţea auxiliară
film à double couche - film cu emulsie pe ambele feţe
film à simple couche - film cu emulsie pe o singura faţă
film avec écran - film pentru ecran
film dosimètre - dozimetru fotografic individual
film pour radiophotographie - film pentru fluorografie
film radiographique - film radiografic
film sans écran - film fără ecran
filtrage invariant dans le temps - filtrare invariabilă în timp
filtration additionnelle - filtrare adiţională
filtration (d'un rayonnement) - filtrare (a unei radiaţii)
filtration de qualité équivalente - filtrare de calitate echivalentă
filtration inhérente - filtrare inerentă
filtration totale - filtrare totală
filtre [de rayonnement] - filtru [de radiaţii]
filtre additionnel - filtru adiţional
filtre compensateur - filtru compensator
filtre composite - filtru compus
filtre de bord - filtru selectiv
filtre de Thoraeus - filtru Thoraeus
filtre égalisateur - filtru egalizator
filtre en coin - filtru în pană
filtre en gradins - filtru în trepte
filtre inhérent - filtru inerent
filtre secondaire - filtru secundar
filtre total - filtru total
filtre zéro - filtru zero
fin de l'irradiation - terminare a iradierii
fluctuation d'énergie (d'un rayonnement) - fluctuaţie de energie (a unei radiaţii)
fluctuation du temps de transit (dans un tube photomultiplicateur) - fluctuaţie a timpului de tranzit (a unui fotomultiplicator)
fluctuation statistique du signal de sortie - fluctuaţie statistică a semnalului de ieşire
fluence (de particules) $<\Phi>$ - fluenţă a particulelor $<\Phi>$
fluence énergétique $<\Psi>$ - fluenţă energetică $<\Psi>$
fluide dialyseur - fluid dializor
fluide dialyseur concentré - fluid dializor concentrat
fluorescence - fluorescenţă
flux (de particules) $<\dot{N}>$ - flux de particule $<\dot{N}>$
flux rayonnant - flux radiant (al unei radiaţii ionizante)
fluxmètre de neutrons lents - fluxmetru de neutroni lenţi
fluxmètre de neutrons rapides (à scintillateur) - fluxmetru de neutroni rapizi (cu scintilator)
fluxmètre de neutrons rapides (à tube compteur) - fluxmetru de neutroni rapizi (cu detector cu descărcare în gaz)
fluxmètre de neutrons rapides (à tube compteur à protons de recul) - fluxmetru de neutroni rapizi (detector cu protoni de recul)
fluxmètre de particules - fluxmetru de particule
fonction de frange - funcţie de împrăştiere
fonction de transfer de modulation - funcţie de transfer prin modulaţie
fonctionnant sur réseau - funcţionare pe reţea
fond de rayonnement - radiaţie de fond
forme d'onde de sortie - formă a undei de ieşire
forme d'onde des impulsions acoustiques - formă de undă a impulsurilor acustice
foudroiement - trăsnire
foyer électronique - focar (electronic)
foyer éloigné - focar îndepărtat
foyer (optique) - focar optic

Scanned with OKEN Scanner

foyer proche - focar apropiat
foyer thermique - focar termic
foyers superposées - focare suprapuse
fraction d'établissement acoustique - fracţiune de stabilire acustică
fractionnement de dose - fracţionare a dozei
fréquence à rayonnement libre réservée aux appareils ISM - frecvenţă de radiaţie fără restricţie, alocată generatoarelor ISM
fréquence d'application acoustique [moyenne arithmétique] $\langle f_{awf} \rangle$ - frecvenţă a aplicaţiei acustice [medie aritmetică] $\langle f_{awf} \rangle$
fréquence nominale (d'un générateur radiologique) - frecvenţă nominală (a unui generator de radiaţii X)
fréquence nominale (d'un traducteur ultrasonique) - frecvenţă nominală (a unui traductor ultrasonic)
fréquence ultrasonore - frecvenţă ultrasonoră
front de dépolarisation - front de depolarizare
fuite sanguine - scurgere sangvină

G

gain de conversion - câştig de conversie (liniar)
gaine de tube à protection totale - cupolă de protecţie totală a unui tub
gaine de tube antichoc - cupolă de protecţie antişoc a unui tub
gaine protectrice de tube de diagnostic - ecran protector al unui tub de radiaţii X pentru diagnostic
gaine protectrice de tube de thérapie - ecran protector al unui tub de radiaţii X pentru terapie
gaine (radiogène) - cupolă de protecţie (a unui tub de radiaţii X)
galvanisation - galvanizare
galvanisme buccal - galvanism bucal
gamma [pour un radiogramme] - gamma [pentru o radiogramă]
gamma caméra - cameră gama
gammathérapie - gamaterapie
gants en caoutchouc au plomb - mănuşi de cauciuc cu plumb
gants protecteurs - mănuşi de protecţie
gaz de coupage - gaz de stingere
générateur à haute fréquence - generator de înaltă frecvenţă
générateur d'aérosols radioactifs - generator de aerosoli radioactivi
générateur de courant électrique constant [en électrophysiologie] - generator de curent constant [în electrofiziologie]
générateur de radionucléides - generator de radionuclizi
générateur de tension électrique constante [en électrophysiologie] - generator de tensiune electrică constantă [în electrofiziologie]
générateur (de) Van de Graaff - generator electrostatic Van de Graaff
générateur électrostatique - generator electrostatic
générateur haute tension - generator de înaltă tensiune
générateur (haute tension) radiologique - generator radiologic de înaltă tensiune
générateur radiologique - generator de radiaţii X
générateur (radiologique) à accumulation (d'énergie) - generator (de radiaţii X) cu acumulare de energie
générateur (radiologique) à (décharge de) condensateur - generator (de radiaţii X) cu descărcare de condensator
générateur (radiologique) à deux alternances - generator (de radiaţii X) pe ambele alternanţe
générateur (radiologique) à douze crêtes - generator (de radiaţii X) cu douăsprezece impulsuri
générateur (radiologique) à éclateurs - generator (de radiaţii X) cu eclatoare
générateur (radiologique) à six crêtes - generator (de radiaţii X) cu şase impulsuri
générateur radiologique à tension constante - generator de radiaţii X cu tensiune constantă

Scanned with OKEN Scanner

générateur (radiologique) demi-onde - generator (de radiaţii X) pe o alternanţă
générateur (radiologique) en cascade - generator (de radiaţii X) în cascadă
générateur (radiologique) fixe - generator (de radiaţii X) fix
générateur (radiologique) mobile - generator (de radiaţii X) mobil
générateur (radiologique) portable - generator (de radiaţii X) portabil
géometrie du détecteur - geometrie a unui detector
goût électrique - gust electric
grandeur d'influence (d'un instrument de mesurage) - mărime de influenţă (a unui aparat de măsurare)
grandeur liée au rayonnement - mărime de radiaţie
grandeur stochastique - mărime stocastică
grandissement au centre - mărire centrală
grandissement intégral - mărire integrală
grandissement local - mărire locală
gray - gray
grille antidiffusante - grilă antidifuzantă
grille croisée - grilă în cruce
grille croisée oblique - grilă oblică
grille (croisée) orthogonale - grilă ortogonală
grille d'air - tehnică la distanţă
grille (d'un tube radiogène) - grilă (a unui tub de radiaţii X)
grille de focalisation - grilă de focalizare
grille de référence - grilă de referinţă
grille en toit - grilă în formă de acoperiş
grille fixe - grilă fixă
grille linéaire - grilă liniară
grille mobile - grilă mobilă
grille parallèle - grilă paralelă

H

habitacle du bébé - habitaclu pentru nou-născuţi
habitacle du bébé (d'un incubateur de transport) - habitaclu pentru nou-născuţi (al unui incubator de transport)
haute fréquence [en électrobiologie] - înaltă frecvenţă [în electrobiologie]
haute tension <HT> - înaltă tensiune <ÎT>
haute tension assignée (d'un générateur radiologique) - tensiune maximă admisă (pentru un echipament radiologic)
haute tension initiale - înaltă tensiune iniţială
haute tension (nominale) limitée – diferenţă de potenţial maximă limitată
haute tension résiduelle - înaltă tensiune reziduală
hémodialyse - hemodializă
hémodialyseur - hemodializor

I

ictomètre linéaire - integrator (de impulsuri) liniar
image de sortie - imagine de ieşire
image latente - imagine latentă
image radiologique - imagine radiologică
image (radiologique) potentielle - roentgenogramă
imagerie par résonance magnétique - imagistică prin rezonanţă magnetică
immobilisation de la sortie acoustique - imobilizare a ieşirii acustice
immuno-électrophorèse - imuno-electroforeză
impédance au point de contact - impedanţă la punctul de contact
impédance d'électrode (biologique) - impedanţă de electrod
impédance de charge (d'un semicteur) - impedanţă de sarcină (a unui detector cu semiconductor)
impédance de protection (d'un appareil électromédical) - impedanţă de protecţie (a unui aparat electromedical)
impédance (électrique) de la peau <Z_p> - impedanţă (electrică) a pielii <Z_p>
impédance (électrique) interne du corps humain <Z_i> - impedanţă (electrică) internă a corpului uman <Z_i>
impédance (électrique) totale du corps humain - impedanţă (electrică) totală a corpului uman
impédance mécanique (en un point) - impedanţă mecanică (într-un punct)

Scanned with OKEN Scanner

implant cochléaire - implant cohlear
implant en surface - implant planar
implant en volume - implant volumic
implant (radioactif) - implant radioactiv
impulsion - impuls
impulsion d'obscurité - impuls de întuneric
impulsion de surcharge - impuls de suprasarcină
impulsion différentiée - impuls diferențiat
impulsion intégrée - impuls integrat
impulsion parasite - impuls parazit
impulsion satellite - impuls satelit
incertitude aléatoire - incertitudine aleatorie
incertitude globale - incertitudine globală
incertitude systématique - incertitudine sistematică
incorporation - încorporare
incubateur - incubator
incubateur de transport - incubator de transport
incubateur de transport régulé par l'air - incubator de transport reglat de aer
incubateur de transport régulé par le bébé - incubator de transport reglat de temperatura nou-născutului
incubateur régulé par l'air - incubator reglat de aer
incubateur régulé par le bébé - incubator reglat de temperatura nou-născutului
indicateur lumineux de champ - indicator luminos de câmp
indice d'atténuation - raport de atenuare
indice d'équivalent de dose (en un point) $<H_I>$ - indice al echivalentului dozei (într-un punct) $<H_I>$
indice de dose absorbée (en un point) $<D_I>$ - indice al dozei absorbite (într-un punct) $<D_I>$
indice de qualité (d'un rayonnement) - indice de calitate (al unei radiații)
indice de transmission - raport de transmisiune
indice énergie-bruit - indice energie-zgomot
initiation (de la irradiation) - inițiere (a iradierii)
instabilité (de mesure) - instabilitate (de măsură)
instabilité électrique - instabilitate electrică
installation industrielle, scientifique et médicale - echipament industrial, științific și medical
installation radiologique - instalație radiologică
installation radiologique (à rayonnement X) - instalație radiologică (cu radiații X)
instructions d'utilisation - instrucțiuni de utilizare
instructions de montage - instrucțiuni de montaj
instrument de classe de référence - aparat de clasă de referință
instrument de classe de routine - aparat de clasă de rutină
instrument de référence - aparat de referință
instrument de routine - aparat de rutină
intégrale de pression impulsion au carré $<p_i>$ - integrala presiunii de impuls la pătrat $<p_i>$
intégrateur de temps - integrator de timp
intensificateur d'image - amplificator de imagine
intensificateur d'image radiologique - intensificator al imaginii radiologice
intensificateur électro-optique d'image radiologique - intensificator electrooptic al imaginii radiologice
intensité d'une source (de rayonnement) - intensitate a sursei (de radiații)
intensité derivée de moyenne temporelle crête spatiale $<I_{spta}>$ - intensitate derivată a mediei temporale de vârf spațial $<I_{spta}>$
intensité du faisceau de sortie $<I_{ob}>$ - intensitate a fasciculului de ieșire $<I_{ob}>$
intensité effective (d'un projecteur ultrasonore) - intensitate efectivă (a unui traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete)
intensité en millicurie - intensitate în milicurie
intensité maximale (d'un projecteur ultrasonore) - intensitate maximă (a unui

Scanned with OKEN Scanner

traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete)
intensité spectrale de source - intensitate spectrală a sursei
interaction (de particules) - interacțiune (de particule)
interrupteur (d'une bobine d'induction) - întreruptor (al unei bobine de inducție)
interrupteur de sécurité - întreruptor de siguranță
interrupteur thermique - întreruptor termic (pentru echipament electromedical)
interrupteur type "homme mort" - întreruptor tip "om mort"
interruption (de l'irradiation) – întrerupere (a iradierii)
intervalle entre poses - interval între expuneri
ion - ion
ionisation - ionizare
ionisation colonnaire - ionizare colonară
ionisation linéique - ionizare liniară
ionographie - ionografie
ionophorèse - ionoforeză
irradiateur sanguin extra-corporel - iradiator sanguin extracorporal
irradiation - iradiere
irradiation aiguë - iradiere acută
irradiation chronique - iradiere cronică
irradiation externe - iradiere externă
irradiation interne - iradiere internă
irradiation locale - iradiere locală
irradiation totale - iradiere globală
ISM [qualificatif] - ISM [calificativ]
isobare - izobar
isocentre - izocentru
isocentrique - izocentric
isodose - izodoză
isolation de fonctionnement - izolație funcțională
isolation principale - izolație de bază
isolation renforcée - izolație întărită
isolation supplémentaire - izolație suplimentară
isotone - izoton
isotope - izotop

J

jonction neuromusculaire - placă motorie

K

kerma <*K*> - kerma <*K*>
kerma air - kerma în aer
kerma dans l'eau - kerma în apă
kymographe (à rayonnement X) - kimograf (cu radiații X)
kymographie - kimografie

L

laboratoire radiochimique chaud - laborator radiochimic de înaltă radioactivitate
largeur à mi-crête - lărgime la semiînălțime
largeur à mi-hauteur de la fonction de dispersion linéique - lărgime la semiînălțime a funcției de dispersie lineică
largeur à mi-hauteur de la tête du détecteur - lărgime la semiînălțime a capului detectorului
largeur au cinquième de la hauteur <LCH> - lărgime la o cincime din înălțime
largeur au dixième de la hauteur - lărgime la o zecime din înălțime
largeur au dixième de la hauteur de la fonction de dispersion linéique - lărgime la o zecime din înălțime a funcției de dispersie lineică
largeur au dixième de la tête du détecteur - lărgime la o zecime a capului detectorului
largeur de bande [ultrasons] - lărgime de bandă [ultrasunete]
largeur de bruit du système - lărgime de zgomot a unui sistem
largeur de faisceau d'impulsions <W_{pb6}> - lărgime a fasciculului de impulsuri <W_{pb6}>
largeur de raie due au bruit - lărgime de linie spectrală datorată zgomotului
largeur intrinsèque à mi-hauteur - lărgime intrinsecă la semiînălțime
largeur intrinsèque au dixième - lărgime intrinsecă la o zecime
latence [en électrobiologie] - latență [în electrobiologie]

Scanned with OKEN Scanner

lecteur d'exposimètre à photoluminescence - cititor de radioexponometru cu fotoluminescenţă
lecteur d'exposimètre à thermoluminescence - cititor de radioexponometru cu termoluminescenţă
lecteur de dosimètre - cititor de dozimetru
lecteur de dosimètre photoluminescent - cititor de dozimetru cu fotoluminescenţă
lecteur de dosimètre thermoluminescent - cititor de dozimetru cu termoluminescenţă
lecture de référence - citire de referinţă
liaison conductrice - conexiune conductoare
liaison équipotentielle - legătură echipotenţială
liaison permanente - conexiune permanentă
ligne d'exploration centrale - linie de explorare centrală
ligne d'exploration ultrasonique - linie de explorare ultrasonică
ligne de base (au maximum de l'impulsion) - linie de bază (la nivelul crestei impulsului)
ligne médiane - axă a unei grile antidifuzante
limitateur d'onde inverse - supresor de undă inversă
limite annuelle d'incorporation - limită anuală încorporată
limite d'emploi - limită de utilizare
limite d'équivalent de dose - echivalent al dozei maxime admisibile
limite de contrainte de fatigue - limită de solicitare la oboseală
limite de résolution d'une mire étoile - limită de rezoluţie a unei mire în stea
limite dérivée - limită derivată
limites d'erreur - eroare tolerată
limites de variation - limite de variaţie
lithotriteur électrohydraulique – litotriptor electrohidraulic
localisateur lumineux - localizator luminos
localisation sélective (d'un radionucléide) - localizare selectivă (a unui radionuclid)
loi de Grotthuss-Draper - legea lui Grotthuss-Draper
loi de l'inverse des carrés (de la distance) - legea inverselor pătratelor distanţei
loi de Moseley - legea lui Moseley
longueur d'onde équivalente - lungime de undă echivalentă
longueur d'onde minimale - lungime de undă minimă
longueur du plateau - lungime a palierului
lueur négative - lumină negativă
luminescence - luminescenţă
luminescence thermiquement activée - termoluminescenţă
luminophore - substanţă luminescentă

M

magnétocardiogramme - magnetocardiogramă
magnétocardiographe - magnetocardiograf
magnétocardiographie - magnetocardiografie
magnétoencéphalogramme - magnetoencefalogramă
magnétoencéphalographe - magnetoencefalograf
magnétoencéphalographie - magnetoencefalografie
magnétoscope - magnetoscop
mal des rayons - boală de radiaţii
manipulateur de radio-isotopes - tehnician în radioizotopi
manipulateur en röntgenologie - tehnician în radiologie
mannequin [simulateur de tête et de torse] - manechin [simulator de cap şi tors]
marche faisceau - pornire fascicul
marqué - marcat
masse - masă
masse au repos $<m_0>$ - masă de repaus $<m_0>$
masse (d'un appareil électromédical) - masă a echipamentului
mastoïde artificiel - mastoid artificial
matériau équivalent à l'air - material echivalent cu aerul

matériau protecteur - material de protecţie
matériau radioactif - materlal radioactiv
matériel installé à poste fixe - echipament electric fix(at)
mécanisme de transfert de source - mecanism de transfer al sursei
(médecin) radiologiste - radiolog [medic]
(médecin) radiothérapeute - radioterapist [medic]
médecine nucléaire - medicină nucleară
mégavolt-röntgen thérapie [déconseillé] - megavolt-röntgenterapie [învechit]
mélange anestésique inflammable avec oxygène ou protoxyde d'azote - amestec anestezic inflamabil cu oxigen sau protoxid de azot
mélange anesthésique inflammable avec de l'air - amestec anestezic inflamabil cu aer
mémorisation d'images - memorizare a imaginilor
mesureur d'énergie alpha potentielle - măsurător al energiei alfa potenţiale
microchambre - cameră Sievert
microdosimétrie - microdozimetrie
microradiographie - microradiografie
microtorche à plasma [en électrobiologie] - microarzator cu plasmă [în electrobiologie]
microtron - microtron
milliampère-seconde - miliamper-secundă
millicurie détruit - milicurie distrus
millicurie détruit à 1 cm [Wilson] - milicurie distrus la 1 cm [Wilson]
millicurie-heure - milicurie-oră
milligramme-heure - miligram-oră
minuterie - regulator de timp
minuterie d'enregistrement - comutator temporizat
minuterie (d'un accélerateur médical d'électrons) - regulator de timp (al unui accelerator medical de electroni)
minuterie primaire - regulator de timp primar
minuterie secondaire - regulator de timp secundar
mise en forme CR-RC - formare CR-RC
mise en forme quasi gaussienne - formare cvasi-gaussiană
mobilité (d'une particule chargée) - mobilitate (a unui purtător de sarcină)
mobilité électrophorétique - mobilitate electroforetică
mode d'établissement - mod de stabilire
mode d'initialisation - mod de iniţializare
mode explorateur - mod de explorare
mode inclusiv - mod inclusiv
mode non explorateur - mod neexplorator
mode opératoire combiné - mod de operare combinat
mode opératoire discret - mod de operare discret
modification du zéro - deplasare a zeroului (unui ansamblu de măsurare)
module enfichable - modul fişabil
moniteur atmosphérique en continu - monitor atmosferic continuu
moniteur (cardiaque) - monitor cardiac
moniteur d'aérosols radioactifs - monitor de contaminare de aerosoli radioactivi
moniteur d'aérosols radioactifs de l'environnement - monitor de contaminare a mediului (de aerosoli radioactivi)
moniteur d'effluents gazeux - monitor de efluenţi gazoşi
moniteur d'effluents liquides - monitor de efluenţi lichizi
moniteur d'énergie alpha potentielle - monitor de energie alfa potenţială
moniteur d'équivalent de dose - monitor de echivalent al dozei
moniteur d'exposition (de rayonnement) - monitor de expunere (la radiaţii)
moniteur de contamination - monitor de contaminare (radioactivă)
moniteur de contamination alpha-bêta de surface - monitor de contaminare alfa-beta de suprafaţă
moniteur de contamination alfa de surface - monitor de contaminare alfa de suprafaţă

Scanned with OKEN Scanner

moniteur de contamination alpha pour les mains - monitor de contaminare alfa pentru mâini
moniteur de contamination bêta de surface - monitor de contaminare beta de suprafață
moniteur de contamination bêta pour les mains - monitor de contaminare beta pentru mâini
moniteur de contamination de l'air (radioactif) - monitor de contaminare a aerului
moniteur de contamination externe de la surface du corps humain - monitor de contaminare externă a suprafeței corpului uman
moniteur de contamination (radioactive) - monitor de contaminare de suprafață
moniteur de débit d'exposition - monitor de debit al expunerii
moniteur de débit d'exposition portatif - monitor portativ de debit al expunerii
moniteur de débit de dose - monitor de debit al dozei
moniteur de débit de fluence de particules - monitor de densitate a fluxului de particule
moniteur de prélèvement - monitor de prelevare
moniteur (de rayonnement) - monitor (de radiație)
moniteur-défibrillateur (cardiaque) - monitor-defibrilator (cardiac)
moniteur (du risque) d'accident de criticité - monitor de criticitate
motoneurone - neuron motor
mou, 1[rayonnement] - moale, 1[radiație]
mou, 2[tube radiogène] - moale, 2[tub de radiații X]
moulage (de radium) - mulaj (de radiu)
mouvement propre - mișcare proprie
mouvement propre (d'un ensemble de mesure) - fond propriu (al unui radiometru)
moyenne fréquence [en électrobiologie] - frecvență medie [în electrobiologie]
multiplicateur d'électrons - multiplicator electronic
multiplication dans le gaz - multiplicare în gaz
muon <η> - mezon τ_1
mutation - mutație

N

netteté (d'un radiogramme) - contrast (al unei radiograme)
neuroélectricité - neuroelectricitate
neurogramme - neurogramă
neurographe - neurograf
neurographie - neurografie
neurone - neuron
neurone efférent - neuron eferent
neurone sensoriel - neuron aferent
neutrino - neutrino
neutron - neutron
neutron intermédiaire - neutron intermediar
neutron lent - neutron lent
neutron rapide - neutron rapid
neutron thermique - neutron termic
neutronothérapie - terapie cu neutroni
niveau d'efficacité - nivel al sensibilității
niveau d'impédance mécanique - nivel al impedanței mecanice
niveau de contamination conventionnellement vrai - nivel de contaminare convențional adevărat
niveau de (la) force (alternative) - nivel al forței (alternative)
noeud de Ranvier - nod Ranvier
nombre de lames par centimètre - număr de lame pe centimetru
nombre de masse (d'un noyau) <A> - număr de masă <*A*>
nombre G - valoare G
nombre volumique de paires d'ions - număr volumic de perechi de ioni
non isocentrique - neizocentric
non-linéarité (d'un dosimètre à chambre d'ionisation) - neliniaritate (a unui dozimetru cu cameră cu ionizare)
non-linéarité (d'un système amplificateur d'impulsions) - neliniaritate (a unui sistem amplificator de impulsuri)

Scanned with OKEN Scanner

non-linéarité intégrale (d'un analyseur d'amplitude multicanal) - neliniaritate integrală (a unui analizor de amplitudine multicanal)
non-uniformité de la réponse – neuniformitate a răspunsului
noyau (atomique) - nucleu (atomic)
nuage d'ions - nor de ioni
nucléide - nuclid
nucléides isomères - izomeri nucleari
nucléon - nucleon
numéro atomique <Z> - număr atomic <Z>
numéro atomique équivalent - număr atomic echivalent
numéro de série (d'un appareil) - număr de serie (al unui aparat)
nystagmus - nistagmus

O

obturateur (d'un équipement radiologique) - obturator (al unui echipament radiologic)
onde électrotonique - undă electrotonică
onde en fuseau - fus de somn
onde P - undă P
onde Q - undă Q
onde R - undă R
onde S - undă S
onde T - undă T
ondes a, b, d, h - undele a, b, d, h
ondes ECG: onde P, complexe QRS, onde T - unde ECG: unda P, complexul QRS, unda T
opacité (d'un film) - opacitate (a unui film)
opérateur - operator
opérateur (d'un appareil électromédical) - operator (al unui echipament electromedical)
organe critique - organ critic
organe hématopoïétique - organ hematopoetic
orifice d'admission - orificiu de admisie
orthoradioscopie - ortoradioscopie
ossivibrateur - vibrator cu conducție osoasă
outil - sculă

P

palier [de la caractéristique d'un tube compteur] - palier (al curbei caracteristice a unui contor Geiger-Müller)
papier radiographique - hârtie radiografică
paramètre de charge - parametru de expunere
paramètre de traitement - parametru de tratament
parcours pratique - parcurs practic
parcours total de mesure - traseu de măsurare total
particule - particulă
particule alpha - particulă alfa
particule bêta - particulă beta
particule directement ionisante - particulă direct ionizantă
particule élémentaire - particulă elementară
particule indirectement ionisante - particulă indirect ionizantă
partie appliquée - parte aplicată
partie appliquée (d'un appareil à ultrasons pour thérapie) - parte aplicată (a unui aparat de terapie cu ultrasunete)
partie appliquée (d'un appareil d'anesthésie) - parte aplicată (a unui aparat de anestezie)
partie appliquée (d'un appareil d'électrochirurgie à courant haute fréquence) - parte aplicată (a unui aparat de electrochirurgie cu curenți de înaltă frecvență)
partie appliquée (d'un appareil de thérapie à micro-ondes) - parte aplicată (a unui aparat de terapie cu microunde)
partie appliquée (d'un appareil de thérapie à ondes courtes) - parte aplicată (a unui aparat de terapie cu unde scurte)
partie appliquée (d'un appareil de thérapie par électroconvulsions) - parte aplicată (a unui aparat de terapie prin electroşoc)
partie appliquée (d'un défibrillateur) - parte aplicată (a unui defibrilator)
partie appliquée (d'un dosimètre) - parte aplicată (a unui dozimetru)

Scanned with OKEN Scanner

partie appliquée (d'un hémodialyseur) - parte aplicată (a unui hemodializor)
partie appliquée (d'un incubateur) - parte aplicată (a unui incubator)
partie appliquée (d'un ventilateur pulmonaire) - parte aplicată (a unui ventilator pulmonar)
partie appliquée isolée du type F (flottante) - parte aplicată izolată (flotantă) de tip F
partie limité de population - parte limitată a populației
partie reliée au réseau - parte legată la rețea
partie sous tension - părți sub tensiune (ale unui aparat electromedical)
patient - pacient
patient [en radioprotection] - pacient [în radioprotecție]
pêche électrique - pescuit electric
pénétrabilité [déconseille] - penetrabilitate [învechit]
pénétramètre - penetrametru
pénombre - penumbră
pente de l'anode - unghi de înclinare a anodului
pente du palier - pantă a palierului
période biologique - perioadă biologică
période de charge - perioadă de repetiție a expunerilor
période de latence - timp de latență (la aplicarea unui stimul)
période de répétition de l'exploration - perioadă de repetiție a explorării
période de répétition des impulsions - perioadă de repetiție a impulsurilor
période effective - timp de înjumătățire efectiv
période radioactive $<T_{1/2}>$ - timp de înjumătățire radioactivă $<T_{1/2}>$
période réfractaire absolue - perioadă refractară absolută
période réfractaire relative - perioadă refractară relativă
période vulnérable - perioadă vulnerabilă
personne du public - persoană din public
personne professionnellement exposée - persoană profesional expusă (radiațiilor)
personne qualifiée (à l'exploitation du matériel électromédical) - persoană calificată (în exploatarea utilajului electromedical)
perte de comptage (d'un ensemble de comptage) - pierdere de numărare [de impulsuri]
perte moyenne d'énergie par paire d'ions (dans un gaz) $<W>$ - energie medie disipată într-un gaz pentru formarea unei perechi de ioni $<W>$
phosphène électrique - fosfenă electrică
phosphorescence - fosforescență
photo-minuterie - exponometru (radiografic)
photobiologie - fotobiologie
photocathode - fotocatod
photoélectron - fotoelectron
photon - foton
photoneutron - fotoneutron
photothérapie - fototerapie
physique des rayonnements - fizica radiațiilor
pic d'énergie totale (pour un spectre de photons monoénergétiques d'un système spectromètre à semicteur) - vârf de energie totală (dintr-un spectru de fotoni monoenergetici al unui sistem cu spectrometru cu semiconductor)
pièce de focalisation - electrod Wehnelt
plage (de mesurage) - interval de măsurare (al unui aparat de măsurare)
plan d'entrée - plan de intrare
plan d'entrée du malade - plan de intrare al pacientului
plan d'exploration - plan de explorare
plan de mesure (pour la mesure de l'uniformité du front d'onde en champ libre) - plan de măsurare (a uniformității frontului de undă în câmp liber)
plan de référence (d'un faisceau de rayonnement) - plan de referință (al unui fascicul de radiații)
plan de référence du mannequin - plan de referință al manechinului

Scanned with OKEN Scanner

plan de référence du simulateur d'oreille - plan de referinţă al urechii artificiale
plan de sortie optique - plan de ieşire optică
plan de symétrie du mannequin - plan de simetrie al manechinului
plan du récepteur d'image - plan al receptorului de imagine
plan focal effectif - plan focal efectiv
plan focal géométrique - plan focal geometric
planigraphie - planigrafie
plésioradiothérapie, 1[à distance moyenne] - plezioradioterapie
plésioradiothérapie, 2[de contact] - röntgenterapie de contact
pléthysmographie - pletismografie
pléthysmographie à impédance – pletismografie cu impedanţă
plomb - plumb
pneumographie à impédance – pneumografie cu impedantă
point d'essai - punct de încercare
point de mesure (du niveau de pression) [essai au mannequin] - punct de măsurare (a nivelului presiunii) [încercare cu manechin]
point de référence d'un ensemble (de mesure) - punct de referinţă al unui ansamblu (de măsurare)
point de référence d'une chambre - punct de referinţă al unei camere
point de référence du mannequin - punct de referinţă al manechinului
pointe d'action - vârf de depolarizare
poisson électrogène - peşte electric
polyradiamètre - poliradiometru
population dans son ensemble - populaţia în ansamblu
porte [circuit à passage controlé] - poartă [circuit combinaţional]
porte linéaire - poartă liniară
porte-source - portsursă
porte-source [en gammathérapie] - portsursă [în gamaterapie]
porte-tube - port-tub
porteur de charge - purtător (de sarcină)
portique bêta-gamma - monitor beta-gama tip portal
pose (d'un tube radiogène) - expunere a unui tub de radiaţii X
pose isolée (d'un tube radiogène) – expunere singulară (a unui tub de radiaţii X)
position de référence du mannequin dans la zone d'essai - poziţie de referinţă a manechinului în zona de încercare
positionnement ajustable (d'une commande ou d'un dispositif limiteur) - reglaj (al unui dispozitiv de comandă sau de limitare)
positionnement fixe (d'une commande ou d'un dispositif limiteur) - semireglaj (al unui dispozitiv de comandă sau de limitare)
positon - pozitron
poste de commande du traitement - post de comandă a iradierii
potentiel constant équivalent - tensiune constantă echivalentă
potentiel d'accélération d'un tube radiogène - tensiune de accelerare a unui tub de radiaţii X
potentiel d'accélération maximal d'un tube radiogène - tensiune de accelerare maximă a unui tub de radiaţii X
potentiel d'action - potenţial de acţiune
potentiel d'action composé - potenţial de acţiune compus
potentiel d'écoulement - potenţial de scurgeri
potentiel d'électrode [en électrobiologie] - potenţial de electrod [în electrobiologie]
potentiel de contact [en électrobiologie] - potenţial de contact [în electrobiologie]
potentiel de Donnan - potenţial Donnan
potentiel de lésion - potenţial de leziune
potentiel de limite - diferenţă de potenţial de contact
potentiel de Nernst - potenţial Nernst
potentiel de polarisation (biologique) - potenţial de polarizare [biologic]
potentiel de repos - potenţial de repaus
potentiel de sédimentation - potenţial de sedimentare

Scanned with OKEN Scanner

potentiel de sommation - potențial de sumare
potentiel électrochimique - potențial electrochimic
potentiel électrocinétique - potențial electrocinetic
potentiel électroosmotique - potențial electroosmotic
potentiel électrophorétique - potențial electroforetic
potentiel évoqué - potențial evocat
potentiel évoqué auditif - potențial evocat auditiv
potentiel évoqué visuel - potențial evocat vizual
potentiel évoqué visuel subcortical - potențial evocat vizual subcortical
potentiel extracellulaire - potențial extracelular
potentiel intracellulaire - potențial intracelular
potentiel isoélectrique - potențial izoelectric
potentiel non propagé [biologique] - potențial nepropagat [biologic]
potentiel non propagé (d'un neurone) - potențial nepropagat (al unui neuron)
potentiel propagé [biologique] - potențial propagat [biologic]
potentiel propagé (d'un neurone) – potențial propagat (al unui neuron)
pourcentage d'erreur moyenne – procentaj de eroare medie
pouvoir d'arrêt linéique par collisions $\langle S_{col} \rangle$ - putere de stopare liniară prin ciocniri $\langle S_{col} \rangle$
pouvoir d'arrêt linéique par rayonnement $\langle S_{rad} \rangle$- putere de stopare liniară prin radiație $\langle S_{rad} \rangle$
pouvoir d'arrêt massique par collisions $\langle S_{col}/\rho \rangle$ - putere de stopare masică prin ciocniri $\langle S_{col}/\rho \rangle$
pouvoir d'arrêt massique par radiations $\langle S_{rad}/\rho \rangle$ - putere de stopare masică prin radiație $\langle S_{rad}/\rho \rangle$
pouvoir d'arrêt total linéique $\langle S \rangle$ - putere de stopare liniară totală $\langle S \rangle$
pouvoir d'arrêt total massique $\langle S/\rho \rangle$ - putere de stopare masică totală $\langle S/\rho \rangle$
pouvoir de pénétration - putere de penetrație
pouvoir de pénétration du rayonnement - putere de penetrație a radiației
pouvoir de résolution de l'affichage - putere de rezoluție a afișării
préamplificateur à intégration – preamplificator cu integrare
précision (d'un instrument de mesurage) - precizie (a unui aparat de măsurare)
préleveur d'air - prelevator de aer
prescription de traitement d'irradiation - prescriere a tratamentului prin iradiere
pression [surpression] - presiune [supra-presiune]
pression à travers la membrane - presiune transmembranoasă
pression acoustique négative de crête $\langle p_-, p_r \rangle$ - presiune acustică negativă de vârf $\langle p_-, p_r \rangle$
pression d'essai hidraulique - presiune de încercare hidraulică
pression maximale admissible de fonctionnement - presiune maximă admisibilă de funcționare
pression veineuse - presiune venoasă
principe de Bragg-Gray - principiul Bragg-Gray
prise réseau - priză de rețea
production de paires (d'électrons) - producere de perechi (de electroni)
produit courant-temps - produs curent-timp
produit courant-temps de référence - produs curent-timp de referință
produit courant-temps proportionnel - produs curent-timp proporțional
produit exposition-surface - produs expunere-suprafață
profondeur de base - profunzime de bază
profondeur de jonction (d'un semicteur PN) - adâncime a joncțiunii (unui detector cu semiconductor PN)
profondeur de mesure normalisée – profunzime de măsură normalizată

Scanned with OKEN Scanner

profondeur du foyer - profunzime a focarului
profondeur du maximum de dose - profunzime a maximului dozei
projection de source - proiecţie a sursei
projection lordotique - proiecţie lordotică
prolongateur de conduit auditif - prelungitor de conduct auditiv
protection radiologique - radioprotecţie [tehnică]
protection sanitaire - protecţie sanitară
protégé par mise à la terre - protejat prin punere la pamânt
proton - proton
puissance absorbée d'un tube - putere absorbită a unui tub
puissance acoustique moyenne (d'un projecteur ultrasonore) - putere acustică medie (a unui traductor al unui aparat de terapie cu ultrasunete)
puissance anodique d'équilibre thermique - putere anodică de echilibru termic
puissance anodique (d'un tube radiogène) - putere anodică (a unui tub de radiaţii X)
puissance anodique nominale - putere anodică nominală
puissance d'un groupe radiogène - putere a unui generator de înaltă tensiune
puissance de sortie assignée (d'un appareil d'électrochirurgie à courant haute fréquence) - putere de ieşire nominală (a unui aparat de electrochirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă)
puissance de sortie assignée (d'un appâreil de thérapie à ondes courtes) - putere de ieşire nominală (a unui aparat de terapie cu unde scurte)
puissance électrique nominale (d'un générateur radiologique) - putere electrică nominală (a unui generator de radiaţii X)
puissance maximale d'un tube radiogène - putere maxima a unui tub de radiaţii X
puissance nominale maximale au réseau (d'un générateur radiologique) - putere maximă nominală (a unui generator de radiaţii X)
puissance totale absorbée (d'une gaine équipée) - putere totală absorbită
puissance (ultrasonore) de sortie assignée - putere (ultrasonoră) de ieşire nominală
puissance ultrasonore effective de sortie - putere ultrasonoră efectivă de ieşire
pupitre de commande et de contrôle - pupitru de comandă şi control
pupittre d'appareil à ultrasons - pupitru al aparatului cu ultrasunete
pureté radioactive - puritate radioactivă
pureté radiochimique - puritate radiochimică

Q

qualité (d'un rayonnement) - calitate a unui fascicul de radiaţii
quantité détectable minimale (d'un ensemble de mesure de rayonnements) - cantitate detectabilă minimală (a unui radiometru)
quantum - cuantă
quantum d'énergie - cuantă de energie
queue (d'un pic monoénergétique) - prelungire (a unui vârf monoenergetic)
queue de potentiel négatif - postpotenţial negativ
queue de potentiel positif - postpotenţial pozitiv
quotient signal-bruit - raport semnal-zgomot (al unui detector cu semiconductor)

R

rad <rad> [déconseillé] - rad <rad> [învechit]
rad-gramme - rad-gram
radiamètre - radiometru
radiamètre de produit exposition-surface - radiometru de produs expunere-suprafaţă
radiamètre de produit kerma-surface - radiometru de produs kerma-suprafaţă
(radio)activimètre - activimetru
(radio)activimètre de l'eau - activimetru de apă
radioactivité - radioactivitate
radioactivité artificielle - radioactivitate artificială

Scanned with OKEN Scanner

radioactivité induite - radioactivitate indusă
radioactivité naturelle - radioactivitate naturală
radiobiologie - radiobiologie
radiochromatographe en phase gazeuse - radiocromatograf în fază gazoasă
radiocinématographie - radiocinematografie
radiocolloïde - coloid radioactiv
radiocristallographie - röntgenocristalografie
radiodermite - dermatită provocată de radiaţii X
radiodiagnostic - radiodiagnostic
radioélément - radioelement
radiogramme - radiogramă
radiogramme à fente - radiogramă cu fantă
radiogramme à mire étoile - radiogramă cu mină în stea
radiogramme à sténope - radiogramă cu orificiu
radiogramme direct - radiogramă directă
radiogramme indirect - radiogramă indirectă
radiographe - tehnician röntgenolog
radiographie - radiografie, 1[tehnică]
radiographie directe - radiografie directă
radiographie indirecte - radiografie indirectă
radiographie panoramique dentaire - radiografie dentară panoramică
radiohygiène - igiena radiaţiilor
radioisotope - radioizotop
radiologie - radiologie
radiologie médicale - radiologie medicală
radiologique [qualificatif] - radiologic [calificativ]
radionucléide - radionuclid
radiophotographie - fotofluorografie
radiophotographie systématique - fotofluorografie sistematică
radiophysicien - radiofizician
radiophysique - radiofizică
radioprotection - radioprotecţie
radioscopie - radioscopie
radioscopie directe - radioscopie directă
radioscopie indirecte - radioscopie indirectă
radiothérapie - radioterapie
radiothérapie à faible tension [déconseillé] - röntgenterapie la joasă tensiune [învechit]
radiothérapie à faisceau fixe - radioterapie cu fascicul fix
radiothérapie à feux croisés - radioterapie încrucişată
radiothérapie à haute énergie – radioterapie de înaltă energie
radiothérapie cinétique - radioterapie de mişcare
radiothérapie conventionelle – radioterapie convenţională
radiothérapie convergente - radioterapie convergentă
radiothérapie en opposition de champ - radioterapie în opoziţie de câmp
radiothérapie intracavitaire – röntgenterapie internă
radiothérapie intratissulaire - radioterapie intratisulară
radiothérapie métabolique - radioterapie metabolică
radiothérapie pendulaire - radioterapie pendulară
radiothérapie profonde - radioterapie profundă
radiothérapie superficielle – röntgenterapie superficială
radiothérapie transcutanée – röntgenterapie profundă
radiumthérapie - radiu(m)terapie
raie spectrale [rayonnement] - linie spectrală
rapport de grille - raport de grilă
rapport de réjection de mode commun - factor de rejecţie pe mod comun <CMR>
rapport raie-bruit de fond - raport linie spectrală-zgomot de fond
rayon axial (d'un faisceau de rayonnement) - axă a unui fascicul de radiaţii
rayon cathodique - rază catodică
rayon central - rază centrală
rayonnement - radiaţie
rayonnement alpha - radiaţie alfa
rayonnement artificiel - radiaţie artificială

Scanned with OKEN Scanner

rayonnement bêta - radiaţie beta
rayonnement caractéristique - radiaţie caracteristică
rayonnement caractéristique [rayonnement X] - radiaţie Röntgen caracteristică
rayonnement Cerenkov - radiaţie Cerenkov
rayonnement d'annihilation - radiaţie de anihilare (a electronilor)
rayonnement de freinage - radiaţie de frânare
rayonnement de fuite - radiaţie de scurgere
rayonnement delta - radiaţie delta
rayonnement diffusé - radiaţie împrăştiată
rayonnement directement ionisant - radiaţie direct ionizantă
rayonnement extrafocal - radiaţie extrafocală
rayonnement focal - radiaţie focală
rayonnement gamma - radiaţie gama
rayonnement hétérogène - radiaţie eterogenă
rayonnement indirectement ionisant - radiaţie indirect ionizantă
rayonnement ionisant - radiaţie ionizantă
rayonnement mixte - radiaţie mixtă
rayonnement monochromatique - radiaţie monocromatică
rayonnement monoénergétique - radiaţie monoenergetică
rayonnement naturel - radiaţie naturală
rayonnement non desirée - radiaţie nedorită
rayonnement nucléaire - radiaţie nucleară
rayonnement parasite - radiaţie parazită
rayonnement polyénergétique - radiaţie polienergetică
rayonnement primaire - radiaţie primară
rayonnement résiduel - radiaţie reziduală
rayonnement secondaire - radiaţie secundară
rayonnement X - radiaţie X
rayonnement X polyénergétique - radiaţie X polienergetică
rayons de Becquerel - radiaţie Becquerel
rayons de Bucky - radiaţie Grenz
rayons de Lenard - raze Lenard
réactance de polarisation - reactanţă de polarizare
réactance mécanique - reactanţă mecanică
réaction nucléaire - reacţie nucleară
réaction photonucléaire - reacţie fotonucleară
réamorçage (dans un tube compteur) - reamorsare (într-un detector cu descărcare în gaz)
récepteur d'image radiologique - receptor de imagine radiologică
récipient de stockage - recipient de stocare
recombinaison - recombinare
recombinaison (des ions) - recombinare (a ionilor)
récupération (après les effets des rayonnements) - recuperare (după efectele radiaţiilor)
redresseur - redresor
redresseur à semiconducteur - redresor cu semiconductoare
redresseur mécanique - redresor mecanic
référence du type - referinţă de tip
régénération (après les effets du rayonnement) - regenerare (după efectele radiaţiilor)
régime continu (d'un générateur radiologique) - regim continuu (al unui generator de radiaţii X)
régime (d'un appareil électrique à usage médical) - parametri de funcţionare (ai unui echipament electromedical)
régime de répétition des explorations $\langle s_{rr} \rangle$ - frecvenţă de repetiţie a exploatărilor $\langle s_n \rangle$
régime de répétition des impulsions $\langle p_{rr} \rangle$ - frecvenţă de repetiţie a impulsurilor $\langle p_n \rangle$
régime intermittent (d'un générateur radiogène) - regim intermitent (generator de radiaţii X)
région de claquage (de la caractéristique d'une diode semiconductrice) - regiune de străpungere (a caracteristicii unei diode semiconductoare)
région de Geiger(-Müller) - regiune Geiger-Müller

Scanned with OKEN Scanner

région de proportionnalité (d'un tube compteur) - regiune de proporţionalitate (a unui detector cu descărcare în gaz)
région de proportionnalité limitée - regiune de proporţionalitate limitată
réjection commune - rejecţie a semnalelor de mod comun
réjection d'empilement - rejecţie a suprapunerii
rem <rem> [déconseillé] - rem <rem> [învechit]
rendement d'absorption totale de détection rapporté à l'iodure de sodium (pour un semicteur) - eficacitate de absorbţie totală a detectării raportată la iodura de sodiu (pentru un detector cu semiconductor)
rendement d'un détecteur - eficacitate (intrinsecă) a detectorului
rendement d'un pic d'énergie totale (d'un semicteur) - randament al unui vârf de energie totală (al unui detector cu semiconductor)
rendement (d'un semicteur pour une source de rayonnement monoénergétique) - randament (al unui detector cu semiconductor pentru o sursă de radiaţii monoenergetică)
rendement de détection - eficacitate de detectare
rendement en paires d'ions [déconseillé] - coeficient de formare de perechi de ioni [învechit]
rendement en profondeur - doză în profunzime [procentaj]
rep - rep
repolarisation - repolarizare
réponse à une activité surfacique - răspuns la activitatea de suprafaţă
réponse auditive du tronc cérébral - răspuns auditiv al trunchiului cerebral
réponse (d'un ensemble de mesure de rayonnement) - răspuns (al unui radiometru)
réponse (d'un radiamètre de produit exposition-surface) - răspuns (al unui radiometru de produs expunere-suprafaţă)
réponse de référence (d'un débitmètre de dose) - răspuns de referinţă (al unui debitmetru de doză absorbită)
réponse de référence (d'un moniteur d'effluents gazeux) - răspuns de referinţă (al unui monitor de efluenţi gazoşi)
réponse fréquentielle du mannequin en champ libre - răspuns frecvenţial al manechinului în câmp liber
réponse galvanique de la peau - răspuns galvanic al pielii
réponse (pour un dosimètre à chambre d'ionisation) - răspuns (al unui dozimetru cu cameră cu ionizare)
réseau cristallin - reţea cristalină
réseau d'alimentation (d'un appareil électromédical) - reţea de alimentare cu energie electrică a unui aparat electromedical
résistance apparente du circuit d'alimentation - rezistenţă aparentă a circuitului de alimentare
résistance de charge (d'un semicteur) - rezistenţă de sarcină (a unui detector de radiaţii cu semiconductor)
résistance de polarisation (d'un électrode) - rezistenţă de polarizare
résistance de polarisation (d'un semicteur) - rezistenţă de polarizare (a unui detector cu semiconductor)
résistance équivalente de bruit ramené à l'entrée (d'un amplificateur linéaire) - rezistenţă echivalentă de zgomot raportată la intrare (a unui amplificator liniar)
résistance initiale du corps humain $<R_i>$ - rezistenţă iniţială a corpului uman $<R_i>$
résistance mécanique - rezistenţă mecanică
résolution (d'un ensemble de mesure de rayonnement) - rezoluţie (a unui radiometru)
résolution en amplitude - rezoluţie în amplitudine a impulsului
résolution en énergie (d'un détecteur) - rezoluţie energetică a detectorului

Scanned with OKEN Scanner

résolution en énergie en pourcentage (d'un semicteur) - rezoluţie energetică procentuală (a unui detector cu semiconductor)
résolution en énergie (LMH) (d'un semicteur) - rezoluţie energetică (a unui detector cu semiconductor)
résolution en énergie (LTMH) d'un ensemble détecteur semiconducteur-préamplificateur - rezoluţie energetică a unui ansamblu detector cu semiconductor-preamplificator
résonance magnétique nucléaire - rezonanţă magnetică nucleară
résonateur de Oudin [déconseillé] - rezonator Oudin [învechit]
responsable de la radioprotection - responsabil cu radioprotecţia
restauration (après les effets du rayonnement) - restaurare (după efectele radiaţiilor)
restitution de la ligne de base <RLB> - restituire a liniei de bază <RLB>
rétention - retenţie
retombée radioactive - căderi radioactive
rétrocentreur - retrocentrator
rétrodiffusion (d'un rayonnement ionisant) - retroîmprăştiere (a unei radiaţii ionizante)
rhéobase - reobază
risque - pericol
risque d'irradiation - pericol de iradiere
röntgen [déconseillé] - roentgen [învechit]
röntgen-gramme - roentgen-gram
röntgen par heure à un mètre [déconseillé] - roentgen pe oră la un metru [desuet]
röntgenothérapie - röntgenterapie
röntgenthérapie à haute tension [déconseillé] - röntgenterapie la înaltă tensiune [învechit]
röntgenthérapie à tension moyenne [déconseillé] - röntgenterapie la tensiune medie [învechit]
röntgenthérapie à très haute tension [déconseillé] - röntgenterapie de foarte înaltă tensiune [învechit]
röntgenthérapie intra-orale – röntgenterapie intraorală
röntgenthérapie intracavitaire – röntgenterapie intracavitară
röntgenthérapie intravaginale – röntgenterapie intravaginală
rutherford [déconseillé] - rutherford [învechit]

S

salle d'examen - sală de examen
salle de radiologie - sală de radiologie
salle de traitement - sală de tratament
sans entraîneur [qualificatif] - fără purtător [calificativ]
sas sanitaire - sas sanitar
scanner - dispozitiv de baleiere
scintigramme - scintigramă
scintigraphe (à radionucléides) – scintigraf (cu radionuclizi)
scintigraphie - scintigrafie
scintillateur - scintilator
scintillation (d'un scintillateur) - scintilaţie
section efficace (d'interaction) - secţiune (eficace)
sélecteur d'anticoïncidences - selector de anticoincidenţă
sélecteur d'impulsions - selector (de impulsuri)
sélecteur de coïncidences - selector de coincidenţă
sélecteur de temps - selector de timp
sélectivité (d'une grille antidiffusante) - selectivitate (a unei grile antidifuzante)
semicteur - detector cu semiconductor
semicteur à amplification interne - detector cu semiconductor cu amplificare internă
semicteur à anneau de garde - detector cu semiconductor cu inel de gardă
semicteur à barrière de surface - detector cu semiconductor cu barieră de suprafaţă
semicteur à dépôt de lithium - detector cu semiconductor cu litiu
semicteur à haute pureté - detector cu semiconductor de înaltă puritate

Scanned with OKEN Scanner

semicteur à jonction diffusée - detector cu semiconductor cu joncţiune difuzată
semicteur à jonction implantée - detector cu semiconductor cu joncţiune implantată
semicteur à transmission - detector cu semiconductor cu transmisiune
semicteur à zone de déplétion totale - detector cu semiconductor total sensibilizat
semicteur coaxial - detector cu semiconductor coaxial
semicteur compensé - detector cu semiconductor compensat
semicteur compensé au lithium - detector cu semiconductor compensat cu litiu
semicteur de position - detector cu semiconductor de poziţie
semicteur mosaïque - detector cu semiconductor mozaic
semicteur multijonction - detector cu semiconductor multijoncţiune
semicteur plan - detector cu semiconductor plan
sens électrique - sensibilitate electrică
sensibilité au rayonnement (d'un tube compteur) - sensibilitate la radiaţii (a unui detector cu descărcare în gaz)
sensibilité aux rayonnements (d'un système biologique) - radiosensibilitate
sensibilité (d'un ensemble de mesure de rayonnement) - sensibilitate (a unui ansamblu de măsurare a radiaţiei)
sensibilité de ligne - sensibilitate de linie
sensibilité de surface (d'une gamma caméra) - sensibilitate de suprafaţă (a unei camere gama)
sensibilité électrique - senzitivitate electrică
sensibilité spécifique de surface (d'un scintigraphe à radionucléides) - sensibilitate specifică de suprafaţă (a unui scintigraf cu radionuclizi)
séparation des lignes d'exploration ultrasonique $<s_s>$ - separare a liniilor de explorare ultrasonică $<s_s>$
série de poses - serie de expuneri
série radiographique - radiografie serială
sériographe - dispozitiv radiografic interscopic
sériographe [sens large] - seriograf (pentru radiografii în serie)
service continu - serviciu continuu
service ininterrompu à charge intermittente (d'un appareil électromédical) - serviciu neîntrerupt cu sarcină intermitentă
service ininterrompu à charge temporaire - regim continuu cu sarcină de scurtă durată
service intermittent - serviciu intermitent
service radiologique - serviciu radiologic
service temporaire - regim de scurtă durată
seuil [en électrobiologie] - prag de excitabilitate
seuil d'un effet électrophonique - prag al efectului electrofonic
seuil d'un effet électrotactile - prag al efectului electrotactil
seuil d'un phosphène électrique - prag al unei fosfene electrice
seuil de brûlure électrotermique - prag de arsură electrotermică
seuil de brûlure par arc - prag de arsură prin arc electric
seuil de discrimination (d'un radiamètre) - prag de discriminare (al unui radiometru)
seuil de douleur [en électrobiologie] - prag al durerii [în electrobiologie]
seuil de fibrillation auriculaire - prag de fibrilaţie auriculară
seuil de fibrillation ventriculaire - prag de fibrilaţie ventriculară
seuil de non lâcher - prag de desprindere
seuil de perception [en électrobiologie] - prag de percepţie [în electrobiologie]
seuil de réponse (aux impulsions) - prag de răspuns (la impulsuri)
seuil de tétanization - curent pentru contracţie tetanică
seuil de variation significative - prag de detectabilitate
sievert - sievert
signal commun - semnal de mod comun
signaleur d'exposition (de rayonnement) - indicator de expunere

Scanned with OKEN Scanner

signaleur de contamination alpha - indicator de contaminare alfa
signaleur de contamination bêta - indicator de contaminare beta
signaleur de contamination de l'air (radioactif) - indicator de contaminare a aerului
signaleur de contamination de sol - indicator de contaminare a solului
signaleur de contamination gamma - indicator de contaminare gama
signaleur de contamination mains-pieds - indicator de contaminare pentru mâini şi/sau picioare
signaleur de contamination (radioactive) - indicator de contaminare de suprafaţă
signaleur de débit d'exposition (de rayonnement) - indicator de debit al expunerii
signaleur de débit de fluence de particules - indicator de densitate a fluxului de particule
signaleur de proximité (par rayonnement ionisant) - indicator de proximitate (cu radiaţii ionizante)
signaleur (de rayonnement) - indicator (de radiaţie)
simulateur de pavillion d'oreille - simulator al pavilionului urechii
simulateur de source scellée - simulator de sursă închisă
socle de connecteur - soclu al conectorului
socle de prise de courant réseau auxiliaire - soclu de racord la reţea auxiliar
socle fixe de prise de courant réseau - soclu fix de racord la reţea
solution radioactive de référence - soluţie radioactivă standard
sortie de l'appareil (de ventilation pulmonaire) - ieşire a aparatului (de ventilaţie pulmonară)
sortie de puissance (d'un appareil électromédical de la classe III) - circuit de ieşire clasa a III-a
sortie (de signal) - ieşire de semnal
source de rayonnement (ionisant) - sursă de radiaţie (ionizantă)
source de rayons X - sursă de radiaţii X
source électrique interne - sursă electrică internă
source monoénergétique (de rayonnement) - sursă monoenergetică (de radiaţii ionizante)
source non scellée non dispersive - sursă deschisă nedispersivă
source radioactive - sursă radioactivă
source radioactive mince - sursă radioactivă subţire
source radioactive non scellée - sursă radioactivă deschisă
source radioactive scellée [pratiquement fermée] - sursă radioactivă ecranată
source scellée - sursă închisă de radiaţii (nucleare)
source virtuelle - sursă virtuală
sous-ensemble de commande et de contrôle - subansamblu de comandă şi de control
sous-ensemble électrique de mesure - subansamblu electric de măsurare
sous tension - sub tensiune
spécifié [qualificatif] - specificat [calificativ]
spécifique [qualificatif] - specific [calificativ]
spectre continu de rayonnement - spectru continuu de radiaţii
spectre continu (de rayonnement X) - spectru Röntgen continuu
spectre (d'un rayonnement) - spectru (al unei radiaţii)
spectre (d'un rayonnement ionisant) - spectru (al unei radiaţii ionizante)
spectre discontinu (du rayonnement X) - spectru discontinuu (de radiaţii X)
spectrogramme - spectrogramă
spectrographe - spectrograf
spectrographe à cristal - spectrograf cu cristal
spectrographe à vide - spectrograf cu vid
spectrographe de masse - spectrograf de masă
spectromètre - spectrometru
spectromètre (à rayons) alpha – spectrometru de radiaţie alfa

Scanned with OKEN Scanner

spectromètre (à rayons) bêta – spectrometru de radiaţie beta
spectromètre (à rayons) gamma - spectrometru de radiaţie gama
spectromètre (à rayons) gamma anti-Compton - spectrometru de radiaţie gama anti-Compton
spectromètre (à rayons) X - spectrometru de radiaţii X
spectromètre à scintillation - spectrometru de scintilaţie
spectromètre de neutrons à temps de vol - spectrometru de neutroni cu timp de zbor
spectromètre (de rayonnement) – spectrometru de radiaţie
spectromètre semiconducteur – spectrometru cu semiconductor
spectroscope - spectroscop
spintermètre - eclator de măsură
stabilisateur [en radiologie] - stabilizator [în radiologie]
stabilisateur de spectre - stabilizator de spectru
stabilité (d'un ensemble de mesure de rayonnements) - stabilitate (a unui radiometru)
stéréoradiographie - stereoradiografie
stéréoradioscopie - stereoradioscopie
stimulateur [en électrothérapie] - stimulator [în electroterapie]
stimulateur biologique - stimulator biologic
stimulateur cardiaque - stimulator cardiac
stimulation [en thérapie par électro-convulsions] - stimulare [în tratamentul prin electroşoc]
stimulation électrique - stimulare electrică
stimulation magnétique - stimulare magnetică
stimulus [en électrobiologie] - stimul [în electrobiologie]
stimulus d'accumulation - stimul de adaptare [cu pantă de creştere lentă]
stimulus d'essai - stimul de încercare
stimulus (d'essai) électrique - stimul electric (de încercare)
stimulus de conditionnement (électrique) - prestimul
stimulus diphasique - stimul bifazic
stimulus électrique - stimul electric
stimulus liminal - stimul de prag
stimulus monophasique - stimul monofazic
stylo dosimètre - stilou dozimetru
stylo dosimètre à lecture directe - stilodozimetru cu măsurare directă
stylo dosimètre à lecture indirecte - stilodozimetru cu măsurare indirectă
stylo exposimètre - stiloradioexponometru
stylo exposimètre à lecture directe - stiloradioexponometru cu măsurare directă
stylo exposimètre à lecture indirecte - stiloradioexponometru cu măsurare indirectă
sublimation - sublimare
subnormalité électrique - hiposensibilitate electrică
substance équivalente au tissu - material echivalent ţesutului celular
support (d'un tête radiogène) - suport (al unui cap radiogen)
support du patient - suport pentru pacient
surface accessible - suprafaţă accesibilă
surface active d'emission - suprafaţă activă de emisie
surface d'entrée - suprafaţă de intrare
surface directement irradiée - suprafaţă iradiată direct
surface du faisceau de sortie - suprafaţă a fasciculului de ieşire
surface du patient - suprafaţă a pacientului
surface isodose - suprafaţă izodoză
surface isoexposition - suprafaţă de izoexpunere
surface réceptrice d'image (radiologique) - suprafaţă receptoare a imaginii radiologice
surface sensible (d'un détecteur de particules chargées) - suprafaţă sensibilă (a unui detector de particule încărcate)
surface utile, 1[d'un tube compteur] - suprafaţă utilă (a unui contor)
surface utile, 2[d'un intensificateur électro-optique d'image radiologique] - suprafaţă utilă (a unui intensificator electrooptic de imagini radiologice)
surveillance - supraveghere
surveillance de l'environnement – supraveghere a mediului ambiant

Scanned with OKEN Scanner

surveillance (de radioprotection) – supraveghere (pentru radioprotecție)
surveillance dosimétrique individuelle - supraveghere individuală
surveillance locale - supraveghere locală
synapse - sinapsă
synchroniseur (d'un défibrillateur) - sincronizator (al unui defibrilator)
synchrotron - sincrotron
système bipolaire d'électrodes - sistem bipolar (de electrozi)
système concentrique d'électrodes - sistem concentric (de electrozi)
système de commande automatique (d'un générateur radiologique) - sistem de comandă automată (a unui generator de radiații X)
système de dosimétrie thermoluminescente - sistem de dozimetrie termoluminescentă
système de limitation du faisceau - sistem de limitare a fasciculului de radiații
système de protection (d'un patient) - sistem de protecție (al unui pacient)
système de surveillance de débit de dose - sistem de supraveghere a debitului dozei
système de surveillance de dose - sistem de supraveghere a dozei
système électromédical - sistem electromedical
système paralisable - sistem paralizabil
système primaire de surveillance de dose - sistem primar de supraveghere a dozei
système respiratoire - sistem respirator
système secondaire de surveillance de dose - sistem secundar de supraveghere a dozei
système unipolaire d'électrodes - sistem monopolar (de electrozi)

T

table basculante - masă basculantă
table horizontale - masă orizontală
tableau de commande et de contrôle - tablou de comandă și control
tablier en caoutchouc au plomb - panou din cauciuc cu plumb
tablier protecteur - paravan de protecție
taux d'intensité - rată de intensitate
taux d'oscillation (de la haute tension radiogène) - raport de oscilație (a potențialului de accelerare)
taux d'utilisation (d'un appareil électromédical) - durată de acționare (a unui aparat electromedical)
taux de comptage - rată de numărare (a impulsurilor)
taux de comptage maximal (d'un tube-compteur de Geiger-Müller) - rată de numărare maximă (a unui detector Geiger-Müller)
taux de comptage réel - rată de numărare reală
taux de perte de comptage - pierdere de numărare fracționară
technicien de radioprotection - tehnician de radioprotecție
technicien du radium - tehnician de radiu
technicien en radiologie - tehnician radiolog
technicien en radiologie médicale - tehnician în radiologie medicală
téléradiothérapie - tele(radio)terapie
téléradiumthérapie - teleradiumterapie
température cutanée du bébé - temperatură cutanată a unui nou-născut
température de commande (d'un incubateur) - temperatură de comandă (a unui incubator)
température de l'incubateur - temperatură a incubatorului
température de l'incubateur de transport - temperatură a incubatorului de transport
température moyenne (d'un habitacle du bébé) - temperatură medie (a unui habitaclu pentru nou-născuți)
température moyenne de l'incubateur - temperatură medie a incubatorului
température moyenne de l'incubateur de transport - temperatură medie a incubatorului de transport
temps d'établissement (d'un ensemble de mesure) - timp de stabilire (al unui ansamblu de măsurare)

Scanned with OKEN Scanner

temps d'établissement moyen - timp de stabilire mediu
temps d'irradiation - timp de iradiere
temps d'utilisation (d'un stimulus d'essai électrique) - perioadă critică (a unui stimul de testare electrică)
temps de charge (d'un tube radiogène) - durată a expunerii (unui tub de radiații X)
temps de collection des charges (d'un détecteur à semiconducteur) - timp de colectare a sarcinilor (al unui detector cu semiconductor)
temps de descente (d'une impulsion) - timp de cădere (a unui impuls)
temps de mise en équilibre - timp de punere în echilibru
temps de montée - timp de creştere
temps de montée à électrons uniques - timp de creştere cu electroni unici
temps de montée (d'un ensemble de mesure) - timp de creştere (al unui ansamblu de măsurare)
temps de montée de l'impulsion réfléchie - timp de creştere a impulsului reflectat
temps de montée électrique d'un semicteur - timp de creştere electric al unui detector cu semiconductor
temps de passage au pïc - timp de atingere a vârfului
temps de réponse d'un amplificateur logarithmique - timp de răspuns al unui amplificator logaritmic
temps de réponse (d'un contaminamètre) - timp de răspuns (al unui contaminometru)
temps de réponse (d'un débitmètre de dose) - timp de răspuns (al unui debitmetru de doză absorbită)
temps de réponse (d'un dosimètre) - timp de răspuns (al unui dozimetru)
temps de réponse (d'un ensemble de mesure) - timp de răspuns (al unui ansamblu de măsurare)
temps de réponse moyen - timp mediu de răspuns
(temps de) résolution (d'un compteur d'impulsions) - timp de rezoluție (al unui contor)
temps de restitution (d'un détecteur de rayonnement) - timp de revenire (al unui detector de radiații)
temps de stabilisation - timp de stabilizare
temps de stabilisation préalable - timp de stabilizare prealabil
temps de traitement [en radiothérapie] - durată a tratamentului
temps de transit d'un multiplicateur d'électrons - timp de tranzit al unui multiplicator de electroni
temps de transit (dans un tube photo-multiplicateur) - timp de trecere (într-un tub fotomultiplicator)
temps de transit du montage de sortie - timp de trecere prin etajul de ieşire
temps létal moyen <TLM> - timp letal 50% <TL50>
temps minimal d'irradiation nominal - timp de iradiere nominal minim
temps mort (d'un tube compteur de Geiger-Müller) - timp mort (al unui detector Geiger-Müller)
tension assignée à l'appareil (électro-médical) - tensiune nominala (a unui aparat electromedical)
tension de claquage (d'une diode semiconductrice) - tensiune de străpungere (a unei diode semiconductoare)
tension de début du plateau - tensiune la început de palier
tension de déplétion totale (d'un détecteur à semiconducteur) - tensiune de sensibilizare (a unui detector cu semi-conductor)
tension de polarisation (d'un détecteur semiconducteur) - tensiune de polarizare (a unui detector cu semiconductor)
tension de saturation - tensiune de saturație
tension de seuil (d'un tube compteur de Geiger-Müller) - tensiune de prag (a unui detector Geiger-Müller)
tension (du) réseau - tensiune a rețelei (de alimentare)
tension maximale d'emploi - tensiune maximă de lucru

Scanned with OKEN Scanner

tétanisation - tetanizare
tête de mesure - cap de măsurare
tête du détecteur - cap al detectorului
tête radiogène - cap radiogen
théorie de la cible [en radiologie] - teoria țintei [în radiologie]
thérapie de contact par radionucléide - terapie de contact cu radionuclizi
thérapie par ondes centimétriques - terapie cu microunde
thérapie tangentielle - (radio)terapie tangențială
thermocautère - termocauter
thermostat - regulator termostatic
tissu (biŏlogique) - țesut (biologic)
tomographe - tomograf
tomographie - tomografie
tomographie à impédance électrique - tomografie cu impedanță electrică
tomographie directe - tomografie directă
tomographie indirecte - tomografie indirectă
tomographie panoramique dentaire - tomografie dentară panoramică
tomographie par ordinateur - tomografie computerizată
tomographie reconstituée - tomografie reconstituită
trace d'ionisation - urmă de ionizare
traceur - trasor
traceur radioactif - trasor radioactiv
train d'impulsions (de courant) - tren de impulsuri (de curent)
train de sources radioactives - tren de surse radioactive
traitement [thérapeutique] - tratament [terapeutic]
traitement isocentrique - tratament izocentric
trajectoire d'ionisation - traiectorie de ionizare
transducteur (d'un appareil à ultrasons pour thérapie) - traductor (al unui aparat de terapie cu ultrasunete)
transfert d'énergie - transfer de energie
transfert d'informations - transfer de informații
transfert linéique d'énergie $<L_\Delta>$ - transfer liniar de energie $<L_\Delta>$
transformateur à noyau isolé – transformator cu miez izolat
transformateur à très basse tension (médicale) de sécurité - transformator pentru tensiune redusă medicală
transformateur médical de séparation - transformator de separare medical
transformateur non résistant aux courts-circuits - transformator nerezistent la scurtcircuit
transformateur résistant aux courts-circuits - transformator rezistent la scurtcircuit
transformateur résistant aux courts-circuits par construction - transformator rezistent la scurtcircuit prin construcție
transformateur résistant aux courts-circuits par dispositif incorporé - transformator rezistent la scurtcircuit prin dispozitiv încorporat
transformation nucléaire - transformare nucleară
transition isomérique nucléaire - tranziție nucleară izomerică
transmission du rayonnement diffusé - transmisiune a radiației împrăștiate
transmission (du rayonnement ionisant) - transmisiune (a radiației ionizante)
transmission du rayonnement primaire - transmisiune a radiației primare
transmission du rayonnement total - transmisiune a radiației totale
transmutation - transmutație
travailleur directement affecté aux travaux sous rayonnements - lucrător în condiții de radiații - categoria A
travailleur non directement affecté aux travaux sous rayonnement - lucrător în condiții de radiații - categoria B
très basse tension de sécurité <TBTS> - tensiune foarte joasă de securitate
très basse tension (médicale) de sécurite <TBT(M)S> - tensiune redusă medicală <TRM>
triton - triton

Scanned with OKEN Scanner

tube à double foyer - tub bifocal
tube à foyer linéaire - tub cu focar liniar
tube à plusieurs étages - tub de radiații X cu mai multe etaje
tube (à rayons) cathodique(s) - tub catodic
tube à vide - tub (electronic) cu vid
tube autoredresseur - tub autoredresor
(tube) compteur - detector cu descărcare în gaz
tube compteur à aiguille - detector cu vârf ascuțit
tube compteur à autres particules de recul - detector cu alte particule de recul
tube compteur à bore - detector cu bor
tube compteur à cathode chaude - detector cu catod cald
tube compteur à cathode froide - detector cu catod rece
tube compteur à coupage externe - detector cu tăiere exterioară
tube compteur à fenêtre en bout - detector cu fereastră de capăt
tube compteur à paroi mince - detector cu perete subțire
tube compteur autocoupeur - detector cu autostingere
tube compteur de Geiger-Müller - detector Geiger-Müller
tube compteur proportionnel - detector proporțional
tube Coolidge - tub cu catod cald
tube d'émission par champ électrique - tub ionic
tube de Chaoul - tub Chaoul
tube de Crookes - tub Crookes
tube de Lenard - tub Lenard
tube intensificateur d'image lumineuse - tub intensificator al imaginii luminoase
tube intensificateur d'image radiologique - tub intensificator al imaginii radiologice
tube photomultiplicateur - tub fotomultiplicator
tube radiogène - tub de radiații X
tube (radiogène) à gaz - tub de radiații cu gaz
tube radiogène intra-corporel - tub de radiații X intracorporal
tube redresseur - tub redresor
tube redresseur (à vide) - tub redresor (cu vid)
(tube redresseur) mou - tub redresor cu vid moderat
type de rayonnement - tip de radiație

U

ultrafiltrat - ultrafiltrat
ultrafiltration - ultrafiltrare
ultrason - ultrasunet
unité D [Mallet] - unitatea D [Mallet]
unité d'énergie [Gray] - unitate de energie [Gray]
unité de masse atomique - unitate de masă atomică
unité du système de surveillance de dose - unitate a sistemului de supraveghere a dozei
(unité) E [Duane] - (unitatea) E [Duane]
(unité) e [Friedrich et Kroening] - (unitatea) e [Friedrich și Kroening]
(unité) Furstenau - (unitatea) Furstenau
(unité) HED [Seitz et Wintz] - (unitatea) HED [Seitz și Wintz]
unité Holzknecht - unitatea Holzknecht
unité J - unitatea J
(unité) Kienboeck - (unitatea) Kienboeck
unité Mache - unitatea Mache
unité n - unitatea n
unité peau [McKee] - unitate de măsură a radiației X la suprafața pielii [McKee]
(unité) R [Solomon] - (unitatea) R [Solomon]
(unité) Sabouraud-Noiré - (unitatea) Sabouraud-Noiré
unité X [Siegbahn][déconseillé] - unitatea X [Siegbahn][învechit]
utilisateur [d'un appareil électrique à usage médical] - utilizator (al unui aparat electromedical)
utilisation normale - utilizare normală

V

valeur assignée - valoare nominală, l[pentru o funcționare specificată]
valeur conventionnelle - valoare convențională

Scanned with OKEN Scanner

valeur conventionnellement vraie (d'une grandeur) <v_c> - valoare convenţională adevărată (a unei mărimi) <v_c>
valeur de dispersion - valoare de dispersie
valeur de référence (d'une grandeur d'influence) - valoare de referinţă (a unei mărimi de influenţă)
valeur indiquée - valoare indicată
valeur indiquée de référence - valoare indicată de referinţă
valeur lue - valoare citită
valeur mesurée [d'une grandeur] - valoare măsurată (a unei mărimi)
valeur nominale [de dénomination] - valoare nominală, 2[de identificare]
valeur nominale du foyer - valoare nominală a focarului
valeur vraie (d'une grandeur) - valoare adevărată (a unei mărimi)
valeurs d'essai normalisées - valoare de încercare normalizată
variation du signal de sortie sous l'influence de la température - variaţie a semnalului de ieşire datorată influenţei temperaturii
variation du signal de sortie sous l'influence de la tension du réseau - variaţie a semnalului de ieşire datorată influenţei tensiunii de reţea
variation (due à une grandeur d'influence) - variaţie (datorată unei mărimi de influenţă)
ventilateur pulmonaire - aparat de ventilaţie pulmonară
verre au plomb - sticlă cu plumb
verrouillage (d'un appareil électromédical) - dispozitiv de blocare (al unui aparat electromedical)
vie moyenne (d'un radionucléide) - viaţă medie (a unui radionuclid)
vie moyenne (d'une particule) <τ> - viaţă medie (a unei particule) <τ>
vitesse de balayage [de la tête du détecteur] - viteza de explorare (a capului detectorului)
vitesse de l'anode - viteză a anodului
vitesse de la lumière (dans le vide) <c_0> - viteza luminii (în vid) <c_0>
vitesse de rotation (de l'anode d'un tube à anode tournante) - viteză de rotaţie a unui tub cu anod rotitor
voile (d'un radiogramme) - voalare (a unei radiograme)
volume cible - volum ţintă
volume traité - volum tratat
volume utile - volum util
volume utile (d'un détecteur) - volum util (al unui detector)
volume utile (d'un tube compteur de rayonnement) - volum util (al unui detector cu descărcare în gaz)
vue antéropostérieure - proiecţie anteroposterioară
vue axiale - proiecţie axială
vue latérale - proiecţie laterală
vue oblique - proiecţie oblică
vue postéroantérieure - proiecţie posteroanterioară
vue tangentielle - proiecţie tangenţială

X

xéroradiographie - xeroradiografie

Z

zéro bioélectrique - zero bioelectric
zone contrôlée - zonă controlată
zone de charge d'espace (d'un semicteur) - domeniu de sarcină spaţială (al unui detector cu semiconductor)
zone de déplétion (d'un détecteur à semiconducteur) - zonă sensibilă (a unui detector cu semiconductor)
zone inactive (d'un semicteur) - zonă inactivă (a unui detector cu semiconductor)
zone indirectement irradiée - zonă iradiată indirect
zone morte (d'un détecteur à semiconducteur) - strat mort (al unui detector cu semiconductor)
zone morte du semiconductor (d'un semicteur) - strat mort al semiconductorului (unui detector cu semiconductor)

Scanned with OKEN Scanner

zone morte totale (d'un semicteur) - strat mort total (al unui detector cu semiconductor)
zone occupée - zonă ocupată
zone partiellement morte (d'un semicteur) - zonă de rezoluţie parţială (a unui detector cu semiconductor)
zone protegée - zonă protejată (contra radiaţiilor)
zone publique - zonă publică
zone publique controlable - zonă publică controlabilă
zone publique incontrolable - zonă publică necontrolabilă
zone significative d'occupation - zonă semnificativă de ocupare
zone surveillée - zonă de observaţie
zonographie – zonografie

Scanned with OKEN Scanner

Surse bibliografice

Sursele bibliografice principale utilizate au fost următoarele:

Vocabulare și publicații CEI:

- 50(70), 50(891): Electrobiologie;
- 50(65), 50(881): Radiologie et physique radiologique;
- 50(66), 50(391): Detection et mesure par voie électrique des rayonnements ionisants;
- 50(392), 50(393), 50(394): Instrumentation nucléaire;
- 150: Essai et étalonage de générateurs d'ultrasons à usage thérapeutique;
- 181, 181A, 181B: Inventaire d'appareils électriques de mesure utilisés en relation avec les rayonnements ionisants;
- 513: Aspects fondamentaux de la sécurité de l'équipement électrique utilisé dans la pratique médicale;
- 532: Instrumentation pour la radioprotection - Débitmètres à poste fixe, ensemble d'alarmes et moniteurs - Rayonnement s X et gamma d'énergie comprise entre 50 keV et 7 MeV;
- 580: Radiamètre de produit exposition-surface;
- 596: Définitions relatives aux méthodes d'essais de semicteurs et d'ensembles de comptage scintillation;
- 601: Appareils électromédicaux;
- 601-1, 601-1-1: Règles générales de sécurité pour systèmes électromédicaux;
- 601-2-1: Règles particulières pour les accélérateurs mádicaux d'électrons dans la gamme 1MeV à 50 MeV;
- 601-2-2: Règles générales de sécurité pour appareils d'électrochirurgie à courant haute fréquence;
- 601-2-3: Règles générales de sécurité pour appareils de thérapie à ondes courtes;
- 601-2-5: Règles générales de sécurité pour appareils à ultrasons pour thérapie;
- 601-2-7: Règles générales de sécurité pour générateurs radiologiques de groupes radiogènes de diagnostique;
- 601-2-8: Règles générales de sécurité pour groupes radiogènes de radiothérapie;
- 601-2-9: Règles générales de sécurité pour dosimètrees utilisés en radiothérapie avec des détecteurs de rayonnement connectés électriquement;
- 601-2-10: Règles générales de sécurité pour stimulateurs de nerfs et de muscles;
- 601-2-11: Règles générales de sécurité pour équipements de gammathérapie;
- 601-2-12: Règles générales de sécurité pour ventillateurs pulmonaires à usage médical;
- 601-2-13: Règles générales de sécurité pour appareils d'anestésie;
- 601-2-14: Règles générales de sécurité pour appareils de thérapie par électroconvulsions;
- 601-2-15: Règles générales de sécurité pour groupes radiogènes à décharge de condensateur;
- 601-2-16: Règles générales relatives à la sécurité de l'équipement d'hémodialyse;
- 601-2-17: Règles générales de sécurité des projecteurs de sources radioactives automatiques télécommandés utilisés en radiothérapie par rayonnement gamma;

Scanned with OKEN Scanner

- 601-2-18: Règles générales de sécurité pour appareils d'endoscopie;
- 601-2-19: Règles générales de sécurité des incubateurs pour bébés;
- 601-2-20: Règles générales de sécurité des incubateurs de transport;
- 613: Caractéristiques électriques, thermiques et de charge des tubes radiogènes à anode tournante pour diagnostic médical;
- 731: Appareils électromédicaux. Dosimètres a chambre d'ionisation utilisés en radiothérapie;
- 759: Méthodes d'essais normalisées des spectromètres d'énergie X;
- 788: Radiologie médicale;
- 1157: Critères pour la déclaration des émissions acoustiques des appareil de diagnostic médical à ultrasons;
- Electricity, Electronics and Telecommunications. Multilingual Dictionary: English-French-Russian-German-Spanish-Dutch-Italian-Swedish-Polish, ELSEVIER, Amsterdam-New York-Tokyo-Oxford 1992.

Pentru terminologia în ***limba română*** s-au utilizat următoarele surse:

- STAS 11224/80: Echipamente electrice pentru scopuri medicale;
- STAS 6729/1/82, 2/84, 3/84: Energie nucleară; Dozimetrie şi radioprotecţie;
- STAS 9057/2/71: Aparatură şi utilaj electromedical;
- STAS 10027/2/75, 1/85, 2/87, 3/87: Detectarea şi măsurarea prin mijloace electrice a radiaţiilor ionizante;
- STAS 11237/22/88: Echipamente electromedicale. Echipamente pentru electrochirurgie cu curenţi de înaltă frecvenţă;
- STAS 3742/73: Röntgenologie; STAS 9057/2/71: Aparatură şi utilaţ electromedical;
- STAS 10810/76: Detectoare cu semiconductor;
- STAS 5325/79: Grade normale de protecţie asigurate prin carcase;
- STAS 12409/2/86: Detectoare Geiger-Müller pentru radiaţii gama şi beta;
- STAS CEI 731: Aparate electromedicale. Dozimetre cu cameră de ionizare utilizate în radioterapie;
- STAS 122771/89: Radiaţii X şi gama de referinţă pentru etalonarea dozimetrelor şi debitmetrelor;
- Electronică medicală, prof. R. Strungaru, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982;
- Lexiconul tehnic român, Dicţionar Tehnic Englez-Român, Editura Tehnică, Bucureşti, 1997;
- Dicţionar de electrotehnică, electronică, telecomunicaţii, automatică şi cibernetică francez-român;
- Dicţionar de electrotehnică, electronică, telecomunicatii, automatică şi cibernetică englez-român, Editura Tehnică, Bucureşti, 1981;
- Dicţionar tehnic francez-român, Editura Tehnică, Bucureşti, 1969 etc.

Scanned with OKEN Scanner

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
ISBN 973-27-0807-7
973-27-0747-X

EDITURA AGIR
ISBN 973-8130-31-X

Scanned with OKEN Scanner